

RP.ORG	KB1965_12_dec_Nr.04	_____	2
RP.ORG	KB1965_01_jan_Nr.05	_____	22
RP.ORG	KB1965_02_feb_Nr.06	_____	46
RP.ORG	KB1965_03_mrt_Nr.07	_____	64
RP.ORG	KB1965_04_apr_Nr.08	_____	91
RP.ORG	KB1965_05_mei_Nr.09	_____	107
RP.ORG	KB1965_06_juni_Nr.10	_____	144
RP.ORG	KB1965_07_juli_Nr.11 juli	_____	166
RP.ORG	KB1965_08_aug_Nr.12	_____	187
RP.ORG	KB1965_09_sep_Nr.01	_____	214
RP.ORG	KB1965_10_okt_Nr.02	_____	239
RP.ORG	KB1965_11_nov_Nr.03	_____	266

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 4 - DECEMBER 1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Op de valreep

Ja, inderdaad „op de valreep”.

En dit bedoeld in drieërlei betekenis.

In de eerste plaats in de meest letterlijke.

De voorzitter van de redactie-commissie van ons Korpsblad vertrouwde mij toe, nu eens af te willen van de bij mijn bijdragen reeds verscheidene malen gebezigde foto.

Ik kan dat billijken. Bovendien kan hiermede — voor zoveel nodig — worden aangetoond dat ook de Rijkspolitie te Water mij na aan het hart ligt.

Voorts wat mij persoonlijk betreft „op de valreep”.

Het zal voor mij de laatste maal zijn in mijn diensttijd, dat ik mij ter gelegenheid van Kerstmis en Nieuwjaar op deze wijze tot u richt.

1 oktober 1966 is namelijk de datum van mijn dienstverlating. „Op de valreep” tenslotte bij wéér een jaarwisseling.

Ik geloof, dat ook het aflopende jaar veel goeds van ons Korps heeft laten zien.

De aanvulling met jonge krachten is merkbaar, hoewel we het tempo zouden willen versnellen.

Alles wat mogelijk is wordt gedaan om de werving, de selectie, de opleiding en de vorming der aspiranten zo goed mogelijk te doen verlopen.

De „opvang” en de begeleiding door de directe commandanten en de daarvoor aangewezen mentors geven een grotere waarborg dan voorheen dat de éénheid van opvatting nopens het „doen en laten” van de aankomende jonge wachtmeesters, zoals deze aan de opleidingsschool wordt ingebracht, wordt overgenomen en bewaard door de nieuwe leiders op de Groepen der Rijkspolitie, waar dan ook in Nederland.

Met grote waardering wil ik gewagen van de wijze waarop de kaderopleidingen en de vormingscursussen voor aanstaande groepscommandanten zorgen voor verhoging van het peil van onze toekomstige post- en groepscommandanten. Ik weet dat er vele leden van ons Korps zijn, die hard werken en veel presteren, ik weet ook dat de grotere verdieping in het beoordelingssysteem in de komende jaren een steeds grotere waarborg zal moeten geven dat de juiste man op de juiste plaats terecht komt.

Commandanten en beoordelingsadviseurs zullen hierin een zeer belangrijke taak blijven houden.

Een speciaal woord van waardering wil ik hier nog laten horen voor alle leden van de reserve-rijkspolitie die gedurende een lange reeks van jaren van hun trouw aan het Korps en dus aan het Gezag hebben doen blijken.

Ik wil allen die — in welke functie ook — deel uitmaken van ons Korps opwekken door vakkennis, innerlijke discipline en vooral bezieling, de Rijkspolitie tot een keurkorps te maken.

Ik wens u allen met uw — eventuele — vrouwen, verloofden en kinderen een gelukkige Kerstmis en een voorspoedig 1966 toe.

DE ALGEMEEN INSPECTEUR VAN HET KORPS,
de Inspecteur-Generaal der Rijkspolitie,

J. Gerritsen.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps
Rijkspolitie onder verantwoordelijk-
heid van de door de Algemeen
Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 4 — december 1965

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijks-
politie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekkum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

. . . waarschijnlijk omdat er een
grote mate van rust en vrede van
uitgaat passen beelden als deze
foto zo wonderwel bij december,
bij de dagen rond Kerstmis en
jaarwisseling . . .

(Foto: Bas den Oudsten)

Spektakelstuk te

door K. J. VRIJLING, burgemeester van Idaarderadeel te Grouw

Jeugdzaken . . .

*Er zijn burgemeesters en —
naar wij menen te weten —
ook andere gezagsdragers, die
nogal opzien tegen bepaalde
hoogtijdagen, zoals bijvoor-
beeld oudejaarsavond, waarop
allerlei bedenkelijke straat-
schenderijen uitgehaald ple-
gen te worden. Dat is met
name in het Noorden het ge-
val. Want daar gaan in de
oudejaarsnacht de jongelui
slepen met alles wat los en
vast is. Barricaden of vuren
op wegen, vernieling, uitscha-
kelen van straatverlichting.
Het komt allemaal voor en
het is de vraag wat er tegen
gedaan kan worden. Het
Friese Grouw heeft een uit-
nemende oplossing gevonden,
waarover de burgemeester van
Idaarderadeel, de heer K. J.
Vrijling, in bijgaand artikel
verhaalt, tot „leringhe ende
vermaeck”.*

Het oude jaar in Grouw op de loeiende
brandstapel.

Het begon zo: Een stuk of vier no-
zems probeerden in Grouw op een
avond in november 1964 door het
losschroeven van de deksels van lan-
taarnpalen, de straatverlichting uit
te schakelen. Het feest ging niet
door, want de politie kreeg er lucht
van. Een paar dagen later zou een
Groningse studentenvereniging haar
Dies komen vieren in Grouw. Natu-
rlijk wilden de studenten ook een
stunt uithalen. Zij zouden in het Pik-
meer een „gevaarlijk monster” van-
gen en deze buit aan een dankbare
burgemeester aanbieden. Wat ik dan
verder met dat monster zou doen,
was mijn zaak, vonden de studenten.
Maar dat was niet zo'n gemakkelijke
zaak, als ik de afvoer van „het
beest” op voor de studenten elegante
wijze wilde regelen. De hulp van de
gemeentereniging zou wat al te
slordig aandoen.

In overleg met mijn beproefde ad-
viseurs in jeugdzaken, conciërge
Van Stralen en wachtmeester 1e kl.
Fokkema, werd toen een plan uitge-
werkt. Ik zou de vier lantaarnpalen-
openschroevende nozems bij mij la-
ten komen en hen vragen, of zij voor
een, in hun opvattingen passende,
afvoer van „het monster” naar een
besloten water wilden zorgen. Wij
begrepen alle drie, dat het riskant
was, want de zaak zou uit de hand
kunnen lopen. Maar we besloten het
risico te nemen.

Met zijn gebruikelijke tact liet Van
Stralen de nozems weten, dat zij
door de burgemeester werden ver-
wacht. Zij kwamen, zwaar in hun
piepzak, want het was „the day af-
ter the night before”. Hoe kon het
zo mooi uitkomen!

Ze waren eerst met stomheid, daarn-
a met opluchtende verrassing en
vervolgens met blijde verrassing ge-
slagen toen hun bleek, dat er

- met geen woord gerept werd
over de lantaarnpalen;
- hun medewerking werd ingeroe-
pen om als persoonlijke secon-
danten van de burgemeester op
te treden, en namens hem „het

Grouw in Nieuwjaarsnacht

monster" met de nodige vrolijkheid op een kar te laden, door het dorp te rijden en in het Nieuwe Diep te deponeren.

Zij waren in één slag gewonnen en enthousiast. „Nee, maar dat komt klaar; dat zullen wij wel even versieren. We maken er geen rotzooi van.”

Ze hebben woord gehouden. Het was een succes.

De tweede proef

Nieuwjaar naderde. En dat betekent: 's nachts „slepen” en straatschenderij. Konden we daar wat tegen doen? Van Stralen, Fokkema en ik pijnigden onze hersens. Wéér dachten wij aan het inschakelen van de nozems. Van Stralen kreeg het idee: Direct na middernacht starten de nozems met bromfietsen voor een optocht door het dorp. Minstens tien bromfietsen, twee aan twee, met duopassagier. De laatsten houden elk een bord aan een stok omhoog. En op die borden staat (één woord per bord): Wy winskje jimme folle lok en seine yn 1965. De optocht eindigt bij een grote brandstapel. Als die in vlammen is opgegaan, moet het slot een gezellige bijeenkomst zijn met broodjes, koffie, soep en dansen. Prachtig! Het idee werd verder uitgewerkt. De optocht zou kwart over twaalf starten bij het gemeentehuis. Het startsein zou gegeven worden met de sirene voor brandalarm (bevolking inlichten). De brandweerwagen, met alle lampen en flikkerlichten aan, zou de kop van de stoet vormen. Daarachter een versierde wagen met een mooi meisje (te verzorgen door de nozems), dat het nieuwe jaar voorstelt. Vervolgens de tien bromfietsen (zonder knaldempers!) met duopassagiers en borden. Tenslotte een wagen waarop een grote pop, die Oudjaar voorstelt en vier stokers, die de pop op de brandstapel moeten sjouwen en de brandstapel moeten stoken. Verder: ieder die maar mee wil lopen, fietsen of brommen, is welkom. In de brandweerwagen zou een commissie van ontvangst zitten, die „Nieuwjaar” naar de brandstapel zou begeleiden

en haar behulpzaam zou zijn om met haar brandende fakkel het vuur aan te steken.

Aankomst bij de brandstapel werd gepland op 0.45 uur en einde van het vuurfeest ruim een half uur later. Tegen half twee (nozems laten omroepen over mobilfoon politiewagen) instuif in „De Boei”, verenigingsgebouw van de Gereformeerde kerk (spontaan door de kerkeraad beschikbaar gesteld). Daar

leveren en klaar te maken voor 's nachts (uitstekend verlopen met medewerking politiewagen bij ophalen).

Héé! belangrijk punt: hoe maken we de jeugd van omstreeks zestien tot even in de twintig, warm voor dit plan? Het moet niet uit de koker van de burgemeester komen, want dan denken ze misschien: „Ha, die wil ons in de nacht van Oud op Nieuw neutraliseren. Daar trappen we niet in. „Slepen” jongens!”

★
de jongeren
rekenen af
met het
oude jaar.

warme soep, belegde broodjes en koffie.

Vervolgens dansen in de openlucht. (Opdracht aan politie: sneeuw, koude, regen en wind buiten Grouw houden. Stipt uitgevoerd). Gokken er verder op, dat tegen drie uur 's nachts de zaak geleidelijk gaat verlopen en de jeugd, goed afgereageerd en moe, met betrekkelijk weinig „slepen” en straatschenderij naar huis afzakt.

We wagen het

Conclusie: we lopen het risico, dat de boel uit de hand loopt en we het tegendeel bereiken van wat we hopen, maar het omgekeerde zit er ook in. We wagen het experiment.

Vraag: hoe komen we aan soep, broodjes, boter, beleg, koffie, suiker, melk enz. voor ± 100 personen?

Antwoord: geld hebben we niet, dus zullen we alle hoteliers, winkeliers etc. per circulaire om een precies aangeduide bijdrage in natura vragen en de Grouwster Jeugdgraad uitnodigen het spul Oudejaarsnamiddag op te halen, in „De Boei” af te

De F.F.F. dus

Grouw is een gezegend dorp, in vele opzichten. Zo is het ook gezegend met een „Foriening foar Folksformaecken”, de F.F.F., die in totaal uit vijf (!) personen bestaat. Het zijn vijf hele flinke, verstandige en eenvoudige kerels, die zich op niets laten voorstaan en altijd klaar staan om bergen werk voor het dorp te verzetten. Die vijf kunnen alles, doen alles en lukt alles.

Goed, de F.F.F. dus. We hebben het hele feest voor nieuwjaarsnacht in een gedetailleerd organisatieschema op papier gezet en zijn toen naar F.F.F. gestapt.

— Wat denken jullie van dit plan?

— Prachtig, dat moet altijd doorgaan!

— Maar het kan niet uit de koker van de burgemeester komen. Nu moesten jullie een groep nozems bij elkaar roepen (in een kroeg met een glas bier en een sigaar) en ze voorstellen er op nieuwjaarsnacht een mooi feest van te maken.

Het nieuwe jaar 1965 kwam in Grouw op een praalwagen.

— Komt voor elkaar. Doen we.

Drie dagen later was de zaak 'rond'. De nozems waren wild-enthousiast. Maar, hadden ze gezegd, zou dat allemaal wel magge van de burgemeester? Gaan jullie (F.F.F.) mee om het hem te vragen? Natuurlijk wilde de F.F.F. dat wel doen . . . !

Op de raadzaal

Een paar dagen voor Kerstmis werd op de raadzaal een grote bijeenkomst gehouden; een dikke twintig nozems, de F.F.F., wachmeester Fokkema (in burger), concierge Van Stralen, vertegenwoordigers van de Gereformeerde kerk, van de brandweer en van de Grouwster Jeugdraad, koffie, koek, sigaren en sigaretten. Je kon je pet aan de rook ophangen!

Het plan werd uitvoerig (en luidruchtig besproken). De medewerking van politie en burgemeester werd zonder voorbehoud toegezegd.

Het besluit werd uitgelokt, dat alles wat gebeuren moest, nauwkeurig op papier zou worden gezet (dat wilde de burgemeester dan wel laten stencillen), zodat iedereen precies zou weten welk stuk voorbereidend werk hij moest verrichten en wat zijn functie en plaats zou zijn in „het feest”.

Prachtig, dat was een goed idee. Kon je niks vergeten!

Organisatiecommissies voor optocht, brandstapel en „De Boei” werden in

elkaar gezet. Het meisje voor „Nieuwjaar” hadden ze al meegebracht.

De vergadering was geëindigd. Althans, de burgemeester, de F.F.F., de Gereformeerde kerkeraad, de brandweer en de Grouwster Jeugdraad konden wel naar huis gaan. De nozems wilden nog graag onder elkaar wat puntjes op de i zetten.

„Mogen we nog even in de raadzaal blijven?”

„Akkoord.”

Ze vlogen in de vaste zetels van B. en W. en de voorzittershamer werd duchtig gebruikt. Wachmeester Fokkema zat er onopvallend tussen; als één der hunnen.

Hoe het ging

Hoe het afgelopen is? Uitstekend. Alles is volgens plan en overeenkomstig het organisatieschema (daar hadden ze toch zelf om gevraagd!) uitgevoerd. Ze hebben zich tussen Kerstmis en Nieuwjaar wild gewerkt om wagens, bromfietsen, borden, brandstapel, pop en de ophalerij voor elkaar te krijgen.

Heel Grouw was wakker en half Grouw was op de been voor de spectaculaire optocht door het dorp en de loeiende brandstapel.

Klacht uit het bejaardenhuis „Friesmahiem”: „Nou zijn we nog wel uit ons bed gekomen om door de ramen te kijken en we hebben niks gezien. Volgend jaar moet de optocht ook langs ons heen komen.”

Er bleken — het was ook een experiment — wel enkele kleine, niet storende oneffenheden in de organisatie te zitten. Maar die kunnen een volgende keer worden weggewerkt. Op 3 februari werd in de raadzaal een nabespreking gehouden van al-

len, die aan het Nieuwjaarsfeest hadden meegewerkt. De algemene conclusie was, dat op Nieuwjaarsnacht 1966 eenzelfde spektakelstuk moet worden opgevoerd. Enkele nieuwe ideeën werden genoteerd.

Het „slepen” is natuurlijk nooit helemaal te voorkomen. Maar wat zou er gebeurd zijn als het grootste, en voor „slepen” ontvankelijkste deel van de jeugd niet was beziggehouden tussen 24 en 2.30 uur? Vooral nu het zo'n betrekkelijk mooi weer was op Nieuwjaarsnacht. De straatschenderij was in ieder geval aanzienlijk minder dan vorig jaar. Dat is winst. Nieuwjaar 1966 proberen we het dansen tot 3.30 uur te rekken. Dit jaar kon dat niet door toevallige oorzaken.

Drie factoren

Het welslagen van zo'n „nacht” wordt overigens in hoge mate bepaald door drie factoren:

- door de aanwezigheid van ouderen, die de jeugd begrijpen en die op de achtergrond onopvallend stimuleren en leiding kunnen geven;
- door de jeugd de indruk te geven, dat zij zelf het plan en een gedetailleerd organisatieschema heeft opgesteld, waaraan door de ouderen achter de schermen onmerkbaar maar punctueel de hand wordt gehouden;
- door de bereidheid van een behoorlijk aantal ouderen, om een gezellige nieuwjaarsviering thuis op te offeren aan een spektakelstuk voor de jeugd.

Dit laatste is niet het geringste punt.

★
De „nozems”
op bromfietsen
zonder knaldempers
op weg . . .

mr Messchaert in Arcen: Politieambt in vertrouwde handen

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Wij leven in een tijd van gezagscrises op velerlei terrein. Bijna dagelijks worden we met de gevolgen ervan geconfronteerd. De (meestal felle en ongerijmde) kritiek op de politie neemt de laatste tijd hand over hand toe. Daarom mag wel eens gezegd worden, dat wij het politieambt in Nederland in vertrouwde handen weten.”

De woorden kwamen uit de mond van de Roermondse officier van justitie, mr A. N. Messchaert bij de opening van een nieuw groepsbureau te Arcen in Noord-Limburg. Onder zijn gehoor waren, naast de territoriaal inspecteur in het ressort Den Bosch, de kolonel M. Ruigrok en de districtscommandant te Roermond, de majoor W. A. Hulsmans, ook onder andere de burgemeesters van de gemeenten Arcen en Velden, Grubbenvorst en Broekhuizen, de heren W. Linders, mr E. M. van Leent en K. J. van Gerven.

Mr Messchaert verklaarde geschrokken te zijn van de wijze waarop bijvoorbeeld op het televisiescherm „voorlichting” wordt bedreven. Hij gaf als zijn mening te kennen, dat op het beeldscherm op roekeloze wijze een aantal meningen ten beste wordt gegeven, die duidelijk uitsluitend gericht zijn op het maken van

indruk op de kijkers. „Laat ik u duidelijk maken,” zo zei hij, „dat wij (bedoeld werd: het Openbaar Ministerie, *red.*) de grootste waardering hebben voor de wijze waarop de politie over het algemeen haar taak vervult. En dat niet alleen op justitieel gebied, doch ook uit maatschappelijk oogpunt gezien.”

En dat, beste lezer is prettig te horen. Alleen daarom is de officiële opening van een nieuw groepsbureau al zinnig. Burgemeester W. Linders van de gemeente Arcen en Velden, die tevoren met het hijsen van de Nederlandse driekleur de officiële ingebruikstelling had verricht, stak evenmin zijn waardering en bewondering voor het werk van de rijkspolitie onder stoelen of banken. Nog onder de indruk van de naar zijn mening tendentieuze berichtgeving in een bepaald blad over de recente „schietspartij” in het Haagse Laakkwartier, wilde hij toch ook graag erkentelijkheid voor de pers in zijn omgeving tot uitdrukking brengen. „In tegenstelling tot de wijze waarop in sommige landelijke bladen nieuws wordt gebracht, kan ik alleen maar zeggen, dat de pers in deze contreien haar verantwoordelijkheid verstaat en haar lezers op verant-

woorde wijze voorlicht,” aldus deze burgemeester, die namens de gemeenten van de groep Arcen en Velden een fraai schilderij aanbood. De kolonel Ruigrok, die overigens de eerste spreker was, wees o.a. op het grote representatieve nut van groepsbureaus als die, waarvan men zojuist de plechtige ingebruikneming had mogen meemaken. Het feit, dat het werken in een dergelijk modern en goed geoutilleerd dienstgebouw ook als een groot dienstbelang moet worden gezien, wilde hij daarmee niet onderschatten.

De adjudant A. C. Schuurmans, commandant van de groep Arcen en Velden, zei erkentelijk te zijn voor de waarderende woorden van officier en burgemeester. „Wij hebben nooit moeilijkheden met onze burgemeesters, maar we leggen ons dan ook altijd bij hun oordeel neer,” zo zei hij wat ondeugend. Tot de Venlose commissaris van politie, de heer C. Wolf, die zich eveneens onder de genodigden bevond, zei de adjudant, dat het nog altijd beter is een goede buur te hebben, dan een verre vriend. Daarbij duidelijk de goede verstandhouding tussen gemeenten en rijkspolitie demonstrende. De commissaris zelf had tevoren deze goede verstandhouding ook reeds onder woorden gebracht.

Veel lof hadden de sprekers voor de architect van het complex, de heer Elbers en voor aannemer Van den Hoogen. Ook over de Rijksgebouwendienst werd de loftrampet gestoken.

Inmiddels zitten de burgemeesters van Arcen en Velden, Grubbenvorst en Broekhuizen na deze opening nog met een probleempje, daar volgens burgemeester Linders de raden nog geen goedkeuring hadden gehecht aan de uitgaven voor het geschenk en de „entertaining”. Anders moeten we het maar uit eigen zak betalen, zei hij gelaten tot zijn confraters. Maar zover zal het daar in het Noord-Limburgse land wel niet komen.

Burgemeester W. Linders hees de driekleur.

Generaal Gerritsen : zwemmen een dienstbelang

Tekst en foto's: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Het ressort Amsterdam is zwemkampioen van het Korps geworden. Dit gebeurde in het eerbiedwaardige zwemstadion te Naarden, waar reeds menige Neerlandse zwemcrack zijn of haar baantje trok en triom-

fen vierde. Het gebeurde tevens onder de ogen van de algemeen inspecteur van het korps, de generaal J. Gerritsen, de burgemeester van Naarden, de heer N. J. C. Cramer, de korpsschef van die gemeente, in-

specteur M. J. Geeratz, de territoriaal inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom, diens toegevoegd officier, de kapitein A. C. van Dijk, de overste G. J. Botterweg, toegevoegd officier bij de territoriaal inspecteur te Amsterdam, de majoor C. H. Honcoop, districtscommandant Amsterdam, de majoor mr J. W. Buitendijk, districtscommandant Utrecht en een handvol supporters.

Vrouwelijk „schaduwkabinet” op verkeersschool en slipbaan

door de kapitein W. F. K. J. F. FRACKERS te Arnhem

De echtgenotes van de ministers brachten dezer dagen een bezoek aan de Verkeersschool der Rijks-politie. Op de Varenkamp te Bilt-hoven hield de majoor B. van der Meer een causerie over de verkeers-opleiding en daar bezichtigden de dames het rollend materieel van ons Korps. Tevens maakten zij kennis met de verbindingsmiddelen die de moderne politie-ambtenaar ten dienste staan. Mevrouw Cals kreeg via een Porsche contact met Den Haag en mevrouw Den Uijl liet haar stem klinken in de RP 200.

Ook werd de slipbaan bezocht, waar mevrouw Luns het als enige waagde — zelf achter het stuur gezeten — de slip te beoefenen, hetgeen de echtgenote van onze minister van Buitenlandse Zaken bepaald niet slecht afgang.

Het uitstapje werd georganiseerd door mevrouw Samkalden, echtgenote van onze minister van Justitie, die daarmee op even originele als doeltreffende wijze de maandelijkse bijeenkomst van het vrouwelijke schaduwkabinet in het verkeerslicht wist te plaatsen.

Er is daar in Naarden hard en met inzet van alle krachten om de ereplaatsen gevochten, waarbij Amsterdam vanaf het begin favoriet was en Arnhem en Den Haag lange tijd achter de uiteindelijke kampioen, stuivertje wisselden. Na vijf nummers was de stand: Amsterdam 31 punten, Den Haag 29 en Arnhem 27 punten. Vervolgens Groningen, dat tot dan toe uitstekend meekwam, 28 punten en tenslotte het sterk teleurstellende Den Bosch, met 15 punten.

Dat was precies op de helft van het af te werken programma. Amsterdam bleek daarna bij het gekleed zwemmen, het popduiken en ook op de estafettenummers sterke troeven in handen te hebben, zodat de „Mokkummers” hun voorsprong geleidelijk aan konden vergroten. Arnhem en Den Haag stredden op het scherp van de snede om het bezit van de tweede plaats. Na zes nummers: Arnhem 31 punten en Den Haag 29. Den Haag knabbelde bij de 100 m borstcrawl 1 puntje van deze voorsprong af, om vervolgens bij de 3 x 25 m wisselslag persoonlijk zijn slag te slaan. Toen het doek viel, lag Den Haag nog precies 3 punten op zijn rivaal voor. Het ditmaal zonder de majoor Ittman moedig strijdende Groningen verloor bij de borstcrawl (100 m) en de persoonlijke wissel-slag teveel punten, om nog een rol van betekenis te kunnen mee spelen. Het ressort Den Bosch vocht, zoals vermeld, gedurende het gehele toernooi in de achterhoede.

De einduitslag werd tenslotte:

1. ressort Amsterdam	71 p.
2. ressort Den Haag	57 p.
3. ressort Arnhem	54 p.
4. ressort Groningen	46 p.
5. ressort Den Bosch	20 p.

Prijsuitreiking

Na afloop van de wedstrijden reikte de generaal J. Gerritsen de prijzen uit. De generaal was kennelijk verheugd over het grote aantal jeugdige deelnemers, maar hij stak toch ook zijn bewondering voor de „oudjes” niet onder stoelen of banken. „Het zwemmen,” aldus de generaal, „heeft mijn bijzondere belangstelling, omdat ik van mening ben, dat met het beoefenen van de zwemsport niet alleen een persoonlijk belang wordt gediend, maar ook de dienst met het bezit van een groot aantal geoefende zwemmers zeer is gebaat.”

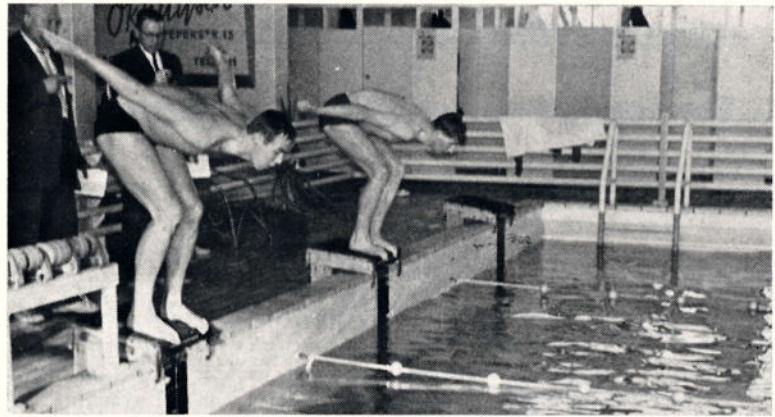
50 meter schoolslag

1. H. J. A. Remers, Arnhem	38
2. H. Goltstein, Den Bosch	40.2
3. H. A. Köhler, Amsterdam	* 41
4. K. de Boer, Groningen	* 41
5. M. C. den Ouden, Den Haag	41.5
6. H. de Jonge, Arnhem	42

50 meter borstcrawl

1. J. J. Raspe, Groningen	* 30
2. G. v. d. Brink, Arnhem	* 30
3. H. G. du Fijn, Groningen	32.1
4. A. Spruit, Den Haag	32.3

* = na overzwemmen.

Raspe en Van den Brink moesten op de 50 m borstcrawl overzwemmen. Ze deden er allebei precies 30 seconden over.

5. J. L. M. van Dijk, Amsterdam	33
6. K. Welmer, Arnhem	33.8

50 meter rugslag

1. C. V. Evertse, Amsterdam	36
2. J. J. Raspe, Groningen	37.4
3. J. D. v. d. Berg, Den Haag	* 40
4. J. L. M. v. Dijk, Amsterdam	* 40
5. A. Spruit, Den Haag	42
6. K. Welmer, Arnhem	45

* = na overzwemmen.

100 meter schoolslag

1. W. P. v. d. Zijl, Den Haag	1.21.6
2. H. J. A. Remers, Arnhem	1.27.2
3. H. A. Köhler, Amsterdam	1.29
4. H. Goltstein, Den Bosch	1.33
5. D. van Beek, Amsterdam	1.35.6
6. F. van Os, Den Bosch	1.36

3 x 50 meter wisselslag estafette

1. ressort Den Haag	1.50.00
2. ressort Amsterdam	1.57.5
3. ressort Arnhem	2.00.0
4. ressort Groningen	2.00.2
5. ressort Den Bosch	2.10.6

Popduiken

1. J. Magendans, Amsterdam	18.2
2. D. van Beek, Amsterdam	19.1
3. D. Slijkhuis, Groningen	19.6
4. D. Bakker, Arnhem	20.1
5. J. Eits, Den Bosch	20.3
6. H. J. Jansen, Arnhem	20.6

100 meter borstcrawl

1. W. P. van Zijl, Den Haag	1.08.4
2. C. V. Evertse, Amsterdam	1.13
3. A. C. van Eck, Arnhem	1.16
4. G. v. d. Brink, Arnhem	1.17.6
5. J. D. v. d. Berg, Den Haag	1.19
6. Goos, Groningen	1.22

50 meter gekleed met drenkeling

1. H. W. Botter, Amsterdam	60.0
2. K. de Boer, Groningen	67.4
3. H. de Jonge, Arnhem	69.8
4. S. de Jong, Amsterdam	71.0
5. J. W. Schewe, Den Haag	72.0
6. M. C. den Ouden, Den Haag	76.8

3 x 25 meter wisselslag persoonlijk

1. W. P. van Zijl, Den Haag	56.5
2. C. V. Evertse, Amsterdam	59.7
3. J. L. M. van Dijk, Amsterdam	60.4
4. J. D. v. d. Berg, Den Haag	66.7
5. A. C. van Eck, Arnhem	68.0
6. W. P. Wijnstok, Den Bosch	68.8

5 x 50 meter vrije slag estafette

1. ressort Groningen	2.45.8
2. ressort Arnhem	2.51.8
3. ressort Den Haag	2.54.6
4. ressort Amsterdam	3.00.1
5. ressort Den Bosch	3.05.8

EINDUITSLAG:

1. ressort Amsterdam	71 p.
2. ressort Den Haag	57 p.
3. ressort Arnhem	54 p.
4. ressort Groningen	46 p.
5. ressort Den Bosch	20 p.

Uitslag veteranen

25 meter schoolslag	
J. Quist, Arnhem	20.3
H. J. v. d. Wal, Arnhem	21.4
H. J. Hesselink, Groningen	21.8
Tuin, Den Bosch	21.9
J. H. Keizer, Arnhem	23.5
B. Reitsma, Groningen	23.6

25 meter rugslag

A. J. H. Bosch, Arnhem	21.8
A. C. van Veen, Groningen	21.9
J. Quist, Arnhem	22.-
H. J. v. d. Wal, Arnhem	22.8
H. J. Hesselink, Groningen	23.1
J. Keizer, Arnhem	23.8

25 meter vrije slag

H. J. Hesselink, Groningen	16.4
A. J. H. Bosch, Arnhem	17.1
A. C. van Veen, Groningen	17.2
J. Quist, Arnhem	17.7
J. H. Keizer, Arnhem	17.7
H. J. v. d. Wal, Arnhem	21.2

Totaal:

1. J. Quist, Arnhem
2. H. J. Hesselink, Groningen
3. A. J. H. Bosch, Arnhem

De adjudant J. Schoonoord ontving de wisselprijs uit handen van de generaal.

Ressort Groningen opnieuw volleybalkampioen

Kampioen-Generaalbeker voor ressort Arnhem

Tekst en foto's: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

In de schitterende Coevordense sporthal heeft het ressort Groningen met succes zijn volleybaltitel verdedigd. Het homogene noordelijke team liet duidelijk zien, dat het op dit onderdeel van de Korps-vijfkamp (voetbal, atletiek, schieten, zwemmen, tafeltennis) nog altijd het beste is, al had het ditmaal in Amsterdam en in mindere mate in Den Bosch felle belagers van de suprematie. Den Haag en Arnhem speelden ook nu nog op dit onderdeel een ondergeschikte rol. Arnhem, dat op de laatste plaats eindigde, vond troost in het feit, dat het in het bezit kwam van de kampioen-generaalbeker. Reeds vóór het begin van het toernooi stond vast, dat de oostelijken de door de vrouwelijke officieren van het Korps beschikbaar gestelde trofee niet meer kon ontgaan. Bij de voorgaande onderdelen had het ressort 21 punten verzameld. Het had nog slechts één punt nodig, om voor de rest onbereikbaar te worden. Verder dan dit ene punt, de waardering voor de laatste plaats in het volleybaltoernooi, kwamen de Arnhemmers dan

ook niet. Maar, zoals gezegd, het was voldoende voor het algemene kampioenschap. Een verheugde adjudant G. A. Tönies kon na afloop van de wedstrijden uit handen van mej. mr. M. A. Boom, officier voor jeugdzaken in het ressort Groningen, de wisselprijs in ontvangst nemen. Aan het volleybaltoernooi werd voor de eerste maal ook deelgenomen door teams van de Verkeersschool te Bilthoven en de Opleidingsschool te Arnhem. Deze teams speelden mee buiten mededinging.

De kolonel J. R. Hoogkamer, territoriaal inspecteur in het ressort Groningen, die de (volleybal)prijzen uitreikte, prees de sportieve inzet van de deelnemers. Dat hij „zijn ressort” met het kampioenschap kon gelukwensen en de leider van het team, de adjudant S. van der Sluis, de wisseltrofee kon ter hand stellen, stemde uiteraard de kolonel tot nog meer vreugde. Hetgeen hem overigens niet weerhield ook de overige teams de lof toe te zwaaien, die zij op grond van hun prestaties verdienden.

De eindstand in het volleybaltoernooi luidt:

1. Groningen	8 punten
2. Amsterdam	6 punten
3. Den Bosch	4 punten
4. Den Haag	2 punten
5. Arnhem	0 punten

Eindstand in het toernooi om de kampioen-generaal beker:

1. Arnhem	22 punten
2. Amsterdam	20 punten
3. Groningen	17 punten
4. Den Haag	16 punten
5. Den Bosch	15 punten

De adjudant G. de Prieële commandant

Verkeersgroep Almelo

Met ingang van 1 oktober 1965 is de adjudant G. de Prieële aangewezen als commandant van de verkeersgroep Almelo. Hij is op 14 juli 1910 geboren te

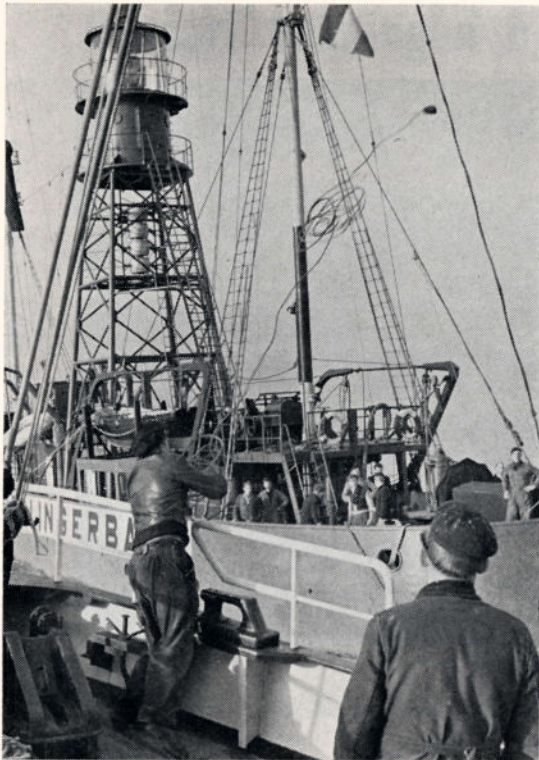
Oud-Beijerland en trad op 8 augustus 1933 in dienst bij de gemeentepolitie Vlaardingen. Op 1 november 1911 werd hij gemeenteveldwachter te Waddinxveen en op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl., aangesteld bij het Korps Rijkspolitie en op 1 maart 1946 ingedeeld bij de verkeersgroep 's-Gravenhage. Bij deze groep werd hij op 11 april 1958 aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 augustus 1953 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 oktober 1965 tot adjudant.

wal, in het weerbericht. Kapitein Van Zanen van de Terschellingerbank of kapitein Jonkers van de Texel roepen Kijkduin: „Hallo, Kijkduin, hier het weerrapport.” Dat wordt heel correct gegeven, maar dikwijls gaat er dan nog een privémededeling achteraan voor „moe” of voor de kinderen, want de familie luistert bijna altijd mee op de vissersrijband. Aan boord praten de mannen in eigen termen over het weer. Ze zeggen dat het „schoftig” waait of „puur” regent.

Met waarnemingen, onderhoud, koken en andere zaken gaat een uur of t'ien per dag heen. Dan leggen degenen die geen wacht hebben een kaartje en ze drinken een biertje voordat ze in kooi kruipen. Zo leven ze naar de komst van het betonningsvaartuig toe. Dan gaat de motorsloep overboord, wordt het zwemvest omgesopt, want zo'n sloep gaat best tekeer in volle zee. En zo komen de levensmiddelen aan boord en de kranten van een week oud. Er wordt een lijn overgegooid waaraan de slang voor het overhevelen van het drinkwater aan boord wordt getrokken. Er wordt nieuws uitgewisseld.

Op het laatste nippertje reikt iemand nog een paar brieven aan . . .

Tegen kerstmis komt er met de sloep ook een kerstboom aan boord en met kerstmis eten ze kip of konijn. Soms zegt iemand dat het leven nog niet zo kwaad is. „Je kunt hier prutsen, want er is gereedschap, je kunt ook studeren. Een vroeger bemanningslid is nu doctorandus in de wis- en natuurkunde. 't Is hier best, er zijn geen palmen en geen hoelameisjes, maar voor de rest is het net Hawaï,” grinnikt er een. Maar dat is allemaal de buitenkant, want het is anders dan aan de wal, dit kerstfeest met rondom de zee tot de einder. En de mannen weten hoe juist in deze dagen een mens zich ongelofelijk eenzaam kan voelen, alleen met zijn gedachten en bespiegelingen. De wind zingt het kerstlied van de bemanning. Maar soms hebben ze geen tijd ernaar te luisteren. Een schip verzoekt om een loods en de sloep gaat weer overboord, want de lichtschepen zijn ook loodsstations. Zo gaat dat in deze wereldjes apart, waar het 's morgens bij vier glazen oftewel om tien uur pikheet oftewel koffietijd is en zelfs dat is dan anders dan aan wal: een uur

vroeger, want op de lichtschepen leeft men volgens Greenwich-tijd. Daarom beginnen zij het nieuwe jaar ook een uur later in eenzaamheid, zonder knallen, maar mét een oorlam om het nieuwe jaar en omdat de feestdagen weer voorbij zijn.

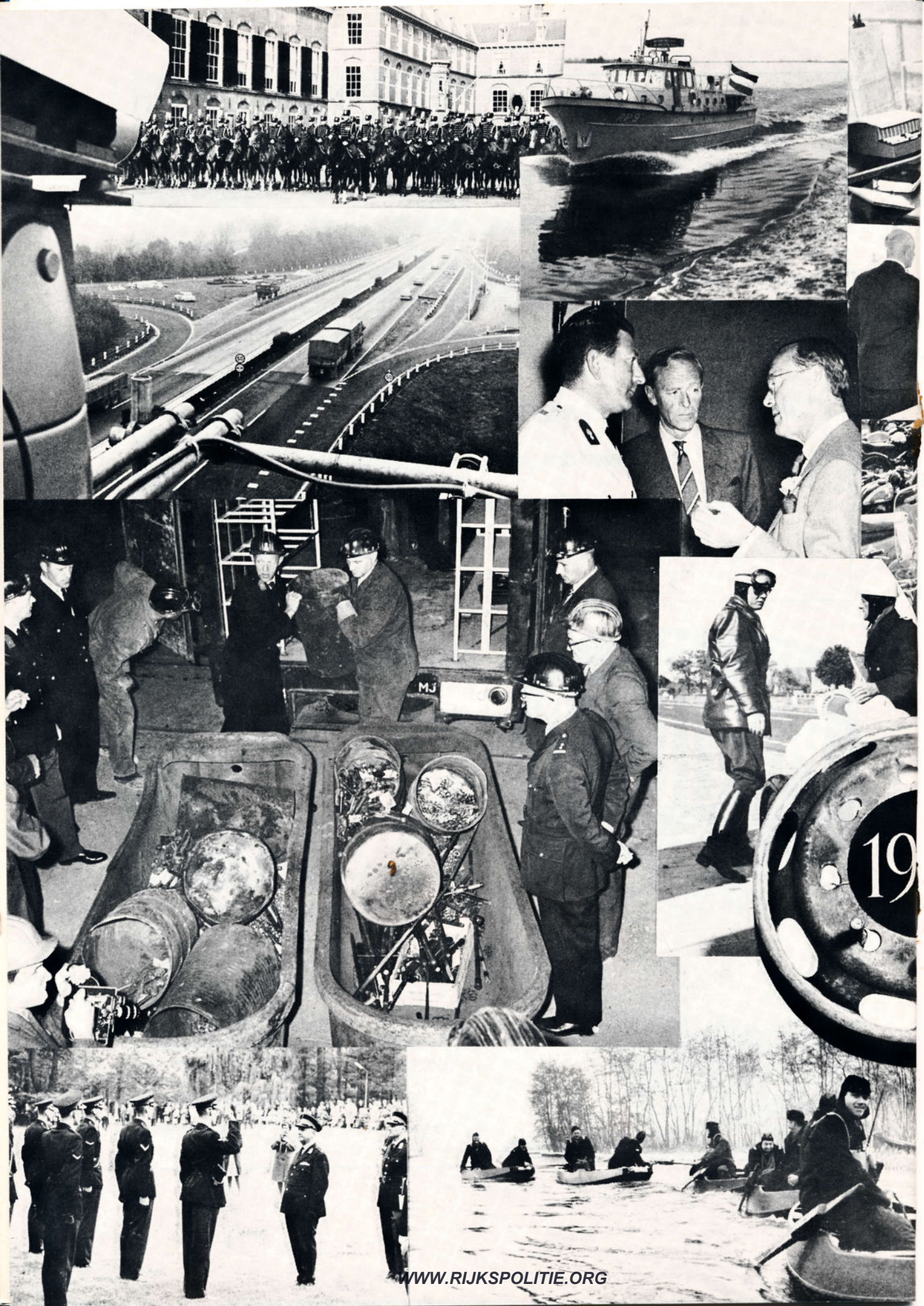
B. den O.

Fred de Moor (17): het verkeer als hobby

De 17-jarige Fred de Moor in Amsterdam is 1e bediende bij De Gruyter. Hoewel hij zijn werk met plezier doet heeft het er de schijn van dat hij in een verkeerd beroep is terechtgekomen. Want zijn grote belangstelling gaat uit naar het verkeer. In enkele jaren tijds heeft hij een verzameling aangelegd van allerlei publikaties die met het verkeer te maken hebben, variërend van verkeerstijdschriften en -affiches tot wetboeken en dat alles uit diverse landen. Zijn archief vult twee enorme kasten en beheerst zijn kamer en zijn vrije tijd. Hij is namelijk niet alleen een goed archivaris, maar houdt bovendien contact met alle mogelijke instellingen die met het verkeer te maken hebben. Deze 1e bediende heeft niet alleen veel, maar weet ook veel van het verkeer. Hij hoopt er nogens iets mee te doen voor verkeersonderwijs.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

WWW.RIJKSPOLITIE.O

. . . registratie en assurantie bij P.T.D. in Delft . . .

Tekst en foto's: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Ik vind, dat ze over sportprestaties niet zo'n ophef moeten maken. Het is iets wat je graag doet en dan is het toch geen opoffering. Laat ze mensen die op maatschappelijk of sociaal terrein grote dingen doen maar eens wat meer in het zonnetje zetten. Die doen tenslotte iets voor anderen.”

Stien Kaiser, onze nationale schaatskampioene en derde op de wereldkampioenschappen in Finland zegt het zonder enige pathos of stemverheffing. Zij meent het zonder meer, hetgeen toch ook weer niet wil zeggen, dat ze zelf ongevoelig zou zijn voor een schouderklapje of een waarderend woord na een sportprestatie. De huldiging, die haar in haar woonplaats Delft ten deel viel na het behalen van het brons op de wereldkampioenschappen en vooral de ontvangst op het stadhuis, hebben ook haar wel iets gedaan, al vindt ze „al dat gedoe op zichzelf toch wel een beetje belachelijk.”

Mej. Kaiser zei ons dit, toen we op de afdeling „registratie en assurantie” van de Politie Technische Dienst in Delft een gesprek met haar hadden. Sedert enkele jaren werkt ze daar en met veel plezier, nadat ze eerst op de Delftse gistfabriek en het gemeentehuis haar geluk had beproefd. Dat geluk kon ze daar overigens niet vinden, maar hier op een kamer in het bijna 300 jaar oude gebouw, waarin de P.T.D. is gevestigd, heeft zij dan haar draai gevonden. Zowel maatschappelijk als sportief. „Mijn chef en collega's leven geweldig met me mee,” stelt ze met voldoening vast. Vanachter hun bureaus knikken de heer Van de Wiel, mej. D. de Lange en de heer T. Kas instemmend. „Wij dachten toen Stien hier kwam een rustige kracht te krijgen,” zei mej. De Lange. „Nou, rustig is ze wel, maar rust hebben wij er hier niet door gekregen,” zegt ze met een twinkeling in

de ogen. „Het wemelt hier soms van de journalisten en daar zijn af en toe erg brutale bij . . .”

Het medeleven van de collega's blijkt ondermeer uit het feit, dat toen gedurende de tijd, dat mej. Kaiser voor de wereldkampioenschappen buitenslands verbleef, op de afdeling alle door haar gemaakte trainings- en wedstrijdtijden nauwkeurig werden bijgehouden. Ze hebben er een keurige statistiek van gemaakt en die op het bord aangebracht, waar Stien normaliter alle voertuigen van de rijkspolitie oprikt. En laat Stien nu pas geruime tijd nadat ze weer terug was deze „vreemde eenden in de bijt” opmerken . . . Bij wedstrijden zitten de collega's trouwens als het maar even kan langs de baan.

In de middagpauze spelen de dames De Lange en Kaiser graag een spelletje Noors poker. Er komen een heleboel dobbelstenen bij te pas. Stien heeft het in Noorwegen geleerd van haar oom, de bekende ex-schaatscrack Kees Broekman. Hij is een broer van haar moeder, en hij woont reeds jaren in Noorwegen. Stien is pas laat met het wedstrijdschaatsen begonnen. Wel stond zij als zevenjarig meisje reeds op de gladde ijzers, maar aan wedstrijden werd toen nog niet gedacht. Trouwens het wedstrijdschaatsen voor dames heeft, voorzover althans de lange baan betreft, de laatste jaren pas opgang gemaakt.

Zij was twintig en lid van de Delftse IJclub, toen ze tot de ontdekking kwam, dat zij op de schaatsen aardig uit de voeten kon komen. En toen dan eindelijk de dames ook op de lange baan een woordje gingen meespreken, was Stien erbij. Zij werkte hard aan haar conditie, maar toen ze in 1960 zover was, dat ze met enige kans op succes aan wedstrijden kon gaan deelnemen, was er geen ijs.

De opening van de Jaap Eden-baan in het daarop volgende jaar deed de kansen keren. Stien Kaiser, tot dan toe steeds op natuurijs aangewezen geweest, kon nu met kracht de training ter hand gaan nemen. Al was het die eerste twee jaar, zoals ze zelf zegt, nog maar niks. Wel werd ze mee uitgezonden naar Zweden. Voor deelname aan de wereldkampioenschappen kwam ze nog niet in aanmerking, omdat Willy de Beer en Carry Gijzen haar vooralsnog de loef afstaken. Maar in het seizoen 1963/1964 was zij dan eindelijk volledig „in”, zoals dat heet. Het behalen van het Zuid-Hollandse kampioenschap vormde de inleiding op de weg naar de top. Het behalen van het Nederlands kampioenschap en als klap op de vuurpijl het brons bij de wereldkampioenschappen brachten Stien Kaiser, zowel nationaal als internationaal, in het eerste gelid. Zelfs een onwillige knie kon haar daar niet vanaf houden.

Die knie is inmiddels geopereerd. Stien traint nu met de kernploeg van de K.N.S.B. driemaal per week, onder leiding van de heren Holleboom, Anton Huiskes en „ome Piet” Zwanenburg, om weer in topvorm te komen. Dikwijls reist zij samen met de in Vlaardingingen wonende Rudi Liebrechts naar Amsterdam. Zij is een hevig bewonderaarster van Rudi, die — zoals zij zegt — nog bij lange niet „over zijn hoogtepunt heen” is.

Op de vraag, of zij voor haar sport

veel moet opofferen, antwoordt zij, dat zij er niets voor behoeft te laten, maar er natuurlijk wel het een en ander voor moet doen. Een opoffering kan zij dat trouwens niet vinden. „Voor iets wat je graag doet, behoeft je niets op te offeren,” zegt ze. Naast het schaatsen beoefent zij nog de korfbalsport. Zij is lid van het Delftse Excelsior, dat in de eerste klasse van de Christelijke Korfbalbond uitkomt.

Ofschoon Stien Kaiser niet van „heldenverering” houdt, meent zij toch, dat een sportman of sportvrouw met aanleg, gerust van zijn of haar sport mag „profiteren”. „Je moet eruit halen, wat erin zit,” zegt ze. Het (semi) profvoetbal vindt zij dan ook beslist niet uit den boze.

Komende op de inspanningen, of de inzet zo men wil, die men zich bij wedstrijden moet getroosten, meent zij, dat je je beslist niet behoeft uit te putten, om toch alles te geven wat in je is. Zij wijst daarbij op het Noorse schaatsfenomeen Knut (Kupern) Johannesen. Die kan er ook als verliezer nog altijd een mooi gevecht van maken. Ook de wel verspreide opvatting, als zou Rudi Liebrechts geen „vechter” zijn, wijst ze beslist van de hand. De mooie, glijdende stijl van schaatsers als Rudi is misleidend, meent ze. Het lijkt dan alsof ze niet alles geven, maar dat is bedriegelijk. In werkelijkheid gaan ze tot op de bodem van hun kunnen, ook al zijn ze dan niet volledig uitgeput. Zelf heeft Stien Kaiser zich ook nog nooit volledig leeggereden. „Maar,” zegt ze met overtuiging, „dat wil niet zeggen, dat ik daarbij niet alles heb gegeven wat in me was. Uitputting is nu eenmaal heel wat anders, dan alles geven.”

Stien Kaiser is een nuchtere, Hollandse jonge vrouw, wars van sportverdwazing en heldenverering, zij weet niettemin wat zij wil. En dat is — zoals ze zelf zegt — nog enige jaren op het hoogste plan blijven meedraaien.

Wij twijfelen er niet aan, dat de collega's op de afdeling „registratie en assurantie” haar daarbij moreel zullen blijven steunen en alle succes toewensen en dat ook alle schaatsliefhebbers in het hele korps daarbij niet willen achterblijven. Want, feitelijk is Stien Kaiser er toch ook een van „ons”. Duimen dus . . .

Ressort Amsterdam kampioen bij schieten M.E.

Districts peloton Amsterdam eindigde als eerste

door de luitenant

E. HUBREGTSEN te De Bilt

Het ressort Amsterdam zegevierde op de Manger-Catsschietbanen te Driebergen bij de Korpsschietwedstrijden voor de Mobiele Eenheden. De weergoden waren de schutters en belangstellenden gunstig gezind. Spanning was er vooral toen bleek, dat de resultaten bij de korpswedstrijden karabijn niet veel verschilden.

De einduitslag korps karabijn luidt:

1. ress. Amsterdam	127.90 p.
2. ress. Arnhem	125.33 p.
3. ress. 's-Hertogenbosch	121.32 p.
4. ress. 's-Gravenhage	106.78 p.
5. ress. Groningen	106.17 p.

De resultaten van het pistoolschieten op het „bewegende doel” liepen sterk uiteen. Ook op dit nummer behaalde het ressort Amsterdam de eerste plaats met 194.94 punten, gevolgd door:

2. ress. Groningen	165.54 p.
3. ress. 's-Hertogenbosch	143.46 p.
4. ress. 's-Gravenhage	136.35 p.
5. ress. Arnhem	103.03 p.

De personele prijzen karabijn kwamen terecht bij:

1. Wmr. 1e kl. P. Veenstra, ressort Amsterdam	30.00 p.
2. Wmr. 1e kl. P. J. Hettema ressort 's-Hertogenbosch	28.57 p.
3. Wmr. P. Muilenberg, ressort 's-Hertogenbosch	27.27 p.

Pistoolschieten:

1. Wmr. 1e kl. H. Kampen, ressort Groningen	54.55 p.
2. Wmr. 1e kl. N. J. Nieuwland, ressort Amsterdam	50.00 p.
3. Wmr. 1e kl. M. de Bakker, ressort Amsterdam	46.15 p.

Gedurende de middagpauze hebben enkele pelotonscommandanten, de een met meer, de ander met minder succes, getracht de pop met goedgerichte pistoolschoten te raken. Na afloop van de wedstrijden gingen alle schutters naar het St. Paulushuis te Driebergen, waar de uitslag van de M.E. pelotonswedstrijd 1965

werd bekend gemaakt.

Na een kort welkomstwoord van de kapitein P. Bergsma kreeg majoor C. H. Honcoop het woord.

De gehele wedstrijd viel uiteen in twee delen t.w. theorie en praktijk. In totaal werden bij de theorie 30 vragen gesteld. Ieder peloton kon maximaal 60 punten behalen. Het hoogst behaalde aantal punten was 51,5. Het laagst behaalde aantal 37,0. Bij het onderdeel praktijk waren maximaal 120 punten te verdienen. De praktijk was gesplitst in 4 onderdelen, t.w. verbindingsen, formaties, exercitie en schietopleiding. Vooral op het gebied van de verbindingsen en formaties zijn nogal een groot aantal onvoldoenden uit de bus gekomen. Het totaal aantal punten, dat behaald kon worden bedroeg 180. Na afloop van de wedstrijd bleek het peloton van het district Amsterdam als eerste geëindigd te zijn met 126,5 punten.

Namens de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie reikte de kolonel W. de Gast aan de kapitein J. J. de Kat Angelino voor de eerste maal de wisselprijs uit, die beschikbaar gesteld is door de Algemeen Inspecteur.

R.P. Epe pakt in . . .

Het personeel van de groep Epe is bezig koffers te pakken, want per 1 januari krijgt Epe gemeentepolitie. Het is allemaal de schuld van Johanna Hendrika, oftewel Annette Regelink, dochter van de wachmeester 1e kl. G. J. Regelink en diens echtgenote A. Mulder.

Annette, nu bijna 8 maanden oud, legde voor de rijkspolitie namelijk meer gewicht in de schaal dan haar 8 pond en 2 ons deed vermoeden. Want, met de aangifte van zijn dochter bracht de wachmeester Regelink het inwonertal van Epe op 25.000, waarmee Epe in aanmerking kwam voor een gemeentelijk politiekorps. Het is Annette die de oorzaak is van het kofferpakken in Epe. Maar, al doet bijgaande cartoon over de voorgeschiedenis anders vermoeden: er zijn geen kwaai gezichten te zien in de r.p.-kring te Epe. Er is wel gegrinnikt om de ironie in het bestaan . . .

Wachtm. 1e kl.
G. J. Suurland, Epe

Puzzelend van oud naar nieuw

Voor goede oplosers van deze oudejaarspuzzel zijn drie prijzen beschikbaar.

1e prijs . . . f 30,—

2e prijs . . . f 20,—

3e prijs . . . f 10,—

Oplossingen moeten uiterlijk 10 januari binnen zijn bij de wachmeester 1e kl. P. H. Beuzenberg, Dorpsstraat 199 te Veldhoven (N.Br.).

HORIZONTAAL:

- 1 maanstand.
- 3 pers. voornaamwoord.
- 5 Noorse goden.
- 9 kledingstuk.
- 13 bergplaats.
- 15 lokmiddel.
- 17 drinkbeker.
- 18 fatsoenbegrippen
- 19 lidwoord.
- 20 goud (Frans).
- 21 knaagdier.
- 22 toestemming.
- 23 derhalve, dus.
- 24 aanspreektitel v. vorst.
- 26 voorzetsel.
- 27 bevel.
- 28 uitholling door stromend water.
- 31 lus.
- 34 ziekte, gebonden aan een bepaalde streek.
- 37 pers. voorn.woord (Fr.).
- 39 Besch. Bevolking (afk.).
- 41 deel van een boom.
- 43 opgeworpen hoogte.
- 46 lipbloemige plant
- 47 roosvormig sieraad.
- 49 riviertje in N. Brabant.
- 50 meisjesnaam.
- 51 onbep. voornaamwoord.
- 53 zijde.
- 54 spel
- 55 hard vriezen.
- 58 meisjesnaam.
- 60 sterk smakend.
- 62 de vier weken voor Kerstmis.
- 65 sneeuwhut.
- 66 bedrogene.
- 67 redenaar.
- 69 voegwoord.
- 70 Muze v. h. minnedicht.
- 71 bijwoord.
- 72 kleurling.
- 73 in het midden (Lat.).
- 75 opdracht.
- 76 dwalen.
- 78 engel.
- 80 jongensnaam.
- 81 soort struisvogel.
- 83 tijdperk.
- 86 soort brilslang.
- 89 voor.
- 94 boom
- 97 voegwoord.
- 99 geven om.

- 101 soort bier.
- 102 maat.
- 103 loflied.
- 105 jongensnaam.
- 107 bende.
- 109 jongensnaam.
- 112 overal.
- 113 geweer, paraplu.
- 115 roem.
- 117 erfgerechtigden.
- 118 geurigheid.
- 119 boom.
- 120 zeurkous.
- 122 trotse.
- 123 tot de uitoefening van een wetenschap bevoegde (Lat. afk.).
- 124 huidopening.
- 126 insectenmeter.
- 127 zijn (Fr.).
- 127 zijn (Frans).
- 128 Arabische ruiter.
- 130 familielid.
- 131 verdriet.
- 133 met weglating der titels (afk.).
- 135 zangnoot.
- 137 voorzetsel.
- 138 vis.
- 140 tuingereedschap.
- 143 dicht.
- 144 nauwsluitend.
- 146 soort onderwijs.
- 147 maanstand.
- 148 lijdelijk.
- 150 eerstvolgend (afk.).
- 151 pers. voornaamwoord.
- 152 plaats in N.-Brabant.
- 154 opbrengst.
- 157 uitroep van afkeer.
- 158 delfstof.
- 160 nadruk.
- 161 ten bedrage van
- 163 in het jaar der wereld (Lat. afk.).
- 164 titel.
- 165 leeuwenbekachtig plantje.
- 166 riviertje in Friesland.
- 167 voertuig.
- 168 deel van de mast.
- 169 coupe.
- 170 wettig bewijsschrift.
- 171 voorzetsel.

VERTICAAL:

- 1 jonge stier.
- 2 lichaamsorgaan.

Een leven in dienst van het dier

door de kapitein W. F. K. J. F. FRACKERS te Arnhem

Op 28 oktober 1965 overleed te 's-Gravenhage in de ouderdom van 79 jaren de dirigerend officier der Rijkspolitie 1e klasse b.d. dr H. J. Weekenstroo. Geboren in 1886 te Arnhem bezocht de kolonel Weekenstroo aldaar de H.B.S. Hij studeerde aan de Vecartsenijkundige Hogeschool te Utrecht en nam in 1912 als luitenant-paardenarts dienst in het Nederlandse leger. In november 1918 volgde zijn promotie tot doctor in de vecartsenijkunde op het proefschrift „Leeftijdsbepalingen volgens de tanden van het paard”. In 1920 ontving kolonel Weekenstroo de bronzen erepenning voor menslievend hulpbetoon als beloning voor het in december 1919 op een zeer druk marktplein in Den Bosch, tot stilstand brengen van een bespanning zonder koetsier. Daarbij werd hij meer dan 100 meter door de galopperende paarden meegeleid vóór hij ze tegen de grond kon trekken. Na sinds 1935 respectievelijk chef

van het Veterinaire Hospitaal te Amersfoort en chef van de Militaire Veterinaire Dienst te 's-Gravenhage geweest te zijn, werd de overste Weekenstroo op 15 mei 1942 als krijgsgevangene naar Neurenberg gebracht. Hier liep hij een zo ernstige longontsteking op, dat hij na enige maanden reeds naar Nederland kon terugkeren. Gedurende de laatste jaren van de oorlog verrichtte hij koeriersdiensten in het verzet.

Op 1 januari 1946 volgde de benoeming tot dirigerend officier der Rijkspolitie 1e klasse; in de functie van Hoofd van de Veterinaire Dienst en der Remonte der Rijkspolitie organiseert de kolonel uit de oude Marechaussee en de bereden afdelingen van het leger, de bereden groepen van ons korps.

Op 25 september 1951 verliet dr Weekenstroo de actieve politiedienst maar hij bleef tot 1961 nog als Veterinair Adviseur aan de Algemeen Inspecteur toegevoegd. Het is in

deze kwaliteit dat vele jonge officieren de kolonel hebben leren kennen. Naast het toezicht op de speurhondenschool en het feit dat hij mede belast was met de aankoop van jonge paarden, had de kolonel in die periode een actief aandeel in de rijopleiding van kapiteins en luitenanten.

Van de vele door hem beklede functies zij hier alleen vermeld dat dr Weekenstroo ruim 25 jaar — eveneens als veterinaire adviseur — aan het Koninklijk Huis verbonden was. In november 1963 werd hij benoemd tot Officier in de Huisorde van Oranje.

Het dienen van het dier was hem dierbaar en één van de mooiste ogenblikken uit zijn lange leven was het moment waarop hij besloot dierenarts te worden. Wanneer hij dan ook met vriend en collega over het dier sprak, verzuimde hij nooit dit nadrukkelijk te zeggen en dan bleek ook hoe gelukkig hij met die keus altijd geweest is. En waar de immer actieve, vriendelijke en uiterst hoffelijke kolonel verscheen, altijd bleek zijn liefde voor het dier. In de stal bij de paarden die hem als het ware roken, thuis bij de poesen en de boekenkast waarin altijd de klontjes lagen, ja zelfs bij het plechtige gebeuren van de jaarlijkse opening van de Staten-Generaal waaraan de bereden van het Korps Rijkspolitie mede door zijn bemoeienis reeds sedert 1949 (en in gala-uniform sinds 1952) op zo voortreffelijke wijze het Koninklijk Paar escorteren en ons Korps representeren.

Aan dit rijke en interessante leven kwam in deze herfst een einde. Geen einde komt echter aan de herinneringen die tal van politie-ambtenaren nog jaren met zich mee zullen dragen. Herinneringen aan kolonel Weekenstroo, die als man van een voorbijge generatie qua collegialiteit, vitaliteit en hoffelijkheid lang voor velen een voorbeeld zal blijven.

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 19-10-'65: M. H. E. te Hoonte, wmr. 1e kl., van Den Haag naar Drempt.
Per 1-11-'65: J. v. d. Berg, wmr. 1e kl. van Den Haag naar Driebergen (Sectie B.V.).

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-10-'65: H. J. de Man, wmr. van Purmerend naar Boxtel.
Per 16-10-'65: C. Koenen, wmr. 1e kl. van Eemnes naar Hoogland; J. Spelt, wmr. 1e kl., van Diemen naar Edam.
Per 1-11-'65: M. v. Maanenbergh, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar Haarlem.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-10-'65: P. A. Blaakman, wmr. 1e kl., van Sas van Gent naar Bressens.
Per 16-10-'65: D. Stout, wmr. 1e kl., van Bergschenhoek naar Nw. Lekkerland; A. v. Heest, owmr., van Nieuwerkerk a.d. IJssel naar Ouddorp.
Per 18-10-'65: L. v. d. Kruit, wmr. 1e kl., van Rozenburg naar Bergschenhoek; A. G. E. L. v. Ooijen, wmr. van Spijkisse naar Driebergen; A. M. Vreeke, wmr. van 's-Heer Arendskerke naar Axel.
Per 1-11-'65: Chr. Kranenburg, parketwachter, van Middelburg naar 's-Gravenhage; W. v. d. Broeke, owmr., van 's-Heer Arendskerke naar Nieuwerkerk a.d. IJssel; J. Potijk, wmr. 1e kl., van Wateringen naar Den Hoorn; M. A. Ruissen, owmr., van Zuidland naar Bunschoten; J. C. C. Beuzenberg, owmr., van Hoek naar Aardenburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-10-'65: H. Buurman, wmr. 1e kl. van Velden naar Reuver.
Per 1-11-'65: P. G. Hendriks, wmr. 1e kl., van Schinveld naar Arnhem.
Per 4-11-'65: N. M. Geelen, wmr. 1e kl., van Meerssen naar Reek.
Per 8-11-'65: K. R. Brink, wmr., van Vlijmen naar Veghel.

RESSORT ARNHEM

Per 16-10-'65: G. van Oenen, owmr., van Huissen naar Heteren.
Per 18-10-'65: A. H. A. de Jonge, wmr. en A. B. M. Karnebeek, wmr., van Terborg naar Varsseveld.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-10-'65: R. Middel, owmr., van Oude Pekela naar Loppersum; H. de Jong, wmr. 1e kl., van Leeuwarden naar Hardegarijp; Th. Knol, wmr. 1e kl., van Oosterwolde naar Scharmer;

Likkebaardje

toe zo te snikken, dat de tranen langs zijn snuitje biggelden. Hij verlangde heel erg naar het grote muizehol onder de vloer, waar je kon komen langs lange gangen. Hoe graag hij het ook wilde, Likkebaardje kon niet uit de glazen bak en al zou hij er wel uit kunnen, dan zou hij de weg naar het muizehol misschien niet eens kunnen vinden . . . (wordt vervolgd)

26

J. Zaagemans, owmr., van Hallum naar Ferwerd.

Per 18-10-'65: H. Panneman, wmr. 1e kl., van Dokkum naar Muntendam.
Per 19-10-'65: G. Stevens, wmr., van Nieuw Schoonebeek naar Ruinen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 15-10-'65: M. Danel, wmr., van Amsterdam naar Dordrecht; H. de Jong, wmr., van Dordrecht naar Amsterdam.
Per 1-11-'65: A. J. van Kruijsbergen, wmr. 1e kl., van Maasbracht naar Venlo.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

Allen per 11-10-'65 als technisch controleur van Den Haag naar de resp. verkeersgroepen van:
J. Th. Breurskens naar Roermond.
N. Blom naar Maastricht. L. J. I. M. Ligtvoet naar Tilburg. J. Brinkman naar Nijmegen. A. S. N. Scheepers naar Eindhoven. C. W. van Dijkhuizen naar Almelo en R. Kemkers naar Heerenveen. W. J. G. Zwarts naar Driebergen (Sectie B.V.).

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 18-10-'65 de volgende aspiranten naar:

ressort Amsterdam:

W. G. Castricum, School; H. Dijkstra, Zaandijk; C. V. Evertse, Jutphaas; J. A. de Groot, Bennebroek; C. J. M. Krüger, Halfweg; J. Linschoten, Jutphaas; H. Lunshof, Weesp; H. B. van Luijn, W. C. A. Vermeulen en C. de Bruin, IJsselstein; C. M. Rippens, Heiloo; P. C. Rowoud, Ouderkerk a. d. Amstel; W. G. Schermer, Wormer; D. Schuurman en A. A. van Wijk, Breukelen; S. J. de Vries, Enkhuizen; A. W. Biervliet, Castricum; J. Schouwink, Koog a. d. Zaan.

ressort 's-Gravenhage:

A. J. Beijersbergen, Oegstgeest; M. Bijl en G. M. Hendriks, Roelofarendsveen; P. M. M. van Deventer en L. Löke, Berkel en Rodenrijs; J. W. Eckhardt, Axel; S. A. Flikweert, 's-Heer Arendskerke; J. B. de Graaf en F. de Haan, Papendrecht; P. den Hartog en W. van Weert, Ben. Hardinxveld-Giessendam; F. J. H. Helversteijn, G. Hoogerwerf en M. Strijdhorst, Boskoop; G. M. Knijff Gladpootjes, W. A. D. Trumpe en A. C. Voerman, Lisse; J. Kolff en S. J. Moerland, Oud Beijerland; C. H. Slabbekoorn, O. en W. Souburg; W. van der Spek, Zoetermeer; W. J. A. Steenvoort, 's-Gravenzande; A. Vermeulen en J. de Wit, Capelle a. d. IJssel; A. W. Poldervaart, Rozenburg; N. van Velzen, Spijkenisse.

ressort 's-Hertogenbosch:

B. L. F. de Bruin, Vaals; E. J. K. K. G. P. F. den Dunnen, Schinveld; F. J. van Exel, Schijndel; H. P. Feijen, Eijgelshoven; A. J. M. M. van Geel, Klundert; J. G. van Haften; Eijlsden; G. J. Heijink, Best; K. Hoekstra, Swalmen; A. J. Hoogstra, Nuenen; Th. H. Jansen, St. Willebrord; N. J. Kuipers, Hoogerheide; R. M. Laan, Dussen; G. Lamme, Deurne; B. S. van Leeuwen, Werkendam; H. M. Manten, Veldhoven; M. J. Meuleman, Asten; G. A. van Miltenburg, Dinteloord; K. Niermeijer, Heijen; H. A. Nijenhuis, Meerlo; F. A. M. Rops, Oisterwijk; W. Spa, Reuver; D. W. Timmerman, Woudrichem; J. A. G. Verbeet, Gemert; M. Verkerke, Steenbergen; J. H. van der Voort, 's-Gravenhage; J. L. de Vries, Baarle-Nassau; A. Weiss, Zevenbergen; W. Welmens, Meerssen; E. H. G.

Wij herdenken

Adjutant
N. Verhage
Best
ress. 's-Hertbosch
☆ 4-10-1911
† 6-11-1965

Wiggers, Mierlo-Hout; B. Bekx, J. M. M. A. van Bokhoven en H. W. M. Willems, St. Oedenrode; J. H. F. M. Driessen, Schaasberg; W. H. Janssen, Venray; H. L. J. Kuijs, Drunen; J. M. Lambregts en J. Viergever, Ulvenhout; J. M. J. van Noorbeek, Nuth; J. B. Vos, Veghel.

ressort Arnhem:

G. van den Brink, Nunspeet; G. Ekelboom en D. Herlaar, Denekamp; J. Gerritsen, W. Schouwstra en J. H. van Triest, Ermelo; M. A. L. Jacobs en A. J. M. Rouwhorst, Laag-Keppel; Th. Klein Tiessink en B. A. Wenting, Terborg; H. B. Klomp en W. Mulder, Hatteren; H. R. R. Kuiper, J. van Rosmalen en W. Westerbeek, IJsselmuiden; J. M. Landewers en G. J. van Halteren, Zevenaar; J. G. de Man en J. H. G. Natrop, Twello; J. H. Pullen en K. Welmens, Raalte; L. van de Steegh en Th. J. Veldhuis, Rijssen; C. Th. J. Theunissen, Groesbeek.

ressort Groningen:

H. Brink, Diever; H. van Bruggen en H. Bruinsma, Joure; F. Th. Elsinga, Lemmer; H. H. Faber en P. Schurer, Dokkum; J. Kolenbrander, L. J. Mathlener, J. C. J. van Woudenberg en G. Gerrits, Leek; T. Kuik, Westerbork; H. de Leeuw, Gieten; W. Nijkeuter, Zuidlaren; J. Pranger, Rolde; P. Scheuneman, Oude Pekela; Ch. L. Westerhof, Murmerwoude; A. Seubring, Vries; S. Paulusma, Koudum; Th. J. van der Veen en J. de Vries, Noordbergum.

Rijkspolitie te Water:

L. H. Mos, Maasbracht; E. Th. F. M. Ramge, Amsterdam; J. W. Tintel, Aalsmeer.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'65: Adjutant D. Zwagerman tot districtsadjutant te Alkmaar.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-10-'65: Adjutant P. van Hulst tot groepscommandant te Baarle-Nassau.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-10-'65: Owmr. A. M. Hoogsteder tot chef herstelwerkplaats R.P. te Water te Amsterdam.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 16-10-'65: C. Koenen te Hoogland.

tot wachtmeester:

Per 18-10-'65: C. de Bruin, H. B. v. Luijn en W. E. A. Vermeulen te IJsselstein; J. Schouwink te Koog a. d. Zaan; W. G. Castricum te Schoorl; C. M. Rippens te Heiloo; S. J. de Vries te Enkhuizen; H. Dijkstra te Zaandijk; J. A. de Groot te Bennebroek; C. J. M. Krijger te Haarlemmerliede; H. Lunshof te Weesp; P. C. Rowoud te Ouderkerk a. d. Amstel; W. G. Schermer te Wormer; A. W. Biervliet te Castricum; C. V. Evertse en J. Linschoten te Jutphaas; A. A. v. Wijk en D. Schuurman te Breuke-len.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot wachtmeester:

Per 18-10-'65: A. W. Poldervaart te Rozenburg; M. Strijdhorst, F. J. H. Helversteijn en G. Hoogerwerf te Boskoop; N. v. Velzen te Spijkenisse; A. J. Beijersbergen te Oegstgeest; M. Bijl en G. M. Hendrikx te Roelofarendsveen; P. M. M. v. Deventer en L. Løke te Berkel en Rodenrijs; J. W. Eckhardt te Axel; S. A. Flikweert te 's-Heer Arendskerke; J. B. de Graaf en F. de Haan te Papendrecht; P. den Hartog en W. v. Weert te Ben. Hardinveld en Giessendam; G. M. Knijff Gladpootjes, W. A. D. Trumple en A. C. Voerman te Lisse; J. Kolff en S. J. Moerland te Oud-Beijerland; C. H. Slabbekoorn te Oost en West Souburg; W. v. d. Spek te Zoetermeer; W. J. A. Steenvoort te 's-Gravenzande; W. Vermeulen en J. de Wit te Capelle a. d. IJssel.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 16-10-'65: P. van Hulst te Baarle-Nassau.

tot opperwachtmeester:

Per 16-10-'65: H. Buurman te Reuver.

tot wachtmeester:

Per 31-8-'65: G. F. Tokkie te Nuth; J. Scholte te Mierlo.
Per 18-10-'65: B. Bekx, J. M. M. A. v. Bokhoven en H. W. M. Willems te St. Oedenrode; J. H. F. M. Driessen te Schaesberg; H. L. J. Kuijs te Drunen; J. M. Lambregts en J. Viergever te Ulvenhout; J. M. J. van Noorbeek te Nuth; F. den Dunnen te Schinveld; F. J. van Exel te Schijndel; H. P. Feijen te Eijgelshoven; A. J. M. M. van Geel te Klundert; J. G. van Haaf-ten te Eijsden; G. J. Heijink te Best; K. Hoekstra te Swalmen; A. J. Hoogstra te Nuenen; T. H. Jansen te St. Willebrord; N. J. Kuipers te Hoogerheide; R. M. Laan te Dussen; G. Lamme te Deurne; B. S. van Leeuwen te Werkendam; H. Manten te Veldhoven; M. J. Meuleman te Asten; G. A. van Miltenburg te Dinteloord; K. Niermeijer te Heijen; H. A. Nijenhuis te Horst; F. A. M. Rops te Oisterwijk; W. Spa te Reuver; J. A. G. Verbeet te Gemert; M. Verkerke te Steenbergen; J. H. van den Voort te Rijsbergen; J. L. de Vries te Baarle-Nassau; W. Welmers te Meerssen; E. H. G. Wiggers te Mierlohout.

RESSORT ARNHEM

tot wachtmeester:

Per 18-10-'65: G. van den Brink te Nunspeet; G. Ekkelboom te Dene-kamp; G. J. van Halteren en J. M. Landewers te Zevenaar; D. Herlaar

te Denekamp; M. A. L. Jacobs en A. J. M. Rouwhorst te Laag Keppel; Th. Klein Tiessink en B. A. Wenting te Terborg; H. B. Klomp en W. Mulder te Hattem; H. R. R. Kuiper, J. van Rosmalen en W. Westerbeek te IJsselmuiden; J. G. de Man en J. H. G. Natrop te Twello; J. H. Pullen en K. Welmers te Raalte; W. Schouwstra en J. H. van Triest te Ermelo; L. van de Steeg en Th. J. Veldhuis te Rijssen; C. Th. J. Theunissen te Groesbeek.
Per 25-10-'65: J. Gerritsen te Ermelo.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-9-'65: E. Stoffer te Oldebroek.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 6-10-'65: J. B. de Jong te Assen.

tot wachtmeester:

Per 18-10-'65: H. Brink te Diever; H. v. Bruggen en H. Bruinsma te Joure; F. Th. Elsinga te Lemmer; H. J. Faber en P. Schurer te Dokkum; L. J. Mathlener, J. Kolenbrander, J. C. J. v. Woudenberg en G. Gerrits te Leek; H. de Leeuw te Gieten; W. Nijkeuter te Zuidlaren; J. Pranger te Rolde; P. Scheuneman te Oude Pekela; A. Seubring te Vries; J. de Vries te Bergum; C. L. Westerhof te Murmerwoude; S. Paulusma te Koudum.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-11-'65: P. M. Rek, schrijver te Den Haag (bureau Insp. Motormat.).

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-11-'65: Mevr. S. C. Maurits-Schönlaub, schrijver/typiste A te Den Haag; mej. A. J. Jerphanion, serveerster te Den Haag.
Per 1-12-'65: A. J. Keizer, techn. controleur te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-10-'65: J. C. v. Leeuwen, adm. ambt. C 3e kl. te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 18-10-'65: A. Matser, schrijver te Hendrik Ido Ambacht; K. Westhoeve, schrijver te Ouddorp; W. L. Brigge-man, schrijver te Poortugaal.
Per 1-11-'65: W. A. Heuvelmans, rijks-ambtenaar E te Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-11-'65: W. A. G. Meulenberg, schrijver te Horn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'65: E. H. Klinkhamer, schrijver te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 16-11-'65: Mevr. M. J. v. Gastel, schrijver te Arnhem.

Per 18-10-'65: Als adspirant:

G. D. P. Aalbers, J. C. van Aalderen, D. C. J. P. van Amelsvoort, J. H. F. Ammerlaan, A. J. G. Ankoné, A. M. Baars, F. Bakker, H. A. Bakker, K. Bakker, C. J. Barelds, P. H. J. E. Beereboom, G. W. Beldman, R. Bergman, J. Beijert, A. J. Beijleveld, H. J. Biesterbos, I. S. Blauw, C. J. Th. C. Bolman, P. van den Boogaart, S. W. Boorsma, H. Bosch, R. G. N. Bot, E. W. D. Bouw, W. G. Th. Braun, J. E. Ch. Brendel, P. J. van Breugel, P. J. van Breukelen, B. Brill, A. J. J. de Bruin, J. Bruinewoud, G. J.

Bruins, B. G. H. van den Burg, R. J. P. van der Burgt, R. Buwalda, D. Coppoolse, J. van Dalzen, H. A. Derksen, J. J. Deswijzen, G. J. Dietzenbacher, C. J. Dokter, W. A. van Dijk, J. Eefting, J. M. M. van der Eerden, J. H. Eiting, H. Elmsman, A. F. M. Englebert, P. J. M. Ermers, A. Faber, S. J. Feenstra, A. M. Fiere, W. A. Findhammer, H. Th. Gaal, G. J. M. Gabriëls, K. Geertsma, H. P. C. de Geeter, F. A. Gehrman, L. A. Gerards, H. A. Gommers, J. H. Goos, G. J. de Graaf, H. M. de Greef, R. Greveling, H. Groeneveld, J. B. Groeneveld, E. J. Groot, K. Grijpstra, B. G. M. G. Gubbels, J. H. de Haan, W. P. M. v. Haaren, G. Habing, J. J. C. Hagman, P. Hamstra, Th. M. J. van Hecke, W. A. Herder, M. van den Heuvel, A. van 't Hof, W. J. M. Holzapfel, L. M. Hooijmans, Ph. B. Huizer, J. H. Hunting, W. Jansen, W. R. P. Jansen, G. M. Janssen, B. A. de Jong, W. de Jong, C. A. van Kaam, H. C. Keizer, H. Ketelaar, J. F. M. Klomp, R. Klooster, H. J. Klunder, K. Knevelbaard, B. Knol, J. P. G. Koert, W. H. Konings, W. Kooistra, C. M. A. A. Kouwenhoven, A. J. Kristens, B. Kuipers, T. Lankhaar, B. J. van der Linde, C. J. J. de Looze, J. L. Lutgens, J. Maat, N. S. Meinders, A. de Meij, G. M. van der Meijden, J. H. van der Meijden, J. W. L. Michiels, C. J. Mikhout, R. B. van der Molen, J. A. M. Mols, H. J. Ch. Nagelmaeker, J. N. Nodelijk, C. B. Nijland, J. Olthof, W. H. M. Oolthuis, H. J. Oost, M. C. Oosthoek, Th. J. Ophelders, R. Osinga, A. J. Palstra, G. van Pelt, Th. J. M. Peters, H. W. Peusken, J. Polderman, J. H. Poorta, P. Th. G. M. Pouwels, H. J. Prins, M. A. Pronk, K. Pul, J. J. van der Pijl, Chr. P. L. van Rens, H. G. J. B. Rensen, C. S. Reijneker, H. Rikkering, G. J. Rookhuijzen, H. T. Rozema, T. A. van Schaijk, V. van Schelt, B. J. W. Schinkel, D. C. M. Schoneveld, J. F. ter Schure, D. J. Schuurman, E. R. Smits, J. M. H. G. Smulders, A. Steer, P. J. M. Tas, C. J. H. Tibboel, B. P. Tiel, R. J. Troost, H. A. Vaneker, H. J. G. Veenstra, H. J. A. van Velde, L. Verbeeke, J. Vermeulen, P. J. M. Vincenten, M. W. M. Vink, A. Visser, H. Waal, J. Th. ter Welle, K. Werkman, A. G. Westera, J. P. van de Wiel, J. Wieringa, B. van Willigen, C. van Woerkom, J. J. W. D. Wolter en H. H. X. M. Wolters.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 1-11-'65: M. C. Aalberts, Amsterdam; C. M. van Doorn, 's-Hertogenbosch.
Per 1-12-'65: K. Postma, Groningen.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-11-'65: Mevr. L. v. Oosterhout-v. Wijngaarden, typiste A te Den Haag.
Per 30-11-'65: A. de Jong, wmr. 1e kl. te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-11-'65: Mevr. M. G. Bouwman-Westphal, serveerster te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-10-'65: J. C. v. Leeuwen, wmr. 1e kl. te Langbroek.
Per 1-11-'65: G. M. v. Hees, wmr. te Doorn.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'65: A. Walhout, wmr. 1e kl. te Yerseke.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 31-10-'65: W. M. B. Jonkman, ovmr. te 's-Hertogenbosch; L. A. E. Quax, ovmr. te Horst; G. P. Kuijs, wmr. 1e kl. te Boxmeer.
Per 1-11-'65: Th. J. Bams, rijksambtenaar D te Roermond; C. E. van Har-

ten, wmr. 1e kl. te Gemert; J. H. Demandt, wmr. 1e kl. te Valkenburg.

RESSORT ARNHEM

Per 31-10-'65: A. Krikke, adjudant te Zwolle.
Per 1-11-'65: D. C. de Rooij, owmr. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 31-10-'65: B. Mensinga, adjudant te Groningen; IJ. J. Jaarsma, adjudant te Ferwerd.
Per 1-11-'65: G. L. Veen, adspirant te Coevorden; F. S. Dijkema, schrijver A te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 6-10-'65: H. Dijk.
Per 25-10-'65: T. Lankhaar, W. H. Konings, K. Grijpstra.
Per 8-11-'65: J. M. Godschalk, E. J. Blei, P. de Bakker, P. J. van Breukelen.
Per 10-11-'65: G. Floor.
Allen adspirant te Arnhem.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
N. Jonk
Edam
ressort Amsterdam
25 jaar op 20-12-1965

Owmr.
L. A. W. J. v. Rooijen
Vleuten
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-1-1966

Wmr. 1e kl.
J. Wanders
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-11-1965

Owmr.
P. Antheunisse
Hoedekenskerke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
A. v. Elsäcker
Brouwershaven
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
J. Stroo
Wolphaartsdijk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
L. v. d. Welle
's-Gravendeel
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. E. Westveer
Papendrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. Wisse
Axel
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
T. F. Zuidbroek
Leiden
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-11-1965

Wmr. 1e kl.
H. Verdoold
Schoonhoven
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 23-12-1965

Wmr. 1e kl.
A. J. Soethout
Nuenen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
H. A. T. Tol
Cuijk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 16-12-1965

Wmr. 1e kl.
W.H. den Ambtman
Wierden
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. B. Heskamp
Rossum
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
A. Lunenburg
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
J. van Veen
Hedel
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
D. Kers
Heerewaarden
ressort Arnhem
25 jaar op 28-11-1965

Wmr. 1e kl.
P. Koopmans
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 16-12-1965

Owmr.
J. D. Vink
Ridderkerk
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 19-11-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No 5 JANUARI 1965

Operatie met lange voorgeschiedenis

M.E.-'ers bewaarden - ondanks po's - zelfbeheersing in Kamp Deurne

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen
Foto's: P. v. d. Meulenhof te Helmond

Het uur „U” was bepaald op tien uur. Op dat moment zette zich de colonne in beweging. Doel: het regionale woonwagenkamp in Deurne. Opdracht: verwijdering van een aantal clandestien geparkeerde woonwagens. Het was een merkwaardige colonne, zoals er op onze vaderlandse wegen zelden of nooit te zien zijn. In de voorste wagen de burgemeester van Deurne, mr F. L. M. Hoebens (burgemeester Frans Hoebens zeggen de gemeedelijke Brabanders), de commandant van het district Eindhoven, de majoor M. de Ruiter en de luitenant K. de Maat, commandant van de Mobiele Eenheden. Daarachter tien G.S.A.'s, vijf van het district Eindhoven en eenzelfde aantal uit het district Tilburg. De G.S.A.'s bemand met 70 manschappen van de M.E. En daarachter het verdere „rollend materieel”, bestaande uit o.a., 10 trekkers, enige opleggers, een kraanwagen en een . . . ambulance. Voorts reed een handjevol motorrijders van de verkeersgroep mee.

Dreigend rolde de colonne in de richting van het kamp, welks bewoners zich wel van enig kwaad bewust waren, maar toch kennelijk door dit „politieleger” werden verast. Hetgeen overigens ook de bedoeling was, zoals uit de loop van het verhaal zal blijken. Waarom dit machtsvertoon van een Korps, dat geweld toch zeker niet als het eerste en enige middel kiest, om tot het doel te geraken? Om dit te kunnen begrijpen is het goed, dat we eerst iets vertellen over de geschiedenis van het probleem, dat de aanleiding vormde tot dit

machtsvertoon. Want zoals in bijna alle zaken, die ons in deze moderne tijd kunnen opwinden, is er ook hier weer een „probleem” in het spel.

Woonwagens en woonwagenkampen

In zijn werkkamer op het Eindhovense districts-bureau heeft majoor De Ruiter ons er het een en ander over verteld. Het is een probleem, dat niet van vandaag of gisteren dateert. De Wet op de Woonwagens en Woonschepen stamt reeds uit 1918. Reeds toen vond men het kennelijk noodzakelijk een en ander wettelijk te regelen. Nu loopt het met de woonschepen wel los, maar die woonwagens . . . Laten we eerlijk zijn, de naam „woonwagengebieder” heeft niet zo'n beste klank in ons land. Al dan niet terecht, we willen dat hier in het midden laten. De recente televisie-uitzendingen over de woonwagengebieders hebben duidelijk aange- toond, dat men ook hier zeker niet kan en mag generaliseren.

Er is door de jaren heen niet zo- veel aan het „probleem” gedaan. Iedere gemeente had wel ergens — liefst zover mogelijk van de stads- of dorpskern verwijderd — een terreintje, waar de nomaden zich konden opstellen. Aan enig comfort, in de vorm van water of sanitair, werd in de regel niet ge- dacht. Men was ze het liefste maar zo vlug mogelijk kwijt en verzoeken om steun en „reisgeld” werden dan ook met graagte (over liefde zullen

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 5 — januari 1965
VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse P. H. Beuzenberg te Veldhoven
Res.-Adjutant J. G. Jansen te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Girnummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11
Abonnementsprijs f 5,00 per jaar bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

Modern materieel met moderne communicatiemiddelen zijn in toenemende mate noodzakelijk voor een doeltreffend functioneren van het rijkspolitie-apparaat.
(Foto: G. L. J. Pennarts, Articapress)

Manlijk verzet werd vastberaden onderdrukt.

we maar niet spreken) verstrekt. Als ze maar weg waren. Veel woonwagenebewoners vonden het zo al lang goed. Kwam je op deze manier niet gemakkelijk door het leven? Doch, de „sociale bewustwording” van de laatste jaren heeft ook het probleem van de woonwagenebewoners niet onberoerd gelaten. Vandaar, dat de Wet op de Woonwagens en Woonschepen op de helling kwam te staan. Het Ministerie van Maatschappelijk Werk riep, vooruitlopend op de totstandkoming van de nieuwe Wet, een commissie in het leven, die aan de regering rapport moest uitbrengen over het probleem. Betere sociale omstandigheden en doorstroming naar de normale burgermaatschappij waren de richtlijnen waarnaar deze commissie zich moest richten, al hebben wij minister dra J. F. Schouwenaar-Franssen dan ook onlangs in een televisie-interview horen zeggen, dat volledige integratie van de woonwagenebewoner in de burgermaatschappij geenszins de bedoeling van de overheid is.

Een uitvloeisel van het rapport van de commissie is het besluit tot oprichting van regionale woonwagenekampen. Over het gehele land moeten er een zestigtal verschijnen. Op het ogenblik zijn er echter nog slechts een stuk of tien, voornamelijk in het zuiden van het land. De regionale kampen zijn uitstekend geoutilleerd. Elke geparkeerde wagen is aangesloten op het elektrisch net. De sanitaire voorzieningen vol-

doen aan de te stellen eisen. Er is in het kamp een school en een kapel. Er is riolering, kortom, men zou deze kampen met enige fantasie ook woonwijken (op wielen) kunnen noemen.

In Noord-Brabant vindt men ze in Breda, Tilburg, Deurne, Oss en 's-Hertogenbosch. De bedoeling is, dat een aantal gemeenten gezamenlijk een dergelijk kamp inricht.

Zij hebben dan het (voor)recht om wagens, die binnen hun gemeenten standplaats hebben genomen naar het regionale kamp te verwijzen. Maar ook hier is de één wat vlugger dan de ander, met het gevolg, dat het aantal kampen en als gevolg daarvan het aantal staanplaatsen veel te klein is. En dan komen we, zoals majoor De Ruiter het uitdrukte, tot „des poedels kern”. De te trage oprichting van regionale kampen, gevoegd bij een aantal andere factoren waarop we nog nader terugkomen, heeft ertoe geleid, dat de bestaande kampen overbevolkt raken, waarmede het probleem zich aandient. Een overbevolking verstoort namelijk de orde in het kamp. Niet alleen op materieel, doch zeker en vooral ook op sociaal gebied en op die manier zou men aan het doel waarvoor de kampen zijn totstandgekomen, voorbijschieten. Eis is dus, dat op de kampen niet meer wagens staan, dan waarvoor ruimte is geschapen.

Even teruggaande naar de factoren, die bij de overbevolking een rol spelen, is er het feit, dat de

„trek naar het zuiden” (waar immers meer kampen zijn) groter is geworden. Verder vindt een aantal „vaste” bewoners in de zomermaanden werk in boomgaarden, die ver van het kamp verwijderd liggen. Natuurlijk nemen zij have en goed mee naar de plaats van hun „tijdelijke tewerkstelling”, om echter bij hun terugkomst tot de onaangename ontdekking te komen, dat hun plaats door een ander is ingenomen. Een bordje „vol” of slagbomen houden namelijk de woonwagenebewoner niet tegen.

Merkwaardig is daartegenover, dat er ook woonwagenebewoners zijn die de regionale kampen als „concentratiekampen” beschouwen en er met geen geld in te krijgen zijn. Dat is echter weer een geheel andere zijde van dit probleem met zijn talloze voetangels en klemmen.

En in Deurne . . .

Ons nu bepalende tot het kamp in Deurne, dat feitelijk in beheer is bij de gemeente Helmond, lag daar het feit, dat de maximum bezetting van het kamp door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant werd vastgesteld op 86 wagens. Men zou zich daarbij kunnen afvragen, of dit maximum niet te laag is, daar de gemeenten die gezamenlijk dit kamp stichtten, voorheen bij elkaar een „accommodatie” van $\pm$ 150 wagens konden opbrengen. Maar goed, het maximum werd dus bepaald op 86. Op een gegeven ogenblik bevonden er zich echter een 18-tal teveel op het terrein, waardoor het nuttig effect verloren dreigde te gaan. Nu is het zeker niet zo, dat de rijkspolitie direct maar met groot materiaal is uitgerukt, om de overtollige wagens te verwijderen. Aan de actie is een lange tijd van „onderhandelingen” voorafgegaan. Bovendien — en we behoeven dit feitelijk op deze plaats nauwelijks te vermelden — is de politie slechts „uitvoerende” macht. Allereerst is het Stichtingsbestuur met de daarvoor in aanmerking komende bewoners van het kamp gaan praten over een vrijwillig vertrek. Reisgeld en leeftocht vormden de onderhandelingsbasis, waarop inderdaad een 8-tal families

gunstig reageerde en naar elders afreisde. Er bleven daarna echter nog tien wagens over, waarvan de bewoners „met geen stok” weg waren te krijgen.

Men denke niet, dat het Stichtingsbestuur en ook de rijkspolitie geen begrip heeft voor de argumenten van de bewoners om te blijven. Er bevonden zich een tweetal families onder, die sterk aan de omgeving waren gehecht en bovendien in Helmond en omgeving verwanten hadden. En ook de overigen konden wel een aantal argumenten

nen terecht was gekomen. Vanaf het eerste moment was men zich er terdege van bewust, dat slechts een weloverwogen plan, steunende op een tactiek van uiterste beheersing, een ramp zou kunnen voorkomen. Daarnaast realiseerde men zich echter ook zeer goed, dat slechts een vastberaden optreden op de explosieve bevolking indruk zou maken. Er bleef daarom maar één weg open en dat was de weg van de verrassing en de overmacht. Van het begin af aan zouden de bewoners de indruk moeten hebben, dat

ning kon worden vastgesteld, gebeurden er nog een serie dingen, die we u zeker niet mogen onthouden.

Daar rolde dan op het uur „U” de colonne in de richting van het kamp. Alles was goed voorbereid. Precies was vastgesteld in welke volgorde de wagens zouden worden verwijderd. In het plan de campagne was met alle mogelijkheden rekening gehouden, al weet men nooit welke verrassingen een dergelijke actie in petto heeft. Eén M.E.-groep omsingelde de af te voeren wagen. Een tweede M.E.-groep zorgde voor rugdekking van de eerste groep, terwijl een derde groep als een soort „algemene reserve” achter de hand werd gehouden. Eén G.S.A. zorgde voor de verbindingen, terwijl een tweede voor afvoer van de arrestanten gereed stond. Hoe nodig dit was, bleek al direct bij de eerste wagen. Een mannelijke bewoner verzette zich tegen de te nemen maatregelen. En gedachtig aan het spreekwoord, dat de eerste klap een daalder waard is, werd de „verzetsstrijder” resoluut in de kraag gepakt en naar Helmond afgevoerd, om daar wat van zijn heethoofdigheid te bekoelen.

Merkwaardig was, dat de bewoners van het kamp, die het niet aanging, zich volledig afzijdig hielden. Met uitzondering van een 19-jarige heethoofd, waarover aanstonds nog meer. Uit één wagen klonk zelfs opwekkende muziek, ofschoon de M.E.'ers daar op dit moment wei-

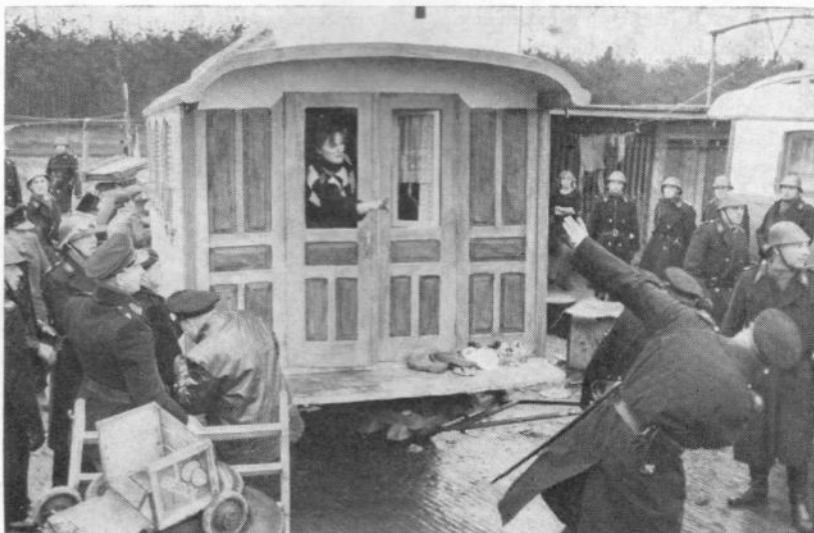
Trage gang van zaken bij stichting van regionale kampen oorzaak van woonwagenprobleem

aanvoeren, die hun verblijf (althans van hun standpunt uit bezien) in dit kamp rechtvaardigden. Maar wat het zwaarst is, moet het zwaarst wegen. En dat was het goed functioneren van het kamp. Dat is immers een eerste vereiste, om het doel van de regionale kampen (betere sociale verzorging) te effectueren. Na de eerste onderhandelingen volgde een aanzegging van proces-verbaal, op grond van het zich in strijd met de desbetreffende Verordening in het kamp bevinden. Maar ook dit „ultimatum” legden de bewoners kalm naast zich neer. En toen daarna nog alle pogingen tot een vreedzame oplossing zonder resultaat bleven, werd besloten met de „sterke arm” de onwilligen tot beter inzicht te brengen.

Zware taak

Waarmede een alles behalve benijdenswaardige taak op de schouders van majoor De Ruiter en zijn man-

elk verzet nutteloos was. Dat zelfs deze weg gemakkelijk tot een explosie had kunnen leiden, zal uit het verloop van het verhaal nog duidelijk worden. Dat alles binnen redelijke perken is gebleven — het zij nu reeds gezegd — mag vooral worden toegeschreven aan het zeer beheerste optreden van de M.E.'ers, op wier koelbloedigheid en takt bij deze actie een zware wissel werd getrokken. Dat zij deze krachtproef met succes hebben doorstaan, mogen en het Korps tot eer strekken. Vooraleer echter dit met voldoe-

★
Allerlei huishoudelijke voorwerpen zeilden de politiemannen tegemoet.

De vrouwen bleven met uitdagend gesar de uiterste zelfbeheersing eisen. Trouwens, zelfs honden lieten zich niet onbetuigd.

nig belangstelling voor hadden. De bewoners van de te verwijderen wagens betuigden zich namelijk op een geheel andere wijze. Vooral het vrouwelijk element was niet karig met zijn op- en aanmerkingen. Het Korpsblad is nu eenmaal niet geschikt, om de schat aan superlatieven, die de dienaren der wet en het gemeentepersoneel (inclusief de burgemeester) naar het hoofd geslingerd kregen, op te nemen. „Hongerlijders” was wel één der zachtzinnigste uitdrukkingen, die de ordehandhavers in een ononderbroken woordenstroom te incasseren hadden. Maar bij de derde wagen begon het feest pas goed. Alle soorten huishoudelijke artikelen, waaronder „po's” met inhoud zeilden de arbeiders en de politiemannen tegemoet. Deze konden zich bij dit alles vanzelfsprekend niet helemaal onbetuigd laten en deponcerden de voorwerpen weer netjes in de wagen terug. Al dient gezegd, dat in de haast niet alles weer terug kwam op de plek waar het thuis hoorde.

Hét kritieke moment kwam echter, toen een 19-jarige jongeman vanuit een wagen waarin hij zich had verschanst, een hakbijl naar de politiemannen keilde. Hier kon slechts een krachtdadig ingrijpen de situatie redden en een algemene explosie voorkomen. Resoluut trok de luitenant De Maat de sabel en tezamen met een aantal M.E.'ers werd de wagen „bestormd”. Rin-

kelend glas en het kraken van versplintrend hout, overdonderden de belhamel dusdanig, dat hij zijn verzet snel opgaf en zich tijdens de verdere actie braaf gedroeg. Dat krachtdadig optreden bleek een gunstig effect te hebben. Verzet werd niet meer geboden, al bleven de vrouwen met hun uitdagend gesar het uiterste aan zelfbeheersing van de optredende politiemannen eisen. Het was dan ook hoog tijd, dat tegen één uur de actie — voor zover deze althans de ontruiming betrof — als beëindigd kon worden beschouwd. De grens van de beheersing was bij velen dichtbij.

Het transport naar het regionale kamp in Tilburg verliep zonder incidenten, al bleef de uiterste waakzaamheid geboden, daar berichten waren gekomen, dat „hulptroepen” onderweg waren, om de „ontheemden” te ontzetten. Tot verdere schermutselingen kwam het echter niet, al moest het kamp zelf onder bewaking worden gesteld. Desondanks moesten de slagboom en het wachthuisje het ontgelden. We schreven toch reeds, dat de bewoners zich niet door een slagboom zouden laten tegen houden. De boom werd vernield en het wachthuisje ging in vlammen op.

En de verwijderde woonwagens? Wel, die zijn weer voor het grootste deel op het kamp in Deurne teruggekeerd. Maar dat is dan een geschiedenis apart . . .

De overste mr R. Warmoltz onderscheiden

De overste mr R. Warmoltz, van wie wij in het novembernummer een korte levensbeschrijving gaven en die per 1 januari 1965 met pensioen is gegaan, is benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

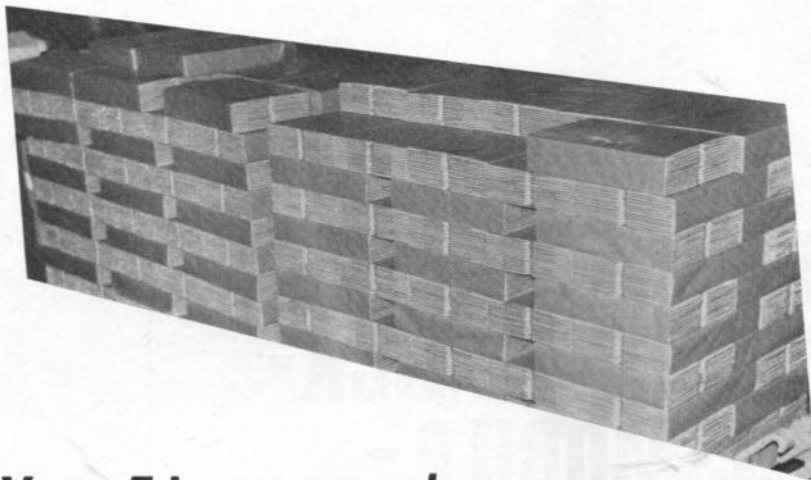
Adjutant J. van Aalst naar Zuidhorn

Met mgang van 1 november 1964 is de adjutant J. van Aalst aangewezen als groepscommandant te Zuidhorn. Hij werd op 31 maart 1908 geboren te Rotterdam

en trad op 22 april 1929 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee, waarna hij op 21 augustus 1935 gemeenteveldwachter werd te Emmen. Op 1 maart 1943 ging hij bij de reorganisatie van de Nederlandse politie over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Grootegast. Op 3 maart 1952 werd hij postcommandant te Winsum en op 29 september 1959 werd hij in dezelfde functie verplaatst naar Zuidhorn waar hij op 1 april 1960 werd aangewezen als plaatsvervangend groeps- tevens rayoncommandant. Op 1 februari 1952 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 november 1964 werd hij adjutant.

Voor T.I.-personeel in Den Bosch is 1965 eigenlijk al voorbij

R.P.-kalender verscheen weer op tijd

Voor ons is 1965 nog maar net begonnen, maar voor het personeel van de territoriale inspectie in het ressort 's Hertogenbosch is het in zekere zin al afgelopen. Met andere woorden de rijkspolitiekalender 1965 is verschenen en de slag om de tonnen papier op tijd de deur uit te krijgen is gestreden in een 24-uur non-stop-operatie, waarin — ondanks hemdsmouwenuitrusting — menige zweetdruppel is gevloeid, vingers zijn stijfgeteld en geplakt voor de honderden pakketten die inmiddels hun weg door het hele land hebben gevonden. Het mag zo zijn dat — om met een Arabische gezegde, uit deze zelfde kalender geplukt, te spreken — op de dag van de zege niemand vermoeid is, maar de dag na die 24-uur inspanning moeten de schrijvers, pakkers en plakkers toch echt het gevoel hebben gehad dat 1965 voorbij was. Enfin, de kalender hangt nu overal. Het is er een met een met smaak en talent ontworpen kleuren-omslag en twaalf zwart-wit platen waarin allerlei momenten uit het rijkspolitiebestaan besloten liggen. Die kalender — ondanks het ont-

breken van kleuren binnenin beter dan de vorige — zal het ongetwijfeld goed doen in huis en bureau of waar ook, want ook nu weer zijn foto's van bars optreden vermeden. Zo is deze kalender een verzameling van twaalf vriendelijke visitekaartjes voor een heel jaar.

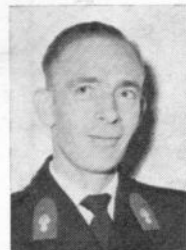
Voor de kalendercommissie is het trouwens alweer 1966 geblazen, want ook in de komende maand december moet er weer een r.p. kalender klaarliggen in tonnen papier en dan zal zich de historie herhalen in een nieuwe 24-uur-actie.

B. den O.

Reserve-wachtmeester in Rijssen beslechte vechtpartij

door de res.-adj. Jac. Salverda te Almelo

In Rijssen heeft de res. wachtmeester J. H. Goossen het gezag helpen redden door in te grijpen in een worsteling tussen een opperwachtmeester en een bromnozem. Daarvoor ontving hij van de Algemeen Inspecteur een schriftelijke tevredenheidsbetuiging. Enige bromnozems brachten het verkeer in gevaar. De opperwachtmeester verwees een van de knapen naar het trottoir, maar de jongen bleef waar hij was. Ook voor een herhaalde aanmaning was hij doof. En aangezien er omstandigheden zijn waaronder de politie ook „verder” moet gaan, ging de opperwachtmeester tot aanhouding over. Er ontstond een worsteling. Een snel toeschietende „burger” in wien de opperwachtmeester de reservist Goossen herkende, greep de nozem, de opper kreeg een hand vrij en het verzet werd gebroken. De nozem ging vervolgens vrijwillig mee naar het groepsbureau.

★
... tellen, pakken, plakken,
24 uur lang ...

(Foto's: Techn. Recherche, 's-Hert.bosch)

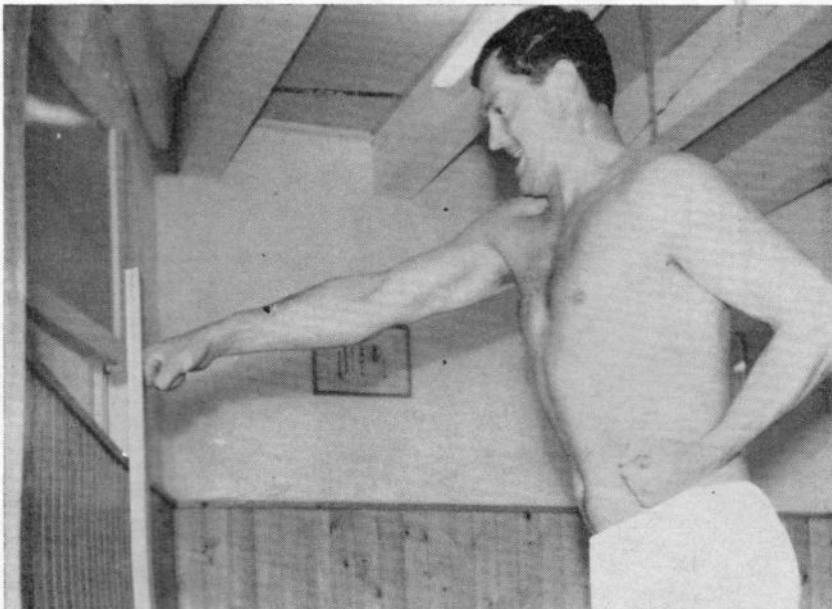

空手

KARATE

Wat is Karate? Een oude maar voor ons land nieuwe, fascinerende sport. Ja zeker, sport! En zelfs meer dan dat, hoewel het enige wat doorgaans de buitenstaander blijft het z.g. Tamesi-wari is, d.w.z. het breken van voorwerpen zoals bakstenen, dakpannen, planken e.d. met de blote vuist, voet of elleboog. De leek ziet dat als hét Karate. Hoewel nogal spectaculair, is dit slechts een deel van het Karate, zoals bijvoorbeeld het valbreken slechts een deel is van het Judo. Dit breken van voorwerpen is voor de Karate-ka (beoefenaar van het Karate) niets anders dan een test na een eindeloze training van techniek en harding van diverse lichaamsdelen. Dit harden geschiedt op een z.g. Makiwara. Dat is een verende plank (soms met riet bekleed) waarop geslagen of waartegen getrapt wordt. (zie foto boven).

Alles, of tenminste bijna alles over Karate wordt in bijgaand artikel verteld door de heer M. J. Schulz, werkzaam bij de Staf van de commandant der rijkspolitie te water te Amsterdam, bekend als tekenaar voor het Korpsblad en ook nog leraar (1e Dan) bij de Karateclub „Haarlem”. Dit laatste garandeert een boeiend en deskundig geschreven verhaal over een boeiende sport en dat is het dan ook!

Oude, maar voor ons land nieuwe methode voor zelfverdediging

... ongeschikt voor slappe of onbeheerste figuren ...

door M. J. SCHULZ te Amsterdam

Het verhaal wil, dat in het jaar 500 na Chr. een monnik uit India, genaamd Daruma de reis naar China ondernam om daar de leer van het Zen-Buddhisme te gaan onderwijzen. Hij vestigde zich in de Shorinji-tempel te Sung Shan (Honan Provincie) en had al spoedig een aantal volgelingen om zich heen verzameld. De opvatting van Daruma was o.m., dat geest en lichaam één onafscheidelijk geheel vormen. Hij onderwees zijn leerlingen een vechtmethode, toen nog geheten „Shorinji-Kempo”. Daaruit is het huidige Karate ontstaan.

Het gevolg van deze training was, dat de volgelingen van Daruma niet alleen hun geestelijke, doch tevens hun lichamelijke conditie op een hoger plan wisten te brengen, wat dan ook het doel is van Zenmonniken. Karate en Zen is één. Daarom is Karate méér dan alleen een sport of alleen een methode voor zelfverdediging.

In de loop der eeuwen verspreidde het Kempo (ook wel genoemd Chinees boksen) zich over geheel China en drong zelfs door tot in Korea

en de Japanse Archipel. Vooral in Okinawa kwam deze vechtkunst, naast de vele andere vechtmethodes die men hier reeds beoefende, tot grote ontwikkeling.

Het was tenslotte Karate-meester Funakoshi Gichin (de leraar van de thans in Japan beroemde Karate-meester Masutatsu Oyama) die in 1916 het Karate in zijn huidige vorm in Japan introduceerde. Nu kende men in Japan reeds diverse vechtmethodes zoals het Jiu-Jitsu, Ken-Jitsu (zwaardvechten), Bo-Jitsu (stokvechten) e.d. Het Karate werd hier al gauw populair en wordt thans zelfs onderwezen op universiteiten en niet te vergeten in de Politiedojo in Tokyo. Er zijn momenteel twee grote Karate-bonden in Japan, waarvan de grootste is de Nippon Karate-do Kyokushinkai te Tokyo, welke onder de leiding staat van de reeds eerder genoemde Karate-meester Oyama (8e Dan). Bij deze bond is aangesloten de Nederlandse Karate Associatie (N.K.A.) De meeste mensen veronderstellen, dat als men in een gevecht in de verdediging gaat, de kans om het

Foto links: Makiwara-training.
„Chudan-tsuki”

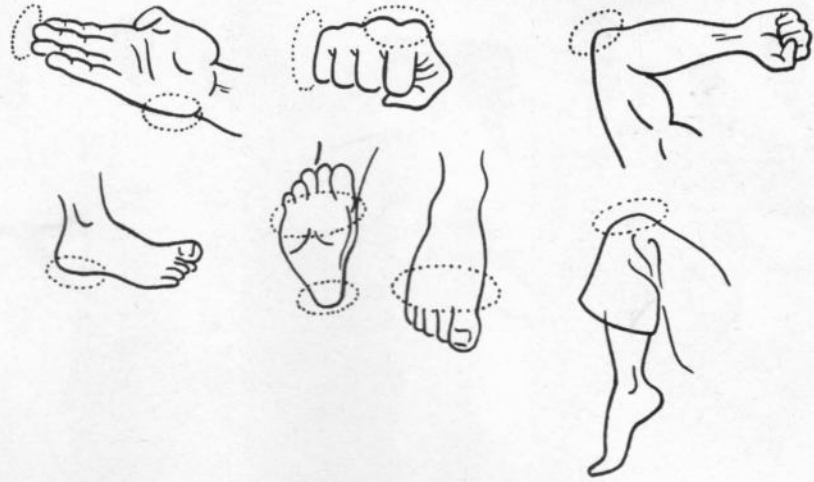
(Foto: Ab Prins)

★

Afbeeldingen rechts: geharde delen.

★

Tekeningen onder: kwetsbare delen.

gevecht te winnen gering is. Zoals het bekende gezegde luidt: „De eerste klap is een daalder waard.” Dit is in tegenstelling tot het Karate-principe. Het moment dat men de tegenstander uitschakelt is het moment dat de tegenstander aanvalt. Ditzelfde principe geldt voor het Japanse zwaardvechten (Kendo). In het Judo treffen we eveneens dit principe aan en wel in het 3e Kata (vorm) het z.g. Co no Sen no Kata (dit is geen officieel Kata, doch wordt in Nederland vereist voor 3e Dan examen), waarin men de aanval van de tegenstander overneemt met een tegenaanval.

Het Karate heeft ook z'n Kata's. Deze Kata's bestaan uit diverse aanvallen en verdedigingen in een bepaald patroon gegoten en zijn schijngevechten tegen meerdere tegenstanders.

Karate betekent „lege hand” (kara = leeg, te = hand). De geest van de Karateka tijdens een gevecht behoort ook „leeg” te zijn. Elke gedachte (waaronder ook angst) vertroebelt de geest, waardoor het niet mogelijk is een „open plek” bij de tegenstander waar te nemen. Een oude Karate-meester formuleerde dit in de volgende zin: „Mizu no Kokoro” oftewel „Een geest als water”. De oude meester doelde hier op een wateroppervlak dat door niets in beroering wordt gebracht. Wandelt men langs de oever, dan kan men in het water duidelijk zijn spiegelbeeld zien. Wordt nu het wateroppervlak in beroering gebracht, door een windvlaag of doordat men een steentje in het water werpt, dan wordt plot-

seling het water troebel en is er niets meer in te onderscheiden.

Techniek

Het Karate is opgebouwd uit verdedigings- en aanvalstechnieken. Er wordt verdedigd zowel als aangevallen met de geharde delen van de ledematen en dit geldt vooral voor de aanval (zie tekening boven). Die aanvallen worden geplaatst op de kwetsbare delen van het lichaam van de tegenstander (zie tekeningen links). Zowel verdediging als aanval worden tijdens de training opgevoerd tot grote snelheid, waarbij „timing” en balans belangrijke rollen spelen. De aanvallen zijn te vergelijken met de z.g. Atami's uit het Jiu-Jitsu. Worpen en klemmen worden echter vrijwel verwaarloosd. De grote snelheid en kracht waarmee een Karate-ka de tegenstander kan uitschakelen wordt duidelijk in de volgende punten:

Alle kracht geconcentreerd op 1 punt

Bekijken we bijvoorbeeld een stoot met de vuist, dan zien we, dat de Karate-ka nooit met een volle vuist slaat, doch uitsluitend met de knokkels van wijsvinger en middelvinger. Op het moment van treffen worden alle spieren gespannen, de adem uitgestoten in de z.g. „Kiai” (dat is de schreeuw die men ook wel van Judoka's hoort tijdens het inzetten van een worp), en de Karate-ka concentreert zich op de

Klassieke oefeningen „Chudan-tsuki“.

twee knokkels gelijk ook een Yogi (Yoga-beoefenaar) zich kan concentreren op een bepaald lichaamsdeel. Alle kracht van de stoot wordt dus geconcentreerd op dit kleine vlak en dus niet op het grote vlak van de vuist. Een voorbeeld uit de praktijk is de dame op naaldhakken, die op een parketvloer zulke diepe putjes nalaten, terwijl een olifant, die toch wel een paar pond zwaarder weegt, met zijn enorme poten geen noemenswaardige sporen zal nalaten.

Actie en tegenactie

Elke voorwaarts gerichte actie heeft een evenredige kracht aan tegenactie. Een hardloper op het moment van de start moet krachtig achteruit stoten tegen de startblokken om snel vóóruit te kunnen komen. Dit is dan ook één van de redenen waarom een Karate-ka tijdens een trap of stoot met één of twee voeten stevig op de grond moet blijven staan. Bij een stoot met bijvoorbeeld de rechtervuist, zal de linkervuist gelijktijdig in tegenovergestelde richting krachtig worden teruggetrokken om zodoende extra kracht achter de voorwaarts gerichte stoot te geven (zie foto boven). Bij een sprong wordt het been waarmee niet wordt getrapt, in tegenovergestelde richting

van de trap, ingetrokken (zie foto onder).

Snelheid is kracht

De kracht welke wordt gebruikt in het Karate is niet de kracht waarmee men bijvoorbeeld een gewicht optilt, doch is een kracht welke wordt omgezet in snelheid. Een auto die met een snelheid van 5 km per uur tegen een muur opbotst, zal hoogstens de muur (en waarschijnlijk zichzelf ook) beschadigen.

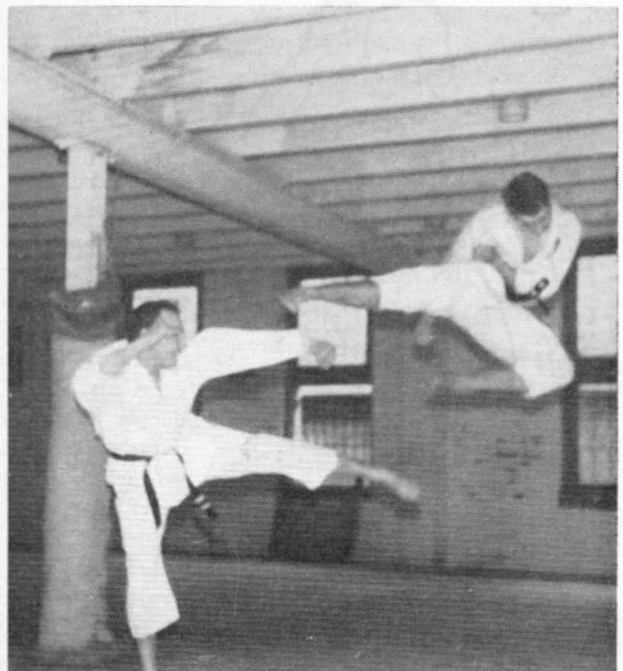
Botst een auto echter met een snelheid van 100 km per uur tegen een muur, dan zal hij er dwars doorheen gaan. Snelheid is dus kracht. Dit blijkt vooral uit het volgende punt, dat we nu gaan bekijken.

Zweeps slag

In het Karate treffen we slagen aan welke we kunnen vergelijken met zweepslagen. Het principe van een zweeps slag is: De hoofdmassa van de zweep terug trekken voordat de punt van de zweep het doel heeft bereikt. De punt van de zweep moet nu eerst omklappen en het doel raken, alvorens achter de hoofdmassa aan terug te gaan. De weg die de punt van de zweep af moet leggen is groter dan die van de hoofdmassa, dus wordt de snelheid verdubbeld. Een ieder weet wel uit ervaring hoe fel de punt van een natte handdoek aankomt, die als zweep wordt gebruikt. In het Karate kunnen we de arm beschouwen als de hoofdmassa en de hand (vuist of vingers) als de punt van de zweep, welke omslaat bij de pols.

Sport

Zoals het Jiu-Jitsu de grondslag vormde voor het Judo, het Ken-Jitsu voor het Kendo (zwaardvechten).

★
„Tabi-yoko-geri“
★

zo dient het Karate de grondslag te vormen voor het Karate-do. Dit wil zeggen een manier om naast de zelfverdediging ook een vorm te creëren waarin men elkaar op een sportieve wijze kan bekampen, zoals dit met Judo het geval is. In Japan is men pas in 1947 begonnen met het organiseren van wedstrijden volgens een systeem waarmee het mogelijk is om zonder ernstige ongelukken elkaar te bekampen. Wij in Nederland zijn daar nog niet aan toe en bevechten elkaar slechts bij wijze van training. Een Karate-wedstrijd vergt het uiterste van de deelnemers, zowel geestelijk als lichamelijk. Het is als een schaakspel: De één doet een zet, de ander een tegenzet. Men speurt naar een open plek bij de tegenstander (welke kan ontstaan doordat de tegenstander aanvalt of zijn dekking verwaarloost) en valt dan aan met een slag, stoot of trap. Het is noodzakelijk om vlak bij het doel te stoppen, daar anders de tegenstander letsel zou oplopen. Is hij niet tijdig met zijn verdediging bij de aanval, dan wordt de aanval gehonoreerd met een punt. Een

★
„Mawashi-geri”
★

bepaalde techniek onbeheerst uitgevoerd zou ernstige gevolgen kunnen hebben. Een Karate-ka dient dan ook de vijf „Gouden regels” in acht te nemen, te beschikken over: karakter, eerlijkheid, doorzettingsvermogen, zelfbeheersing, etiquette ofwel beschaving.

Dit is dan ook de reden waarom

het Karate niet zo gauw in verkeerde handen terecht zal komen. Deze verkeerde individuen missen toch immers over het algemeen het doorzettingsvermogen, dat juist bij het Karate zo onontbeerlijk is. Een Japans gezegde luidt: „De weg naar Meesterschap is lang en hard.” En dat is maar goed ook!

Nieuwe

Eisemann

laadapparatuur

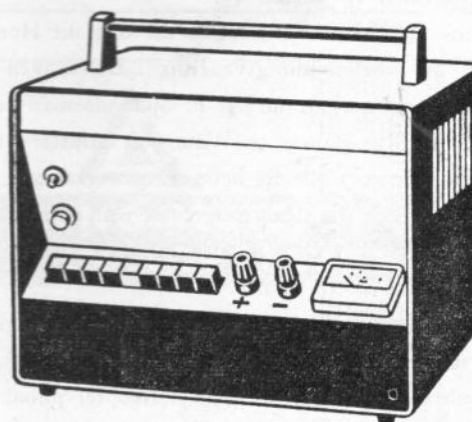
- PKG 12/8 W 220/1 geschikt voor 6 en 12 Volt, max. laadstroom 8 Ampère, netaansluiting 220 Volt
- PKG 24/8 W 220/1 geschikt voor 6, 12, 18 en 24 Volt, max. laadstroom 8 Ampère, netaansluiting 220 Volt
- PKG 24/16 W 220/1 geschikt voor 6, 12, 18 en 24 Volt, max. laadstroom 16 Ampère, netaansluiting 220 Volt,
- PKG 48/10 W 220/1 geschikt voor 6, 12, 24 en 48 Volt, max. laadstroom 10 Ampère, netaansluiting 220 Volt

Vraag: nadere gegevens en demonstratie bij de alleenvertegenwoordiging voor Nederland:

N.V. Willem van Rijn

HAARLEMMERWEG 475 — AMSTERDAM - WEST
Telefoon (020) 18 52 22 (12 lijnen) - Telex 12282 - Postbus 8005

- automatisch laadverloop
- drukknopbediening
- gelijkrichting met silicium diode
- dubbel gezeerd
- optische controle
- modern in uitvoering

Zo — als een levend zwaard van Damocles, of beter: van Vrouwe Justitia — hing de kapitein E. E. Gerritsen, commandant van de Dienst Luchtvaart der Rijkspolitie, even voor zijn landing, boven het R.E.M.-eiland, dat hij als eerste betrad.

„Operatie R.E.M.-eiland”

„Hierbij wil ik gaarne mijn hulde en erkentelijkheid betuigen voor de buitengewoon efficiënte en vastberaden wijze van optreden van al diegenen van het Korps Rijkspolitie, die aan de operatie tegen het R.E.M.-eiland hebben deelgenomen. Ik heb grote bewondering voor de wijze, waarop alle betrokkenen van hoog tot laag zijn opgetreden. Zij hebben de naam van het Korps in ere gehouden.”

Dit schreef de minister van justitie, mr Y. Scholten, na de wel zeer bijzondere operatie tegen het R.E.M.-t.v.-eiland in de Noordzee op 17 december, waarna het heel stil is geworden op kanaal 11.

's Morgens om half zeven vertrok die dag uit Hoek van Holland het zeebetonningsvaartuig „Delfshaven” met aan boord o.m. majoor mr A. P. Spaanderman en acht man van de Rijkspolitie te Water uit Amsterdam. Zij waren voorzien van allerlei belegeringswerktuigen, klimapparatuur (door de staatssecretaris van Marine persoonlijk uitgezocht!) en een goed humeur.

Doel: het „R.E.M.”-platform.

Kapitein-vlieger E. E. Gerritsen kwam er om negen uur op iets moderner wijze op het platform (zie foto), dank zij het uitstekende werk van de helikopter-piloot LtZ.-vlieger 1e kl. F. L. P. C. M. van Meerwijk en de lierbediende-korporaal Groeninx van de Koninklijke Marine.

Uit hetzelfde vliegtuig werd neergelaten de opperwachtmeester-vlieger A. J. van der Spek, vervolgens een P.T.T.-ambtenaar en de wachtmeester 1e kl. M. van den Berg van de Rijkspolitie te Water. Toen de radiozender uitgeschakeld was en de gevaarlijke antennendraad boven het platform was weggehaald, kwamen gemakkelijker op het eiland de opperwachtmeester-vlieger C. Verberk, de wachtmeester-vlieger A. de Winter en de wachtmeesters 1e kl. T. Marsman, G. Dekker en A. W. Jonker, allen van de Dienst Luchtvaart.

De Politie Verbindingsdienst en de Sectie Bijzondere Verkeerstaken zorgden voor een goede mobilfoonverbinding tussen het eiland, het loodsvaartuig en het Marinevliegkamp Valkenburg, waar de officier van justitie uit Amsterdam, mr Hartsuiker, de gehele actie leidde. Op de boulevard te Katwijk stond daartoe een mobiel relaisstation opgesteld, bediend door de opperwachtmeester J. Verhagen en de wachtmeester 1e kl. De Ruitervan de Sectie.

De opsporing en verzegeling van de zendapparatuur op het eiland kostten niet veel tijd, na ongeveer vier uur arbeid konden allen het eiland weer verlaten, de meesten per schip over een — voor luchtvaartmagen — gemeen zeeetje. Aan Neptunus werd dan ook menig anti-„R.E.M.”-offer gebracht.

Tot voor
8 jaar . .

★

Straf- kolonie in groene hel van Frans Guyana

★

**Met de adjudant
C. P. A. Kanters
naar het
bago
van St. Laurent**

★

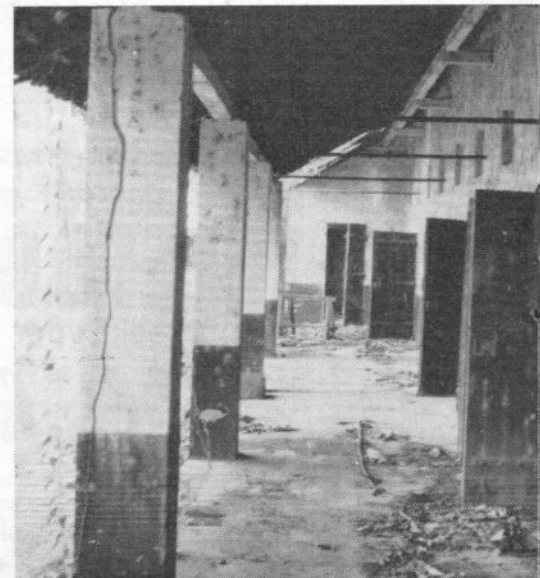

Hoofdpoort van het Bagno te St. Laurent.

Frankrijk heeft in haar geschiedenis verschillende beruchte strafprocessen gehad, terwijl ook de bestraffing nogal eens spectaculair is geweest. Bij een jaarlijks terugkerend feest „le quatorze juillet” speelt zelfs een gevangenis — „De Bastille” — een rol. Frontpaginieuws in de vorige eeuw was ook de zaak Dreyfus, de franse kapitein der Artillerie, die wegens vermeend landverraad voor het leven werd verbannen naar het Duivelseiland, een, naar de naam te oordelen, niet prettige omgeving. Dreyfus heeft, ondanks krachtige steun van de schrijver Emile Zola, die in zijn boek „J'accuse” een boekje over dat rechtsgeding opendeed, er toch nog acht jaar onschuldig doorgebracht. Over dat proces zijn genoeg letters gedrukt, minder waarschijnlijk over de straffkolonies der Fransen. Deze waren geconcentreerd in de minst bevolkte- en weinig belangrijke kolonie Frans Guyana. Gedrongen tussen Suriname en Brazilië, in het gebied dat wel met de „groene hel” van Zuid Amerika wordt betiteld, ligt Frans Guyana met Cayenne als hoofdplaats.

Als kleine vlekjes in de Atlantische oceaan liggen, voor de kust van dit land, de Iles du Salut, drie beruchte eilandjes, beter bekend als Konings-, St. Jozef- en Duivelseiland. Op deze eilandjes en in de plaatsen Cayenne en St. Laurent waren de bago's, de straffkampen

van Frankrijk, gevestigd, ver van het moederland in een vochtig heet klimaat rond de evenaar. Hier werden Frankrijk's politiek ongewensten en de criminele misdadigers heengestuurd met voor velen de onmogelijkheid het vaderland terug te zien. Was het transport daarheen al een verschrikking, de veelal onmenselijke toestanden in de bago's onder een tropische hitte, de malaria en melaatsheid, betekenden voor ve'len reeds een vroegtijdige dood. Voor velen die hun straftijd hadden ondergaan was trouwens een terugkeer naar Frankrijk niet mogelijk en deze mensen,

de liberés, moesten noodgedwongen in dit gebied blijven en maar zien dat ze zich in het leven hielden. Er was namelijk een bijkomende straf die de gestraften dwong, na het ondergaan van zijn hoofdstraf, de jaren van dwangarbeid, in de kolonie te blijven voor een tijd gelijk aan zijn eerste straftijd, indien deze minder dan acht jaar was geweest. Was de straftijd langer dan 8 jaar, dan was hij automatisch levenslang verbannen en gedwongen zijn leven als liberé in de kolonie te slijten.

Vluchten had weinig zin al werd het wel geprobeerd. Aan de ene kant een plas water van 4.000 km breedte en voor de rest een vrijwel ontoegankelijk oerwoud, waar het leven door malaria, reptielen en natuurlijke hindernissen een zodanige verschrikking werd, dat velen de weg terug gingen, indien . . . ze niet reeds door gendarmes of soldaten waren opgespoord. De extra straf voor een ontvluchting was altijd cellulaire opsluiting op het Koningseiland. Wie werden naar deze oorden van verschrikking gestuurd? Het waren drie soorten van dwangarbeiders, namelijk de getransporteerden, de gerelegeerden en de gedeporteerden. De eerste categorie betrof veroordeelden wegens zware misdrijven, de tweede de recidivisten en a-socialen. De gedeporteerden waren de om politieke redenen of redenen van landsbelang geïnterneerden, welke

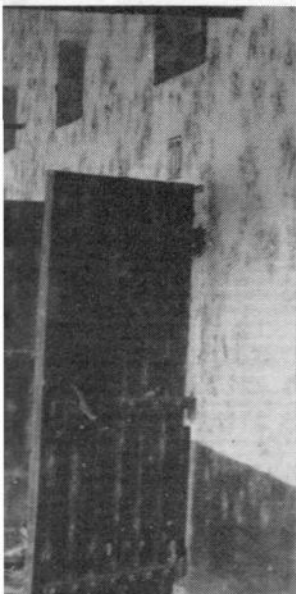
laatste groep het Duivelseiland bevolkte. Het St. Jozefeiland bergde de krankzinnigen onder de dwangarbeiders. Het bagno te St. Laurent was verreweg het grootste straffkamp. De aanduiding „Dwangarbeiders” wijst er op dat er gewerkt moest worden. Gedurende de nacht waren ze opgesloten in grote gemeenschapscellen en zodra de dag weer daar was, werden ze naar werkobjecten in de buurt gebracht of geleend aan plaatselijke bedrijfjes, waar ze veelal onder omstandigheden erger dan slavernij, te werk werden gesteld.

Eerst in 1946 zijn deze bagno's opgeheven. De gestraften en een groot deel der liberés zijn daarna overgebracht naar het moederland. De rest der liberés echter is in de kolonie achtergebleven, omdat zij intussen belangen hadden die hen daar bonden of er om andere re-

uit het binnenland de rivier zijn komen afzakken om hun goederen zoals kralenkettingen, houtsnijwerk, groenten en dergelijke te verkopen of te ruilen voor noodzakelijke artikelen. Een ruime korjaal met buitenboordmotor is de veerboot naar St. Laurent en brengt de bezoeker in een half uurtje naar de overkant. De sterk door paalworm ondermijnde houten aanlegsteiger, waar vroeger de schepen met gestraften meerden, is het eerste contact met deze plaats. St. Laurent zelf is weinig interessant. De eerste indruk is een vervallen plaatsje met enkele officiële gebouwen naar franse trant. De winkeltjes en enkele kroegen zijn ook weinig indrukwekkend. In veel winkeltjes verkoopt men de franse parfums en lotions van naam, die voor nederlandse begrippen daar heel goedkoop zijn, wat ook het geval is met

De gendarmeriecommandant met de Procureur-Generaal van Suriname op de plaats waar vroeger de guillotine stond.

★

In St. Laurent staan de celdeuren open, echter nog maar acht jaar.

★

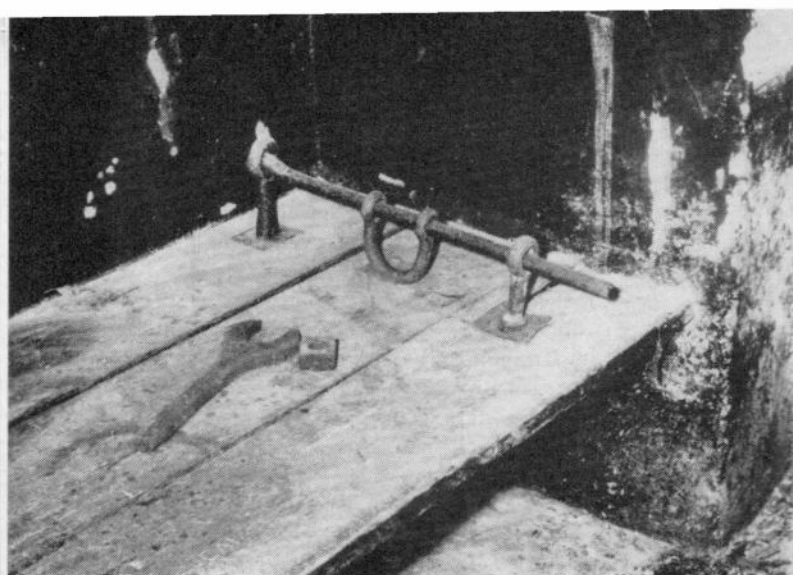
denen geen heil in zagen naar Frankrijk terug te keren.

Ik bezocht St. Laurent vanuit Suriname. De grens tussen beide landen wordt voor het overgrote deel gevormd door de brede Marowijne. Aan de Surinaamse kant van deze rivier ligt Albina, een klein maar lieflijk plaatsje, waar een smal rivierstrandje, met palmbomen is gedecoreerd. Hier liggen de korjalen van Indianen en bosnegers die van

de specifiek franse dranken in de cafes.

Een laag huisje waartegen zeer nonchalant een typisch franse fiets leunt, draagt de weidse naam van „Commissariat de police - Surêté Nationale” en is kennelijk het bureau der „stadspolitie”. Om het bagno te kunnen bezoeken is echter een goede relatie met de Gendarmerie Nationale — de franse rijkspolitie — nodig, die tevoren reeds

★
... met de voeten
geketend
aan de staaf
van de brits ...
★

was verzekerd. Na hartelijke verwelcoming door de commandant, een rondleiding door het kazerne-ment en een, echt franse, koele dronk werd, gewapend met een bos verroeste sleutels de wandeling naar het vroegere bagno ondernomen. Langs deels verlaten dienstgebouwen passeerden we de hoofdpoort van het ommuurde gedeelte, waarboven nog vaag te lezen was „camp de la transportation” Op het voorterrein waren de verblijfplaatsen voor de liberés, uit twee etages bestaande gevangenisachtige bouwsels, die nu nog gedeeltelijk door achtergeblevenen — meest negers — met hun inmiddels gevormde gezinnen bewoond worden. Een tweede poort met een naargeestig knarsend slot gaf toegang tot het eigenlijke bagno. Een met onkruid hoog overwoekerde binnenplaats begrensd door een tachtig kleine cellen, een aantal grote gemeenschapscellen en enkele wachtlokaaltjes vormden het centrum van de gevangenis.

In rad frans vertelt de gendarmecommandant vele bijzonderheden uit de tijd toen het bagno nog in gebruik was. Allereerst wordt stilgestaan bij de plaats waar de doodstraffen werden voltrokken. Midden op de binnenplaats, waar nu het kleurige onkruid bijna een meter hoog staat, werd van tijd tot tijd de guillotine opgericht. Dit in 1792 door een franse arts uitgevonden onthoofdingswerktuig werd opgesteld en bediend door een dwangarbeider, die daaraan bijzondere gunsten ontleende. Zo mocht hij een blauwe kiel dragen inplaats van de rood-wit gestreepte pyamaachtige kledij der andere gestraften. Bij een executie moesten alle cel-

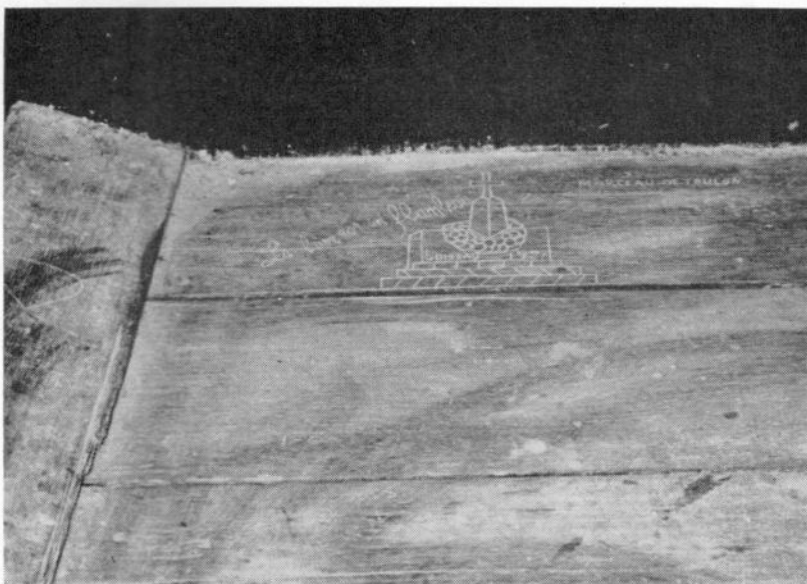
lulair gestraften, geknield rond de guillotine, de voltrekking van het vonnis aanzien. De cellen waarvan de deuren nu doelloos open staan, laten een zeer beperkt interieur zien. Deze ruimten van zwaar metselwerk zijn 2 x 1.50 m groot. Er staat een houten brits in, waarop de gevangene met een ijzeren staaf over de voeten werd geketend. Een massa streepjes op de muren en in-kervingen in de brits doen de eigen boekhouding van de gestrafte vermoeden van de nog uit te zitten (liggen) straftijd.

In een cel van de ter dood veroordeelden had een op zijn executie wachtende een grafmonument, te zijner ere, in de brits gekrast. De gemeenschapscellen — aangeduid met het weinig frans aandoende woord „blockhaus” — zijn lage

ruimten met aan één zijde een gemeenschappelijke brits waarop de circa 80 gestraften per cel sliepen, vloekten, dobbelden of ontuchtige handelingen bedreven. Een gedempt spreken golfde als het gerommel van een ver onweer door de stenen ruimte. Een hoek van het vertrek — slechts afgeschut met een laag houten hekje — diende tot privaat. Geen wonder, dat degenen die de toestanden in dit bagno beschreven hebben, zeggen dat 's-morgens bij het openen der gemeenschapscellen een walgelijke stank de bewakers tegemoet kwam.

De keuken — welhaast middeleeuws van inrichting — geeft de indruk alsof iedereen in haast deze plaats is ontvlucht. De keukenattributen staan daar kris en kras dooreen overdekt met stof en puin van een gedeeltelijk ingestort dak. De grote tamarinde op de binnenplaats, die zovele gevangenen hun dagelijkse gang bij het luchten heeft zien maken, houdt de tropenzon wel tegen maar kan niet verhinderen, dat de temperatuur tegen de middag tot 35° C oploopt, tevens het animo voor ons benemend om langer op deze plaats te vertoeven.

Het is wel duidelijk dat dit bagno geen frans museum is, al geeft het in deze vorm nog wel een afschildering van datgene wat zich binnen die muren moet hebben afgespeeld.

„La lune est un flambeau”, is het grafopschrift van Loiseau, gekerfd in de brits van de cel waar hij de laatste dagen voor zijn executie sleet.

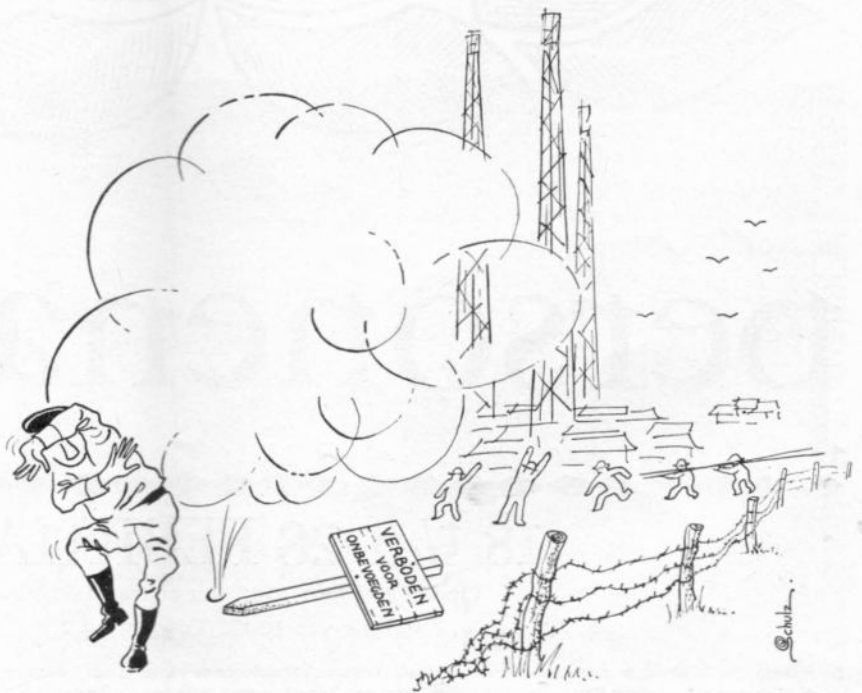
de oliemannen vogels zijn van veelkleurige pluimage. Aanvankelijk leek de gedachte niet zo vreemd dat de hele business ook in andere opzichten de aandacht zou vragen, maar behalve wat kleine strubbelingen, die met de nodige diplomatie werden opgelost, was er weinig aan de hand. Behalve dan dat het eiland Ameland een bijzonder boeiend werkterrein werd.

Op een gegeven ogenblik stonden er vier boortorens waar de rijkspolitie-mannen hun aandacht aan schonken. Er was een grote mate van geheimzinnigheid tussen de maatschappijen onderling en er was teleurstelling over mislukte projecten, in het Caltex-kamp zelfs tweemaal. De leden van het Korps Rijkspolitie behoorden tot de weinigen die door de onderscheidene oliemannen niet werden gewantrouwd en de Land Rover MK 96-99 maakte menige trip naar de NAM-boortoren op de uiterste

R.P. mannen op het gaseiland Ameland

Nooit tevoren had opper Verbeek het zo warm als in 1964

Bij geen van de posten van het Korps Rijkspolitie is het in het afgelopen jaar zo heet toegegaan als bij de post Nes-Ameland. Nergens is een dusdanige hausse voorgekomen ten aanzien van het vreemdelingtoezicht en geen postcommandant heeft in de open lucht zoveel warmte gevoeld als de opperwachtmeester G. W. Verbeek. Oorzaak van alles: de exploratie-activiteiten van vier oliemaatschappijen, die op het eiland een boortoren bouwden en tot meer dan 4000 meter diep in de Amelandse bodem doordrongen om de geheimen van de aardlagen te ontsluiten; om olie of aardgas aan te tonen en zo een concessie voor de winning daarvan in de wacht te slepen. Al die exploratie-activiteiten van NAM, BP-Gulf, Caltex en Mobil Oil bracht boven het vreemdelingenverkeer een ongewone activiteit met zich en er verscheen een groot aantal buitenlanders. Het vreemdelingtoezicht eiste veel tijd omdat

westpunt van het eiland of over het strand naar de zandplaat aan de uiterste oostpunt waar de Santa Fé Drilling Company de boring voor Mobil Oil verrichtte.

Ook de generaal J. Gerritsen zag de boortoren tijdens een werkbezoek dat hij aan Ameland bracht. En spanning was er genoeg, want de geruchten over de stand van zaken bij de diverse boringen waren vele. De NAM stak tenslotte als eerste

een bescheiden gasvlam aan. De Land Rover van de rijkspolitie was in de buurt. Het warmste ogenblik van het jaar beleefden de opper Verbeek en de wachtmeester 1e kl. P. A. de Jong echter in nachtelijke uren toen bij de Mobil-boortoren de geel-blauw-oranje-vlam bulderend over de zandvlakte spoot. Zij waren r.p.-mannen op een gaseiland en geen rijkspolitie-ambtenaren in de olie geworden . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

De kapitein

Th. P. Nelissen

naar Alkmaar

Met ingang van 1 oktober 1964 werd aangesteld tot Officier der Rijkspolitie 1e kl. de heer Th. P. Nelissen, met als bestemming de staf van het district Alkmaar.

De kapitein Nelissen werd op 29 mei 1929 te Rotterdam geboren. Na de diploma's van de Mulo en vijfjarige H.B.S. te hebben behaald, vervulde hij zijn militaire dienstplicht bij de Koninklijke Marine en verbleef ter gelegenheid daarvan van 1948 tot 1951 in Indonesië. Van 1952 tot 1954 was hij leerling van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politicambtenaren te Hilversum. In september 1954 werd hij als adjunct-inspecteur aangesteld bij de gemeentepolitie te Rotterdam. Hij deed toen dienst bij de geüniformeerde dienst aan het Sandelingplein. In september 1955 werd hij benoemd tot inspecteur 3e kl. Na nog werkzaam te zijn geweest op het hoofdbureau en bij de centrale recherche, werd hij in april 1959 voor een periode van vijf jaar op nonactiviteit gesteld en gedurende die tijd te werkgesteld bij het Korps Politie in de Nederlandse Antillen. Zijn eerste functie was de leiding van de justitiële dienst op Curaçao. In december 1961 werd hij als chef justitiële- en vreemdelingendienst op Aruba geplaatst. Hij werd gedurende het buitenlands verlof van de commissaris van oktober 1962 tot mei 1963 belast met de waarneming van het commissariaat op Aruba. Op 1 januari 1963 was hij inmiddels bevorderd tot hoofd-inspecteur. Hij keerde in april 1964 terug naar Nederland en werd als inspecteur van politie ambtenaar 2e kl. in activiteit hersteld in Rotterdam.

Groninger Volleyballers met beker van vrouwelijke officieren naar huis

door de opperwachtmeester L. DOORENSPLEET te Blokker

In de Beatrixhal in Utrecht toonde het ressort Groningen zich opnieuw de primus inter pares op volleybalgebied. Desondanks heeft het aan de nodige spanning bij de, door de sportverenigingen uit het ressort Amsterdam georganiseerde, wedstrijden niet ontbroken.

Hetgeen o.a. moge blijken uit het feit, dat van de 10 gespeelde wedstrijden er 4 een derde set nodig hadden, om tot een beslissing te komen.

Al direct bleek, dat Groningen en Amsterdam de grote kanshebbers zouden zijn. Groningen won met 2-0 van Den Bosch, terwijl Amsterdam met 2-1 Den Haag overmeesterde. Het was feitelijk jammer, dat deze twee reeds in de tweede ronde tegen elkaar moesten uitkomen. De eerste set werd voor de Groningers een walk-over en met 15-3 werden de Amsterdammers in de pan gehakt. De zenuwen van de jonge Amsterdamse ploeg speelden een rol, terwijl de geroutineerde Groningers hun zenuwen uitstekend in bedwang hadden. Een geestelijke injectie van ploegleider Hoekstra bleef echter niet zonder resultaat. Amsterdam won de tweede set met 15-10, zodat een derde set nodig was. Deze — beslissende — set bleek echter teveel van de zenuwen der minder geroutineerde Amsterdammers te eisen, zodat de Noorderlingen met 15-4 in de meerderheid bleven en de wedstrijd daarmee met 2-1 wonnen.

De twee voor beide ploegen nog resterende wedstrijden, werden door de favorieten gewonnen, zodat Groningen opnieuw op de titel beslag legde, met Amsterdam op de tweede plaats.

De eindstand werd:

1. Groningen,	8 punten
2. Amsterdam,	6 punten
3. Den Bosch,	4 punten
4. Den Haag,	2 punten
5. Arnhem,	0 punten

De gedetailleerde uitslagen waren:
Den Haag-Amsterdam 1-2. Gronin-

gen-Den Bosch 2-0. Arnhem-Den Haag 1-2. Groningen-Amsterdam 2-1. Den Bosch-Arnhem 2-1. Den Haag-Groningen 0-2. Amsterdam-Den Bosch 2-0. Arnhem-Groningen 0-2. Den Bosch-Den Haag 2-0. Amsterdam-Arnhem 2-0.

Kampioen-Generaal beker

Daar de volleybalkampioenschappen de laatste betekenden in de reeks voor het „generale kampioenschap”, kon na afloop tevens de eindstand voor de Kampioen-Generaal-wisselbeker worden opgemaakt. Deze beker is in 1961 geschonken door de vrouwelijke officieren van het Korps en komt in het bezit van het ressort, dat de meeste punten heeft verzameld in de gezamenlijke kampioenschappen. De strijd om deze beker was dit jaar zeer spannend. Een blik op de eindstand geeft hiervan een duidelijk beeld: 1. Groningen, 19 punten. 2. Den Haag, 19 punten. 3. Den Bosch, 19 punten. 4. Arnhem, 17 punten en 5. Amsterdam, 16 punten. Groningen werd reglementair winnaar, maar de eindstand laat zien, dat de krachtsverhoudingen tussen de ressorten zeer gering zijn.

Prijsuitreiking

De kolonel H. A. van Steenis, territoriaal inspecteur in het ressort Amsterdam, reikte na afloop van de wedstrijden de prijzen uit, daar de Algemeen Inspecteur niet aanwezig kon zijn. Mej. S. A. van Kamp, officier toegevoegd voor jeugdzaken in het district Amsterdam, reikte de kampioen-generaalbeker uit. Verder gaven van hun belangstelling blijk, de kapitein C. W. Bloemers, die de gehele dag aanwezig was, terwijl we in de ochtenduren opmerkten de generaal jhr Fijth, inspecteur Mobile Eenheden in de provincie Utrecht en de kolonel Treffers, garnizoenscom-

mandant te Utrecht. Beide werden door hun adjudanten vergezeld.

Uitdaging

Beide laatstgenoemde officieren bleken enthousiaste volleybalbeoefenaars en zij gaven te kennen gaarne een wedstrijd te willen spelen tegen officieren van het Korps Rijkspolitie. Een toezegging kon door ons uiteraard niet worden gedaan, maar we willen deze uitdaging toch gaarne doorgeven . . .

Adjudant M. Lastdrager naar Wieringermeer

Met ingang van 1 november 1964 is de adjudant M. Lastdrager aangewezen als groepscommandant Wieringermeer. Hij is op 21 juni 1915 geboren te Den

Helder en begon zijn politielooptocht op 9 april 1934 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 juli 1946 trad hij in dienst bij het nieuw opgerichte Wapen der Koninklijke Marechaussee maar op 1 augustus 1948 keerde hij terug in de rijkspolitiegelederen, nl. bij de Verkeersgroep Alkmaar. Op 1 november 1947 werd hij als postcommandant aangewezen te Wieringerwerf; op 1 januari 1958 werd hij tevens plaatsvervangend groepscommandant Wieringermeer. Ingevolge eigen verzoek werd hij op 1 januari 1959 ingedeeld bij de Bereden groep Bilthoven en daar aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 15 februari 1962 werd hij eveneens op eigen verzoek verplaatst naar de groep Wieringermeer, als plaatsvervangend groepscommandant en rayoncommandant Wieringerwerf. Op 1 september 1959 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en met ingang van 1 november 1964 tot adjudant.

Huldeblijk van Generaal voor Steenbergse politiedochter

door de wachmeester 1e kl. A. W. SCHRAVER te Steenberg

José Pasmans (12) is een waardige politiedochter (van de wachmeester 1e kl. Pasmans) en zij weet het nu: de burgemeester van Steenberg mr J. M. van der Meer, de districtscommandant Breda der rijkspolitie de majoor W. H. L. van Nijnanten en de groepscommandant Steenberg, de adjudant J. Vervloet en twee leden van de groep hebben haar dat duidelijk gemaakt. Zij hebben ook geschenken aangeboden omdat José de rijkspolitie een dienst heeft bewezen waardoor 47 inbraken en insluipingen in West-Brabant werden opgehelderd en de daders aangehouden.

Op een zaterdagavond zag José uit het raam van haar kamer een rode auto stoppen. Er stapte een man uit, die bij de bureu binnenging. De auto reed zachtjes door. Even later kwam de buurman thuis en de vreemde man rende hard het huis uit en sprong in de auto, die hard wegreed. De volgende ochtend hoorde zij van haar vader dat er bij de bureu was ingebroken. Toen vertelde zij het verhaal van de rode auto en zij noemde meteen het nummer van de wagen. Dat was genoeg voor de politie om de inbrekers op te sporen en voor de burgemeester en de rijkspolitiemensen om even aan te komen om ook haar blij te maken.

Burgemeester mr J. M. van der Meer bood een boekenbon aan. De

majoor Van Nijnanten las uit het proces-verbaal wat José precies had gezien, maar dat was in andere woorden, in ambtelijke . . .

Dat trouwens het ambtelijke ook nog ruimte laat voor fantasie, werd bewezen door het feit dat de majoor namens de Algemeen Inspecteur een wereldatlas aanbood. De adjudant Vervloet deed er nog een schepje op en de wachmeester 1e kl. Schraver (met de wachmeester 1e kl. J. Koolen eveneens de groep vertegenwoordigend) bood een boek aan.

José was van dit alles meer onder de indruk dan van het hele avontuur met de rode auto. Zij was overigens met de huldeblijken even blij als de rijkspolitie met haar tip.

Groep Wierden : na 16 jaar eigen bureau

In Wierden werd kort geleden het nieuwe groeps- en rayonbureau van de rijkspolitie geopend. Dit was een zeer verheugend feit aangezien het r.p.-personeel in Wierden 16 jaar onder één dak heeft moeten werken met het gemeentelijk elektriciteitsbedrijf, het kantoor gemeentewerken en de dienst sociale zaken. De territoriaal-inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom releveerde de wordingsgeschiedenis van het nieuwe bureau, dat al in 1955 op de urgentielijst „nieuwbouw” kwam.

Het was wel duidelijk dat behalve de kolonel en de districtscommandant, de majoor J. Zijp, vooral het personeel van de groep verheugd was met de inwijding van het naar de eisen des tijds ingerichte gebouw. Ook burgemeester mr E. D. Maalderink gewaagde van grote voldoening. Bij deze opening werd ook het woord gevoerd door de officier van justitie mr W. L. de Walle, die aanhaakte bij wat de majoor Zijp verklaarde aangaande de dienende taak van de politie. De moderne politieman moet over veel kennis beschikken, steeds paraat zijn, veel tact bezitten maar ook goede werkgelegenheid hebben, aldus de majoor. „De politietaak kan alleen dan goed en efficiënt worden uitgevoerd wanneer huisvesting en materieel aan de eisen voldoen”, aldus mr Walle. Deze opening — die ook werd bijgewoond door o.m. mr J. H. Boelkens die de commissaris der Koningin vertegenwoordigde — werd afgerond met een soort expositie van materieel waarover Wierden à la minute kan beschikken. Ook het M.E.-peloton Almelo stond voor het nieuwe bureau opgesteld toen burgemeester Maalderink het bureau officieel opende door het hijsen van de vlag. Later liet de adjudant C. Blouw trots het gebouw zien.

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

Er zijn aanwijzingen schreef *The New York Times* onlangs dat zich in de Amerikaanse strategie ten aanzien van de defensie van Europa een fundamentele wijziging gaat voltrekken. Wellicht houdt dit verband met de recente ontspanning in de Frans-Amerikaanse betrekkingen. De nieuwe strategische conceptie komt tegemoet aan De Gaulle's opvatting, dat op elke aanval in de centrale sector — het gebied tussen Zwitserland en de Oostzee — gereageerd dient te worden met kernwapens. De regering-Kennedy verving in 1961 de strategie van de massale vergelding door die van de „flexible” of „graduated” reactie op agressie. Dit betekende, dat de 30 NAVO-divisies de centrale sector met conventionele wapens zouden verdedigen en alleen wanneer de vijand een ernstige penetratie forceerde, gebruik zou worden gemaakt van kernwapens. Vele Europeanen, en vooral de Fransen, stonden wantrouwend tegenover deze strategie. De Gaulle verklaarde, dat hij de „force de frappe” tegen elke aanval zou gebruiken. Momenteel helt ook Washington over naar de conceptie van een nucleaire reactie, zij het van beperkte omvang, op elke aanval van enige betekenis.

De gedachten gaan uit naar een zone van landmijnen met atoomladingen in de voornaamste Duitse grensgebieden, een soort nucleaire Maginot-linie dus, aangevuld met tactische kernwapens. Van deze nucleaire strijdmiddelen zou, zoals De Gaulle wil, gebruik worden gemaakt nog vóór de Russen kernwapens toepassen. Technisch is de idee van een nucleaire zone niet nieuw, hoewel zij pas vorige week voor het eerst in de Noordatlantische Raad ahangig is gemaakt door de Amerikaanse en Duitse ministers van defensie, McNamara en Von Hassel. De Gaulle was er al een voorstander van in 1960/1961, toen generaal Challe als bevelhebber in de centrale sector een nucleaire zone wenste, hetgeen hem in conflict bracht met generaal Speidel.

De NAVO beschikt in de centrale sector slechts over 24 van de vereiste 30 divisies; een nucleaire zone schijnt het tekort van zes divisies aan te kunnen vullen. Evenals met de andere Amerikaanse kernwapens het geval is, zouden de landmijnen alleen op bevel van de Amerikaanse president tot ontploffing gebracht mogen worden. De nucleaire zone zou een „non-marginal” karakter dragen, d.w.z. niet noodzakelijkerwijs tot een grote atoomoorlog, met gelijktijdige inzet van het Strategie Air Command, behoeven te leiden.

In politiek opzicht kan een nucleaire Maginot-linie dwars door Duitsland ernstige repercussies hebben. Voor de Westduitsers zal zij moeilijk aanvaardbaar zijn wegens de mogelijkheid van verwoesting van uitgestrekte gebieden, terwijl zij bovendien een nieuwe symbolische barrière tussen de twee delen van Duitsland betekent. Een nucleaire Maginotlinie vergroot de kans, dat bij de verkiezingen in 1965 Erhards pro-Amerikaanse kabinet het veld moet ruimen voor de Duitse „Gaullisten” of de sociaal-democraten.

Inmiddels is van Duitse zijde verklaard dat de „Maginotlinie” van atoommijnen slechts de gedachte is geweest van een Duits generaal die niet in de praktijk gerealiseerd zal worden.

Van Russische militaire zijde heeft men gereageerd op de zuiver militair-theoretische bespiegelingen van een Duits generaal.

In „Rode Ster” vraagt maarschalk Rotmistrow zich af wat toch wel de reden mag zijn van het recente Westduitse voorstel om een nucleair mijnenveld langs de grens met Oost-Duitsland te leggen. Wil Bonn het Pentagon dwingen zijn strategie te verlaten en te komen tot slechts één mogelijke variant van een nucleaire oorlog? Eenzelfde gedachtengang ontwikkelt Rotmistrow in het tijdschrift „Za Roebezhom”, waarin hij kritiek uit op de Franse stafchef, generaal Ailleret, die aandringt op een onmiddellijk nucleair terugslaan tegen het Russische hartland in geval van een Sowjetagressie tegen het Westen. Dat is direct in strijd met de strategie van McNamara, die eerst met conventionele wapens wil optreden en naar gelang van de omstandigheden tot nucleaire middelen zou willen overgaan.

De Russische strategische opvatting is in 1960 door Chroestsjow weergegeven toen de toenmalige premier verklaarde dat in geval van een oorlog reeds in het allereerste stadium geen stad en geen strategisch gebied vrij zou zijn van nucleaire aanvallen. Deze opvatting vertoonde grote gelijkenis met de in de jaren vijftig ontwikkelde strategische denkbeelden in Amerika. De regering van Kennedy evenwel had ingezien dat, nu het Amerikaanse nucleaire monopolie er niet meer is, ook de afschrikkende werking van de nieuwe wapens niet meer geloofwaardig is.

Ingeval de Sowjet-Unie niet meer met alle middelen een invasie in het Westen doet, zou een nucleair antwoord van het Westen wel eens niet geloofwaardig kunnen zijn geworden. Daarom, aldus McNamara, heeft het Westen behoefte aan krachtige en gevechtsklare conventionele strijdkrachten, die in staat zijn de Russen voldoende te remmen en de Sowjet-Unie voor de moeilijke keuze stellen van het al dan niet gebruiken van krachtige wapens. Daarop is van Russische zijde toen spoedig geantwoord dat een „escalation” direct en onvermijdelijk zou zijn. In een werk over militaire strategie stelde maarschalk Sokolowsky in 1962, dat in de toenmalige wereldsituatie een gewapend conflict tot een algemene nucleaire oorlog zal uitgroeien indien de kernmogendheden in zulk een conflict betrokken zouden geraken. Nog in 1963 bevestigde „Rode Ster” deze opvatting.

Tegen het einde van Chroestsjows regeerperiode waren er reeds aanwijzingen dat enige militaire leiders, onder wie ook Sokolowsky, zich voorbereidden op een weerlegging van de door Chroestsjow gegeven doctrine, en wel voornamelijk op dezelfde gronden als waarop McNamara enige jaren terug de Amerikaanse strategie van een „massive retaliation” had herzien. De indirecte erkenning van de waarde van de nieuwe Amerikaanse denkbeelden door Rotmistrow zou kunnen wijzen op een herziening van de Russische strategische ideeën.

Of de Russen even duidelijk zullen worden als de Amerikanen is een andere kwestie. Ongetwijfeld zullen de Russen hun „verklarde” strategie van een nucleair terugslaan wel behouden omdat zulke verklaringen een onderdeel vormen van de Russische deterrent (evenals van de Amerikaanse). Maar een andere zaak is welke instructies de commandanten te velde krijgen betreffende het gebruik dat zij mogen maken van de onder hen staande troepen en wapens.

Probeer het . . .

Ziezo, dat is dan dat: we hebben de laatste minuut van het oudejaar besteed met luisteren naar de klok en aan gedachten waarvan we er een aantal voor geen goud zouden prijsgeven. We hebben geluisterd naar de twaalf laatste slagen van het oudejaar en het geluid van de laatste slag horen wegsterven in de ruimte, in de eeuwigheid waar we allemaal wat huiverig voor zijn in dat soort ogenblikken. We hebben ons even gerealiseerd dat er alweer een jaar voorbij is dat nooit zal terugkeren en even hebben we ons afgevraagd wat wij eigenlijk met dat jaar hebben gedaan. Goed, de kinderen zijn groter geworden, wij hebben heimelijk een grijze haar uitgetrokken, ons huis ziet er proper uit en gezellig. Er zijn een paar nieuwe dingen bijgekomen, bij ons trotse bezit; een stoel, een schemerlamp, misschien zelfs een heel ameublement, of misschien alleen maar een paar lakens en slopen met kantjes. En Jantje is thuisge-

komen met een slecht rapport en de laconieke opmerking die ons moest voorbereiden: „Nou ja, gelukkig zijn we allemaal gezond.” Dat zijn we ook wel, maar nochtans: wat hebben we met dat oude jaar gedaan.

We zijn op z'n tijd huishoudster geweest (in vaste dienst maar zonder veel uitzicht op pensioen). We zijn moeder geweest, echtgenote, kortom alles wat wij het jaar voor het oudejaar ook al waren. Er was vreugde, er was een tikje verdriet, er was goede hoop en pessimisme, er was opgewektheid en ergernis en het hoorde er allemaal bij, want het hele leven is net een kansspel, een ganzebord: Zo mag je 10 plaatsen vooruit en zo lig je drie beurten in de put, zo schijnt de zon stralend en voel je het voorjaar en morgen zijn de donkerste dagen van het jaar je gemoed binnengevallen. Wat wij met het oudejaar hebben gedaan is niet veel meer dan er het beste van maken en soms is het

moeilijk om te beseffen dat zulks al heel veel is.

Misschien hebben we op oudejaarsavond even het gevoel gehad, dat we opnieuw 366 dagen in de tredmolen hebben gesjouwd, in dezelfde sleur die er in voorgaande jaren ook al was. Maar 't is niet waar, want elk jaar is anders, omdat wij in het voorgaande iets geleerd hebben. Elk jaar biedt nieuwe kansen om in het eigen kleine bestek en naar buiten dingen te doen, waardoor degenen die in onze directe omgeving of wat verder weg leven gelukkiger te maken en daarmee onszelf, hetgeen dan mooi meegenomen is. We kunnen ons natuurlijk afvragen, wat anderen uit onze omgeving dan wel hebben gedaan om ons het leven te veraangename, maar dat is subjectief egoïsme, dat moeten we toegeven.

En dus hebben wij bij het wegster-

Voor Moeder

ven van de laatste klokslag van 1964 welgemoed het glas geheven, welgemoed omdat 1964 toch nog goed blijkt te zijn afgelopen, welgemoed omdat we moeilijk een nieuw jaar kunnen ingaan met be- traande ogen en omdat we 1965 in elk geval gehaald hebben en daarvan iets kunnen maken. Goed, dat nieuwe jaar betekent geen nieuw begin, want we brachten immers onszelf mee en we staan erfelijk belast in dit maagdelijke jaar. De zorgen zijn gebleven, maar de vreugden zullen er ook zijn, want we brachten ook een hoeveelheid optimisme in. Daarmee zullen we het ook dit jaar wel klaren, wij vrouwen, die als „zonder beroep” teboek staan, maar in feite zoets zijn als Haarlemmerolie: goed voor alles!

Dat is geen sleur, dat is elke dag iets nieuws naar oude trant, dat is een taak waaraan wij ook in 1965 de handen vol zullen hebben. Kom, laten we het weer opgewekt proberen. We hebben 1965 gehaald, we mogen niet mopperen enne de wens van Marianne is: probeer op 's levens ganzebord.

MARIANNE.

Zie het gevaar !

Eigenlijk zouden wij moeders (en ook de vaders van onze kinderen) uitgerust moeten zijn met een soort radar om alle gevaren, die ons en onze kinderen dagelijks bedreigen bijtijds te kunnen zien en uit te schakelen. Het gevaar van katepult, pijl en boog, windbuks, mes, sabel, lucifers enzo kennen we wel. Het Japanse pistool waarmee erw- tjes afgeschoten kunnen worden is een nieuw gevaar dat bekend is ge- worden door krantenpublicaties. Maar dat is allemaal niet genoeg en het kan ons soms benauid om

het hart worden als we ons reali- sieren welk gevaar er eigenlijk schuilt in allerlei zaken die wij in huis hebben: elektrische apparaten, (ondeugdelijke) stekkers en snoeren, flessen met bleekwater, wasbenzine, chloor, of terpentijn. En verder: muizentarwe, rattenkruit, spuitbus- sen tegen insecten, aceton en nog veel meer. Laten we ons van tijd tot tijd eens rekenschap geven van de gevaren, die wij zelf in huis ha- len en op tijd maatregelen nemen. Het kan dikwijls een levensbelang blijken . . .

Het geheim van Hjalmar de visserman

(XV) De wonderbare vaart

Ze wisten niet precies hoelang ze geslapen hadden, maar door de patrijspoorten kwam geen licht meer binnen toen Einar de ogen opsloeg, wakker geworden door kramp in zijn arm, door de ongemakkelijke manier waarop hij op de houten bank had gelegen. Hij kwam omhoog, stootte daarbij tegen Harald, die overeind kwam en wat verdwaasd naar het kale gloeilampje keek dat aan de lage zoldering flikkerde en luisterde naar het stampen van de motor, die nog altijd in dezelfde cadans het kleine

en Kind

schip voortstuwde. „Hoe laat is 't, waar zijn we,” informeerde hij. Einar haalde z'n schouders op. „'k Ga even boven kijken,” zei hij en hij ging ogenschijnlijk stoer, maar innerlijk onzeker de smalle trap op naar de stuurhut. In het trapgat bleef hij staan. Hij keek tegen de brede rug van Hjalmar, die over het stuurrad heen vooruit staarde. Het enige licht in het stuurhuis was dat van het kompas, dat slechts een vaag schijnsel te zien gaf. Einar kwam verder naar boven en ging naast Hjalmar staan, die even opzij keek maar niets zei. Einar keek vooruit, maar zag weinig. Hij luisterde naar de golven die tegen de scheepswand kapotsloegen, naar het bruisen van het kielzog. Harald was ook boven gekomen en kwam naast hem staan zonder wat te zeggen. Ze keken naar de donkere hemel waaraan hier en daar heldere sterren twinkelden. Hjalmar zag hen staan, zag ook dat ze naar de sterren keken en zei langzaam peinzend: „In Portugal, waar ik in mijn jonge jaren — toen ik zeeman was — een paar maal geweest ben, zingen de mensen een lied dat over de sterren gaat. Het is een wijs lied,

dat zegt: Er staan vele sterren aan de hemel, maar er zijn er maar enkele die helder stralen. Als je naar die heldere sterren kijkt is het net of het lang zo donker niet meer is, of het leven vrolijker is en minder onzeker, of de moeilijkheden verdwijnen.”

Einar en Harald keken elkaar even aan, Einar haalde de schouders op in een vage beweging.

Hij wees Harald met een beweging van zijn hoofd naar de mast, waarin geen toplicht brandde. Het vissersscheepje van Hjalmar voer in de duisternis. Het gaf de jongens nog meer een gevoel van onrust. Toen begon ook Hjalmar weer te praten. „Ik wil maar zeggen,” verklaarde hij, „dat als je je zorgen maakt over de nare dingen in het leven, dat je dan altijd nog wel een paar lichtpuntjes kunt ontdekken, waardoor het allemaal niet zo moeilijk meer lijkt. Jullie zijn hier nu al ettelijke uren aan boord. We zijn vanmiddag vertrokken, het is nu een uur of elf. Met andere woorden: jullie hebben een mooi poosje geslapen. Dat mocht ook wel, want je zult straks een mooi poosje wakker moeten zijn. Jullie hebt je in een avontuur begeven, waar menige andere jongen jaloers op zou zijn, maar dat niet ongevaarlijk is, al ben je verkeerd als je meent dat wij doodgewone smokkelaars zijn, die tegen de wet handelen.” Hjalmar zweeg weer en tuurde vooruit en de jongens durfden niets te vragen op dit ogenblik. Ze onderscheidden nu op het voorschip vaag de figuren van twee mannen: Jens de Jutter en de vreemde gast, wisten ze. Over een goed uur zul je begrijpen wat wij lange tijd gedaan hebben en van nacht misschien voor het laatst kunnen doen. Ik zal nu vast proberen het jullie uit te leggen, al is dat moeilijk. Jullie zijn nog zo jong, maar niet te jong. Misschien zul je dan ook begrijpen dat wij geen keuze hadden en jullie wel

mee moesten nemen.”

Toen begon oude Hjalmar een lang verhaal: „Je weet,” legde hij uit, „dat er in de hele menselijke geschiedenis altijd volken zijn geweest die andere hebben onderdrukt en dat de onderdrukte volken altijd hebben gevochten om vrij te worden. Want, mensen kunnen niet leven volgens een systeem, volgens regels die onrecht inhouden, die de mens het eerste wat hij nodig heeft om te kunnen leven als mens ontnemen: zijn vrijheid. Je hoeft er niet ver voor weg te gaan. Je hebt natuurlijk wel horen vertellen hoe ook in ons Denemarken in de tweede wereldoorlog hele groepen mensen verzetsstrijders zijn geworden om te vechten tegen de Duitse overheersers. Dat was vaak een strijd op leven en dood. De mensen die tegen de Duitsers vochten, wis-

Een verhaal van de Deense Oostzeekust door BAS DEN OUDSTEN

ten dat zij neergeschoten zouden worden wanneer zij werden gegrepen en toch vochten zij. Wij zijn een volk van vrije boeren en vissers, van mensen die op tientallen eilanden leven onder wijde luchten, mensen die weten wat vrijheid is. Wij hebben onze vrijheid teruggekregen. Maar er zijn anderen, die niet vrij werden, zoals de mensen in Polen of Oost Duitsland. Die leven nu onder de invloedssfeer van Rusland.” Hier onderbrak Hjalmar het verhaal dat hij deed terwijl hij scherp bleef uitkijken over de zee, terwijl de motor van het schip driftig bleef stampen. Hij vroeg: „Snappen jullie er eigenlijk wat van?”

„Ongeveer wel,” zei Einar, „ik snap alleen nog niet wat dat met ons hier op dit schip te maken heeft.” Hjalmar streek door zijn baard, draaide aan het stuurrad om de koers van het schip een paar kompasgraden te verleggen en ging toen door: „Je hebt misschien wel-

eens gehoord van het ijzeren gordijn," verklaarde hij. „Dat is een soort muur van prikkeldraad tussen Oost Duitsland en het Westen. De mensen van Oost Duitsland mogen daar niet door. Ze mogen er niet uit, of ze het nou eens zijn met hun regering of niet. Ze worden gedwongen om te doen wat de regering wil. Ze kunnen niet vrij hun mening zeggen zonder last te krijgen. Ze zijn dus niet vrij. Er zijn in Polen en Oost Duitsland en in de andere landen achter dat ijzeren gordijn mensen die gezocht worden omdat ze zich verzetten tegen die onvrijheid, omdat ze zonder vrijheid niet kunnen leven.”

„O ja,” zei Einar plotseling, „daarom lees je zo dikwijls in de krant dat mensen vluchten door de muur in Berlijn of door het prikkeldraad. Ze stelen er zelfs soms een vliegtuig voor of ze rijden met een zware vrachtwagen dwars door de muur of door het prikkeldraad.”

„Ja,” herinnerde zich nu ook Harald, „of ze graven een tunnel en kruipen er onder door.”

„Juist,” zei Hjalmar, „maar die mogelijkheden om over land te vluchten zijn niet zo groot en bar gevaarlijk. Gelukkig is de zee er ook nog.”

Een schim kwam door het gangboord van voorschip naar de stuurhut. Het was de vreemde gast, die huiverend binnenkwam en zei: „'t Is daar op het voorschip om te sterven van kou. 'k Kom even wat koffie halen en dan is het zeker bijna zover. Niks bijzonders te zien trouwens, rustige nacht met goed weer.”

Overste P. J. van Boon †

Bij het ter perse gaan van ons blad bereikte ons het bericht van het plotseling overlijden op 12 januari 1965 van de overste P. J. van Boon, hoofd van het bureau Werving. Wij zullen in ons volgend nummer hierop nader terugkomen

Lezers schrijven :

Spaanse Haring

Met grote belangstelling heb ik het artikel over stierenvechten van de heer Den Oudsten in het Korpsblad Rijkspolitie 6e jaargang no. 3 - november '64, gelezen. Het is mij gebleken dat hij bijzonder nauwlettend dit, naar zijn mening groots maar hemeltergend schouwspel, heeft gevolgd. De manier waarop hij dit gedaan heeft is m.i. echter discutabel. Het is volkomen begrijpelijk dat de toeschouwer van bijvoorbeeld een Ajax-Feijenoord derby, zich bevindend in eigen land, kijkend naar nederlandse spelers, tezamen met al zijn andere landgenoten, de oer-nederlandse normen aanlegt van sportiviteit en behoorlijkheid. Wordt tegen deze, voor hem vanzelfsprekende en absolute normen gezondigd, dan is hij, terecht verontwaardigd en zal misschien wel een stukje in het politieblad schrijven, teneinde zijn ergenis daarover te luchten.

Komt hij echter buiten zijn landsgrenzen, dan zal hij er rekening mee moeten houden, dat daar deels volkomen andere historisch en cultureel bepaalde normen gelden. Wil hij zijn nederlandse normbesef ook daar toepassen, dan maakt hij zich schuldig aan een houding die, op zijn zachtst gezegd, aanmatigend genoemd moet worden. Dit nu is juist datgene waaraan de heer den Oudsten zich in zijn, verder overigens voortreffelijk artikel, schuldig maakt. Een vergelijkbare situatie zou zijn, dat een lid van de Guarda Civil zich er in Nederland toe zou dwingen om kokhalzend een rauwe haring te verzwelgen om, in Spanje teruggekeerd, in zijn blad een met Spaanse culinaire normen doorspekt betoog te houden over deze „barbaarse” gewoonte in Nederland.

Buggenum, 25 november 1964
J. J. H. Bokma

De schrijver van dit ingezonden stuk zou volkomen gelijk hebben, wanneer de door hem gewraakte terreur van de reportage over het stierenvechten in Malaga er inderdaad een van ergernis en verontwaardiging

zou zijn. Dat is evenwel bepaald niet het geval. Dat het stierengevecht met vaderlandse ogen is bekeken ligt voor de hand, er is namelijk sprake van een Nederlands journalist, die schrijft voor een Nederlands blad met Nederlandse lezers. Hoewel de stierenreportage zeker niet de strekking had van: schande! weg ermee! kan men het stierengevecht in ons land — dat het hanengevecht verbood op grond van een zeker besef van normen van beschaving en menselijke waardigheid — toch moeilijk propageren. Dat zou hoogst aanmatigend zijn. En een buitenlander mag het verzwelgen van een rauwe haring best vies vinden. Hij mag er een artikel over schrijven met de kop: „Heerlijk maar onsmakelijk genot.” Overigens: die haring is in een seconde gekeeld en dood voordat het burgermansgenot begint. En, goed beschouwd is dat slikken van rauwe haring een onsmakelijk gezicht. Maar daarom behoeven wij er niet mee op te houden, neem gerust uw haring.

Bas den Oudsten.

Adj. C. Krijger naar Ferwerd

Met ingang van 16 november '64 is de adjudant C. Krijger aangewezen als groepscommandant Ferwerderadeel te Ferwerd. Hij is op 12 mei 1914 te Rotterdam ge-

boren en trad op 7 oktober 1935 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee; in de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee). Hij verrichtte zeer verdienstelijk werk in het verzet op grond waarvan hem op 25 september 1954 in de Ridderzaal te 's-Gravenhage door de Belgische zaakgelastigde een medaille van de „Weerstand” werd uitgereikt en tevens een medaille van de

Personalia

oorlog 1940/1945 met brevet voor het verzetswerk in de dienstgroep „Wim”. Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van opperwachtmeester en met als standplaats Zurich. Nadat hij daar tot 1 februari 1957 de functie van postcommandant had vervuld, werd hij aangewezen als groepscommandant te Westzaan. Op eigen verzoek werd hij op 1 november 1957 eervol uit deze functie ontheven en aangewezen als postcommandant — later rayoncommandant — te St. Anna Parochie. Op 1 februari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te Het Bildt, tevens rayoncommandant te St. Anna Parochie. Hij werd op 16 november 1964 bevorderd tot adjudant.

De adjudant G. van Suijdam groepscommandant te Fijnaart

De adjudant G. van Suijdam is met ingang van 16 december '64 aangewezen als groepscommandant te Fijnaart. Hij werd op 26 januari 1914 geboren te Game-

men en trad op 9 april 1936 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl., ter standplaats Middelharnis. Op 1 april 1946 werd hij verplaatst naar Biervliet in de functie van postcommandant en op 15 aug. 1955 ging hij in dezelfde functie naar Axel, waar hij op 11 april 1958 tevens plaatsvervangend groepscommandant werd. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 december 1964 tot adjudant.

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-11-'64: J. G. W. Bär, officier 2e kl., van Amsterdam naar Zwolle; S. Sijperda, owmr., van Midwoud naar Urk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 9-11-'64: B. v. d. Lagemaat, owmr., van Dordrecht naar Middelburg. Per 16-11-'64: C. de Witte, owmr., van Hoofdplaat naar Wateringen; L. Kristelijn, wmr. 1e kl., van Ameide naar Europoort; W. v. d. Krol, owmr., van Heenvliet naar Spijkenisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 4-11-'64: H. P. Vis, wmr. 1e kl., van St. Oedenrode naar Joure. Per 16-11-'64: J. H. Althuizen, owmr., van Herten naar Horn. Per 1-12-'64: A. T. Blanken, owmr., van Woudrichem naar Dubbeldam; B. de Waard, owmr., van Maasbracht naar Heijthuijsen; L. A. W. Adriaenssen, wmr. 1e kl., van Zundert naar Lage Zwaluwe; P. Valk, schrijver, van Asten naar Oirschot.

RESSORT ARNHEM

Per 4-11-'64: J. Benou, wmr. 1e kl., van Haften naar Elst. Per 16-11-'64: P. C. J. Noordermeer, owmr., van Westervoort naar Genep; G. Veenbrink, wmr. 1e kl., van Putten naar Dussen. Per 17-11-'64: J. G. van Hoogmoed, owmr., van Malden naar Groesbeek.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-11-'64: J. Kort, wmr. 1e kl., van Terhorne naar Bergum; F. Nijmeijer, wmr. 1e kl., van Coevorden naar Zd. Beijerland; T. de Jonge, owmr., van Oosterwolde naar Borger; C. Krijger, owmr., van St. Annaparochie naar Ferwerd. Per 1-12-'64: J. J. Doddema, adjudant, van Lemmer naar Blaricum; W. Witteveen, wmr. 1e kl., van Ruinerwold naar Schoonoord.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 27-11-'64: S. A. Welink, wmr. 1e kl., van Zwolle naar Kampen. Per 1-12-'64: G. Verbaan, wmr. 1e kl., van Vlaardingen naar Kampen; G. G. Pot, owmr., van Drimmelen naar Gorinchem. Per 16-12-'64: W. Nieveen, wmr. 1e kl., van Delfzijl naar Groningen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-12-'64: Adjudant J. J. Doddema tot groepscommandant te Blaricum.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-11-'64: Adjudant C. Krijger tot groepscommandant te Ferwerd.

Bevorderingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 16-11-'64: F. Nijmeijer te Zuid-Beijerland.

tot wachtmeester:

Per 20-10-'64: N. A. Blom te Waddinxveen.

Per 1-11-'64: A. J. Berkhout en M. W. Blom te Sassenheim; J. A. Boeser, H. Fool en C. Vreugdenhil te 's-Gravenzande; G. M. Brasser te Kapelle; B. H. de Bruin, J. C. de Groot te Alblisserdam; A. P. M. de Clercq te Sas van Gent; J. C. Dekker, Chr. Tol en H. v. d. Veen te Middelharnis; J. J. v. d. Giessen en C. Horneman te Rijnsburg; A. Hage te Bruinisse; J. W. Hogenbirk en W. C. J. Piro-

Wij herdenken

Adjutant
G. J. Kok
Nijmegen
Rijkspolitie te Water
☆ 21-5-1906
† 22-11-1964

Adjutant
H. van Aalderen
Zwolle
ressort Arnhem
☆ 7-4-1908
† 26-11-1964

vano te Bodegraven; J. J. de Korte te De Lier; B. B. Oldenburg en K. R. Schut te Hillegom; M. C. den Ouden, W. A. Streefland en J. C. Zwijgers te Krimpen a. d. IJssel; W. G. v. d. Vlekert te Oegstgeest; D. v. d. Linden te Noordwijkerhout; W. J. Schewe te Wateringen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 16-11-'64: G. Veenbrink te Dussen. Per 1-12-'64: L. A. W. Adriaenssen te Lage Zwaluwe.

tot wachtmeester:

Per 18-9-'64: J. W. M. de Jong te Veghel.

Per 20-10-'64: W. F. Moors te Gulpen; W. Kats te Oudenbosch.

Per 1-11-'64: M. G. L. Leune en J. H. Scheeringa te Made en Drimmelen; J. M. A. Klaus en P. A. van de Ven te Uden; M. C. M. Manders, M. T. A. M. Grielis en L. P. van der Hoff te Veldhoven; L. M. M. van Durling te Heer; H. H. Collaris te Amstenrade; W. H. Beerens te Helden-Panningen; R. Bril te Best; A. J. van de Weerd te Deurne; M. W. Welten te Bakel; C. Huijter te Heesch; A. Beuving te Venray; K. Coppoolse te Raamsdonkveer; L. K. W. Peters te Rosmalen; E. M. J. Houniet te Baarle-Nassau; L. Westera te Terheijden; H. A. Severs te St. Oedenrode; J. Gramsma te Nederweert.

RESSORT ARNHEM

tot wachtmeester:

Per 30-9-'64: W. Drijver te Aalten.

Per 1-11-'64: J. Bennink, K. W. Kreijenbroek te Gorssel; J. G. van Donckelaar, G. R. Heij en H. P. Meijer te Nijkerk; H. Doppenberg te Wijchen; A. C. van Eck en E. van den Oosterkamp te Geldermalsen; J. H. Foppen te Elburg; Th. Fijn te Schalkhaar; G. W. Heusinkveld en G. H. ten Pas te Aalten; J. van den Heuvel te Zaltbommel; J. Hulleman en B. H. Lesterhuis te Holten; C. J. M. de Jong te Huissen; A. H. A. de Jonge en A. B. M. Karnebeek te Terborg; E. A. J. de Kleine en G. S. Rensink te Vorden; E. J. W. Marks en W. Rademaker te Zevenaar; H. J. A. Remers te Elst; J. Schoemaker en B. J. Wennink te Groenlo; H. G. Sollie en A. de Vries te Wijhe; F. H. A. Tiethof en G. J. Visschedijk te Haaksbergen.

RESSORT GRONINGEN**tot adjudant:**

Per 16-11-'64: C. Krijger te Ferwerd.

tot opperwachtmeester:

Per 16-11-'64: J. Kort te Bergum.

tot wachtmeester:

Per 1-11-'64: M. Aalderink te Coevorden; F. Apotheker en B. Trof te Bellingwolde; E. Dekker te Nieuwe Pekela; P. Dijkstra en A. Poelman te Middelstum; S. Dijkstra en S. Zijlstra te Bolsward; A. Goodijk en H. Hooghienstra te Dokkum; J. C. Goos en H. Meerman te Oude Pekela; J. H. Grave, W. J. Jonkers en G. de Leeuw te Roden; S. de Gries en P. Nanninga te Bedum; J. de Groot en A. Hoen te Oosterwolde; H. H. Hunze te Norg; H. G. Kregmeier en B. Uneken te Borger; H. Ax en W. Bouland te Beilen; H. de Bruin te Smilde; F. J. Smit te Harkema-Opeinde.

In dienst getreden**STAF ALGEMENE INSPECTIE**

Per 1-12-'64: Mevr. L. v. Oosterhout-v. Wijngaarden, typiste, Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-12-'64: J. Freriks, rijksambtenaar F, Den Haag.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'64: W. A. v. d. Plas, adm. ambt. C 3, Leidschendam; S. M. du Croix, adm. ambt. C 3, Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-11-'64: J. H. Grachten, opperwachtmeester te 's-Hertogenbosch.
Per 16-11-'64: C. H. E. Peeters, adm. ambt. C 3, 's-Hertogenbosch.
Per 1-12-'64: M. R. J. Balvers, adm. ambt. C 3, Roermond; C. A. J. Aldeweireldt, schrijver, Grave; M. A. C. M. van Woensel, schrijver, 's-Hertogenbosch.

De dienst verlaten**SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN**

Per 1-12-'64: S. G. Weijers, rijksambtenaar F te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-12-'64: R. J. Wols, wmr. 1e kl. te Alkmaar; G. Klaver, aspirant te Ouderkerk a. d. Amstel; L. V. Swart, schrijver A te Amsterdam; H. v. Daatselaar, techn. contr. te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'64: B. Stoop, adjudant te 's-Gravenhage; J. v. d. Vaart, opperwachtmeester te Rotterdam; M. C. Hoek, wmr. 1e kl. te Zierikzee.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-12-'64: Th. J. J. Janssens, adjudant te Born; H. W. G. M. van Engelhoven, adm. kracht te Heer; J. P. Munnix, adm. kracht te Swalmen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'64: B. G. Koster, owmr. te Beuningen; H. H. Laureijs, schrijver te Vollenhove; A. P. M. de Wit, adjudant te Druten.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-12-'64: J. Monderman, owmr. te Hooghalen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

de volgende adspiranten:

Per 10-11-'64: R. Oudejans en D. Bakker.

Per 12-11-'64: R. Schultze.

Per 19-11-'64: P. Zandt.

Per 26-11-'64: J. E. Visscher.

Per 1-12-'64: D. H. C. Weggelaar, A. van der Strate en J. H. van den Berg, allen van Opleidingsschool Arnhem.

Ambtsjubilea

Owmr.
A. v. Zuilichem
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-2-1965

Owmr.
T. Visser
Gennep
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-1-1965

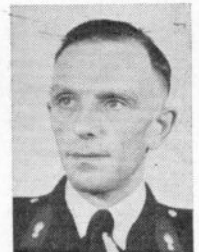
Adjudant
L. P. v. d. Meer
Hilvarenbeek
ressort 's-Hert.bosch
40 jaar op 5-2-1965

Owmr.
C. W. Otter
Nieuwenhagen
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-2-1965

Wmr. 1e kl.
H. D. Beihuizen
St. Willebrord
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-2-1965

Owmr.
J. de Jong
Breda
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-2-1965

Owmr.
L. H. Close
Merkelbeek
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 18-2-1965

Wmr. 1e kl.
J. G. Roelofs
Ewijk
ressort Arnhem
25 jaar op 1-2-1965

Wmr. 1e kl.
H. Boers
Eibergen
ressort Arnhem
25 jaar op 12-2-1965

Owmr.
B. C. Hartenberg
Wapenveld
ressort Arnhem
25 jaar op 14-2-1965

Wmr. 1e kl.
M. Visser
Terborg
ressort Arnhem
25 jaar op 14-2-1965

Owmr.
Chr. Wilkes
Lochem
ressort Arnhem
25 jaar op 14-2-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. 6 - FEBRUARI 1965

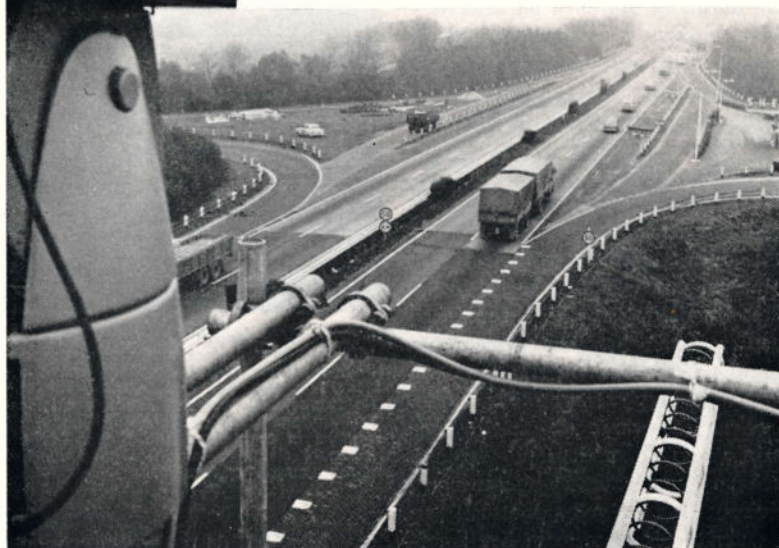
WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

T.V.-experiment op rijksweg 12

door de opperwachtmeester

G. A. VAN DER SLUIS te Dordrecht

Opname van de westelijke mast af in oostelijke richting. Links de bestuurbare camera die een kabelverbinding had met de in de nabijheid aanwezige meldpost (naast Shell-station). Rechts onder: één van de beide straalontvangers, eveneens per kabel verbonden met de meldpost.

In samenwerking met de N.V. Philips te Eindhoven zijn door het Bureau Verkeerszaken van het Korps Rijkspolitie proeven genomen met televisie-apparatuur, teneinde na te gaan of dit medium goede diensten zou kunnen bewijzen in verkeersaangelegenheden. Het experiment vond plaats gedurende de maanden oktober, november en december, op een gedeelte van de autosnelweg Den Haag-Utrecht (Rijksweg 12) in de gemeenten Linschoten en Harmelen. Dit weggedeelte werd gekozen omdat het deel uitmaakt van de rijksweg die berucht is om zijn druk verkeer en talrijke ongevallen en omdat aan dit weggedeelte in die periode omvangrijke reconstructiewerkzaamheden werden uitgevoerd, waarbij verkeersomleggingen over middenberm en andere rijbanen noodzakelijk waren. Als gevolg daarvan kwamen vrijwel dagelijks enorme verkeersopstoppingen voor met filevorming en (vergrote) kans op „kop-staart” botsingen. Bovendien was daar al een mobiele bureau-container van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken in bedrijf als telefoon- en mobilfoonpost alsmede als „praatpalencentrale” met 24-uurs bezetting, zodat bij inschakeling van deze meldpost voor het experiment geen extra mankracht nodig was.

De Rijkspolitie nam de outillage voor haar rekening, bestaande uit de reeds genoemde bureau-container, alsmede een tweetal stalen torens van 15 meter hoog, waarop de camera's en de apparatuur voor de straalverbinding werden aangebracht. De westelijke toren werd opgesteld ter hoogte van kilometer-

paal 40,5 te Linschoten, circa 100 meter van de meldpost af, de oostelijke nabij kilometerpaal 43,8 te Harmelen.

Philips leverde en installeerde de televisieapparatuur en plaatste op de westelijke mast een t.v.-camera, gemonteerd op een zogenaamd „wip- en draaimechanisme”. Hier-

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 6 — februari 1965
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

De wachtmeester 1e klas Hunik van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken als waarnemer aan de monitors bij het televisie-experiment op rijksweg 12, waarover meer in dit nummer.

(Foto's: A.N.W.B.)

door was deze camera horizontaal en verticaal verstelbaar, horizontaal zelfs 360 graden. Deze camera was bestuurbaar vanuit de bureau-container. Op de oostelijke mast werden twee camera's vast opgesteld de een in oostelijke, de andere in westelijke richting. De stuurapparatuur van deze camera's werd eveneens in de mast opgesteld. In de bureau-container werden geplaatst: een beeldbandopnameapparaat (video-recorder) alsmede vier monitors, namelijk voor elke camera één, en één voor weergave van het op de band opgenomen beeld. Voorts een bedieningspaneel voor de bestuurbare camera op de westelijke mast. De overbrenging van de camera-beelden geschiedde als volgt: Het beeld van de op de westelijke mast opgestelde camera werd per kabel overgebracht naar de weergave-apparatuur in de container. De beelden van de camera's van de oostelijke mast werden via op die mast geplaatste straalzenders draadloos overgebracht naar op de westelijke mast gemonteerde straalontvangers, vanwaar de signalen per kabel naar de container werden geleid.

De bestuurbare camera van de westelijke camera maakte diafragma-verstelling (open-dicht); lensverstelling (dichtbij-veraf); horizontale camera-verstelling (rechts-links); verticale-cameraverstelling (omhoog-omlaag); focusverstelling (scherpte-instelling) mogelijk vanuit de bureau-container. Met de video-recorder kon het beeld van één der monitors (naar keuze) worden opgenomen en weergegeven op een afzonderlijke monitor.

Op elke monitor was een weggedeelte te overzien van ten hoogste 1 kilometer. Met de bestuurbare camera kon een gedeelte van het beeld dichterbij worden gehaald, evenwel niet zo dicht dat de kentekens der voertuigen te lezen waren. Bij daglicht en goed functionerende apparatuur werd het wegbeeld, ook in onderverdeling in berm en rijstrook, duidelijk weergegeven. De passerende voertuigen waren herkenbaar naar categorie en veelal ook naar model, aan de hand waarvan vaak het merk kon worden herkend. Dit laatste hing evenwel ten zeerste af van de helderheid van het beeld en het beschikbare licht. Sterke regenval en mist verminder-

De in de meldpost opgestelde t.v.-apparatuur: drie monitors, een beeldbandopnameapparaat (video-recorder) met daarnaast (rechts) het bedieningspaneel van de bestuurbare camera. Opperwachtmeester Verhagen, op de foto juist bezig de camera in te stellen, had tijdens het experiment de zorg voor het goed functioneren van de apparatuur.

den de helderheid van het beeld. Bij duisternis kon men bij druk verkeer, behalve de koplichten, ook de rijbaan nog wel onderscheiden. Bij weinig verkeer was van een auto bij duisternis niets anders te zien dan twee lichtpuntjes op een overigens geheel zwart beeldscherm.

De gedragingen van de passerende weggebruikers waren op de monitors over een grotere afstand te observeren dan wanneer men langs de betreffende weg op de begane grond zou staan. De monitors toonden het beeld dat te zien zou zijn voor wie zich op de plaats van de camera bevond. De waarnemer in de container had er zo door elke camera een „oog op afstand” bij gekregen, waarmee hij het gedragspatroon van de verkeersdeelnemers in het proefgebied kon observeren. Het in- en uitvoegen bij fileverkeer, het inhalen, het uitwijken, filevorming, ongevallen, de verkeersintensiteit en doorstromingsnelheid op knelpunten waren duidelijk te volgen. Ook de belading der voertuigen kon vaak worden onderscheiden, zeker wanneer deze van uitzonderlijke afmetingen was.

Door middel van de in de container aanwezige communicatiemiddelen (telefoon, mobilfoon) kon de waarnemer bij het op de monitors signaleren van onregelmatigheden, die hulpverlening of ander optreden vereisten, op een snelle manier voorzieningen treffen.

Goed functionerende televisie-apparatuur geeft een waarnemer in één oogopslag een indruk van de situatie in het door de camera(s) bestreken gebied. Hij heeft deze indrukken uit de eerste hand, namelijk door eigen waarneming en kan — zo nodig — onmiddellijk maatregelen nemen. Om ditzelfde te bereiken zonder televisie zou in elk cameragebied een man nodig zijn met communicatie-mogelijkheid tus-

sen hem en de waarnemer in de meldpost.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat zulke „regionale” waarnemers, wanneer zij zich op de begane grond bevinden, een beperkter overzicht hebben dan een hoog opgestelde camera. Voorts zullen zij hun eigen (subjectieve) indrukken doorgeven. Behalve dat laatstbedoelde werkwijze extra mankracht kost, zal de berichtgeving tijdrovender en minder stringent zijn dan via eigen visuele waarneming op de monitor. Televisie is derhalve in principe nuttig in de gevallen waarin een met de leiding bij een bepaald gebeuren belaste centrale figuur op elk willekeurig moment snel een objectief inzicht dient te hebben omtrent de toestand in een bepaald gebied. In zo'n geval kan televisie personeel en communicatiemiddelen uitsparen.

Evenwel dient bij de beoordeling van de bruikbaarheid van televisie voor verkeersdoeleinden ook overwogen te worden dat er omvangrijke, tamelijk kostbare en tijdrovende voorzieningen nodig zijn voor de opstelling van de camera's en de installatie van de monitors. Toren

van stevige constructie en voldoende hoogte moeten worden gebouwd. De grondbezitter moet toestemming geven voor het oprichten van deze torens. Er moet over een lichtnet-aansluiting kunnen worden beschikt, enzovoort, dit alles om tenslotte een toch slechts betrekkelijk klein gebied onder controle te brengen.

Hierdoor lijkt ons het gebruik van t.v. in elk geval voorbehouden voor bepaalde, min of meer belangrijke gebeurtenissen welke geruime tijd van tevoren bekend zijn en waarbij het van (groot) belang is dat een waarnemer zonder assistentie van anderen, snel en herhaaldelijk een overzicht dient te hebben van de situatie in het betreffende gebied. Voorts lijkt ons de belangrijkheid en de duur van de gebeurtenis in redelijke verhouding te moeten staan tot de kosten aan tijd, geld en moeite, welke met het installeren van televisieapparatuur gemoeid zijn. Het is de vraag of gebeurtenissen van korte(re) duur de inzet van de omvangrijke t.v.-apparatuur rechtvaardigen.

Gelet op de immobiliteit van de bij de proef gevestigde torens lijkt de toepassing op deze wijze voorbehouden voor aangelegenheden van voldoende importantie en langdurige aard, welke een stringente regie behoeven en waarbij slechts een minimum aan personeel beschikbaar is. Wij veronderstellen dat zulke gebeurtenissen zich in het rijkspolitie-

gebied slechts zelden zullen voordoen.

Zou het bezwaar van de immobiliteit van de cameratoren kunnen worden ondervangen, bijvoorbeeld door toepassing van op motorvoertuigen gemonteerde telescopische cameramasten, dan zouden een aantal bezwaren wegvallen. Men hoeft dan slechts naar de plaats van bestemming te rijden en de camera-mast uit te brengen. Na afloop kan de mast ook weer snel worden ingenomen (analoog aan de masten van de reeds bij het korps in gebruik zijnde mobiele relaisstations).

Een belangrijke voorwaarde is voorts dat de apparatuur een grote mate van betrouwbaarheid moet hebben wil zij bruikbaar genoemd kunnen worden. De bij het experiment gevestigde apparatuur, met name die waarbij straalverbinding werd toegepast, voldeed niet aan deze eis.

Op 35 dagen van de proefperiode werd de ene monitor 17 keer, de andere 21 keer als onbruikbaar gerapporteerd. Dit betrof de draadloze beeldoverbrenging. Het beeld van de westelijke camera dat per kabel werd overgebracht, was minder kwetsbaar: in genoemde periode was het beeld slechts 4 keer gestoord.

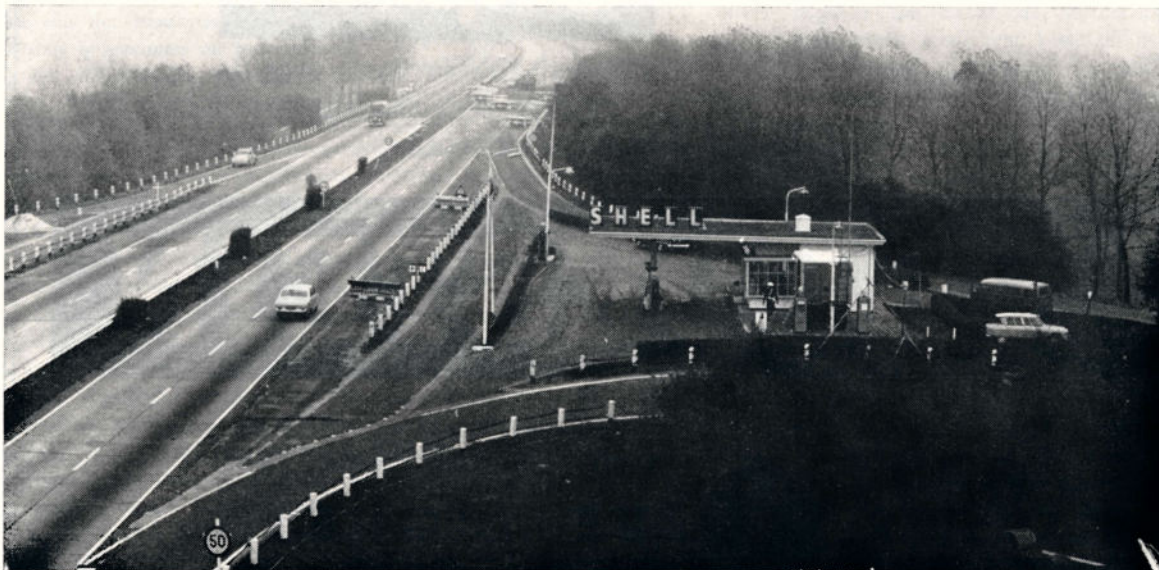
De aantekeningen in het rapportenboek behelzen voorts dat achtmaal filevorming werd geconstateerd van zulke omvang dat ingrijpen wenselijk was. Ook werd vijfmaal een on-

geval gezien op de monitors. Vier overtredingen werden geconstateerd. Bij drie ongevallen kon de waarnemer de gebeurtenis verslaan per mobilofoon terwijl deze plaats vond. In de nabijheid surveillerende Porsches waren daardoor zeer snel ter plaatse. In één geval was de plaatselijke politie juist in de container ter afwikkeling van een (vorig) ongeval. Zij zag op de monitor een Volkswagen slippen en rondtollen, telkens tegen de vangrail botsend. Toen de bestuurder van deze auto, nauwelijks van de schrik bekomen, zijn relaas aan de politiemannen wilde mededelen, konden deze hem zeggen: „Laat maar mijnheer, wij hebben alles gezien.”

Resumerende menen wij dat het medium televisie voor rijkspolitedoelinden slechts in aanmerking kan komen wanneer:

- a. de gehele apparatuur handzaam en mobiel is;
- b. deze apparatuur een grote mate van betrouwbaarheid heeft.

Tenslotte is het verkeer in grote steden, waar ook dergelijke proeven zijn genomen, niet vergelijkbaar met het verkeer en de verkeerssituaties in „rijkspolitiegebied”. Niettemin was hier sprake van een uitermate boeiend en nuttig experiment, alleen al bij beschouwing vanuit het standpunt dat bij de bevordering van de verkeersveiligheid geen middel onbeproefd mag blijven.

Naast het benzinstation is de mobiele bureaucontainer van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken (bekend als de „meldpost Linschoten”) opgesteld. Van hieruit kon de televisiecamera op de westelijke mast worden bediend.

Op kompas en volgens „huisje-boompje-beestje” over het kanaal

door de opperwachtmeester J. H. VERDELLEN te Amsterdam

Het was zover; er moest iets gebeuren want de motor van het Rijkspolitie-vliegtuig — in het algemeen bekend als de RP-200, doch in feite geregistreerd PH-RPL — had 1100 bedrijfsuren gemaakt en volgens de voor dat type motor geldende normen moest hij een algehele revisie hebben (complete overhaul).

Uiteraard werd ten behoeve van een zo zuinig mogelijk beleid gezocht naar de voordeligste oplossing. Hierbij bleek dat het verreweg het goedkoopste was om het vliegtuig over te vliegen naar Engeland, om precies te zijn naar Manchester en daar een nieuwe motor te laten inbouwen. Het vliegtuig is n.l. uitgerust met een motor van het type Continental. Dat is een Amerikaanse motor, die door Roll's-Royce in de fabriek te Crewe in licentie gebouwd wordt. En Crewe ligt ongeveer 30 kilometer van Manchester, dus zodoende.

De schrijver dezes kreeg van de commandant Dienst Luchtvaart, de Officier der Rijkspolitie 1e kl. E. E. Gerritsen, opdracht om het vliegtuig over te vliegen naar Manchester en na het inbouwen van de nieuwe motor weer terug te vliegen naar Schiphol. Mijn collega, de wmr. 1e kl. A. de Winter ging mee als tweede vlieger en de owmr. C. Louw — grondwerktuigkundige — om toe te zien dat een en ander gebeurde volgens de voorschriften van de Nederlandse Rijksluchtvaartdienst.

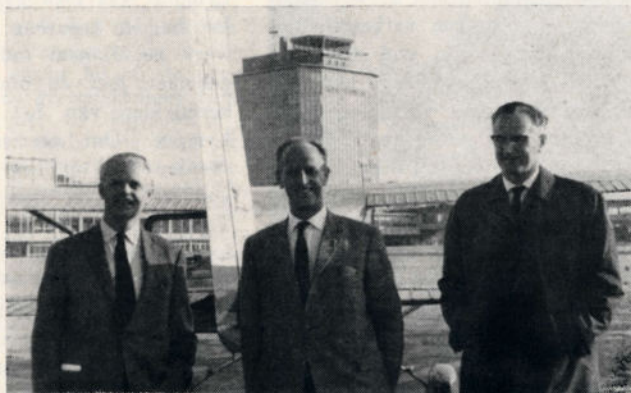
Een vlucht naar het buitenland en dan nog wel naar de andere kant van het „water” is voor ons geen alledaags werk en het was dus zaak om onze vlucht van ongeveer 800 km — over onbekend gebied — goed voor te bereiden. Er moesten luchtvaartkaarten komen, waarop

de te vliegen koersen moesten worden uitgezet, en — wat vooral belangrijk was — door welke gecontroleerde luchtverkeersgebieden moest worden gevlogen. In verband met dit laatste was het zaak om op de hoogte te zijn van de benodigde radio-frequenties om met de betrokken verkeersleiders radio-correspondentie te voeren. Een belangrijke factor was natuurlijk het weer. De goden waren ons echter goed gezind. Reeds op de dag voor ons vertrek waren de verwachtingen voor de volgende dag gunstig. Nadat we de nodige meteo-gegevens hadden ingewonnen voor de gehele vlucht en een vliegplan hadden ingediend voor het eerste gedeelte van onze vlucht van Schiphol naar Lympne waren we om 08.45 uur klaar om te vertrekken. De commandant Dienst Luchtvaart deed ons uitgeleide naar het vliegtuig en wenste ons een goede vlucht en voorspoedige landing te Manchester. Om 09.00 uur kwam de PH-RPL los van baan 23 en was — zoals men dat in de luchtvaart noemt „airborne”.

Hoewel het weer goed was bleek toch dat de dag nog aan het ontwakken was, hetgeen zich manifesteerde in het moeizaam oplossen van flarden mist hier en daar. Aangezien ons vliegtuig slechts is uitgerust met één motor mochten we niet rechtstreeks over de Noordzee naar Engeland vliegen maar waren verplicht om het kanaal over te vliegen in de buurt van Calais (Frankrijk) waar een speciale route voor lichte vliegtuigen is uitgezet. De vlucht ging dus van Schiphol via Ostende naar Calais, even voorbij Calais het Kanaal over en aan de overkant ten zuiden van Folkstone naar het vliegveld Lympne, waar wij moesten inklaren, tanken enzovoort.

De te vliegen koersen waren van te voren uitgerekend en uitgezet op de kaart. Terwijl de eerste bestuurder op het kompas vloog, controleerde de tweede bestuurder aan de hand van zijn waarnemingen of de gestuurde kompas-koers wel de juiste was.

Bovendien had „de tweede” tot taak om tijdig te waarschuwen wan-

De „Kanaalridders” Verdellen, De Winter en Louw op het vliegveld van Manchester.

neer een bepaalde verkeersleidingsdienst moest worden opgeroepen voor een melding of voor het verkrijgen van klaringen. Hij moest bovendien opgeven welke frequenties hiervoor moesten worden geselecteerd. De Winter had het zo druk als een klein baasje. Niet daarmee alleen was hij druk, maar hij moest ook steeds controleren of de tijden, die wij tevoren hadden uitgerekend met betrekking tot het invliegen en verlaten van verkeersgebieden, klopten met de werkelijkheid. De betrokken verkeersleiders willen graag ruim van te voren weten hoe laat precies je hun verkeersgebied binnen vliegt; op welke hoogte en met welke koers. Als je dat correct doet zijn ze je erg dankbaar want ze willen uiteraard graag weten wat er allemaal voor vliegverkeer in hun gebied is.

Was het weer bij vertrek van Schiphol prima, in België en Frankrijk werd het heel wat minder. Het horizontale zicht werd „allerbelaberst” en bij Duinkerken hing zelfs een laag wolkendek tengevolge van pas opgetrokken mist; bovendien zagen we boven België en Frankrijk mistvelden, die echter naar de kust toe minder werden en daar zelfs geheel verdwenen.

Langs de Kanaalkust, in het bijzonder in de buurt van Duinkerken, namen we een onvoorstelbaar groot aantal granaattrechters waar, die als grote gapende wonden ons aan de afgelopen oorlog deden herinneren.

Bij het overvliegen van het Kanaal is er keus tussen twee hoogten: 1000 voet (310 meter) of 3500 voet (1100 meter). Nadat we contact hadden opgenomen met de verkeersleider van het plaatselijke verkeersgebied van Calais en gemeld hadden dat we onderweg waren van Schiphol naar Lypne, vroeg hij terstond op welke hoogte we het Kanaal dachten over te vliegen. In verband met het feit, dat hier en daar nog wolkenbanken hingen op 1500 voet en we niet wisten of het aan de overkant een gesloten wolkendek was of niet, gaven we op dat we het Kanaal op 1000 voet overstaken. In de periode dat we contact hadden met deze verkeersleider kwam hij zeker wel drie maal terug om te controleren of we nog

van plan waren om op 1000 voet over te steken. Ik wil maar betogen dat wij goed werden gecontroleerd.

Om kort te gaan: na verloop van tijd zagen we de krijtrotten aan de overkant uit de zee omhoog rijzen. Het horizontale zicht was inmiddels weer beter geworden zodat het voor ons een machtig panorama was. Ook de badplaats Folkstone zagen we duidelijk tegen de kustlijn afgetekend. Het vliegveld Lypne was toen gauw gevonden. We hadden trouwens reeds halwege het Kanaal radiocontact opgenomen met de plaatselijke verkeersleider van het vliegveld te Lypne. Om precies 11.00 uur stonden we op het vliegveld en konden we de motor stopzetten. Toen ik in 1960 op het vliegveld Lypne was, waar ik was gekomen met de trein uit Londen en een auto van de politie te Folkstone in verband met een onderzoek dat ik moest instellen, had ik niet kunnen dromen dat ik daar vier jaar later nog eens met ons eigen Rijkspolitie-vliegtuig zou landen.

Een douane-ambtenaar kwam naar ons toe en liep rechtstreeks naar het vliegtuig om het kennelijk aan een grondig onderzoek te onderwerpen. We zagen hem tenminste al aanstalten maken om de achterste zitbank op te tillen. Om hem onnodig werk te besparen vertelden we dat we van de Nederlandse Rijkspolitie waren. Hij stopte meteen zijn onderzoek. Bovendien verloor hij alle belangstelling voor onze bagage.

Na de nodige overige formaliteiten op Lypne te hebben vervuld en een hapje te hebben gegeten in het restaurant, maakten we weer aanstalten om te vertrekken. Een vliegplan moest worden opgemaakt en ingediend voor de vlucht van Lypne naar Manchester. We hadden uitgerekend dat we er 02.23 uur over zouden doen. Als uitwijkhaven gaven we Stansted op, een vliegveld dat we op onze route ongeveer moesten passeren. Zo'n vliegplan gaat dan per telex naar de verschillende belanghebbende verkeersleidingsdiensten, waarbij onder meer het vliegveld van bestemming en de uitwijkhaven. Afgezien van de later te voeren correspon-

dentie tussen de bestuurder van het vliegtuig en de betrokken verkeersleider weet dus de betrokken verkeersleidingsdienst ruim van te voren van de komst van het vliegtuig. Wanneer de verwachte aankomsttijd belangrijk wordt overschreden gaat men uitzoeken waar het betrokken vliegtuig zich bevindt. Een alarmtoestand treedt pas in wanneer de op het vliegplan vermelde tijd, dat het vliegtuig gezien de hoeveelheid brandstof aan boord, in de lucht kan blijven, is overschreden.

Het eerste gedeelte van de vlucht verliep zonder enige moeilijkheid. Het horizontale zicht was prima en de uitgezette grondkoers kon gemakkelijk worden gevolgen. In midden-Engeland kwamen we over de industrie-steden, zoals Nottingham en Derby. Het horizontale zicht nam toen enorm af en alleen vertikaal was nog wat waar te nemen. Het werd voor De Winter onmogelijk om de grondkoers nauwkeurig te blijven volgen. We hadden echter steeds de juiste kompasgevoelens gevolgen en die werd door ons gehandhaafd.

Na het passeren van dit industriegebied werd het horizontale zicht weer als voordien en konden we ons weer goed oriënteren. Het bleek dat we mooi op de uitgezette grondkoers zaten en we kwamen op tijd boven de stad Stoke, waar wij onze koers moesten verleggen om op het vliegveld Manchester aan te vliegen. We naderden namelijk Manchester vanuit het zuiden omdat aan de oostzijde van Manchester belangrijke bergen zijn tot een hoogte van ongeveer 650 meter. Op de vliegkaart staat aangegeven dat de veilige vlieghoogte daar 760 meter is.

Op het laatste gedeelte naar het vliegveld Manchester zagen we links van ons een enorm grote radio-telescoop. Op de kaart stond die niet aangegeven, alhoewel het een enorm oriënteringspunt is. Later bleek ons dat het de bekende radio-telescoop van Jodell Bank was.

We landden te Manchester om 15.10 uur, precies 02.25 uur na ons vertrek te Lypne en 2 minuten later dan we hadden opgegeven.

(vervolg op pag. 26)

De overste P. J. van Boon plotseling overleden

Op 12 januari 1965 werd in de loop van de ochtend op de Algemene Inspectie bekend dat de overste P. J. van Boon tijdens een dienstreis plotseling was overleden. Vijf dagen later ving de generaal J. Gerritsen zijn bewogen rede op de begrafenisplaats aan met de woorden: „Onze grote deernis en ons medeleven ging op dat moment allereerst uit naar mevrouw Van Boon, haar dochter en verdere familie. Maar al spoedig realiseerden wij dat het verscheiden van de overste Van Boon, Hoofd van het Bureau Werving, ook een groot verlies voor het Korps was.”

Geboren op 4 augustus 1903 te Arnhem, studeerde hij na het behalen van het H.B.S.-diploma aan de Economische Hogeschool te Rotterdam. Hierna aanvaardde hij achtereenvolgens een functie bij de Ned. Zuilvelcentrale, de Kon. Ned. Hoogovens en Staalfabrieken te IJmuiden en tot 15 september 1942 bij het Staatsbedrijf der Artillerie Inrichtingen aan de Hembrug. Via de afdeling Motordienst van de Nederlandse Politie werd hij op 1 maart 1943 in de rang van kapitein der Staatspolitie, ingedeeld bij de afdeling bestuursdienst van het Directoraat-Generaal van Politie. In oktober 1944 werd hij belast met de waarneming van het commando over het district Nijmegen en op 1 januari 1948 werd hij aangewezen als commandant van het district Roermond der rijkspolitie, in de rang van kapitein.

Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot majoor en op 1 april 1962 tot overste. Met ingang van 1 augustus 1962 werd hij op eervolle wijze ontheven van het districtscommando Roermond en ingedeeld bij de Algemene Inspectie in de functie van Hoofd van het Bureau Werving. Hij was drager van het officierskruis voor 20 jaar dienst, het Kruis van Verdienste van het Rode Kruis, het Mobilisatie-Oorlogskruis en het Bronzen Vierdaagse Kruis.

Hoewel de overste Van Boon slechts 2½ jaar als Hoofd van het Bureau Werving is opgetreden, is in deze korte tijd heel veel tot stand gebracht. De verlaging van de aanstellingsleeftijd tot 17 jaar eiste een nieuwe aanpak zowel ten aanzien van de propaganda als van de behandeling van deze jeugdige sollicitanten. In alle districten werden 2 of meer voorlichtingsambtenaren benoemd die de beschikking kregen over een filmprojector en films, terwijl een aantrekkelijke brochure werd samengesteld. Maatregelen werden getroffen om alle sollicitanten aan een psychologisch onder-

zoek te onderwerpen en contacten werden gelegd voor het benaderen van dienstplichtige militairen van land-, zee- en luchtmacht.

In 1964 nam de overste Van Boon het initiatief voor een nieuwe voorlichtingsfilm welke — in aansluiting op de film „Schot in de roos” waarin het accent is gelegd op de opleiding — een beeld moest geven van de politiepraktijk. Gedurende de zomer en herfst 1964 was hij praktisch bij elke opname aanwezig en in december 1964 mocht hij bij de presentatie van de gereedgekomen film „U spreekt met de Rijkspolitie”, voor inhoud en realisering de grote instemming en waardering vernemen van de Directeur-Generaal en de Algemeen Inspecteur. De vertoning van deze film voor alle medewerkende rijkspolitieambtenaren heeft hij helaas niet meer mogen meemaken, maar met deze film als laatste werkstuk en zijn onvermoeide arbeid op het terrein van de werving, heeft de overste Van Boon een hechte grondslag gelegd waarop in de toekomst met vrucht kan worden voortgebouwd.

Op 16 januari 1965 vond op stijlvolle wijze met Korpsceer en onder grote belangstelling de begrafenis plaats te Roermond. Hierbij waren aanwezig de Directeur-Generaal, Hoofd van de Directie Politie, jhr. mr F. A. Groeninx van Zoelen, de Algemeen Inspecteur, de generaal J. Gerritsen met echtgenote, de Territoriaal Inspecteurs, de kolonels P. Oom, H. A. van Steenis en M. C. Ruigrok, de kolonels Tj. Canter Visscher en C. H. Koning, districtscommandanten en vele andere officieren. Als slippendragers fungeerden de oversten: A. C. van Gorkum, H. W. Weerts, L. P. H. de Jong en A. B. J. Proot. Voorts waren aanwezig leden van de rechterlijke macht, burgemeesters uit het district Roermond en vrienden van de Royal Airforce en de gepensioneerde officieren de kolonels Th. B. W. van de Vliervoet en J. F. M. M. Oor en de overste N. J. Bijlsma. Ook waren aanwezig officieren van de Kon. Marechaussee, de commissaris van de Roermondse gemeentepolitie J. Claessens en deputaties van gemeentepolitie en reserve-rijkspolitie. Het erepeloton was gevormd uit de M.E. van het district Roermond onder commando van de luitenant J. J. Jorritsma. Het personeel van het Bureau Werving was voltallig aanwezig, alsmede een deputatie van groepscommandanten die onder de overste Van Boon hebben gediend. Onder toezicht van de Territoriaal Inspecteur, de kolonel M. C. Ruigrok, was de districtscommandant

De overste Van Boon was een zeer markante persoonlijkheid in het Korps Rijkspolitie.

Roermond, de majoor W. A. Hulsmans — aan wie was toegevoegd de kapitein C. W. Bloemers — aangewezen als regelings-officier.

Aan de geopende groeve gaf de generaal J. Gerritsen uiting aan zijn medeleven met mevrouw Van Boon, haar dochter en familie en sprak zijn grote waardering uit voor hetgeen de overste Van Boon als districtscommandant en als Hoofd van het Bureau Werving voor het Korps Rijkspolitie heeft verricht.

De Hoofdlegerpredikant, kolonel ds. B. A. Bos — met de Staflegerpredikant majoor ds. J. Wiersma als vriend aanwezig — sprak troostrijke woorden tot de familie; de Brunsumse tandarts, dr. Kouters nam op ontroerende wijze afscheid van zijn vriend en op beheerste toon dankte mej. M. van Boon mede namens haar moeder voor het vele goede wat beiden van haar vader hadden ontvangen. De adjudant J. Ranselaar eerde de nagedachtenis van de overste Van Boon namens de selectiecommissie en het personeel van het Bureau Werving.

De broer van de overste Van Boon dankte alle aanwezigen voor betoonde belangstelling, waarna allen een laatste groet brachten, neerziende op een graf dat schuil ging onder kransen en vele bloemen.

overheidsinrichtingen zijn opgenomen terwijl ongeveer 9.000 in pleeggezinnen konden worden ondergebracht. In totaal stonden om en nabij 18.000 minderjarigen onder toezicht van de kinderrechter, waarvan het grootste deel bij de ouders was.

De Martha-Stichting, die verleden jaar speciaal onder de aandacht is gekomen van de rijkspolitie door een optreden van de Rijkspolitiekapel, werd in 1880 door de N.H. Kerk opgericht. Zij is een voogdij-vereniging en beschikt over tehuizen en pleeggezinnen, waarin haar pupillen kunnen worden opgenomen. In de verschillende tehuizen, die op een groot eigen terrein staan, worden bovendien kinderen van andere voogdijverenigingen geplaatst of pupillen van de kinderrechters verzorgd. De directeur was een evangelist, die zich het lot aantrok van onverzorgde jongens. De opzet van het werk lag destijds geheel in de sfeer van de charitas, de weldadigheid en armenzorg.

Thans ademt de inrichting een geheel andere sfeer, meer realistisch en aangepast aan de moderne opvattingen van opvoeding en kindbescherming. Er worden ongeveer 500 kinderen in de leeftijd van 0 tot 21 jaar opgevoed, dat wil zeggen „klaargemaakt” voor een zelfstandig bestaan. De meisjes kunnen na de lagere school te hebben doorlopen een opleiding krijgen in het vak van hun keuze. Gewoonlijk gaan zij dan wonen in een speciaal gebouwd klein huis op het terrein, waar een leidster de zorg heeft over omstreeks 10 werkende of studerende pupillen. Het lijkt een voorrecht om in een dergelijke woning, waarvan er vijf tot stand zijn gekomen, in een kleine groep samen te zijn, aangezien alle inrichtingssfeer hier verdwenen is. Voor de jongens is een dergelijke kostbare opzet nog niet verwezenlijkt, maar de plannen zijn al in een gevorderd stadium.

Behalve kleine en grote internaten bevinden zich op het terrein nog scholen, werkplaatsen, een kerk en een boerderij. Het streven is echter om de kinderen ook buiten het terrein hun contacten te laten leggen, zodat een werkelijke aanpassing in de gewone samenleving tot stand komt. Treffend is het citaat van de oud-directeur van de Stichting Drs.

Nachtelijke patrouille in Schijndel

Succes door simpele constatering dat vier mannen op twee brommers uitreden . . .

door de adjudant J. H. RUTTEN te Schijndel

Een zak met negen hazen, zeven konijnen en een patrijs en voorts twee jachtgeweren, twee staaflantaarns met negen batterijen elk en vier verdachten. Dat was de „buit” van een nachtelijke patrouille die zo simpel begon in het gebied van de groep Schijndel. Tegen middernacht vertrok de patrouille om al spoedig te constateren dat van een adres waar bekende nog altijd niet gesnapte stropers domicilieerden, twee bromfietzers met twee duopassagiers vertrokken. De patrouille had geen moeite met de diagnose: „tocht naar de jachtvelden”, maar merkte daar zelfs niets bijzonders op, hetgeen aan de afstanden werd geweten. De beslissing om terug te keren naar het bekende adres en daar rustig te wachten, viel niet moeilijk. Zij stel-

---

Meyer, die meer dan 25 jaar tussen de kinderen heeft gewoond: „Hoe langer ik in dit werk betrokken ben, hoe dieper ik de nood van onze kinderen leer peilen en hoe meer ik het gevoel heb, dat ik hier soms als een slaapwandelaar verkeerd heb, aan wie veel ontgaan is.”

Wanneer iemand met een dergelijke ervaring in het jaarverslag van 1958 deze gedachten neerschrijft dan geeft dit stof tot nadenken voor allen die bemoeiing hebben met kinderen, die dreigen te ontsporen. En dan geeft dat tegelijk een indruk van de betekenis van het werk dat in inrichtingen als de Martha-Stichting wordt verricht ten behoeve van duizenden kinderen van ons volk, die begrip en steun vragen, ook van de politieambtenaar.

den zich verdekt op en wachtten schier eindeloos, doch niet zonder resultaat. Vroeg in de ochtend keerde een bromfietser met dubbele bemanning terug en onmiddellijk kwam de patrouille in actie. Er werden twee mannen, één bromfietser en een zak aangetroffen. De man, die de bromfietser vasthield werd gegrepen, de andere nam de benen. Maar inmiddels verscheen de tweede bromfietser, eveneens met een dubbele bezetting die ook het hazepad koos, vruchteloos nagezet door een lid van de patrouille. Tijdens de achtervolging werd trouwens een huls van een zaklantaarn met negen batterijen weggegooid en dat was mooi meegenomen. De enige arrestant van het viertal bleek bovendien achter zijn windjack de kolf van een dubbelloops jachtgeweer te verbergen en in de zak werden de hazen, konijnen en de patrijs gevonden. Een nader onderzoek leverde nog een geladen enkelloops jachtgeweer op. Nadat de aangehoudene voor de groepscommandant was geleid, werd bovendien bij de reeds lang verdachte woning een man aangetroffen, die duidelijk iets zocht. Hij bekende die nacht wild te hebben geschoten met een jachtgeweer en met behulp van kunstlicht. Ook hij werd overgebracht naar het groepsbureau, maar ook hij wilde aanvankelijk — evenmin als de eerste arrestant — vertellen wie de twee andere stropers waren. Tenslotte kwam het hoge woord er uit of wel: tenslotte vertelden de arrestanten wie de andere stropers waren. Die twee verschenen later op verzoek vrijwillig en ook zij legden een bekentenis af. Een patrouille van de rijkspolitie had succes geboekt door de simpele constatering dat vier mannen op twee bromfietzers de nacht in reden . . .

H. A. Korstanje met zijn „Project Zero“.

(Foto: P. H. Middelburg)

Zilveren beker voor „Project Zero” van H. A. Korstanje te Middelburg

door de adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

Sinds jaren is de heer H. A. Korstanje, administratief ambtenaar op het districts bureau te Middelburg, een ijverig verzamelaar van postzegels. Hij is secretaris van de Filatelistenvereniging Delta, die in december 1961 werd opgericht en die nu reeds meer dan 560 leden telt. Toen er onlangs te Breda de Eerste Nederlandse Internationale Ruimtevaarttentoonstelling van postzegels werd gehouden, besloot hij daarheen een collectie van zijn mooiste zegels te zenden. Ook buitenlanders namen aan de expositie deel. De heer Korstanje was echter de enige deelnemer uit Zeeland. Zijn bijzondere verzameling die hij de naam heeft gegeven „Project Zero”, had veel belangstelling van de meer dan 1000 bezoekers. Het is een compleet stuk van de fascinerende geschiedenis van de ruimtevaart. De gehele verzameling bestaat uit een losbladig album van ongeveer 100 bladen met van onderschriften voorziene zegels. De heer Korstanje vermeldde daarbij alle wetenschappelijke gegevens die hij — vaak na veel spuurwerk — kon bemachtigen. Zelfs zag hij kans enkele op zegels voorkomende onjuistheden te signaleren.

Opvallend is het te zien dat niet alleen Rusland maar ook andere Oost-Europese landen fraaie zegels hebben uitgegeven bij evenementen op het gebied van de ruimtevaart. De U.S.A. heeft, wat men niet verwach-

ten zou, slechts enkele zegels met deze onderwerpen in roulatie gebracht. De heer Korstanje had succes met zijn inzending. Hij kon trots de eerste prijs, een zilveren beker, in ontvangst nemen, die beschikbaar was gesteld voor de mooiste korte verzameling van postzegels met de ruimtevaart als onderwerp.

Wachtmeester in Gulpen na redding van knaap schoongespoten

door de adjudant L. KRUL te Gulpen

Modderbaden bevorderen de gezondheid, zo wordt beweerd. Het modderbad dat de wachtmeester J. Schuur van de groep Gulpen kort geleden nam was beter voor de gezondheid van een ander: tijdens de surveillance sprong hij in een stinkende modderpoel om er een 4-jarige knaap uit te halen die al buiten bewustzijn was geraakt. De Algemeen Inspecteur heeft de wachtmeester voor zijn optreden een tevredenheidsbetuiging toegekend.

Het knaapje was aan de aandacht van zijn ouders ontsnapt en in de poel gelopen, een restant van de

rivierbedding van de Oude Geul, dicht begroeid met waterplanten en met een naar het midden aflopende modderlaag op de bodem. Op de poel komt ook de riolering uit van een nabijgelegen hotel. De wachtmeester Schuur werkte zich met het kind met veel moeite weer op de kant en slaagde erin het knaapje weer bij kennis te brengen.

De tevoren zo keurig geüniformeerde wachtmeester was na de redding niet om aan te zien en verspreidde een weezinwekkende geur. Hij moest met een tuinslang schoongespoten worden . . .

Adjudant

H. J. Sas

naar Eersel

Met ingang van 1 januari 1965 is de adjudant H. J. Sas aangewezen als groepscommandant te Eersel. Hij werd op 22 februari 1909 geboren te Montfoort. Op 1 mei 1938 trad hij in dienst van de gemeenteveldwacht te Montfoort en in de bezetting ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e kl. ter standplaats Montfoort. Op 1 november 1946 werd hij postcommandant te Houten en op 25 juli 1960 werd hij aangewezen als commandant van het vaste detachement veldpolitie te Boxtel. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 januari 1965 tot adjudant.

De wachtmeester „jongste categorie” in de praktijk

door de wachtmeester j.c. C. J. A. M. VAN DE LEIJGRAAF
te Oudenbosch

Eind november 1963 zwaaide de eerste experimentele opleiding van jongere politieambtenaren aan de Opleidingsschool van het Korps Rijkspolitie te Arnhem af. Over het gehele land werden de toen nog Mulo-adspiranten genoemde jongens op diverse groepen ingedeeld, om aldaar een praktische opleiding te genieten, waarbij ieder werd toegewezen aan een mentor, die a's moeilijke taak kreeg om van een jonge kerel, in de leeftijdsgroep van 18 tot 20 jaar, kersvers van de Opleidingsschool, een politiemans te maken die de maatschappij zou accepteren.

Op 2 december 1963 meldden zij zich bij hun districtscommandanten. Keurig gestoken in een gloednieuw uniform, en op het hoofd een nieuwmodel pet, zouden wij de eerste stappen gaan maken in ons zo prachtig en afwisselend werk. De praktijk had de bekoring van het nieuwe voor ons. Nu wij inmiddels ruim een jaar in de praktijk zijn, en echt wat in ons ambt zijn ingeschoten, is onze kijk op het politiewerk beslist anders geworden dan dat die was in de opleidingstijd. Aan de zijde van een goede en ervaren politiemans, onze mentor, werden wij geconfronteerd met zaken, waarvan wij enkele jaren tevoren het bestaan nauwelijks kenden. Met een politiediploma alleen, doet een politiemans niet veel. Een grote dosis mensenkennis is volgens mij een van de belangrijkste dingen, die een politiemans in zijn werk nodig heeft. Ieder mens dient anders te worden „aangepakt”.

Wij moeten ons bij een onderzoek, om het juiste naadje van de kous te weten te komen, kunnen verplaatsen in de omstandigheden waarin iemand verkeert. Een gewone arbeider moeten wij anders weten te benaderen dan iemand, die wat intelligentie be-

treft ver boven hem staat. Een kind dient anders te worden gehoord dan een volwassene. Kortom ieder mens heeft een karakter met eigen eigenschappen, waarmee wij in het belang van het onderzoek rekening dienen te houden.

In het afgelopen jaar maakten wij diverse onderzoeken mee: vermogens-, zeden-, verkeersdelicten, onderzoeken voor een rapport voor huwelijksdispensatie enzovoort. Wat wij op de Opleidingsschool niet hebben kunnen leren, werd ons in de praktijk door onze mentor bijgebracht. Wij kregen een betere kijk op ons werk. Onze mensenkennis verrijkte, iedere dag nog leren wij. Het groeiproces van scholier tot volwaardig politiemans duurt voort. Steeds beter gaan wij ons thuisvoelen in de politiekering. Langzamerhand gaan wij de zelfstandigheid in ons ambt tegemoet. Wij voelen dat we al wat mee gaan tellen in ons korps.

Ik ben er van overtuigd dat het merendeel van ons, j.c.-'ers, zich happy voelt in het blauw-zwarte uniform, met de springende granaat op de kraagspiegels. Jammer echter dat wij dit door ons gedragen uniform over een paar maandjes voor een 1½ jaar in de mottenzak moeten opbergen om ons te steken in „'s lands wapenrok”.

Namens al mijn opleidingsgenoten dank ik graag onze mentoren en commandanten, voor hetgeen zij gedaan hebben, om van ons een politiemans te maken, die door de maatschappij aanvaard kan en zal worden. Ook een dank aan alle oudere collega's die ons zo spontaan in hun kring, „de politiefamilie”, hebben opgenomen, en ons dan ook als collega's hebben geaccepteerd.

Adjutant T. Groenberg naar verkeersgroep 's-Gravenhage

Met ingang van 16 december '64 is de adjutant T. Groenberg aangewezen als commandant van de Verkeersgroep 's-Gravenhage. Hij is op 7 januari 1912

geboren te Dordrecht en trad op 22 januari 1940 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezetting ging hij over naar de Staatspolitie (Marchaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl., bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Heiloo. Op 15 januari 1951 werd hij geplaatst bij de Parketgroep Amsterdam en op 16 april 1951 bij de Verkeersgroep Alkmaar. Op 1 juni 1954 volgde zijn verplaatsing naar de Verkeersgroep Apeldoorn. Hij werd op 1 januari 1958 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 december 1964 tot adjutant.

„Watermannen” verloskundigen te land

door de wachtmeester 1e kl.
A. J. WILLEMS te Roermond

De bemanning van de RP 8 — de wachtmeesters 1e kl. Heutter, Kruisbergen en Bossink — gestationeerd te Maasbracht heeft ervoor gezorgd dat bij Wessem een kalf voorspoedig werd geboren. Tijdens een patrouillevaart op de Maas zagen de RP-8 watermannen dat op een stuk weiland aan de Maasoever bij Wessem een koe nogal vreemd deed. De koe moest kalven en de RP-8-mannen verleenden assistentie samen met een boer, die overigens een vete had met de eigenaar van de koe, maar toevallig in de buurt was. Daarna werd de eigenaar gewaarschuwd. Er is nu een kalf meer en naar verwacht mag worden een vete minder in Wessem. Bij de verlossing bewees ook materiaal van de R.P.-8 goede diensten. Waar zo'n schip toch op ingericht is . . .

Stichting Sociaal Fonds van het Ministerie van heeft ook in deze tijd een belangrijke taak

door J. G. M. OUTHUIS, directeur Sociaal Fonds te 's-Gravenhage
Foto's: Fototechnische Dienst, Ministerie van Justitie

Heel vaak wordt de vraag gesteld of in deze tijd van welvaart het Sociaal Fonds van het Ministerie van Justitie nog een taak heeft. Men kan het zich heel moeilijk indenken, dat er nu nog mensen zijn, die een beroep op het fonds moeten doen, omdat zij in financiële moeilijkheden verkeren. De sociale voorzieningen, zegt men, zijn in Nederland van dien aard, dat niemand meer armoede behoeft te lijden. Of dit wel geheel juist is, willen wij in het midden laten al menen wij dit van onze kant te moeten be-

Van tijd tot tijd blijkt misverstand te bestaan over de taak en werkwijze van de Stichting Sociaal Fonds van het Ministerie van Justitie. Ook blijkt dat velen onvoldoende op de hoogte zijn van de mogelijkheden om uit dit Fonds „hulp in nood” te ontvangen. Het is daarom dat wij ons gelukkig prijzen de lezer hierbij een artikel te kunnen aanbieden, waarin de directeur van het Fonds, de heer J. G. M. Outhuis een indruk geeft van de betekenis die het Fonds ook nu nog heeft en van de mogelijkheden om er een beroep op te doen.

twifelen. Men dient in dit opzicht echter wel een onderscheid te maken tussen armoede en tijdelijke financiële moeilijkheden. Deze laatste komen, ook nu nog, veel vaker voor, dan men over het algemeen wel denkt. Heel erg jammer is, dat ter wille van de geheimhouding, niet met voorbeelden gewerkt kan worden. Zou dit het geval kunnen zijn, dan zou het bestaansrecht van een fonds als het onze, veel meer spreken en tot zijn recht komen. Al dit werk moet thans in stilte gebeuren.

Zonder verder in details te treden willen wij proberen aan te tonen, dat het Sociaal Fonds, ook heden ten dage nog, voor de ambtenaren van het Departement van Justitie, waaronder dus ook het personeel van het Korps Rijkspolitie, voortreffelijk werk doet.

Willen wij iets meer over het fonds weten, dan dienen wij bekend te zijn met:

1. de doelstelling van het fonds,
2. de werkwijze van het fonds,
3. de verhouding tussen het Ministerie en het fonds.

De doelstelling van het fonds is aangegeven in artikel 3 van de Statuten, hetgeen luidt:

„Het fonds heeft ten doel morele en materiële steun te verlenen aan de ambtenaren en hun gezinnen, indien en voor zover die steun niet bij of krachtens wettelijk voorschrift of op andere wijze wordt verleend”.

Alhoewel er in dit artikel nog gesproken wordt over steun, zouden wij bij het werk van het fonds thans liever willen spreken over het verlenen van hulp.

De sociale belangen van het Justitiepersoneel worden weliswaar zoveel mogelijk door het Ministerie zelf behartigd, doch het fonds kan hierbij, op basis van collegialiteit, aanvullende hulp verlenen. Het kan echter ook zelfstandig optreden in die gevallen, die niet onder het bereik van de werkgever kunnen vallen.

Regelingen

in verband met ziekte

Bezien wij, welke tegemoetkomin-

gen krachtens wettelijk voorschrift of op andere wijze aan een ambtenaar kunnen worden verleend in verband met ziekte, dan zien wij het volgende:

- a. de z.g. 5%-regeling ziektekosten;
- b. de toekenning van een gratificatie;
- c. hulp op andere wijze, b.v. door de bond waarbij betrokkene is aangesloten.

De tegemoetkomingen, bedoeld onder a en b worden beide verleend door de Minister; zij kunnen afzonderlijk dan wel gecombineerd toegepast worden. Opgemerkt dient hierbij te worden, dat de 5%-regeling ziektekosten niet gezien moet worden als een soort hulpverlening, aangezien deze regeling een algemeen onderdeel uitmaakt van de rechtspositie van de ambtenaar. De hulpverlening onder b — toekenning van een gratificatie — komt pas aan de orde, als in uitzonderlijke gevallen de 5%-regeling ziektekosten tekort schiet. Deze regeling maakt het mogelijk, dat voortaan aan iedere ambtenaar of arbeidscontractant, ongeacht zijn salaris of loon en zijn overige financiële positie, een tegemoetkoming in ziektekosten van hem en zijn gezinsleden verleend wordt. Resumeerend dus:

- a. De 5%-regeling wordt alleen toegepast voor kosten van ziekte van de ambtenaar of zijn gezinsleden; geen rekening wordt daarbij gehouden met bijzondere omstandigheden als b.v. de noodzaak, over extra kleding te beschikken bij opname in een inrichting, terwijl deze regeling aan vrij strakke normen gebonden is.

De bijzonderheden van deze 5%-regeling en de wijze van aanvragen zijn aangegeven in de circulaire van de Minister van Justitie van 14 juni 1962, Stafbureau A.P.B., nr. 1140, A.P.B. 62. Voor de toepassing van de z.g. tegemoetkoming (gratificatie) zijn thans de volgende voorwaarden gesteld:

1. Betrokkene dreigt door de uit ziekte voortvloeiende kosten van hemzelf of van zijn gezinsleden

buiten zijn schuld in moeilijke financiële omstandigheden te geraken.

2. Toepassing van de bovenstaande „5%-regeling” is niet in staat hem voor deze moeilijke financiële omstandigheden te vrijwaren.

Ter toelichting op deze voorwaarden moge het volgende dienen. De praktijk heeft geleerd, dat het vaak niet de eigenlijk gezegde ziektekosten zijn, waardoor men in moeilijkheden geraakt, maar dat dit de indirecte kosten zijn, zoals noodzaak tot het nemen van een gezinshulp (vooral indien de huisvrouw lang ziek is) of de noodzaak van aanschaffing van versterkende middelen. Deze kosten komen niet voor een tegemoetkoming in aanmerking bij de 5%-regeling. Het beoordelen van de financiële situatie, waarin iemand verkeert, is zeer moeilijk. Geval tot geval varieert, zodat geen vaste richtlijnen gegeven kunnen worden. Naast het salaris of loon dient over het algemeen nl. rekening te worden gehouden met andere bronnen van inkomsten, met het eventueel particuliere vermogen en met bijzondere lasten (b.v. verzorging van ouders), welke op betrokkene drukken. Op eventuele aanvragers wordt dan ook een beroep gedaan tot openhartigheid tegenover de maatschappelijk werker van het Ministerie, die de betreffende aanvraag met betrokkene komt doornemen. Het spreekt vanzelf, dat de gegeven inlichtingen zeer vertrouwelijk behandeld worden. Dit komt in de wijze van behandeling van de aanvraag tot uiting. Nadrukkelijk moet er hierbij op gewezen worden, dat als voorwaarde, om voor de genoemde tegemoetkomingen in aanmerking gebracht te worden, geldt, dat de betrokkene zelf voor een voldoende verzekering zorggedragen heeft. Naast de hulp door het Ministerie hierboven bedoeld onder a en b, bestaat dus de mogelijkheid van hulp door het fonds.

Hulp door Sociaal Fonds

De aanvragen om hulp aan het fonds kunnen geschieden:

Het Ministerie van Justitie: Ook zetel van het Sociaal Fonds.

- 1e. rechtstreeks aan het bureau van Sociaal Fonds, Lange Poten 29 te 's-Gravenhage; telefoon: 070-61 43 11 toestel 299;
- 2e. door tussenkomst van de maatschappelijke werkers;
- 3e. door tussenkomst van de contactpersonen.

Wanneer de aanvraag door het bureau is ontvangen, wordt deze ingeschreven en krijgt de aanvraag een nummer. Onder dit nummer wordt de aanvraag verder behandeld, zonder dat de naam van de aanvrager genoemd wordt. Aan de aanvrager wordt een vragenlijst toegezonden, welke hij ingevuld dient terug te zenden. Zodra deze lijst door het bureau is terugontvangen, wordt ze doorgezonden naar één der maatschappelijke werkers met het verzoek, het bestuur van voorlichting te willen dienen.

Aanvragen rechtstreeks binnengekomen bij een der maatschappelijke werkers, worden behandeld op dezelfde wijze. Indien de aanvraag geschiedt door tussenkomst van een contactpersoon, zal deze de betrokkene eventueel helpen bij het formuleren van zijn aanvraag en zorg dragen voor doorzending aan het bureau van het fonds.

De contactpersoon zal de aanvraag als zeer vertrouwelijk behandelen. Hij weet, dat hij absolute geheimhouding dient te betrachten. Ook mag hij geen onderzoek gaan instellen naar de juistheid van de aanvraag. Zeer zeker zal hij over de aanvraag nimmer contact mogen opnemen met de chef van de aanvrager, tenzij de aanvrager daar zelf om verzocht heeft. Door één

der bij het Ministerie aangestelde maatschappelijke werkers, die door de Minister tevens ter beschikking van het fonds gesteld zijn, zal aanvrager daarna voor een nader persoonlijk gesprek uitgenodigd worden. De afdoening van een aanvraag door het bestuur van het fonds zal in de regel eerst geschieden, nadat bedoeld gesprek met de aanvrager heeft plaats gevonden. Herhaaldelijk wordt de vraag gesteld, waarom het nodig is, dat een vragenlijst ingevuld en een maatschappelijk werker ingeschakeld wordt. De vragenlijst dient in de eerste plaats om zowel de maatschappelijke werker als het bestuur de beschikking te geven over een aantal systematisch gerangschikte basisgegevens, waardoor het mogelijk is, dat men zich een voorlopig inzicht van de aanvraag vormt. Voor wat de maatschappelijke werkers betreft, moge worden opgemerkt, dat deze, zoals reeds eerder vermeld, zijn aangesteld bij het Ministerie van Justitie en door de Minister tevens ter beschikking zijn gesteld van het Sociaal Fonds (zij kunnen dus in meerdere kwaliteiten optreden). Deze maatschappelijke werkers hebben dus een dubbele taak. Enerzijds het uitvoeren van het bedrijfsmaatschappelijk werk voor het Ministerie van Justitie, anderzijds het adviseren van het bestuur van het Sociaal Fonds. Het ligt in de bedoeling ook over het bedrijfsmaatschappelijk werk zelf in een ander artikel eens een nadere uiteenzetting te geven.

Wanneer dus ergens een maatschappelijk werker „gesignaleerd” wordt, kan dit zijn zowel in haar functie van maatschappelijk werker bij

het Ministerie, alswel op verzoek van het bestuur van het fonds.

Hulp in nood

De gesprekken van de dames met de aanvragers hebben, zoals de praktijk leerde, zeer in het voordeel van de ambtenaren gewerkt. Herhaaldelijk komt het voor, dat naar aanleiding van een vraag aan het fonds om hulp in de vorm van renteloze lening of een schenking, het door de maatschappelijk werkster gevoerde gesprek leidt tot een advies om een verzoek in te dienen voor het toekennen van een gratificatie (tegemotkoming door het Ministerie; dus zoëven bedoeld onder b), of dat nagegaan wordt of de 5%-regeling ziektekosten wellicht toegepast moet worden. Onwetendheid van de aanvragers was dan oorzaak, dat men onnodig in zware zorgen gezeten had. In andere gevallen blijkt uit het contact met de maatschappelijk werkster, dat men met een lening alleen niet geholpen is, doch dat hulp geschonken moet worden bij het budgetteren van het gezinsinkomen. In samenwerking met de maatschappelijk werkster wordt dan een z.g. saneringsplan opgemaakt. Zij zal daarbij gedurende enige tijd de gang van zaken in het gezin blijven volgen en voorlichting geven bij het budgetteren. Op deze wijze is reeds menig gezin voor de ondergang behoed. De maatschappelijk werkster gaat soms ook na of niet op andere wijze geholpen kan worden, b.v. door kerk, vakbond, vereniging voor diabetici, bijstand aan spastische kinderen, enz. Maar ook dit alles steeds alleen met instemming van de aanvrager. Indien in bepaalde gevallen door de aanvrager nog geen contact is opgenomen met zijn bond, wordt — doch alleen met zijn toestemming — zulks gedaan door de maatschappelijk werkster om na te gaan of het niet mogelijk is, dat door Bond en Fonds samen hulp geboden wordt. Dit is herhaaldelijk voorgekomen. Gelukkig kan met grote voldoening geconstateerd worden, dat de samenwerking met de Bonden uitstekend is. De maatschappelijk werkster maakt van haar gesprek en bevindingen een rapport op. In dit rapport wordt de naam van de aanvrager niet genoemd, doch alleen het nummer. Een afdruk van dit rapport wordt gezonden naar de bestuursleden, die normaal eens per twee à drie weken vergaderen. Op deze vergaderingen licht de maatschappelijk werkster haar rapport toe en wordt door het Bestuur besloten of — en zo ja op welke wijze — hulp verleend zal worden. Dit kan geschieden door middel van het verstrekken van een renteloze lening dan wel door het geven van een schenking. Tevens wordt dan het bedrag

van de maandelijkse aflossing vastgesteld.

Vóór het bedrag van de lening aan de betrokkene overgemaakt wordt, wordt hem een akte van cessie ter tekening gezonden; daarna volgt de uitbetaling van de lening door toezending van een postcheque of door overschrijving op zijn girorekening.

Geen credietbank . . .

Het komt ook wel eens voor, dat verzoekers het fonds als een soort verzekering beschouwen. Doordat zij contribuant zijn, menen zij recht te hebben op een uitkering. Dat is bepaald onjuist. Het fonds is geen verzekeringsmaatschappij, evenmin is het fonds een hypotheek- en nog minder een credietbank. Er bestaat ook geen verband tussen het zijn van contribuant en het ontvangen van een uitkering. Ook aan niet-contribuanten, mits zij ambtenaar-arbeidscontractant van Justitie zijn, gepensioneerd of weduwen van ambtenaren - arbeidscontractanten van Justitie, kan en moet, zo nodig, hulp en bijstand verleend worden. Het principe van het fonds is namelijk; het voor elkaar willen opkomen wanneer iemand uit de kring van de ambtenaren in de ruime zin in een noodsituatie verkeert. Zo'n noodsituatie kan ontstaan door verschillende omstandigheden. B.v. door ziekte van de ambtenaar-arbeidscontractant zelf, doch ook door ziekte van de leden van het gezin. In deze gevallen kan het fonds hulp verlenen in de vorm van een schenking of een lening.

Het kan echter ook voorkomen, dat iemand zich in de schulden heeft gewerkt. Hierbij kan geen sprake zijn van een schenking. Wel kan een lening verstrekt worden om de schulden te saneren, vaak gepaard

met hulp bij het budgetteren. Wat dit laatste betreft moet men goed in het oog houden, dat het fonds een sociale instelling en geen voorschotbank is. Er zijn sommige ambtenaren-arbeidscontractanten die menen, dat men een lening kan krijgen, zonder dat naar de sociale omstandigheden van een gezin geïnformeerd wordt. Er wordt immers, zo redeneert men, een cessie op het salais afgegeven, zodat het fonds zeker is aan zijn trekken te komen. Het bestuur redeneert anders. Het stelt zich op het standpunt, dat het alleen maar schulden aan het fonds mag veroorzaken, indien er tevens voor gezorgd wordt, dat die schuld op dragelijke wijze afgelost kan worden; dat men na aflossing op eigen benen weet te staan, behoudens niet te voorziene tegenslag door ziekte e.d. Pas als aan die beide voorwaarden is voldaan, is er werkelijk hulp geboden. Maar dit maakt een gesprek ook onmisbaar. Overigens is geheimhouding van dit gesprek verzekerd.

Vaak ontstaan moeilijkheden wanneer een gezin, na ingewoond te hebben, een eigen huis toegewezen krijgt en dit moet gaan inrichten. Ook hier kan nooit sprake zijn van een schenking, doch wel kan een lening verstrekt worden. Wanneer kinderen op medisch advies uitgezonden moeten worden naar een vakantie-kolonie, is het dikwijls niet mogelijk de kosten voor de uitzet of de reiskosten te dragen. In dat geval kan het fonds een schenking doen of een lening verstrekken. Uit het vorenstaande blijkt wel, dat het bedrag der leningen belangrijk hoger ligt, dan dat der schenkingen. De beleidslijn is namelijk, dat niet de verantwoordelijkheid weggenomen moet worden. Bij de solidari-

Directeur Outhuis, zijn secretaresse mevrouw J. C. M. Velthorst-Dievenbach en (links) mevrouw S. Bondam hebben druk werk met het verlenen van hulp.

Goede contacten aan de grens tussen Zeeland en Vlaanderen

door de adjudant J. DEELEN te Sas van Gent

Het behoeft geen betoog dat te verrichten bijzondere diensten ten nauwste verband houden met de ligging van de groepen. Zo is voor de aan de zuid- en oostgrens gelegen groepen een steeds terugkerende bijzondere dienst het onderhouden van contact met de aan de andere kant van de grens werkzame politie, of zoals in artikel 130 van de Dienstvoorschriften is bepaald: het houden van correspondentie met vreemde gendarmerie. Hierbij is tevens bepaald dat deze diensten worden verricht met twee hoofden.

Het contact met de buitenlandse politie vindt regelmatig plaats; zo wordt bijvoorbeeld in het district Middelburg vier maal per maand een bijeenkomst gehouden door personeel van de Rijkspolitie, de Koninklijke Marechaussee en de Rijkswacht. Deze bijeenkomsten vinden bij toerbeurt plaats in Nederland en België. Uiteraard worden daarbij voor de politie van belang zijnde gegevens uitgewisseld, maar van evengroot belang is dat door deze regelmatige contacten de deelnemers elkaar goed leren kennen, waardoor het afhandelen van (grens-) politiezaken en het daarbij te plegen overleg vlot verloopt. Omdat steeds weer blijkt dat daders van strafbare feiten geen rekening houden met (rijks)grenzen is een goede samenwerking tussen de politie aan beide zijden van de grens van zeer groot belang.

☆

Foto boven: *Personeelsleden van Rijkswacht, Koninklijke Marechaussee en Rijkspolitie bij één van de verplichte maar prettige ontmoetingen, voor de marechausseekazerne te Sas van Gent.*

★

Foto hiernaast: *Het goede contact bestaat ook in uitwisseling van het Korpsblad Rijkspolitie en de driemaandelijksche Revue van de Rijkswacht.*

Adjudant G. J. Seuren naar Born

Met ingang van 16 december '64 is de adjudant G. J. Seuren aangewezen als groepscommandant te Born. Hij werd op 21 januari 1914 geboren te St. Mi-

chielsgestel en trad op 4 juli 1938 in dienst bij de Rijksveldwacht.

In de bezetting ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) waarna hij op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, als postcommandant Limbricht. Op 15 juni 1957 werd hij als postcommandant geplaatst te Bunde, waar hij op 1 mei 1958 tevens werd aangewezen als plaatsverv. groepscommandant. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 december 1964 tot adjudant.

Adjudant A. N. T. Voets naar Deurne

De adjudant A. N. T. Voets is met ingang van 16 december '64 aangewezen als groepscommandant te Deurne. Hij is op 12 november 1911 geboren te Horst

en trad op 3 januari 1938 in dienst bij de Rijksveldwacht. Gedurende de bezetting werd hij ingedeeld bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl. ter standplaats Grootebroek. Op 1 oktober 1947 werd hij postcommandant te Egmond aan Zee. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 december 1964 tot adjudant.

Langs de weg gezien

Het avontuur ligt langs de weg, de opmerkelijke foto's ook. Reeds eerder publiceerden wij enkele foto's onder de titel „Langs de weg gezien”. Het waren (net als die hierbij) foto's van vreemde feiten en gebeurtenissen, waar de man met de camera lang naar kan zoeken zonder iets te vinden, maar waar hij later „zomaar tegenaan loopt”. Maak die foto's van nu af, voor uzelf, maar vooral voor de Korpsbladlezers.

Elke foto die wordt gepubliceerd (uiteraard met de naam van de maker) wordt gehonoreerd met f 5,—. Het minimale formaat van n te zenden foto's moet zijn 6 x 9 centimeter. De foto's moeten in elk geval scherp en contrastrijk zijn.

Inzenden aan: Secretariaat Korpsblad Rijkspolitie, Districtsbureau Rijkspolitie te Water, ter attentie van de opperwachmeester J. J. H. van Aerssen, Bureau-ark Waalhaven, Nijmegen.

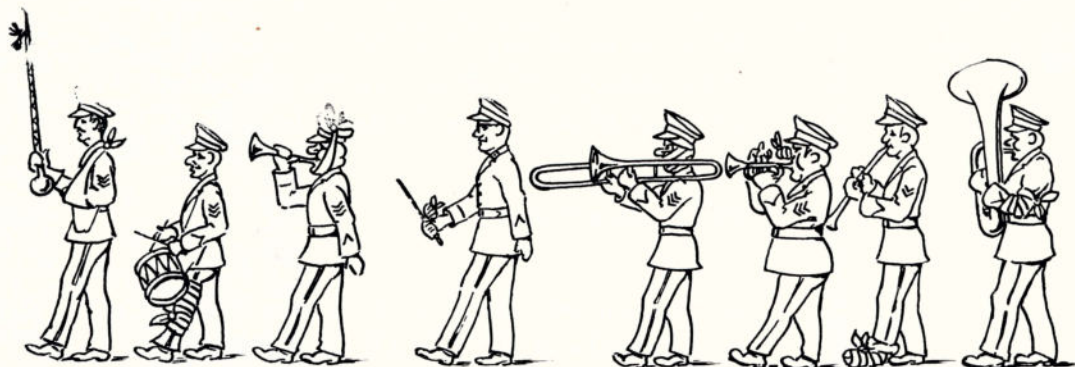
Dit opschrift, 20 jaar na de capitulatie aangetroffen in Heythuizen-L., lijkt symbolisch voor de geluiden die de laatste tijd wel uit de Bundesrepubliek doordringen . . .

De luitenant Bär naar district Zwolle

In de functie van officier-toegevoegd aan de districtscommandant werd de officier 2e klasse J. G. W. Bär ingedeeld bij de Staf van het district Zwolle.

De luitenant Bär werd op 23 juli 1934 te Bandung in Indonesië geboren. Zijn jeugd bracht hij o.a. door in verscheidene Japanse interneringskampen. In 1946 repatrieerde hij naar Nederland. In Alkmaar deed hij eindexamen H.B.S. in 1956, waarna hij tot reserve-officier werd opgeleid op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Den Helder. Na de militaire dienst werd hij in 1958 leerling van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren in Hilversum waar hij in 1960 het diploma behaalde. Hij werd daarop benoemd tot adjunct-inspecteur van gemeentepolitie te Amsterdam en in 1962 tot inspecteur bevorderd. Bij het Amsterdamse politiekorps diende hij o.a. aan verscheidene afdelingsbureaus en hij was inspecteur van dienst aan het hoofdbureau. Na zijn benoeming per 1 september 1964 tot officier bij het Korps Rijkspolitie volgde hij de gebruikelijke stages.

Wist u, dat de Rijkspolitiekapel geregeld oefent in „Groot Verband”?

en naar beneden wees, naar het achteronder. „Arme donders, achtervolgde kerels, die zijn zojuist overgestapt naar de vrijheid,” zei Hjalmar. Jens de Jutter kwam binnen en vroeg of hij het roer ook kon overnemen, maar Hjalmar schudde stug nee. De jongens keken voorzichtig het vaal verlichte achteronder, waar zij de vijf mannen zwijgend rond de tafel op de banken zagen zitten, koffie schenkend in de witte mokken. Er heerste geen uitbundige stemming. Er heerste eigenlijk alleen maar spanning, nog altijd, spanning die in de hele sfeer van deze vreemde reis besloten lag, ook al leek het of zij en die handvol mannen aan boord van het vissersschepje uit Höjerup nu helemaal alleen middenop de Oostzee voeren, in een vredige winternacht rond kerstmis. Ze zouden spoedig beter weten. „We zijn er nog niet,” zei Hjalmar vaag, „we zijn er nog in geen uren. Het is te licht. 't Is dat het allemaal niet anders meer kon, maar we hadden misschien beter niet kunnen gaan vannacht.”

„Maar er is toch niets aan de hand, Hjalmar,” mengde Einar zich nu in de gedachten van de oude visser. De woorden bestierden hem op hetzelfde ogenblik op de lippen: misschien driehonderd meter van hen af flitste een schijnwerper aan, die over de golven op hen afsprong. „Daar heb je 't gedonder,” schold Hjalmar, hij veranderde van koers om uit de lichtbundel te komen en riep naar beneden: „Jens, Ditmar, dik weer op komst”. Bijna tegelijkertijd stonden Jens de Jutter en de vreemde gast in de stuurhut. Achter hen drongen de vijf mannen, die zij misschien een uur geleden aan boord genomen hadden. „Donder op, naar beneden,” riep Jens tegen de mannen. Hij maaide tegelijk in een gebaar de jongens het trapgat in, waar zij het trapje aftuimelden en verwijtend naar boven keken. Daar zagen zij Jens staan, nog vlak voor het trapgat. „Zo'n verdomde patrouilleboot, schold hij, ze zullen ervan lusten, al kunnen we niet veel.”

Opeens was de stuurhut weer vol licht, Hjalmar draaide als een razende aan het stuurrad voor een nieuwe koersverandering, voor een

Van links naar rechts: Mevr. Van Hout, Annemarie, mr Custers, de opperwachtmeester Van Hout en de majoor Hulsmans.

Dappere oppersdochter in Venray gehuldigd voor redding

door de wachmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

De burgemeester van Venray, mr M. M. L. G. M. Custers heeft in de raadzaal, namens het Carnegie Heldenfonds een loffelijk getuigschrift en een gouden polshorloge uitgereikt aan de 14-jarige Annemie van Hout, dochter van de opperwachtmeester Van Hout uit Oostrum. Annemie heeft in mei 1964 met gevaar voor eigen leven de 7-jarige Jeanneke Kersten uit de Maas gered.

Burgemeester Custers verklaarde dat het een kwart eeuw geleden is dat in Venray een dergelijke onderscheiding is uitgereikt. Trouwens, per jaar worden er niet meer dan 15 van deze getuigschriften voor moedig gedrag uitgereikt, zodat de waarde ervan snel is bepaald. Namens de gemeente overhandigde de burgemeester een waardevol boekwerk. Het hoofd van Annemie's Ulo gaf een brievenmap, mev. Heiligers een familielid van het geredde kind een fraai boeket bloemen. De wacht-

nieuwe poging uit de lichtbundel te komen. Er was nog meer licht, dat aan en uit ging, aan en uit. „Ze seinen dat we moeten bijdraaien,” zei de vreemde gast. „Nooit en nimmer,” gromde Hjalmar verbeteren, „als we dat doen zijn we erbij en erger, dan zijn zij er ook bij. Jens, reken af met die schijnwerper, dan zal ik laten zien dat mijn ouwe schuit lopen kan. Lopen zal 'ie, al zal de motor barsten.”

meester 1e kl. A. J. Jorna deed een schot in de roos door Annemie uit het representatiefonds van de verkeersgroep Roermond een serie postzegels voor haar verzameling aan te bieden. Uiteraard werd heel wat lof over Annemie's hoofd uitgestort. Zij bedankte in een vlot en ook leuk toespraakje. De plechtigheid werd bijgewoond door onder meer de majoor W. A. Hulsmans, de luitenant J. J. Jorritsma en de adjudant H. A. Pijnenburg, alsmede de pastoor van de parochie Oostrum en enkele vriendinnen van Annemarie wier ouders er natuurlijk ook waren. Alleen de geredde Jeanneke was er niet, die zat door een misverstand in zondagse kleren bij een kapper te wachten.

R.P.-200 „buitengaats”

(vervolg van pag. 6)

Nadat we het vliegtuig naar de opgegeven hangar hadden getaxied en overgegeven aan de chef van de firma Barton-Moss, die de motor zou verwisselen voor een nieuwe, was het zaak om uit te zien naar een hotel. We hebben als goede politie-ambtenaren betaamt, contact opgenomen met de politie van Manchester, die ons zeer terwille is geweest en waarmee we een uiterst plezierig contact hebben gehad, waarover een volgende keer meer.

Personalia

Verplaatsingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 15-12-'64: S. v. d. Wulp, wmr. 1e kl., van Staf Alg. Insp. (Wagenpark) naar Wassenaar (ber. groep).

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 11-1-'65: B. H. Kottink, wmr. 1e kl., van Sectie Bijz. Verk.taken naar Borne.

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-12-'64: A. N. Th. Voets, owmr., van Egmond aan Zee naar Deurne; J. van Veen, wmr. 1e kl., van Koog aan de Zaan naar Hedel.

Per 18-12-'64: T. Bleeker, wmr., van Wervershoof naar Heerhugowaard.

Per 20-12-'64: T. P. Nelissen, officier 1e kl., van Amsterdam naar Alkmaar.

Per 23-12-'64: L. Burger, wmr. 1e kl., van Midwoud naar Wervershoof.

Per 28-12-'64: D. Klein, owmr. van Maarssen naar Doorn.

Per 1-1-'65: R. Brouwer, wmr., van Krommenie naar Bilthoven; W. van Elkeren, wmr. 1e kl., van Ouderkerk a. d. Amstel en G. Zijlstra, wmr. 1e kl., van Koog a. d. Zaan naar Driebergen (Sectie Bijz. Verkeerstaken); J. Worp, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'64: C. A. J. de Frel, wmr. 1e kl., van Poortugaal naar Meeuwenplaat.

Per 16-12-'64: G. v. Suijdam, owmr., van Axel naar Fijnaart.

Per 22-12-'64: J. Crezee, wmr. 1e kl., van Stellendam naar Uithoorn.

Per 1-1-'65: H. A. Hazendonk, wmr. 1e kl., van Ben. Hardinxveld-Giessendam naar Nieuw Lekkerland; B. L. Hokke, owmr., van Dordrecht naar Harderwijk; A. B. v. Koert, owmr., van Noordeloos naar Oostvoorne; B. Kreft, wmr. 1e kl., van Zoetermeer en M. v. Deventer, wmr., van Middelharnis naar Leiden; R. K. v. d. Biezen, wmr. van Sassenheim, J. A. Verplanke, wmr., van Axel, F. F. J. Kramer, wmr., van Tholen en L. A. Provilj, wmr., van Oude Tonge naar Driebergen; J. Visser, owmr., van Vianen naar Jutphaas; A. Pouwelse, wmr. 1e kl., van Rotterdam naar 's-Gravenhage.

Per 2-1-'65: J. de Waard, owmr., van Dirksland naar Middelharnis.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-12-'64: D. de Vries, owmr., van Den Bosch naar Arnhem; G. J. Seuren, owmr., van Bunde naar Born; J. Brinkman, wmr. 1e kl., van Geerttruidenberg naar Kruisland.

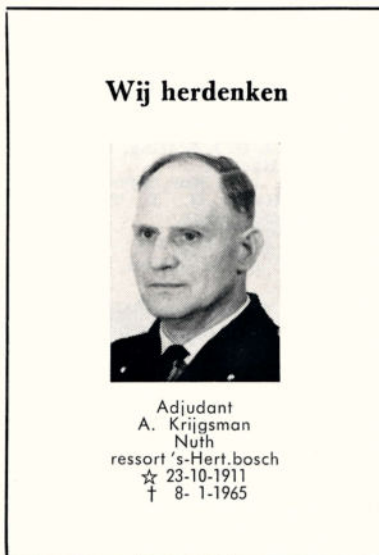
Per 1-1-'65: P. Lobbezoo, wmr. 1e kl., van Helden naar Heer; J. J. Bijkerk, wmr., van Nederweert naar Maastricht; T. A. Oud, owmr., van Mill naar Raamsdonksveer; H. J. Sas, owmr., van Boxtel naar Eersel; A. C. Jonker, owmr., van Breda naar Stein; J. M. Vos, wmr. 1e kl., van Raamsdonksveer, H. H. Assen, wmr. 1e kl., van Dongen, R. Hiddinga, wmr. 1e kl., van Loon op Zand, A. C. J. Schaddelee, wmr., van St. Oedenrode en D. J. v. d. Molen, wmr., van Waubach naar Driebergen (S.B.V.).

Per 4-1-'65: B. H. Bongers, wmr. 1e kl., van Maastricht naar Doetinchem.

RESSORT ARNHEM

Per 16-12-'64: T. Groenenberg, owmr., van Apeldoorn naar 's-Gravenhage; A. A. Mos, wmr. 1e kl., van Zenderen naar Borne.

Per 1-1-'65: C. v. Barneveld, wmr. 1e kl., van Almelo naar Wierden; H. Webbink, wmr. 1e kl., van Gramsber-

gen naar Enter; J. C. Sepers, wmr. 1e kl., van Nijmegen naar Zwolle; A. B. M. Loohuis, wmr., van Huissen naar Eindhoven; W. G. Veerbeek, wmr. 1e kl., van Goor naar Driebergen (S.B.V.).

Per 2-1-'65: G. v. Heerde, owmr., van Nunspeet naar Ermelo.

Per 5-1-'65: B. Maters, wmr. 1e kl., van Geesteren naar Borne.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'64: P. de Vries, techn. contr. van Groningen naar Almelo.

Per 7-12-'64: A. van der Bijl, wmr., van Dokkum naar Hoogeveen; J. L. Russchen, wmr. 1e kl., van Hoogeveen naar Norg.

Per 14-12-'64: M. Zuidema, wmr. 1e kl., van Bedum naar Oirschot.

Per 15-12-'64: G. Klungel, wmr. 1e kl., van Winsum-Gr. naar Bedum.

Per 16-12-'64: F. v. Limbergen, owmr., van Aduard naar Zuidhorn.

Per 30-12-'64: P. Blink, wmr. 1e kl., van Nieuwe Schans naar Nieuwe Pekela; F. J. C. M. Etten, adsp. officier, van Heerenveen naar Groningen.

Per 1-1-'65: G. J. Christiaans, wmr. 1e kl., van Schildwolde naar Noordbroek; F. Stuivenga, wmr., van Uithuizen naar Driebergen; H. van Dijk, adjudant, van Nieuwolda naar Assen; L. M. H. Huijser en B. Loerts, wmsr. 1e kl., van Heerenveen naar Leeuwarden; S. Krol en L. Burgler, wmsr. 1e kl., van Winschoten naar Leeuwarden; T. Dijkema, wmr. 1e kl., van Winschoten naar Groningen; G. Sinema, wmr. 1e kl., van Assen naar Zwolle; F. Rosier, schrijver, van Franeker naar Menaldum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 16-12-'64: C. Pasveer, wmr., van Amsterdam-III naar Zaandam.

Per 1-1-'65: L. Drenth, wmr. 1e kl., van Lemmer naar Delfzijl; R. Eland, owmr., van Dordrecht naar Drimmelen; C. de Lang, adjudant, van Aalsmeer naar Nijmegen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-1-'65: P. H. Borra, off. 1e kl., van Arnhem naar Doetinchem.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'65: Adjudant J. Visser tot groepscommandant te Jutphaas.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-12-'64: Adjudant A. N. T. Voets tot groepscommandant te Deurne; adjudant G. van Suijdam tot groepscommandant te Fijnaart; adjudant G. J. Seuren tot groepscommandant te Born.

Per 1-1-'65: Adjudant H. J. Sas tot groepscommandant te Eersel; adjudant A. C. Jonker tot groepscommandant te Stein.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'65: Adjudant H. van Dijk tot commandant parketgroep te Assen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'65: Adjudant C. de Lang tot groepscommandant te Nijmegen.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot adjudant:

Per 1-1-'65: J. v.d. Heide te Den Haag.

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'65: G. A. v. d. Sluis en W. H. de Leeuw te Den Haag.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 7-1-'65: D. J. v. d. Molen te Den Haag.

Per 14-1-'65: J. C. Wadners te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-1-'65: J. Visser te Jutphaas.

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'65: J. Worp te Alkmaar.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'64: J. Felix te Haarlem.

Per 1-1-'65: P. W. Lit te Monnikendam en Katwoude.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 16-12-'64: T. Groenenberg te 's-Gravenhage.

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'65: E. v. Bunder te Terneuzen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'64: J. D. v. d. Werf te Nw. Beijerland.

Per 6-1-'65: A. Ket te Kruijningen.

Per 11-1-'65: L. Voorderhake de Keizer te Hillegom.

Per 13-1-'65: K. T. Rinzema te Leid-schendam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 16-12-'64: A. N. T. Voets te Deurne; G. van Suijdam te Fijnaart; G. J. Seuren te Born.

Per 1-1-'65 H. J. Sas te Eersel; A. C. Jonker te Stein.

tot opperwachtmeester:

Per 16-12-'64: J. Brinkman te Kruisland.

Per 1-1-'65: P. Lobbezoo te Heer.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'64: H. M. Hagen; J. H. Pe-pels en M. J. L. Debei te Maastricht; H. W. Schakenraad te Haps.

Per 21-12-'64: J. H. Koedam te Eijsden.

Per 5-1-'65: P. J. v. Melick te Schijn-del.

Per 8-1-'65: T. C. Luijks te Goirle; L. J. A. M. van Winden te Lieshout en W. Domburg te Veldhoven.
 Per 9-1-'65: K. van der Woude te Roermond.
 Per 10-1-'65: P. H. v. Hek te Tilburg.
 Per 11-1-'65: R. van Doorn te St. Oedenrode en A. B. M. Loohuis te Eindhoven.
 Per 14-1-'65: C. J. Reichgelt te Boxtel; A. van Rosendaal te Wouwe en W. V. Raa te Echt.
 Per 16-1-'65: T. Krikken te Heer en K. de Boer te Best.
 Per 17-1-'65: J. Kats te Zundert.
 Per 18-1-'65: K. E. Werkman te Dongen.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'63: G. v. Heerde te Nunspeet.
 Per 16-12-'64: J. van Veen te Hedel.
 Per 1-1-'65: H. Webbink te Enter; J. C. Sepers en G. Sinnema te Zwolle.

tot wachmeester 1e kl.:

Per 1-12-'64: W. H. A. Schulten te Ubbergen.
 Per 17-12-'64: H. Engbers te Haaksbergen.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 16-12-'64: B. van Dijken te Hoogkerk.
 Per 1-1-'65: G. J. Christiaans te Noordbroek; L. M. H. Huijser, B. Loerts, S. Krol en L. Burgler te Leeuwarden; T. Dijkema te Groningen.

tot wachmeester 1e kl.:

Per 1-1-'65: B. Lageweg te Dokkum.
 Per 4-1-'65: J. B. M. Mulder te Assen; J. Smit te Groningen.
 Per 15-1-'65: D. de Jong te Anjum.
 Per 18-1-'65: H. de Jong te Coevorden.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-12-'64: W. Stellingwerf te Leeuwarden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'65: R. Eland te Drimmelen.

tot wachmeester 1e kl.:

Per 2-1-'65: L. Th. Reijgersberg te Zwolle.

Per 3-1-'65: J. H. Bossink te Maasbracht.

Per 5-1-'65: M. Dekker te Zaandam.

Per 7-1-'65: Ch. H. A. Verblauw te Amsterdam.

tot wachmeester:

Per 1-11-'64: P. J. Heijkoop te Amsterdam.

In dienst getreden

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 15-12-'64: P. J. Staring, adm. ambt. C II, Den Haag.

Per 1-1-'65: J. G. Kok, rijksambtenaar E, Den Haag; H. J. Toorenburg, schrijver, Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'65: A. Waal, adm. ambt. C 3e kl., Edam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'65: C. Krijger, schrijver, Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'65: J. H. H. Machielse, schrijver, Maastricht.

RESSORT ARNHEM

Per 15-12-'64: Mej. M. M. J. v. Drumpt, typiste A, Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'65: P. D. van der Kooij, adm. ambt. C 3e kl., Koudum; H. Mulder, adm. ambt. C 3e kl., Groningen.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als reserve-wachmeester met vermelding van het district:

Per 15-11-'64: E. D. van het Hul, Apeldoorn.

Per 15-12-'64: J. C. Jansen, Amsterdam; P. Verdonk, Leiden; J. Troost, Dordrecht; J. C. J. Magielse en A. J. Kerstens, Breda; P. A. J. B. Rademakers, Eindhoven; L. A. V. Roumans, Maastricht; J. B. M. Hakvoort, Apeldoorn; P. J. van Wermeskerken, Winschoten; A. Waterlander, Heerenveen.

Per 1-1-'65: J. Verdoorn en R. de Haan, Amsterdam; A. Kersten, Apel-

doorn; G. H. Berentsen, Groningen; J. H. Guichelaar en J. Bijker, Assen; J. Riemersma, Leeuwarden.

Per 15-1-'65: N. A. G. Honig, Alkmaar; E. J. C. de Cock, Middelburg; J. B. W. A. Thijsselink, Tilburg; P. A. van Rijssel, Eindhoven; H. J. G. Saalmink, G. A. M. Nijmeijer en J. H. Kox, Doetinchem; F. J. H. Cremer, K. Pastoor en H. Boonstra, Assen.
 Per 1-2-'65: P. Maneschijn, Assen.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 15-12-'64: P. J. Staring, wmr. 1e kl. te Den Haag.

Per 1-1-'65: F. A. Marijnissen, owmr. te Den Haag; mr. R. Warmoltz, dir. off. 2e kl. te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'65: P. J. Bleeker, wmr. 1e kl. te Soestdijk; H. J. Boschman, wmr. 1e kl. te Hamersveld; J. Havers, wmr. 1e kl. te Driebergen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'65: A. de Jong, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage; G. J. D. Kins-Kuipers, schrijver te Alblasserdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'65: E. J. G. Dorgé-van den Heuvel, schrijver A te 's-Hertogenbosch; J. A. M. Hopmans, adm. ambt. C 3 te Maastricht.

Per 15-1-'65: A. Bos, wmr. te Thorn.

RESSORT ARNHEM

Per 1-1-'65: A. Meutstege, owmr. te Enter; K. Faber, adjudant te Vriezenveen; P. C. Schilder, wmr. 1e kl. te Beusichem; F. G. J. Spit, wmr. 1e kl. te Borne; mej. O. M. v. Zutphen, typiste A te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'65: J. Booi, adjudant te Assen.
 Per 15-1-'65: J. B. Hoving-v. d. Veur, schrijver A te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 11-12-'64: R. W. Kamphuis, adspirant te Arnhem.

Per 1-1-'65: H. Labordus, adspirant te Arnhem.

Owmr.
 J. H. Vincken
 Wijnandsrade
 ressort 's-Hert.bosch
 25 jaar op 28-2-1965

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
 L. J. A. Creusen
 's-Hertogenbosch
 ressort 's-Hert.bosch
 25 jaar op 2-3-1965

Wmr. 1e kl.
 C. van Barneveld
 Wierden
 ressort Arnhem
 25 jaar op 6-1-1965

Wmr. 1e kl.
 A. F. Oldhoven
 Lievelede
 ressort Arnhem
 25 jaar op 28-2-1965

Wmr. 1e kl.
 F. Gerding
 Arnhem
 ressort Arnhem
 25 jaar op 1-3-1965

Wmr. 1e kl.
 E. Baljet
 Nijmegen
 ressort Arnhem
 25 jaar op 17-3-1965

Owmr.
 H. de Groot
 Wildervank
 ressort Groningen
 25 jaar op 4-3-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

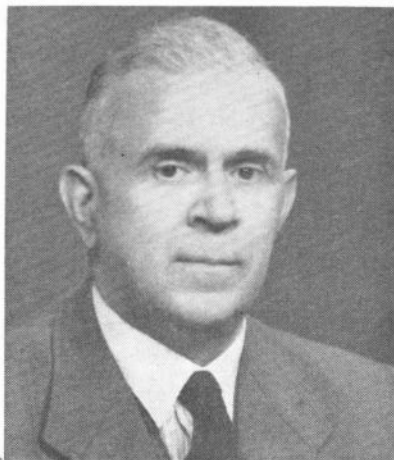
6e JAARGANG No. 7 - MAART 1965 WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

mr J. C. Tenkink nu rustend burger met rusteloze plannen . . .

**„Ook voor politie geldt dat nooit zovelen,
zoveel danken aan zo weinigen”**

„De politiewet van 1958, eerst tot stand gekomen na een tijdvak van 100 jaar, is een compromis, zegt men, maar het is meer een synthese tussen de belangen van justitie en binnenlandse zaken. Het handhaven van de openbare orde was immers altijd een taak onder verantwoordelijkheid van de burgemeester, voor ons gold speciaal het justitieel belang, de opsporing van strafbare feiten. Beide belangen zijn veiliggesteld, al waren er wel problemen en zaken, die niet waren voorzien. En de politiewet is een van de belangrijkste zaken, tijdens mijn loopbaan tot stand gekomen.” Aldus mr J. C. Tenkink, tot 1 februari secretaris-generaal van het departement van justitie, volgens minister Y. Scholten „het prototype van een goed secretaris-generaal,” met wien wij na zijn afscheid in zijn woning aan de Laan van Meerdervoort te Den Haag, waar hij zich gereedmaakte voor een reis van drie maanden naar Mexico, een gesprek hadden. „Eigenlijk is het tot standkomen van die wet een merkwaardige procedure geweest. De verhoudingen op politiegebied waren toentertijd niet zo goed tussen justitie en binnenlandse zaken, maar de haken en ogen zaten niet op ministerieel niveau. Minister Donker en minister Beel zijn toen bijeengekomen met de secretarissen-generaal en zo werden de beginselen voor de nieuwe politiewet vastgelegd, die ook de invloed van de burgemeester overeenkomstig Thorbecke wilde accentueren, in het besef dat je de burgemeester van de kleinere gemeenten geen eigen politiekorps kunt geven omdat daarin niet voldoende specialisatie en efficiëncy mogelijk zou zijn. Enfin, die grote lijnen zijn verder uitgewerkt. Er zijn natuurlijk schoonheidsfouten, maar dat er een belangrijke verbetering is ontstaan, kan niemand ontkennen.” Zo spreekt mr Tenkink, aanvankelijk

met een zekere aarzeling en ook met bescheidenheid teruggrijpend in zijn loopbaan, die in 1926 begon, nadat hij, geboren in Vorden, in 1925 zijn rechtenstudie in Utrecht had beëindigd. „Ik begon op de tweede afdeling, bij publiekrecht. Daar zat toen ook de hele rijksveldwacht onder. Het hele bureau,” zegt hij, „bestond toen uit drie man onder leiding van een referendaris en de rijksveldwacht omvatte rond 1150 man. Dit bureau deed alles, tot de kledingvraagstukken toe. Er was toen in de plattelandsgemeenten gemeenteveldwacht, rijksveldwacht en marechaussee, die elkaar wel eens vlieten afvingen. U begrijpt dat de situatie van nu aanzienlijk beter is. Er is trouwens een reuze uitbreiding geweest. Alleen het korps rijks-politie omvat — inclusief de scholen — 7100 man. De directie politie bestaat nu uit 165 man; onder die directie ressorteren nog de intendant van 35 man, de politieverbindingsdienst van 160 man, de politietechnische-dienst van 105 man, het bureau korpsarts met 4 man en de 50 man aan bijzondere ambtenaren (rijksrecherche). Bij die 165 man van de directie politie zijn ook het gerechtelijk natuurwetenschappelijk en het gerechtelijk geneeskundig laboratorium gerekend.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps
Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 7 — maart 1965
VERSCIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven
Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijks-
politie te Roermond
Girnummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11
Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

*Wie heeft een beter uitzicht op
het wonderlijk en kleurig toneel
dat wereld heet, dan de rijkspolitie-
ambtenaar die heel het bonte
schouwspel van het leven dagelijks
op zijn weg vindt . . . ?*

(Foto: Bas den Oudsten)

Dat was er allemaal niet in 1926. De politie is nu veel beter geoutilleerd, al wordt hen de kritiek niet bespaard. Men zegt bijvoorbeeld wel eens dat de verkeerscontrole onvoldoende is, maar er zijn toch belangrijke verbeteringen tot stand gebracht. Die verkeerscontrole is overigens een probleem. Neem de Sectie Bijzondere Verkeerstaken en de Surveillancegroep Autosnelwegen, die zeer belangrijk werk doen: de activiteiten lopen dwars door de districten, maar dat kon moeilijk anders. En de politie te water werkt reeds lang in verschillende districten — fijne kerels — terwijl niemand daar ooit bezwaar tegen heeft gemaakt. Een ander recent voorbeeld is de Dienst Luchtvaart van het Korps Rijkspolitie, die zijn nut ongetwijfeld heeft bewezen en zeker in de toekomst uitgebreid zal moeten worden met helicopters.

Met de verkeerscontrole is ook de verkeerswetgeving een actuele zaak. Professor Belinfante heeft nu in plaats van de gebruikelijke gebods- en verbodsbepalingen, voor het publiek begrijpelijke gedragsregels ontworpen. Dat is weer niet eenvoudig voor het maken van een dagvaarding, maar ik ben ervoor, want je moet niet bang zijn voor iets nieuws. Een ander probleem op dit punt is ook de overbelasting van de rechterlijke macht en het is de vraag wat daartegen gedaan moet worden. Met de transactie in handen van de politie is al iets van die overbelasting afgeroomd en momenteel wordt bekeken wat er verder gedaan kan worden, maar een feit is, dat de tijd van de rechter en van het O.M. met name op het gebied van verkeers-overtredingen teveel en te vaak gevraagd wordt voor kleinigheden.

Dat zit niet zozeer in een enorme toename van de criminaliteit. Op dat punt is er een duidelijke samenhang met de economische situatie. In tijden van afnemende welvaart zie je b.v. een toename van diefstallen, in tijden van toenemende welvaart van b.v. rijden onder invloed, maar relatief kun je niet zeggen dat de criminaliteit onrustbarend snel toeneemt. Dat geldt trouwens ook voor de jeugdcriminaliteit. Daarbij trekken vooral de agressieve delicten de aandacht, maar ik geloof niet dat de jeugd slechter is dan vroeger.

U moet niet vergeten dat de misdrijven vandaag de dag veel meer de aandacht krijgen dan vroeger omdat er een ruimere publiciteit aan gegeven wordt. Dat is net als met de kritiek op de politie, waarin momenteel vooral de kwestie van het schieten actueel is. Er worden natuurlijk altijd en overal fouten gemaakt.

Maar neem op het punt van het schieten eens de moeilijke situatie in aanmerking, waarin elke politiemans plotseling kan komen te verkeren, omstandigheden, waarin hij direct moet beslissen, direct en ontzaggelijk snel moet reageren. Nee, ik geloof dat de doorsnee Nederlandse politie-ambtenaar van vandaag een zeer verdienstelijk ambtenaar is en dat op de Nederlandse politie de uitspraak van Churchill: nooit hebben zovelen zoveel te danken gehad aan zo weinigen, van toepassing kan zijn, wanneer in aanmerking wordt genomen dat bij een zich sterk uitbreidende bevolking en bij een grote toename der te handhaven wetten, een betrekkelijk klein aantal politie-ambtenaren een zo goede rechtsbescherming weet te geven." Zo praat mr Tenkink, niet over zichzelf maar meer beschouwend, combinerend uit een loopbaan van bijna veertig jaar, een loopbaan waarin hij in 1938 werd aangewezen tot loco-secretaris-generaal. In maart 1941 werd hij eervol ontslagen en op wachtgeld gesteld, na het rechtsherstel in 1945 werd hij secretaris-generaal.

„Wat ook zeer sterk is veranderd, is de voorlichting van de rechter over de verdachte, de aandacht is meer verplaatst van de daad naar de dader en dat vraagt natuurlijk ook meer tijd," aldus mr Tenkink. „Je krijgt natuurlijk niet zonder een intensief onderzoek naar afkomst, milieu en toerekeningsvatbaarheid een uitgebreid inzicht in de persoon van de verdachte en de oorzaken van zijn ontsporing.

Dit alles vind ik een voorbeeld van de rechtszekerheid, ook al werken dergelijke onderzoeken vertragend op de rechtsgang en al zit daaraan dikwijls de onprettige kant van een langere preventieve hechtenis. Ook bij de behandeling van gratieverzoeken, waarvoor wij meermalen een nader reclasseringsrapport vragen,

valt een dergelijke ontwikkeling te constateren.

De rechtszekerheid is een zaak die mr Tenkink na aan het hart ligt. Daarom heeft ook de in voorbereiding zijnde nieuwe krankzinnigenwet zijn grote persoonlijke belangstelling, daarom vindt hij uitermate belangrijk de instelling van het college van beroep voor het bedrijfsleven en vooral ook hecht hij grote betekenis aan de wet beroep administratieve beschikkingen en aan de nieuwe vreemdelingenwet. „Om nog even op de voorlichting in het algemeen terug te komen; ook de voorlichtingsdienst van het departement is natuurlijk van groot belang en ik geloof dat de nieuwe Mededelingen en de nieuwe knipselkrant bepaald in een behoefte voorzien," zegt mr Tenkink en bij de behoeften aangeand, wijst hij naar de lege koffiekoppen en met een gebaar als vindt hij dat er genoeg rondom zijn ambtsperiode gepraat is, zegt hij: „Zullen we nu maar overgaan op wat anders?" Mr Tenkink is overgegaan op wat anders: hij gaat voorlopig eerst naar Mexico, „naar een bevriende relatie. 'k Ga er ook filmen, want 'k heb bij m'n afscheid onder andere een filmcamera en een projector gekregen. Weet u hoe dit ding werkt? 'k Heb ook nog een uitnodiging uit Canada, maar 'k ben niet van plan m'n pied à terre hier helemaal uit het oog te verliezen."

Op tafel staat een zilveren sigaretendoos met de handtekeningen van de zeven nog in leven zijnde ministers onder wie mr Tenkink als secretaris-generaal werkte, in het deksel gegraveerd: een symbool van wat hem aan Den Haag bindt, de residentie waar hij 39 jaar werkte, waar hij bijna 20 jaar secretaris-generaal was, waar hij in 1939 Officier in de Orde van Oranje-Nassau werd, in 1949 ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, in 1963 bij bevordering commandeur in de Orde van Oranje-Nassau, de stad waar de man, die ook grootofficier in de Kroonorde van België, in de Eikenkroon van Luxemburg, commandeur 1e kl. in de Dannebrogorde en grootofficier van de Witte Olifant van Thailand werd, nu rustend burger is met rusteloze plannen . . .

Bas den Oudsten.

dr A. Mulder nieuwe secretaris-generaal

In de op persoonlijke ervaring gefundeerde overtuiging, dat de wetenschappelijke aspecten van het beleid van Justitie steeds belangrijker worden omdat de maatschappelijke ontwikkeling dat eist, heeft dr A. Mulder — die sinds 7 september 1960 hoogleraar in het straf- en procesrecht was te Leiden — zijn ambt van secretaris-generaal van het departement van Justitie aanvaard. Dr Mulder deed in 1941 in Groningen doctoraal examen. Als waarnemend ambtenaar van het openbaar ministerie werkte hij van 1 januari 1942 bij de kantongerechten in het arrondissement Arnhem, tot hij in november van hetzelfde jaar ambtenaar werd voor de tuchtrechtspraak voor de voedselvoorziening in het arrondissement Leeu-

warden. Bovendien was hij van 1 september 1945 tot 1 september 1947 secretaris van het tribunaal in hetzelfde arrondissement. Per 1 november 1947 ging mr Mulder naar het ministerie van Justitie, waar hij in 1955 tot raadgever in algemene dienst werd benoemd, tot hij in 1960 naar Leiden ging. Dr Mulder — in 1960 benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw — is sinds 1 april 1962 ook lid van de Sociaal Economische Raad en sedert de oprichting van het tijdschrift Sociaal Economische Wetgeving in 1952 is hij daarvan hoofdredacteur, nu samen met prof. dr I. Samkalden.

Ook maakt hij sedert 1959 deel uit van de redactie van het Tijdschrift voor Strafrecht.

juist dit is een belangrijk deel van deze opleiding. Hoe kan men eigenlijk werken als er geen goede sfeer bestaat?

De onderwerpen die behandeld worden zijn interessant en leerzaam: ambtelijke vorming, maatschappelijke vorming, aspecten van het personeelsbeleid, gericht toezicht, wapenleer, opsporingsleer, organisatie, jeugdzaken etcetera.

Het onderwerp aspecten van het personeelsbeleid is boeiend, maar moeilijk voor alle cursisten, niet om het te begrijpen, maar om het uit te voeren. Dit onderwerp behandelt het leiding geven als postcommandant, waarop eigenlijk de gehele opleiding is gebaseerd. Hierin komt naar voren hoe moeilijk het is een goed leider te zijn. Naast genoemde onderwerpen worden interessante voordrachten gehouden, o.a. justitiepolitie, reclaseringswerk, enzovoort. De post- en archiefbehandeling kwam uiteraard ook aan de orde.

Ook worden verschillende excursies gemaakt, o.a. staten-generaal, s.a.s., bureau o.o.b.

Eén „onderwerp” heb ik met opzet tot het laatst bewaard, de „exercitie.” Tijdens mijn verblijf heb ik zijdelings vernomen dat wij, cursisten, als een nummer worden beschouwd en dat er een militaire geest heerst. Niets is echter minder waar. Ik heb reeds gesteld, dat een uitstekende verhouding bestond tussen docenten en cursisten en dat wij zeker niet als nummers werden gezien. Vanzelfsprekend heerst er een zekere discipline, daar kan men niet buiten. Alleen is er groot verschil in discipline. Men maakt degelijk verschil tussen de „jonge categorie” en ons „ouderen”. Wij zijn van mening dat de discipline, die daar voor ons heerste, zeker op zijn plaats was.

Ik hoop dat ik door dit schrijven enig misverstand ten aanzien van deze opleiding heb weggenomen. Ieder die voor deze opleiding in aanmerking komt, kan ik aanraden erheen te gaan. Men wordt er, in de goede zin des woords, een ervaring rijker.

De wachtmeester 1e kl.

J. Pince v.d. Aa

Aanvullende kaderopleiding maakt deelnemers enige ervaringen rijker

Juist bij de jaarwisseling '64-'65 verscheen, mijn inziens, voor het Korps Rijkspolitie een nieuw lichtpunt aan de horizon, namelijk de „aanvullende kaderopleiding” voor lager personeel, aan de Kaderopleidingsschool te Arnhem.

Inmiddels is de eerste officiële opleiding achter de rug en het is mij gebleken, dat hieromtrent de meningen zeer verschillen vooral bij degenen, die deze opleiding nog niet hebben genoten, alsmede bij de Bonden. Men oordeelt en veroordeelt. Er schijnt een zekere angst of vrees te bestaan.

Zoals bekend zal zijn, berust deze opleiding tot nog toe op basis van

vrijwilligheid en kan men geen enkele aanspraak aan deze opleiding ontlenen. Hoe dit in de toekomst zal worden en welke plaats de opleiding zal gaan innemen, is mij niet bekend.

Toen ik met negentien collega's aan bedoelde school kwam, wist niet één van ons wat ons boven het hoofd hing. De meesten waren vreemd voor elkaar en men vroeg zich af, wat zullen wij hier moeten doen. Na enige dagen van wennen bleek reeds dat de docenten (instructeurs) het beste met ons voor hadden en dat door hun eenvoudige optreden en wijze van les geven, een uitstekende geest en sfeer ontstond. En

Het ijs was spoedig gebroken. De bootsman kijkt belangsteliend toe, als de „schippers“ de problemen van het kaartpassen onder de knie trachten te krijgen.

**... je leert hier
de kneepjes
van het vak ...**

Rijkspolitieambtenaren op Oranje Nassauschool voor de binnenvaart te Rotterdam

Tekst en foto's door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSEN te Nijmegen

Of het scheepvaartonderwijs ook in de Mammoetwet is opgenomen, of er plannen zijn het te veranderen, weten we niet. Wat we wel weten is, dat we onder de indruk zijn gekomen van dit onderwijs: zoals het is, toen we onlangs een bezoek brachten aan de Oranje Nassauschool te Rotterdam en daar door de directeur, de heer A. A. H. Spaan, zeer gastvrij werden ontvangen.

Maar laten we beginnen bij het begin en u eerst op de hoogte brengen met de directe aanleiding tot dit bezoek. Het geval wil namelijk, dat sinds korte tijd ook rijkspolitieambtenaren op deze school „studeren“.

Het zijn, hoe kan het anders, de collega's van de dienst der rijkspolitie te water, die via een schriftelijke cursus en een dagcursus van één maand op de school te Rotterdam, zich bekwamen voor het examen „ter verkrijging van het diploma schipper op de binnenvaart“, zoals we dat in ons bloemrijk (nou bloemrijk) ambtenarenjargon zo treffend kunnen uitdrukken.

Dat was dus de aanleiding en thans dan de geschiedenis van het onderwijs zelf, ons verteld door de huidige directeur van de Rotterdamse school.

De heer Spaan, geboren, getogen in en met hart en ziel verknocht aan de binnenvaart, zoals hijzelf zegt, is ook typisch de figuur van een kapitein op de binnenvaart. En om u maar meteen een beetje wegwijs in dit labrynt van de schipperstaal te maken: een kapitein is een gezagvoerder op een door „mechanische kracht aangedreven vaartuig“ en een schipper is de gezagvoerder op een sleepschip.

Zo in eerste aanleg is de heer Spaan een wat stugge man, maar als hij aan de praat raakt over de binnenschipperij, verdwijnt die stugheid als sneeuw voor de zon, al zal hij, ook een typisch kenmerk van de binnenschipper, geen twee woorden teveel zeggen.

„De eerste „verschijnselen“ van schippersonderwijs,“ aldus de heer Spaan, „stammen uit de jaren twintig. Van onderwijs kon toen echter nauwelijks worden gesproken, ook al is alles voortgesproten uit de drang naar het bereiken van een hoger niveau voor de binnenschipper. Men was er zich van bewust, dat een bredere algemene ontwikkeling van de binnenschipper, het aanzien en het respect voor de binnenvaart in zijn algemeenheid zou verhogen. Men was er zich tevens

van bewust, dat de binnenschipper vooral theoretisch alles tekort kwam. Varen konden ze wel, die oude schippers, maar het ging alles van „vader op zoon“. Ieder had zo zijn eigen manier van navigeren en dat was vanzelfsprekend de beste. Ja, een beetje eigenwijs zijn ze nu ook nog wel, die binnenschippers. Ga maar eens met ze een boom opzetten over „goed zeemanschap“ . . . Maar daar gaat het nu niet over, terug dus naar het onderwijs. Het was de V.V.G. (Vereniging van Gezagvoerders op de binnenvaart), die omstreeks 1920 de eerste stoot gaf tot het schippers(vak)onderwijs. Van onderwijs was, zoals gezegd, echter nauwelijks sprake. Dankzij het baanbrekend werk van o.a. kapitein Salomons kwam een „onderwijsfonds V.V.G.“ tot stand. Men kreeg de beschikking over een scheepje, de „Prins Hendrik“, dat het eerste opleidingsschip voor de binnenvaart werd. Het was alles uiterst bescheiden. Grotendeels praktijk, met wat aanvullende theorie.

In Amsterdam werd een klein schooltje opgericht, dat meer diende om de oudere schippersjongens van de straat te houden, dan om werkelijk onderwijs te geven. Hier maakte de kapitein Gerben de Jong

. . . touwsplitsen is een onderdeel van de opleiding . . .

zich zeer verdienstelijk. Gebeurde aanvankelijk alles met particuliere middelen, geleidelijk aan begon ook de gemeentelijke overheid zich voor dit soort nijverheidsonderwijs (want tot deze tak van onderwijs moet de schippersopleiding gerekend worden) te interesseren en in de vorm van subsidies daadwerkelijk steun te verlenen. Het onderwijs komt feitelijk pas goed van de grond, als ook het Rijk geldelijke steun verleent. In 1930 is het „onderwijsfonds V.V.G.” uitgegroeid tot een zelfstandige Stichting, financieel gesteund door de overheid. Tot dan vond het onderwijs echter nog altijd plaats op avondscholen. Hieraan kwam een einde, toen in 1938 in Amsterdam de eerste Dagnijverheidsschool voor schippers werd opgericht. Het was een 2-jarige internaatopleiding voor schippersjongens. Rotterdam volgde in 1940, maar het bombardement van de Maasstad liet ook hier zijn sporen achter en zo moest gedurende de oorlog in Amsterdam onderdak worden gezocht. Als een aparte Rijnvaartklas bracht men daar de oorlog door, tot op 1 september 1946 weer de verhuizing naar Rotterdam kon plaats vinden. Op de Joubertstraat no. 13 werd, na veel vertimmeringen, de school gevestigd. De eerste directeur was de heer G. Leijgraaff. De heer Spaan is inmiddels, nadat hij als „jongmaatje” tot de eerste leerlingen heeft behoord,

sedert 1 oktober 1940 als leraar daadwerkelijk bij de opleiding betrokken.

De ontwikkeling was nu niet meer te stuiten en al spoedig werd het pand Joubertstraat no. 67 in gebruik genomen. In 1954 kwam de heer Leijgraaff bij een auto-ongeval jammerlijk om het leven en volgde de heer Spaan hem als directeur op. Het pand no. 13 werd als internaat ingericht, terwijl de school op no. 67 werd gevestigd. Het aantal leerlingen steeg met het jaar en bedraagt nu 192.

Een rondgang door het internaat is een ervaring op zich. Ofschoon er geen vrouwenhand aan tepas komt, is alles tot in de puntjes verzorgd. De gangen, kamers en slaapvertrekken liggen er kraakhelder bij. Alle werk wordt door de leerlingen „in eigen beheer” gedaan. De gebouwen in de Joubertstraat zijn „de jongste” niet meer. Reeds in 1954 is men daarom begonnen aan het uitwerken van plannen voor een nieuw gebouw, waarin alles bij elkaar zou zijn ondergebracht. De plannen zijn nu in het uitvoeringsstadium beland. Met trots toonde de heer Spaan ons een in de gang aangebrachte tekening van de nieuwe school, zoals die er straks zal uitzien. Op een terrein in IJsselmonde zijn de contouren ervan te zien en begin 1966 hoopt men er in te trekken. Dat dit een feestelijke intocht gaat worden, daarvan kan men zich overtuigd

houden. Maar tot zolang krijgen de leerlingen, die al lang niet meer uitsluitend uit schipperskinderen bestaan, in de Joubertstraat een vakopleiding en algemene vorming, die er zijn mag.

En dat allemaal nu onder de auspiciën van het „K.O.F.S.”, het Koninklijk Onderwijs fonds voor de Scheepvaart, dat kort na de oorlog tot stand kwam. Het K.O.F.S. heeft dagnijverheidsscholen in Amsterdam, Delfzijl, Harlingen en Rotterdam. Alle scholen dragen de naam „Oranje Nassau”. De school in Rotterdam richt zich uitsluitend op de Rijn- en Binnenvaart. In Amsterdam, Delfzijl en Harlingen ligt het accent meer op de kustvaart.

Naast het algemeen vormend onderwijs worden er lessen gegeven in E.H.B.O., touwsplitsen en alles wat zoal verder bij de binnenvaart komt kijken. Daarbij zeker niet in de laatste plaats het navigeren.

Radarzaal . . .

Met gepaste trots werden we binnengeleid in de „radarzaal”, waar een apparatuur staat opgesteld, die uniek voor Europa mag worden ge-

Met behulp van de linktrainer draait de heer D. Breedveld de kandidaten in het „zweetkamertje” alle mogelijke vaarsituaties letterlijk voor de neus.

noemd. Via een ingewikkeld systeem worden de a.s. kapiteins, die zich in een volkomen natuurgetrouw nagebootste — geblindeerde — stuurhut bevinden, alle mogelijke vaarsituaties letterlijk voor de neus gedraaid. Het eigen schip en twee „tegenliggers” worden door de heer D. Breedveld — die hier de scepter zwaait — en zijn assistent op het radarscherm binnen in de stuurhut gemanoeuvreerd. Dat wil zeggen het manoeuvreren is de taak van de candidaat in de stuurhut, die met recht een „zweetkamertje” zou kunnen worden genoemd.

Relatie met rijkspolitie te water

En hiermede zijn we dan bij de relatie, die tussen de Oranje Nassauscholen en de rijkspolitie te water bestaat. Zoals gezegd volgen sedert enige tijd ook (vele) ambtenaren van deze dienst een cursus aan de school. De radar cursus zal in de toekomst ook door de rijkspolitie te water-ambtenaren worden gevolgd. De inschrijving erop heeft reeds plaats gevonden en het wachten is nog slechts op een gaatje in het (overbelaste) dienstschema, om de rijkspolitie te water in te lassen. De leiding van de Dienst der rijkspolitie te water, ervan overtuigd zijnde, dat het prestige en het aanzien van deze Dienst — als gespecialiseerd onderdeel van het Korps Rijkspolitie — er alleen maar door zouden worden verhoogd, wanneer de vakbekwaamheid zo hoog mogelijk wordt opgevoerd, nam in 1963, met toestemming van de Algemeen Inspecteur van het Korps en de Minister van Justitie, de opleiding voor het diploma Schipper op de Binnenvaart ter hand. De ná-oorlogse ontwikkeling van het verkeer te water en de voortschrijding van de techniek op het terrein van de binnenvaart, stellen steeds hogere eisen aan de vakbekwaamheid van het personeel van de rijkspolitie te water. De cursus aan de Binnenvaartschool is een gecombineerd schriftelijk-mondelinge cursus. Een éénmaandelijks cursus aan de school in Rotterdam wordt voorafgegaan door een schriftelijke cursus van 10 maanden. Het diploma Schipper op de Binnenvaart moet dan de kroon op het werk zetten. Het ligt in de

bedoeling, dat in de toekomst iedere politie te water-man in het bezit komt van dit diploma. Er zijn jaarlijks 2 cursussen, aanvangende op 1 februari en 1 september. De eerste cursus ging op 1 april 1963 van start. Het is de toegevoegd officier, majoor mr A. P. Spaanderman, die zich bijzonder voor deze cursussen inspant.

Even wennen

Het was wel even aan elkaar wennen, vertelt stuurman A. Mol, die juist bezig is met een les in het kaartpassen, als we ons bij hem voegen. Je moet met deze praktijk-mensen, die zelf een eigen mening hebben, een beetje uitkijken. Met de jonge mensen is het wat makkelijker. Die vertel je hoe het moet

eens van de andere kant bekijken, van de kant van de schipper,” zo voegt een tweede eraan toe. „In de praktijk kun je daar een enorm voordeel aan hebben.”

Het positieve oordeel over het nut van deze cursussen is unaniem. Hoe belangrijk het is, dat politie en burger elkaar beter leren kennen en daardoor begrijpen, ervoeren we weer eens, toen we tot besluit van onze rondgang door Commandant Spaan bij zijn staf aan tafel werden genodigd. Onder het genot van de eenvoudige, maar stevige maaltijd (zuurkool met worst vermeldde het menu), waren we al spoedig in een geanimeerd debat gewikkeld over het bekende — of beruchte? — artikel 35 van het B.A.R. Maar daarover en over het „goede zeeman-

„Je leert hier de kneepjes van het vak kennen,” zegt opperwachtmeester W. Drijfhout, die hier met enkele collega's een koers uitzet als de bebakening is uitgevallen.

en daarmede is de kous af. Zo eenvoudig ligt het bij deze — meestal ervaren — varensgezellen niet. Maar, zo voegt hij er lachend aan toe, het ijs was spoedig gebroken en ik kan niet anders zeggen, dan dat het uitstekend gaat. Hetzelfde geluid horen we van de collega's, als we met verschillenden een praatje maken. Stuk voor stuk zijn ze enthousiast. „Ze leren je hier de kneepjes van het vak”, vertelt opperwachtmeester W. Drijfhout, terwijl hij met een aantal anderen over de kaart gebogen staat. En de anderen vallen hem hierin van harte bij. „Je leert hier ook de zaak

schap” zouden we met gemak nog een heel Korpsblad kunnen vullen. Wat ons van het bezoek aan de Oranje Nassauschool in Rotterdam vooral is bijgebleven, is het besef, dat het een uitstekende gedachte van de leiding is geweest, om de ambtenaren van de rijkspolitie te water in de gelegenheid te stellen deze cursus te volgen. Enerzijds om het feit, dat de vakkennis en het zelfvertrouwen er in niet geringe mate mee worden verhoogd en anderzijds om het feit, dat een beter begrip tussen politieman en schipper slechts gunstige resultaten kan afwerpen.

Bij het overlijden van Pieter Kersten

Tijdens een onderzoek na een brand in de Friese gemeente Kollumerland overleed plotseling de opperwachtmeester P. Kersten.

Bij het heengaan van een goede vriend kan het niet anders of men is diep geschokt. Tien lange jaren leefde hij in het Brabantse land, waar hij gezien was als geen ander. Niet alleen om zijn humor, die hij op een speciale manier hanteerde, maar ook om zijn diep menselijke benadering van de problemen waarmede hij werd geconfronteerd bij zijn werkzaamheden. In de lange tijd dat wij met Piet samenwerkten hebben wij hem bijzonder goed leren kennen. Wij kenden ook zijn nimmer aflatende zorgen voor zijn gezin.

Toen hij vanuit Den Bosch naar het Noorden vertrok zagen wij hem niet graag gaan. Bij zijn bedachtzaam overleg vóór zijn vertrek stelde hij echter de belangen van zijn gezin centraal. De overwegingen welke de doorslag gaven aan zijn besluit dwongen respect af van een ieder. Pieter Kersten was een vakman van de bovenste plank en een der beste Technisch-Rechercheurs.

Al weten wij dat bij een overlijden woorden vaak 'n holle klank hebben, komt dit alles ons recht uit het hart, te meer nog omdat Pieter een goed mens was.

Onze gedachten gaan in deze dagen uit naar zijn gezin dat in droefheid achterbleef.

God geve hen de kracht om het allemaal te dragen.

F. A. Mulders

Adjutant der Rijkspolitie

's-Hertogenbosch, 15 febr. '65.

Reserve wachtmeester De Bekker werd burgemeester van Eemnes

door de reserve-adjutant E. KRONENBURG te Leiderdorp

Zo werd de reserve-wachtmeester De Bekker eerste burger van Eemnes.

„Het instituut der reserve rijkspolitie is nuttig en noodzakelijk en wordt door te velen in bepaalde kringen onjuist beoordeeld.” Dat zei ons burgemeester A. C. H. N. M. de Bekker (53) van Eemnes, die per 1 januari als zodanig werd benoemd, in een gesprek dat wij in verband daarmee met hem hadden. En de heer De Bekker kan dat weten, want hij was 16 jaar reserve wachtmeester der rijkspolitie.

„Het is de belangrijke taak van de reserve-rijkspolitie om zo nodig hulp en bijstand te verlenen aan het beroepspersoneel of om onder bepaalde dwingende omstandigheden zelf handelend op te treden, zodat iedere bedreiging van onze vrijheden of elke verstoring van de openbare orde door het wettig gezag de kop kan worden ingedrukt,” zegt hij en naar de mening van deze burgemeester uit rijkspolitiekering kan het apparaat der reserve-rijkspolitie onschatbare diensten bewijzen wanneer ergens beroepspersoneel naar elders gedirigeerd zou moeten worden. „Hier ligt een dienende taak, die ondanks vaak drukke werkzaamheden van particuliere aard, vrijwillig wordt verricht met opoffering van vele vrije uren, maar in het belang

van de gemeenschap,” aldus de heer De Bekker, die verklaarde „met spijt de reserve-rijkspolitie te verlaten.” Waarschijnlijk zal de heer De Bekker even vastomlijnd en overwogen het burgemeestersambt vervullen. Deze geboren Vughtenaar weet precies wat er bij een gemeente omgaat. Sinds 1930 was hij namelijk werkzaam in de gemeente-administratie, eerst als volontair ter secretarie in Vuren (Gld.), later als tweede ambtenaar ter secretarie in Voorhout, waar hij in 1936 werd benoemd tot eerste ambtenaar tevens waarnemend gemeentesecretaris, ambtenaar van de burgerlijke stand, administrateur van het gemeentelijke waterleiding- en van het woningbedrijf.

Sinds 1 oktober 1947 was hij gemeente ontvanger van Voorhout, maar hij bleef waarnemend secretaris en met dispensatie van de Koningin mocht hij ook als ambtenaar van de burgerlijke stand blijven fungeren toen Voorhout tot meer dan 5000 inwoners was uitgegroeid. Voorts was hij mede-oprichter en vice-voorzitter van de Woningbouwvereniging Voorhout, mede-oprichter van de Sportvereniging Voorhout, 12 jaar lang dirigent van het gemengd zangkoor en ook nog reservist van de rijkspolitie.

Eemnes kreeg een man als burgemeester voor wie een dag kennelijk langer is dan voor vele anderen, een man met een veelzijdige ambtelijke, maatschappelijke en sociale belangstelling. Het ligt wel voor de hand dat de belangstelling er naar was toen de reserve-wachtmeester De Bekker als burgemeester werd geïnstalleerd. De luitenant E. Hubregtsen was aanwezig namens de commandant van het district Utrecht. De reserve-adjutant E. Kronenburg van het district Leiden bood namens het Sympathiefonds een boekwerk aan, dat met de medaille voor 10 jaar trouwe dienst de herinnering aan vele reserve-wachtmeestersjaren en tientallen oefenavonden levend zal houden.

Scheepsbel van Indonesisch vlaggeschip hangt nu bij R.P. te Water Amsterdam

door de wachtmeester 1e kl. P. J. BOOGERT te Amsterdam
Foto's: R.P. te Water, Amsterdam

Al ruim een maand, juist na het verstrijken van de natte moesson, voer de H.O.S. Tjokroaminoto door de Indische Archipel, voor rubber in Banjuwanga, wat Castorzaad in Ampenan, maar in iedere haven in hoofdzaak copra: copracakes in balen met een percentage van 5 % vet en chips die nog 15 % vet bevatten.

De ondergang van de Tjokroaminoto

Het Indonesische zeeschip „H.O.S. Tjokroaminoto” was niet bepaald wat zeelui noemen een „lucky ship”. Het bijna 8000 ton metende in Japan gebouwde zeeschip ramde onmiddellijk na de tewaterlating al een kademuur en ook nadien heeft het ongeluk het schip steeds achtervolgd. Toen het schip, dat de naam van één van de leermeesters van president Soekarno voerde, in 1962 als eerste Indonesisch schip na de oorlog voor Hoek van Holland kwam, op weg naar Rotterdam, liep het door een navigatiefout op de Noorderpier en bleef daar muurvast zitten. Slechts met behulp van een kleine vloot van zeeslepers lukte het de „H.O.S. Tjokroaminoto”, na verloop van enige dagen op het nippertje los te krijgen, voordat 't hetzelfde lot was beschoren dat vele voor haar hadden onderzonden op diezelfde plaats. Werd het schip dan niet als „wrak” op de lijst van Rijkswaterstaat geboekt, de Indonesische staatsrederij Djakarta Lloyd moest toch wel rekening houden met een schade van ruim 1 miljoen gulden voor reparatiekosten. Afgezien nog van de kosten van sleepboothulp en het verlies, veroorzaakt doordat het schip ruim 2 maanden uit de vaart was.

De grootste ramp die echter het schip kon overkomen, trof het in het najaar van 1964, toen het schip voor de tweede maal in zijn bestaan naar Nederland koerste. Brand in lading!

Over alles wat daaraan voorafging, wat er tijdens de brand en daarna gebeurde, schreef de wmr. 1e kl. P. J. Boogert te Amsterdam bijgaand boeiend verhaal.

Op zich zelf al een riskante lading, maar extra gevaarlijk nu de door opslag vochtig geworden balen in de gloeiend hete ruimen werden gestuwd. En dan daarbij in hoeveelheden en op een wijze waaraan geen enkele zeeman die beneden de evenaar heeft gevaren zich ooit zou bezondigen. Afgestampt tot onder de luiken, met geen andere ventilatiemogelijkheid op de ruimen dan de aan dek uitmondende luchtkokers, vertrok het schip 28 september 1964 vanuit Lhok Seumawe op weg naar Europa.

Op de 6e oktober omstreeks 14.00 uur, terwijl het schip zich op 16° 71' Noorderbreedte en 56° Oosterlengte, ergens in de Indische Oceaan bevond, constateerde men op de brug van het schip dat de daar aanwezige en op de ruimen corresponderende rookdetector „uitsloeg”. Brand in ruim II.

Nadat „fire-alarm” was gegeven werd het schip voor de wind gelegd en werden de machines gestopt. Een onderzoek leerde dat de temperatuur het hoogst was opgelopen in het tussendeck van ruim II. Een vuurhaard kon niet worden gevonden, maar de opgehoopte rook maakte maar al te duidelijk dat het een brand moest zijn van niet geringe omvang. De koolzuurbrandblusinstallatie in het betreffende ruim werd in werking gesteld en na verloop van een paar uur nam de rook, die inmiddels ook door de ventilatiekokers aan dek waarneembaar was geworden, af. Kort na 17.00 uur die dag, leek de brand bedwongen en werd opgestoomd naar Djibouti. Inplaats daar de lading uit ruim II te lossen werd na toestemming van een Lloyds-agent het anker opnieuw gelicht en verder gevaren.

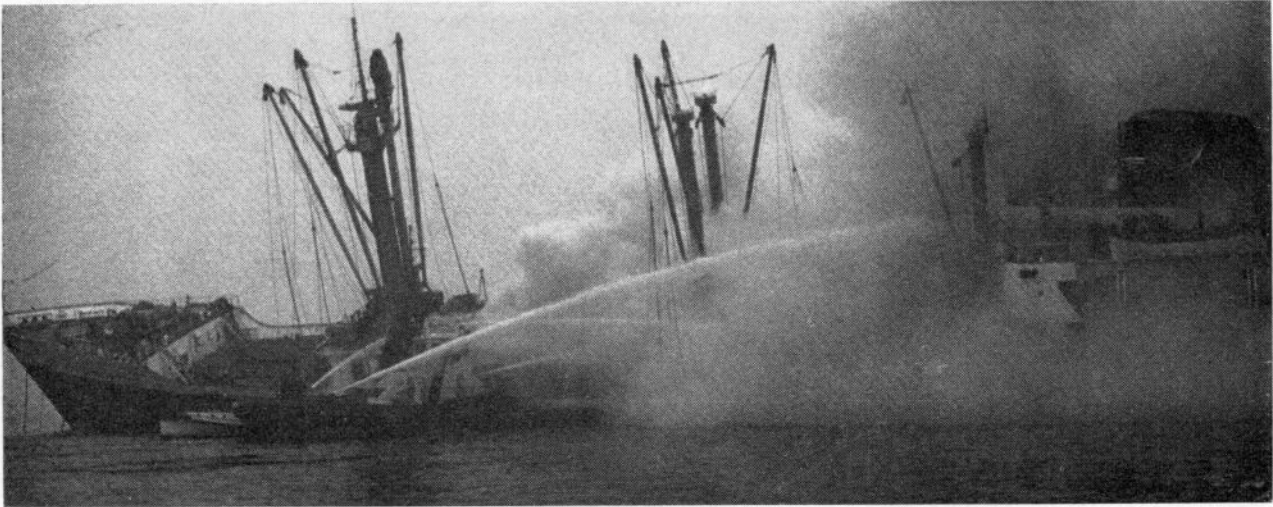
De 25e oktober, zondag, kwam het schip voor IJmuiden en na toestemming van de diverse rijks- en ge-

meente havenautoriteiten werd opgevaren naar Amsterdam, waar het maandagavond om 9 uur werd afgemeerd aan de Oostelijke Handelskade tegenover het pand Azië, waar het grootste gedeelte van de lading zou worden gelost.

Dinsdagmorgen werden voor het eerst de luiken van ruim II verwijderd en werd een aanvang gemaakt met het lossen van het sparredek. Er kwam wel wat rook vrij maar direct verontrustend was dit niet. Naarmate men echter dieper ging werden de rook en de stank steeds erger. Het ruim werd weer gesloten en in een vertwijfelde poging werden opnieuw een dertigtal CO 2 batterijen leeggespoten in het eveneens met 10 cm dikke houten luiken gesloten tussendeck en onder-ruim. Duidelijk was toen al wel, dat de brand, waarvan nog steeds de haard niet bekend was, wel werd „afgedekt” door de CO 2 maar dat de broei steeds verder vrat. De rookdetector meldde op dat moment dat het tussendeck veel- en het onder-ruim weinig rook bevatte. Bovendien en dat was een verrassing, sloeg ook de detector uit voor rook in het zich op het achterschip bevindende ruim IV. Een ruim dat op geen enkele wijze in verbinding stond met de ruimen op het voorschip. Aanvankelijk werd verondersteld, dat dit „vals” aangezogen rook uit het voorruim was, maar later zou blijken dat ook daar een grote broeihaard aanwezig was.

De rook boven ruim II had na enkele uren inmiddels een verstikkende vorm aangenomen en werken was daar dan ook niet meer mogelijk. In overleg met de kapitein, brandweer en de verzekering werd een drijvende kraan met een zogenaamde poliegrijper gecharterd. Hiermee zou het resterende deel van de lading uit het bovenste ruimgedeelte worden gelost. Als dit ge-

beurd was zou opnieuw worden be- zien, welke maatregelen er dan moesten worden getroffen. Tenslotte is een scheepsbrand geen alledaagse zaak, zelfs niet in een haven als die van Amsterdam.

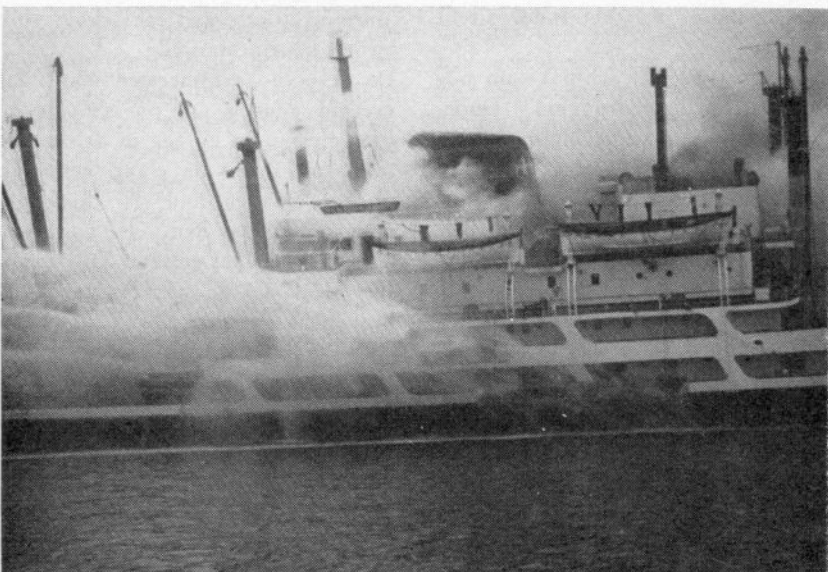
Woensdagnacht om één uur liep de zaak naar een climax. Terwijl een groot aantal bluseenheden aan dek en op de kade klaar stonden en de blusboten langs zij lagen, begon de grijper zijn werk. Tweemaal had de grijper reeds een aantal balen copra naar boven gebracht, toen bij de volgende hijs een gedeelte van de houten afdichting van het tussendeck mee naar boven kwam. Het was de inleiding tot het einde van de T.O.S. Tiokroaminoto. De weinige zuu.stof, die de broeiende olieachtige massa nog nodig had om volledig in brand te raken, had haar werk al gedaan. Met een doffe knal

barstten de vlammen uit het tussendeck en trokken loeiend hun spoor metershoog boven het dek. Onmiddellijk werden tonnen water in het brandende ruim gespoten maar het vuur was niet meer te stuiten ook al omdat kort hierna ruim III in brand raakte. Met vijftig stralen uit drie waterkanonnen, die zo'n 16 ton water per minuut in het schip smeten, was niet te voorkomen, dat de achter de ruimen gelegen opbouw vlam vatte en het vuur zich een weg zocht via de brug naar de daarachter gelegen scheepsgedeelten. Een ander onverwacht gevaar deed zich voor toen het schip door de grote hoeveelheden bluswater in de hooggelegen gedeelten ernstig slagzij maakte. Binnen enkele uren lag het schip 15° over bakboord. De bemanning van 77 koppen had inmiddels in opdracht van de kapitein het

schip verlaten, aangezien de bunkers nog voor driekwart gevuld waren met stookolie en de kans op een ontploffing volop aanwezig was.

Omstreeks vier uur die ochtend moest het dramatische besluit worden genomen, het schip te laten verslepen omdat het de kans liep te kapseizen en bovendien de pakhuisen ernstig gevaar liepen ook in brand te raken. Een gedeelte van het Binnen IJ buiten de vaarroute in de omgeving van de Oranjesluizen zou voorlopig de laatste ligplaats worden. Terwijl politieboden ieder schip uit de buurt hielden, werd het als een fakkel brandende schip in de mistige ochtend door sleepboten weggetrokken. De Indonesische kapitein was als enige op het schip achtergebleven maar hij moest tenslotte capituleren toen de slagzij nog toenam en de hevige rook hem dreigde te verstikken. Terwijl de kapitein via een touwladder op het achterschip op één der politieboden overstapte, pompten de langs zij varende blusboten onverminderd miljoenen liters water in het tot sterven gedoemde schip.

Tot vrijdagmiddag duurde de doodstrijd, nadat het steeds gesloten gebleven ruim IV in de nacht van woensdag op donderdag ook nog was geëxplodeerd en een deel van de scheepshuid had weggerukt. Gehuld in een vette smook en een doordringende stank verspreidend, weggezakt in de modderige bodem tot aan de gescheurde, opgekrulde dekken in het water, zwart geblakerd, ontluisterd en met de inder-

Wisselbeker wetten-competitie ressort Den Bosch naar Roermond

De opperwachtmeester Tj. Visser nam de wisselbeker in ontvangst uit handen van de majoor W. H. L. van Nijnanten.

Het vijftal van het district Roermond is winnaar geworden van de Wetten-competitie voor de reserve-rijkspolitie in het ressort 's-Hertogenbosch, zulks met 580,83 punten.

In de Van Weerden Poelmancantine van de Chassé-kazerne te Breda heeft de majoor W. H. L. Nijnanten namens de kolonel M. C. Ruigrok de prijzen uitgereikt aan de equipe-leider, de opperwachtmeester Tj. Visser en de reservisten J. Coenen, J. H. P. Eijgenraam, W. H. Jansen, J. H. Smolenaars en P. H. Tunessen. Het vijftal ging naar huis met de grote ressort-wisselbeker, een kleinere beker die geen wisselprijs is en een persoonlijk aandenken.

De prijsuitreiking werd bijgewoond door 30 reservisten, de officieren toegevoegd van de districten en de reserve-adjudanten. Niet alleen de mannen uit Roermond, maar ook de andere deelnemers aan de competitie gingen met een prijs naar huis, in waarde variërend naar de behaalde resultaten, van een elektrische messenslijper tot detective-pockets. In deze prettige bijeenkomst, die werd besloten met een koffietafel, werd ook een film over de slag om Pearl Harbour vertoond.

Tjokroaminoto

haast gekapte sleeprossen nog hangend aan alle zijden, herinnerde het in niets meer aan het schip dat voor enige dagen nog het vlaggeschip en de trots van de Djakarta Lloyd was.

De H.O.S. Tjokroaminoto, zou voorlopig nog in het nieuws blijven. Kort na de brand werden er door de Rijkspolitie te Water aan boord van het schip 24 verdachten aangehouden, die zich schuldig hadden gemaakt aan diefstal tijdens of kort na de brand. Deze lieden, belast met de blussing en berging, hadden bovendien zelfs getracht de in het kantoor van de kapitein staande brandkast open te scheuren.

Ongeveer drie weken later brandde in de Haarlemmermeer een grote opslagplaats tot de grond af. De schade werd geschat op ruim honderdduizend gulden. In Amersfoort

bleef door snel ingrijpen een groot bedrijf juist nog gespaard voor totale verwoesing. De oorzaak van de branden? Broei van een gedeelte van de lading van het Indonesische schip.

De naam van het schip kwam nog éénmaal op de voorpagina's. Onder de kop „Indonesisch schip als supermarkt geplunderd". Het was toen de Amsterdamse politierechter aan het einde van januari 1965 de „bergers" vonniste met geldboetes oplopend tot totaal vijftienhonderd gulden en voorwaardelijke straffen variërend van drie weken tot twee maanden. Op de binnenbladen stond een klein berichtje dat het schip door alle belanghebbende partijen als „verloren" werd beschouwd. Schade alleen aan het schip 8 1/2 miljoen.

De Rijkspolitie te Water, die in op-

dracht van de Officier van Justitie te Amsterdam een onderzoek instelde naar de brand aan boord en een groot deel van de gestolen goederen wist op te sporen, ontving van de Indonesische zaakgelastigde in ons land, de heer Mohammed Sharif, een schriftelijke dankbetuiging. Ook de Indonesische kapitein wilde graag van zijn waardering blijken geven en stond er op dat wij de gespaard gebleven scheepsbel van de H.O.S. Tjokroaminoto zouden aanvaarden. Met toestemming van onze Districtscommandant hebben wij dit gedaan.

Mocht u eens een bezoek brengen aan onze dienst, dan zult u deze scheepsbel, met daarin gegraveerd de naam van het schip en het bouwjaar, kunnen zien hangen in de hal van het gebouw aan de Westerdoksdijk 2 te Amsterdam.

Reeks inbraken opgehelderd door optreden van reservist uit Breukelen

Door resoluut optreden van de reserve-wachtmeester G. J. H. Habraken van de groep Breukelen kon een reeks inbraken worden opgelost. Tijdens zijn werkzaamheden bij het benzinstation in de nabijheid van het Hiltonhotel te Amsterdam hoorde hij op een avond plotseling de alarminstallatie van een school vlak bij het benzinstation.

De reserve-wachtmeester vond dat vreemd genoeg om poolshoogte te gaan nemen en hij zag in de schooltuin een man die daar kennelijk niets te maken had. Hij hield de man aan en gaf hem over aan twee agenten van het bureau Overtoom. Het bleek dat de man een reeks inbraken had gepleegd, onder meer in Amsterdam, Haarlem, Delft, Lisse, Hillegom, Alphen aan de Rijn, Aerdenhout, Heemstede en Maarsse. Hij had voor omstreeks f 10.000,— aan geld en sieraden ontvreemd. Na zijn aanhouding door de reserve-wachtmeester konden bovendien twee helers worden opgespoord.

Adjutant Souer nam afscheid maar houdt niet op . . .

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Old soldiers never die, they just fade away”. Hieraan moesten we denken, toen we op 28 januari, met vele, vele anderen, op het bureau van de Territoriaal Inspecteur in Den Haag getuige waren van het afscheid van de hoofdsportinstructeur, de adjutant Th. F. Souer: oude soldaten sterven nimmer, maar zijn gedoemd toch te verdwijnen. In dit geval is dat trouwens betrekkelijk, want de adjutant Souer mocht op dringend verzoek van de Territoriaal Inspecteur een jaartje bijtekenen en bovendien: het afscheid was niet „zo maar” een afscheid. Zonder overdrijving mag worden gezegd, dat adjutant Souer in de politieszportwereld in het algemeen en in de rijkspolitieszportwereld in het bijzonder, een aparte plaats innam. Niet alleen imponeerde hij door zijn steeds correcte wijze van optreden, maar ook zijn activiteiten stempelden hem tot een waar sportleider.

Niet minder dan 27 maal behaalde hij het N.O.C. (nu N.S.F.)-diploma. Reeds vóór de tweede wereldoorlog was hij hoofdgymnastiek- en scherm-onderwijzer in het Nederlandse leger. Dit diploma werd destijds zeer hoog aangeslagen.

Terecht noemde kolonel W. de Gast hem in zijn toespraak dan ook één der beste, zo niet de beste sport-

instructeur in het Korps. Maar evenzeer terecht wees de kolonel erop, dat het niet goed is, ook als is men geestelijk en lichamelijk nog honderd procent, té lang aan te blijven. De Territoriaal Inspecteur zei ook, dat adjutant Souer door zijn altijd jeugdige élan een stimulans voor velen is geweest, om sport te blijven beoefenen.

Door talrijke sprekers, uit het Korps zowel als daarbuiten (namens de N.S.F. sprak de heer S. M. Lansink, voor N.P.S.B. de opperwachtmeester A. Goossen), werd de waardering en het respect voor het werk en de persoon van de scheidende adjutant bepaald niet onder stoelen of banken gestoken. Daarbij vergat men niet de toespraken van stoffelijke blijken van waardering te doen vergezellen.

De adjutant Souer kon het allemaal, zoals hij in zijn dankwoord zei, nog niet goed begrijpen. Dat het nu echt „gebeurd was met de koopman”. Desondanks overheersten gevoelens van dankbaarheid, daar het afscheid in de beste gezondheid met echtgenote en familie kon plaats vinden. En voor de rest was hij niet van plan „zomaar weg te gaan”, ieder kan in de toekomst wat de sport betreft een beroep op hem blijven doen. Dus toch „old soldiers never die” . . .

Adjutant J. Visser naar Jutphaas

Met ingang van 1 januari '65 is de adjutant J. Visser aangewezen als groepscommandant te Jutphaas. Hij werd op 2 sept. 1914 geboren te Amsterdam en trad

op 4 juni 1935 in dienst bij de Rijksveldwacht. Vervolgens diende hij bij de Marechaussee en de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Rietveld. Hij werd op 1 juni 1948 aangewezen als postcommandant te Lexmond en op 1 februari 1954 werd hij in gelijke functie verplaatst naar Vianen, waar hij op 1 januari 1958 plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant werd. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 januari 1965 tot adjutant.

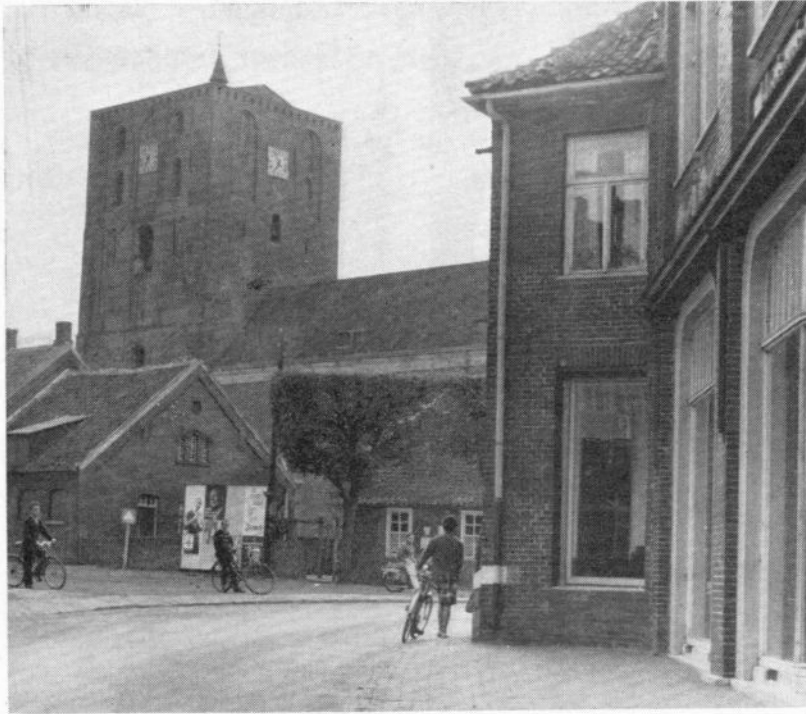
Adjutant J. Bron groepscommandant te Wemeldinge

De adjutant J. Bron is met ingang van 1 nov. '64 aangewezen als groepscommandant te Wemeldinge (Rijkspolitie te Water). Hij werd op 7 februari '16

geboren te Groede en was van 16 december 1940 tot 1 januari 1946 in dienst bij de Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Gorinchem, waar hij op 1 april 1947 werd aangewezen als postcommandant en met ingang van 23 januari 1958 als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 november 1964 tot adjutant.

In het hart van het dorp Marienhaf staat de oude kerk, waarin eens zeeroovers zich thuis moeten hebben gevoeld.

★

Mariënhaf gaf aan zeerover een museum

Kapers van Oostzee en Duitse Bocht vonden toevlucht in kerk

In de schemering van de januaridag tekende de plompe toren van Marienhaf zich als een ongestuurd bolwerk af tegen de donkere hemel. De storm joeg wolkenflarden voort als eens de schepen van de zeerover Klaus Störtebeker, die speurde naar nieuwe buit, van de Duitse bocht naar de Nederlandse Waddeneilanden, terug langs Borkum naar Helgoland of naar deze toren van Marienhaf, waaraan de zeeroovers hun schepen meerden om toevlucht te zoeken in dit stugge bouwwerk, waarin de zeerover Klaus Störtebeker een museum kreeg, hetgeen deze legendarische figuur tot een unicum onder de piraten van alle eeuwen maakt.

Marienhaf dicht bij de zeedijk van Ost Friesland, dat nietige dorp met de zware oude kerk en toren, de plaats die een zeerover een museum gaf, is niet de enige plaats waar Störtebeker voortleeft. Op Helgoland vertelt men van de zeeslag waarin de Hamburgers hem en zijn maten versloegen, op Föhr en Sylt en Rügen weet men van hem te vertellen, men kent zijn naam vandaag

de dag, bijna zes eeuwen na zijn dood nog langs de gehele kust van Sleeswijk Holstein. Störtebeker leeft ook voort in vele legenden. Heb ik zelf niet eens met verstolen blikken gespeurd naar de schat, die Störtebeker in de duinen van Borkum moet hebben verstopt, maar die nimmer werd gevonden?

Deze zeerover is een figuur geworden van wien veel is verteld doch

van wien men eigenlijk maar bitter weinig weet. Nooit is precies na te gaan waar de geschiedenis ophoudt en waar de legende begint als het om deze zeerover gaat. Zijn leven blijft in feite even mysterieus als de schat die op Borkum moet liggen of zoals sommigen zeggen op een van de Nederlandse Waddeneilanden.

En op die schemerige januari-avond stond ik in Marienhaf plotseling oog in oog met Klaus Störtebeker; een woest uitzierende kerel met een vooruitstekende baard. De kosteres van de kerk die mij was gevolgd over het kerkhof, de trap buitenaan en de wentelende treden in de toren op, stond er zwijgend bij, ietwat verwonderd over het feit dat de late vreemdeling zich voor de zeerover interesseerde. Toch, met een zekere trots wees zij hoe de toren vroeger veel hoger moet zijn geweest, dank zij natuurlijk Störtebeker, die in Marienhaf voortleeft als een grote figuur uit de historie. En dan te bedenken dat zelfs zeelui uit Enkhuzen en Hoorn uitvoeren om met de Hamburgers tegen Störtebeker te vechten, met de Hamburgers die hem met evenveel plezier terechtstelden als de bewoners van Marienhaf hem destijds inhaalden.

Dat gebeurde wanneer Störtebeker en de zijnen hun buit in kleine schepen langs het Störtebekerdiep, een nu dichtgeslibde vaart, naar de toren van Marienhaf voeren, waar zij hun schepen meerden aan ijzeren ringen in de kerkhofmuur. Klaus Störtebeker was niet de enige zeerover in die tijd. Even bekend werden zijn vrienden Gödecke Michels, Klaus Scheld en dan waren er ook nog een zekere Wigbold en een Wichmann, die de zee onveilig maakten, die de grote vrees waren van de koopvaarders op Engeland, de gevaarlijkste bedreiging voor de rijk beladen schepen van de hanzesteden, die zelf aanvankelijk tot hun ontstaan hadden bijgedragen.

Het moet allemaal begonnen zijn toen Waldemar IV van Denemarken in 1375 het moede hoofd had neergelegd. Er was strijd om de troon van Denemarken, dat door het hu-

welijk van prinses Margaretha — dochter van Waldemar IV — met koning Haakon nauw aan Noorwegen verbonden was. De Noorse koningszoon Olaf V en de Zweedse koning Albrecht van Mecklenburg stonden tegenover elkaar. Olaf V stierf jong en Margaretha werd door haar afkomst en door verovering van Zweden, op de vesting Stockholm na, heerseres over de drie noordelijke rijken. Albrecht van Zweden raakte zelfs bij zijn strijd voor de Mecklenburgse aanspraken op de Deense troon, in gevangenschap van Margaretha, die evenwel meer zorgen had. Tot die zorgen behoorden in elk geval de manier van handelen van de Hanzesteden Rostock en Wismar, die aan de Mecklenburgse kant stonden en aan iedereen die lust tot zeeroverij had „roofbrieven” gaven. De legale piraten moesten zoveel mogelijk afbreuk doen aan vijandelijke schepen en zij moesten bovendien de levensmiddelen toevoer voor Stockholm, het laatste Mecklenburgse bolwerk in Zweden, in stand houden. Dat gaf de zeerovers de bijnaam van Vitalienbrüder. Ze hadden er zin in, deze broeders, zelfs zoveel dat ze vriend noch vijand ontzagen. En, wie gemeend had dat het allemaal wel beter zou worden toen in 1397 door de Unie van Kalmar Noorwegen, Zweden en Denemarken werden verenigd, sloeg de plank volledig mis, die kenden mannen als Klaus Störtebeker of Gödecke Michels niet. Zij hadden tot dat ogenblik vooral in de Oostzee geopereerd en verlegden hun activiteiten naar Noordzee en vooral Duitse bocht. Zij kregen waardevolle steunpunten in Ost Friesland, waar de landheren-hovelingen in bittere strijd gewikkeld waren, een strijd waarvan Albrecht van Beieren, graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen, zoon van keizer Lodewijk van Beieren, gebruik probeerde te maken om de vrije Friezen onder heerschappij van Holland te brengen. Mannen als Hisko van Emden, Keno en Witzeld van Brockmerland en hun geraffineerde moeder Foelke namen de Vitalienbrüder maar al te graag op en probeerden hen weer voor hun belangen te gebruiken. Zij kregen ook een deel van de zeeroversbuit. Zo kwamen de Vitalien-

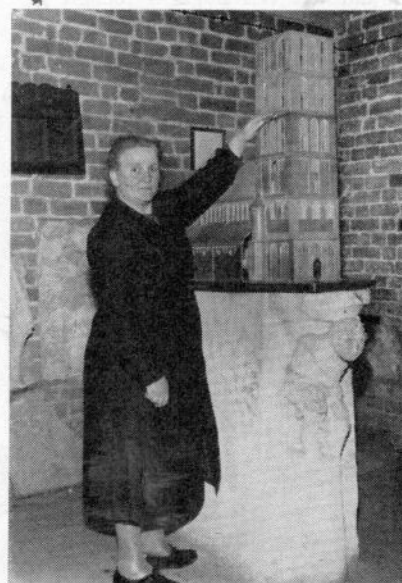
brüder ook in Marienhafte terecht. Zij deden de handel van de Hanzesteden sterk afbreuk en kwamen steeds weer met rijke buit terug. Het moeten Klaus Störtebeker en de zijnen zijn geweest, die om Marienhafte een hoge muur met vier torens bouwden. Volgens de overlevering zouden de Vitalienbrüder in Marienhafte een kerk met toren gebouwd hebben om hun zonden weer goed te maken, maar dat is pure fantasie. Hoogstens zijn zij gekomen op een moment dat de kerk juist na blikseminslag door brand geteisterd was, maar zelfs dat is niet zeker. Trouwens, men kan zich afvragen wat wel zeker is, of Störtebeker inderdaad de toren heeft laten verhogen. Feit is, dat de toren van Marienhafte een uitstekende schuilplaats werd. De stenen trappen zijn aan de buitenkant gebouwd en de toreningang is gemakkelijk af te sluiten en te verdedigen. Via een nauwe wenteltrap zijn wij terechtgekomen in het vertrek dat nog altijd de Störtebekerkamer heet, de kamer waar de zeerover uitrustte van zijn tochten en waar hij zich veilig moet hebben gevoeld. Het heeft allemaal niet zo heel lang geduurd, niet omdat er plotseling vrede kwam in Ost Friesland. Daar was men trouwens wel aan gewend. Zelfs de broeder Peter van het Klooster Thabor in Westergo was er een eeuw tevoren al niet in geslaagd de partijen tot bedaren te brengen en berichtte dat er stenen huizen of stinsen werden gebouwd, opdat ze „een stootje” konden verdragen . . .

Het waren de Hanzesteden die Keno von Brockmerland tenslotte dwongen de zeerovers een verder verblijf te ontzeggen. Klaus Störtebeker en de zijnen weken uit naar West Friesland, waar men hen ook al niet met open armen ontving, reden waarom zij toevlucht zochten op Helgoland en hun activiteiten rustig voortzetten.

Het bezorgde de Hanzesteden grote moeilijkheden, want niet alleen eigen schepen werden geplunderd, maar er kwamen ook klachten van elders. Engeland beklaagde zich over het optreden van de zeerovers en de Nederlandse stad Kampen zond een klacht naar het stadsbestuur van Hamburg omdat het koggeschip van Lubbert Overdijk door de Vitalien-

broeders met de hele lading, bestaande uit 16 last (4800 liter) bier, was geroofd.

Het begon de Hanzesteden te benauwen en in 1400 werd besloten een vloot uit te rusten om de Noordzee te bevrijden. Die vloot zou uit elf schepen bestaan, met 950 koppen worden bemand en zo nodig nog worden uitgebreid. Voordat alle schepen zeilklaar waren voeren evenwel de schepen van Hamburg en Lübeck al de Elbe af. Wellicht hadden de schippers een visioen van rijke buit in het achterhoofd. Zij ontmoetten drie schepen van de zeerovers met omstreeks 200 man aan boord en bevochten een zege. Vele rovers werden gegrepen, andere vluchtten naar Noorwegen en vermoedelijk naar Groningen. Doch, daarmee was het niet bekeken. Er moet nog een overval op de zeerovers zijn geweest bij de Jade, waarbij behalve enige zeerovers ook het geroofde schip van de Kamper schipper Lubbert Overdijk heroverd werd. Er is sprake van een expeditie tegen de rovers ergens bij de Weser. Hoe het ook zij, de Hamburger Nikolaus Schoke moet wel een verwoed rovervanger zijn geweest, want hij was er steeds bij, soms met de andere raadsmannen Hermann Langhe en Hinrich Jenevelt. In 1401 bleken de rovers opnieuw actief.

„Vroeger was de toren hoger, dat stuk moet er door Störtebeker en de andere zeerovers opgebouwd zijn. Men zegt dat de toren daardoor een nog veiliger uitkijkpost en schuilplaats werd . . .”

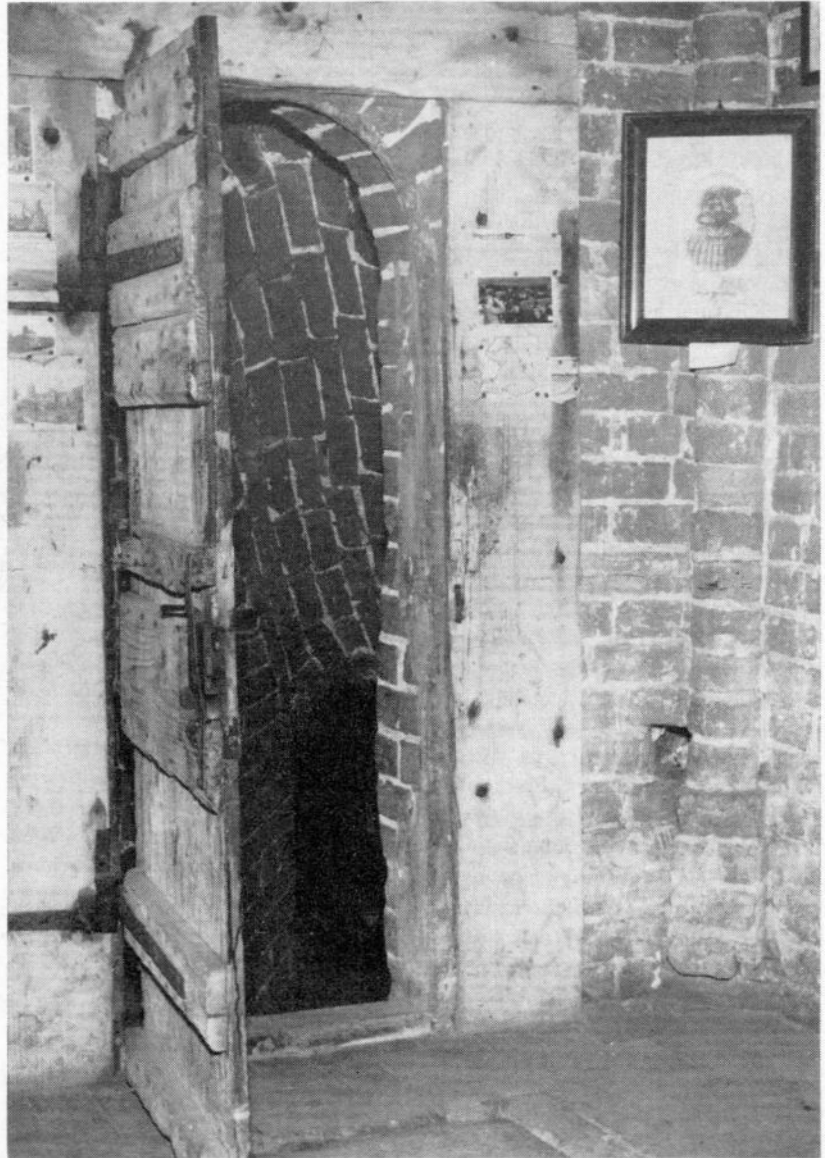

Langhe en Schoke zochten de piraten op en in dat jaar 1401 viel ook de beslissende slag, bij een bloedig treffen onder Helgoland. Er werden 40 zeerovers gedood en 73 gevangen. Vermoedelijk is nog een handvol rovers gevlucht en waren dat degenen, die bij de Jade werden achterhaald in het schip van Lubbert Overdijk. In elk geval keerden de overwinnaars in triomf terug met het koggeschip van de Kamper schipper, met de schepen van Gödecke Michels en Klaus Störtebeker, die zich ook onder de gevangenen bevonden.

Het waren niet alleen de schepen van Hamburg en Lübeck geweest die de zeerovers versloegen. Op zee hebben zich ook schepen uit Enkhuizen en Hoorn bij de vloot der wrake aangesloten. Er moeten veertig Enkhuizers bij de zeeslag betrokken zijn geweest en ook zij deelden mee in de buit. Bij de verdeling daarvan deed vooral de Enkhuizer schipper Gerrit Jakobszoon van zich spreken. Hij had weliswaar al sinds 1400 een kaperbrief van hertog Albrecht van Beieren, tegen Hamburg en Ost Friesland, maar hij beweerde plotseling 10 Hamburgers aan boord te hebben gehad en kreeg jaren later ook nog een aandeel in de buit. Toen waren de rovers en hun aanvoerders al niet meer. Ze werden na hun nederlaag opgesloten in de kelders onder Hamburgs raadhuis en dat het een nogal gemengd gezelschap was blijkt uit het feit dat de annalen spreken van Hollanders, Friezen en Vitalienbroeders . . .

Ze werden allemaal onthoofd en hun hoofden werden te kijk gezet aan de Elbe als een soort waarschuwing voor wie lust tot roven mocht hebben. Van de aanvoerders kwamen in 1402 eerst Störtebeker en Wichmann op het schavot, een jaar later werd Gödecke Michels terechtgesteld. Toen waren waarschijnlijk ook inmiddels de schepen hersteld van enige Nederlanders, die ook in het heetst van de strijd zijn geweest, namelijk het schip van Simon van Utrecht en „de Bonte Koe” van Herman van Nyenkerken. Hamburg betaalde de schade.

Maar toen pas begonnen de legenden over Klaus Störtebeker in trek te komen, de legenden die het zo moeilijk maken om waarheid en

Aan het eind van een nauwe trap staat de bezoeker in de Störtebekerkamer plotseling oog in oog met de zeerover, die er vanuit een zwarte portretlijst woest naar de ingang kijkt.

verdichtsel van elkaar te onderscheiden, maar die de geschiedenis in elk geval fraai „versierd” hebben, zodat men hoogstens de geschiedschrijvers van rond 1400 een verwijt kan maken. De sagen vertellen dat Klaus Störtebeker van adellijke kom-af zou zijn en in zijn wapen twee of drie omgekeerde bekers voerde. Gödecke Michels zou zelfs tot de bekende familie Borgwardt behoord hebben. Zij zouden ramen hebben geschonken aan de kerk van Verden als boetedoening voor hun zonden en in die plaats moet nog lang brood en haring aan

de armen zijn uitgedeeld uit een Störtebekerfonds.

Anderen hebben beweerd dat Störtebeker een boerenzoon van Rügen was, opgegroeid op het landgoed Ruschwitz. Bij Butehude zou Klaus een burcht hebben gehad van waaruit hij de Elbe met kettingen versperde. In Neustadt zou in 1771 nog een familie Störtebeker hebben gewoond en in Häven had Klaus een toren. Nog meer torens en versterkingen, zelfs met onderaardse gangen komen uit de annalen tevoorschijn. Ook is er telkens sprake van de Störtebekerschat, die men nooit

gevonden heeft. Slechts een klein deel ervan kwam tevoorschijn toen een timmerman toevallig met een bijl de grote mast van Störtebekers schip te lijf ging; de mast bleek van binnen vo'gesmolten met goud. Hij had trouwens zoveel goud, zegt de sage, dat wanneer hij een drankgelag aan land hield, hij een gouden ankerketting om die plaats aanbracht. Zo moet hij eens overvallen zijn bij Schwabstedt, terwijl hij en zijn gezellen dronken uit gouden hoorns en zilveren bekere. Het hek met de ketting werd nog half afgebroken en terwijl de overvallers hun slachtoffers achtervolgden, verzonk de ketting in het moeras. Störtebeker had trouwens altijd een grote zilveren drinkbeker met deksel bij zich, die hij in één teug ledigde. Dat kon niemand anders, behalve dan een Jonker Sissinga uit Groningen, reden waarom er nog altijd een beker moet zijn met de inscriptie:

*Ik, Joncker Sissinga Van Groninga
Drank dees hensa In een Flensa
Door myn Kraga In myn Maga!*

Maar waar die beker is heeft niemand ons kunnen vertellen, ook de kosteres van de kerk in Marienhaf niet. Die stond er maar wat stil bij, toen wij tegenover dat oude portret oog in oog stonden met de legendarische Klaus Störtebeker, de zee-rover die een museum kreeg. Nou ja, hij verdiende dat alleen al aan de manier waarop hij zich gedroeg bij de terechtstelling. Terwijl de beul — alweer volgens de overlevering — tot de enkels in het bloed stond vroeg Störtebeker genade voor al zijn gezellen, waar hij na zijn onthoofding nog langs zou lopen. Het verzoek werd toegestaan. Toen de beul zijn werk gedaan had, wandelde Störtebeker nog zonder hoofd tot de vijfde man. Toen gooide de beul hem een stuk hout voor de voeten en Klaus struikelde zonder weer overeind te kunnen komen.

Hij leeft voort in de sage. Hij leeft voort in het Störtebekermuseum in de oude kerk van Marienhaf. Maar Klaus Störtebeker heb ik er toch niet meer gevonden in die oude toren op die late januari-avond, ook al stond ik oog in oog met hem, met die zee-rover die een museum kreeg. En, de schat ligt in Marienhaf ook niet!

(Tekst en foto's: Bas den Oudsten)

Wachtmeesters j.c. verwisselen tijdelijk r.p.-blauw met legerkhaki

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

In het gebouw „Kunst en Genot” te Apeldoorn troffen we ze aan: twintig wachtmeesters „jongste categorie” van het ressort Arnhem, de benjamins van het Korps. Het is goed toeven tussen deze jongemannen met hun frisse onbezorgdheid en goede toekomstverwachtingen. Daarom hebben we ze een middag gevolgd op hun weg naar de volledige volwassenheid, als we het zo eens mogen uitdrukken. Toen we er kwamen zaten ze juist aan tafel. Voor de „kunst” waren ze bepaald niet naar Kunst en Genot gekomen. Ook niet voor het pure genot, al hadden ze de lessen in het jiu jitsu van de sportinstructeur, de adjudant J. v.d. Starre, zeker ook niet tot hun verdriet gevolgd. Je blijft er niet alleen fit en lenig bij, maar bovendien geven ze je een veilig gevoel van zelfvertrouwen op je weg als politieambtenaar, die zeker niet altijd langs geëffende paden loopt. Het was voor deze groep de laatste bijeenkomst onder leiding van de adjudant en de opperwachtmeester N. Pronk. Straks verwisselen ze het blauw voor het legerkhaki en gaat een nieuwe fase van de ontwikkelingsgang naar de volwaardige politieambtenaar in.

De sfeer aan tafel had daarom iets

van een afscheid. Een afscheid van vrienden, maar ook een afscheid van een levensperiode, of misschien beter: van een dienstperiode. Na de lunch werd een kaartje gelegd en een sigaretje opgestoken, waarna het uitgeruste gezelschap zich weer toevertrouwde aan de wachtmeester 1e klasse Van Kleef, die niet alleen chauffeur van de „bus” is, maar die zich eveneens als „wapenmeester” en in duizend en één andere zaken onmisbaar maakt. Het doel was het Orderbos, waar een prachtige asfaltweg in een rustige omgeving als het ware ligt te wachten op een fiks nummertje exercitie. De instructeurs in het leger zullen op dit onderdeel met deze recruten weinig last hebben. En na de exercitie ging het welgemoed naar de gymnastiekzaal, waar tot besluit van de dag een serie lichaams oefeningen werd afgewerkt, waarnaar uw verslaggever met weemoed in het hart en een verstolen blik op zijn beginnende „embonpoint” heeft gekeken.

Zoals deze klas vanuit Apeldoorn, zullen er vanuit alle windstreken van het land, straks ook anderen een nieuwe fase in hun politieloopt baan inzetten. Gaarne roepen we hen daarbij een van harte gemeend „good luck” toe.

Foto: Opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen

gevonden heeft. Slechts een klein deel ervan kwam tevoorschijn toen een timmerman toevallig met een bijl de grote mast van Störtebekers schip te lijf ging; de mast bleek van binnen vo'gesmolten met goud. Hij had trouwens zoveel goud, zegt de sage, dat wanneer hij een drankgelag aan land hield, hij een gouden ankerketting om die plaats aanbracht. Zo moet hij eens overvallen zijn bij Schwabstedt, terwijl hij en zijn gezellen dronken uit gouden hoorns en zilveren bekers. Het hek met de ketting werd nog half afgebroken en terwijl de overvallers hun slachtoffers achtervolgden, verzonk de ketting in het moeras. Störtebeker had trouwens altijd een grote zilveren drinkbeker met deksel bij zich, die hij in één teug ledigde. Dat kon niemand anders, behalve dan een Jonker Sissinga uit Groningen, reden waarom er nog altijd een beker moet zijn met de inscriptie:

*Ik, Joncker Sissinga Van Groninga
Dronk dees hensa In een Flensa
Door myn Kraga In myn Maga!*

Maar waar die beker is heeft niemand ons kunnen vertellen, ook de kosteres van de kerk in Marienhafé niet. Die stond er maar wat stil bij, toen wij tegenover dat oude portret oog in oog stonden met de legendarische Klaus Störtebeker, de zee-rover die een museum kreeg. Nou ja, hij verdiende dat alleen al aan de manier waarop hij zich gedroeg bij de terechtstelling. Terwijl de beul — alweer volgens de overlevering — tot de enkels in het bloed stond vroeg Störtebeker genade voor al zijn gezellen, waar hij na zijn onthoofding nog langs zou lopen. Het verzoek werd toegestaan. Toen de beul zijn werk gedaan had, wandelde Störtebeker nog zonder hoofd tot de vijfde man. Toen gooide de beul hem een stuk hout voor de voeten en Klaus struikelde zonder weer overeind te kunnen komen.

Hij leeft voort in de sage. Hij leeft voort in het Störtebekermuseum in de oude kerk van Marienhafé. Maar Klaus Störtebeker heb ik er toch niet meer gevonden in die oude toren op die late januari-avond, ook al stond ik oog in oog met hem, met die zee-rover die een museum kreeg. En, de schat ligt in Marienhafé ook niet!

(Tekst en foto's: Bas den Oudsten)

Wachtmeesters j.c. verwisselen tijdelijk r.p.-blauw met legerkhaki

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

In het gebouw „Kunst en Genot” te Apeldoorn troffen we ze aan: twintig wachtmeesters „jongste categorie” van het ressort Arnhem, de benjamins van het Korps. Het is goed toeven tussen deze jongemannen met hun frisse onbezorgdheid en goede toekomstverwachtingen. Daarom hebben we ze een middag gevolgd op hun weg naar de volledige volwassenheid, als we het zo eens mogen uitdrukken. Toen we er kwamen zaten ze juist aan tafel. Voor de „kunst” waren ze bepaald niet naar Kunst en Genot gekomen. Ook niet voor het pure genot, al hadden ze de lessen in het jiu jitsu van de sportinstructeur, de adjudant J. v.d. Starre, zeker ook niet tot hun verdriet gevolgd. Je blijft er niet alleen fit en lenig bij, maar bovendien geven ze je een veilig gevoel van zelfvertrouwen op je weg als politieambtenaar, die zeker niet altijd langs geëffende paden loopt. Het was voor deze groep de laatste bijeenkomst onder leiding van de adjudant en de opperwachtmeester N. Pronk. Straks verwisselen ze het blauw voor het legerkhaki en gaat een nieuwe fase van de ontwikkelingsgang naar de volwaardige politieambtenaar in.

De sfeer aan tafel had daarom iets

van een afscheid. Een afscheid van vrienden, maar ook een afscheid van een levensperiode, of misschien beter: van een dienstperiode. Na de lunch werd een kaartje gelegd en een sigaretje opgestoken, waarna het uitgeruste gezelschap zich weer toevertrouwde aan de wachtmeester 1e klasse Van Kleef, die niet alleen chauffeur van de „bus” is, maar die zich eveneens als „wapenmeester” en in duizend en één andere zaken onmisbaar maakt. Het doel was het Orderbos, waar een prachtige asfaltweg in een rustige omgeving als het ware ligt te wachten op een fiks nummertje exercitie. De instructeurs in het leger zullen op dit onderdeel met deze recruten weinig last hebben. En na de exercitie ging het welgemoed naar de gymnastiekzaal, waar tot besluit van de dag een serie lichaams oefeningen werd afgewerkt, waarnaar uw verslaggever met weemoed in het hart en een verstolen blik op zijn beginnende „embonpoint” heeft gekeken.

Zoals deze klas vanuit Apeldoorn, zullen er vanuit alle windstreken van het land, straks ook anderen een nieuwe fase in hun politieloopbaan inzetten. Gaarne roepen we hen daarbij een van harte gemeend „good luck” toe.

Foto: Opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen

Cees Smouter uit Sleen veroverde schaatstitel in Deventer

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Op de kunstijsbaan te Deventer, waar hij ook reeds eerder triomfen vierde, heeft de rijkspolitiambtenaar C. Smouter, zijn schaatstitel heroverd. Terwijl de rest van de rijkspolitiedeelnemers in de schaduw bleef van de gemeentelijke collega's schaatste Smouter zich opnieuw naar het bovenste trapje van het ere-podium.

Ofschoon de nieuwe (en oude) N.P.S.B.-kampioen een hoger puntenaantal noteerde dan zijn naaste concurrent, Termeulen van de Koninklijke Marechaussee, werd hij toch nummer één, door twee van de drie afstanden te winnen.

Op de 500 meter moest Smouter met een tijd van 50 sec. rond, zowel Termeulen als Hogensteger voorbij laten gaan. Termeulen noteerde 47,8 sec. en Hogensteger 49,8 sec. Wilde hij op de tweede afstand, de 1500 meter, Termeulen van de eerste plaats verdringen, dan zou hij deze afstand 6.6. sec. sneller moeten rijden dan zijn rivaal. Wel, dat lukte niet. Weliswaar werd Smouter eerste in de tijd van 2.38.4, doch Termeulen, die zich als tweede klasserede, bleef slechts 1.7. sec. achter. Smouter moest dus op de derde en laatste afstand de 3000 meter, wilde hij zijn titel in het bezit houden,

hetzij deze afstand winnen, hetzij in elk geval Termeulen op een afstand van minstens 9.8. seconden houden. In het eerste geval werd hij kampioen door twee van de drie afstanden te winnen, in het tweede geval zou hij onder het puntentotaal van Termeulen komen en op deze wijze het kampioenschap opnieuw veroveren. Met de rest van het gezelschap behoefde op dat moment praktisch feitelijk geen rekening meer te worden gehouden.

Doordat Smouter op de 3000 meter tegen zijn grote opponent startte, had hij zijn kans geheel in eigen handen. Hij reed deze race zeer bekeken, zoals dat heet. Attent bleef hij zijn tegenstander volgen, tot aan het moment, drie ronden vóór de finish, toen Termeulen kennelijk in moeilijkheden raakte. Smouter greep zijn kans, liep van zijn tegenstander weg en had nog voldoende reserve over voor een krachtige eindsprint. De benodigde 9.8. seconden voor een puntenoverwinning had hij dan wel niet behaald, de ruime voorsprong van 7.1. sec. op deze afstand en het winnen van twee van de drie onderdelen, stempelen hem toch tot een uitstekend klassementsrijder en een waardig kampioen.

De luitenant P. v.d. Molen naar Almelo

Sinds 8 februari is de luitenant P. van der Molen ingedeeld bij de Staf van het district Almelo. Hij werd op 22 november 1935 te Hensbroek (N.H.) ge-

boren en behaalde het diploma 5-jarige H.B.S. aan het Westfries Lyceum te Hoorn. Zijn dienstplicht vervulde hij bij de Koninklijke Luchtmacht, waar hij uiteindelijk dienst deed als tweede luitenant-instructeur. Op 10 september 1957 ving hij de studie aan op het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren, waarvan hij in 1959 het diploma behaalde. Vervolgens werd hij aangesteld bij de gemeentepolitie Amsterdam als adjunct-inspecteur. Hij deed daar dienst op verschillende bureaus en werd op 1 augustus 1961 bevorderd tot inspecteur/ambtenaar 3e kl. Per 1 januari 1963 werd hij benoemd tot inspecteur bij de gemeentepolitie te Alkmaar. Hij deed daar dienst als chef van de recherche, kinderpolitie en vreemdelingendienst-herkenningsdienst. Hij is op 1 november 1964 als Officier 2e kl. in dienst getreden bij het Korps Rijkspolitie, waarna hij de gebruikelijke stages doorliep.

De uitslag luidt:

500 meter:

1. Termeulen, SDKM	47.8 sec.
2. Hogensteger, SPM	49.8 sec.
3. Smouter, R.P. Drente	50 sec.

1500 meter:

1. Smouter, R.P. Drente	2.38.4 min.
2. Termeulen, SDKM	2.40.1 min.
3. De Gries, 4e Div. KM	2.43.4 min.

3000 meter:

1. Smouter, R.P. Drente	5.38.5 min.
2. Termeulen, SDKM	5.45.6 min.
3. De Gries, 4e Div. K.M.	5.53.- min.

Totaaluitslag:

1. Smouter, R.P. Drente	160.217 pnt.
2. Termeulen, SDKM	158.767 pnt.
3. De Gries, 4e Div. K.M.	163.834 pnt.

Eindredacteur - tipgever

In het Arnhems Dagblad van 4 maart 1965 lazen we het volgende berichtje.

Duitser gaf zich voor reporter uit

(Van onze correspondent)

LEEWARDEN, 4 mrt. — Door de oplettenheid van een Friese journalist is de 29-jarige Duitser Willy Fritz uit Frankfurt/Main, die zich uitgaf voor reporter van de Frankfurter Allgemeine Zeitung terecht gekomen in de handen van de Leeuwarder recherche, waar hij, naar uiteindelijk bleek, hoorde.

De Duitser die al enige tijd door Leeuwarden zwierf, kwam in contact met de journalist Bas den Oudsten uit Lekkum. Fritz had geprobeerd om hier en daar geld los te krijgen daar hij, naar hij vertelde, in financiële moeilijkheden was geraakt aangezien zijn volkswagen verdere diensten had geweigerd.

De Duitse „journalist” was op weg naar Den Haag waar hij een verhaal wilde maken over de kabinetscrisis, het verhaal klonk wat vreemd en toen Den Oudsten hier lucht van kreeg, bleek dat de volkswagen onvindbaar was en ook de door de Duitser genoemde taxi hem niet vervoerd had. Met zijn „collega” ging Fritz daarna naar hotel „De Klanderij” waar tien minuten later de recherche hem inrekende. Het bleek dat Willy Fritz de man was, die werd gezocht wegens heling in Rotterdam en in het opsporingsblad als internationaal misdadiger stond aangemerkt. Vandaag zal de pseudo-journalist naar Rotterdam worden overgebracht.

We verheugen ons over deze bijstand van onze eindredacteur en over zijn blijkbaar goede contacten met de gemeentepolitie.

Redactiecommissie.

De kapitein P. H. Borra Hoofd bureau Werving

Met ingang van 15 februari 1965 is de kapitein P. H. Borra ingedeeld bij de Algemene Inspectie en aangewezenen als hoofd van het bureau Werving. Hij

werd op 30 december 1919 te Utrecht geboren, behaalde hier ook zijn diploma 5-jarige H.B.S. en was van 10 januari 1938 tot 15 juli 1940 in militaire dienst bij het 3e regiment genietroepen. Vervolgens diende hij bij de marechaussee. Op 1 januari 1946 trad hij in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e kl. in dienst bij het Korps Rijkspolitie. Hij werd op 1 oktober 1955 bevorderd tot opperwachtmeester. Inmiddels had hij het diploma candidaat-inspecteur van politie met de daarbij behorende aantekeningen voor de moderne talen behaald, waardoor hij met ingang van 1 mei 1956 kon worden benoemd tot officier der Rijkspolitie 2e kl. en als toegevoegd officier werd ingedeeld bij de Staf van het district Breda. Op 1 oktober 1958 werd hij ingedeeld bij de Staf van de Opleidingschool te Arnhem.

Nadat hij enkele jaren betrokken was geweest bij de opleiding van aspiranten, werd hij belast met de dagelijkse leiding van de vormingscursussen voor a.s. groepscommandanten en aanvullende kaderopleidingen voor a.s. postcommandanten. In de voorbereiding van deze cursussen had hij tevens een belangrijk aandeel. Hij was van 1960 tot 1965 secretaris van de examencommissies voor de politiediploma's A(a) en B in het centrum Arnhem. Op 1 mei 1961 was hij bevorderd tot Officier der Rijkspolitie 1e kl. Op 1 januari 1965 werd hij ingedeeld bij de Staf van het district Doetinchem. In verband met het plotseling overlijden van de overste P. J. van Boon, was hij in laatstgenoemde functie slechts kort werkzaam.

Carnegie diploma's voor Alkmaarse wachtmeesters

In een bijeenkomst van het personeel van de verkeersgroep Alkmaar heeft de districtscommandant, de overste A. Cammaert twee diploma's van het Carnegie Heldenfonds uitgereikt aan de wachtmeesters 1e kl. J. L. Dingler en N. J. Schuffelen. De onderscheidingen zijn toegekend voor het moedig optreden van deze wachtmeesters, die enkele maanden geleden tijdens een patrouille met een T.P.W. een op hol geslagen paard dat een wagen slingerend en met gevaar voor eventueel verkeer over de verkeersweg Bergen-Egmond aan de Hoef scheurde, tot stilstand te brengen. Zij deden dit door met de technische patrouillewagen het gespan voorbij te rijden, waarbij door nauwkeurig ma-

noeuveren het paard bij het hoofdstel gegrepen kon worden.

Over dit huzarenstuk werd reeds uitvoerig bericht in het novembernummer 1964 van het Korpsblad. Uit die publicatie werd al duidelijk dat de beide wachtmeesters een riskant stukje werk verrichtten. Dat komt nu nog eens tot uitdrukking in de verleende diploma's van het Heldenfonds, dat speciale aandacht schenkt aan de daden van hen die met eigen levensgevaar anderen het leven hebben gered of ernstige pogingen hebben aangewend om dat te doen. En bij deze opmerkelijke T.P.W.-operatie is in elk geval het leven gered van de koetsier van het op hol geslagen gespan.

Opperwachtmeester H. M. van Ark plotseling overleden

Wachtmeester en hoofdagent te Hoofddorp onderscheiden voor redden van hond

In de raadzaal van het gemeentehuis van de Haarlemmermeer te Hoofddorp zijn de wachtmeester 1e kl. L. Kroeze uit Hillegom en de hoofdagent van de gemeentepolitie Haarlemmermeer C. H. L. Langelaan uit Abcoude gehuldigd. De loco-burgemeester H. v.d. Zwaard (burgemeester Van Wilgen was wegens ziekte verhinderd), reikte hun in het bijzijn van hun collega's de bronzen legpenning met bijbehorende oorkonde uit, hen toegekend door het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren voor het met gevaar voor eigen leven redden van een hond uit het ijskoude water van de Ringvaart.

De hond liep met zijn baas langs de Ringvaart en rende onverwachts het ijs op dat het omstreeks 50 kilo wegende dier niet kon dragen. De viervoeter raakte in de vaargeul en alle pogingen het te redden faalden. De gemeentepolitie die per auto uit Nieuw Vennep kwam kon het dier niet bereiken. De hond moest van de andere oever gered worden. De gemeentepolitie reed om, intussen

per mobilfoon de hulp inroepend van de rijkspolitie. Eendrachtig gingen men aan de slag. Landhekken werden op het ijs gelegd. De hoofdagent Langelaan bond een lijn om, kroop zo naar de hond maar slaagde niet. Toen was het de beurt van de wachtmeester Kroeze. Samen slaagden de redders tenslotte de hond aan wal te brengen, zulks ten koste van natte en deels gescheurde uniformen.

Bij de uitreiking der medailles waren onder meer prof. dr Beyers namens de Vereniging tot Bescherming van dieren, de commissaris van politie mr C. Barends, de hoofdinspecteur J. Heeringa en de adjudant W. A. Hoekstra, groepscommandant te Hillegom, alsmede collega's van de hondenredders, die algemeen respect en waardering verwierven.

Prof. Beyers zei onder meer dat bij deze redding de grens was bereikt waarop de vraag rijst of een mens zijn leven mag wagen voor een dier en dat deze redding daarom destmeer bewondering verdient. Dat was juist, want zelfs de eigenaar van de hond had tijdens de redding

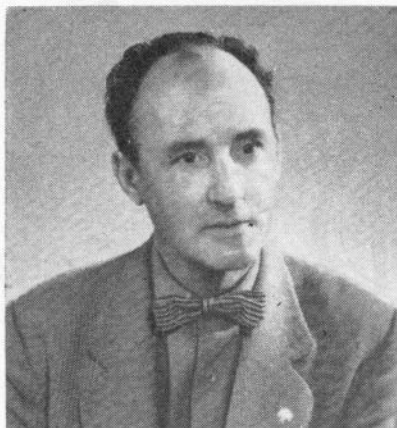
Zaterdagmorgen 20 februari 1965 overleed onverwacht de opperwachtmeester H. M. van Ark, correspondent van het Korpsblad Rijkspolitie te Roermond. Geboren te Epe op 26 april 1919, was hij van 3 april 1939 tot 8 juli 1940 in militaire dienst bij het 2e Regiment Huzaren, waarna hij overging naar de Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie; hij was o.m. geplaatst te Slenaken, Horst en Thorn. Met ingang van 1 september 1954 werd hij belast met de functie van sportinstructeur in het district Roermond. De laatste jaren was hij tevens aangewezen als voorlichtingsambtenaar voor het Bureau Werving. Op 1 februari 1960 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester. Hij was drager van het Mobilisatie-Oorlogskruis en voor hulp in de bezettingstijd verleend aan geallieerde piloten, ontving hij een Amerikaanse en Engelse oorkonde.

Dat hij de achting en genegenheid van velen genoot, bleek wel duidelijk uit de grote belangstelling bij de begrafenis met Korpseer op 23 februari 1965 te Roermond. Bij de daarbij gehouden requiem-mis werd gezongen door het koor van de rijkspolitie te Roermond.

Aan de groeve werd gesproken door de districtscommandant, de majoor W. A. Hulsmans, de kapitein Borra, Hoofd van het Bureau Werving en door de voorzitter van de Fanfare O. L. Vrouw in het Zand. Onze deelneming gaat in het bijzonder uit naar de echtgenote en de 3 jonge kinderen. Voor de Redactie en de Uitgever was de opperwachtmeester Van Ark een zeer toegewijd medewerker die met veel ambitie op sympathieke wijze zijn taak vervulde.

tegen de politiemannen op het afbrokkelende ijs geroepen: „Kom terug, kom terug.” Eigenaar en hond Sanny hadden natuurlijk ook deel aan de plichtigheid en voor de hond had de loco-burgemeester een worst.

Reserve-wachtmeester Van Dop te Oude Tonge ontwierp goedkope Dop-bungalow

In Zeeland, Zuid Holland en ook al in andere gewesten zijn momenteel frisse bungalows in aanbouw: oppervlakte 73 m², kosten f 16.000,— en dus behorende tot de categorie Bogaers woningen waarvoor de hele papierwinkel van bouwvergunning en rijksgoedkeuring in vier weken in orde is, aangezien deze woningen buiten de normale (moeizame) weg van woningbouwcontingenten vallen. De bungalows van f 16.000,— waarvan kort geleden de eerste in Oude Tonge officieel werd geopend, is te meer boeiend omdat ze ontworpen zijn door de reserve-wachtmeester van het korps rijkspolitie, de architect Van Dop te Oude Tonge. Niet slechts als reservist maar ook als architect is de heer Van Dop een buitengewoon geoefend man. Eigenlijk is zijn „Dop-bungalow” geboren uit de bescheiden mogelijkheden die minister Bogaers schiep

om de stroom van formaliteiten te beperken en de woningbouw te bespoedigen. Want, in Nederland mag niet „zomaar” gebouwd worden. De heer Van Dop zegt: „burgemeesters mogen een rijksgoedkeuring afgeven voor bouwwerken tot f 10.000,— maar het is uitgesloten daarvoor een degelijke woning te bouwen.

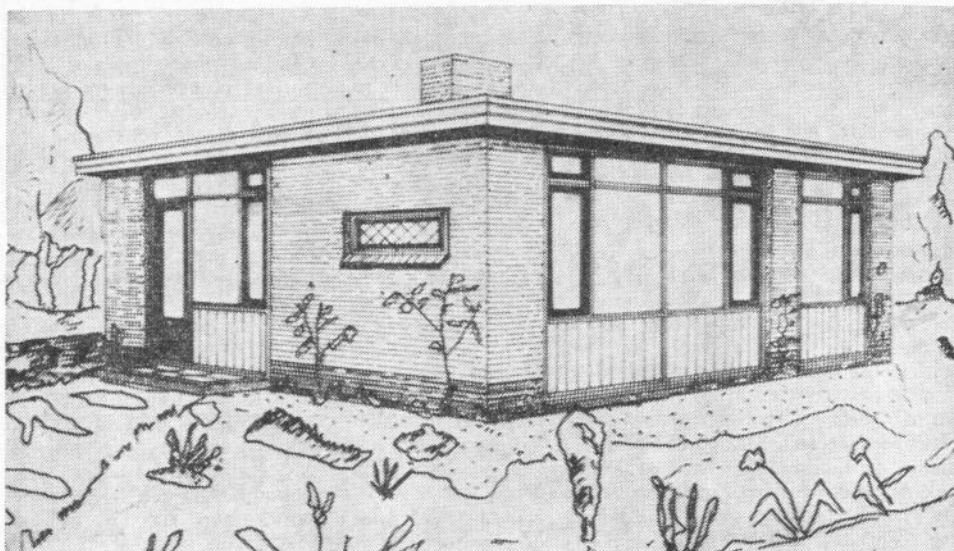
Voor woningwetwoningen geeft de minister elk jaar een contingent aan de provincies die dan weer verdelen over de gemeenten. Maar dan moeten er ook nog aannemers zijn die deze woningen kunnen bouwen tegen een door het ministerie gestelde curveprijs. Er kan ook gebouwd worden in de vrije sector, met of zonder premie, maar ook voor deze woningen tot f 22.000,— mét en daarboven zonder premie, wordt jaarlijks ook maar een beperkt aantal rijksgoedkeuringen verstrekt. Nadat het niet mogelijk was gebleken huizen te bouwen voor f10.000,— bepaalde de minister, dat voor huizen tot f 14.000,— direct een goedkeuring kon worden gegeven en zo werd de zogenaamde Bogaerswoning

geboren, die nu f 16.000,— mag kosten door de stijging van materiaalkosten en lonen.

Die huizen vallen dus niet onder contingenten en er wordt nog een premie (ongeveer f 700,— tot f 1500,—) op gegeven ook.”

Zo komt de heer Van Dop terecht bij zijn bungalow. „Op deze manier ben ik mij gaan verdiepen in de mogelijkheden en zo is de Dop-bungalow ontstaan, die natuurlijk — en dat maakt het niet eenvoudig bij deze prijs — aan de voorschriften moest voldoen. Het plan werd goedgekeurd en ik krijg nu aanvragen uit alle windstreken”. De bouwtijd belooft 3 maanden en dus is het met zo'n huis allemaal vlot bekeken. De heer Van Dop, die een trouw bezoeker is van de oefenavonden van de reserve-rijkspolitie, dient de gemeenschap op tweeërlei wijze, in het dagelijks bestaan vooral door strijd tegen de woningnood, waarbij nu een echte Dop beter is dan een half ei . . .

B. den O.

★
Dit is de Dop-bungalow:
woonkamer 16,1 m², twee
slaapkamers (9,55 en 8,15 m²)
een keuken met betegelde
kookhoek, marmoleumvloer-
bedekking, in keuken, gang
en hall afgewerkt met beton-
emaille, douche en w.c. met
tegelvloeren en een berg-
ruimte van 5,20 m².

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

De situatie in Zuidoost-Azië, met name in Vietnam, is weinig rooskleurig. De gebeurtenissen van de laatste maanden hebben daarop nog eens een scherp licht geworpen. De oorlog tegen de Vietcongrebellen is een zware strijd, die niet alleen met de kracht van de wapens beslist kan worden. De positie van de Amerikanen in Zuid-Vietnam is moeilijk. Nadat de rust enigszins leek te zijn hersteld, begonnen aan het eind van het vorige jaar opnieuw onlusten, vooral van de kant van de boedhisten en studenten, die niet alleen gericht waren tegen de regering van Tran Van Huong, maar ook tegen de Amerikanen. De verhoudingen tussen de Amerikaanse ambassadeur Taylor en de Vietnamese legerleiding liet eveneens te wensen over. Taylor was bepaald niet gelukkig met de putsch van 20 december, waarbij een aantal leden van de nationale raad in de gevangenis verdwenen en de toch al wankelende stabiliteit van het land op nog lossere schroeven kwam te staan. Taylor dreigde zelfs met opschorting van de Amerikaanse miljoenenhulp, indien de burgerlijke gevangenen niet werden vrijgelaten. Om uit de politieke crisis te geraken besloot men tot de oprichting van een verbindingscomitee, waarin naast twee burgers ook twee afgevaardigden van het leger zitting zouden hebben, terwijl ook de Amerikaanse ambassadeur een vertegenwoordiger zou kunnen aanwijzen. Na veel geharrewar werd men het erover eens, dat de burgerlijke autoriteiten niet onder maar boven de militaire overheid zouden komen te staan. Ook de verkiezing van een wetgevende vergadering werd in het vooruitzicht gesteld. In die tussentijd zou dan het staatshoofd de wetgevende macht uitoefenen, want de ontbonden nationale raad kwam niet meer terug. Deze overeenstemming werd vastgelegd in een akkoord, dat tevens de vrijlating van de gevangenen regelde. Het leek de spanning tussen de Amerikanen en de militairen wat te verminderen. Maar het was inderdaad maar schijn.

Het waren opnieuw de boedhisten, die betogingen begonnen, ook ditmaal anti-Amerikaans gericht. Behalve de „wrede politiek” van generaal Taylor werd in deze betogingen ook de „tirannie” van premier Huong veroordeeld. De militairen, voorlopig niet van zins de steun aan premier Huong te ontfangen, bezetten de Boedhistische tempels in Saigon. Op 27 januari van het nieuwe jaar gebeurde dan, wat feitelijk te verwachten viel: voor de zoveelste maal sinds de omverwerping van het Diem-regiem in 1963 namen de militairen de macht over. Gelukkig ditmaal zonder bloedvergieten. De militairen verklaarden hun optreden met te zeggen, dat het burgerlijke bestuur niet in staat was gebleken de noodtoestand het hoofd te bieden. Ze zeiden toe opnieuw een nationale raad van 20 personen in te stellen, onder wie burgers en militairen en waarin ook de religieuze stromingen zouden worden gerepresenteerd. Machthebber werd generaal Khahn, die in september 1964 was afgetreden en die inmiddels ook al weer van het toneel is verdwenen.

De Amerikanen waren met dit stuivertje wisselen niet erg gelukkig, maar kregen van Khahn te horen, dat

Zuid-Vietnam zijn eigen binnenlandse aangelegenheden wenste te regelen. Uiteraard werd de verhouding tussen Khahn en Taylor er niet beter op. Inmiddels gingen er ook in Amerika zelf stemmen op, die aandrongen op een herziening van de Amerikaanse politiek t.o.v. Vietnam. Zo noemde de democratische senator Church neutralisatie „een aanvaardbaar doel”. In een reactie hierop verklaarde minister Rusk, dat Amerika zijn troepen zou willen terugtrekken, mits Noord-Vietnam en China hun agressie zouden staken. In de huidige situatie kon van een dergelijke terugtrekking echter geen sprake zijn. Ook de militaire situatie werd er niet beter op. Het bleek, dat de Vietkong aanzienlijk in kracht was toegenomen. De toespitsing van de situatie bleek eveneens uit het feit, dat de Russische premier Kosygin een bezoek bracht aan Noord-Vietnam, een opzienbarend initiatief van de nieuwe leiders in het Kremlin. Dat bezoek viel samen met de Amerikaanse luchtaanvallen op Noord-Vietnam. Op weg naar Hanoi verbleef Kosygin op 5 en 6 februari in Peking, het eerste bezoek aan China van een sowjet-leider sinds Chroestsjof er in 1959 geweest was. De ontvangst was koel, althans alle uiterlijke ceremonieel, waaraan men in kommunistische landen zo hecht, ontbrak eraan. Dat was wel aanwezig, toen Kosygin in Hanoi arriveerde. Op een massabijeenkomst verklaarde de Rus, dat de S.U. Noord-Vietnam te hulp zou komen, als het door de Amerikanen zou worden aangevallen. Bij zijn vertrek op 10 februari maakte hij bekend, dat overeenstemming was bereikt over maatregelen en tot versterking van het militaire potentieel van Noord-Vietnam. Waaruit deze precies zou bestaan, werd niet duidelijk, maar men kan aannemen, dat het vooral zal gaan om versterking van de luchtverdediging. De aanwezigheid van luchtmaarschalk Wersjinin in het gezelschap van de Russische premier duidde daar al op.

Kort na zijn vertrek verschenen opnieuw 160 Amerikaanse en Zuidvietnamese vliegtuigen boven het gebied Chahn Hoa, terwijl de Noordvietnamezen vanuit zee een aanval lanceerden op Qui Nhon. De Chinezen reageerde in scherpe taal op de Amerikaanse acties en zij riepen in een verklaring van 13 februari „alle volkeren ter wereld” op stelling te nemen tegen het Amerikaanse imperialisme. Deze verscherping van de situatie, die grote onrust verwekte, gaf premier Sjastrri van India aanleiding boodschappen te richten tot president Johnson en premier Kosygin, terwijl Frankrijk de Sowjet-Unie en Engeland als co-voorzitters van de conferentie van Genève een nieuwe bijeenkomst over Vietnam wilde laten bijeenroepen. Ook Paus Paulus deed op 11 februari een oproep tot vrede en daarop volgde een verklaring van de sekretaris-generaal van de V.N., waarin op onderhandelingen werd aangedrongen. De bezorgdheid in Amerika zelf nam ook toe. Van de kant van de regering verklaarde defensie-minister Mc. Namara, dat het in Z.O. Azië niet alleen ging om het behoud van een klein land als Vietnam, maar om te voorkomen, dat dit gehele gebied onder Chinese invloed zou komen.

Wat 'n haast..

Volgens geleerden bestaat de aardbol al 3000 miljoen jaar, de mens 1 miljoen jaar. Daar mag om mij best een paar jaar aan mankeren, want dan blijft nog als een paal boven water, het feit dat u en ik ergens bewegend in het heelal op een draaiende bol, gewoon onderweg zijn in de wenteling van een onmetelijke ruimte en volgens een bestek dat in miljoenen jaren de gang van de mensheid bepaalt. Ons leven betekent veel, voor onszelf en voor degenen om ons heen, het betekent niets tegen de achtergrond van deze harde feiten. Het is als een bloem van de Victoria Regia die één dag bloeit en dan nog minder zeldzaam ook. Dit lijkt een beetje somber gepraat, maar het is meer een positiebepaling ten opzichte van de betrekkelijkheid van alle dingen, ook van onszelf, een basis voor een paar bespiegelingen en voor een vraag, waarvan we het antwoord niet behoeven te horen omdat we dat in wezen wel kennen maar het meestal vergeten.

Goed: de mens heeft grote delen van de aarde en vele dieren tot producenten van voedsel gemaakt. We zijn delfstoffen gaan winnen, we hebben machines gebouwd en het

leven op de aarde grotendeels laten beïnvloeden door een industriële revolutie. We hebben televisie en raketten, satellieten en straaljagers, telefoon en ruimtevaarders, atoomenergie en straks gaan we op reis naar de maan.

En als wij niet uitkijken gaan we echt naar de maan, want wat hebben we van onszelf gemaakt? Best: de gemiddelde ouderdom is toegenomen en dat is een verheugend feit. Maar met heel onze (moeizame) evolutie en een ergens wel begrijpelijke voldoening, dreigen wij zelf de opgejaagde, rusteloze schepsels te worden van een ingewikkelde beschaving, die vaak helemaal niet zo beschaafd blijkt te zijn. Wij haasten ons van de ene dag naar de andere, van het ene jaar in het andere met een élan of we eigenlijk ontvreden zijn met de dag van vandaag, of we verwachten dat het morgen beter zal zijn en eigenlijk of we zoveel tijd van leven hebben dat het niet belangrijk is of we dagen en weken door de vingers laten glijden zonder ons tijd te gunnen voor bezinning over waar we staan, wat we doen en waarom of voor de vraag: waarom we ons zo haasten.

Is het eigenlijk zo erg wanneer de

aardappels vijf minuten later gaar zijn, of de koffie straks een kwartier op ons tijdschema achterloopt? Wie zegt eigenlijk dat wij en de onzen haastig moeten zijn: de regering, de burgemeester, de groepscommandant? Welnee! We doen het in feite zelf, wij laten ons haasten, opjagen tot schepsels die 's avonds afgetoofd van emoties neervallen op onze schuimrubbermatrassen, nadat het laatste journaal met de laatste resten wereldonrust van de dag mogelijke sporen van beginnende rust resoluut verdreven heeft. Het gaat gewoon om de keus: zijn we mens of robots in opleiding? In gemeede: waarom die haast, we riskeren er in

Voor Moeder

het verkeer onze huid ook nog mee, we lopen onszelf voorbij.

Dat wordt anders met ingang van morgen, heb ik mij onlangs voorgenomen, maar het valt niet mee. Allerlei dingen proberen mij dagelijks klein te krijgen en op te jagen en ik ben in een voortdurend defensief. Maar, laat ik nu ineens tijd over hebben om even naar het roodborstje en de sneeuwklodjes in de tuin te kijken en vooral om eens even na te denken over de haast in deze samenleving. En dan zeg ik nu: Ik niet meer, wat 'n haast...!

MARIANNE

.... maar voor verfijnd
toerisme een

vraagt folder bij
N.V. Carstabo - Oss
Tel.: 04120-2558-4319

Groots op de camping,
tot 24 m²

en thuis op de kantelbeugel
een bescheiden plaatsje.

TRAVEL-SLEEPER

DE BEROEMDE KOFFERCARAVAN

Het geheim van Hjalmar de visserman

(XVII) De slag om de vrijheid van mensen

Jens stapte aan de schaduwkant de nog steeds door de schijnwerper van de patrouilleboot verlichtte stuurhut uit. Ze zagen hem nog juist langs het trapgat gaan; de mitrailleur onder de arm. De mannen en de twee jongens keken door de ronde patrijspoorten van het achter onder. Ze hoorden het geluid van metaal op metaal. „Hij zet hem hierboven, geloof ik,” zei Einar. En hij had gelijk. Op het zelfde moment klonk een oorverdovend geratel boven hen. Buiten, werd het op slag aardedonker en

en Kind

even schenen ze weer alleen op zee te zijn. Ze wisten beter; Hjalmar liet het schip snel draaien en duwde de gashandle van de motor tot het uiterste eind van wat ze tevoren als een rood vlak hadden zien staan. Ze hadden de zwenking van het scheepje gevoeld, ze hoorden nu de motor brullen en het leek of het scheepje door de golven steigerde, opgezweept tot uiterste snelheid. Een tweede schijnwerper flitste aan, nu recht achter hen. Te zien aan het licht scheen het dat zij uitgelopen waren. Weer klonk een salvo van de mitrailleur boven hen en weer werd het donker.

„Goed werk, Jens”, riep de vreemde gast, meer licht hebben ze niet, maar hou ze in de gaten. We weten niet hoe snel die schuit is, hopelijk een tot patrouillevaartuig verbouwde vissersschuit.” Het mocht zo zijn dat er niet meer schijnwerpers op het andere schip waren, maar er was wel bewapening . . .

Vaag klonk geratel achter hen. „Dekken,” riep de vreemde gast.

Ze zagen gloeiende puntjes gierend voorbij gaan, hoorden het geluid van versplinterd glas van de stuurhut en ketsende knallen tegen het staal van het achteronder. Boven vuurde Jens terug en weer kwam een salvo van de andere kant. Toen klonk gekreun uit de stuurhut en ze zagen met schrik tegen het

vale nachtlucht Hjalmar achterover vallen. Onmiddellijk sprong een van de vijf nieuwe passagiers naar boven om Hjalmar te helpen en de vreemde gast stond al aan het stuurrad. De motor van het kleine scheepje raasde knallend het hele scheepje trilde in al zijn voegen. De jongens waren misselijk van angst, en durfden niet meer omhoog te kijken naar wat er in de stuurhut gebeurde. Het licht in het achteronder was al bij het eerste salvo van het andere schip uitgedraaid, niemand zei meer iets. Ieder had zo zijn eigen bange gedachten. Het schieten ging over en weer, de vreemde gast draaide als bezeten aan het roer, om het schip zigzaggend te laten wegvaren. De minuten schenen uren te duren. De motor overstemde alles, zelfs het geraas van het kielzog dat de schroef ontwikkelde. Nog eenmaal werd er geschoten, maar het scheen verder weg te zijn. Jens kwam binnen en vloekte. „k Begrijp niet dat ze ons niet in kunnen halen, moet een oude rotschuit zijn, die ze heb-

ben,” zei hij verbeterd.

„Waar is Hjalmar,” informeerde Jens. „Die ligt hier achter mij op de grond, hij is gewond,” antwoordde de vreemde gast kort. Jens vloekte weer en bukte. De jongens hoorden het allemaal als in een bange droom. Huivering kroop door hen heen, toen zij de vreemde man tegen Jens hoorden zeggen: „Hij is dood”.

Tranen sprongen hen in de ogen, want zij hadden Hjalmar als een oude vriend gezien, ook al hadden zij hem gewantwoord en ook al kenden zij hem nog maar kort. Niemand zei een woord. Einar en Harald waren blij dat het donker was, tranen rolden brandend over hun wangen.

Het andere schip scheen achtergebleven en ze voeren, nog altijd op meer dan volle kracht, in rechte koers naar het noorden, urenlang tot het licht begon te worden in het oosten, tot de jongens van ellende in slaap vielen op de houten banken, waar ze neergelegd waren door de nieuwe passagiers, die zelf op de grond gingen zitten.

Langs de (water)weg gezien

Vijf gulden brengt deze foto de wachtmeester 1e kl. J. J. M. Bömer te Nijmegen op, een foto van de Waalslepers, gemaakt in de Waalhaven in Nijmegen, toen daar een opper van de recherche, een van de administratie, een groepscommandant, een plaatsvervangend havenmeester en een gemotoriseerde politiemans bureau-ark van het district Nijmegen versleepten.

Inzendingen voor volgende afleveringen van „Langs de weg gezien” (f 5,— per geplaatste foto) inzenden aan: Secretariaat Korpsblad Rijkspolitie, Bureau-ark Rijkspolitie te Water, Nijmegen.

PERSONALIA

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-2-'65: Th. Buunk, owmr., van Den Haag naar Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 25-1-'65: P. v. d. Molen, officier 2e kl., van Amsterdam naar Almelo.
Per 1-2-'65: J. de Bruin, wmr. van Breukelen naar Echt; W. Uithol, owmr., van Langbroek naar Vinkeveen en Waverveen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 7-1-'65: J. v. d. Have, owmr., van Leimuiden naar Elspeet.

Per 15-1-'65: A. K. Boogert, owmr., van Bodegraven naar Leiden.

Per 1-2-'65: J. L. Buise, wmr., van Voorschoten naar Zoetermeer; T. F. H. Klein, wmr., van Barendrecht naar Zundert; J. Mast, owmr., van Arnemuiden naar Alblasserdam; C. Vreugdenhil, wmr., van 's-Gravenzande naar Zoetermeer; C. W. v. Dijk, wmr. 1e kl., van Bodegraven naar Bilthoven.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-1-'65: J. Kribbe, owmr., van Almkerk naar Woudrichem.

Per 1-2-'65: P. L. H. Lap, wmr., van Arcen naar Siebengewald; P. J. H. Otten, wmr. 1e kl., van Gilze naar Bilthoven; B. de Vries, owmr., van 's-Hertogenbosch naar Zwolle.

RESSORT ARNHEM

Per 1-1-'65: G. J. Koele, wmr. 1e kl., van Epe naar Apeldoorn.

Per 1-2-'65: C. J. M. de Jong, wmr., van Huissen naar Groesbeek; L. van Dijk, owmr., van Blokzijl naar Raalte; R. Schut, wmr., van Malden naar Oud Gastel; B. H. Harbers, wmr. van Dalfsen naar Thorn; J. Brouwer, adj., van Zwartsluis naar Zwolle; J. Dijkstra, wmr. 1e kl., van Lelystad naar Midwoud.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-1-'65: W. Nijholt, wmr. 1e kl., van Midland naar Schiermonnikoog.

Per 28-1-'65: J. Drok, wmr. 1e kl., van Nieuwe Pekela naar Nieuwe Schans.

Per 1-2-'65: R. Bil, wmr. 1e kl., van Akkrum naar Terhorne; P. Dijkstra, wmr. en A. Poelman, wmr., van Middelestum naar Siddeburen; H. Leupen, owmr., van Midwolda naar Oosterwolde; E. Piel, wmr. 1e kl., van Vleder naar Zwaag; E. Blaak, wmr. 1e kl., van Loppersum naar Kornwerderzand; C. Looge, wmr. 1e kl., van Tzummarum naar Blokzijl; A. Nijebanning, wmr., van Eelde naar Heeze.

Aanwijzing voor functie

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-1-'65: Adjutant J. v. d. Heide tot commandant S.A.S. van de Sectie B.V. te Den Haag.

RESSORT ARNHEM

Per 1-2-'65: Adjutant J. Brouwer tot groepscommandant te Zwolle.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: M. C. v. d. Kaaden te Driebergen.

Per 1-2-'65: A. W. van Rijn te Utrecht.

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-2-'65: W. Uithol te Vinkeveen en Waverveen; M. de Vries te De Bilt; S. Westra te Amsterdam.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 6-1-'65: P. Veenstra, Krommenie.
Per 7-1-'65: B. v. Dalen te Midden Beemster.

Per 10-1-'65: N. v. d. Berg te Bunschoten.

Per 12-1-'65: P. J. v. Leeuwen te Am-

sterdam.

Per 13-1-'65: A. Ekelmans te Westzaan.
Per 18-1-'65: T. Bleeker te Heerhugowaard.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'65: A. Pouwelse te 's-Gravenhage; W. I. de Jonge te St. Laurens.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'65: H. J. Kasemier te .....

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: M. van Lieshout en J. van Baal te 's-Hertogenbosch.

Per 1-2-'65: A. Th. Lucassen te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-2-'65: G. Dik te Nijmegen en J. J. Oskam te Arnhem.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'65: W. Brand te Westerhaar; C. Looge te Blokzijl.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 10-1-'65: B. A. Klein Gebbink te Ruurolo.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: J. v. d. Arend te Groningen.

Per 16-1-'65: W. Nijholt te Schiermonnikoog.

Per 1-2-'65: E. Blaak te Kornwerderzand; A. Miedema te Hardegarijp.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

tot adjudant:

Per 1-2-'65: T. A. Kemper en H. J. M. Houben te Bilthoven.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-2-'65: C. J. Rietman, C. van Dolderen en J. Louwse te Arnhem.

In dienst getreden

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-2-'65: Mevr. M. G. Bouwman-Westphal, serveerster, Den Haag.

SPEURHONDENSCHOOL

Per 25-1-'65: Mevr. W. den Dulk-Ratajczak, arb.contr., Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-1-'65: R. Gieseke, schrijver, Heemskerk.

Aangesteld als parketwachter:

Per 1-2-'65: J. J. Kuiper te Alkmaar; B. M. Bremer, C. N. M. Erkamp, J. W. v. Grootbeest, W. C. de Melker, C. J. Moes en J. Nagtegaal te Amsterdam;

G. Groen, H. J. L. Versteijn en D. de Vries te Haarlem;

B. v. Bommel, H. H. v. Hunen, G. J. de Klerk, H. J. Scholten en F. C. Willemse te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'65: J. van Orden-Pijpker, schrijver te Alblasserdam.

Aangesteld als parketwachter:

Per 1-2-'65: R. R. Crompvoets, H. Hammes en W. Bretveld te 's-Gravenhage;

J. v. Broekhoven en J. de Koter te Dordrecht;

J. Gielbert te Rotterdam;

J. Joziassie en A. Poppe te Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-2-'65: C. Pechler, adm. ambt. C3 te Nederweert; L. H. J. v. d. Boorn, adm. ambt. C3 te Waale.

Aangesteld als parketwachter:

Per 1-2-'65: A. C. P. Bakx, W. H. Gijsbrechts, A. P. M. de Kort, F. H. C. Stein Callenfels, J. A. v. d. Sijden, W. v. d. Zwan en A. Hendriks te Breda;

C. T. van Gammeren en A. C. J. van Loon te 's-Hertogenbosch;

W. J. H. Janssens, P. J. Jeurissen en J. M. Peeters te Roermond.

RESSORT ARNHEM

Per 1-2-'65: C. A. van Caspel, adm. ambt. C3e kl. te Vollenhove.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
S. Timmermans
Prinsenbeek
ress. 's-Hert.bosch
☆ 2-7-1918
† 5-2-1965

Res.-Wachtm.
Chr. H. Lommers
Drunen
District Tilburg
☆ 30-10-1919
† 23-1-1965

Res.-Wachtm.
J. Buninga
Muiden
District Amsterdam
☆ 3-5-1914
† 30-12-1964

Res.-Wachtm.
J. E. v. Dijk
Haarlem
District Amsterdam
☆ 1-1-1917
† 7-12-1964

Res.-Wachtm.
M. J. Rongen
Venraij
District Roermond
☆ 17-9-1923
† 18-1-1965

Oud-Adjutant
G. E. van Ooijen
Leusden
ressort Amsterdam
☆ 9-11-1902
† 8-2-1965

Owmr.
H. M. van Ark
Roermond
ressort 's-Hert.bosch
☆ 26-4-1919
† 20-2-1965

Aangesteld als adm. ambt. C 2e kl. (parket):

Per 1-2-'65: J. H. Binnenmars, A. L. Dams, D. U. Meijer en B. A. Oude Vrielink te Almelo;

B. G. Klaassen, J. van Marle en J. Meeuwisz te Arnhem;

M. G. W. Boekholt, J. F. W. Evers, G. Havemann, G. van der Meij, D. van der Meer, T. Schroor en J. B. Ruijsink te Zutphen;

J. Boesjes, G. H. van der Linde en F. Venema te Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

Per 11-1-'65: H. Woltmeijer, adm. ambt. C 3e kl. te Gieten.
 Per 16-1-'65: F. S. Dijkema, schrijver A te Groningen.
 Aangesteld als parketwachter:
 Per 1-2-'65: S. Feenstra en H. J. P. Bosker te Assen;
 H. Eisses, H. J. Goedhart, W. Hut, J. v. d. Land, J. Penninga, H. de Thomis en R. Uilenberg te Groningen;
 T. Harskamp, S. F. Jorna, G. Keegstra en S. Mulder te Leeuwarden.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als reserve-wachtmeester met vermelding van het district:
 Per 15-1-'65: M. M. Goossens, J. W. Hopmans en F. H. Heijnen, Breda.
 Per 15-2-'65: G. Kerkhof, Amsterdam; G. Domburg, P. Noordanus, 's-Gravenhage; M. J. J. Vlemmings, Eindhoven; J. M. Eichhorn, G. M. Knapen, Ch. L. A. Steeghs, F. J. Theunissen,

M. F. Mestrom, Roermond; J. van Zelm, Nijmegen; J. de Vries, Assen.
 Per 1-3-'65: J. R. M. Zagwijn, J. van Baar, M. Genet, Alkmaar; L. A. van Drongelen, Dordrecht; J. W. P. Driessen, J. H. J. Driessen, J. Chr. van Rengs, F. H. J. Theunissen, Roermond; J. W. Luimes, G. M. te Paske, Doetinchem; Th. Timmer, Groningen; D. de Jong, P. van der Velde, Leeuwarden.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE
 Per 1-2-'65: Mevr. M. J. de Nennie-Looman, arb. contr. te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN
 Per 1-2-'65: Mej. E. v. d. Leeuw, adm. kr. te Den Haag; J. Bhaggan, rijksambtenaar E te Den Haag.

WAGENPARK
 Per 1-3-'65: H. Maree, chauffeur te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'65: J. Meigert, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'65: W. Schrijvershof, wmr. 1e kl. te Nieuwerbrug; Th. F. Souer, adjudant te 's-Gravenhage; K. Oost, schrijver te Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

L. H. J. van den Boorn, wmr. 1e kl. te Riethoven; A. S. de Vries, schrijver te Oirschot.

RESSORT ARNHEM

Per 1-2-'65: H. Bredewold, owmr. te Zwolle; P. Looijenga, wmr. 1e kl. te Terborg; A. Wolf, wmr. 1e kl. te Drempt; P. M. Francissen, schrijver te Nijmegen; A. Hemeltjen, techn. contr. te Harderwijk.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-2-'65: J. C. de Vries, wmr. 1e kl. te Assen; H. Oving, adjudant te Terschelling; W. Fonk, owmr. te Bergum; J. de Jong, wmr. 1e kl. te Wommels.

AMBTSJUBILEA

waarbij opgenomen de jubilea waarvan de datum als gevolg van de gewijzigde bepalingen aangaande de berekening van de diensttijd vervroegd is.

Owmr.
N. M. v. d. Werf
Driebergen
Sectie B. V.
25 jaar op 18-9-1964

Owmr.
A. Braaf
Wijdewormer
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-9-1964

Wmr. 1e kl.
W. J. Grimijzer
Oudkarspel
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1964

Owmr.
J. H. A. Overmars
Cothen
ressort Amsterdam
25 jaar op 12-6-1964

Wmr. 1e kl.
N. Scheer
Bilthoven
ressort Amsterdam
25 jaar op 19-2-1964

Wmr. 1e kl.
P. Snel
Baambrugge
ressort Amsterdam
25 jaar op 4-10-1964

Owmr.
G. C. M. Keller
Hekendorp
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 20-9-1963

Wmr. 1e kl.
H. W. v. d. Berg
Cadzand
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 25-2-1964

Wmr. 1e kl.
A. Knul
Zoeterwoude
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 25-2-1964

Owmr.
J. Pierneef
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 11-4-1964

Wmr. 1e kl.
A. Leautaud
Oudewater
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 11-4-1964

Owmr.
J. A. Hunteman
Koudekerk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 13-5-1964

Owmr.
P. Maat
Hillegom
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 21-7-1964

Owmr.
A. de Koster
Cadzand
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 8-8-1964

Adjudant
A. Pipping
Bruinisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1964

Owmr.
W. Sannes
Hillegom
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1964

Wmr. 1e kl.
H. de Vries
Hazerswoude
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1964

Owmr.
M. A. Ruissen
Zuidland
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 29-9-1964

Wmr. 1e kl.
E. Bezema
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-10-1964

Owmr.
J. A. C. de Bruijn
Heeze
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-9-1964

Wmr. 1e kl.
B. C. Delleman
Breda
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 15-5-1964

Owmr.
C. J. Gaarthuis
Obbicht en Papenh.
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-2-1964

Owmr.
L. Hoedemaker
Breda
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-8-1964

Wmr. 1e kl.
V. Koster
Waalre
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-2-1964

Owmr.
H. te Pas
Waalre
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-6-1964

Wmr. 1e kl.
G. M. A. Siemerink
Breda
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-8-1964

Owmr.
N. C. Troost
Klundert
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-8-1964

Owmr.
L. M. Welbers
Elsloo
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 11-9-1964

Owmr.
A. L. Schwarz
Breda
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-1-1965

Owmr.
H. J. Wullink
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 25-8-1964

Wmr. 1e kl.
C. Blankestijn
Kesteren
ressort Arnhem
25 jaar op 27-2-1964

Wmr. 1e kl.
J. ten Hoor
Wadenoyen
ressort Arnhem
25 jaar op 25-2-1964

Wmr. 1e kl.
H. Houwing
Vries
ressort Groningen
25 jaar op 24-9-1964

Wmr. 1e kl.
A. Rotgers
Rolde
ressort Groningen
25 jaar op 28-10-1964

Owmr.
J. Nagelhout
Annen
ressort Groningen
25 jaar op 29-9-1964

Owmr.
J. A. Th. v. Strien
Utrecht
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 21-8-1964

Owmr.
P. Kalkman
Maasbracht
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 29-8-1964

Adjudant
J. F. Hoekstra
Amsterdam
ressort Amsterdam
40 jaar op 3-4-1965

Wmr. 1e kl.
J. A. Tomberg
Vleuten
ressort Amsterdam
25 jaar op 15-4-1965

Owmr.
A. Hoogendonk
Moordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-2-1965

Wmr.
J. v. Es
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 18-2-1965

Owmr.
J. v. Weelden
Nieuwliet
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 20-3-1965

Owmr.
G. J. de Koning
Clinge
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-4-1965

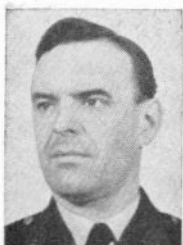
Wmr. 1e kl.
J. M. Stuiver
Leidschendam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-9-1964

Owmr.
J. Kribbe
Woudrichem
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-3-1965

Wmr. 1e kl.
J. W. P. Heijen
Slenaken
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-3-1965

Wmr. 1e kl.
A. J. Daanen
Uden
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 10-4-1965

Owmr.
H. Burgering
Munstergeleen
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 10-4-1965

Wmr. 1e kl.
M. van Agteren
Scheerwolde
ressort Arnhem
25 jaar op 20-2-1965

Wmr. 1e kl.
S. J. de Witt
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 1-3-1965

Owmr.
H. W. te Kamp
Gameren
ressort Arnhem
25 jaar op 10-4-1965

Wmr. 1e kl.
S. J. Kruims
Assen
ressort Groningen
25 jaar op 2-3-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. 8 - APRIL 1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Zo ging op het Hollandsch Diep de Rijkspolitiewimpel in top.

Directeur-Generaal stelde R.P.-9 in dienst op Hollandsch Diep

Tekst en foto's: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Wij van het openbaar ministerie prijzen ons gelukkig, dat we kennis hebben kunnen nemen van het feit, dat de rijkspolitie te water in ons ambtsgebied over de middelen beschikt die haar in staat stellen haar taak goed te kunnen vervullen. Wij hebben ons ervan kunnen overtuigen, dat met dit vaartuig een effectief toezicht op de wateren binnen ons ambtsgebied is gewaarborgd.” Met deze woorden bracht de procureur-generaal, fungerend directeur van politie te 's-Gravenhage, mr D. J. van Gilse, zijn vertrouwen tot uiting in de kwaliteiten van het nieuwe Rijkspolitievaartuig „R.P. 9”, dat door de directeur-generaal van politie jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen op het Hollandsch Diep officieel in dienst werd gesteld. Mr van Gilse zei dit aan het einde van de installatietoetocht, die — begunstigd door fraaie weersomstandigheden — des morgens aan het Groothoofd in Dordrecht was begonnen.

Teveergeefs had een legertje fotografen aan de steiger achter het

Groothoofd gewacht op de komst van Z.E. de Minister van Justitie, mr Y. Scholten. Zij hadden weliswaar een select gezelschap aan boord zien gaan, maar geen minister. Onder degenen die zich „inscheepten” bevonden zich ondermeer de vertegenwoordiger van de Commissaris der Koningin in de provincie Zuid-Holland; de oud-secretaris-generaal, mr J. C. Tentink; de procureur-generaal mr D. J. v. Gilse; de directeur-generaal, hoofd van de directie politie, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen; het plv. hoofd van de directie politie, mr A. M. van Liere; de Algemeen Inspecteur van het korps rijkspolitie, de generaal J. Gerritsen; de officier van justitie, het hoofd van het arrondissementsparket te Dordrecht, mr J. E. Visser, de burgemeesters van Dordrecht en Willemstad, de heren mr. J. A. H. J. van der Dussen en P. B. Bouman; de commissaris van politie te Dordrecht, de heer J. Heidema; de directeuren van de Schottelwerf, de heren Josef Becker en F. Krautkremer; de directeur van Schottelwerf Nederland, de heer A. P.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 8 — april 1965
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25

flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Inspector J. G. C. Downey, officer
in charge van de fameuze Royal
Canadian Mounted Police waaraan
wij in dit nummer een uitgebreide
reportage wijden.

De heer A. P. Koomen, directeur Schottel Nederland; op de achtergrond de RP 25.

Koomen en de inspecteur voor de scheepvaart belast met de Rijksvaartuigendienst, jhr F. T. Laman Trip.

Zij werden alle door de commandant der rijkspolitie te water, de kolonel H. E. Overbeek en zijn officieren, de overste P. C. Silver en majoor mr A. P. Spaanderman op de steiger verwelkomd en verdwenen vervolgens via de loopplank in de ruime stuurhut. Maar op „het plaatje van de dag” wachtten de fotografen vergeefs. De demissionaire minister werd door belangrijke zaken in Den Haag vastgehouden. Toen de trossen van de R.P. 9, op bevel van bootcommandant op- perwachtmeester W. Leeuwestein waren losgegooid, kwam — nog vóórdat het hoge gezelschap zich in de fraaie stuurhut goed en wel had geïnstalleerd — via de mobilfoon een bericht voor de commandant der rijkspolitie te water door. De Minister liet weten, dat het hem zeer speet door dringende ambts- bezigheden niet in staat te zijn persoonlijk de indienststelling te verrichten. Hij verzocht de directeur- generaal dit namens hem te willen doen en hij wenste verder schip en bemanning een behouden vaart. Jhr mr Groeninx van Zoelen toonde zich verheugd over deze „opdracht”, maar alvorens hij op het ruime water van het Hollandsch Diep de rijkspolitiewimpel in top zou hijsen, was het nog eerst kolonel Overbeek die de aanwezigen in een korte toespraak met de kwaliteiten van het

schip in kennis stelde.

De R.P. 9 is een zogenaamd Schottelvaartuig. De vaartuigen ontleen hun naam aan de werf waarop zij worden gebouwd. Die werf ligt in de plaats Oberspay (D) aan de Rijn. De oever waaraan de werf is gebouwd heeft de vorm van een „Schottel” (schotel). Vandaar dus de naam Schottelwerf en kregen de vaartuigen de naam „Schottelvaartuigen”.

De bijzonderheid van deze vaartuigen ligt in het feit, dat zij een zogenaamde „ruederpropellor” (roerschroef) hebben. De schroef doet tevens dienst als roer. Hierdoor krijgt het vaartuig een enorme wendbaarheid. Een mogelijk nadeel zou kunnen zijn, dat bij het uitvallen van de voortstuwingskracht

(schroef) het schip tamelijk onbestuurbaar wordt. Door de deskundigen wordt dit echter als te verwaarlozen beschouwd, zoals ons ook jhr Laman Trip nog tijdens de installatietoetocht mededeelde. Ten eerste achtte de heer Laman Trip het plotseling uitvallen van de motor(en) praktisch onmogelijk en ten tweede zelfs al zou dit gebeuren, blijft er nog wel zoveel druk op de „ruederpropellor” over, dat met het schip nog enigszins te manoeuvreren valt. De R.P. 9 heeft een „lengte over alles” van 20 meter, is 5.02 meter breed en „steekt” 1.85 meter. Het schip is uitgerust met twee G.M.-dieselmotoren van elk 308 paardenkrachten, die het een topsnelheid bezorgen van om en nabij de 27 kilometer per uur. Naast de twee hoofdmotoren heeft men de beschikking over een Volvo-Penta-hulpmotor.

Tot de uitrusting behoren verder een aggregaat voor centrale verwarming, een mariphone, echolood (Atlas dieptelood), radar (Decca 215) en vanzelfsprekend mobilfoon. Door middel van de mariphone is de bemanning in staat, via Scheveningen-radio rechtstreeks contact op te nemen met zeeschepen en overheidsinstanties. Ofschoon iedere luxe in de verblijven is vermeden, zijn de cabines toch smaakvol ingericht. Smaakvol en doeltreffend, want met de R.P. 9 mochten dikwijls langdurige diensten worden verricht. Daarom is de „pantry” dan ook uitgerust met een ijskast en kan de bemanning zich aan boord douchen.

Kolonel H. E. Overbeek licht autoriteiten in over scheepskwaliteiten.

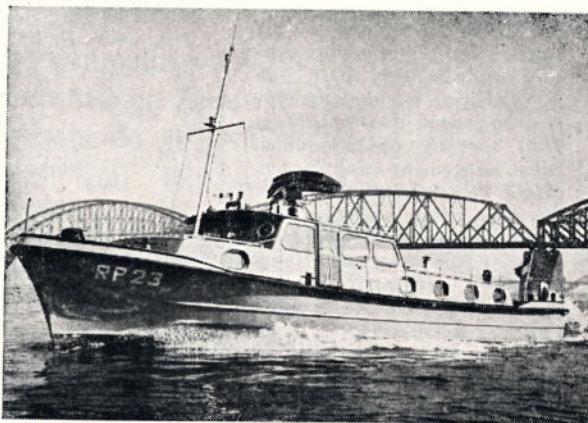
Dat men niet heeft vergeten voldoende gelegenheid te scheppen voor de administratieve afwikkeling van aanvaringen en wat dies meer zij, behoeft wel nauwelijks nog enig betoog.

IJskast en doucheceel bleven tijdens de installatietoetocht buiten werking, maar overigens hebben genodigden en bemanning ten volle genoten van de prachtige tocht over Dordtsche Kil en Hollandsch Diep. Het was een verheugend moment, vooral voor de bemanning, opperwachtmeester W. Leeuwestein en de wachtmeesters 1e kl. M. v.d. Boom, J. Slabbekoorn en J. Nauta, toen mr Groeninx van Zoelen ter hoogte van Willemstad de werfvlag streek en de rijkspolitiewimpel hees.

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

WEGENBOUW
TE SIEPE
ZWOLLERKERSPEL

**OOK DE „RP 23”
dankt zijn verbluffende
vaareigenschappen aan de
SCHOTTEL-ROERPROPELLER**

de ideale voortstuwing en besturing voor
Patrouille-, Directie- en Werkboten

Uitvoerige inlichtingen worden verstrekt door

SCHOTTEL-NEDERLAND N.V.

Melkwegstraat 12 – DEN HAAG
Telefoon 070 - 85 6100

3

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Nieuw Groepsbureau te Oudenbosch geopend

door de opperwachtmeester S. J. Vriente te Oudenbosch

In Oudenbosch heeft burgemeester B. Funk onder grote belangstelling het nieuwe groeps- en rayonbureau geopend. Tot dusver was de groep gehuisvest in de oude marechausseekazerne, die in geen enkel opzicht aan de eisen voldeed. Het nieuwe groepsbureau annex woning voor de groepscommandant en dienstvervanger, heeft aparte kamers voor de groeps- en rayoncommandant, een plantenkamer, verhoorkamer, theorie-lokaal, twee cellen en een garage. De kolonel M. C. Ruygrok, territoriaal inspecteur in het ressort Den

Bosch wees er nogeens op, dat de politietaak alleen dan goed en efficiënt kan worden uitgevoerd wanneer huisvesting en materieel van de politie aan de eisen van de tijd voldoen. De opening werd, behalve door het personeel van de groep, ook bijgewoond door burgemeester A. Krom van Hoeven, de majoor W. H. L. van Nijnanten, commandant van het district Breda, diens officier toegevoegd, de luitenant K. de Maat en de officier toegevoegd voor jeugdzaken in het district Breda, mej. J. Lenssen.

Waardering voor reservist in Kesteren

De res.-wachtm. D. van Gelderen te Kesteren heeft namens de Algemeen Inspecteur een waardering schrijven ontvangen voor zijn optreden bij ongevallen door

gladheid van de wegen. Ook heeft hij bewezen dat de hulp van de reserve-rijks politie van grote betekenis kan zijn. Onder Rijswijk in de gemeente Maurik zag hij een personenauto in een sloot. De bestuurder lag er onder, diens echtgenote

aan de overkant van de sloot in het gras. Rijks politie-ambtenaren, een ambulance en een arts waren ter plaatse, maar de reserve-wachtmeester assisteerde bij het bevrijden van de inmiddels overleden automobilist, bij de behandeling van de vrouw en bij het regelen van het verkeer. Kort daarna zag hij een bus, die van de zomerdijk was geraakt in de gemeente Beusichem.

Hij adviseerde de passagiers uit te stappen, regelde het verkeer en liet zand strooien op het gladde wegdek, waarmee hij tweemaal assistentie verleende in tweeënhalve uur tijd.

Salomons oordeel op Texel

De wachtmeester 1e kl. Th. Eilander te Oudeschild heeft bij zijn standplaats op Texel een Salomons oordeel geveld dat sterk de aandacht heeft getrokken, de goodwill heeft vergroot en menigeen een glimlach om de lippen heeft bezorgd: Tussen Oudeschild en Den Burg stonden twee tuinders tegenover elkaar op een smal wegje met bomen dat zij gezamenlijk gebruiken, maar waar geen twee voertuigen elkaar kunnen passeren. De ene tuinder zat in een luxe wagen, de andere op een tractor en aangezien de verstandhouding niet zo goed was, wilde geen van beide achteruit. De wachtmeester 1e kl. Eilander mocht de zaak oplossen, maar dat bleek moeilijk. Tenslotte zei hij: „U bent waarschijnlijk wel sportief.” „Ik wel, maar hij niet”, zo spraken de tuinders bitter over elkaar. De wachtmeester haalde een cent tevoorschijn en zei: „We zullen zien. Ik gooi kruis of munt, wie verliest gaat achteruit.” Het wonder gebeurde: de verliezer ging zonder commentaar achteruit. Zij hadden meteen een middel om eventuele toekomstige geschillen op te lossen.

De wachtmeester Eilander zei ons: „Ik begrijp niet waarom daarover nou gepraat en geschreven wordt. Het is toch een heel gewone oplossing.” Wij vinden het een buitengewoon wijze oplossing, dat zodoende . . .

B. den O.

Reservist P. Tol uit Rijnsburg gehuldigd voor redden van kind

Na afloop van een gezamenlijke oefening van het M.E.-peloton met vijftig reservisten van het district Leiden, heeft de kapitein J. Vermeulen, tijdens een bijeenkomst in Treslong te Hillegom, een tevredenheidsbetuiging van de Algemeen Inspecteur uitgereikt aan de reserve-wachtmeester P. Tol (37) uit Rijnsburg. De reservist kreeg deze betuiging omdat hij de 5-jarige Marinus Heemskerk heeft gered uit het omstreeks twee meter diepe Vliet te Rijnsburg, een daad die meer reliëf krijgt door het feit dat de reserve-wachtmeester zelf nauwelijks kan zwemmen.

De reserve-wachtmeester, in het dagelijks bestaan lasser van beroep was aan het werk in een werkplaats aan het Vliet, toen hij door een gardenier werd gewaarschuwd dat er een kind in het water lag. De tuinder kwam eigenlijk om een hark te halen, waarmee hij het knaapje, dat achterover — vermoedelijk op de lucht in zijn jasje — in het water dreef, wilde redden. Het hoefde al niet meer: de reserve-wachtmeester sprong onmiddellijk gekleed te water. Zowel hij als het kind verdwenen onder de oppervlakte maar de reservist kwam boven, fel in het water om zich heen tastend. Hij had succes, bracht het kind naar boven en reikte het even later over aan de tuinder, die op de wal stond.

Tijdens de bijeenkomst in Treslong las de reserve-adjudant E. Kronenburg het besluit van de Algemeen Inspecteur voor. De kapitein Vermeulen stelde de reserve-wacht-

meester als een voorbeeld. Burgemeester B. H. Koomans zei trots te zijn op een ingezetene als deze reservist, die in zijn dankwoord simpel zei: „'k Heb m'n plicht gedaan.” Uiteraard werd deze huldiging ook bijgewoond door de groepscommandant Rijnsburg, de adjudant C. W. Docters van Leeuwen en door de instructeur van de reservisten van de groep, de opperwachtmeester H. Schoenmaker.

Bij de foto: Zo reikte de kapitein Vermeulen in Treslong de tevredenheidsbetuiging uit aan de reserve-wachtmeester Tol.

Reserve-adjudanten nemen afscheid

In het gebouw St Jan te Utrecht hebben de generaal J. Gerritsen en het hoofd van het Bureau reserve-rijkspolitie, de heer J. M. A. Kasprowicz in een bijeenkomst van alle reserve-adjudanten woorden van grote waardering gesproken. Deze adjudanten, die per 1 juli worden ontslagen door het inwerking treden van het Koninklijk Besluit betreffende de „rechts-toestandsregeling” voor de reserve-politie, hebben zich immers steeds gewijd aan de opbouw en de consolidatie van de reserve-politie.

Adjudant W. Uithol groepscommandant Vinkeveen en Waverveen

De adjudant W. Uithol is met ingang van 1 febr. '65 aangewezen als groepscommandant te Vinkeveen en Waverveen. Hij is op 25 oktober 1915 geboren te

Alphen aan de Rijn en trad op 24 oktober 1940 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marchaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl. en met als standplaats Lemmer. Op 13 december 1950 werd hij aangewezen als postcommandant te St. Nicolaasga en op 1 augustus 1955 kreeg hij dezelfde functie te Langbroek. Hij werd op 1 januari 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 februari 1965 tot adjudant.

Mannen en vrouwen in Manchester samen op politieschool

door de opperwachtmeester J. H. VERDELLEN, Schiphol

Om even uw geheugen op te frissen: we waren met z'n drieën naar Manchester gevlogen om de motor van de PH-RPL te laten vervangen door een nieuwe. Na aankomst te Manchester namen we contact op met de politie. Het kostte wel enige moeite om de politie-ambtenaren waarmee we in contact kwamen op de police-headquarters, duidelijk te maken dat we politie-ambtenaren van een luchtvaartafdeling waren en met een eigen politie-vliegtuig waren gekomen. Een dergelijke politie-eenheid was in Engeland onbekend. Op drukke verkeersdagen wordt wel gebruik gemaakt van een hetschroefvliegtuig ter assistentie van de verkeersregeling op de grond, maar dat vliegtuig wordt dan gebruikt door de Engelse zuster-organisatie van onze A.N.U.B., een burgerinstantie dus, die in samenwerking met de politie de verkeersdrukke in goede banen tracht te leiden. Hetgeen naar mijn smaak niet de juiste organisatievorm is.

Negers vormen groot vraagstuk . . .

Met inspector George Chadwick, de public relation officer, brachten we een bezoek aan de politie-opleidingschool in Manchester. Ook daar is de opleiding van politie-personeel ter hand genomen in onderlinge samenwerking tussen verschillende gemeenten. We zagen ze excerceren de „nieuwe mannen”, maar . . . ook in dezelfde gelederen de „nieuwe vrouwen”. De opleiding van mannen en vrouwen is namelijk gecombineerd. Later in het gebouw troffen we in een zaal een muzickband van deze jonge politiemensen aan en ook hierbij bevond zich een politie-ambtenares. We hebben nog het museum van de school bezocht. In een der lokaliteiten is ook een politiemuseum, waarin zich attributen van bijzonder oude en interessante politie-zaken bevinden, alsmede oude politiewapens en kledingstukken. In hetzelfde gebouw van de politie-opleiding is ook het centraal registratiesysteem van het politie-district waaronder Manchester ressorteert. Het is een vergelijkbaar systeem als ons „Modus Operandi-systeem”, maar dan alleen voor dat district. Men liet ons een gedrukte courant zien, die iedere dag wordt uitgege-

ven voor het district, waar alle nieuwe en belangrijke politiegebeurtenissen in het district, compleet met foto's, instonden.

Vervolgens bezochten we de ook in hetzelfde gebouwen-complex gevestigde politie-verkeersdienst. Als snelle patrouille-auto heeft men de Triumph-sport in gebruik, uiteraard ook wit van kleur. Ik moet zeggen een bijzonder sportief uitzijende snelle auto.

Terug op het hoofdbureau vernamen we dat inspector Bill Finn ons die avond met enkele rechercheurs de buurt zou laten zien waar de West-Indiërs wonen. Daarmee heeft Manchester een negerprobleem in optima forma, zoals zou blijken: een stadsdeel alleen in gebruik bij West-Indiërs, die zoals men ons vertelde in hun onderhoud voorzien door te profiteren van de prostitutie en van alles wat het daglicht niet kan en mag zien. Dit stadsdeel ziet er enorm verwaarloosd uit, de huizen hier en daar zonder ruiten en deuren en nergens een gordijn. We zijn de kelders in geweest waar zich de zogenaamde negerclubs bevinden. Bij het binnengaan van de huizen leek het of we afbraakhuizen betraden en in de „clubs” waren alleen enkele eenvoudige tafeltjes en stoelen, maar wel overal een juke-box, die een oorverdovend lawaai maakte. In een der kelders stond een neger in volledige overgave voor de juke-box ritmisch te dansen. Hij trok zich van de bezoekers niets aan. Volgens de collega's in Manchester zijn deze lieden veelal arbeidsschuw en zo gauw ze door de politie worden gezocht verdwijnen ze om in een andere grote stad weer op te duiken, in een soortgelijke buurt, velen zijn ongrijpbaar, aldus inspector Bill Finn. Geen blanke houdt het in een dergelijke buurt uit. Er wonen dan ook

. . . met zo'n helm op zou de RP-200-cockpit bepaald te laag zijn . . .

. . . zo sta je in Amsterdam . . . zo in Manchester.

geen blanken meer; ze zijn succes-
sieflijk weggetrokken. Levensstijl
en houding van deze West Indiërs
liggen zover beneden het minimum
van de blanken dat het onmogelijk
is op gelijke voet met ze om te gaan
of in hun midden te wonen. Dit
heeft niets maar dan ook niets met
rassendiscriminatie te maken, zo
werd ons verzekerd. Deze lieden
vormen een enorm probleem voor de
Engelsen. Ze kunnen in het land
niet worden geweigerd en uit de
ianden van het Gemeenbest komen
kleurlingen. Overigens was er niet
veel te beleven tijdens ons bezoek
aan deze wijk, volgens de ons ver-
gezellende rechercheurs omdat de
aanwezigheid van onze groep, die
terstond wordt geïdentificeerd als
„politie”, als een lopend vuurtje
door de wijk wordt bekendgemaakt”.
Diezelfde avond brachten wij nog
een bezoek aan de bereiden afdeling
van de politie en maakten wij in de
stallen kennis met Pickwick, Oli-
vier Twist, Winkle, Tuckle, Snod-
grass enzovoort, allemaal paarden
genoemd naar figuren uit de boeken
van Charles Dickens.

De volgende dag moesten we naar
de luchthaven om voorbereidingen
te treffen om nog een dag later te-
rug te vliegen naar Schiphol. On-
der meer moest er een proefvlucht
gemaakt worden om de nieuw in-
gebouwde motor te testen.

's Avonds waren we te gast bij de
International Police Association
(IPA) van het district Manchester.

Een zeer gezellige avond met mu-
ziek dans en . . . uiteraard ook een
tombola. De feestelijke avond werd
gehouden in een zaal van een der
afdelingsbureaus van de politie, met

eigen kantinebeheer. Alle consump-
ties werden verstrekt tegen sterk
gereduceerde prijzen. Van hoog tot
laag danste en praatte: de super
intendant, die we op de opleidings-
school hadden leren kennen, danste
vol overgave de Twist.

Inspector George Chadwick bracht
ons voor het vertrek naar de lucht-
haven. Met zeer prettige herinnerin-
gen aan ons contact met de politie
van Manchester, die alles deed om
ons verblijf gezellig te maken en
waar nodig een vervoermiddel ter-
beschikking stelde, stegen we nadat
de mist was opgetrokken om 11.00
uur op. We maakten een voorspoedige
vlucht naar Lymgne, waar we
evenals op de heenweg, een tussen-
landing maakten. Om 14.30 uur ver-
trokken we van Lymgne om het
laatste traject te vliegen naar Schip-
hol waar om 16.30 uur landden,
na een vlucht die bepaald wat an-
ders was dan een patrouille boven
rijksweg 2 . . .

★
Inspector Georg Chadwick
kwam nog even officieel
afscheid nemen voor
wij weer „lucht” kozen
met onze trouwe Cessna.

. . . even een kaartje naar huis, weten ze tenminste dat we hier geweest zijn . . .

Duisternis gaf onguur gespuis ruim baan

Kaarsen bleven eeuwenlang enige lichtpuntjes in donker Europa

door de wachtmeester 1e kl. J. SEIDEL te Steendam

Zo vrolijk de Europese steden en stadjes er in de 17e eeuw overdag uitzagen, zo doods en somber waren ze nadat de duisternis was ingevalen. Het „ruumkloccke” dat in de schemering werd geluid was voor de eerbare burgers en burgeressen het teken om de straten met de sierlijke gevels, brede luifels en kinderhoofdjes te verlaten en de deur stevig te sluiten. Want op hetzelfde ogenblik werd het gevaarlijk op straat. In de plotseling stille en sombere sfeer van de duisternis, zonder licht of geluid kwamen rabauwen, dieven, moordenaars en ballingen tevoorschijn.

Als dan degenen die binnen zaten, buiten een geluid hoorden dan was dat altijd luguber of griezelig: een rauwe schreeuw, een dodelijke gil, gerochel, sinistere fluisterstemmen, schuifelende of sluipende voetstapen, welke soms in harde ren overgingen. Met grote ogen schaarde

men zich om het haardvuur en men had voldoende inspiratie opgedaan voor het vertellen van spookverhalen.

Lang bleef Europa in duisternis leven. Maar de Romeinen hadden reeds de „blinde- of dievenlantaarns”, die slechts door de zijkanalen een dof licht doorlieten. Ook hadden ze lantaarns die naar alle richtingen het licht verspreidden en „blaeslantaarns” werden genoemd. Volgens Willems (Belgisch museum) vonden de Engelsen in de 9e eeuw hoornen lantaarns uit. En in de 11e eeuw volgden de houten lantaarns. Van enige straatverlichting was echter geen sprake en het was eerst Louisa van Lorreinen, die op de gedachte kwam, tot een min of meer algemene verlichting te komen, zij het dan ook in de vorm van een kaars. Die verlichting werd alleen geplaatst voor al de kruisen, Heiligen- en Mariabeelden en werd ook in Nederland ingevoerd. Dat was de eerste algemene verlichting, waarmede ons land in het begin van de 16e eeuw verrijkt werd. Wel bestond de zogenaamde begeleidingsverlichting. Als men iemand een grote eer wenste te bewijzen, begeleidde men zijn gast tot zijn huis en lichtte hem bij met een brandende fakkel. Zo begeleidde de stadsbode ook de burgemeesters, met „stoklantaarns”.

In het Parijs van 1524 kregen de burgers bevel, om licht voor hun vensters te branden. Het schijnt dat niet iedereen aan die plicht voldeed, want in 1526 en 1553 werd het bevel herhaald. Vijf jaar later stond echter op elke straathoek een „Stoklantaarn” of „Vetpot” opgesteld. Parijs had toen (1558) 912 straten, zodat er ongeveer 2736 lichtpunten waren. Vergeleken met andere plaatsen uit die tijd mocht ook toen Parijs met recht „lichtstad” worden genoemd. Deze verlichting was echter nog zo gering, dat ze

niet vermocht de mensen tegen overvallen van het gespuis te behoeden. Daarom werd ten tijde van Hendrik IV, door de Parijse politie bepaald, dat in de winter de toneelspelen vóór half vijf 's avonds beëindigd moesten zijn, opdat het geachte publiek voor donker thuis kon zijn.

Fakkelverhuur

Er zijn altijd lichtende geesten geweest en zo was het ook in Parijs. Een zekere meneer Landati kwam in 1662 op het idee, om fakkels en lantaarns te gaan verhuren, met of zonder begeleider. Hij kreeg hiervoor een patent voor 20 jaren. De fakkels werden meestal voor de tijd van een kwartier verhuurd. Aan elke lantaarn was een geijkte zandloper bevestigd, opdat men zich niet zou vergissen! In wezen leek dit systeem op dat van de tegenwoordige parkeermeter!

Het was de luitenant-generaal van politie Gabriel Nicolas de la Reynie, die regelmaat bracht in de Parijse straatverlichting. Hij liet in het midden van elke straat en op elke hoek een lantaarn plaatsen, voorzien van kaarsen. Dat was in 1667. Toen kwam een verordening, dat de lantaarns van 20 oktober tot eind maart moesten branden; ook bij maanlicht.

Londen was echter de Parijse politie ver vooruit, want daar werd reeds in 1417 bevolen dat de bevolking des avonds lantaarns moesten uithangen. In 1668 moest het daar ook op andere jaargetijden (zomer en winter), welk bevel in 1690 hernieuwd werd. De feitelijke straatverlichting kwam daar pas in 1736-1737.

Met de openbare straatverlichting kwam Italië achteraan. Pas in 1780 waren een paar steden openbaar verlicht. Palermo al in 1771. Maar in 1786 was te Rome nog geen straatverlichting. Sixtus V wilde die wel invoeren, maar stuitte op onoverkomelijke zwarigheden. Toen vermeerde hij het aantal lampen voor de heiligenbeelden en dat was

Kort geleden hebben wij aandacht besteed aan de straatverlichting in de loop der eeuwen (om precies te zijn in het decembernummer 1964). Daarbij bepaalden wij ons hoofdzakelijk tot Nederland en met name tot Amsterdam. In bijgaand artikel — dat hierop voortreffelijk aansluit — geeft de wachtmeester 1e kl. J. Seidel een indruk van de straatverlichting tot de 18e eeuw, in een aantal andere Europese landen. Hij eindigt overigens ook op het eigen erf, namelijk in Haarlem. Ook dit verhaal geeft een aantal komische, in deze tijd nauwelijks voorstelbare feiten over de tijd waarin Europa 's avonds vrijwel in duister gehuld was.

het enige wat hij voorlopig kon doen.

Was Madrid in 1776 en 1778 nog de slechtst verlichte residentie, tien jaar later stond ze gelijk met Londen, maar toen was Lissabon nog in het geheel niet van lantaarns voorzien.

Op 25 juni 1681 werden de eerste straatlampen te Kopenhagen ontstoken. Hamburg deed dit reeds zes jaren eerder.

Berlijn kwam in 1679 met het bevel, uit elk derde huis een lantaarn met brandend licht uit te hangen. Daar werd de eerste lantaarnpaal in 1682 ingewijd door keurvorst Frederik Wilhelm.

Wenen volgde 5 jaar later en het „brandklokje” gaf het sein der ontsteking aan. Leipzig 1702. Dresden 1705. Frankfort a. d. Main 1707. Kassel 1721. Halle 1728. Göttingen 1735.

België: lamp en geweer . . .

De zuidelijke Nederlanden bleven lange tijd zonder verlichting. Alleen bij feesten of hevige volksbewegingen waren de straten werkelijk verlicht. Op 20 mei 1572 kwam in Antwerpen het „scherpelyck gebot, dat niemant 's avonds achter de negen uren op straat zoude gaen, sonder brandende licht, ende sonder geweer, . . .

Kennelijk was daar de Vuurwapenwet nog niet van kracht . . . Werd het gebod overtreden dan volgde een straf van „hondert gulden boete elcke reyse, ende noch te sitten te water en te broot, als geschiedde.” Brussel was de eerste lichtstad van Zuid-Nederland. Van september 1703 tot april 1704 waren er daar 1000 lantaarns, welke 4300 gulden hadden gekost.

En in Nederland . . .

In Dordrecht werden in de 16e eeuw alleen op het stadhuis en andere stedelijke gebouwen smeerkaarsen gebrand. Omstreeks tegen 1600 brandden er 4266 kaarsen op en 11000 ton turf. Op de wachten werden al lantaarns gebruikt en er waren reeds lantaarnmakers. Des nachts moest men kerken en openbare ge-

bouwen bewaken, omdat ook toen al de inbrekers veelal gebruik maakten van de duisternis. Maar in 1679 had men daar dezelfde straatverlichting als te Amsterdam. Het doorschijnende gedeelte was niet van glas, doch van hoorn.

Tegelijkertijd kreeg ook Den Haag straatverlichting, waar men in 1553 opdracht kreeg „als het laet ende duister zoude wesen, een lantaarn met licht voor de deur moest hangen.” Later zou men daar stenen huisjes op de straathoeken aantreffen, waarin een licht brandde. Dit duurde tot 1662.

De Haarlemmers moesten per 9 november 1648 om het 4e huis en aan beide zijden van de straat „een keersse voor de glazen in 't voorhuys aan de straet” laten branden en ook aan elk hoekhuis.

Gouda was in 1674 nog niet verlicht. Ieder die in avond of nacht over straat ging was verplicht een lantaarn bij zich te hebben. Dit gebod kwam op 4 februari 1609, waarbij tevens verboden werd een mantel om het hoofd te slaan „en zich also te vermommen”. Dat de politie daar toen streng was blijkt uit een keur, waarbij op het vernielen of beschadigen der lantaarns de doodstraf stond!

Hoorn verlichtte in 1682 straten en wallen. Alle „fatsoenlijke burgers en inwoners” moesten lantaarngeld betalen, zodat men een soort straatverlichtingsbelasting kende.

Met de straatlantaarns verschenen ook de lantaarnopstekers, die vaak ook nachtwacht waren en met hun hellebaarden tegen de deuren sloegen om te zien of die goed gegrendeld waren. Meestentijds waren deze nachtwachten niet uit het beste hout gesneden. Hun taak was tevens om de tijd aan te geven:

„Bewaer je vuur en keerse wel,
„De klok het tien, laet sien,
„Tien het de klok.”

of:

„Vijf! ey wil ontwaecken uyt
uwen diepen slaep,
„En uyt uw werck veul heyl
en segen raep.”

Zo ontwaakte eindelijk Europa uit zijn slaep en werd in de loop der eeuwen de weg van de duisternis naar het licht gevonden, zij het vooral in letterlijke zin . . .

Adjutant C. de Lang naar R.P. te Water Nijmegen

De adjudant C. de Lang is met ingang van 1 jan. '65 aangewezen als groepscommandant Rijkspolitie te Nijmegen. Hij is op 6 april 1910 geboren te Utrecht en

trad op 3 januari 1938 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Bergum. Van 1 april tot 1 februari 1955 was hij postcommandant te Zutphen en vervolgens postcommandant te Arnhem. Op 12 september 1956 werd hij verplaatst naar Zaandam waar hij op 1 oktober 1956 werd aangewezen als groepscommandant en op 1 maart 1960 werd hij in gelijke functie verplaatst naar Aalsmeer. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 maart 1958 tot adjudant.

Adjutant J. Brouwer Parketgroep Zwolle

De adjudant J. Brouwer is met ingang van 1 febr. '65 aangewezen als commandant van de Parketgroep Zwolle. Hij is op 19 maart 1911 geboren te Ambt

Vollenhove en trad op 5 oktober 1932 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Gedurende de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van opperwachtmeester met als standplaats Raalte, waar hij postcommandant was. Op 1 september 1953 ging hij in gelijke functie naar Nunspeet en met ingang van 1 maart 1957 werd hij aangewezen als groepscommandant te Zwartsluis. Op 1 april 1958 werd hij bevorderd tot adjudant.

Adjutant A. C. Jonker groepscommandant Stein

Met ingang van 1 januari '65 is de adjudant A. C. Jonker aangewezen als groepscommandant te Stein. Hij is op 28 april 1914 geboren te London (Eng.) en trad op 6 oktober 1936 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezetting diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Hulst. Op 15 januari 1946 werd hij verplaatst naar Nieuwerkerk, op 15 februari 1946 naar Krimpen aan de IJssel en op 15 juli 1946 naar de groep Strijbeek. Vervolgens ging hij op 1 augustus 1948 naar de Verkeersgroep Breda, waar hij met ingang van 1 mei 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 juni 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 januari 1965 tot adjudant.

Groep Alblasserdam in nieuw bureau

door de opperwachtmeester J. van der Pol te Alblasserdam

De vele zorgen door een jarenlange erbarmelijke huisvesting, zijn ook in Alblasserdam inmiddels vergeten, nu de groep de beschikking heeft gekregen over een modern groepsbureau, dat werd geopend door burgemeester L. Looij in aanwezigheid van onder meer de kolonel W. de Gast, territoriaal inspecteur in het

ressort 's-Gravenhage, de commandant van het district Dordrecht, de majoor S. de Vries, diens officier toegevoegd, de kapitein W. D. Lanting, de districtsadjutant L. A. Fluit, de adjudanten M. L. C. de Haan en J. Leyten van de buurgroepen en vele anderen, onder wie uiteraard de adjudant F. van Vlaanderen van de groep Alblasserdam en diens voorganger, de oud-adjudant J. van Antwerpen, die in de loop der jaren zovele rapporten over de slechte huisvesting van voorheen heeft geschreven. Na de officiële opening, waarbij diverse toespraken werden gehouden hield de adjudant Van Vlaanderen een dienstbespreking, die tegelijk een stukje voorlichting betekende, aangezien ook de echtgenotes van de daarbij betrokken politie-ambtenaren daarvoor waren uitgenodigd.

„Ouders, kinderen en politie”

Twee officieren van het Korps schreven een boekje, waarop wij gaarne de aandacht vestigen.

In de door G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk uitgegeven serie: „het abc der opvoeding” verscheen onlangs het 40 bladzijden omvattende werkje „Ouders, kinderen en politie” van de hand van mr M. A. Boom en L. J. M. Kleyn, beiden hoofdofficier toegevoegd voor jeugdzaken.

In het „woord vooraf” stellen de schrijfsters de vraag of de politie (inderdaad) een dreigende macht in onze maatschappij is, dan wel of haar taak van regelende, ordenende en beschermende aard is en verklaren zij aan het verzoek van de redactie, iets te vertellen over de taak en de werkwijze van de afdelingen kinderpolie als onderdeel

van de politie, te hebben voldaan, omdat er nog zoveel misverstand bestaat omtrent de politie.

In een zevental korte hoofdstukken, behelzende

- I Iets over de kindertwetten
- II De politie, haar organisatie en taak
- III Het kind op straat
- IV Het kind op school
- V Politie, gezin en kind
- VI De aanpak door de politie
- VII Kinderpolitie is kindbescherming, wordt vervolgens op heldere wijze een antwoord gegeven op de evengenoemde vraag.

Wij bevelen het aantrekkelijk uitgegeven boekje volgaarne ter lezing aan.

Banden voor uw Korpsblad

kunt u nu bestellen à f 2.25

per stuk op giro 83 31 11

ten name van

Schaafsma & Brouwer

Dokkum

Marinus van Bokhoven te Winsen : een kwart eeuw geleden met pensioen

door de oud-adjutant D. F. A. VAN DEN BERG te Apeldoorn

Op 1 mei is het precies 25 jaar geleden dat de Rijksveldwachter-Brigadier titulair Marinus van Bokhoven te Winsen bij Druten in het land van Maas en Waal met pensioen ging. Dat betekent dat hij een dure is voor het pensioenfonds en dat hij een merkwaardig jubileum viert, waarbij ieder die hem kent hem zowel het een als het ander van harte gunt.

Laatst heb ik hem nog eens bezocht, die oude boezemvriend van mijn overleden vader. Van kindsbeen af kende ik hem natuurlijk al, deze martiale figuur met zijn zware bas-stem. Een onverschrokken politie-ambtenaar, die recht door zee ging en voorheen de schrik was van ieder, die zich tegen het gezag keerde of onheil stichtte. Een trouw en onkreukbaar collega vooral, die zijn mannetje stond en het eventuele gevaar niet ontliiep, een man ook, die in zijn eenvoud niet haakte naar roem of eer, maar nauwgezet en vól plichtsbetrachting zijn politie-taak, zonder aanzien des persoons verrichtte. Een mens met een warm kloppend hart die medeleefde met de medemens uit de gemeenschap, waarin hij het „gezag” uitoefende. En daarmee is niets teveel gezegd over hem, de oud-gediende: Rijksveldwachter-Brigadier titulair Marinus van Bokhoven te Winsen, Leegstraat 3 in Maas en Waal.

Op 1 mei 1965 zal hij de dag herdenken dat hij 25 jaar geleden — wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd — eervol werd ontslagen. Die dag betekende een afsluiting van een periode, waarin hij naar beste weten en kunnen zijn plicht — welke hij boven alles stelde — als politieambtenaar vervulde.

Van Bokhoven werd op 25 november 1878 in Noord Brabant geboren en begon zijn Politie-loopbaan als agent van Politie te 's-Hertogenbosch. In 1908 werd hij aangesteld

tot gemeente-veldwachter te Kerkdriel, om daarna, in 1912 over te gaan naar het Korps Rijksveldwacht, met als standplaats Buren. Hier werd hij opgevolgd door zijn broer, toen hij naar zijn nieuwe standplaats Winsen bij Druten overging. Daar woont hij nu dan nog bij zijn kinderen.

In 1962 maakte de Katholieke illustratie in Ewijk een reportage over drie gepensioneerde politieambtenaren, tetewen de gemeente-veldwachters W. Roelofs en W. Oosterhout en de oud Rijksveldwachter M. van Bokhoven, die allen in 1878 geboren bleken te zijn. Deze drie vrienden hielden regelmatig contact met elkander. Het behoeft geen nader betoog dat zij bij hun ontmoetingen vele „ouwe koeien” uit de sloot haalden, waaraan zij dan steeds weer opnieuw genoeg beleefden. Maar nu — in 1965 — zijn die twee vrienden weggefallen en gaat Van Bokhoven zijn weg alleen met een dankbare herinnering aan het vele goeds, dat reeds zo lang achter hem ligt.

Marinus van Bokhoven: voorheen in zijn jonge jaren, een schijnbaar onverwoestbare figuur, nu een man wiens gehoor hem in de steek laat en wiens benen ook niet meer willen, zoals hij wil. Maar ondanks dat beschikt hij nog over voldoende vitaliteit om wat aan de tuin te doen. De tuin was in al die jaren van zijn welverdiend pensioen terecht zijn trots. Zondags zit hij, nog genoeglijk aan zijn sigaartje trekkend, op zijn praatstoel roemruchte verhalen uit zijn politieloopbaan te vertellen aan iedereen die er belangstelling voor heeft. Bij mijn laatste bezoek heb ik er dan ook weer met genoeg naar zitten luisteren. Hier is er één van:

In de Oudjaarsnacht 1932/1933 werd op zijn vorige standplaats Kerk-Driel, de rijksveldwachter Tap, tijdens een nachtelijke surveillance,

door enkele onverlaten lafhartig aangevallen en gruwelijk vermoord. En aangezien er uiteraard niemand interesse had in een overplaatsing naar Kerk-Driel, verzocht men aan van Bokhoven, om enkele maanden naar Kerk-Driel terug te gaan. Zonder aarzeling trok Van Bokhoven erheen. Zijn komst bracht schrik en ortzag onder de bevolking teweeg. In vier maanden tijd heeft hij er het zijne toe bijgedragen, dat de moordenaars aan de Justitie konden worden overgeleverd. Bovendien zag hij nog kans een complete bende van paardensmokkelaars op te rollen. En wat het voornaamste was: ook de orde en rust in het dorp waren weer teruggekeerd.

Op 1 mei 1965 is hij dus 25 jaar gepensioneerd. Hij vindt geen aanleiding om dit feit feestelijk te herdenken, maar ik vind het de moeite waard even bij dit bijzondere jubileum stil te staan.

Rond de eeuwwisseling kwam van Bokhoven als jonge man bij de politie op een salaris van misschien f 3.00 per week. Er waren toen geen regelingen van: overuren; vakanties en vakantie-uitkeringen; kinderbijslag; 8-urige werkdagen; toelagen en tegemoetkomingen enz. enz. Gelukkig is er t.a. daarvan veel veranderd en verbeterd. Hij stelde zijn gehele leven — met inzet van zijn gehele persoonlijkheid — in dienst van het Gezag en de openbare orde en veiligheid. En daarbij legde hij een hoge mate van plichtsbetrachting aan de dag.

Wie zal het dan nú niet toejuichen dat deze veteraan, onder de huidige omstandigheden, op een onbezorgde oude dag van zijn sigaartje kan genieten en mag vertellen van die „goeie-ouwe-tijd”.

Ressort Arnhem prolongeerde in Eindhoven titel korps tafeltennis

door de wachtmeester 1e kl. P. H. BEUZENBERG te Veldhoven

Wachtm. I A. J. den Boer won al zijn sets

Tijdens het in de lichtstad Eindhoven verspeelde tafeltenniskampioenschap van het Korps Rijkspolitie — georganiseerd door de R.P.S.Z. (Rijks-Politie-Sportveren.-Zuid) — sleepte het ressort Arnhem de titel in de wacht.

De aanwezigen werden door de adjudant C. S. van Os, hoofdsportinstructeur van het ressort 's-Hertogenbosch, namens de R.P.S.Z. welkom geheten, waarna precies op tijd het getik op de tafels begon. De spanning was meteen al te snijden in de wedstrijden tussen Arnhem-Amsterdam en Den Haag-Den Bosch. Arnhem en Den Bosch trokken tenslotte aan het langste eind door ieder met 5-3 te winnen. De

liefhebbers smulden van het spel tussen adjudant B. Bol (Arnhem) en wmr. 1e kl. L. van Leeuwen (Amsterdam), waarbij eerst Van Leeuwen met 12-18 achter kwam te staan; ophaalde tot 21-21, maar tenslotte moest capituleren tegen de grote routine van de adjudant 24-26. Een prachtige en spannende set. Daarna traden Amsterdam-Den Haag en Groningen-Arnhem tegen elkaar in het strijdperk. Den Haag eiste de volle aandacht van de Amsterdammers, maar verloor door een technisch iets beter Amsterdam ook hun tweede wedstrijd. Arnhem stelde zich zeer duidelijk kandidaat voor de door de Algemeen Inspecteur beschikbaar gestelde wisselbeker, die dit ressort ook in 1964 heeft oververd en hing nu — door een 5-4 overwinning op een zich fel verdedigend Groningen — een iets tegen-

vallend Den Bosch met de forse cijfers 5-1 aan de zegewagen.

De stand na deze serie wedstrijden was toen:

	gesp.	gew.	verl.	pnt.
Arnhem	3	3	0	3
Amsterdam	3	2	1	2
Den Bosch	2	1	1	1
Den Haag	2	0	2	0
Groningen	2	0	2	0

Hierna volgden de wedstrijden tussen de twee rode lantaarndragers Den Haag en Groningen. Deze beide teams gaven al hun krachten om van de laatste plaats af te komen. Den Haag behaalde uiteindelijk, na een tussenstand van 3-3, de over-

(vervolg op pag. 26)

GEZINSKREDIET

GELD
N.V.B.

OPGERICHT 1926

KONTANT GELD zonder borg
Direkt beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Vanaf 100,- tot 3000,- naar draagkracht. Wettelijke voorwaarden. Geen behandelingskosten vooraf. Restant vervalt bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

ROTTERDAM, MAURITSWEG 45, TELEFOON 135743
DEN HAAG, RIVIERVISMARKT 4, TELEFOON 639586
AMSTERDAM, WESTEINDE 10, TELEFOON 237271

Meubileer met Mah-Jongg meubelen van origineel Siam-Teak!

Wilt U nadere inlichtingen hebben?

Stuur dan een kaartje aan:

MAH-JONGG - Postbus 60 - Vlaardingen

**MENGMESTSTOF-NPK
IN KORRELVORM**

**deltakorrel
granumix**

Inlichtingen:

LAND- EN TUINBOUWKUNDIGE AFDELING

DELTA-CHEMIE

VLAARDINGEN

N.V. BAGGERMAATSCHAPPIJ

BOS & KALIS

PAPENDRECHT

Rosmolenweg 20, Tel. 01850 - 22541

als een mogelijkheid tot vluchten moet zijn gemaakt."

De jongens zeiden niets meer, ze gaven de vreemde gast stil een hand en in die handdruk lag de belofte besloten, die zij graag deden omdat oude Hjalmar het zo had gewild.

BESLUIT

Diep onder de indruk nog liepen een dag later de jongens langs de poel en het witte huisje naar de rand van de krijtrotsen, zoals zij dat zo dikwijls hadden gedaan. Beneden dobberde de boot van Hjalmar tegen de wrakke steiger. Ze zagen het op hetzelfde ogenblik en daalden de trap af naar beneden. Ze gingen het stenige strand langs, de steiger op en stapten aan boord. Ze bogen zich over beide zijden van de voorplecht en maakten twee met ijzerdraad bevestigde bordjes los, die tijdens de laatste tocht van Hjalmar waren bevestigd. „Oder IV" stond crop. De jongens gooiden de plankjes met de witte letters in het water. Het leek een plechtig gebaar. Het hout dreef weg, uit hun gezicht en het onthulde geheim van Hjalmar zou geheim blijven. Een dag later vond een man, die traag langs het strand ging twee plankjes bij wat ander hout op de stenen gespoeld. Hij las de letters en zei hardop: „Dat was allemaal, dat is geweest. De burgemeester wil van Hjalmar's huisje een klein vissersmuseum maken. Het zal het museum zijn van een held en ik, ik ben van nu af weer gewoon Jens de Jutter. 'k Heb er alleen twee vrienden bij, twee jongens, twee snotneuzen, die zich met zaken bemoeien die hen niet aangaan, maar spitse jongens. En m'n zaklantaarn, die krijgen ze cadeau, die hadden ze tenslotte eerlijk gevonden.

Later, lang na Kerstmis, lang nadat de nieuwe gast was afgereisd en juist voor vele nieuwe gasten uit alle windstreken naar Höjerup kwamen, werd het huisje van Hjalmar voor het publiek opengesteld; dan kon iedereen zien hoe een echte visserswoning eruit zag. Het huisje was een eenvoudige museum geworden. Dat is het nu nog, dat witte huisje bij de witte kerk. En het kleine hotel is er ook; iedereen komt er logeren of eten of koffiedrinken. Maar niemand heeft ooit van Hjalmar gehoord . . .

Geslaagd voor de vaardigheidsproef N.S.F.

In de maanden januari en februari 1965 slaagden voor het vaardigheidsdiploma van de Nederlandse Sport Federatie 121 personen.

De opperwachtmeester P. J. Beckers, postcommandant te Rijsbergen en de opperwachtmeester J. H. Fijnenberg, sportinstructeur in het district Breda, slaagden beiden voor de elfde maal.

De opperwachtmeester F. W. J. Schutte, postcommandant te Chaam, behaalde voor de tiende maal het diploma.

Korps tafeltennis in Eindhoven

(vervolg van pag. 23)

winning met 5-3. Den Bosch-Amsterdam werd een verwachte 5-3 overwinning voor de hoofdstedelingen, terwijl in de laatste wedstrijd tussen Arnhem en Den Haag geen enkele set in een Haagse overwinning werd omgezet 5-0.

Van het begin tot het eind der wedstrijden heerste er een gezonde, sportieve rivaliteit en een zeer prettige sfeer. De generaal J. Gerritsen woonde een gedeelte van de wedstrijden bij, terwijl ook juffrouw M. T. van Beelen, officier toegevoegd voor jeugdzaken te Eindhoven, de wedstrijden met belangstelling volgde. Kapitein G. J. Feijlbrief, maakte deel uit van de Groningse ploeg en majoor M. de Ruiter, districtscommandant te Eindhoven, reikte namens de generaal de prijzen uit. De 1e prijs en wisselbeker overhandigde de majoor aan de aanvoerder van Arnhem, terwijl de overige bekers respectievelijk gingen naar Amsterdam, Groningen, Den Bosch en Den Haag. Voorts ontvingen de prijswinnaars een medaille als individueel aandenken. In zijn slotwoord prees hij de adjudant C. S. van Os en zijn secondanten voor de organisatie en goede leiding van deze kampioenschappen.

De totale uitslag was:

	gesp.	gew.	verl.	pnt.
Arnhem	4	4	0	4
Amsterdam	4	3	1	3
Groningen	4	1	3	1
Den Bosch	4	1	3	1
Den Haag	4	1	3	1

Door een beter gemiddelde setpunten werd Groningen 3e, Den Bosch 4e en Den Haag 5e. De wmr 1e kl. A. J. den Boer (Arnhem) wist als enige speler alle door hem gespeelde sets in overwinningen om te zetten. De winnende kampioensploeg van Arnhem bestond uit: adj. B. Bol, owmr. D. Draaijer, wmr. 1e kl. H. J. Rodijk, wmr. 1e kl. A. J. den Boer, wmr. 1e kl. K. Mulder en de gedelegeerde de wmr. 1e kl. H. Burghart.

Adjudant J. van Houten groepscommandant Lemsterland

Met ingang van 16 febr. '65 is de adjudant J. van Houten aangewezen als groepscommandant te Lemsterland. Hij werd op 9 oktober 1916 geboren te Schoterland en

trad op 9 augustus 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester der rijkspolitie, 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Muntendam, in de functie van postcommandant. Op 20 oktober 1954 werd hij postcommandant te Stadskanaal en op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester.

Gratificatie uitgereikt aan reserve wachtmeester te Nijmegen

In het districts-bureau te Nijmegen heeft de majoor P. J. Plattel een gratificatie van f 25,— uitgereikt aan de res.-wachtm. H. van Gestel, behorende tot de verkeersgroep Nijmegen. De minister van justitie heeft de gratificatie toegekend voor het optreden van de reservist bij een ongeval te Berg en Dal, waar in de nacht van 29 op 30 september een wielrijder zodanig werd aangereden door een achteropkomende auto, dat hij ter plaatse overleed. De auto kwam tegen een lichtmast tot stilstand en werd geheel vernield, de drie inzittenden werden zwaar gewond. De reserve-wachtmeester nam direct de nodige maatregelen om de sporen veilig te stellen en meerdere ongevallen te voorkomen. Na de komst van politie en G.G.D. die al voor zijn komst waren gewaarschuwd, verleende hij verdere assistentie.

Adjutant A. v. d. Brand
groepscommandant
R.P. te water Aalsmeer

De adjudant A. v.d. Brand is met ingang van 16 februari 1965 aangewezen als groepscommandant Rijkspolitie te Water te Aalsmeer. Hij werd op 5 juli

1914 geboren te Alblasterdam en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij de Rijksveldwacht; tijdens de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e klasse aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met Sliedrecht als standplaats. Op 15 juni 1947 werd hij verplaatst naar Wemeldinge; op 1 juni 1948 werd hij postcommandant te Hansweert en op 11 april 1956 te Gouda. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 februari 1965 tot adjudant.

Adjutant G. van Haaften
naar Druten

De adjudant G. van Haaften is met ingang van 1 maart 1965 aangewezen als groepscommandant te Druten. Op 17 december 1915 werd hij te

Almkerk geboren en trad op 3 maart 1937 in dienst bij het Korps Politietroepen; in de bezetting ging hij over naar de Rijksveldwacht en vervolgens naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met als standplaats Kesteren; hier heeft hij tot zijn aanwijzing als groepscommandant Druten dienst gedaan in de functie van postcommandant. Hij werd op 1 juli 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 maart 1965 tot adjudant.

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 17-2-'65: J. L. v. d. Pauw, owmr., van Muiderberg naar Monnikendam en Katwoude.

Per 22-2-'65: J. Volkers, owmr., van Soestdijk naar Almelo.

Per 1-3-'65: A. F. Bals, wmr. 1e kl., van Obdam naar Hoofdplaat; J. Verkuil, wmr., van Duivendrecht naar Ouderkerk a. d. Amstel; J. Vos, wmr. 1e kl., van Schoorl naar Dirksborn; R. H. Brouwer, wmr., van Bilthoven naar Wormerveer; L. Rameau, owmr., van Dirksborn naar Wieringerwerf.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-2-'65: J. L. Smalheer, wmr. 1e kl., van Serooskerke naar Zierikzee.

Per 16-2-'65: A. H. Keller, wmr. 1e kl., van Leiden naar Dordrecht.

Per 1-3-'65: A. C. L. v. Hove, owmr., van Hansweert naar Axel; J. Been, owmr., van Lekkerkerk naar Sprang-Capelle; J. de Vries, schrijver A., van 's-Gravenhage naar Rijndijk.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-2-'65: P. A. van Doornik, wmr. 1e kl., van Zundert naar Boxtel; J. H. van Ampting, wmr. 1e kl., van Roermond naar Leiden; C. v. d. Hoef, owmr., van Boekel naar Malden.

Per 1-3-'65: J. Bouma, wmr. 1e kl., van Maastricht naar Leiden.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'64: M. Wegerif, techn. contr. van Apeldoorn naar Driebergen.

Per 15-2-'65: B. Drolenga, wmr. 1e kl., van Nijmegen naar Harderwijk; P. H. Borra, officier 1e kl. van Doetinchem naar Den Haag; C. Reedijk, owmr., van Scherpenzeel naar Souburg.

Per 1-3-'65: G. van Haaften, owmr., van Kesteren naar Druten; H. H. v. d. Vegt, wmr. 1e kl., van Denekamp naar Beuningen.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-2-'65: A. C. v. d. Burg, wmr. 1e kl., van Scharnegoutum naar Soestdijk.

Per 16-2-'65: H. Vinke, owmr., van Workum naar Almelo; J. van Houten, owmr., van Stadskanaal naar Lemmer.

Per 1-3-'65: E. Buwalda, wmr. 1e kl., van Zevenhuizen naar Arum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 16-2-'65: A. van den Brand, adjudant, van Gouda naar Aalsmeer.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'65: Adjudant J. Been tot groepscommandant te Sprang-Capelle.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'65: Adjudant G. van Haaften tot groepscommandant te Druten.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-2-'65: Adjudant J. van Houten tot groepscommandant te Lemmer.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 16-2-'65: Adjudant A. van den Brand tot groepscommandant te Aalsmeer.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'65: J. Brink te Soestdijk.

Per 1-3-'65: J. Vos te Dirksborn.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: A. J. v. d. Bijl te Maarsse; V. A. Coulet te IJsselstein; J. W. v. d. Elst te Blokker; W. F. Hünne-man te Schoorl; J. Izaak te Krommenie; P. J. Thorat te Weesp; E. Toor-

Wij herdenken

Owmr.
P. Kersten
Groningen
ressort Groningen
☆ 10-1-1919
† 14-2-1965

Res.-Wachtm.
G. Eggermont
district Middelburg
☆ 17-5-1918
† 5-12-1964

op te Heiloo; R. Toorp te Doorn en C. L. Voebel te Den Burg.
Per 1-3-'65: F. E. de Graaff te Jutphaas.

tot adm. ambt. C 3e kl. (op a.c.):

Per 1-11-'64: R. F. v. Dijk te Leusden; L. W. Falkenberg te Driebergen; S. M. Jalhay te Purmerend en S. H. Tan te Diemen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 16-2-'65: A. H. Keller te Dordrecht.
Per 1-3-'65: A. F. Bals te Hoofdplaat.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: H. C. den Boer te Oud-Beijerland; P. Bravenboer te Brielle; J. C. v. Coevorden te Leiderdorp; E. F. Dengerling te Bodegraven; K. J. J. Doove te Pijnacker; M. R. F. Kloër te Sassenheim; M. Knol te Oudewater; A. W. v. Oijen te Roelofarendsveen; R. Paul te Zoetermeer; G. L. de Roode te Spijkenisse; W. Paul te Boskoop; de Roy van Zuidewijn te Noordwijkerhout; A. H. Wasch te Waddinxveen en A. J. M. v. d. Zwet te Oegstgeest.
Per 15-11-'64: N. v. d. Berg te Rozenburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

J. Been te Sprang-Capelle.

tot rijksambtenaar D:

Per 1-1-'64: A. v. d. Koevering te 's-Hertogenbosch; Th. J. Bams te Roermond.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: G. J. Absen te Oisterwijk; H. L. van Alphen te Dongen; H. Beckers te Deurne; F. C. L. Berends te Gilze-Rijen; E. Blaauw te Echt; F. O. V. Brinkman te Oud-Gastel; C. A. de Bruijn te Steenbergen; A. J. de Gouw te Zundert; H. Gallas te Veldhoven; J. M. G. Gallas te Best; J. A. Hagenbeek te Udenhout; A. E. Janssen te Budel; A. E. Jutta te Veghel; J. F. Knufman te Gemert; C. B. v. d. Kroft te Uden; G. van Leerzem te Ubach over Worms; E. Meulenaar te Linne; R. Oppatja te Etten; H. Pietersen te Goirle; P. H. Reinders te Melick Herkenbosch; D. Stofberg te Beek en Donk; M. C. Vermeulen te St. Oedenrode en R. A. Wachtels te Oudenbosch.
Per 11-11-'64: G. K. Pang te Bladel.
Per 1-12-'64: L. Meijer te Hilvarenbeek.

RESSORT ARNHEM**tot adjudant:**

Per 1-3-'65: G. van Haafften te Druten.

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'65: H. H. v. d. Vegt te Beuningen.

tot rijksambtenaar E:

Per 1-1-'64: A. Brehler te Apeldoorn.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: J. H. Brus te Borculo; H. A. D'kmans te Wijhe; B. H. van Essen te Vorden; J. A. de Fretes te Ommen; F. J. Hofman te Vriezenveen; N. P. van Huët te Aalten; C. H. W. Isaak te Raalte; G. A. W. Kruisman te Zevenaar; R. Kuiper te Wierden; J. B. v. Oerthel te Diepenveen; P. J. Pietersz te Brummen; J. F. Steevensz te Tuk en J. Wardenaar te Borne.
Per 1-1-'65: T. F. Krahrmer te Laagkeppel.

RESSORT GRONINGEN**tot adjudant:**

Per 16-2-'65: J. van Houten te Lemmer.

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'65: E. Buwalda te Arum.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-1-'65: B. N. Dinckgreve te Groningen.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: M. E. Angenent te Budum; H. A. Bergsma te Bolsward; R. C. Bonnema te Warffum; S. v. d. Bij te Noordbergum; G. Dijkstra te Lemmer; S. Glazenborg te Finsterwolde; I. J. Groenhof te Metslawier; A. de Haan te Zuidhorn; T. S. Halma te St. Anna Parochie; T. Hofman te Joure; B. D. Huitema te Witmarsum; A. H. Tomasoia te Marum; W. Jagersma te Kollum; L. Jonkers te Diever; C. S. van der Kooij te Balk; J. Miedema te Ternaard; J. Moorrees te Ruinerwold; J. W. Nortier te Roden; A. Reitsma te Wommels; J. H. Runtuwene te Ruinen; G. E. Simon te Vries; V. Smith te Borger; L. Steinfort te Coevorden; C. Smouter te Sleen; T. Teitsma te Dokkum; J. O. Visser te Grouw; W. Westers te Nwe. Pekela; T. Wiersma te Sneek; F. J. v. d. Woude te Oosterwolde; G. J. v. Wijhe te Schoonbeek en F. v. d. Zweep te Leens.

RIJKSPOLITIE TE WATER**tot adjudant:**

Per 16-2-'65: A. van den Brand te Aalsmeer.

tot opperwachtmeester:

Per 1-2-'65: H. Kip te Harlingen.

In dienst getreden**SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN**

Per 1-3-'65: B. R. Prior, rijksambtenaar E, Den Haag.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'65: H. C. Kroon, schrijver A, 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 10-2-'65: E. J. Werner, schrijver, Asten.

Per 1-3-'65: A. A. Blei, adm. ambt. C 3, Schaesberg.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'65: J. Brinkman, adm. ambt. C 3e kl., Gorssel; A. E. Scheltens, schrijver, Tubbergen; mej. M. P. Baars, officier 2e kl., Nijmegen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'65: S. E. Hillenga, schrijver, Winschoten; E. Timmer, adm. ambt.

C 3e kl., Wildervank; J. Lubach, adm. ambt. C 3e kl., Slochteren.
Per 15-3-'65: H. Koops, schrijver, Muntendam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-3-'65: T. Geertsma, adm. kracht, Arnhem.

Per 1-4-'65: Th. C. J. Bos, adm. kracht te Arnhem.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-3-'65: B. van Delft, Leiden en H. Akse, Assen.

Per 1-4-'65: A. F. Wildeman en P. J. de Haan, Amsterdam; M. den Haan, Utrecht; W. D. van Vuuren, Leiden; G. Overduin, A. C. Steijsiger, J. C. den Hartog en P. de Wit, Dordrecht; A. A. G. Borrenbergs, M. W. Dijkmans, J. C. van Leeuwen, A. J. Roijackers en A. C. J. Jacobs, Eindhoven; H. A. M. Dornhof, Doetinchem; R. Kiers, Assen.

De dienst verlaten**RESSORT 's-GRAVENHAGE**

Per 1-3-'65: E. M. Otto, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'65: J. v. d. Berge, adjudant te Boxtel; J. Heemskerck, wmr. 1e kl. te Liempde.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'65: W. A. Ketelaar, wmr. 1e kl. te Etten; H. v. d. Mee, wmr. 1e kl. te Arnhem; J. J. van Loo, wmr. te Nijkerk; J. Brinkman, wmr. 1e kl. te Eefde.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'65: J. Kuik, adjudant te Westerbork; A. Heinen, owmr. te Smilde; R. Nieuwland, owmr. te Assen; E. Timmer, wmr. 1e kl. te Wildervank; J. Lubach, owmr. te Slochteren.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-3-'65: J. J. Koets, E-contr. te Arnhem.

De volgende aspiranten te Arnhem:
Per 1-2-'65: R. le Pair.

Per 1-3-'65: C. J. van Driel en Tj. Epema.

Per 8-3-'65: J. W. Suselbeek en H. D. te Riet.

Per 1-4-'65: R. J. A. van Thiel.

AMBTSJUBILEA

☐ = vervroegde jubileumdatum.

Owmr.
G. A. v. Vuuren
Loenen
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-4-1965

☐ Wmr. 1e kl.
F. M. van Riel
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 11-4-1964

Wmr. 1e kl.
E. J. Glerum
Middelburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-5-1965

☐ Owmr.
J. P. J. Timmermans
Putte
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-11-1964

☐ Wmr. 1e kl.
A. A. van den Broek
Putte
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-9-1964

Owmr.
P. C. Stikkelman
Roermond
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-5-1965

Owmr.
R. Hovestad
Albergen
ressort Arnhem
25 jaar op 15-3-1965

Owmr.
S. A. v. d. Vegte
Genemuiden
ressort Arnhem
25 jaar op 20-5-1965

Owmr.
H. Biemold
Nw. Schoonebeek
ressort Groningen
25 jaar op 10-5-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. 9 WWW.RIJKSPOLITIE.DIG **MEI 1965**

*„Wij zullen niet rusten voordat het grote doel bereikt is:
dát vaderland te doen geboren worden,
dat bewijzen moet dat de talloze gebrachte offers
niet vergeefs zijn geweest.”*

31-8-1945

Wilhelmina

Vijfentwintig jaren zijn verlopen sinds de onverhoedse inval van Duitse troepen in ons land plaats vond; twintig jaar geleden werd heel Nederland bevrijd.

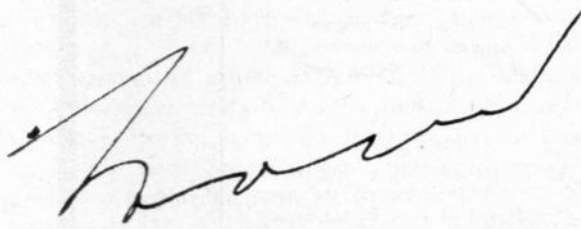
Uitgever en redactie hebben gemeend in een bijzonder nummer enerzijds de nagedachtenis te eren van de vele politieambtenaren op het platte land, die door toedoen van de bezetter of door oorlogshandelingen het leven hebben verloren en anderzijds de omstandigheden waaronder dienst werd verricht, in herinnering te brengen, alsmede de lotgevallen van enkelen te belichten.

De redactie is er zich van bewust, in geen enkele rubriek volledig te kunnen zijn. Voor wat betreft de namen en gegevens van de gevallen is daar wel naar gestreefd; de mogelijkheid is desondanks niet uitgesloten, dat toch nog enkele namen of gegevens ontbreken.

De andere rubrieken zijn bewust beperkt gehouden: ook voor een bijzonder nummer zijn er grenzen voor de omvang.

Moge de inhoud van dit meinummer er toe bijdragen dat de hierboven aangehaalde woorden van wijlen H. M. Koningin Wilhelmina — de Moeder van het verzet — weerklank blijven vinden, in het bijzonder bij degenen die als vertegenwoordigers van het gezag, nu en morgen, werken ten dienste van het Nederlandse volk.

De voorzitter van de redactie,
de dirigerend officier der rijkspolitie 1e kl.,

P. OOM

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 9 — mei 1965
VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven
Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekkum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

Op 13 maart 1945 betrad H. M. Koningin Wilhelmina voor het eerst sinds 5 jaar de vaderlandse bodem te Eede-Aardenburg in Zeeuws-Vlaanderen. Het was een groots ogenblik; vreugdevol, aandoenlijk en vol symboliek.

Zij lieten ons een plicht na ..

Alleen het doel, zichzelf niet achtend, hebben zeer velen uit de Nederlandse politie gestreden tegen onrecht, tegen onmenselijkheid en voor bevrijding van een onder de voet gelopen vaderland, een aan alle kanten bedreigde volksgemeenschap, die nooit zo een was als toen. In het verborgene, als eenlingen, die simpelweg waarschuwden, die maatregelen van de bezetter saboteerden of deel uitmakend van verzetsgroepen werkten zij overal in het land. Velen hebben hun activiteiten met arrestatie en met de dood moeten bekopen. Nu past een dankbaar en stil gedenken van allen die vielen voor onze vrijheid, die nooit om erkentelijkheid vroegen maar slechts de plicht nalieten om in de geest, die hen bezielde te werken, te bouwen aan een hechte volksgemeenschap in een vrij land.

Adriaansen, Josephus, geboren 9.6.1919, wachtmeester der marechaussee. Te Hoeven gearresteerd en op 8.8.1944 te Vught gefusilleerd.

Arp, A., geboren 16.9.1919, wachtmeester te Groningen. Werd op 19.6.1944 te Vught gefusilleerd.

Avondrood, A., geboren 13.5.1910, hoofdwachtmeester te Raalte. Op 25.5.1944 door S.D. gearresteerd. Tijdens z.g. dodenmars van Oraniënburg naar Lübeck op 27.4.1945 gefusilleerd, toen hij door afmatting uitviel.

Baron, F., geboren 6.5.1908, hoofdwachtmeester te Loppersum, op 21.3.1945, als gevolg van uitputting in kamp Rathenov (Sachsenhausen) overleden.

Beek, Menke, K. van der, was leider van het verzet in Schouwen-Duiveland. Op 7.12.1944 gearresteerd.

Van Bommel, M. A., geboren 12.3.1899, hoofdwachtmeester te Apeldoorn. Op 9 november 1944 gearresteerd. Op 22 mei 1945 overleden in een kamp in Duitsland.

Beute, Jan, H. (De Baas), oud 53 jaar. Op 18.1.1945 gearresteerd. Hij overleed tengevolge van uitputting in kamp Wöbbelin (N) op 23.2.1945.

Bie van der, Theunis, oud 40 jaar, 's-Gravenmoer. Op 9.3.1944 na overval op gemeentehuis gearresteerd. Op 9.3.1945 tengevolge van uitputting in kamp Dieburg overleden.

Blaauwgeers, H. J., geboren te Coevorden op 22.6.1918, wachtmeester der marechaussee te Harreveld, gemeente Lichtevoorde. Werd op 20 april 1944 gearresteerd en op 6 juni 1944 te Overveen gefusilleerd.

Boonstra D., 24.2.1893, opperwachtmeester te Grijskerk **Bouwma, Gerardus, J. P.** oud jaar. Op 23.8.1944 gearresteerd. Op 16.9.1944 te Vught gefusilleerd.

Van den Brink, Jacobus, geboren 3.11.1919, marechaussee te Ermelo. Op 30 november 1944 bij een inval door de Duitsers, waarbij hij trachtte te ontsnappen, werd hij door een schot dodelijk getroffen.

Brouwer, L., geboren 1.6.1913, opperwachtmeester te Nootdorp. Op 8 september 1944 standrechtelijk gefusilleerd wegens N.B.S.-activiteiten.

Bruinsma, E., geboren 30.5.1880, rijksveldwachter-brigadier-titulair te Oosterend. Werd op 1.7.1941 ontslagen daar hij zich niet met de maatregelen van de bezetter kon verenigen. Werd op 25.1.1945 gearresteerd. Op 28.4.1945 te Neustadt overleden.

Bulder, J., geboren , marechaussee van de brigade Arnhem. In concentratiekamp Vught overleden.

Van der Burgh, J., geboren 15.1.1899, hoofdwachtmeester te 's-Gravenhage. Op 27 april 1945 overleden in een concentratiekamp.

Carper, Th. J., geboren 23. 11.1897, opperwachtmeester

Coenraadts, J., geboren 22.8.1896, opperwachtmeester-wnd. groepscommandant te Staphorst. Op 14.4.1944 na een korte hevige worsteling tijdens huiszoeking in zijn woning door landwacht en S.D. neergeschoten en op 26.4.1944 te Groningen aan bekomen verwondingen overleden.

Diteweg, C., geboren 8.7.1918, wachtmeester te Brielle. Op 24 oktober 1944 te Rotterdam standrechtelijk gefusilleerd.

Dolfing, J., geboren 9.11.1894, hoofdwachtmeester te Diever. Op 27.8.1944 gearresteerd. Op 3.5.1945 in de Lübeckerbocht omgekomen.

Drogt, H., geboren 10.2.1920, wachtmeester te Ezinge, lid van de K.P.-Meppel. Op 14.4.1944 op de Waalsdorpervlakte gefusilleerd.

Droppers, H. J., geboren 9.10.1918, wachtmeester te Haren. Werd tussen 10 en 13.11.1944 gearresteerd. Overleed tengevolge van uitputting in kamp Ohlsdorf op 15.3.1945.

Duinkerken, Fr. J., geboren 7.3.1911, opperwachtmeester der marechaussee te Apeldoorn. Werd op 31.10.1944 gearresteerd. Overleed in het kamp Wöbelin op 16 april 1945.

Dusink, Lubertus, H. J., oud 37 jaar. Op 25.6.1944 gearresteerd. Sedert 8.10.1944 te Neuengamme vermist.

Van Dijke, J., geboren 22.2.1918, wachtmeester te IJzendijke. Op 29 november 1944 tijdens detachement te Moordrecht bij vliegtuigbeschieting om het leven gekomen.

Dijkman, Berend, geboren 14.10.1904, opperwachtmeester te Ermelo. Een Duits commando arresteerde hem in november 1944. Op 29 maart 1945 werd hij te Wierden gefusilleerd.

Ebbers, Johannes, Hendrikus, geboren 6.7.1918, wachtmeester der marechaussee.

Edskes, Kornelius, geboren 24.6.1919, marechaussee te Hattermerbroek. Dook op 10 mei 1944 onder, leed daarbij ontberingen en is op 2 juli 1945 te Mussel aan tuberculose overleden.

Ellens, H. D. J., geboren 23.11.1897, majoor-divisiecommandant te Zwolle. Op 12.11.1942 te Zwolle overleden, mede als gevolg van de ontberingen in gevangenschap doorgebracht.

Van Elst, Bart, wachtmeester der marechaussee. Kort vóór de bevrijding op de openbare weg standrechtelijk doodgeschoten.

Elst, J. L., geboren 9.6.1897, opperwachtmeester te Sassenheim. Op 30 juni 1944 gearresteerd. Op 3 mei 1945 overleden in de omgeving van Neustadt (Lübeckerbocht).

Esselink, Jacob, geboren 19.9.1912, wachtmeester te Nunspeet. Op 27 maart 1943 gevangenomen en via con-

centratiekampen Amersfoort en Vught naar Duitsland getransporteerd. Aldaar op 24 december 1944 overleden.

Faber, A., geboren 21.6.1905, opperwachtmeester te Oosterwolde. Op 3.1.1945 gearresteerd. Op 22.4.1945 tengevolge van uitputting overleden in kamp Wöbelin.

Feenstra, A., geboren 13.8.1891, onderluitenant te Dwingelo. Overleed tengevolge van uitputting in kamp Sandbostel op 30.4.1945.

Fonckert, R. P., geboren 6.1.1914, opperwachtmeester te Nieuwerkerk a.d. IJssel. Op 24 februari 1945 door overvallers gedood.

Fonse, A., geboren 31.10.1888, opperwachtmeester te Bruinisse. Op 14 mei 1943 gearresteerd. Veroordeeld tot 15 jaar tuchthuisstraf en op 7 maart 1945 overleden te Bergen/Belsen.

Fokkens, A., geboren 26.6.1918, wachtmeester te Groningen. Op 16.8.1943 in ziekenhuis te Apeldoorn gearresteerd.

Francke, C., geboren 16.7.1913, opperwachtmeester te Breskens. Op 11 of 13 september 1944 overleden bij bombardement te Breskens.

De Gee, J. L., geboren 18.3.1919, wachtmeester te Groningen. Werd op 11.6.1943 gearresteerd. Op 19.6.1944 te Vught gefusilleerd.

Geense, J., geboren 26.8.1910, opperwachtmeester te Westkapelle. Na arrestatie weggevoerd naar een concentratiekamp en aldaar op 26 juli 1944 overleden.

Geerts, A., geboren 22.9.1920, wachtmeester-parketwacht te Zwolle. Op 28.2.1945 door S.D. gearresteerd en op 10 maart 1945 op de IJsselbrug nabij Zwolle gefusilleerd.

Geluk, J., geboren 25.3.1894, onderluitenant te Roden. Op 22.12.1944 gearresteerd. Overleed in februari 1945 tengevolge van uitputting in Neuengamme.

Gerritsen, Gradus, A., oud 27 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 9.9.1944 gearresteerd. Op 10.9.1944 te Breda gefusilleerd.

Van Gestel, Adrianus, Th. J., oud 28 jaar. Op 9.9.1944 gearresteerd en op 10.9.1944 te Breda gefusilleerd.

Gloudemans, Wilhelmus, oud 36 jaar. Op 28.3.1945 gedood bij nachtelijke schietpartij die per abuis tussen twee sabotageploegen plaats vond.

Gottlieb, H. M. J., 28 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 12.10.1944 gearresteerd en op 6.11.1944 op de Waalsdorpervlakte gefusilleerd.

De Graaf, A., geboren 15.11.1918, wachtmeester te Spijkenisse. Op 19 mei 1944 gearresteerd. Op 14 september 1944 het laatst gezien in kamp Heinkel-Hallen, daarna vermist.

Van der Graaf, T., geboren 27.5.1909, opperwachtmeester te Capelle a.d. IJssel. Op 16 september 1944 te Zevenhuizen om het leven gekomen bij vliegtuigbeschieting.

Groenewoud, A., geboren 8.12.1910, opperwachtmeester te Gramsbergen. Nam op 5.4.1945 deel aan een overval op een Duitse militaire post in Gramsbergen, waarbij hij ernstig werd gewond. Aan bekomen verwondingen overleden te Hardenberg op 6.4.1945.

De Groot, M., geboren 12.10.1893, hoofdwachtmeester te Groningen

Grootherder, Hendrikus, geboren 9.4.1900, opperwachtmeester der marechaussee. In het voorjaar van 1943

door de S.D. gearresteerd. Overleed tijdens gevangenschap op 24 maart 1945 te Langenstein (D).

De Haan, G., geboren 14.5.1898, opperwachtmeester te Nietap,

Ten Haken, F. W., geboren 2.1.1883, opperwachtmeester te Westdorpe. Op 18 september 1944 overleden bij bombardement.

Harsveld, H. H., geboren 17.8.1916, wachtmeester te Rhoon. Op 10 juli 1944 gearresteerd en op 15 januari 1945 overleden te Neuengamme.

Van der Heide, H., geboren 4.3.1919, wachtmeester te Bedum. Op 27.7.1944 gearresteerd en op 6.9.1944 te Vught gefusilleerd.

Den Hertog G., geboren 23.8.1907, hoofdwachtmeester te Coevorden,

Heijmans, K. J., geboren 27.2.1912, wachtmeester te Roden,

Hoeder, J. J., geboren 3.1.1920, wachtmeester te Uithuizen. Tussen 10 en 13.4.1944 gearresteerd. Op 21.2.1945 in het concentratiekamp Neuengamme overleden.

Hoekman, Pieter, geboren 14.1.1917, wachtmeester der marechaussee. Week uit naar Engeland en opgeleid tot parachutist en geheim agent. In 1943 in de omgeving van Deurne gedropt. Werd vermoord toen hij op de vlucht in een doodlopende gang van een boerderij terecht kwam.

Holtjer, S., geboren 25.10.1906, opperwachtmeester te Eelde. Op 8.1.1945 gearresteerd en op 8.3.1945 bij Woeste Hoeve gefusilleerd.

Homoet W. F., geboren 4.9.1919, wachtmeester te Bedum. Op 27.7.1944 gearresteerd en op 22.2.1945 in concentratiekamp Bergen/Belsen overleden.

Ten Hope, C., geboren 28 november 1906, opperwachtmeester der staatspolitie te Beemster. Bij de bekende overval op het Huis van bewaring te Amsterdam viel hij zwaar gewond in handen van de Duitsers. Op 17 juli 1944, de dag na zijn arrestatie, werd hij in de duinen van Overveen gefusilleerd.

Ter Horst, B., geboren 3.9.1886, onderluitenant te Bedum,

Hundt, K., 30 jaar, wachtmeester politie te water. Op 19.2.1945 gearresteerd en op 11.4.1945 in concentratiekamp Neuengamme overleden.

Ickelsheimer, H., geboren 22.7.1916, wachtmeester der staatspolitie te Bunschoten, later Diemen. Bij een huiszoeking naar wapens in de woning waar hij was ondergedoken op 1 maart 1945 werd hij bij een poging om aan arrestatie te ontkomen, door de Feldgendarmerie neergeschoten.

Immerzeel, L. G., geboren 28.5.1922, wachtmeester der marechaussee. Tijdens de bevrijding van Olst op 13 april 1945 door een vijandelijke kogel getroffen en gedood.

Jacobs, Carel, Hendrik, geboren 18.12.1917, marechaussee te Vierhouten. Keerde op 17 juni 1945 terug uit een Duits concentratiekamp. Hij overleed, tengevolge van een hartverlamming op 2 december 1961.

Jentzema, J. G., 26 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 4.12.1944 gearresteerd en op 8.12.1944 te Marum gefusilleerd.

De Jong, W., geboren 6.11.1918, wachtmeester te Engwierum. Op 21.8.1944 gearresteerd en op 3.12.1944 in concentratiekamp Neuengamme overleden.

Kars, J., geboren 20 april 1915, wachtmeester te Oostburg. Op 4 augustus 1944 ondergedoken. Op 20.10.1944 bij bevrijding door granaat gedood.

Keurhorst, Cornelis, E., geboren 11.11.1919, wachtmeester der marechaussee. Op 11.1.1944 door de S.D. gearresteerd en naar Duitsland vervoerd. Op 12 april 1945 in het concentratiekamp Bergen Belsen omgebracht.

Kippers, J., geboren 23.6.1899, opperwachtmeester te Oud Schoonebeek. Op 29.7.1943 gearresteerd en op 14.4.1944 op de Waalsdorpervlakte gefusilleerd.

Van Kleef, Mark, P. S., geboren 22.10.1914, wachtmeester der marechaussee te Epe. Werd in de nacht van 18 op 19 december 1944 bij wapenvervoer gearresteerd. Is in mei 1945 tengevolge van uitputting in het kamp Neuengamme overleden.

Klein, W. H., geboren 22.4.1919, wachtmeester te Hooγεveen,

Knol, Geert, geboren 12.11.1914, opperwachtmeester te Joure. Op 30.8.1944 door de S.D. te Groningen gearresteerd. Op 9.9.1944 te Garmerwolde doodgeschoten. Zijn lijk werd in het Damsterdiep gevonden.

Kok, H. M., geboren 21.11.1906, wachtmeester der staatspolitie te Den Helder. Op 5 augustus 1943 door de Sicherheitspolizei gearresteerd. Hij werd door een Standgericht ter dood veroordeeld en op 7 januari 1944 gefusilleerd.

Koldenhof, Adriaan, geboren 12.11.1916, wachtmeester der marechaussee te Breda. Op 5.8.1942 gearresteerd. Verbleef o.a. in de kampen Haren, Scheveningen, Vught en Amersfoort. Werd daarna afgevoerd naar het concentratiekamp Gross-Rose (D), waar hij 19 december 1944 omkwam.

Koning, S., geboren 26.6.1906, wachtmeester der staatspolitie te Wognum. Op 24 augustus 1944 door de Sicherheitsdienst gearresteerd. Sedert 8 september 1944 werd niets meer van hem vernomen. Vermoedelijk is hij gefusilleerd.

Korbee, Pieter, geboren 21.3.1918, wachtmeester der marechaussee te Enschede. Na arrestatie overgebracht naar het gevangenkamp Neuengamme, alwaar hij op 14 februari 1945 is overleden.

Kuyper, Hendrik, Jan, wachtmeester der marechaussee te Gendt (O.B.). Kwam via Vught in Buchenwalde terecht, waar hij in maart 1945, tengevolge van de doorgestane ontberingen overleed.

Lodder, J., geboren 27.3.1918, wachtmeester der staatspolitie te Medenblik. Op 25 januari 1945 door de Grenzschutz gearresteerd. Op 8 maart 1945 te Amsterdam aan de Amstel, nabij de begraafplaats „Zorgvlied” gefusilleerd.

Van Loon, K., geboren 30.4.1917, wachtmeester te Middelburg. Op 12 juni 1944 gearresteerd en op 31 december 1944 te Neuengamme overleden.

Looy, R. C. H., 24 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 4.10.1944 gearresteerd en op 24.10.1944 te Amsterdam gefusilleerd.

Lijn, H., geboren 4.3.1903, opperwachtmeester te Assen. Op 5.6.1944 gearresteerd en op 22.8.1944 te Vught gefusilleerd.

Van der Lijke, H. A., geboren 6.11.1891, opperwachtmeester te Oostburg. Overleden op 21 december 1944 tijdens bevrijding van standplaats.

Mackenbach, J. P., wachtmeester der marechaussee, 36 jaar. Op 12.10.1944 gearresteerd. Op 8.5.1945 aan de gevolgen van gevangenschap te Neuengamme overleden.

Van der Meer, P. J., 25 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 24.10.1944 te Rotterdam gefusilleerd.

Meppelink, Johannes, geboren 31.7.1906, opperwachtmeester der staatspolitie te Noordwolde. Op 3.1.1945 door de S.D. gearresteerd. Kwam via Amersfoort in het concentratiekamp Neuengamme terecht. Aldaar is hij op een onbekende datum overleden.

Moes, J., geboren 16.12.1913, opperwachtmeester te Winsum (Gn.) Op 16. 2. 1945 gearresteerd en op 15.5. 1945 te Neustadt-Holstein overleden.

Mulder, J., geboren 26.2.1918, wachtmeester te Groningen. Op 19.2.1945 gearresteerd. Sedert 24.4.1945 in concentratiekamp Neuengamme vermist (Sandbostel).

Van der Mullen, A. J. A., hoofdwachtmeester der staatspolitie, 58 jaar. Op 17.5.1944 gearresteerd en sedert maart 1945 in concentratiekamp Bergen/Belsen vermist.

Muller, J. A., geboren 24.5.1890, adjudant, behorende tot de staf van het gewest Arnhem. In het voorjaar van 1945 door de S.D. gearresteerd. Op 31.3.1945 te Zwolle gefusilleerd.

Nieuwenhuyzen, M. D., 21 jaar. Op 24.2.1945 gearresteerd en op 8.3.1945 op fort De Bilt gefusilleerd.

Noordermeer, C. K., 26 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 17.5.1944 gearresteerd en op 11.8.1944 te Vught gefusilleerd.

Olde Hengel, H. H. J., geboren , wachtmeester. Op 8.5. 1944 gearresteerd. Via kamp Amersfoort naar kamp Laden bij Minden getransporteerd en op 16.8.1944 tengevolge van mishandelingen overleden.

Van Olphen, A., geboren 22.6.1916, wachtmeester te Steenwijkerwold. Is op 26.1.1952, als gevolg van de spanningen tijdens de oorlog, aan een hartverlamming overleden.

Oorlog, C., geboren 8.3.1918, wachtmeester te Veenoord,

Pouli, Cornelis, 24 jaar, wachtmeester der marechaussee te Varsseveld. In maart 1944 door de S.D. gearresteerd en op 16 juni 1944 te Overveen gefusilleerd.

Prins, J., geboren 17.9.1901, opperwachtmeester te Veenwouden,

Van Putten, Jan, geboren 23.2.1920, wachtmeester der marechaussee te Vriezenveen. In 1944 of begin 1945 te Ommen door de Duitsers neergeschoten.

Pijkereen, Van, F., geboren 12.8.1915, wachtmeester parketwacht te Zwolle. Bij deelneming aan een actie van de gewapende B.S. te Oldenbroek, om de bossen van achtergebleven Duitsers te zuiveren op 11.5.1945 door een kogel uit een stengun van één van zijn makkers omgekomen.

Reitsma, M., geboren 7.2.1897, opperwachtmeester te Twijzel,

Roos, P., geboren 20 april 1905, hoofdwachtmeester te 's-Gravenhage. Om het leven gekomen bij het bombardement van het Bezuidenhout te 's-Gravenhage op 3 maart 1945.

Ros, B. J., 33 jaar, wachtmeester politie te water. Op 2.3.1945 gearresteerd en op 3.5.1945 in de Lübeckerbocht omgekomen.

Ruesink, J. W., geboren 1.12.1916. Op 5.5.1944 gearresteerd. Verbleef achtereenvolgens in de kampen Vught, Oraniënborg, Bergen/Belsen en Sachsenhausen. Vermist.

De Ruiter, D., 25 jaar. Op 16.6.1944 gearresteerd. Ontvlucht en op 13.7.1944 bij hernieuwde arrestatiepoging doodgeschoten.

Ruizendaal, Cornelis, 34 jaar, wachtmeester der marechaussee te Aalten. Op 20 april 1944 tijdens een vuurgevecht met de S.D. gesneuveld.

Van Rij, J. L., geboren 5.10.1906, opperwachtmeester te Zoetermeer. Ondergedoken op 9 november 1944. Op 29 april 1945 tijdens vuurgevecht met Duitsers te Zevenhuizen overleden.

Schelling, H. G., geboren 29 september 1908, wachtmeester te Westkapelle. Op 26 juli 1944 gearresteerd en op 11 maart 1945 te Keulen overleden.

Schokker, Albert, geboren 6.3.1909, opperwachtmeester der staatspolitie te Noordwolde. Op 22.1.1945 gearresteerd. Op 29.4.1945 in Kamp Neustadt overleden.

Schoonbeek, H. J., geboren 24 mei 1912, opperwachtmeester te Pijnacker. Op 5 juli 1944 gearresteerd en op 4 september 1944 te Vught gefusilleerd.

Schout, H. J., geboren 27 december 1909, opperwachtmeester te Oostburg. Op 13 oktober 1944 overleden bij bevrijding van standplaats.

Schut, Jan, geboren 8.6.1918, wachtmeester te Hardenberg. Op 29.9.1944 te Apeldoorn gearresteerd en op 2 oktober 1944 aldaar door de Duitsers geëxecuteerd.

Schuur, R. R., geboren 15.7.1915, wachtmeester te Zuidwolde (Gr),

Schijf, C. J., 24 jaar. Op 2.3.1945 bij arrestatie omgekomen.

Sebel, W., geboren 4.4.1901, opperwachtmeester parketwacht te Zwolle. Op 9.3.1945 in Zwolle gearresteerd en op 31.3.1945 te Zwolle gefusilleerd.

Seepma, P., geboren 8.9.1899, hoofdwachtmeester te Groningen,

Serier, L., geboren 4 augustus 1918, wachtmeester te Oostburg. Op 16 oktober 1943 gearresteerd en op 6 december 1944 overleden in een kamp in Duitsland.

Sevinga, H., geboren 2.9.1916, wachtmeester te Beilen. Op 25.8.1944 gearresteerd en op 28.12.1944 in het concentratiekamp Neuengamme overleden.

Van der Spoel, H., geboren 31.1.1901, opperwachtmeester der staatspolitie te IJsselstein. Werd op 4 oktober 1944 gearresteerd. Op 24 oktober 1944 overleden.

Starren, M. J., 44 jaar. Op 19.8.1943 gearresteerd. Sedert februari 1945 in concentratiekamp Sachsenhausen vermist.

Tabber, C. Ch., geboren 16.7.1897, opperwachtmeester te 's-Gravenhage. Werd — hoewel ziek — opzettelijk op detachement gezonden en overleed op 18 november 1944 aan maagbloeding.

Trompert, J. C., geboren 28.3.1920, wachtmeester te Echten (Lemsterland),

Tump, C., geboren 7.12.1915, wachtmeester te Ureterp. Op 14.4.1945 te Haulerwijk bij bevrijdingsgevecht gesneuveld.

Ummels, A. H., 50 jaar. Op 30.8.1944 te Belfeld gefusilleerd.

Van der Velden, J., geboren 26.6.1898, opperwachtmeester te Hagestein. Op 6 april 1945 tijdens huiszoeking door de S.D. overleden aan een hartverlamming.

Veldkamp, Jan, geboren 2.3.1919, wachtmeester te Hardenberg. Werd op 15.1.1945 in Almelo bij een straatcontrole gearresteerd en naar het concentratiekamp Neuengamme gebracht. Hij overleed door uitputting enkele dagen na de bevrijding op 1.6.1945.

Verkerk, M. H., 24 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 16.9.1944 gearresteerd en op 17.9.1944 te Ede gefusilleerd.

Verkerk, W. W. C., geboren 8.5.1915, wachtmeester te Rockanje. Op 20 december 1944 gearresteerd en op 18 februari 1945 te Heinenoord gefusilleerd.

Visser, H., geboren 25.11.1894, opperwachtmeester te Urk. Op 16 april 1945 bij een bevrijdingsgevecht te Schoterzijl gesneuveld.

Visser, N. Th., geboren 20.9.1916, wachtmeester bij de verkeersgroep Zwolle. Op 7 april 1945 verongelukt bij het oplazen van de spoorlijn Zwolle-Meppel, onder de gemeente Dalfsen.

Visser, Tj., geboren 19.3.1910, opperwachtmeester te Warga,

De Vries, A., geboren 4.7.1908, opperwachtmeester te Bovensmilde. Op 26.1.1945 gearresteerd en op 8.3.1945 bij Woeste Hoeve gefusilleerd.

De Vries, B., 26 jaar, wachtmeester der marechaussee. Op 15.7.1944 gearresteerd en op 18.8.1944 te Vught gefusilleerd.

De Waal, A., 27 jaar. Op 27.9.1944 gearresteerd en op 28.9.1944 te Huizen gefusilleerd.

Van de Wal, H., geboren 17.3.1919, wachtmeester te Ruinerwold. Op 31.10.1943 bij mislukte liquidatie in de omgeving van Den Dolder doodgeschoten.

Walda, G., geboren 4.4.1920, wachtmeester te Zuidhorn,

Van der Wel, Wille, geboren 27.6.1917, wachtmeester te Raalte. Op 25 mei 1944 gearresteerd. Op 1 mei 1945 het laatst gezien in Malchau (Mecklenburg) op transport richting Lübeck. Sindsdien vermist.

Westra, K., geboren 5.12.1891, opperwachtmeester te Wanswerd,

Wiegers, C. G., geboren 7.12.1894, onderluitenant te Finsterwolde. Op 20.2.1945 gearresteerd en op 8.4.1945 te Anlo gefusilleerd.

Wieringa, J., geboren 28.4.1908, opperwachtmeester te Ruinen. Op 15.1.1945 gearresteerd en op 8.3.1945 bij Woeste Hoeve gefusilleerd.

Van Willigen, C. J., geboren 10.7.1902, hoofdwachtmeester te Muiden. Op 21.12.1944 door een lid van de O.T. bij overval gedood.

Winter, Hendricus, J. J., adjudant te Raalte, geboren 1.5.1892. Op 5 juni 1944 gearresteerd. Op 6 april 1945 in kamp Buchenwalde overleden.

Van de Wolf, J., geboren 28.1.1906, opperwachtmeester der marechaussee te Hulshorst. Werd op 4 april 1944 gearresteerd. Is op 2 augustus 1944 te Tilburg geëxecuteerd.

Wortman, Teunis, K., oud 32 jaar. Op 20.4.1944 gearresteerd. Werd op 6 juni 1944 te Overveen gefusilleerd.

Wynalda, Meile, geboren 12.7.1911, opperwachtmeester der staatspolitie te Boyl. Werd op 16.12.1944 gearresteerd. Tijdens transport tussen verschillende concentratiekampen overleden.

Wijngaarden, Jan, geboren 6.6.1920, wachtmeester der

marechaussee te Putten. Werd begin maart 1945 met 37 anderen bij Varsseveld als vergeldingsdaad doodgeschoten, nadat zij eerst hun eigen graf hadden moeten graven.

Zecmering, A., geboren 22.8.1909, opperwachtmeester te Heukelum. Op 25 januari 1945 gearresteerd en op 31 maart 1945 te Utrecht gefusilleerd.

Zondervan, J. J., geboren 8.9.1919, wachtmeester te Groningen. Op 11.6.1943 gearresteerd en op 18.6.1944 te Vught gefusilleerd.

Zuidema, J., geboren 22.8.1919, wachtmeester te Groningen. Op 13.6.1943 gearresteerd en op 18.6.1944 te Vught gefusilleerd.

Zijlstra, J., geboren 4.6.1904, opperwachtmeester te Marssum. Op 28.7.1944 gearresteerd en op 1.1.1945 in concentratiekamp Neuengamme overleden.

(deze lijst van namen, die een wereld van spanning en leed inhoudt, werd nu, 20 jaar na de bevrijding, samengesteld door de opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen. Hij had hierbij vooral de medewerking van de korpsblad-correspondenten in het gehele land.)

Opdracht aan de vrienden

*Den strijd gewijd — in oorlogstijd!
Val vreemden heerschers nooit ten knie.
Wees onbekwaam tot compromis.
Geef geen respijt — zoolang gij zijt.*

*Schuw felle pijn — noch wrang verdriet.
Bezie de dingen in het groot:
Zoovelen boetten met den dood.
Waarom zij wél — waarom gij niét?*

*Uraag niet hoe láng men leeft — doch hoé.
Wát men presteert, wát men volbrengt.
Wat men bewust de menschheid schenkt.
Het tijdsbestek doet er niet toe.*

*Wanneer het eindsignaal weerklinkt,
't Zij vroeg, 't zij laat, ontplooi de vaan!
Maak dat gij fier van hier kunt gaan:
„Present! ik heb mijn plicht gedaan!”*

Elisabeth van Maasdijk

(„Aan hen die vielen”, Uitg. A. A. M. Stols, Den Haag 1945)

De politie op het platteland onder het juk van de bezetter

door de adjudant J. RANSELAAR te 's-Gravenhage

I. In de maalstroom van de reorganisaties

Toen na vijf oorlogsdagen ons land door de Duitsers werd bezet, werd de politiedienst op het platteland uitgeoefend door rijkspolitie — ingevolge het Rijkspolitiebesluit 1935 bestaande uit de Koninklijke Marechaussee en de Rijksveldwacht — en in aangewezen gemeenten door de gemeenteveldwacht. Deze drie soorten politie, onderling verschillend van oorsprong, karakter, traditie en organisatie, werden tijdens de bezetting samengevoegd tot één politiekorps, belast met de politiedienst op het platteland. Oorsprong, karakter en traditie van de drie genoemde soorten politie zijn hieronder in het kort samengevat.

De Koninklijke Marechaussee. „Il sera établi un Corps de Maréchaussée, destiné à maintenir l'ordre, à assurer l'exécution des lois et à veiller à la sûreté des frontières et des grandes routes”; met deze woorden van het Souverein Besluit van 26 oktober 1814, no. 498, werd het latere Wapen der Koninklijke Marechaussee opgericht. De traditie van het Wapen gaat echter veel verder terug, omdat reeds op 1 oktober 1805 in de Bataafse Republiek een compagnie Marechaussee was opgericht, welke na het vestigen van het Koninkrijk Holland werd uitgebreid en na de inlijving bij Frankrijk werd opgenomen in het Korps Gendarmerie Impériale. In Frankrijk kende men overigens reeds in de 13e eeuw maréchaussée, een soort militaire politie, in de 16e eeuw ook met burgerpolitiedienst belast. Het Wapen der Koninklijke Marechaussee, van oorsprong, karakter en traditie militair, maakte in 1940 deel uit van de Koninklijke Landmacht; het personeel

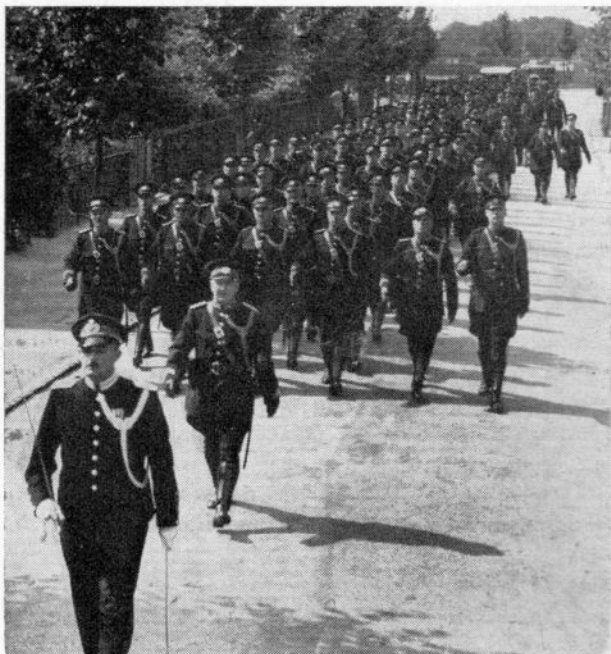
was gekazerneerd. Bij de oprichting van het Korps Politietroepen, tijdens de mobilisatie in de eerste wereldoorlog — welk korps bestemd werd voor politiediensten in het leger — bleef de Koninklijke Marechaussee het militaire karakter behouden, maar de dagelijkse taak bestond hoofdzakelijk uit het verrichten van burgerpolitiediensten op het platteland.

Het Korps Rijksveldwacht. Bij Koninklijk Besluit van 17 januari 1854, Staatsblad no. 3, werd de Minister van Justitie gemachtigd om commissiën van Rijksveldwachter uit te reiken aan zodanige beambten als naar de aard van hun gewone werkkring daartoe geschikt werden geacht. Hiervoor kwamen in aanmerking de gerechtsdienaren — belast met het betekenen van dagvaardingen, het transporteren van gevangenen en het bewaren van de orde op de terechtzittingen — en bezoldigde opzieners van de jacht en visserij. Naast hun hoofdtak moesten zij waken voor de veiligheid van personen en goederen en voor het behoud van de goede orde. Tevens werd de mogelijkheid geopend particuliere bos- en veldwachters — later bovendien ook agenten van gemeentepolitie — te benoemen tot onbezoldigd rijksveldwachter. Door de onbevredigende toestand ten aanzien van het politietoezicht op het platteland — de Koninklijke Marechaussee was alleen geplaatst in de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland — werd bij Koninklijk Besluit van 11 november 1856, Staatsblad 114, in werking getreden op 1 januari 1858, de dienst van gerechtsdienaar, bezoldigd opziener van de jacht en de visserij en van rijksveld-

Politietroepen te Nieuwersluis (1937).

De rijksveldwacht in 1937 op weg om met 141 man het verkeer te regelen bij het Jamboree-terrein. Voor de troep de districtscommandant J. Vermeijden.

(Foto: Alg. Pol. Blad)

wachter, verenigd onder de naam Rijksveldwacht.

Het Korps Rijksveldwacht was dus van oorsprong een burgerpolitiecorps, belast met de politiedienst op het platteland en o.m. belast met het handhaven van de orde bij openbare terechtzittingen en het overbrengen en transporteren van gevangenen.

De gemeenteveldwacht. Toen ons land in 1810 bij Frankrijk werd ingelijfd, werd de Franse wetgeving ook hier van toepassing, o.m. ter uitvoering van de wet van 6 oktober 1791 (La police rurale), de wet van 9 juli 1795 waarin o.a. is vermeld: „pour assurer les propriétés et conserver les récoltes, il pourra être établi des gardes champêtres dans les municipalités, sous la juridiction des juges de paix et sous la surveillance des officiers-municipaux”.

De aanvankelijk beperkte taak van deze „gardes-champêtres” groeide in de volgende decennia uit tot het verrichten van de volledige politiedienst door gemeenteveldwachters, in de laatstelijk volgens het Koninklijk Besluit van 12 januari 1932, Staatsblad no. 8, aangewezen gemeenten. In deze aangewezen gemeenten werd bovendien politiedienst verricht door de Koninklijke Marechaussee of de Rijksveldwacht of door beide korpsen. Er konden ook onbezoldigde gemeenteveldwachters worden aangesteld. Zowel de bezoldigde- als onbezoldigde gemeenteveldwachters werden op voordracht van de burgemeester benoemd door de Commissaris der Koningin. De gemeenteveldwacht was derhalve burgerpolitie, werkzaam op het platteland.

Tijdens de oorlogsdagen in mei 1940 was ongeveer 350 man behorende tot de 1e en 2e Divisie Koninklijke Marechaussee, voornamelijk geplaatst in Limburg, Noord-Brabant en Zeeuws-Vlaanderen, via België en Frankrijk uitgeweken naar Engeland. Het resterende gedeelte van het Wapen der Koninklijke Marechaussee werd na de

capitulatie in de gelegenheid gesteld over te gaan in het burgerpolitiecorps „Marechaussee” het praedicaat „Koninklijke” werd door de bezetter afgeschaft. Omdat zowel de sterkte van de Marechaussee als van de Rijksveldwacht onvoldoende was om de te verwachten taken uit te voeren, zien we als **eerste fase** in de reorganisatie van de politie in de bezettingstijd, beide korpsen uitgebreid.

Deze aanvulling geschiedde door rechtstreekse sollicitatie bij één dezer korpsen, maar het grootste gedeelte van het nieuwe personeel was afkomstig van het beroepskader, de capitulanten en dienstplichtigen van de inmiddels opgeheven en in de „Opbouwdienst” ondergebrachte krijgsmacht. Vele gewezen militairen zagen deze overgang naar de politie aanvankelijk als van tijdelijke aard. Volgens de zeer optimistische opvattingen van die dagen zou — ondanks alle overwinningen — Duitsland binnen enkele maanden verslagen worden en zou het oude beroep in militaire dienst of bedrijfsleven, weer ter hand worden genomen. Maar naarmate de oorlog voortduurde gingen velen begrijpen dat het door de oorlogsomstandigheden afgedwongen dienstnemen bij de politie, van blijvende aard zou zijn.

De **tweede fase** op de weg naar één politiekorps voor het platteland volgde al zeer spoedig. Op 1 december 1940 besloot de bezetter tot opheffing van het korps Rijksveldwacht, waarbij het personeel in de gelegenheid werd gesteld over te gaan naar de Marechaussee. Deze reorganisatie trad op 1 maart 1941 in werking. Door de Inspecteur-Generaal der Nederlandse Politie werd bepaald dat bij de overgang van daartoe geschikt geacht personeel van de rijksveldwacht, de rangtoewijzing op de volgende wijze zou geschieden: de brigadiers-majoor werden opperwachtmeester, de brigadiers; wachtmeester, de brigadiers-titulair en de rijksveldwachters met een diensttijd van 4 jaar en langer, die geschikt werden beoordeeld voor bevoor-

Zo kende vooral het platteland in de twintiger jaren de gemeenteveldwachter.

(Foto beschikbaar gesteld door J. C. Scheffers, Leidschendam).

ring, werden wachtmeester-titulair en de overige rijksveldwachters werden marechaussee. Ten aanzien van de geschiktheid werd het advies ingewonnen van de Procureurs-Generaal, fgd. Directeuren van Politie en van de districtscommandanten van de rijksveldwacht. De opheffing van het Korps Rijksveldwacht bracht mee dat de organisatie van de marechaussee ingrijpend werd gewijzigd. Het aantal divisies werd verdubbeld, zodat er 8 divisies kwamen. Bovendien werd opgericht een Verkeers- en Rivierdienst (V.R.D.). In de grote steden werd een Eskadron van 100 man voor bijstand gevestigd, gedeeltelijk bereden en gedeeltelijk gemotoriseerd. Op 25 april 1941 werd door de bezetter benoemd een „Gevolmachtigde voor de reorganisatie van de Nederlandse Politie”. Deze kreeg zeer grote bevoegdheden, niet alleen t.o.v. organisatie, opleiding en toezicht, maar ook betreffende verenigingen, bonden en fondsen van politieambtenaren.

De **derde fase** van de reorganisatie vond plaats op grond van enkele verordeningen van de Rijkscommissaris voor het bezette nederlands gebied — de belangrijkste was de „Verordening Organisatie Politie”, in werking getreden op 1 maart 1943 — een beschikking van de Secretarissen-Generaal van de Departementen van Justitie en Binnenlandse Zaken (aanwijzing van gemeenten met gemeentepolitie) en ter verduidelijking van dit alles een circulaire van de Gevolmachtigde voor de Reorganisatie van de Nederlandse Politie van 25 januari 1943. Het beginsel werd aanvaard dat in één gemeente slechts door één soort politie dienst zou worden gedaan. In 8 met name genoemde grote gemeenten kwam „Staatspolitie”, in andere met name genoemde gemeenten gemeentepolitie en in de overige gemeenten Marechaussee (gendarmerie) die ook tot de „Staatspolitie” behoorde.

Bezoldigde gemeenteveldwachters werden niet meer aangesteld. De gemeenteveldwachters in „Marechaussee-gemeenten” gingen over naar de Marechaussee, evenals de leden van de gemeentepolitie in de gemeen-

ten waar met ingang van 1 maart 1943 de politiedienst door de Marechaussee zou worden verricht. Bepaald werd dat de chef-veldwachters die chef waren over ten minste twee veldwachters of daarmee gelijk te stellen ambtenaren, werden overgenomen in de rang van opperwachtmeester der Staatspolitie, de overigen, afhankelijk van hun dienstjaren, kregen de rang van wachtmeester of marechaussee. Voorts kwam er een recherchecentrale, met recherchehoofdafdelingen en rechercheafdelingen. Bij het inwerkingtreden van de Verordening Organisatie Politie, op 1 maart 1943, zien we in feite de drie voormalige soorten politie: Koninklijke Marechaussee, Rijksveldwacht en Gemeenteveldwacht, samengebracht in de Staatspolitie (Marechaussee). Bijna honderd jaar — vanaf de oprichting van de Rijksveldwacht in 1856 — was gedacht, gesproken en geschreven over de doelmatigheid van één soort rijkspolitie en waren verschillende commissies hiervoor ingesteld.

Juist in de jaren 1930-1940 waren de gedachten over de reorganisatie van de rijkspolitie zeer levendig en ieder die in deze jaren toetrad tot de Koninklijke Marechaussee of de Rijksveldwacht, werd hiermede regelmatig geconfronteerd. Tekenend hiervoor is het feit dat een districtscommandant van de Rijksveldwacht, zich in een artikel in „De Politiegids” van 7 februari 1935 afvroeg, of de Rijksveldwacht over enkele jaren nog zou bestaan, een vraag die hij ook stelde ten aanzien van de Koninklijke Marechaussee. Een oud-commissaris van politie schreef in hetzelfde tijdschrift enige tijd later, naar aanleiding van het toen nieuwe Rijkspolitiebesluit 1935, dat het oude kostuum van 1851 was opgekalefaterd; het was ontvlekt en van een nieuwe kraag voorzien, maar het bleef een oud-modisch pak. Hij vroeg zich af waarom niet een goedzittend, democratisch colbertpakje in de plaats was gesteld van het getailleerde, langslippige kostuum, met op de ene slip de Rijksveldwachtmedaille en op de andere slip het Marechaussee-kruis. Hij was

Personeel van het Depot Koninklijke Marechaussee te Apeldoorn in 1937.

voorzitter van één Politiewet en één soort politie voor het hele land.

Maar wat na jaren van studie en overleg niet mogelijk bleek werd in de bezetting geforceerd tot stand gebracht. Het behoeft geen betoog dat door de opeenvolgende reorganisaties, gepaard gaande met overplaatsingen, nieuwe voorschriften en aanpassing aan andere chefs, in zeer belangrijke mate werd ingegrepen in de persoonlijke omstandigheden van de politieambtenaren, omstandigheden die door de oorlog toch al uitermate moeilijk en onzeker waren. Er waren er die de uniform- naams- en gezagswijzigingen gelaten aanvaardden met de gedachte: als deze dwaze oorlog waarin alles onderste boven wordt gekeerd, voorbij is, keert al het oude en vertrouwde weer terug. Bij velen werd echter de vraag klemmender of het verantwoord was langer in functie te blijven, of hetgeen zij deden wel in het belang was van volk en land. Dit aspect welke de oorlog voor de politie meebracht zullen we in het tweede gedeelte belichten.

Koninklijke Marechaussee te paard bij het 750-jarig bestaan van 's-Hertogenbosch in 1935. Op de voorgrond het muziekkorps van het Regiment Wielrijders.

(Foto: Stichting Museum Kon. Marechaussee)

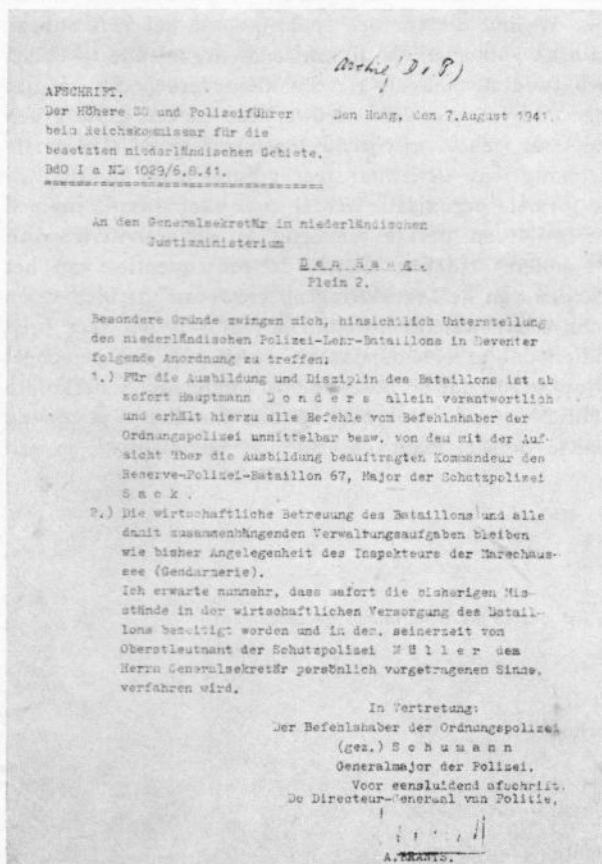
II. In de politieke mallempelen

Na de capitulatie werd Nederland aanvankelijk onder **militair bestuur** gesteld, dat spoedig vervangen werd door **burgerlijk bestuur**. In het decreet van de Führer van 18 mei 1940, betreffende de uitoefening van de regeringsbevoegdheden in Nederland, werd o.m. bepaald dat het opperste regeringsgezag in het civiele ressort, zou worden uitgeoefend door een Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandse gebied, die belast was met zowel de wetgevende, als de uitvoerende macht. Op 29 mei 1940 werd in een verordening van deze Rijkscommissaris bepaald dat de handhaving van openbare orde, rust en veiligheid zou blijven opgedragen aan de Nederlandse politie, onder voorbehoud dat de Rijkscommissaris zich zou kunnen bedienen van de Duitse S.S. en politietroepen, voor het doen uitvoeren van zijn verordeningen. De Nederlandse politie werd onder toezicht gesteld van de Duitse politie en was aan de aanwijzingen van de Duitse politie gebonden. De opsporing en bestrijding van alle handelingen die Rijks- en Duits vijandig waren, behoorde tot de taak van de Duitse politie.

De Rijkscommissaris werd in de uitoefening van zijn taak o.m. bijgestaan door een Commissaris-Generaal voor de openbare veiligheid, de Höhere S.S.- und Polizeiführer, die het bevel voerde over de in het bezette Nederlandse gebied aanwezige eenheden van de Waffen S.S. en van de Duitse Politie; bovendien was hij belast met het toezicht op de Nederlandse politie, waaraan hij de nodige bevelen kon geven. Van de politieambtenaren werd in een persoonlijk te tekenen verklaring op ere-woord geëist, dat zij de Duitse verordeningen nauwgezet zouden handhaven en niets tegen het Duitse Rijk zouden ondernemen.

Al direct na de capitulatie bleken enkele brigadecommandanten zowel van de Koninklijke Marechaussee als van het korps Rijksveldwacht, hetzij lid te zijn van de

N.S.B., hetzij daarmee te sympathiseren. Aanvankelijk bleven de officieren van de Kon. Marechaussee en de districtcommandanten van de Rijksveldwacht gehandhaafd. Hierin kwam spoedig verandering, allereerst bij de opheffing van de Rijksveldwacht in maart 1941, toen

(Foto: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

de districtscommandanten der Rijksveldwacht werden ontslagen en vervolgens in mei 1942, toen de beroeps-officieren van de (Kon.) Marechaussee in krijgsgevangenschap werden weggevoerd, waarvoor N.S.B.-officieren in de plaats kwamen. De politieke beïnvloeding nam hand over hand toe: de opleiding van nieuw personeel vond plaats aan de school te Schalkhaar waar de leiding bij Duitsers en N.S.B.ers berustte. Na de invoering van de Staatspolitie (Marechaussee) op 1 maart 1943, werd in de beoordeling een punt opgenomen betreffende de instelling van de beoordeelde t.a.v. **de nieuwe orde**. De Politievakbonden, aanvankelijk samengevoegd in de Centrale Politiefederatie, werd het werken onmogelijk gemaakt, zodat vele leden bedankten en er kwam de Kameradschapsbond, waarvan elke Nederlandse politieambtenaar automatisch lid werd; de contributie werd eenvoudig van het salaris ingehouden . . . Wanneer men al deze omstandigheden in aanmerking neemt, ligt de conclusie voor de hand, dat de Nederlandse politie eenvoudig een instrument was, ten dienste van de belangen van de bezetter. Dit was ook de bedoeling van de bezetter en de **formele organisatie** was daarop afgestemd. Een formele organisatie is echter altijd onpersoonlijk en houdt geen rekening met menselijke eigenschappen en gevoelens.

De instelling, in het bijzonder van de leden aan de basis van een organisatie, is van het grootste belang, zelfs bepalend, voor het welslagen van het nagestreefde doel van een organisatie. Niet ten onrechte wordt de bereidheid, de instelling van de individuen vergeleken met de smerolie voor machines. Een formele organisatie is noodzakelijk, maar daarnaast is vertrouwen en een goed contact tussen leiding en geleiden onontbeerlijk. Welnu, dit contact, maar vooral het vertrouwen, ontbrak volkomen. In de **informele organisatie** tekenden zich twee stromingen af: een kleine groep die positief ingesteld was t.o.v. de nieuwe orde en een grote groep die daar geheel afwijzend tegenover stond. De eerste stroming was weliswaar zeer gering, maar doordat zij de formele organisatie achter zich had, was de invloed vrij groot en werkte remmend op de activiteiten van de andere stroming. Reeds de consequenties van het tekenen van de „verklaring op erewoord” stelden velen voor een gewetensconflict. Daarom was het zeer juist gezien dat er commandanten waren, die het personeel er op wezen dat de bezetter ook zonder de Nederlandse politie de orde wel zou kunnen handhaven door de Duitse politie, maar dat dit dan ongetwijfeld op een

Op de stranden eisten aangespoelde mijnen tijd en aandacht.

De foto's boven en onder doen vele gemengde gevoelens herleven.

PROGRAMM

FÜR DAS KAMERADSCHAFTLICHE
BEISAMMENSEIN VON
ANGEHÖRIGEN DER DEUTSCHEN
UND NIEDERLÄNDISCHEN
POLIZEI.

DEN HAAG,
DEN 12. JULI 1941

In het oosten werden treinen gecontroleerd.

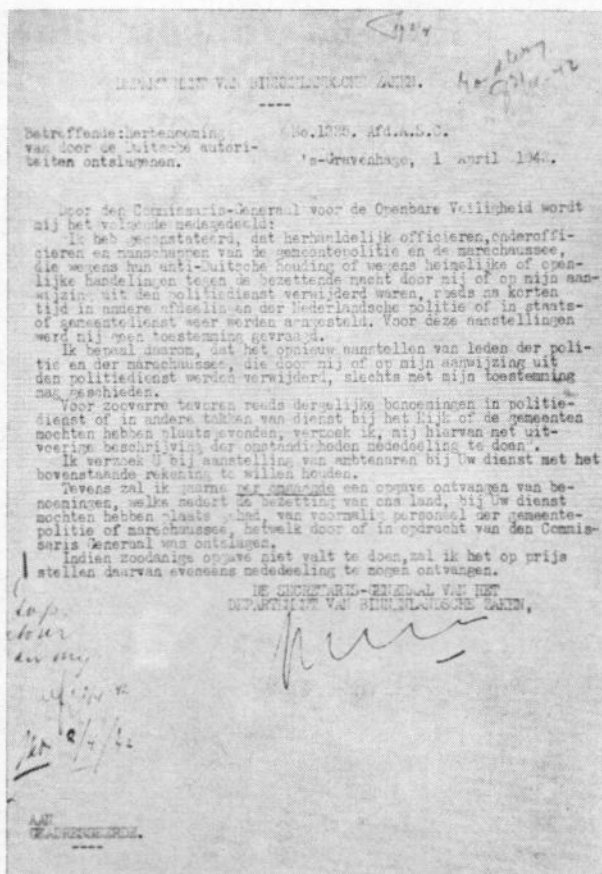
zeer strenge wijze zou gebeuren. Door het tekenen van de verklaring zouden de Nederlandse politieambtenaren kunnen aanblijven, waardoor zij enerzijds in een moeilijke en onaangename positie tussen bezetter en bevolking geraakten, maar anderzijds de mogelijkheid hadden, meer in het belang van de bevolking dan van de bezetter te doen.

Het direct gaan werken in de illegaliteit, is voor de eerste periode wel een te groot woord, maar in zekere

zin ging elke politieambtenaar volgens eigen geweten te werk, vaak in overleg en samenwerking met gelijkgezinde chefs en collega's. In „Onderdrukking en Verzet” merkte mr J. Zaaijer op in het hoofdstuk „Duitse politie en politiemethoden”: **In toenemende mate is getracht de Nederlandse politie aan de Duitse belangen dienstbaar te maken. Van lieverlede leidde dit enerzijds tot steeds erger infiltratie, vooral in het kader, met landverraderlijke elementen, anderzijds tot steeds straf-fer tegenwerking van de goede Nederlanders, die ook in de politie verre in de meerderheid waren. Juist van het politiecorps was het voor de Nederlandse bevolking van onschatbare waarde, dat het met de bevolking één bleef in de geest van verzet.”**

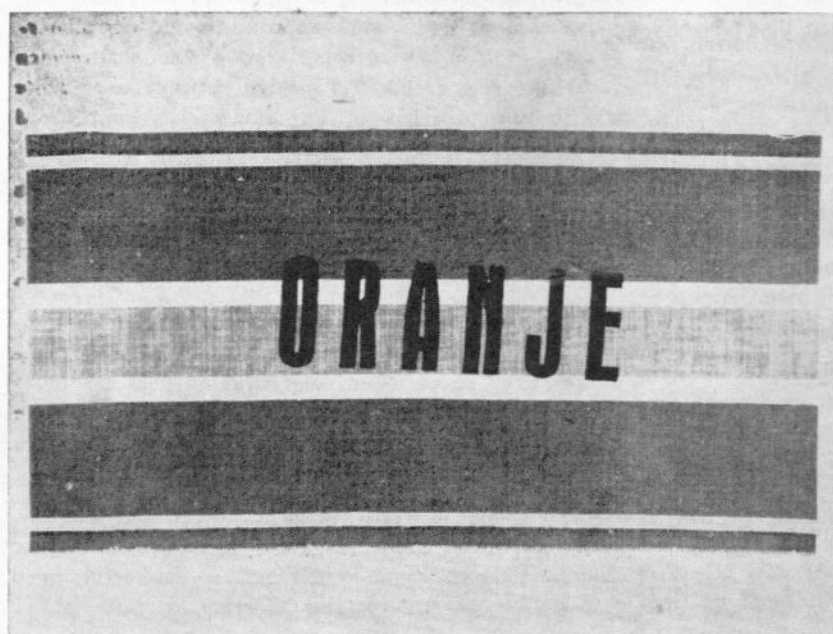
Dit artikel is opgesteld naar aanleiding van de herdenking van het feit dat Nederland 25 jaar geleden betrokken werd bij de tweede wereldoorlog en na vijf jaren bezetting werd bevrijd. Wij realiseren ons dat vele politieambtenaren, die in die moeilijke oorlogsjaren de politiedienst uitoefenden op het platteland, reeds lange tijd met pensioen zijn, of niet meer tot de levenden behoren. Wij hebben gezien dat het „vogels van diverse pluimage” waren, voortgekomen uit de Koninklijke Marechaussee, het korps Rijksveldwacht, de gemeenteveldwacht, de gemeentepolitie, het korps Politietroepen en andere onderdelen van land- en zee-macht. Zij waren toen in de mooiste jaren van hun leven, degelijk opgeleid en praktisch geoefend. Zij maakten de ondergang mee van de korpsen waartoe zij behoorden, waarvan zij de tradities voortzetten en waarbij zij carrière maakten. Een kleine groep politieambtenaren kreeg tot taak de velen, die door de omstandigheden overgingen naar de politie, daarvoor te bekwamen en op allen werd een politieke druk uitgeoefend, zoals nimmer in de geschiedenis van ons land is voorgekomen. Zij allen verrichtten hun dienst in een tijd en onder omstandigheden, waarin allerminst „volgens het boekje” kon worden gewerkt. Er moest vaak gehandeld worden op eigen initiatief en eigen verantwoordelijkheid. Daarom menen wij het juist te achten,

naast een respectvol herdenken in een andere rubriek in dit nummer, van de politieambtenaren die de bevrijding niet meer hebben mogen beleven, een uiteenzetting te geven over de organisatorische- en politieke aspecten van de politie op het platteland tijdens de oorlog, aspecten, die grotendeels in gelijke mate van toepassing zijn op de gemeentepolitie.

Wij willen besluiten met een ander citaat uit „Onderdrukking en Verzet”, nl. uit het hoofdstuk „De Nederlandse politie tijdens de bezetting”, door mr F. R. Mijnlieff, waar deze oordeelt: „Er is door vele politieambte-

naren prachtig werk gedaan. Zij kunnen de misdaden of de lafhartigheid van anderen niet uitwissen, maar aan hen is het te danken, dat de Nederlandse politie haar onontbeerlijke, krachtige en onvervangbare bijdrage aan het verzet heeft kunnen leveren.”

★
De band die onmiddellijk na de bevrijding werd gedragen door het geüniformeerd politiepersoneel in Noordholland.

(Foto: Techn. Rech. 's-Gravenhage)

Relatie tussen illegalen en reservisten :

want het ideaal bleef . . .

door de reserve-adjudant J. G. J A N S E N te Nijmegen

Hoewel de reserve-rijkspolitie eerst in 1948 werd opgericht en de leden van dit instituut in de oorlog, als zodanig geen rol konden spelen, lijkt het toch goed om in dit herdenkingsnummer aan het reserve-orgaan en in het bijzonder aan enige met name genoemde reservisten aandacht te besteden.

Het is toch immers zo, dat er hier en daar relaties zijn via de voormalige „illegaliteit” naar de reserve-rijkspolitie. De oprichting van het instituut was een direct gevolg van de spanningen in de wereld en vooral in Europa, gedurende de eerste jaren na de bevrijding. Spanningen welke in 1947 zodanig opliepen, dat vooral op het platte land, meerdere oud illegalen en oud-B.S.ers contact opnamen met groepscommandanten en zich afvroegen: „Moet er niet iets gedaan worden om „ons zelf” te blijven. Toen de regering het

besluit had genomen dat er reservepolitie opgericht moest worden, moesten de groepscommandanten aan het werk om vrijwilligers te werven. Bij velen rees de vraag: „Hoe komen we er aan.”

Vele groepscommandanten wendden zich, na overleg met de burgemeester tot oud-leden van de voormalige B.V.L., de illegaliteit en de B.S. En het was toen hartverwarmend, dat velen die hun sporen op het terrein van de vaderlandse gedachte en gezagsgetrouwheid reeds verdiend hadden, onmiddellijk hun steun toezegden en door zelf toe te treden tot de reserve-rijkspolitie metterdaad een voorbeeld stelden. Het is daarom, dat hieronder een willekeurig aantal reservisten in alfabetische volgorde wordt genoemd, terwijl daarbij zeer in het kort is vermeld op welke wijze zij zich gedurende de oorlog onderscheidden.

W. J. van Alphen te Herwijnen. Maakte zich verdienstelijk door met beroepspersoneel stenguns en patronen te vervoeren naar meerdere gemeenten. Bovendien zorgde hij voor het vervoer van springstoffen voor het verrichten van vernielingen aan de spoorwegen.

H. Th. Arnts te Erlecom. Verrichtte goed werk door als koerier op te treden tussen groepen in Rijk van Nijmegen en Over-Betuwe en leider K.P.-ploegen te Apeldoorn.

P. J. van Beek te Raamsdonk. Heeft zich onderscheiden als lid van de Albrechtsgroep te 's-Gravenhage en Dordrecht. Was belast met koeriersdiensten, droppings en inlichtingendienst.

F. van Bernebeek te Groesbeek. Had een drukkerij en drukte geheel belangeloos met groot gevaar duizenden valse Z-kaarten. Bovendien drukte hij valse persoonsbewijzen en Duitse Ausweissen. Ontving als waarderling gouden polshorloge met inscriptie van Amerikaanse regering.

J. Brouwer, Groep Dokkum was een actief lid van de K.P. Ontving oorkonde van Z.K.H. Prins Bernhard.

P. M. Coopmans te Maasbree verrichtte zeer goede diensten bij het voorthelpen van ontvluchte krijgsgevangenen. Ontving dankbetuigingen van Koningin van Engeland, de President van Amerika en Z.K.H. Prins Bernhard.

G. H. van Dijk te Hillegom redde 5 (vijf) joodse

levens door deze in eigen woning onderdak te verschaffen. Was lid van de K.P. en belast met de distributie van illegale krantjes.

M. Heijns te Nieuwkoop verzorgde de samenstelling en distributie van het illegale blaadje „Victorie”. Bekend op het bureau voor oorlogsdocumentatie.

J. Kersten te Groesbeek was contactman tussen verzetsgroepen van K.A.B. te Nijmegen en Groesbeek. Organiseerde de steun aan onderduikers én wapenvoorziening. Was belast met het treffen van maatregelen voor het geval de Duitsers zouden vertrekken en grote munitieopslagplaatsen in de Staatsbossen onbeheerd zouden achterlaten.

J. v.d. Land te Dokkum deed zeer verdienstelijk werk als K.P.-man, waarbij hij was belast met uitvoering wapendroppings en daarna het vervoer en de opslag. Werd einde 1944 gearresteerd. Ontving oorkonde van Z.K.H. Prins Bernhard.

G. Oppewal te Ferwerderadeel was districtscommandant K.P. te Sneek. Nam daadwerkelijk deel aan overval op strafgevangenis te Leeuwarden en smaakte daarbij het genoegen acht gevangenen te bevrijden. Heeft zich meermalen in levensgevaar bevonden.

N. H. Rijckx te Horn verleende hulp aan Engelse, Amerikaanse en Franse krijgsgevangenen. Ontving ter zake een Franse onderscheiding en dankbetuigingen van Engelse en Amerikaanse regering.

Tussen capitulatie en bevrijding van Zeeland naar Engeland en vandaar naar... Zeeland

Tien mei 1940: „Om drie of vier uur 's morgens werd ik uit bed gehaald voor „een oefening”; melden op het compagniesbureau. De lucht was vol vliegtuigen, die uit de richting van de zee kwamen, waarschijnlijk toestellen die para's gedropped hadden. Het vliegveld was onbruikbaar gemaakt met boerenwagens en palen, alleen landingsstrip was overgebleven. De commandant werd voor de laatste vlucht door het grondpersoneel dusdanig in de riemen vastgesjord, dat hij — volgens de overlevering — later de striemen in zijn lichaam had. Wij hadden niets, want wij waren een opleidings-school. We hadden eigenlijk alleen een paar mitrailleurs. Er waren wel bedrijven, die zelf luchtdoelgeschut hadden gekocht en van het ministerie van Oorlog een paar schutters hadden gekregen als bemanning. Wij joegen op spionnen en op parachutisten in vrouwenkleren of pastoorshabijt. Wij hebben er nooit een gevonden. Ze waren er volgens mij ook niet, althans niet bij ons. Ze bestonden alleen op basis van een gevaarlijke fluister-campagne. Niemand wist iets, het volk was volkomen onvoorbereid.”

Het verhaal van velen uit het korps

Wanneer het gaat om mobilisatie, oorlog, bezetting of bevrijding, heeft ieder die dit alles beleefde en overleefde, zijn eigen verhaal te vertellen. Vele van die verhalen lopen parallel, ze verschillen slechts in details. Een daarvan is de geschiedenis van de wijze waarop enige honderden Nederlandse militairen na de capitulatie, in de meidagen van 1940 vanuit Zeeland in Engeland terechtkwamen, vanwaar zij pas tijdens of na de invasie terugkeerden naar het vasteland van Europa, met de Prinses Irenebrigade. Tot die groep behoorde een aantal leden van het huidige Korps Rijkspolitie, die zo een bijdrage leverden tot de bevrijding van het vaderland. Het begon voor velen met nogal wat ironie, het eindigde ernstig, eervol en vreugdevol. Dat verhaal van velen uit het korps werd ons verteld door de majoor J. Rodenhuis, nu commandant van het district Leeuwarden van het Korps Rijkspolitie, toen bij de mobilisatie in 1939 agent van politie in Rijswijk en in het bezit van twee vliegbrevets . . .

Aldus begon de majoor J. Rodenhuis zijn verhaal, dat hij vertelde in zijn houten bungalow in Oenkerk, waar hij in zijn vrije tijd het vredege leven van de buitenman leidt, even vredig als hij in 1939 het politiekorps van Rijswijk diende met als vrijetijdshobby: vliegen. Hij had een vliegbrevet A en haalde het vliegbrevet M, hetgeen inhield dat een overeenkomst getekend moest worden met het Ministerie van Oorlog, op grond waarvan in tijden van oorlogsgevaar een opleiding tot oorlogsvlieger zou volgen. Dat zou voor de majoor Rodenhuis gebeuren in Souburg op het vliegveld Vlissingen, waar hij in 1939 terecht kwam. Daar was ook een vliegschool van Soesterberg. Hij zegt: „Wij vlogen op de Fokker S 4, op Haamstede op de C 5. Bij ons zat ook Piet van de Griend. Die pikte in scheervlucht een zakdoek op van het vliegveld en als ander huzarenstukje placht hij met een wiel van zijn toestel een haas dood te vliegen. Van september '39 tot januari '40 heb ik voornamelijk de verloven geregeld: zakenverlof, landbouwverlof . . . men was nogaleens met verlof. We hadden vijf S 4'tjes, open kisten van triplex, zonder bewapening, iets van huisje-boompje-beestje en pas-op-trap-niet-door-de-vleu-

gel. Op een goeie dag vond de chef-instructeur, toen de kapitein C. de Vries, nu luitenant-generaal, dat het tijd was voor mijn test solo-vlucht. Het was 's morgens om een uur of tien toen de reserve-wachtmeesterleerling-vlieger Rodenhuis aan de grond werd gezet. Ik deed het niet zo goed, wij mochten elkaar ook niet zo graag . . . Een paar weken daarna brak de oorlog uit. En een paar dagen later kwamen er enige honderden Fransen. Die stonden met de rug tegen bomen en schoten op de vliegtuigen alsof het eenden waren. Maar dat gaf niets en toen was het afgelopen. De generaal Winkelman hield Zeeland buiten de overgave. Wij waren dus eigenlijk nog strijdbare soldaten en de hele opleidingsschool kreeg opdracht te vertrekken naar Zuid Frankrijk voor een verdere opleiding. Er werden vrachtwagens gevorderd en van andere kleuren voorzien. De verf was nog nat toen wij ermee vertrokken.

Er waren er toen nog niet zoveel die een rijbewijs hadden en ik kwam op een grote vrachtwagen, een International van een bodedienst, al had ik nog nooit op een vrachtwagen gereden. Bovendien werd dat de keukenwagen. Op het vlakke land ging het heel goed, maar in de Franse heuvels ging het niet meer. De wagen begon te boksen. De helling van een hoge heuvel nam ik met moeite en pijn, maar op de top ging het meteen heel best. We schoven in de vierde versnelling naar beneden. Er was geen kunst aan, maar toen kwam er een haakse bocht. De rechterwielen hadden geen contact meer met de weg, de kijkers langs de weg staken in verwijfeling de handen omhoog en achterin de laadbak rammelde het angstwekkend, maar we kwamen erdoor. Na drie dagen lagen we op het vliegveld Caen met een transport van twintig, vijfentwintig au-

to's, de vliegtuigen waren volgens het oude huisje-boompje-beestje-recept al vooruitgestuurd. Daar hebben we een dag of tien gewacht, want de oude opdracht voor Zuid-Frankrijk ging niet door.

De Nederlandse regering zat in Engeland en had besloten dat wij moesten oversteken. We kwamen terecht in een marine-etablissement in Cherbourg, waar Moren het eten klaarmaakten: ze veegden de vloer en de tafels met dezelfde bezem. Met de Batavier II kwamen we tenslotte in Engeland aan, in Milford Haven. De vliegtuigen en de auto's hadden we laten staan. In Porth Cawl werden we gescreend. Daarna kregen we de geweren weer terug. Men was blij dat we wat meegebracht hadden. We hadden bijvoorbeeld een oud Lewis-machinegeweer dat als een goudschat werd bewaakt, want we werden belast met de bewaking van vliegvelden, die we daarmee moesten verdedigen. Na de oprichting van het Legioen Nederland brachten we de winter door in Congleton, waar we samen met de Home Guard oefenden. In mei, begin juni 1940 kwamen in Port Cawl 120 Nederlandse officieren, 360 onderofficieren en 980 korporaals en soldaten aan van de infanterie, wielrijders, cavalerie, artillerie, genie, Koninklijke Marechaussee en Politietroepen aan.

Eind juli bezocht Prins Bernhard de troep en werd „zo goed mogelijk” gedefileerd. Op 26 augustus 1941

werd de Prinses Irenebrigade een feit en een dag later heeft Koningin Wilhelmina het vaandel uitgereikt. Een handvol jongens ging naar Indië en de commandant van de brigade, de kolonel D. van Voorst Evekink, die een toegewijde hond had „Boef”, hield een donderspeech, waarin hij zei: „Boef en ik gaan voorop . . .”

Zo vertelt de majoor Rodenhuis nu, 20 jaar na de bevrijding, af en toe een verse pijp stoppend, de koffie genietend, geschonken door zijn echtgenote, die toen al weduwenpensioen genoot . . . Hij werd na een opleiding in Londen verbindingsofficier. Toen in juni 1942 het tweede front niet kwam volgde hij een officiers-cadet-opleiding van 8 maanden bij de Royal Horse Artillery, waarna hij als reserve-luitenant der artillerie in augustus 1943 bij een Engels regiment werd ingedeeld. In april 1944 kwam hij „met de dampen in” als commandant van de Brigade-politie bij de Koninklijke Nederlandse Brigade Prinses Irene, waarmee hij 12 wachtmeesters, wachtmeesters 1e kl. en opperwachtmeesters van de Marechaussee onder zich kreeg. „Ik had de dampen in,” zegt hij nu,“ maar de Irenebrigade bleek een hechte eenheid van mensen met een doel: terug naar Nederland. Op 6 augustus 1944 stak de Irenebrigade over naar Normandië, waar ik als kwartiermaker al een paar dagen was.

Wij zagen de troep aankomen: 139

officieren en onder-officieren, 1002 korporaals en soldaten. Wij namen deel aan de operaties van de zesde Airborne Division aan het Orne-front: schieten, patrouille en verkenningpatrouille-activiteiten. Ik deed dienst in het brigadehoofdkwartier. Het front bleef aanvankelijk statisch, maar toen volgde een razend snelle opmars.

Op 14 september 1944 — wij zaten bij Hasselt — kregen wij opdracht om ons naar Apeldoorn te begeven. Op 21 september trokken we bij Aalst over de grens, maar bij Grave bleven we hangen en namen wij stellingen in. Wij bestreken eigenlijk alleen een stuk weg. Dat was allemaal vóór de slag bij Overloon. Er waren voortdurend schermutselingen. Op een dag zag ik opeens mijn oude Engelse regiment artillerie langsrijden. Per motorfiets ging ik er achteraan. Bij Elst gingen ze in stelling en ik ontmoette oude vrienden. Tenslotte zaten we in Grave, vlak over de brug. Op een middag zou ik eindelijk eens in het bad. De overste zat boven, ook in het bad. Opeens kwam Prins Bernhard binnen . . .

Voor de bevrijding van Tilburg vielen velen van onze brigade, daarna trokken wij door naar Zeeland, dat onder water stond. Daar kwam ook Koningin Wilhelmina. Bij haar eerste bezoek aan bevrijd gebied bleef zij een nacht in Middelburg. Er stond in haar hotel een avondmaaltijd klaar, bereid uit normale legerrantsoenen. Op haar vraag: „Krijgt mijn volk dit ook?”, antwoordde één van de aanwezigen: „Nee majesteit, dit zijn legerrantsoenen.” De Koningin zei daarop: „Dan zal ik het ook niet gebruiken”, en trok zich terug. Uit dit kleine voorval blijkt hoezeer de Yoningin met haar onderdanen mede wenste te leven. In Zeeland hebben we overwinterd, net als vijf jaar tevoren, maar nu wachtend op het moment dat er weer beweging in het front zou komen.” Die beweging kwam en hoe! Eind april 1945 keerde de majoor Rodenhuis terug in Friesland, zijn geboorteland. Na twee jaar scholing en herscholing van officieren en onderofficieren en opleiding van reserve-officieren voor Indië, kwam hij in 1947 weer terug bij de politie . . .

Bas den Oudsten

Army Form B.2606A.

ALLIED MILITARY IDENTITY CARD No. A 04172

Allied Land Contingent *Netherlands*

Surname *RODENHUIS*

Christian Names (and rank or designation at time of issue) *Jelze, Rient.*

Sex *M.*

Personal No. *478*

Height *6'2"*

Colour of Eyes *green*

Colour of Hair *fair*

Other Distinguishing Marks (if any) —

Date of Birth *31-5-1913*

Signature of Issuing Officer *J. J. J. J. J.*

Date *15-6-1944*

Photograph of Bearer *partly overstamped*

Signature *J. J. J. J. J.*

Menigeeën uit het huidige Korps Rijkspolitie kreeg in de jaren '40-'45 een identiteitskaart als deze.

Ingeschroefd achter coastertoilet begon jhr Gevers Deynoot vlucht naar Zweden

Reismogelijkheid door spel van S.D. met dubbelspion

„Aan boord van de kustvaarder Excelsior, die in de binnenhaven van Delfzijl lag, werd ik opgesloten of beter ingeschroefd. Er was een w.c. met geschroefde tegeltjes en als je zes schroeven losdraaide, ging er een luik open dat een kleine, bedompte ruimte tegen de scheepswand afsloot, waar ik een beetje opgevouwen in kon zitten. Je hoorde het water klotsen; van de zee en van het toilet.” Zo begon op 20

juli '43 de merkwaardige reis van de overste jhr W. A. Gevers Deynoot, commandant van het district 's-Gravenhage van het Korps Rijkspolitie, vanuit bezet Nederland naar Zweden, een reis die later een schakel zou blijken in het „Delfzijl Spiel” van de Duitse Sicherheitsdienst. Maar in 1943 was nog niet bekend dat de kapitein van de Excelsior, de toen 36-jarige Franciscus Johannes Maria Aben uit Hilversum een dubbelspion was, een N.S.B.'er, die ook contacten onderhield met de Hauptsturmführer Walter Müller van de Ausländische Nachrichtendienst van de S.D. te Den Haag en de Kriminaldirektor van de Duitse contra-spionagedienst Schreider.

De Excelsior-kapitein was een gevaarlijk man, die twee heren diende, afhankelijk van de beloningen, en die ook naar twee kanten vertrouwen moest wekken. Zo nam hij mensen mee van Delfzijl naar Zweden, al dan niet met medeweten van de Duitsers. Het maakte het risico van de ontsnapping die op 20 juli 1943 vanuit Delfzijl begon, achteraf bezien, bijzonder hachelijk, want wie doorgroond de bedoelingen van een dubbelspion of zijn opdrachtgever?

Nadat in juni 1943 bekend was gemaakt dat reserve-officieren zich moesten melden, ontving de toenmalige N.S.B.-korpsschef van de Haagse politie een schrijven van een van zijn jonge medewerkers, die ongeveer schreef: „Ik kom uit een oud militair geslacht, als reserve-officier acht ik mij niet gerechtigd mij te melden. Daarmee bestaat een controverse tussen mijn officierschap en mijn politiefunctie, die ik hierdoor niet meer kan vervullen.” De schrijver van deze correcte brief was inmiddels ondergedoken, maar kon slechts als reserve-officier en

niet meer als onwillige politie-ambtenaar beschouwd worden. Dat hij enkele weken later via relaties in het verzet in contact moest komen met de dubbelspion, die in 1949, na vierenhalf jaar voorarrest door het bijzonder gerechtshof te Amsterdam zou worden veroordeeld tot 20 jaar gevangenisstraf omdat hij drie jaar lang stukken met betrekking tot de geallieerde oorlogvoering en de Nederlandse ondergrondse strijdkrachten in handen van de Duitsers had gespeeld, was een wonderlijke speling van het lot.

Dat Aben te lang het vertrouwen genoot van de consul-generaal te Stockholm, de heer A. M. de Jong en daardoor ook van het Bureau Inlichtingen te Londen, leidde tot het oprollen van de illegale organisatie Zwaantje van dokter A. L. Oosterhuis, wiens groep voor zeer goede contacten met Zweden en Londen zorgde en vele belangrijke gegevens weg wist te krijgen, hoewel de groep in feite was ontstaan als hoofdstop op de vluchtweg naar Zweden. De heer De Jong had Aben zelf — tegen het advies van Londen — in contact gebracht met de groep Zwaantje. Jhr Gevers Deynoot had in Den Haag, toen nog niets erop wees dat ook hij spoedig nadien zou vertekken, afscheid genomen van een vriend die via Delfzijl naar Stockholm was gevlucht. De coaster waarmee deze was gegaan, was verdacht door de Duitsers, zo vernam de heer Gevers na aankomst in Appingedam op 29 juni bij Dirk Boerema die tot de groep Zwaantje behoorde. Het werd de Excelsior van kapitein Aben, die juist een zending papieren en geld uit Zweden had afgeleverd bij dokter Oosterhuis . . .

„Op 14 juli voeren we van Groningen naar Delfzijl. Daar kwam een man aan boord, die Aben een bruin pakje gaf voor Zweden. De kapitein verborg het onder de vloer van de slaapkajuit,” aldus de overste

Naar „de overkant”

Bij alle stories uit de tijd van oorlog, bezetting en bevrijding, spreken vooral de ontsnapingsverhalen van hen die uit bezet gebied ontkwamen omdat zij gedwongen werden en meenden aan „de overkant” belangrijker werk te kunnen doen, bijzonder aan. In de geschiedenissen over ontsnapingen die de lezer op de volgende pagina's aantreft raken de uitersten elkaar. De overste jhr Gevers Deynoot vertrok via Delfzijl naar Zweden, naar later zou blijken als dekking van een dubbelspion. De overste Van der Meulen zocht een nieuwe vluchtweg, die tenslotte via de Balkan leidde en 13 maanden in beslag nam. Toen zij vertrokken, zat de overste jhr B. W. F. de Beaufort, nu commandant van het district Apeldoorn van het Korps Rijkspolitie al hoog en breed in Londen. Hij benutte de vluchtlijn via de Pyreneeën en het Iberisch Schiereiland.

Gevers. „Die koerier van Zwaantje vertelde dat er geen tweede schip in Delfzijl gereed lag om uit te varen en dat ons vertrek nog dagen uitgesteld kon worden, aangezien er in convooi moest worden gevaren. De kapitein ging op onderzoek uit, maar voordat hij terug was, wilde de stuurman vast naar de buitenhaven varen, langs een controlepost van de S.D. Ik sprong op het laatste nippertje op de kade en wandelde zonder bagage en zonder colbert Delfzijl in. Daar liep ik dokter Oosterhuis tegen het lijf, die mij naar Prins bracht, een leraar van de zeevaartschool, die in werkelijkheid Koning heette en voor illegale radiocontacten met Engeland zorgde. Dat wilde trouwens niet vloten, want er reden peilauto's rond. Na een paar dagen — het schip lag weer in de binnenhaven — ging ik aan boord om kleren te halen. De kapitein was er niet en onder de vloer van de slaapkajuit lag geen pakje . . .

In de avond van dezelfde dag kwam Aben in Delfzijl terug en de volgende dag werd ik ingeschroefd, zij het maar voor kort, want terwijl het schip voor de „Gestapokade” lag en de Duitsers aan boord waren, werd ik bevrijd en moest ik met mijn overall aan en een paar sleutels in m'n hand langs de Gestapo en de Duitse Begleitmatrosen naar de machinekamer, opdat men zou denken dat ik tot de bemanning behoorde.

. . . Jhr. W. A. Gevers Deynoot vlucht via Delfzijl . . .

Zo voeren we tenslotte weg, samen met de Annechiena. En ik ging bij de bemanning horen, want we lichten een bladzij uit de monsterrol waarmee de naam van iemand die afgeschreven was kwam te vervallen. Ik heette plotseling Kloppers. Het ging tot zover allemaal best, maar op de Oostereems lag een sleepboot, die de Annechiena praai-de. Er gingen Duitsers van de sleepboot aan boord. „Straks komen ze ook op de Excelsior,” zei iemand. Plotseling verscheen de kapitein Aben aan dek. Hij had een pakje dat er netzo uitzag als dat van de groep Zwaantje en smet het overboord. Een van de Begleitmatrosen zag het en sloeg alarm. Er kwamen veel Duitsers aan boord, de sleepboot voer achter het pakje aan, de monsterrol werd onderzocht, iedereen bevestigde dat ik Kloppers was, de kapitein Aben verklaarde dat hij een pakje gesmokkeld cigarettenspapier overboord had gegooid en de Duitsers lieten het daarbij, al was het vreemd. „Het pakje was trouwens gezonken,” zeiden ze tegen elkaar.

De Excelsior met de overste Gevers Deynoot als schepeling aan boord, kon doorvaren en lag 's avond bij Borkum voor anker. Een Duitse begeleidingsmatroos zei in een gesprek: „Jij spreekt goed Duits, ben jij wel een Hollander”, maar verder was er niets aan de hand aan boord. Bij Cuxhaven werd de „sche-peling Kloppers” weer ingeschroefd achter de tegeltjes van het toilet, tegen de scheepswand, in het Kie-lerkanaal nogeens en in Korsør andermaal. Daar moest met een hand-lier gelost worden. „k Zat dagenlang in de hut van de kapitein en voor het vertrek moest ik weer in m'n hok,” aldus jhr Gevers. In de namiddag van 28 juli kwamen we in Zweeds water. Aben zei: nou vieren we feest en de jongste matroos en ik werden zonder meer over de railing in zee gejonast. Die matroos kreeg 't te kwaad maar we hebben de touw ladder net gehaald.

Voor Sundsvall moest ik weer in het hok, want formeel kon ik door de Zweden teruggestuurd worden. Na de controle werd ik met een bootje aan wal gebracht. Er was mij op de kaart een punt gewezen

waar ik om half zeven de kapitein zou ontmoeten. Ik plukte onderweg wilde aardbeien in een bos van een vrij land.”

Aben bracht de heer Deynoot naar de consul-generaal in Stockholm, de heer A. M. de Jong. Daar kreeg Aben zijn loon: 5000 Kronen en daar hoorde de overste Gevers dat twee dagen na hun vertrek de groep Zwaantje grotendeels was opgerold, dat onder meer dokter Oosterhuis, Dijkstra en Koning waren gearresteerd. Later, zou blijken dat bij de verhoren de stukken die Aben mee naar Zweden moest nemen, bij de S.D. op tafel lagen. Aben zou na de oorlog toegeven dat hij ze regelrecht bij de Duitsers had afgeleverd en dat de vertoning op de Oostereems comedie was. De heer Gevers kwam bij de inlichtingendienst en werkte zo mee aan het uitschakelen van Aben, tegen wien het wantrouwen groeide en die tenslotte met een vliegtuig naar Londen werd gestuurd, waar hij stevig aan de tand is gevoeld en tenslotte werd geïnterneerd op Man.

Een paar maanden na aankomst van jhr Gevers Deynoot in Zweden verscheen Aben in Stockholm met een man die zei baron Van Lynden te zijn, maar niets van die familie bleek te weten. Toen verklaarde hij Kort te heten, maar het was Van der Waals, de man van het Eng-landspiel en terzijde van het Delf-zijl-Spiel, de man die de groep Wim oprolde. Die werd door Aben naar de gezant in Stockholm gebracht. Kort - alias Van der Waals - werd in Stockholm niet geïdentificeerd maar men wantrouwde hem toch wél en hij moest onverrichterzake met Aben terug naar Nederland; maar hij stapte in Kiel van boord. „Kort daarna kregen wij de bewijzen dat Aben de groep Zwaantje had verraden. We stuurden hem op een vals paspoort en met een verzinsel naar Engeland,” aldus de overste Gevers.

Daar kwam trouwens de overste zelf ook terecht, bij het bureau inlichtingen in Londen. Maar na de capitulatie leidde een van zijn eerste tochten in Nederland naar Ap-pingedam-Delfzijl . . .

Bas den Oudsten.

GENERAAL EISENHOWER SPREEKT HET VOLK VAN BEZET EUROPA:

VOLK VAN WEST-EUROPA!
Troepen van het Geallieerd Expeditie Leger zijn op de Franse deel uit van het gemeenschappelijk plan der Verenigde Naties om de werking met onze groote Russische bondgenooten.
Hier is mijn hoedschap aan U allen. Zelfs al heeft de eerste aanval het toech het uur van Uw bevrijding.
... mannen en vrouwen, jong en oud, hebben een rol te spelen in de lid eener geheime verzetsbeweging die het toech het uur van Uw bevrijding.
... hebben een rol te spelen in de lid eener geheime verzetsbeweging die het toech het uur van Uw bevrijding.

Invasie in Frankrijk begonnen

Tusscher Le Havre en Cherbourg

Duitsche Weermacht levert fellen strijd tegen invallers

Landingsoperaties van grooten omvang

Frontbocht van Or...
In het bestek van den soepel...
den afweerslag in het midden...
Oostelijke front werd, naar het E...
mond, door de Duitse troepen...
renkomstig het bevel de ver...
springende frontbocht van Orel...
eenkomstig de plannen ontruim...
... hebben voor...
Duitse... belangrijke...
... en ma...
Amerikanen in...
50 K.M. ten Zuiden van A...

DE PANTSLERSLAG NORMANDIE

Massaal gebruik van artillerie

SOVIJETAANVAL AAN DE DUNA

Dunaburg en Wilna als doel

Naar Interim meldt hebben de Britten, die blijkbaar wegens de groote verliezen aan de geroepene Duitse troepen groote dapperheid aan weerszijden van den rivier Baryus-Cano met voortgezet. Ook de aanvullende informatie die dan naar het Noordfront...

WIJ ZULLEN DEZEN OORLOG ZEGERIJK ENDE BREIJN

Interim verzelt uit den weg gerund

Nieuw Amerikaansch leger wordt uitgebreid bij Remagen

wordt uitgebreid bij Remagen, Bonn, Andernach en Mülheim veroverd. Contact tusschen het 1e en 3e Amerikaansche leger.

De Koningin was in bevrijd gebied

De Koningin Wilhelmina heeft een bezoek gebracht aan het bevrijd gebied. Het koninklijk gezelschap werd geleid door de prinses Beatrix. De Koningin werd vergezeld door de prinses Margriet en de prinses Beatrix. Het koninklijk gezelschap werd geleid door de prinses Beatrix. De Koningin werd vergezeld door de prinses Margriet en de prinses Beatrix.

De Führer is gesneuveld

De Rijkzender Hamburg en aangesloten stations riepen Dinsdag 1 Mei 1945 te 22.25 uur, na inleidende ernstige muziek van Anton Bruckner, de navolgende te 22 uur aankondigde mededeeling om: „Uit het hoofdkwartier van den Führer wordt gemeld, dat onze Führer Adolf Hitler hedennamiddag in zijn commando-stand in de Rijkzenderlij, tot zijn laatste ademtocht tegen het bolsjewisme strijdend, voor Duitsland is gesneuveld. Op 30 April heeft de Führer Groot-Admiraal Dönitz tot zijn opvolger benoemd.“

Doodvonnis aan Mussert voltrokken

Op Waalsdorper-vlakte of acht celluuljes dag en open staan en in deze cellen dag en nacht het Men wil voorkeuren van de navolging vindt. Zoo leert de laatste maand...

MOEDER, IS DAT NU HET TWEEDE FRONT, WAAROVER PAPPIE ZOO VAAK GESPROKEN HEEFT?

MISLUKTE AANSLAG OP DEN FUHRER

Complot van hooge officieren - Drastische maatregelen tegen een zeer kleine groep samenzweerders

Hitler zette ondanks enkele bekomen brandwonden zijn werk onverwijld voort - Enkele zijner onmiddellijke medewerkers zwaar gewond

Hoofdkwartier van den Führer, 20 Juli. Op den Führer is heden een springaanslag gepleegd. Uit zijn omgeving werden hierbij zwaar gewond It.-generaal Schmidt, kol. Brandt, medewerker Berger. Lichtere wonden bek... It.-generaal Jodl, de generaals Buhle, Voss,...

De Führer zelf verdedigt

Russen vlak bij het centrum van de hoofdstad. Oder, Oranienburg en Kottbus veroverd. Verrassende opma...

DE HELDENSTRIJD BIJ ARNHEM TEN EINDE

De strijd bij Arnheim en Oosterbeek is ten einde. De Duitse troepen zijn teruggetrokken naar de Maas. De strijd bij Arnheim en Oosterbeek is ten einde. De Duitse troepen zijn teruggetrokken naar de Maas.

Vliegtuigen brachten voedsel

Enthousiaste massa sloeg het vliegtuig af. De vliegtuigen brachten voedsel.

PROEP VAN HITLER TOEGEGEEN HET DUITSCHE VOLK

Het uitschakelen van Italië militair van weinig beteekenis

Harde maatregelen aangekondigd

Amerikanen veroverden twee voorsteden van de stad Hamburg en bereikten Xanten. Russen namen Stargard in.

Amsterdam tot op 20 km. genade

Canadeezen strijden in de buitenwijken van Amersfoort. De Polen bereikten Nieuweschans, de Britten Emden en Bremen. Russen en Polen gaven een eerste sober bericht over het offensief aan het O. front

Montgomery meldde: Duitschers capituleeren in Nederland, N.W. Duitsland en Denemarken

Diep ontroering in alle deelen der wereld

Heden, 8 Mei, wordt gevierd als „V.E.-day“ (Victory in Europe-day). Ook 9 Mei feestdag. Churchill zal vanmiddag vrede afkondigen

KONING GEORGE SPREEKT OM 9 UUR

Vorstin en Volk één in vreugde

Danken wij... Nog kunnen we het bij- raal Eisenhower medegedeeld, dat alle Duitse strijdkrachten in Nederland, in het noordwestelijk deel van Duitsland, met inbegrip van Helgoland en de Friese eilanden, en Denemarken hebben gespituleerd. Zij hebben zich overgegeven aan de 21e legergroep. Heden Zaterdagochtend om 8 uur, te de capitula- van kracht geworden voor die strijdkrachten, tegenover de 21ste legergroep staan. (Herr Ned.)

Geheel Nederland is vrij

Groot moment

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De overste Van der Meulen: tocht naar de vrijheid duurde ruim dertien maanden

„Ze kwamen toen ik juist m'n ontslagverzoek zat te schrijven. Ik nam mijn hoed, regenjas en shawl stapte het raam uit en kocht een spoorkaartje naar Apeldoorn”, aldus de overste Van der Meulen, in een paar woorden het begin samenvattend van wat een van de hachelijkste ontsnappingen uit bezet gebied zou worden.

In 1941 werd een zekere L. J. van der Meulen (toen 22) inspecteur van politie in Tilburg en hij raakte prompt in illegaal werk verzeild, waarin Van der Waals infiltreerde, waarna 13 man werd opgepakt. De

In hetzelfde pand in Wassenaar, waarin tijdens de bezetting Max Blokzijl („Het is 5 minuten voor 12, luisteraars”) woonde totdat het voor hem 12 uur geworden was, heeft de overste drs L. J. van der Meulen mij het merkwaardigste en avontuurlijkste, tegelijk ook het langste ontsnappingsverhaal verteld, dat ik ooit las of hoorde. Het is het verhaal van wat een nieuwe vluchtweg zou worden, van een enerverende zwerftocht, die vaak veel had van iets als koordansen op de rand van een afgrond en dank zij vindingrijkheid, raffinement en een dosis geluk en dan wellicht ook nog min of meer toevallig goed afliep.

commissaris werd gijzelaar en de rest van de korpsleiding werd gearresteerd. De jonge inspecteur, die zich voor 23-jarige uitgaf omdat hij als 22-jarige geen inspecteur kon zijn, werd tweemaal gearresteerd, tweemaal vrijgelaten bij gebrek aan bewijs en hield het vol tot werd bepaald dat alle inspecteurs beneden 30 jaar voor een extra (Duitse) opleiding naar Apeldoorn moesten. Hij weigerde, saboteerde de bepalingen van de korpschef, waarschuwde Joden en chanteerde de commissaris: „Denk erom, ik heb 13 punten tegen je, als ik die meld ben je weg.” Maar zijn ontslagbrief kreeg hij nooit klaar, voordien was hij zelf weg.

„Mijn broer en ik bespraken de zaken en wij besloten een nieuwe vluchtlijn naar Engeland te maken. Men zei dat Engelandvaarders, die in Spanje zaten, uitgeleverd werden. Wij zeiden: de geallieerden zitten op Sicilië, ze zullen wel op Calabrië springen: wij maken een lijn via Italië. M'n broer werd opeens bouwkundig opzichter, ik betonwerker en met valse papieren gingen we naar Brest om aan een duikboothaven te werken. Maar die hebben we nooit gezien, want dat was alleen het verhaal om België door te komen.

In de trein naar Parijs werden onze passen ingenomen maar we wilden er bij Creile ten Noorden van Parijs uit. M'n broer speelde de Zugführer en de Unterzugführer tegen elkaar uit tot ze ruzie kregen en greep onze passen, een paar minuten later stapten we over 2 suffende O.D.-ers in onze coupé en sprongen we uit de trein. Langs de spoordijk vonden we elkaar terug en liepen we naar een klein station om vervolgens met een werkmans-trein naar Parijs te reizen. Wij hadden een 2e set papieren, waarmee wij veranderden in duikers, op weg naar Baulieux aan de Riviëra. Die status hadden we ons aangemeten omdat bijna niemand iets van duiken weet. Wij hadden er wat over gelezen en wisten altijd meer dan een ander. Bij

ons contactadres bij Parijs was net huiszoeking naar piloten geweest. Wij waren de patrouille misgelopen omdat we achter een heg hadden liggen slapen.

Zuid Frankrijk was wel bezet, maar de demarcatielijn bestond nog en die moesten we over per trein. Er was rijdende controle. Twee stations voor Chalons sur Saone gingen we op de bumpers tussen de wagons zitten. We zouden eigenlijk naar Marseille, maar in Avignon hoorden we van Fransen dat daar grote razzia's waren. We konden trouwens ook in Avignon het station niet uit, want dat was omsingeld en wij verstopten ons in een boemeltje naar Cavaillar, vanwaar een bus ons door de binnenlanden vervoerde. Het plan om te pogen van de Riviëra met een Frans vissersscheepje naar Italië te gaan lieten we varen voor de gedachte om de Alpen over te steken. Lopende, vragende en zoekende naar Gap en Briançon trokken we verder. Daar moesten we een kans wagen omdat de omgeving er door Italianen bezet was en wij bij arrestatie door Italianen naar Italië gebracht zouden worden. Op een regenachtige zaterdagavond kwamen we in Gap. In de kerk zochten we de geestelijke, belast met de jeugdzorg, want wie de jeugd wilde beschermen moest wel „anti” zijn. Die geestelijke was „goed”, maar bij ons was het de moeilijkheid waar te maken dat we geen provocateurs waren.

We werden doorgestuurd naar een Nederlandse bakker, die daar al twintig jaar zat. Die hielp ons reuze. Wij zaten in een hotelletje tegenover het politiebureau, waar men ons op de korrel had. Tijdens een begrafenis maakte de bakker klaar, dat de commissaris één week niets zou doen. We kregen contact met het verzet, we maakten andere papieren. Ik werd Louis le Clair, geboren in Fez, advocaat, m'n broer werd arts, geboren in Tunis. Na een dag of 10 voorbereiding voor de tocht over de Alpen, die naar men zei, niet zou lukken als we geen

haast maakten, omdat de Italianen de grens over de hoogste toppen wilden verleggen om de controle te vergemakkelijken, namen ze contact op met een brigadier van de gendarmerie. Maar die geloofde niet dat onze carte d'identité vals was. M'n broer was daar specialist in; die maakte alle stempels na met een tandenstoker.

Maar die brigadier was het te mooi. Hij dacht lang na en zei toen: „Ik neem aan dat u provocateurs bent. Maar als u echt patriotten zou zijn, dan zou ik er m'n leven lang niet bovenuit komen als ik u niet hielp. Ik geef mij aan u over.” Onder oud hout en dekzeilen op de vrachtwagen van een wijnbouwer reden we langs posten die de wijnbouwer kenden en hun hand opstaken, door een gebied dat de Italianen voor hun grensverlegging aan de Duitsers wilden laten en waar zij hun telefoonlijnen opruimden. Toen gingen we met de brigadier als gids naar de bergpost, waar hij de dienst overliet aan een min of meer achterlijke figuur — nadat we er eerst nog hadden gegeten — en met ons meeging tot tegen de avond. Toen wees hij naar een bergtop: „Daar moet u 400 meter omhoog, 200 meter over de kam, u moet zich gedekt houden en in donker afdalen.” Het was moorden omhoog, en bijna nekbreken bij het afdalen langs een steile gruihelling. We waren gekleed als Fransen, compleet met Baskenmuts; elk een rugzak van een pond of zestig en een tas met noodrantsoenen, scheermes en dergelijke. Een tas verspeelden we op de gruihelling waarop we elkaar om de beurt een paar meter aan een riem lieten zakken. Er was gezegd dat we langs een grote kloof over een smokkelaarspad bij de autoweg naar Turijn konden komen, maar wij misten die kloof en kwamen niet bij Ulcio voorbij de Italiaanse posten uit, maar er vóór bij Cesana. We moesten in het donker drie tunnels met Italiaanse bewaking door. De eerste namen we met de schoenen in de hand, bij de tweede stootten we bijna op een patrouille. We gingen maar slapen onder een paar struikjes. Als alpinisten, een Italiaans deuntje fluitend gingen we de volgende dag de posten door.

Bijna op het hoogste punt (zie pijl) moest de Mont Pelvoux bij de Italiaanse grens worden genomen.

Bij een kazerne stond een paar honderd man ezels op te zadelen. Een volgende post van een politiemann en een carabinieri passeerden we toen zij met een meisje praatten. Per ezelwagen, trein en vrachtwagen kwamen we in Rome, waar wij bij de Nederlandse consul een glas water en een snee brood met jam kregen. In het Nederlands priestercollege van het Vaticaan maakten we nieuwe valse papieren voor onszelf, maar ook voor Fransen, Joegoslaven en Belgen. Het duurde lang in Rome; er was strijd tussen Italianen en Duitsers om Rome. We konden niet door het zuiden door de linies en besloten via de Balkan en Turkije te trekken.

Het spel begon opnieuw. We maakten documenten op Servische namen en waren afkomstig uit een door de Bulgaren geannexeerd, ten dele Servisch gebied. Wij waren dus Serven, die door de Italianen gevangen genomen, maar in Italië vrijgelaten waren. Zo reisden we naar Triëst. In Lubjana werden we doorgestuurd naar Kroatië, maar bij een grenspost Kroatië weer uitgezet naar Oostenrijk omdat we Serven waren. In Marburg maakten we tijdens een bombardement nieuwe papieren, waarmee we Kroatië weer binnen trokken. In Zagreb zei een volslagen onbekende: „Smeer 'm, 'n hele groep Kroaten uit Italië is gegrepen. Wij Zagreb weer in. Na enige dagen werden we op het station in Belgrado gegrepen met 8

echte en 1 vals document op zak. We werden aan de Servische politie overgeleverd, die ons overdroeg aan de Bulgaarse consul aangezien ons gebied van afkomst toen Bulgaars was. We werden overgedragen aan de S.D. die ons na urenlange verhoren geloofde. Het werd steeds moeilijker. Wij besloten ons te melden bij de Todt-organisatie vanwege de papieren waarop wij als Wehrmachtsgefolge met Duitse treinen konden reizen. We kwamen in een door de Duitsers geëxploiteerde goudmijn terecht aan de Roemeense grens en we wilden niet naar Roemenië. Maar we mochten onze familie bezoeken in Caribrod op voormalig Servisch gebied juist over de Bulgaarse grens, zij het dan met een Duitse bewaker, die wij tijdens een bombardement aan een tafel vastbonden. Via Sofia kwamen we in Philippopol en we trokken tot Janbol. Dertig kilometer van de Turkse grens werden we gearresteerd bij de uitgang van een station, ondanks onze O.T.-papieren. Tijdens onze overbrenging ontsnapten we aan de vier militaire bewakers en we verborgen ons op een kerkhof, voor de zoveelste maal trouwens, want een kerkhof is een ideale schuilplaats. Velen durven er nauwelijks te komen en je hebt een goede dekking door de stenen.

Maar je kunt er als levende niet altijd blijven en wij trokken weer weg. We werden voortdurend ach-

tervolgd zelfs met honden en we trokken door moerassen. Wij namen moeilijke punten bij voorkeur tijdens regen of op zaterdagavond, want bij regen doen honden niets en op zaterdagavond wordt er gedronken en verslapt de aandacht.

We trokken door riviertjes, soms vijf of zes keer door dezelfde stroom, we gingen wankelend door zuigmodder, ik viel in een kuil, mijn ene schoen scheurde, m'n kaak werd ontwricht. Vlak bij de Turkse grens vonden we twee herdersjongens in een lemen hutje. We wilden hen vasthouden en uitrusten, we zagen er uit als beesten, we waren uitgeput en wilden rusten, maar een van de jongens ontsnapte en lichtte de militairen in. Er werd groot alarm gemaakt en plotseling was de berg bezaaid met militairen. Dat was op 6 kilometer van de Turkse grens. Wij werden gegrepen, overgebracht naar Sinseanovgraad en verhoord. Ze wilden niet geloven dat we Serven waren en hielden staande dat wij Polen moesten zijn. Maar een Bulgaarse luitenant die ons tevoren in een huis gezien had, kon in elk geval aantonen dat wij geen gedropte agenten waren. In Sofia werden we 2 dagen na een bombardement vastgezet in kelders.

Men schreeuwde „Gangsters” en wij moesten tegen het publiek beschermd worden. We werden opnieuw verhoord en zeiden tenslotte: „We zullen maar toegeven dat we Nederlandse officieren zijn uit Indië. We zijn met de geallieerde invasie in Italië meegetrokken, krijgsgevangen gemaakt en uit de trein ontsnapt om Turkije te bereiken. Het ging erom onze nek te redden. We hadden een systeem om te antwoorden op simpele vragen en we gaven vrijwel dezelfde antwoorden, ook al werden we gescheiden verhoord over simpele dingen. Twee S.D.'ers kwamen pogen ons mee te krijgen, omdat wij onze Duitse bewaker op Bulgaars gebied zouden hebben vermoord, wat niet waar was. Die Duitsers zeiden: „U wordt straks door ons zonder meer doodgeschoten.”

Wij gingen uitspelen dat we de Duitsers bij de neus genomen hadden dat de Bulgaren ons begrepen.

De overste Van der Meulen (links) en zijn broer tijdens hun verblijf bij het Nederlands Priestercollege te Rome.

Ze zeiden: „Jullie gaan naar een kamp op 40 kilometer van de Zwarte Zee, een kamp voor geallieerde piloten en agenten en dat gebeurde.

Maar de geallieerden accepteerden ons niet. Die dachten dat we provocateurs waren. Maar tenslotte waren we echt in de verboden militaire zone aan de Turkse grens gearresteerd, in burger en mét valse papieren. Ik werd tolk tussen Amerikanen en Bulgaren in het kamp en papte aan met een commandant. Ik zei: „Er zal een vliegtuig landen om ons te halen. Wij nemen je mee en staan voor je in.” Hij ging mee buiten het kamp. Wij zeiden: „Hou je schuil en wacht.” Maar misschien wacht hij nog, want hij kon ook niet teruggaan . . .

Wij hadden vernomen dat gewonden uit het kamp uitgewisseld zouden worden naar Turkije, via Griekenland. Toen de vrachtwagens kwamen hebben wij ons ertussen gesmokkeld en zo kwamen we Griekenland in. De officiële Engelse Geheime Dienst verscheen en er waren Amerikaanse krijgsgevangenen die nog aan ons twijfelden. Maar een man van de geheime dienst vertelde ons dat de Engelse gezant in Vaticaanstad had gemeld dat wij onderweg waren en dat de Nederlandse gezant in Turkije bezig

was geweest om onze ontsnapping te regelen en nog bezig was. Wij werden niettemin geïnterneerd op een schip in de Bospurus, maar de Nederlandse gezant in Istanboel wilde ons van boord hebben. Hij liet de Turkse politie aan de ene kant van het schip bezig houden en liet ons aan de andere kant met een snelboot van boord halen. Halverwege de wal werden we achterhaald en teruggebracht. Maar hij liet 's nachts een roeibootje aanrukken. Er kwam een diner in de Engelse ambassade maar we moesten wel weer terug vanwege dreigende moeilijkheden. Er werden evenwel gewonden aan land gebracht en wij trokken mee in Turkse uniformen.

Per trein gingen we Turkije door naar Syrië. De consulaire ambtenaren van Franse en Nederlandse vertegenwoordigingen wisten trouwens van onze komst en zo kwamen we tenslotte op 14 september 1944, na een tocht van ruim dertien maanden bij de geallieerden in Aleppo.”

De overste Van der Meulen doet zijn merkwaardig verhaal — dat nu, 20 jaar later, bijna niemand zou geloven als hij het niet met allerlei bewijzen kan staven — zich voortdurend beperkend op allerlei details, want het verhaal van zijn ontsnapping is eigenlijk een boek . . . In Cairo werkten hij en zijn broer mee aan het voorbereiden van de invasie op de Balkan, waarvoor zij ook talrijke inlichtingen konden verschaffen, vooral over verhoudingen tussen groeperingen en partijen. De Nederlandse Veiligheidsdienst was vrijwel geheel met de geallieerden naar het vasteland overgestoken en men dacht dat er in Londen geen veiligheidsdienst meer nodig was. Maar de opmars ging niet zo snel als werd verwacht en de contra-spionage werd opnieuw geformeerd. De overste Van der Meulen werd hoofd van de uitvoerende dienst van de Nederlandse Veiligheidsdienst, zijn broer werd kapitein bij het Bureau Bijzondere Opdrachten.

Dit alles na een tocht die de langste vluchtweg is van de 10.000 pogingen om vanuit Nederland naar Engeland te vluchten, waarbij slechts 1000 personen aankwamen, die van

De wachtmeester 1e kl. J. ter Haar ontdekte in 1941 twee vreemde individuen en begon als „Joep“ tweede bestaan

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN

Op de dag dat opperwachtmeester der staatspolitie Ter Haar, postcommandant der staatspolitie te Lichtenvoorde thuiskwam met de mededeling, dat hij tijdens zijn patrouille in een leegstaand schuurtje

twee „vreemd“ sprekende individuen had ontdekt, begon voor de toen 24-jarige electro-technicus Johannes Bernardus ter Haar het verzetswerk. Vanaf dat moment — midden 1941 — heette hij feitelijk alleen

nog maar „Joep“ en begon een levensperiode vol avontuur, gevaar en . . . angst. De angst voor de ontdekking, die weliswaar week in de spanning van de actie, maar die wurgend terugkwam in de uren en dagen die volgden op het moment, dat een aantal krijgsgevangenen of piloten veilig waren overgebracht en het begin van een nieuw transport als „passeur“. Want vanaf dat moment zou het verzorgen en begeleiden van ondergedoken (meest) Franse krijgsgevangenen en geallieerde piloten voor „Joep“ als het ware dagelijks werk worden.

Het wapen waar Joep zijn angst mee overwon, was geen stengon of P-38, maar een eenvoudig prentje van het H. Hart van Jezus. Zijn moeder had het hem gegeven, toen hij op een avond eens met een klein pistooltje thuis kwam. Toen hij het de volgende morgen niet meer vond, was moeder's eenvoudige commentaar: Je vader heeft het weggenomen en ik heb er veel beter „wapen“ voor in de plaats gelegd. En op dit „wapen“ heeft Joep tot aan de bevrijding vertrouwd. Het heeft hem nimmer in de steek gelaten. Steeds vond hij er de moed en de kracht in om vol te houden.

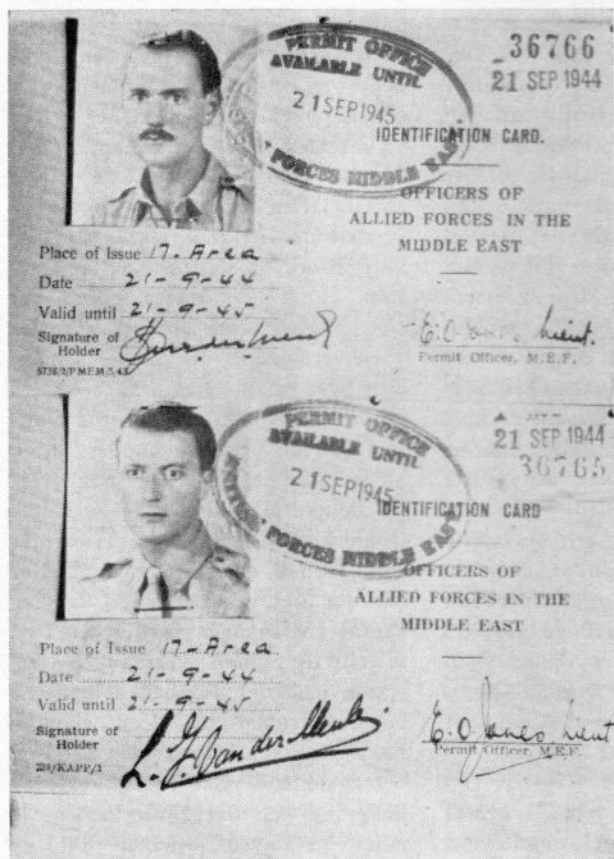
De twee „vreemd sprekende“ individuen in het schuurtje bleken uit een Duits kamp ontsnapte Franse krijgsgevangenen te zijn. Met een (inmiddels overleden) vriend ontfermde Joep zich over hen. Hij voorzag hen van kleding en stapte „zo maar“ met hen in de trein in de richting van de Belgische grens. Het geluk was met hen, want — via geestelijke relaties — kregen ze in Tilburg contact met Nico Hogens en Kees Homburg, die een „pilotenlijn“ naar België onderhielden. In de Achterhoek wemelde het als het ware van ontsnapte krijgsgevangenen en neergehaalde piloten. Zij werden door Joep's verzetsgroepje, dat zich inmiddels had uitgebreid

Ontsnapping via de Balkan

de overkant een bijdrage tot de bevrijding leverden. „Een ding is vreemd bij dit alles: voor vrijwel iedereen, ook voor militairen telt die diensttijd dubbel, voor de overste Van der Meulen niet, zo bleek ons. „Nou ja,“ zei hij desgevraagd,

„billijk is het niet, maar je kunt er toch zelf niet om gaan vragen.“ En dat is de enige dissonant in het verhaal van de langste, merkwaardigste vlucht uit Nederlands bezet gebied . . .

Bas den Oudsten.

★
Het einde van
dertien maanden
gevaar en
avontuur

★

(Antoon Wouters, Gerrit Reinders, Harry Wekking en Pietje Leeme-rijze hadden er zich bij aangesloten) overal opgespoord en ondergebracht op vertrouwde adressen, meestal boerderijen. Zij werden daar van burgerkleden voorzien en zodra de kans schoon was per trein naar Tilburg gebracht. De begeleider van een dergelijk transport werd door de Fransen al vlug „passeur” genoemd. Dat was Joep's taak geworden. Meestal begeleidde hij een groepje van 5 à 6 man, ook wel eens meer. Zijn grootste groep is dertien geweest. Het ging als volgt in zijn werk.

Het begon met een wandeling van ongeveer 1 uur naar het station Lichtenvoorde. Daar zocht Joep voor zijn pupillen het liefst een zogenaamd „bakkewagenfje” op. De coupé's van deze wagons hadden onderling geen verbinding, zodat tijdens de reis controle onmogelijk was. Op de perrons stelden alle inzittenden zich voor de ramen op, zodat de coupé overvol leek. Ook het gedeelte achter „nur für Wehrmacht” was een geliefkoosd plekje. De krijgsgevangenen en piloten hadden nauwkeurige instructies hoe te handelen, als onverhoopt toch controle plaats vond. Merkwaardigerwijs heeft Joep op zijn tochten slechts eenmaal controle gehad. In totaal heeft hij er zo rond de 400 overgebracht. Het was een landwachter, die polshoogte kwam nemen. Joep begroette hem met een krachtig „hou zee, kameraad”. De man trapte erin en Joep hield hem aan de praat tot hij geen tijd meer had om ook de overige inzittenden nog te controleren.

Maar de lijn naar Tilburg werd opgerold en zo moest Joep naar een andere gelegenheid uitzien, om zijn mensen weg te krijgen. Door „Mies van Trouw” kwam hij in contact met Jules Haak. Haak dreef in Hengelo een groente-groothandel. Hij had daar een opvangcentrum voor ontsnapte krijgsgevangenen en piloten ingericht. Jules beschikte over een lijn naar Limburg, vanwaar zijn mensen over de Belgische grens gingen. Kapelaan Goossens uit Roermond (gefusilleerd) en het zo noodlottig om het leven gekomen kamerlid Jean Peeters, zater er ook in. Toevallig was de „passeur” van

Jules opgepikt en zat hij een beetje vast. Men kwam overeen, dat Joep van de Limburgse lijn gebruik kon maken, maar dat hij ook mensen van Jules zou meenemen. Als gevolg hiervan onsponnen zich soms merkwaardige telefoongesprekken. In deze geest: Joep hier met Jules. Zeg, ik heb nog 4 kistjes sla voor je, A (Amerikanen)-kwaliteit. Er staan ook nog 3 F-jes (Franse krijgsgevangenen). Joep wist dan hoeveel mensen hij voor Jules moest vervoeren en kon zijn eigen „behoefte” daaraan aanpassen. De „groenten” werden natuurlijk aangepast aan het jaargetijde.

Jules Haak of een lid van zijn groep (Karel Rietberg, Appie Koeslag) brachten hun mensen op het station in Zutphen. Er was hun een foto van Joep getoond. De mannen wisten, dat de man die door hun begeleider met een handdruk werd begroet vanaf dat moment hun nieuwe „passeur” was. Horloges mochten zij niet dragen, met het oog op het gevaar dat iemand hen wel eens naar de tijd zou kunnen vragen. Zij spraken immers geen Nederlands. Ook bezwarend materiaal was taboe. In Echt herhaalde zich hetzelfde spelletje. Maar dan was het Joep, die met een opgeïcht hart het transport aan de volgende passeur kon overdragen. Dat was dikwijls Nol Baas van de voormalige staatspolitie en thans adjudant bij de Koninklijke Marechaussee. Ook Harry Tummers behoorde tot de kopmannen. Dreigde er onraad dan marcheerde men rustig het perron af om bij Harry's zuster Til de bui te laten overtrekken. Op de boerderij het „Horstje” en op andere plaatsen in Schinnen en Nuth verbleven de ondergedoken krijgsgevangenen en piloten dan tot de kust veilig was en zij naar België konden worden gebracht, waar de „Witte Brigade” zich over hen ontfermde. Soms werd wel eens een ontsnapte krijgsgevangene of piloot door de Duitsers gepakt. Het gebeurde dan echter niet zelden dat de gepakte enkele maanden later opnieuw in het transport zat. De vrijheidsdrang van sommigen was nu eenmaal niet met prikkeldraad in te dammen.

We zeiden reeds dat Joep en zijn mannen hun „passanten” overal vandaan haalden. Veel steun werd

De wachtmeester 1e kl. Ter Haar voor zijn woning in Heyen met de Schotse politiemann Morrison, thans „rayoncommandant” in Dundowald. Morrison werd tijdens de oorlog als R.A.F.-piloot neergehaald in de Achterhoek en door „Joep” in veiligheid gebracht.

daarbij ondervonden van het personeel van de post Lichtenvoorde. De politiemannen brachten Joep en zijn mannen op de hoogte met de plaats waar zich ontsnapte krijgsgevangenen of neergehaalde piloten bevonden. Dikwijls onder de meest moeilijke omstandigheden en altijd met de dreiging van het verraad en de ontdekking boven het hoofd. Eén ervan mogen we u zeker niet onthouden.

Eind april 1944 zag Joep een brandend vliegtuig omlaag komen. Volgens zijn schatting moest het ergens bij Zieuwent (een buurtschap) terecht komen. Aanstonds spoedde hij er zich heen en hij was als één van de eersten op de plek waar het was neergestort. In de verte op een afstand van 4 à 500 meter verwijderde zich haastig een groepje mensen. Joep vermoedde, dat het de bemanning was en daarom was het zaak de inmiddels ook gearriveerde Duitsers aan de praat te houden. Toen hij merkte dat de (toen nog) vermoedelijke piloten aan het oog ontrokken waren, ging hij er achter aan. Joep is een buitenman. Het is daarom niet verwonderlijk, dat een aantal koeien hem de weg wees en in feite de piloten „verraadden”. Zij waren met zijn negenen achter een bosje gekropen naast een weiland. De koeien stonden er op een rijtje belangstellend naar te kijken. Joep beduidde hen dat zij in het bosje moesten blijven wachten tot de

avond. Hij zou dan voor burgerkieren en onderdak zorgen. Voor het zover was gebeurden er echter een aantal dingen, die de zaak bijna deden mislukken. De Duitsers, reeds lang vermoedende dat het in de achterhoek geen zuivere koffie was daar praktisch nooit een afgeschoten piloot of ontsnapte krijgsgevangene werd gevonden, stuurden vanuit Arnhem een legertje militairen naar Lichtenvoorde om de ontsnapte bemanning op te sporen. Joep werd ervan op de hoogte gebracht door zijn vader, die het op zijn beurt op het gemeentehuis had vernomen. Haastig fietste hij terug naar de plek waar de piloten verborgen zaten. Hij wilde zien of ze gevonden werden, om zelf 's avonds niet in een valstrik te lopen. Op veilige afstand observeerde hij het bosje. Na enige tijd zag hij hoe een Duitse patrouille van drie man zich recht in de richting van het bos bewoog. Dat betekent voor de piloten het einde van de vrijheid, dacht Joep, maar tegelijkertijd flitste er een — wat achteraf bleek gelukkige gedachte — door hem heen. Uiterlijk onbewogen, maar innerlijk tot het uiterste gespannen reed hij in de richting van de Duitse patrouille. Pas toen hij er vlak bij was merkte hij de mannen zogenaamd op. Geweldig „geschrokken” stak hij snel beide armen in de lucht. Waarom hij wel zo schrok, snauwde de patrouilleleider hem toe? Hij wist zeker waar de ontsnapte piloten zaten? Hoogst verbaasd antwoordde Joep dat hij zo was geschrokken omdat hij er niet zeker van was of hij zijn persoonsbewijs wel bij zich had en hij vroeg beleefd of hij het (met nu werkelijk bevende handen) mocht zoeken. Hij meende overigens, dat de piloten allang waren gepakt omdat hij tevoren een aantal mannen in de richting Zieuwent had zien trekken. Of de Duitsers zijn verhaaltje echt hebben geloofd is nooit duidelijk geworden. Wel bleef het bosje waarin de piloten verscholen zaten ongemoeid en zo kon Joep 's avond zijn beschermelingen ophalen en op een onderduikadres onderbrengen . . .

Maar ook hier ging de kruik net zo lang te water tot zij brak. Op 1 mei 1944 werd mevrouw Tenten in Vragender met 13 ondergebracht

te krijgsgevangenen gearresteerd. Onder de piloten bleek zich een Duits spion te bevinden. Met mevrouw Tenten werden nog velen opgepakt. Ook Joep stond op de nominatie. Gelukkig was hij niet thuis toen de S.D. daar verscheen. Thuis slapen was er trouwens al lang niet meer bij. Een broer kon hem tijdig waarschuwen. Op de boterfabriek vond hij een voorlopig onderdak. Niet voor lang, want reeds de volgende middag trok hij in gezelschap van twee piloten en na vooraf met Jules Haak contact te hebben gehad naar Limburg. Joep's tijd als „passeur te land” was voorbij. Te water zou het bedrijf nog even worden voortgezet, zoals uit de loop van het verhaal nog zal blijken. In Limburg vond Joep onderdak bij de ouders van Harry Tummers.

Op 18 oktober 1944 ontsnapte hij met burgemeester Smits van Roosteren en de huidige groepscommandant van Helden-Panningen, de adjudant Derks, vanuit Ohé en Laak met een roeibootje over de Maas naar bevrijd Belgisch Limburg. Zij kwamen er bij de Engelse Field Security terecht. Met de leider van het verzet in Ohé en Laak was een afspraak gemaakt, dat getracht zou worden met de roeiboot meer mensen over te halen, daar er geruchten over een op handen zijnde evacuatie van de burgerbevolking op handen waren. Ook nu verloochende Joep's „passeursbloed” zich niet. Een wit laken uit een raam gehangen zou voor de passeurs betekenen, dat weer een groepje voor vertrek gereed stond. In een tijdsbestek van drie à vier weken werden op deze wijze ongeveer 170 mensen overgebracht naar bevrijd België.

Inmiddels verplaatste zich het front en rukte Joep met de geallieerde troepen op naar Pey-Echt. Hij deed dienst bij de Field Security, maar toen de geallieerde troepen Duitsland binnen rukten zwaaide hij af. Voor Joep was de oorlog ten einde. En nu is „Joep” dan weer Johannes, Bernardus ter Haar, thans echter rayoncommandant van het Korps Rijkspolitie te Heyen (L). Ondanks alle ellende heeft de oorlog hem toch ook iets kostbaars geschonken. Het is zijn Belgische vrouw, die hij in zijn passeurstijd leerde kennen en waarmede hij nu lief en leed deelt.

Samen met zijn twee kinderen Rita en Johan.

Vergeten kan hij die donkere, angstige en spannende oorlogsjaren natuurlijk nimmer, maar ook hier heeft de tijd gelegenheid gegeven er afstand van te nemen. Slechts na lang aandringen en onder voorbehoud, dat zij zouden dienen om al degenen, die in het verzet het leven hebben moeten laten, te herdenken en te eren, heeft hij ons zijn lotgevallen willen vertellen. Wij hebben ze voor u beknopt en zonder franje opgetekend. Maar in de oorkonde, behorende bij de onderscheiding „De Bronzen Leeuw”, die „Joep” op 29 april 1953 uit handen van H.M. de Koningin persoonlijk ontving, staat vermeld: „voor bijzonder moedige en beleidvolle daden in de strijd tegenover de bezetter”.

En in de oorkonde, behorende bij de Amerikaanse onderscheiding „Medal of Freedom with bronze Palm”, die hij op 4 oktober 1947 ontving, lezen we: „als dank en waardering van het Amerikaanse volk voor de kranige dienst en de hulpverlening bij de ontvluchting van geallieerde militairen uit handen van de vijand”. Op 11 december 1947 werd hij onderscheiden met de „British Empire Medal”, gevolgd op 9 juni 1950 door het „Croix de Guerre, avec l'étoile d'Argent” á l'ordre de la division, uitgevaardigd te Parijs op 16 juli 1948, door 1e Generaal de division Pread en met het „diplome de Passeur”, uitgevaardigd te Parijs op 7 november 1947, door 1e General de Gaulle en 1e General de Lermiat, President de la Commission des Passeurs.

Bij gelegenheid van de uitreiking van De Bronzen Leeuw, schreef de toenmalige adjudant Van Weert in het S.R.G.A.-nieuws:

Men zou achter die eenvoudige, niet opvallende wachtmeester Ter Haar niet gezocht hebben, dat hij in de voorbije oorlogsjaren zoveel heeft gedaan voor de goede zaak. Dat is een verhaal op zichzelf en het zou ons te ver voeren om dit alles te vertellen en wij menen dat hij daar ook niet erg op gesteld zou zijn. Hij is een sieraad voor het Gewest én voor de S.R.G.A. Wij zijn er allen trots op zo'n man in ons midden te mogen hebben.” Het verhaal is hier dan toch geschreven.

OVERLOON

oorlog

bezetting

verzet

bevrijding

op paar

hectare

slagveld

Sta een ogenblik stil, bezoeker . . ." Aldus het begin van de tekst op een gedenksteen bij de ingang van het nationaal oorlogs- en verzetsmuseum te Overloon. Dat museum is gesticht op een terrein waar een van de felste meedogenloze veldslagen is gestreden waarin duizenden sneuvelden. opdat onrecht, tirannie en onmenselijkheid zouden worden uitgeroeid, opdat ook u en wij vrij zouden worden. Een ogenblik stilstaan, in dankbaar herdenken is het minste wat wij kunnen doen. Bovendien heeft dat zin, nu twintig jaar na de bevrijding, twintig jaar nadat de doden werden geteld, twintig jaar nadat men in Overloon begon het puin op te ruimen en een oorlogsmuseum te stichten, opdat wij niet zullen vergeten.

Er hangt een V 1 boven de ingang van een van de gebouwen, er staat een Spitfire tussen de uitbottende bommen. Er staan stukken geschut met kapotgeschoten vizier, tanks met uitgeslagen bodem. In de gebouwen geeft een tentoonstelling een overzicht van oorlog en verzet, van het duidelijk „Nee” tegen de Duitse overheerser gesproken. Op een van de Amerikaanse tanks buiten staat „To Berlin”, bij een Duitse tank in hetzelfde park tilt een Duitse bezoeker zijn zoontje op om hem te fotograferen. Hij zegt: „Mit so einen hat der Vati gekämpft am Ostfront.” Dat ongeveer is Overloon in 1965, het oorlogsmuseum dat werd gesticht omdat de onderwijzer J. van Glabbeek in 1945 was begonnen met het verzamelen van oorlogsmateriaal voor een museum, aangezien zijn school, net als heel Overloon, toch in puin lag en omdat hij het de moeite waard vond een monument te stichten ter nagedachtenis aan hen die vielen en ter waarschuwing van ons en van hen die na ons komen, een gedachte waarmee in 1945 de burgemeester en de pastoor en alleen al in 1964 287.000 bezoekers het volledig eens waren . . .

Twintig jaar na de bevrijding doet een rondgang door het oorlogsmuseum soms bijna onwezelijk aan. Op de terreinen waar eens om elke meter werd gevochten met verbitterde doodsverachting, waar het

STA EEN OGENBLIK STIL BEZOEKER EN
BEDENK DAT DE GROND WAAROP GJ NU VER-
TOEFT EENS EEN VAN DE FELST OMSTREDEN
SECTOREN WAS VAN HET SLAGVELD OVERLOON
BITTER IS HIER GEVOCHTEN IN MAN TEGEN
MAN GEVECHTEN VELE JONGE LEVENS AAN
DE SLAGVELDEN VAN NETTUNO EN NORMANDIË
ONTKOMEN VONDEN ONDER DEZE BOMEN
HUN EINDE

succes geregeld keerde, gelijk eb en vloed, staan nu de tanks, de stukken geschut, de verkenningwagens of vlammenwerpers stom. Waar het oorverdovend gebulder van kanonnen, ontploffende granaten, landmijnen of kleefmijnen, van ratelende mitrailleurs klonk, graast nu vredig een kudde herten en klinkt alleen het gekrijs van een paar ganzen of wat verder weg op het terrein voor de ingang het tromgeroefel van de oefenende drumband van Overloon.

Het stille dorp aan de rand van de Peel, nu belangrijk pelgrimsoord, werd toen belangrijk door een samenloop van omstandigheden, door zijn ligging op de weg van de geallieerden naar Duitsland. Want op 17 september 1944 vestigde het tweede Britse leger onder generaal Sir Miles C. Dempsey de Hollandcorridor Eindhoven-Nijmegen, zulks bij volslagen verrassing voor de Duitsers, die hun front in tweeën gesneden zagen en zich voor een belangrijk deel nestelden tussen de corridor en de Maas. Bij het bruggehoofd Venlo werden ook de uit Frankrijk en België vluchtende Duitse troepen opgevangen en opnieuw geformeerd. Er kwamen ook nieuwe troepen, voor een deel bestaande uit leden van de Hitler-

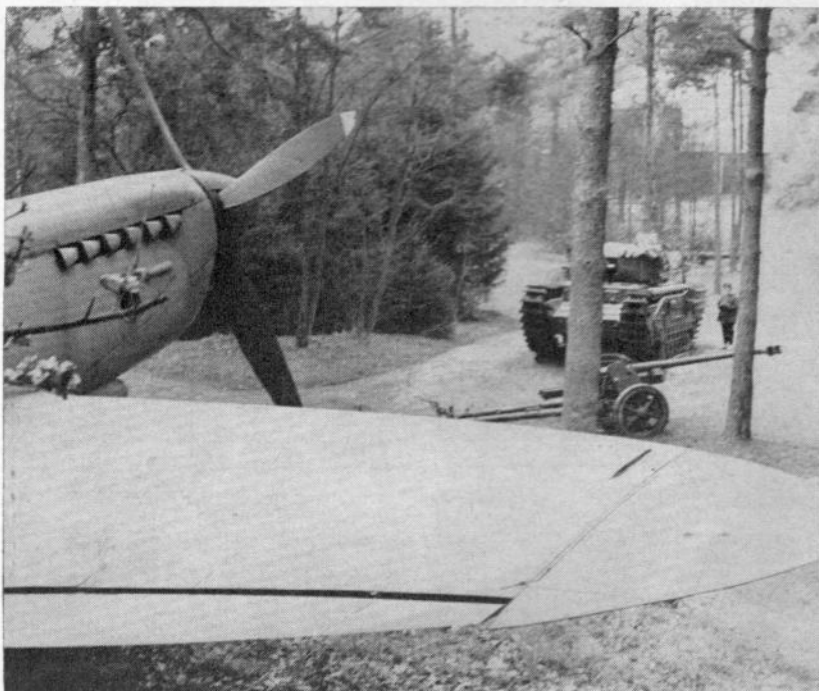

. . . slag om Overloon . . .

jugend, uit Duitsland. De Duitsers groeven zich in bij Overloon, in bossen en boomgaarden, waar zij ook overal hun zwaar gecamoufleerde tanks hadden staan. De 80ste infanteriedivisie onder de luitenant-generaal Klosterkemper en de 107e pantserbrigade, beide van het Oostfront, alsmede onderdelen van de 7e valschermjagerdivisie onder generaal Erdman, waren gereed. Aan de andere kant stonden onderdelen van de 11e Britse pant-

serdivisie, maar het bleef bij schermutselingen. De bevolking was al geëvacueerd toen de Amerikaanse Sherman-tanks verschenen en een van de grootste tankslagen uit de tweede wereldoorlog begon. Ononderbroken rolden de Amerikanen naar de Duitse stellingen maar kort nadat werd bekendgemaakt dat Overloon was gevallen, werden de Amerikanen in een onstuitbare tegenaanval teruggeworpen. De volgende dag barstte de hel volledig los om Overloon. De Amerikanen ondernamen een tegenaanval, honderden tanks rolden op de Duitse linies af. Maar Overloon was veranderd in een groot mijneveld en overal stond het gevreesde 7,5 cm anti-tankgeschut in de struiken.

Tientallen tanks werden buiten gevecht gesteld, door de mijnen, door het geschut, maar ook door jeudige SS'ers en Hitlerjongens die in eenmansgaten afwachtten tot een tank over hen heenrolde en op dat moment naar boven vuurden en de tanks lieten ontploffen. Jongens van zestien, zeventien jaar klommen met magnetische kleefladingen op de rijdende tanks. De Amerikanen verloren de slag, 80 tanks en 500 man. De Britten namen hun plaats in, terwijl de Duitsers hun posities versterkten ondanks niet aflatende luchtaanvallen, ondanks het feit dat hun verliezen nog groter waren. Slechts de luchtaanvallen maakten het de Engelsen mogelijk stand te houden tot versterking kwam van

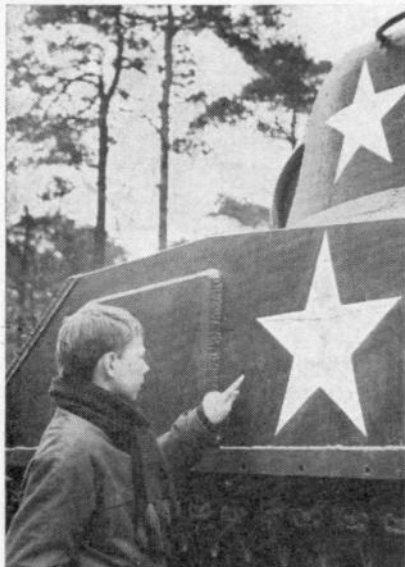

In de bossen van Overloon staan vliegtuigen, tanks en stukken geschut; zij hebben een boodschap.

de uitgebreide 3e Britse infanterie divisie, die Overloon en Venray samen met onderdelen van de 11e en 79ste pantserdivisies, onder generaal-majoor L. G. Whistler moest veroveren.

Een regen van 100.000 granaten maakten in enkele uren van Overloon een puinhoop en onmiddellijk

Op sommige tanks staan vele handtekeningen die herinneren aan de opmars van de bevrijders.

daarop rukten de door mijnenvegers (sweep tanks) voorafgegangene Engelsen het dorp binnen voor een nieuwe, bloedige fase in de strijd. Duitsers met machinegeweren en handgranaten zaten bij iedere puinhoop, SS-scherpschutters schoten uit de bomen en ook de volgende dag gingen de straatgevechten door. Het aantal slachtoffers was legio. Eén Duitse scherpschutter schoot 32 Engelsen met hun kapitein neer voordat hij door een Britse vrijwilliger werd uitgeschakeld. Hitlerjongens vochten alleen nog met pionierschoppen, bommenwerpers probeerden met fosforbommen de Duitsers definitief te verdrijven. In de bossen woedde een complete jungle-oorlog, waarin gewone mannen helden werden, niet omdat ze dat graag wilden maar omdat ze geen keus hadden.

Bekend is het verhaal van sergeant George Eardly. De Engelse opmars werd tegengehouden door Duitse parachutisten, die stellingen in een boomgaard bezetten en met hun machinegeweren een peloton van de King's Shropshire Light Infantry op tachtig meter afstand hielden. Sergeant Eardly, die het peloton commandeerde zag een van de ma-

chinegeweerstellingen en ging er alleen opaf, vurend met zijn stengun. Met een handgranaat schakelde hij de stelling uit, maar direct begon een machinegeweer van een tweede stelling te ratelen. Eardly rende onmiddellijk over het open veld en rekende ook met de tweede stelling af. Zijn peloton rukte op door de boomgaard, maar werd prompt van terzijde beschoten uit een derde post. Sergeant Eardly bracht zijn peloton in een huis, kroop door een hek, langs een karrespoor over het open veld naar de stelling. Een Duitser ontdekte hem en gooide een handgranaat, die vlak bij hem ontplofte maar hem niet verwondde. Toen was het Eardly's beurt; hij rende op de stelling af, doodde de Duitser die gepoogd had hem om te brengen met een handgranaat en stelde met een tweede granaat de stelling buiten gevecht. Toen konden de Engelsen oprukken naar de spoorlijn Venlo-Nijmegen.

Deels met materieel dat op het slagveld was achtergebleven, werd de eerste collectie gevormd van het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum, dat wordt geëxploiteerd door een stichting die met 50 gulden bedrijfskapitaal begon en nog altijd zonder subsidies werkt. Door de medewerking van vele en velerlei instanties kwam een museum tot stand, dat niet slechts een herinnering is aan de slag bij Overloon maar aan de hele periode van oorlog, bezetting en bevrijding, en alles wat daarmee samenhangt. In de chapelle ardente brandt de eeuwige vlam. Het is goed hier even stil te staan, nu 20 jaar na de bevrijding, voor een ogenblik van bezinning op toen, op nu en op de toekomst op de waarden van vrijheid en menselijkheid, op de gevaren, die ook nu nog dreigen . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

van Twist - Dordrecht

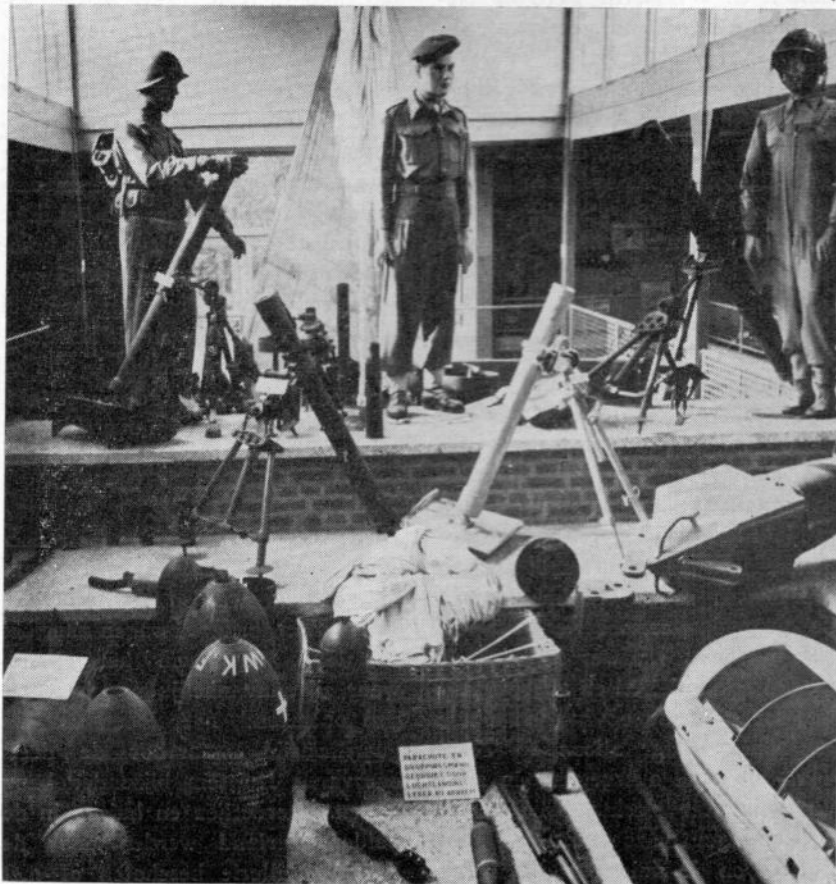
mobiele kranen - zwaar transport

'S-GRAVENDEELSEDIJK 57 - TELEFOON 01850-32 41 (6 LIJNEN) - TELEX 2 21 24

In achttien expositiezalen van het museum Overloon wordt herinnerd aan wat soms al bijna vergeten is. Daar realiseert de bezoeker zich ook dat alleen al van de radiotoespraken van Koningin Wilhelmina een bezielend effect uitging op het Nederlandse volk. Een zelfde bezieling lag ook in de persoon van Winston Churchill, wiens hierboven afgebeelde portret in de Tweede Kamer te Den Haag hangt als blijvende herinnering aan benarde jaren waarin ook hij bewees dat de houding en het optreden van vorsten en staatslieden tijdens de oorlog bepalend was voor de toestand na de oorlog.

De samenstelling van dit nummer is mede mogelijk gemaakt door de medewerking van:

- het Rijksinstituut voor oorlogsdocumentatie te Amsterdam;
- de bibliotheek van het Ministerie van Justitie te 's-Gravenhage;
- de Stichting Museum Kon. Marechaussee te 's-Gravenhage;
- de Stichting Nationaal oorlogs- en verzetsmuseum te Overloon;
- de adjudant C. P. A. Kanters, Techn. Rechercheur te 's-Gravenhage, die onder meer de fotomontages op de pagina's verzorgde;
- de correspondenten van het Korpsblad Rijkspolitie.

De redactie dankt bovengenoemden hartelijk voor de zo spontaan verleende medewerking.

Nogmaals de aanvullende kaderopleiding

Op het artikel van de wmr. 1e kl. J. Pince v.d. Aa, „Aanvullende kaderopleiding maakt deelnemers enige ervaringen rijker”, in het maartnummer 1965, is door een abonnee gereageerd. In de aanhef van het artikel, stelt de wmr. 1e kl. Pince v.d. Aa „dat de meningen over deze cursus zeer verschillen, vooral bij degenen die deze opleiding nog niet hebben gevolgd, alsmede bij de Bonden. Men oordeelt en veroordeelt”. Bedoelde abonnee meent nu hierin een misprijzen van het werk van de Bonden te kunnen lezen, in het bijzonder „dat deze een negatieve houding t.o.v. de cursus zouden innemen. Dit acht hij onbillijk, gezien het vele dat voorheen in het belang van de vakopleiding en de politie-examens door de Bonden is verricht.

De redactie heeft een dergelijke strekking niet uit het artikel kunnen opmaken en na het aloude „hoor en wederhoor”, bleek dat de wmr. 1e kl. Pince v. d. Aa dat ook beslist niet heeft bedoeld. Integendeel, want ook hij heeft veel waardering voor het baanbrekend werk van de vakorganisaties o.m. op het terrein van de opleiding.

Texel door Russen bevrijd en na „invasie” weer door Duitsers bezet

Politie deed mee met de Russen . .

Eén van de meest dramatische en tegelijk heroïsche gebeurtenissen uit de bezetting was ongetwijfeld de opstand van de Georgiërs op Texel in april 1945: Texel werd door Russen en Texelaars bevrijd, maar in een bloedige strijd weer bezet. Het was een tragische episode, waaraan ook het politiepersoneel op Texel deel had.

De politiemannen stonden gedurende de strijd op Texel ter beschikking van de B.S., zij brachten berichten over en een van hen — zijn naam wil hij niet genoemd zien, vocht daadwerkelijk mee met de Georgiërs. Het zou ons nauwelijks verbazen, wanneer hij en de ooggetuige, die de hierbijgaande herinnering schreef, één en dezelfde waren . . .

Van het bovendek van de Dokter Wage-maker spreekt Cong Cadse in gebrekkig Duits woorden van dank tot de vele Texelaars op het havenplein te Oude Schild. „Zonder u”, zo zei hij, „zou onze strijd nog veel zwaarder zijn geweest”.

Eiland stak op 6 april de vlaggen uit maar werd pas op 20 mei bevrijd . . .

Het zou niet zo lang duren, maar het eiland Texel was een maand voor de capitulatie van Duitsland al vrij: bevrijd door de Russen, in een operatie die achteraf bekeken een wonderlijk mengsel van drama en glorie was, een uitzonderlijke episode tegelijkertijd, in de geschiedenis van bezetting en bevrijding. Omstreeks achthonderd mannen, afkomstig uit de provincie Georgië in zuid-Rusland, kwamen in opstand in de nacht van 5 op 6 april. Zij brachten een belangrijk deel van het Duitse kader geruisloos met steekwapenen om het leven en wisten na kortere of langere vuurgevechten Duitse versterkingen te veroveren. In de ochtend van de zesde april was Texel grotendeels bevrijd. Van huizen en kerktorens werd de Nederlandse driekleur gehesen . . . Het verzet van de Russen, voortkomend uit een geprangd en getergd gemoed, gesteund door de Binnenlandse Strijdkrachten, die zich in de strijd hadden gemengd, zou de bevrijding betekenen van het eiland waarop omstreeks 800 Georgiërs dienden bij diverse onderdelen van de Wehrmacht.

Zij waren eigenlijk krijgsgevangenen, die onder pressie in dienst waren getreden van de Wehrmacht en — gekleed in Duits uniform — gelijk Duitse soldaten dienst deden onder leiding van Duits kader. Ook in Noord Holland waren Russen opgenomen in de Wehrmacht en ook die Russen zouden deelnemen aan de opstand, waarmee de Georgiërs het juk wilden afwerpen, zichzelf wilden rehabiliteren en vooruit wilden lopen op de op handen zijnde capitulatie. Maar alleen op Texel werd tot actie overgegaan en zelfs dusdanig dat slechts twee zware versterkingen, de zogenaamde Noord Batterij en de Zuid Batterij, in het

duingebied ten westen van De Cocksdorp en in het duingebied ten zuidwesten van Den Hoorn, alsmede de zogenaamde Fahrberetschaft in Den Burg, niet genomen konden worden. Het was een succesvol begin van een unieke actie, die in bloed gesmoord zou worden.

Al in de middag van de zesde april kwamen verontrustende berichten binnen: de Duitsers waren in Den Helder bezig een invasievloot samen te stellen om Texel te heroveren. Daaruit werd duidelijk, dat de Russen in Noord Holland kennelijk de opstand niet hadden aangedurfd omdat anders de Duitsers daar de handen vol zouden hebben. In het begin van de middag werd al bericht ontvangen dat de Duitsers op de zuidkust van Texel waren geland en oprukten naar Den Burg. Vanaf de Noord- en Zuidbatterij en van een fort in Den Helder werd dit hoofddorp van Texel bovendien gedurende een half uur onder zwaar artillerievuur gelegd en omstreeks vijftig inwoners van het dorp vonden de dood in dit zinloos bombardement met omstreeks 1800 projectielen, bedoeld om een handvol Georgiërs te verdrijven uit het dorp, waar de Duitsers inmiddels ook al een aantal mannen hadden opgepakt, van wie er tien werden overgebracht naar De Mok en zonder vorm van proces gefusilleerd.

Door een legertje grotendeels zeer jonge Duitse soldaten van een jaar of achttien, werden de Georgiërs steeds meer teruggedrongen naar het noordelijk deel van het eiland, waar zij aanvankelijk nog in groepen opererend, overgingen tot een guerillastrijd, waarvoor de deels onervaren Duitsers bijzonder bang waren. Boerderijen en huizen in de polder Eierland werden door de Duitse artillerie beschoten of met

vlammenwerpers vernield, alleen al op grond van het vermoeden dat er zich Georgiërs bevonden.

Langzaam maar zeker kregen de Duitsers het eiland weer onder controle en er werden complete strooptochten ondernomen om de bij de burgerij ondergedoken Georgiërs op te sporen. De Texelaars stoonden zich niet al te veel aan de waarschuwingen van de „Inselkommandant”, waarin iedereen met de dood werd bedreigd, die de Russen onderdak verschafte of hen voedsel verstreekte. En, tijdens de strooptochten, waarbij ieder huis, iedere schuur werd doorzocht, lukte het de Duitsers niet om ook maar één van de omstreeks 250 ondergedoken Georgiërs op te sporen. Die kwamen pas tevoorschijn, toen Texel op 20 mei 1945 (!) door de Canadezen werd bezet.

De reddingsboot van De Cocksdorp, de Joan Hodson was er tijdens de troebelen in geslaagd om bemand met 15 koppen, waaronder 4 Georgiërs, door het Eierlandse Gat tussen Vlieland en Terschelling te varen en Engeland te bereiken, ten einde om hulp te verzoeken. Maar die hulp kwam niet, want de volledige capitulatie van Duitsland werd immers verwacht . . . Dat heeft vele slachtoffers gekost: bij de opstand van de Russen op Texel

Het laatste appèl aan de haven te Oude Schild.

(Foto's: J. A. van der Vlis te Blaricum)

zijn ongeveer 1500 mensen omgekomen, waaronder 120 Texelaars en voorts Georgiërs en Duitsers. De Duitsers hadden bovendien ongeveer 600 gewonden, de gewonde Georgiërs kregen zonder meer de kogel . . .

Russen hebben na de capitulatie van Duitsland en de definitieve bevrijding van Texel met tranen in de stem woorden van dank gesproken voor de steun van de bevolking van het eiland. Een simpele begraafplaats herinnert aan de strijd van de Russen, twintig jaar zijn verlopen, maar de waanzin van een oor-

log spreekt op dit eiland duidelijk uit de schamele overblijfselen van de opstand der Georgiërs, die lesmateriaal vormen voor de mens van vandaag, ook al kan hij zich dit alles nauwelijks voorstellen bij een bezoek aan het eiland, waar eens Tromp en De Ruyter rondliepen en waar nu Herr Müller uit Wuppertal en meneer Jansen elkaar ontmoeten, met zoveel „aanhang”, dat de groepscommandant van de Rijkspolitie er evenveel „kopzorg” aan heeft als de toenmalige politiemannen aan de opstand der Russen, zij het nu zonder levensgevaar . . .

LEDERWAREN- en CONFECTIE-INDUSTRIE

„DE VALK” N.V. AMSTERDAM-W.

De Wittenstraat 10-14 - Tel. 8 54 04 - 8 63 02

Leveranciers: Rijks- en Gem. Politie

... maar voor verfijnd toerisme een

vraagt folder bij
N.V. Carstabo - Oss
Tel.: 04120-2558-4319

Groots op de camping,
tot 24 m²

en thuis op de kanteelbeugel
een bescheiden plaatsje.

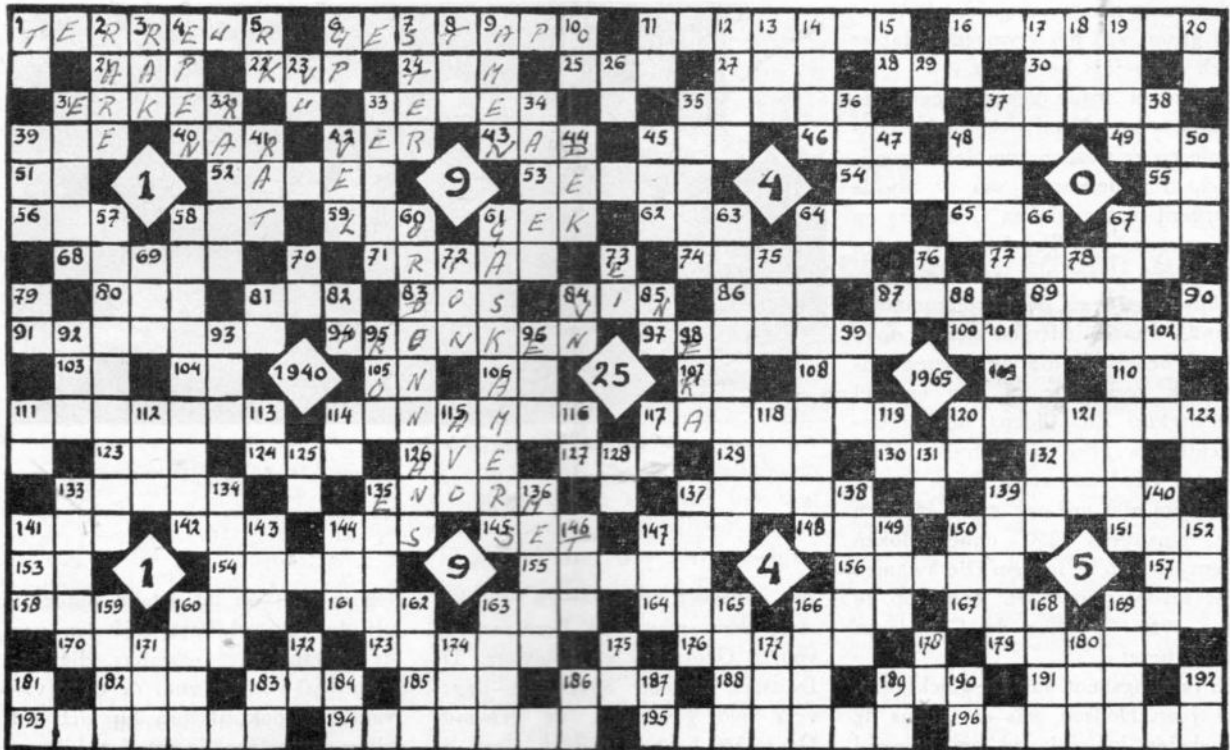

TRAVEL-SLEEPER

DE BEROEMDE KOFFERCARAVAN

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Puzzelend 25 jaar terug

Voor de goede oplossers van deze puzzel zijn er drie prijzen beschikbaar:
1e prijs f 25,—   2e prijs f 15,—   3e prijs f 7,50

Oplossingen vóór 1 juni '65 aan de wachtmeester 1e kl. P. H. Beuzenberg,
Dorpsstraat nr. 199, Veldhoven-N.B., met vermelding van naam en adres
van de inzender.

HORIZONTALAAL:

- 1 oefenden de bezetters uit.
- 6 gevreesde Duitse politie.
- 11 hij schreef „Luisteraars Antwoorden”
- 16 dag waarmee de NSB'ers bedreigd werden.
- 21 zoogdier.
- 22 politieke partij.
- 24 mak.
- 25 pap
- 27 familielid
- 28 indien
- 30 oorlogsleuze
- 31 uitbouw
- 33 drinkgerei
- 35 vorst
- 37 eerste voornaam van 193 hor.
- 39 loflied.
- 40 zot.
- 42 op grote afstand.
- 43 kwam i. p. v. dienstplicht.
- 45 slaghout.
- 46 dun stuk hout.
- 48 deel v. e. wet.
- 49 debiteur.
- 51 rivier.
- 52 meubelstuk.
- 53 zangstem.
- 54 hardhorend.
- 55 vader.
- 56 uitroep.
- 58 uitgerust.
- 59 jongesnaam.
- 61 mal.
- 62 woonschip.
- 64 tuimeling.
- 65 kledingstuk.
- 67 schel.
- 68 groet.
- 71 poging.

- 74 scheepstuig.
- 77 Bijbelse figuur uit O.T.
- 80 maand.
- 81 mul.
- 83 voetbalclub.
- 84 deel van een vis.
- 86 deel v. h. hoofd.
- 87 ieder.
- 89 persoon.
- 91 stand.
- 94 pralen.
- 97 ompraten.
- 100 plaats waar Madeline woonde in oorlogsboek „Barbara”.
- 103 motor.
- 104 Duitse politieafd. i. d. oorlog.
- 105 niet even.
- 106 ten bedrage van.
- 107 antwoord betaald.
- 108 waterpeil.
- 109 daar.
- 110 water in Friesl.
- 111 loopplaats.
- 114 afgenomen.
- 117 gezonden.
- 120 Belg.
- 123 hond.
- 124 lichaamsdeel.
- 126 weestgegroet.
- 127 zangstem.
- 129 een (Eng.).
- 130 bid.
- 132 lisdodde.
- 133 vervelend.
- 135 kolossaal.
- 137 trant.
- 139 verdelen.
- 141 betovering.
- 142 velen.
- 144 bez. vnw.
- 145 tennisterm.
- 147 spie.

- 148 Sociaal Economische Raad.
- 150 vaas.
- 151 paard.
- 153 voertuig.
- 154 aaneengesloten formatie.
- 155 vrucht.
- 156 minnaar v. Julia.
- 157 ambtshalve.
- 158 slechte woning.
- 160 snijwerktuig.
- 161 zeehond.
- 163 stuk stof.
- 164 voetbalclub.
- 166 Europese Defensie Gemeensch.
- 167 God.
- 169 horizon.
- 170 lijst.
- 173 boek.
- 176 effen.
- 179 vis.
- 182 Politieke Opsporingsdienst.
- 183 eer.
- 185 voegwoord.
- 186 dieren.
- 188 getal.
- 189 aanw. vnw.
- 191 roem.
- 193 NSB-leider.
- 194 werd in 1945 vernietigd.
- 195 kazematten.
- 196 klein oorlogsschip.

- 7 droegen de joden.
- 8 onderdeel.
- 9 het zij zo.
- 10 rivier.
- 11 dar.
- 12 windrichting.
- 13 militaire opleidingschool.
- 14 dansgelegenheid.
- 15 muzieknoot.
- 16 verzetsafdeling.
- 17 vuurkoord.
- 18 te zijner tijd.
- 19 was een sterdrager.
- 20 muzieknoot.
- 23 Vr. Universiteit.
- 26 politiekorps.
- 29 de lezer hell.
- 31 maar.
- 32 oorzaak.
- 33 verhinderend.
- 34 geluidsvoorwerp.
- 35 emballage.
- 36 toestel voor waarneming.
- 37 kleurloos gas.
- 38 mist.
- 39 familielid.
- 41 knaagdier.
- 42 huid.
- 44 deel van een schip.
- 45 bont.
- 47 speelgoed.
- 48 houding.
- 50 danspartij.
- 57 grote voorraad levensmiddelen opslaan.
- 58 geheime zender in de oorlog.
- 60 boodschapper.
- 61 daarin lieten ontelbaar vele Joden het leven.
- 63 verzetseenheid.

VERTICAAL:

- 1 motorraces.
- 2 gekke.
- 3 recht stuk water.
- 4 plaats in Limburg.
- 5 Godsdienst.
- 6 politiekorps.

64 door hen vielen velen in handen van de Duitsers.	111 heen en terug.	144 nageslacht in rechte lijn.
66 alle wapenbroeders van Hitler.	112 ogenblik.	146 pin.
67 rang bij voormalige W.A.	113 doctor.	147 pijn.
69 schrijfplaat.	114 bescherming bevolking.	149 vis.
70 thans.	115 Algemene Vervoersorganisatie.	150 UEdede.
72 negatief geladen elementair deeltje.	116 bijwoord.	152 rekenkundige opgave.
73 kiem.	117 verleden tijd.	159 kegelvormig.
75 rund.	118 rivier.	160 ook.
76 reeds.	119 nummer.	162 Bijbelse figuur uit O.T.
78 erg.	120 muziknoot.	163 natie.
79 voorzetsel.	121 wroetdier.	165 kijken.
81 muziknoot.	122 verdwijn!	166 naam uit de mythologie.
82 grammofoonpl.	125 pers. vnw.	168 niet dicht.
84 Ver. Naties.	128 bergplaats.	169 niet lang.
85 let wel!	131 rijkseigendom.	171 woud.
87 voegwoord.	133 gril.	172 uitgeteld.
88 Kon. Hoogheid.	134 tandvlees.	174 Mei (Fr.)
90 onbekende.	135 stad in Kanaän waar Koning Saul een waarzegster bezocht.	175 lidwoord.
92 waspoeder.	136 plaats op Sumatra.	177 vogel.
93 meisjesnaam.	137 ambachtsveren. van vóór 1798.	178 onmeetb. getal.
95 oppervl. maat.	138 roemde.	180 dans.
96 garnizoensplaats.	139 paardeziekte.	181 voorzetsel.
98 tijdperk.	140 zwart koolstofpoeder.	183 mil. rang.
99 plaats in Gelderland.	141 gevangenis.	184 motormerk (B.).
101 Engels bier.	143 onderwijs.	186 voormiddag.
102 lidwoord.		187 getij.
		189 dominee.
		190 Eminentie.
		192 Meester.

caballero

anders dan andere

CONSTANTE KWALITEIT - 25 STUKS f 1.25

Toeristen uit alle werelddelen bezoeken het

Nederlands Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum te Overloon

bestaande uit:

1. Park met tanks, kanonnen en vliegtuigen.
2. Wapenpaviljoen met een geallieerde en een Duitse afdeling kleinere wapens.
3. Museum-gebouw met 17 afdelingen foto's en documenten.
4. Chapelle Ardente.

Inlichtingen:

Directie Oorlogsmuseum, Overloon

Telefoon (04788) 2 50; b.g.g. en na 18 uur: 3 03

VEROLME VERENIGDE SCHEEPSWERVEN

Nieuwbouw van:

TANKERS
ERTS-OLIETANKERS
VRACHT- EN PASSAGIERSSCHEPEN
tot 130.000 t.d.w.

MACHINEBOUW EN UITVOERING VAN REPARATIEWERKZAAMHEDEN

waaronder begrepen Verolme Dok- en Scheepsbouw Mij N.V. Rotterdam
Verolme Machinefabriek IJsselmonde N.V. Rotterdam
Verolme Scheepswerf Alblasserdam N.V. Alblasserdam
Verolme Scheepswerf Heusden N.V. Heusden
Verolme Elektra Maassluis N.V. Maassluis
Verolme Tankreinigingsbedrijf N.V. Rozenburg

ROTTERDAM - POSTBUS 610 - TELEFOON 16 25 00
TELEX R'DAM 21232 - TELEGR. VEROLME ROTTERDAM

raad & daad

tentoonstelling
korps
rijkspolitie

De tentoonstelling raad & daad is „op toernee” door het ressort Groningen. Het begin van deze rondreis is officieel ingeluid met een opening in Bergum door de proc.-generaal te Leeuwarden, mr. B. J. Besier. In het volgende nummer komen wij op dit gebeuren uitvoerig terug. Hierbij reeds enkele plaatsen waar de expositie in de komende weken te zien is:

Bergum	26 april- 1 mei
Oosterwolde	3 mei - 8 mei
Bedum	10 mei -15 mei
Appingedam	17 mei -22 mei
Hoogkerk	24 mei -29 mei
Wierum	31 mei - 5 juni
Joure (Ger. kerk)	21 juni -26 juni

39

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

DE WERELD van MAAND TOT MAAND

Twintig jaar geleden brak de laatste fase aan in de bevrijdingsstrijd van ons land. Hoewel het eind van de Nazi-dictatuur vaststond is de laatste fase toch wel de moeilijkste periode van de bezettingsjaren geweest. Een deel van Nederland was toen reeds bevrijd, terwijl het andere deel onder Duitse bezetting bleef zuchten en door een terreur werd gekweld, die nog erger was dan tevoren. Vele Duitsers hadden toen al de zinloosheid moeten inzien van de toepassing van een wapen als de terreur terwijl de volkomen ineenstorting van Duitsland door diezelfde Duitsers als een volkomen onvermijdelijkheid — en nog wel op betrekkelijk korte termijn — werd beschouwd.

Maar van een beweging, die geleid werd door een paranoïde hystericus, een narcist en een schizoïde krankzinnige (Hitler, Goering en Goebbels), zoals drs A. C. Niemeyer en drs F. J. Schmit in hun „op weg naar het heden” het zeggen, kon moeilijk anders verwacht worden. Vooral in deze laatste fase van een stuiptrekkend Nazisme is de aard van het systeem aan ieder duidelijk geworden. Velen hebben dat pas laat in gezien. Ondanks vriendelijke woorden in het begin van de bezettingstijd werden in de vijf jaar geleidelijk aan al onze vrijheden ontnomen, werden we gedwongen de Duitsers te helpen in de strijd tegen eigen land — onze regering in Londen zette immers de strijd voort. Onze kranten werden gelijkgeschakeld, we mochten niet naar de Engelse radio luisteren, vele goederen werden naar Duitsland overgebracht; onze Joodse landgenoten werden opgepakt, als beesten weggevoerd om in de gaskamers te worden vergast, alleen maar omdat ze Joden waren. Er heerste terreur en ook verraad. Vele Nederlanders waren wel goed en werkten niet met de Duitsers mee — de N.S.B. vormde maar een kleine groep van ons volk —, maar het aantal dat zich daadwerkelijk tegen de roof van onze vrijheden verzette, dat Joden en naar Duitsland te zenden werkkrachten hielp onderduiken, hen van bonkaarten voorzag etc., dat soms ook openlijk verzet pleegde door staking, sabotage, overvallen etc. was slechts klein.

Maar juist in de periode dat de zinloosheid en brute afstotendheid van de terreur vrijwel alle Nederlanders duidelijk werd, heeft de Nederlandse bevolking definitief afgerekend met het Duitse nazisme en zich „ideo-

logisch” naast de ondergrondse strijders opgesteld. Na 1945 heeft het beeld van de Duitser die ons vijf lange jaren heeft gekweld plaats moeten maken — al ging dat heel geleidelijk — voor de Duitser als bondgenoot in militaire zaken en partner in politiek-economische aangelegenheden. Voor velen is dat een niet te verdragen gedachte geweest en voor velen ook is deze gedachte nog steeds onverdragelijk. Er zijn immers nog altijd Duitsers die zich gedragen alsof er geen tweede wereldoorlog is geweest en zij beseffen niet dat velen die immers geleden hebben onder de Duitse knoet van de Duitsers verwachten dat zij zich gedragen als andere Duitsers, anders dan degenen die de gruwelen der Nazi's mogelijk hebben gemaakt. De mens kan veel vergeven, maar vergeten is een moeilijker zaak en de herinnering springt vaak verrassend vlug uit het verleden naar voren.

We maken echter een belangrijke fout als we van de opvatting uit gaan dat het nieuwe Duitsland een voortzetting is van het Hitleriaanse bewind door andere figuren. We dienen er zorg voor te dragen dat we niet vast lopen in een geestelijk eenrichtingsverkeer dat voornamelijk beheerst wordt door een emotionele uit het verleden daterende anti-Duitse gezindheid. We dreigen anders in een positie te geraken dat we zodanig bezeten zijn van onze afkeer van het Duitse-facisme dat we andere vormen van facisme niet meer herkennen omdat die niet direkt in verband gebracht kunnen worden met de Duitsers.

Oud-verzetsstrijders uit vele Europese landen zijn in april te Munchen bijeengekomen, om hun gemeenschappelijke belangen te behartigen. Onder die gemeenschappelijke belangen rekenen zij het signaleren van neo-nazistische tendenzen waar ook ter wereld. Hun aandacht richtte zich daarbij vooral op de Verenigde Arabische Republiek (Egypte), die zich de laatste jaren actief is gaan bezighouden met het moreel en financieel steunen van neo-nazistische bewegingen in tal van landen. Juist in de maand mei is het goed wanneer wij ons realiseren dat de oude nazi's in Duitsland zijn uitgespeeld, maar dat nieuwe nazi's van geheel andere zijden kunnen komen. De ervaringen in de periode 1940-1945 zijn te bitter dan dat wij dit mogen vergeten.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

Bokma *het allerbeste!*

Oude genever ★ Bessenrood ★ Citroen jenever

Eerste klap was niet hard genoeg . . .

Gedurende de bezettingsjaren 1940-1945 was Gerrit Maas Bouw, post-commandant te Langbroek. Bouw verleende meermalen assistentie te Doorn, o.m. het bewaken van het Groepsbureau in het gemeentehuis te Doorn. Op een late namiddag was Bouw belast met de bewaking van bedoeld bureau, waar een jongeman uit Doorn, bestemd om op transport te worden gesteld naar Duitsland, was ingesloten. De verzetsbeweging uit Doorn wilde voorkomen dat de arrestant door de bezetter zou worden weggevoerd en nam met Bouw contact op. Zo werd een tijdstip afgesproken, waarop de mannen van het verzet op het bureau zouden komen, om de ingeslotene te bevrijden. Met toestemming van Bouw zou men hem op het bureau overvallen, hem bewusteloos slaan en zijn pistool afnemen. Op het afgesproken uur verschenen de verzetsmannen op het bureau, overmeesterden Bouw door hem een klap op zijn hoofd te geven met een houten hamer. Doch volgens Bouw was die klap niet hard genoeg aangekomen en hij gaf de overvallers te kennen, dat zij harder moesten slaan. Dat gebeurde, waarop Bouw bewusteloos in elkaar zakte. De arrestant werd uit de cel gehaald. De klap, die Bouw met de houten hamer had gekregen was echter nog al hard aangekomen. Nadat hij enige tijd bewusteloos had gelegen, kwam een andere politieman ter aflossing. Onmiddellijk werd een arts gewaarschuwd, die constateerde dat Bouw een zware hersenschudding had opgelopen. Aanvankelijk werd voor zijn leven gevreesd, maar na geruime tijd is hij helemaal hersteld. Hij werd na de oorlog adjudant-groepscommandant te Maarsse en overleed kort na zijn pensionering, in 1958. Hij was tijdens de bezetting één der velen die zich inzetten voor de goede zaak.

Personalia

Verplaatsingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-5-'65: M. C. v.d. Kaaden, owmr. van Sectie Bijz. Verkeerstaken naar Staf Terr. Insp. Amsterdam (Bew. Det. Soestdijk).

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'65: H. Heeres, wmr. 1e kl., van Rhenen naar Vliet; H. J. M. Boomkamp, wmr., van Utrecht naar Doetinchem; T. G. Hagelaar, owmr., van Bergen naar Bostel; C. H. v. d. Berg, wmr. 1e kl., van Alkmaar naar Driebergen; J. de Jong, owmr., van Bovenkarspel naar Egmond aan Zee; L. J. W. Reintjens, schrijver, van Oterleek naar Heer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-3-'65: C. de Witte, owmr., van Wateringen naar Schipluiden; M. J. de Kok, wmr. 1e kl., van Stompwijk naar Leidschendam; W. Theuns, wmr. 1e kl., van Voorschoten naar Stompwijk; N. W. Balder, owmr., van Roelofarendsveen naar Vianen.

Per 1-4-'65: M. A. Karelse, wmr. 1e kl. van Zoetermeer naar Ruurlo; H. A. Gieske, owmr., P. Meijers, wmr. 1e kl. en J. A. v. Westerop, wmr. 1e kl., van Leiden naar Driebergen; H. Benjamins, wmr. 1e kl., van Terneuzen naar Driebergen; G. de Gans, wmr. 1e kl., van Dordrecht naar Driebergen; C. Versluis, owmr., van Leiderdorp naar Poortugaal; J. H. Wasch, adm. ambt. C 3, van Waddinxveen naar Putten.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 8-3-'65: J. Dolmans, wmr. 1e kl., van Reuver naar Herten; F. A. Vervelde, wmr., van Oud Gastel naar Venray.

Per 16-3-'65: H. H. Hintzen, wmr. 1e kl., van Herten naar Reuver.

Per 1-4-'65: J. J. A. Moll, owmr., van Valkenburg naar Bunde; G. W. A. Kuijk, wmr. 1e kl., van Maastricht naar Driebergen; L. Verzijl, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Driebergen; F. L. Otten, wmr. 1e kl. en A. J. Willemse, wmr. 1e kl., van Breda naar Driebergen; S. Drent, wmr., van Wijl-

re naar Westerhaar; J. H. S. M. Giesberts, wmr. 1e kl., van Swalmen naar IJsselstein.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'65: H. Lentink, wmr. 1e kl., van Hatten naar Hoevelaken; P. Hertog, wmr. 1e kl., van Doetinchem naar Driebergen; R. Mateman, wmr. 1e kl., van Ruurlo naar Zoetermeer.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-3-'65: A. Steenge, owmr., van Ezinge naar Aduard; I. J. v. d. Walle, owmr., van Beilen naar Vriezenveen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-4-'65: P. C. Nieuwenhuijse, owmr., van Tiel naar Gouda.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'65: Adjudant D. Wiedijk tot groepscommandant te Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'65: Adjudant C. Versluis tot groepscommandant te Poortugaal.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'65: Adjudant T. G. Hagelaar tot groepscommandant te Bostel.

RESSORT ARNHEM

Per 16-3-'65: Adjudant I. J. v. d. Walle tot groepscommandant te Vriezenveen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-4-'65: D. Wiedijk te Alkmaar.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'65: C. J. Selier te Haarlem.

tot wachtmeester:

Per 28-12-'64: M. v. Stroe te Aalsmeer dorp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-4-'65: C. Versluis te Poortugaal.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'65: H. Heeres te Vliet.

tot wachtmeester:

Per 26-2-'65: R. de Bondt te De Lier; G. G. M. Bergsma te Alblasserdam; E. de Vries te Kapelle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-4-'65: T. G. Hagelaar te Bostel.

tot wachtmeester:

Per 17-2-'65: W. H. Ritzen te Waubach.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-1-'65: M. J. Dekkers te Heesch.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 16-3-'65: I. J. v. d. Walle te Vriezenveen.

tot wachtmeester:

Per 17-12-'64: A. Potgieter te Raalte.

RESSORT GRONINGEN

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 29-3-'65: H. Prins te Havelte.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-4-'65: J. de Man, schrijver, Den Haag.

ALG. INSPECTIE (Motormaterieel)

Per 5-4-'65: J. C. M. Jacobs, schrijver, Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'65: M. Imanse, wmr. 1e kl., Maartensdijk en W. Ramakers, adm. ambt. C 3e kl., Wormer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 3-3-'65: Mej. G. v. Ommering, typiste A, Leiden.

Per 15-3-'65: R. Groenevelt, adm. ambt C 3, Hillegom.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'65: P. L. Augustus, schrijver, Swalmen; A. B. N. van der Sangen, wachtmeester, Mill.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
C. S. van Leeuwen
Stiphout
ressort 's-Hertbosch
☆ 4-5-1907
† 4-4-1965

Adjudant
H. J. Gossink
Apeldoorn
ressort Arnhem
☆ 15-9-1906
† 16-3-1965

Adjudant
G. Dijkstra
Murmerwoude
ressort Groningen
☆ 15-6-1906
† 17-3-1965

Owmr.
D. Hiddes
Middelstum
ressort Groningen
☆ 9-1-1918
† 25-3-1965

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'65: H. van der Wulp, schrijver, Winschoten; P. Metzlar, adm. ambt. C 3e kl., Grootegast; A. Hendriksen, schrijver, Groningen.

De dienst verlaten

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-5-'65: A. J. Keizer, techn. contr. te Driebergen.

ALG. INSPECTIE (Motormaterieel)

Per 1-5-'65: Mevr. B. I. Lucas-v. d. Niet, schrijver te Den Haag.

ALG. INSPECTIE (Wagenpark)

Per 1-4-'65: J. de Man, wmr. 1e kl. te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'65: J. de Groot, adjudant te Alkmaar; J. W. Zijlstra, adjudant te Rhenen; G. A. Enderink, wachtmee-ster te Amsterdam; A. J. Eijgensber-ger, transportgeleider te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-4-'65: C. Landman, wmr. 1e kl. te Waddinxveen; C. J. Klinke, wmr. 1e kl. te Zierikzee.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'65: A. J. Gloerich, wmr. 1e kl. te Bochooltz.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'65: H. Postema, adjudant te Doesburg; A. Veenstra, wmr. 1e kl. te Ophemert; L. Bonstra, wmr. 1e kl. Zutphen; F. J. Hopster, owmr. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'65: H. Alberts, schrijver te Exloo; T. Beuving, schrijver te Assen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

De volgende aspiranten te Arnhem:

Per 15-4-'65: J. Krieger.

Per 17-4-'65: A. A. van Gemert, H. J. Renee, J. Schriemer, J. C. A. M. Schakenraad, G. G. M. Overmars, S. J. Schuit, G. J. M. Olde Riekerink, J. D. van der Ploeg, J. H. Masselink, J. Kieft, W. C. Kasteleijn.

Per 18-4-'65: H. J. J. van Poeteren.

Per 1-5-'65: G. Ch. Bleumink.

Ambtsjubilea

Owmr.
J. de Jong
Bovenkarspel
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-6-1965

Owmr.
J. Frijlink
Leusden
ressort Amsterdam
25 jaar op 8-6-1965

Owmr.
A. Zeldenrust
Aardenburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-9-1964

Owmr.
J. Bom
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-6-1965

Owmr.
J. Broere
Poortugaal
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-6-1965

Wmr. 1e kl.
M. Francken
Voorschoten
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-6-1965

Owmr.
C. Post
Giessenburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 10-6-1965

Wmr. 1e kl.
D. J. Rosendaal
Nieuw Helvoet
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 11-6-1965

Owmr.
H. Fopma
Middelburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-6-1965

Wmr. 1e kl.
A. Petersen
Breda
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-6-1965

Owmr.
S. W. Scheen
Schijndel
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 10-6-1965

Owmr.
Th. Derks
Schinveld
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 11-6-1965

Wmr. 1e kl.
H. J. Kandelars
Bergen-L.
ressort 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-6-1965

Owmr.
W. v. d. Krol
Varsseveld
ressort Arnhem
25 jaar op 3-6-1965

Owmr.
E. A. v. d. Beek
Epse
ressort Arnhem
25 jaar op 7-6-1965

Owmr.
G. W. Grotenhuis
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 7-6-1965

Wmr. 1e kl.
H. J. van Loo
Haaksbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 13-6-1965

Wmr. 1e kl.
W. de Jong
Dinxperlo
ressort Arnhem
25 jaar op 4-9-1964

Wmr. 1e kl.
J. L. Helthuis
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 12-9-1964

Owmr.
J. Jansma
Olst
ressort Arnhem
25 jaar op 23-11-1964

Wmr. 1e kl.
Ph. A. v. Mildert
Tuk
ressort Arnhem
25 jaar op 29-8-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No 10 JUNI 1965

De inspecteur-motormaterieel, de heer A. Blokzijl (midden) tijdens een dagelijkse dienst-bespreking met de heren W. Zorn (links) en A. G. Beerens.

Inspectie Motormaterieel : „Burgerlijke stand“ van 3000 voertuigen

De heer A. Blokzijl : „R.P. rijders zijn over het algemeen cherubijnen . . .“

Drie miljoen liter benzine, 4000 auto- en motorbanden, f 745.000,— aan reparatiekosten, een bedrag van 2½ miljoen gulden voor nieuwe voertuigen: dat zijn enige respectabele cijfers die enigmate weergeven wat er per jaar „omgaat“ bij de Inspectie Motormaterieel in de Van Speykstraat te Den Haag. Daar zetelt de heer A. Blokzijl ing., hoofd van de Inspectie. Hij is de enige burger in het Korps die een stafbureau heeft. Maar, hoe vreemd het moge schijnen, dat stafbureau Inspectie Motormaterieel is ook eigenlijk het enige zonder materieel, hoewel het de plaats is waar men precies alles weet van het materieel van het hele Korps. Want het volledige doopceel van elke auto, elke motor, elke Ulm, kan zo gelicht worden uit de baaierd van kaarten, bonnetjes en rekeningen in laden, kasten of dossiers. De heer Blokzijl, zijn 9 medewerkers (waarvan 5 dames) in het bureau en de 8 controleurs in den lande: zij blijven opgewekt bij de zorgen om 3000 motorvoertuigen . . .

De Inspectie Motormaterieel is 12½ jaar geleden ontstaan uit de Politie Technische Dienst in een functionele scheiding van diensten.

„Voor de oorlog,“ aldus de heer Blokzijl, die inmiddels al meer dan 25 jaar „meeloopt“, „voor de oorlog hadden de Artillerie-Inrichtingen reparatie en onderhoud van de voertuigen van de marechaussee. In 1942 kwam de Politie-motordienst en na de bevrijding werd de Politie-Technische Dienst gesticht, met een noordelijke en een zuidelijke Inspectie, met elk 6 werkplaatsen en 450 motorvoertuigen.“ Toen de Duitsers weg waren was bijna alles weg en wat zij hadden achtergelaten was kapot. „Dat werd leuk creatief werken,“ aldus de heer Blokzijl. „In het begin moesten we alles zelf maken. Van twee autowrakken maakten we een echte auto die kon rijden.“

De Politie Technische Dienst had van de voertuigen beheer, inspectie en reparatie. Maar het wagenpark groeide en in 1948 verviel de beheerstaak. In 1952 kwam de Inspectie

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 10 — juni 1965

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

Deense politiemannen tijdens een zomerse patrouille met een groenwitte V.W.-patrouillewagen (de Deense G.S.A. om zo te zeggen) aan de noordkust van het eiland Fünen.

(Foto: Bas den Oudsten)

Motormaterieel. De reparatie bleef voor de P.T.D., die ook de aankoop-organisatie voor materieel is. Er was trouwens in die tijd nog geen inspectie. Nu zijn er acht controleurs in acht rayons die druk werk hebben met 3000 voertuigen, behorende tot de wagenparken van rijkspolitie en de justitiële autodienst. De controleurs zorgen dat de wagens rijvaardig blijven, dat het onderhoud goed is, dat de aandacht wordt gevestigd op gebreken en op de geschiktheid van de voertuigen.

Daarvoor zijn de controleurs dagelijks op pad, van ressort naar district en van groep naar groep. Eén groep vergt soms twee dagen: G.S.A., Ulms, motorrijwielen. In het algemeen wordt het bezoek van de controleur aangekondigd, maar soms ook komt hij onverwacht. Alle voertuigen, tot en met de auto van de procureur-generaal, de directeur-generaal of de secretaris-generaal, worden door de controleurs onderzocht. Hij bekijkt de staat van onderhoud, rijdt proef, hoort de klachten. „De voertuigen moeten 100 % zijn,” zegt de heer Blokzijl. „Als de beremming, besturing of verlichting niet in orde zijn kan de controleur zelfs tegen de man uit de groep, die

Mevr. C. C. J. de Mos bij de archiefkast waarin elke envelop een voertuig vertegenwoordigt.

Mej. J. Trebels en mevr. K. E. van Werkhoven „doen” de postkamer.

met het voertuig verscheen, zeggen: ga maar met de bus naar huis. Dit moet eerst hersteld worden.”

De controleur heeft in feite een soort vetorecht; de controleurs zijn de ogen van de inspecteur in het land. Zij nemen ook schaden op na aanrijdingen, ook die van de tegenpartij. Dat doet trouwens de P.T.D. ook en tussen Inspectie en P.T.D. bestaat dagelijks contact.

De P.T.D. heeft werkplaatsen in Groningen, Den Bosch, Bergen op Zoom, Delft, Amsterdam, Apeldoorn en Den Haag.

Daar worden reparaties uitgevoerd. De controleurs van de Inspectie zijn gestationeerd in Amsterdam, Nijmegen, Utrecht, Roermond, Dordrecht, Breda, Zwolle en Groningen. Zij sporen gebreken op.

Eenmaal per maand houdt de heer Blokzijl in Den Haag een bijeenkomst met de controleurs om bijzonderheden te bespreken en ervaringen uit te wisselen. In het vergaderzaaltje hangt de tekst:

*O Lord, help me to keep
my big mouth shut
Until I know what I'm talking about.*

Maar dat moet voor die maandelijkse vergadering overbodig zijn, want de heer Blokzijl en de controleurs weten heel goed waarover zij praten . . .

„Er wordt naar gestreefd elk voertuig vijfmaal per jaar te controleren maar ik heb daarvoor mensen te weinig. Die acht controleurs waren

er ook al toen we nog maar 2300 voertuigen in beheer hadden,” aldus de heer Blokzijl, die vervolgt: „Eén controleur kan niet meer dan 1000 rapporten per jaar maken. Hij heeft namelijk ook de controle over de door particuliere bedrijven uitgevoerde reparaties, waarvan de rekeningen tenslotte hier in Den Haag terecht komen op de technische- en de kostprijsadministratie van de Inspectie. Wij bekijken ook de toelaatbaarheid van de reparaties; dat er bijvoorbeeld geen banden worden geplakt, want dat doen we niet.” De gecontroleerde en goedgekeurde rekeningen worden tenslotte door de comptabele bij de P.T.D. betaald aan de crediteur.

De heer Blokzijl zegt, opnieuw een verse pijp stoppend: „Die controleurs zijn ook niet iedere dag op stap, want zij hebben een dag per week nodig voor administratie. Zij geven trouwens ook instructie over het onderhoud en het gebruik van de voertuigen en zij zijn een vraagbaak voor de gebruikers van de voertuigen, die trouwens zelf voor reparaties tot f 25,— carte blanche hebben.” En nogeens zegt de bewegelijke inspecteur, die als een spin in het hart van het web van draden door het land zit, in een pand vol rapporten, rittenbladen, bedrijfsstoffenbonnen, rekeningen, maandverantwoordingen en kaartsystemen: „de uitbreiding van het wagenpark is steeds vooruitgelopen op het aantal controleurs.”

In de Van Speykstraat is van elk

voertuig een kaart, waarop in code is aangegeven, welke reparaties er aan zijn verricht. Op de kostprijs-administratie wordt uitgerekend wat elk voertuig verbruikt; wat het kost. „Wij hebben belang bij een goed overzicht van de reparatiekosten van elk voertuig, want afschrijving en reparatie vormen de belangrijkste kosten bij de exploitatie van elk voertuig,” vertelt de heer Blokzijl, die een aantal grafieken op tafel laat leggen. Het is gebleken dat aan de hand van het gereden aantal kilometers en de reparatiekosten kan worden voorspeld op welke kilometerstand redelijkerwijs verwacht mag worden dat een voertuig aan z'n economische grens is. Wij hebben natuurlijk bepaalde series, maar ik kan zeggen dat een gebruiker in A 140.000 km met een auto zal kunnen rijden en een ander in B met een wagen van dezelfde serie maar 40.000 km. Al die gegevens vormen geen liefhebberij van de heer Blokzijl en „de zijnen” maar zijn van groot belang voor het afvoerplan. „Je kunt op deze manier zeggen welke wagens er volgend jaar uitmoeten. Dat doen we elk jaar in december. Eind dit jaar gaan wij al na welke wagens in 1967 moeten verdwijnen.

De Ford Zephyrs van de verkeersgroepen rijden 6000 tot 8000 km per maand en gaan bij deze gemiddelden dikwijls 200.000 kilometer mee zonder revisie. De G.S.A.'s lopen bij een maandgemiddelde van 3000 tot 5000 km toch ook nog 120.000 km zonder veel pijn, de V.W.'s draaien toch ook altijd nog 150.000—180.000 kilometer. Er worden enorme aantallen kilometers gereden. De gevangenenauto van Assen bijvoorbeeld, komt ook op zo'n 7000 kilometer per maand.

Het eerste criterium voor de afvoer is de vraag of een wagen nog voldoet aan de eisen van dienstvaardigheid. Wij plegen de dagelijkse bewaking en maken de prognose voor afvoer en vervanging.”

Er gebeuren trouwens soms vreemde dingen. Eens werd een controleur midden in de nacht opgebeld voor een wagen die niet meer wilde en toen bleek dat er alleen een bougiekabel los zat. Door een voortdurende instructie en mede sinds het tostandkomen van de verkeersschool

OPROEP

De lijst van tijdens de bezetting omgekomen politie-ambtenaren, die wij publiceerden in het mei-nummer, is — buiten onze schuld — onvolledig gebleven, hetgeen ons spijt maar zuiver een gevolg is van onvolledige opgaven. Zowel uit piëteit als om redenen betreffende documentatie zouden wij gaarne nog een aanvullende lijst willen publiceren. Wij verzoeken de leden van het Korps, die nog namen en gegevens kennen, welke ons tot dusver ontbraken, die ten spoedigste en beslist vóór 5 juli op te geven aan:

*Secretariaat Korpsblad Rijkspolitie, Districtsbureau
R.P. te Water, Bureau-ark, Waalhaven, Nijmegen.*

van de Rijkspolitie te Bilthoven, waarvan de heer Blokzijl een der oprichters is, beginnen deze gevallen tot de uitzonderingen te behoren.

„Toch,” zegt de heer Blokzijl, „zijn er bij de invoering van nieuwe voertuigen altijd kinderziekten maar dan meestal bij de gebruikers, niet bij de voertuigen. Zo kwamen er over de motoren met lichte zijspannen klachten dat bij oneffenheden in de weg, het zijspan omhoogkwam, maar dat lag meer aan de gebruiker.

Een onderzoek bij een gemeentelijk politiekorps toonde aan dat de r.p.-rijders cherubijnen zijn. De overwegende middenmoot doet het uitstekend,” aldus de heer Blokzijl. De Inspectie Motormaterieel is ondanks alle bakken en kasten vol kaartsystemen een levendig bedrijf, opge-

zet van niets uit, maar nu een uitgekookte burgerlijke stand van alle voertuigen. En, het is een boeiend bedrijf ook: elke dag worden beslissingen genomen ten aanzien van bepaalde voertuigen. De efficiëncy moge blijken uit het feit dat er heel weinig brieven worden geschreven, ook al gaan er per jaar 60.000 poststukken de deur uit. De meeste zaken gaan met voorgedrukte formulieren, waarvan 40 modellen in gebruik zijn.

Brieven worden alleen geschreven voor echte problemen, op allerlei verzoeken om bericht, beschouwing of raad en dat zijn er al met al ook heel wat. Want: hoe kwam die stuurstang nou krom bij die G.S.A. in dinges . . .?

Tekst en foto's: B. den Oudsten.

De afdeling kostprijsadministratie weet precies wat elk voertuig per kilometer kost.

Koninklijke onderscheidingen

Ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. de Koningin is de majoor E. A. Mackay, commandant van het district Assen, benoemd tot *Ridder in de Orde van Oranje-Nassau* en zijn de volgende Ere-medailles, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau verleend:

Ere-medaille in GOUD aan de adjudanten:

F. W. van Eijk
Roosmalen
(bij bevordering)

H. C. Vlaskamp
Dordrecht
(bij bevordering)

J. van den Berge
Boxtel

C. J. van Burg
Middelburg

J. W. Oberink
Roden

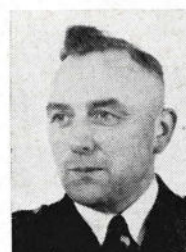
M. H. Schraven
Waalre

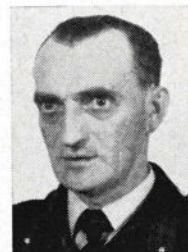
H. Oving
West-Terschelling

J. van Elderen
Oud-Beijerland

J. de Noo
Mijdrecht

M. Nijman
Waubach

P. Vijn
Heemskerk

B. Kloots
Vlaardingingen

A. P. Ekelschot
Weerselo

P. M. Rouvroij
Meerssen

P. van Dijk
Alkemade

*Ere-medaille in ZILVER
aan de opperwachtmeesters:*

H. van Dam
Slochteren

J. v. Nieuwenhoven
Bolsward

A. B. Spa
Groningen

J. Seinen
Zwolle

L. Wildschut
Buren

L. Hoedemaker
Breda

A. F. Jager
Den Ham

Koninklijke onderscheiding voor opperwachtmeester H. van Dam

Bij de gelukkigen die dit jaar ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. de Koningin een Koninklijke onderscheiding ontvingen, behoorde ook de opperwachtmeester H. van Dam, plaatsverv.-groepscommandant te Slochteren.

Opperwachtmeester Van Dam was vóór het nederlandse leger capituleerde, capitulant en trad op 12 augustus 1940 in dienst bij de Marechaussee. In de bezettingstijd had hij Zoutkamp tot standplaats, waar hij op 1 januari 1946 werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, in de rang van wachtmeester 1e klas. Van 26 september 1946 tot 10 november 1949 vertoefde hij in militaire dienst in Indonesië. Na een korte tijd Pieterburen tot standplaats te hebben gehad, ging hij op 1 mei 1950 naar Niekerk, tot hij op 26 augustus 1959 postcommandant werd

te Slochteren. Hij was op 1 januari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester.

De uitreiking van de eremedaille in zilver, vond op 29 april 1965 plaats in het gemeentehuis te Slochteren, door de districtscommandant, de majoor J. H. G. C. Elzinga, in bijzijn van de burgemeester, de heer K. Kuipers, de echtgenote van de gedecoreerde, het voltallige personeel van de groep en van de wnd. pelotonscommandant M.E., de adjudant Tj. Holwerda. Na de uitreiking van de koninklijke onderscheiding, gaf de burgemeester in welgekozen woorden uiting aan zijn waardering voor de wijze waarop de owmr. Van Dam zijn dienst verrichtte, terwijl ook nog het woord werd gevoerd door de groepscommandant, de adjudant J. J. Alers en de adjudant Tj. Holwerda.

Ere-medaille in BRONS aan de wachtmeesters 1e klasse:

A. J. Stet
Heiloo

W. Baas
Groningen

W. Kattenberg
Echten

Reserve-adjudant J. G. Jansen verlaat de redactie

In verband met het bereiken van de 65-jarige leeftijd verliet de reserve-adjudant J. G. Jansen per 1 juni 1965 de redactie. Bij het afscheid werd hem dank ge-

bracht voor de enthousiaste wijze waarop hij steeds gezorgd heeft dat elke maand enkele bijdragen betreffende de reserve-rijkspolitie in het Korpsblad werden opgenomen. Het afscheid nemen van een 65-jarige is het afscheid nemen van een lid van de „oude generatie”. Voor zijn optreden in en buiten de redactie oogste de res.-adjudant Jansen veel waardering; zijn instelling ten opzichte van zijn taak, door hem zelf weergegeven in de zin: „werk dat waard is gedaan te worden is ook waard goed gedaan te worden”, zal door de redactie in gedachten worden gehouden. Hem wordt vanaf deze plaats nog een zeer gelukkige tijd gewenst, onder herinnering dat afgesproken is dat het feit van aftreden uit de redactie, geenszins wil zeggen dat hij niets meer in het Korpsblad mag publiceren!

Vriendelijk verzoek !

Er is nog een klein aantal abonnees waarvan wij het abonnementsgeld voor de 6e jaargang, van sept. '64 tot en met aug. '65, nog niet ontvangen hebben.

Wij verzoeken deze abonnees het bedrag van f 5.- vóór 5 juli over te maken op postrekening nr 833111 t.n.v. Schaafsma & Brouwer te Dokkum, met vermelding: KRP-6.

Lof voor rijkspolitie van mr B. J. Besier bij begin van tournee „raad en daad“ door ressort Groningen

De reizende expositie „raad & daad“ die het publiek in de ressorts 's-Gravenhage en Arnhem al liet zien wat de rijkspolitie eigenlijk doet en is, begon in Bergum de rondreis door het Noorden na een officiële opening door de procureur-generaal, fungerend directeur van politie in het ressort, mr. B. J. Besier te Leeuwarden. Het nieuwe tournee van de ook elders zo succesvolle expositie die tot stand kwam door een initiatief van de territoriaal-inspecteur in het ressort 's-Gravenhage, de kolonel W. de Gast, heeft tot dusver niet alleen meer belangstelling en meer begrip voor de politie gewekt bij het publiek, maar gaf de procureur-generaal tevens gelegenheid zijn mening over het korps rijkspolitie en over de tentoonstelling te geven. Zijn openingswoord was een schouderklop voor het Korps.

Bij deze opening zei ook de kolonel J. R. Hoogkamer, territoriaal inspecteur in het ressort Groningen, dat ordehandhaving en opsporing van strafbare feiten twee peilers zijn waarop de rechtsorde stoelt en dat

daarmee belangrijke delen van de politietaak worden aangeduid. De hulpverlening aan hen die hulp behoeven, vastgelegd in artikel 28 van de Politiewet, noemde hij evenwel een ander aspect. „Het kan niet helemaal toevallig zijn dat in de naam van deze tentoonstelling „raad & daad“, de „raad“ voorop staat,” aldus de kolonel, die stelde dat het publiek weinig weet van taak en bevoegdheden van de politie. „Ik meen dat dit voor een belangrijk deel is toe te schrijven aan de instelling van de politiemans van voorheen, die tegen de achtergrond van de omstandigheden waaronder hij leefde en werkte, moeilijk anders kan. Het lijkt mij een teken aan de wand, dat vaak gesproken wordt over de verhouding publiek-politie, waaruit een tegenstelling te construeren valt.

Het is al meer dan een eeuw geleden dat Thorbecke schreef: Wij wenschen eene politie waarvan zoo min mogelijk worde gezien en zoo min mogelijk gesproken, maar sindsdien is veel veranderd, aldus de kolonel. Er heeft zich een belangrijke

evolutie voorgedaan. Rechterlijke en burgerlijke autoriteiten hebben zich beijverd om de politie op hoger niveau te brengen, vakorganisaties deden voortreffelijk werk op terreinen waar de overheid schoorvoetend volgde. Het resultaat is de vakbekwame politiemans van heden, geselecteerd, goed opgeleid, theoretisch en praktisch geschoold, waarvan eens is gezegd dat hij in zich de tegenstellingen in zijn taak gelegen tot een oplossing bracht en aldus doende de enige eenheid demonstreerde, die bij de Nederlandse politie aanwezig is. De kolonel herinnerde ook aan een spreuk in het bureau van zijn ambtsvoorganger: indien ge bezit de wijsheid van Salomo, het geduld van Job, de goedheid van de Samaritaan, de strategie van Alexander, het geloof van David, de diplomatie van Abraham Lincoln, de verdraagzaamheid van Confucius en een volledige kennis van de wetten en voorschriften, dan zult ge een goed politiemans zijn. „Zó'n politie-ambtenaar zult ge nimmer aantreffen maar het geeft wel aan dat aan de politie-ambtenaar hoge eisen worden gesteld,” aldus spreker.

Mr. Besier noemde de bevordering van het contact tussen publiek en politie zeker in deze tijd waarin de zogenaamde openheid of open bestel, modewoorden zijn geworden. Hij knoopte aan bij een in het Tijdschrift voor de politie gepubliceerde limerick:

Een collega uit Kerk Avezathe die zei: „Ik heb wel in de gaten, dat het houden van orde heel anders gaat worden: het is nu niet meer meppen maar praten.”

„Men ziet,” zei hij, „de politiemans tijdens de uitoefening van verkeerscontroles of het begeleiden van optochten, het regelen van de orde bij grote manifestaties. Men ziet hem ook als de man die gepleegde strafbare feiten opspoort. Beide taken zijn vastgelegd in artikel 28 van de Politiewet. Samen met het verlenen van hulp aan hen, die deze behoe-

De verkeerstafel heeft overal niet slechts de belangstelling van het publiek.

ven." En onmiddellijk daarop, in artikel 29: „alle ambtenaren, belast met een politietaak, verlenen elkan- der wederkerig hulp en betrachten bij voortdoring een eendrachtige samenwerking. Nu weet ik natuur- lijk heel goed dat papier geduldig is", aldus mr. Besier. „Men kan nog zulke mooie voorschriften geven, maar als de mens met volledig be- grip en de inzet van zijn beste krach- ten daar niet achter zou staan, blij- ven die voorschriften holle woorden."

„Ik meen te mogen zeggen, en met nadruk, dat de Nederlandse politie, dat het Korps Rijkspolitie inderdaad met overtuiging, kracht en opgewektheid er naar streeft aan die woorden een zinvolle in- houd te geven."

Wij zijn allemaal maar gewone men- sen, met hebbelikheden en onheb- belikheden. Ook een politiemans heeft meestal een gezin, kampt met ziekten thuis, moet zijn kinderen op- voeden en met schoolwerk helpen en heeft ook weleens huisvestingsmoei- likheden. Ook hij kan weleens in een knorrige bui zijn. Maar het pub- liek verwacht juist van hem steeds een flink, rustig, vriendelijk optre- den, een beleefd blijven wanneer hijzelf door een overtreder onheb- belijk wordt bejegend. Er is toch eigenlijk maar weinig kritiek mo- gelijk wanneer men de politie in haar geheel overziet. Er wordt enorm veel van haar gevraagd, zij pres- teert ook enorm veel. Zulks ondanks het personeelstekort dat zich ook bij de rijkspolitie laat voelen en in het Noorden des lands omstreeks 25 % bedraagt.

Vandaar dat ik naast mijn opmer- kingen over het zien van de politie in haar activiteiten, ook zou kun- nen opmerken dat men de politie ook weleens niet ziet. De mannen die er wel zijn hebben ook recht op hun vrije tijd of moeten diverse cur- sussen volgen.

Wanneer nu de rijkspolitie in deze tentoonstelling laat zien wat zij al- lemaal doet, dan hoop ik dat bij de burgerij zich spontaan het gevoel zal ontwikkelen, dat het een eervolle en prettige taak is bij de rijkspolitie te mogen dienen. Handhaving van de goede democratische rechtsorde, hulp en steun verlenen, helpen rechtzet- ten wat tegen de regels van de sa- menleving ingaat, zijn voortreffelijke

Mejuffrouw M. P. Baars, officier jeugdzaken district Nijmegen

Met ingang van 7 maart 1965 is mej. M. P. Baars in de rang van Officier 2e kl. ingedeeld bij de territoriale in- spectie Arnhem ter standplaats Nijmegen.

Mejuffrouw Baars werd op 17 april 1937 te Poortugaal geboren en be- haalde aan het St. Montfortcollege te Rotterdam in 1955 het diploma 5-jarige H.B.S. In 1958 bekroonde zij haar studie aan de Katholieke Sociale Academie te 's-Gravenhage door een succesvol examen, waarna zij in 1963 zich met goed gevolg on- derwierp aan het examen voor ho- gere politieambtenaar te Hilversum, voorzover dit het wettengedeelte (A) betreft. Zij heeft al diverse functies bij de politie bekleed. Van 1 janua- ri 1959 was zij werkzaam bij de Gemeentepolitie Maastricht, één jaar in de rang van agente, daarna in de rang van hoofdagente, in de functie van assistente van de kinderpolitie. Op 1 december 1961 ging zij over naar de Gemeentepolitie 's-Graven- hage waar zij bij het bureau kinder- zaken diende, tot 1 augustus 1963 in de rang van adjunct-inspectrice en vervolgens in die van inspectrice ambtenaar 3e klasse.

beginselen om naar te handelen. Wanneer dat gepaard gaat met een uitstekende stemming binnen het korps, een sportieve opleiding, waar- dering van de chefs en niet te ver- geten een behoorlijke bezoldiging en zonodig een geneeskundige verzor- ging van het ganse gezin, dan mag een goede ontwikkeling van het korps Rijkspolitie met vertrouwen tegemoet worden gezien."

Aldus mr. B. J. Besier, die vervol- gens de expositie die met 80 panelen een beeld geeft van het werk van de rijkspolitie, opende. De plechtig- heid werd voorts bijgewoond door o.m. de kolonel W. de Gast en de districtscommandanten en de offi- cieren toegevoegd in het ressort.

B. den O.

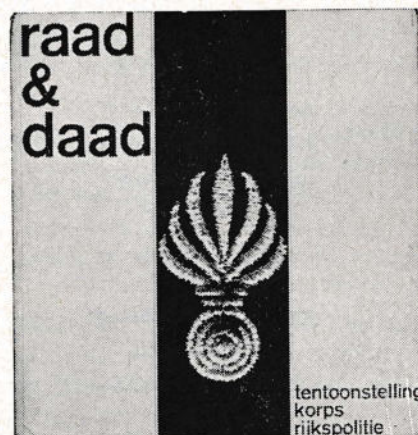
De luitenant F. J. Laméris naar district Leiden

Met ingang van 1 juli 1965 is de luitenant F. J. Laméris inge- deeld bij de Staf van het district Leiden. Hij werd op 22 juni 1939 te Amstelveen geboren.

Een deel van zijn Middelbare school- tijd bracht hij door op de „Quaker- school", een internationale kost- school, destijds gevestigd in het kasteel Eerde bij Ommen (O). In 1960 slaagde hij voor zijn diploma H.B.S. en in september van dat- zelfde jaar werd hij toegelaten als leerling van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambte- naren te Hilversum. Hij behaalde in juli 1963 het diploma van inspec- teur van gemeentepolitie en officier der Rijkspolitie, waarna op 1 augustus een aanstelling volgde als adjunct-inspecteur van gemeente- politie te Rotterdam. Hier deed hij dienst aan de 1ste en 4de afdeling geüniformeerde politie.

Bij K.B. van 10 maart 1965 werd hij benoemd tot aspirant-officier der Rijkspolitie met ingang van 1 maart 1965. Als officier toegevoegd aan de districtscommandant Leiden volgt hij de kapitein J. Vermeulen op, die met gelijke datum ingedeeld wordt bij de Staf van het district 's-Gravenhage.

De tentoonstelling raad & daad is op toernee door het ressort Gronin- gen (zie ook pag. 6), en is van 21 juni-26 juni te zien in Joure (Ger. kerk).

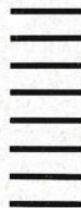

De deputatie van de Nederlandse Politie Sport Bond tijdens het defilé van de Nederlandse Sportsfederatie voor het paleis Soestdijk op de verjaardag van H. M. de Koningin.

(Foto: P. Grootendorst, Laren-N.H.)

Verzamelen van materiaal over politie hobby van H. J. Tooreburg

De heer H. J. Tooreburg, schrijver bij de Algemene Inspectie van het Korps Rijkspolitie te 's-Gravenhage, is in 1964 begonnen met het verzamelen en documenteren van materiaal betreffende de politie en wel internationaal. Zo heeft hij reeds foto's, uniformstukken, brochures enz. betreffende de politie in Amerika, België, Canada, Duitsland, Engeland, Ierland, Luxemburg, Ned. Antillen, Suriname, Zwitserland en van verschillende gemeentelijke politiekorpsen in Nederland; vanzelfsprekend is daar ook een en ander bij van het Korps Rijkspolitie. Hij heeft reeds in mei 1965 een kleine expositie ingericht in het gebouw van de Haagse Jeugd Verkeers-

brigade, terwijl hij ook reeds met zijn verzameling in Rotterdam is geweest.

Wij willen aan dit initiatief gaarne bekendheid geven en aan alle lezers verzoeken eens na te gaan of zij mogelijk documentatiemateriaal in de

vorm van oude tijdschriften, boeken, uniformstukken — één en ander zowel uit de tijd van vóór als ná de 2e wereldoorlog — bezitten dat zij niet meer gebruiken en aan de heer H. J. Tooreburg, Steinlaan 167 te 's-Gravenhage willen afstaan.

Jeugd van Herkenbosch met rijkspolitie in actie voor de vogels

door de wachtmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Foto's: Technische Recherche Roermond

Aan de zelfwerkzaamheid van de schooljeugd van Herkenbosch was het te danken, dat een lofwaardig initiatief gestalte kreeg. Na een suggestie van de oud-badmeester Thewissen en de boswachter, beiden rasechte natuurliefhebbers, staken onderwijzend personeel en de Rijkspolitie groep Herkenbosch de hoofden bij elkaar om te komen tot een aktie waarbij de schooljeugd daadwerkelijk betrokken zou worden. Het doel zou zijn bescherming van de vogels, in het bijzonder de bosvogels, en oprichting van een vogelwacht. De schooljeugd werd interesse voor het vogelleven bijgebracht door het houden van lezingen en het vertonen van instructieve films, die van Rijksweg te beschikking werden gesteld.

En de jeugd ging aan de slag. Na enige tijd kwamen de resultaten: zelfgemaakte nestkastjes, waarvoor de firma Cuypers, glashandel te Roermond, materiaal gratis en op

maat gezaagd ter beschikking stelde. Herkenbosch, behorende tot de gemeente Melick en Herkenbosch, is een plaats in opkomst, gelegen in een zeer bosrijke omgeving. Vroeger hoofdzakelijk landbouw, daarna met opkomst van de Beatrixmijn kwam de industrie. Echter gedoemd tot sterven omdat de Beatrixmijn niet in exploitatie kwam. Herkenbosch is rijk bedeeld aan natuurschoon. Een groot gebied is aangewezen als natuurreservaat. Onder de voortvarende leiding van de burgemeester drs F. M. Fey, neemt tegenwoordig de industrialisatie weer snel toe. Verscheidene fabrieken hebben zich gevestigd en dat gaat natuurlijk gepaard aan inkrimping van het natuurgebied.

Vroeger trok de jeugd op vrije woensdag- en zaterdagmiddagen de bossen in. Het uithalen van vogel-nesten en het breken van jonge bomen was een geliefde bezigheid. Maar dat is nu anders: Vol ver-

Sommige dierenvrienden ontdekten dat er momenten zijn in het leven waarop een mens precies één hand te kort komt.

wachting stonden ongeveer tachtig jongens klaar en laadden hun zelfgemaakte nestkastjes in de G.S.A. van de groep Herkenbosch. De groepscommandant de adjudant Saes, bracht de kooitjes naar het bos. De jongens in optocht op de fiets erachter aan want ieder mocht zijn eigen genummerd kastje in een boom spijkeren. En bij de fietstocht naar het bos sneed het mes weer van twee kanten want nu werd ook bewezen wat er van de verkeerslessen is blijven hangen.

Bij dit voor de jeugd grote gebeurtenissen gaven ook pastoor J. W. H. Janssen, wethouder H. J. H. Lousberg, die de burgemeester verving, de gemeente-opzichter en niet te vergeten de badmeester Thewissen en de boswachter van hun belangstelling blijk. Wanneer de voortekenen niet bedriegen zullen de jongens hun nesten desnoods met geweld verdedigen tegen aanvallen van buitenaf. Tevens geven zij door hun houding een goed voorbeeld aan de jongeren. De Rijkspolitie te Herkenbosch heeft de jeugd de helpende hand toegestoken, waardoor de banden politie-jeugd zijn verstevigd.

De vogelbeschermers van Herkenbosch

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premieën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

Voorspelling percentage delinquenten of recidivisten uit bepaalde groep is mogelijk, aldus prof. mr W. H. Nagel

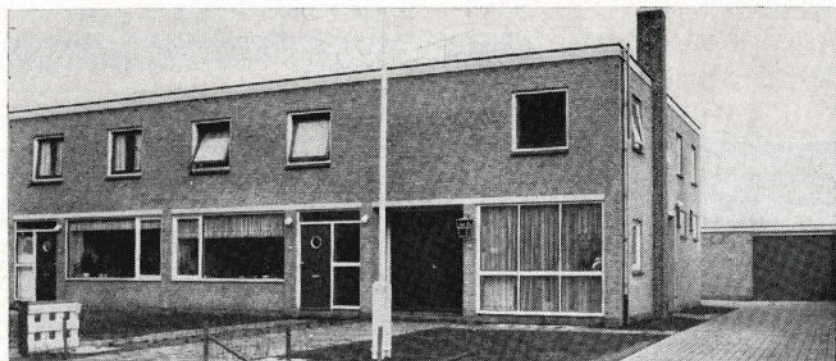
Vooral in de Verenigde Staten, maar ook in andere landen, is de belangstelling groot voor de mogelijkheid om crimineel gedrag te voorspellen, met name bij jeugdigen. In een rapport van prof. mr W. H. Nagel worden de buitenlandse pogingen op dit gebied onder de loep genomen en op hun waarde bezien. Prof. Nagel komt tot een aantal conclusies voor het verder criminologisch onderzoek en de praktijk van de strafvordering en de rechtspraak in Nederland.

Voorspelling van menselijk gedrag is niet iets nieuws. Er is en er wordt altijd voorspeld. Bijvoorbeeld welke studie voor iemand geschikt is of in welk beroep hij tot voldoening zal kunnen werken. Voorspelling over het crimineel gedrag is voor wetenschap en praktijk van het grootste gewicht. Welke strafsoort en strafmaat moet de rechter opleggen aan een voor hem staande delinquent? Is voorwaardelijke invrijheidstelling van een gedetineerde gewenst en komt een ter beschikking van de Regering gestelde voorproefverlof in aanmerking? Het antwoord op deze vragen is mede afhankelijk van de verwachtingen, die men koestert omtrent het toekomstige gedrag van een bepaalde

persoon. Men kan voorspellingen doen op grond van intuïtie, hetgeen in de praktijk vaak gebeurt. Het spreekt vanzelf, dat hieraan nogal wat risico is verbonden. Dit te meer, omdat de objectiviteit van degene die beoordeelt onbewust wordt beïnvloed door het directe, persoonlijke contact met degene wiens gedrag voorspeld moet worden.

Men heeft daarom getracht statistische voorspellingsmethoden te ontwerpen, die de nadelen van de intuïtieve methode zouden opheffen. Gezocht is naar persoonlijke hoedanigheden en milieuumstandigheden, die verband houden met de wijze, waarop iemand zich gedraagt. Naarmate iemand bepaalde hoedanigheden in meerdere mate bezit, zal de kans groter zijn, dat hij zich ook op een bepaalde manier gedraagt. Hetzelfde doet men eigenlijk bij intuïtie, doch men is zich dit niet voldoende bewust. Bij wijze van spreken is door de voorspellingsmethoden de intuïtie en op ervaring gebaseerde mensenkennis duidelijk ontleed, te boek gesteld en becijferd. De statistische predictie wil dus zeggen, dat men prognosetafels opstelt die berekend zijn uit de gegevens over het gedrag van een bepaalde groep. Op grond van de prognosetabellen doet men dan een uitspraak over het te verwachten gedrag van een individu, dat tot die groep behoort. Men kan de prognosetafels in de criminologie vergelijken met de verwachtingstabellen, waarmee de levensverzekering werkt om de hoogte van de verzekeringspremie te kunnen vaststellen.

Op grond van gegevens als leeftijd, sekse, lichamelijke konditie, beroep e.d. deelt men de te verzekeren persoon in een bepaalde risico-categorie in. Deze risico-categorieën worden echter niet louter mechanisch toegepast, doch dienen als steun bij de uiteindelijk te nemen beslissing. Dit geldt ook voor de **predictietabellen**. Zij moeten worden gezien als **hulpmiddelen bij het aangeven van**

Groep Wieringermeer nu op rozen . . .

Aan de Sternstraat te Wieringerwerf is kort geleden het nieuwe groeps- en rayonbureau van de groep Wieringermeer officieel geopend door burgemeester F. Omta. In een bijeenkomst, die werd geleid door de overste A. Cammaert commandant van het district Alkmaar, werd niet alleen de vreugde geuit over de totstandkoming van dit fraaie gebouw, dat er na tien jaar voorbereiding is gekomen. Burgemeester Omta maakte namelijk gewag van een goede verstandhouding tussen gemeentebestuur en rijkspolitie, maar ook tussen politie en burgerij. Van de zijde van de pers werd dank gebracht voor het prettige contact waarmee een verantwoorde berichtgeving slechts is gediend. Al met al zit de groep Wieringermeer dus zo ongeveer op rozen. De opening — waarbij behalve door de overste Cammaert en burgemeester Omta ook het woord werd gevoerd door o.m. de adjudant M. Lastdrager — werd voorts bijgewoond door de kapitein Th. P. Nelissen, officier toegevoegd, door mej. C. M. Zwaan, officier toegevoegd voor jeugdzaken, de districtsadjutant D. Dam, de chef de bureau de adjudant J. de Jong, de opperwachtmeester F. Rameau en de adjudanten D. Poelstra van Anna Polowna, D. Zwagerman van Hoogwoud, J. de Vries van Medemblik, J. Lüchtenborg van Schagen en W. Braad van Wieringen, alsmede door het gehele personeel van de groep.

maatregelen met het oog op toekomstig gedrag. Met betrekking tot het statistisch predictie-onderzoek zijn reeds talloze buitenlandse publikaties verschenen, terwijl ook op vele congressen (o.m. het derde en vierde internationale criminologencongres, gehouden resp. in 1955 en 1960 te Londen en Den Haag) dit thema is aangeeroerd. Vooral in de Verenigde Staten is de belangstelling groot voor de mogelijkheid om met behulp van predictietabellen voorspellingen te doen over het gedrag van jeugdigen.

Over de hanteerbaarheid en de waarde van de statistische predictiemethoden lopen de meningen uiteen. Ook bestaan er verschillen in de opvattingen over de betekenis voor het voorspellen van gedrag, die men aan allerlei factoren toekent.

Voordat overwogen kan worden in Nederland over te gaan tot het ontwerpen en de toepassing van een prognose-instrument op het gebied van de kriminaliteit, is bestudering van het internationale onderzoek en de praktijk op dit terrein nodig. Prof. Nagel heeft de buitenlandse pogingen in zijn boek onder de loupe genomen en op hun waarde bezien.

Conclusies

Prof. van Nagel komt tot de conclusie dat de predictiestudie ver genoeg ontwikkeld is om het plan voor een Nederlands predictie-onderzoek te maken. Daartoe is het noodzakelijk dat — ook al zou toepassing van predictietabellen in Nederland nog geruime tijd op zich laten wachten — de strafdossiers, persoonsdossiers en voorlichtingsrapporten over verdachten zo samengesteld worden dat in ieder geval aandacht wordt besteed aan bepaalde factoren, opdat zij de gegevens bevatten, die voor de voorspellingsmethoden nodig zijn. Hierbij is de vraag nog open of deze methoden in de Nederlandse verhoudingen ooit toegepast zullen worden.

De predictiemogelijkheid moet los gezien worden van de causaliteitsvraag. De hoedanigheden en omstandigheden, die men voor predictie in aanmerking neemt, zijn niet zonder meer de oorzaak van bepaalde gedragingen. De uitkomsten van pre-

dictie-onderzoeken kunnen mede een verdieping van inzicht geven en daardoor een overweging vormen voor het bepalen van de strafsoort en de strafmaat van het vonnis. Zij zouden verder aanwijzingen kunnen geven voor de wijze waarop de tenuitvoerlegging het best zou kunnen geschieden.

Tenslotte blijkt het mogelijk van een bepaalde groep het waarschijnlijk percentage van delinquenten of recidivisten te voorspellen.

Men moet bij de toepassing van de predictiemethode echter verstandig te werk gaan. Een voorspelling over het gedrag van een persoon is niet onbeperkt geldig. Het zal zeker niet zo moeten zijn, dat toepassing van deze methode bij de rechtspleging voor de betrokkenen het gevaar oplevert van stigmatisering. De kans bestaat dat hij bewust of onbewust zal willen voldoen aan de minder gunstige opvattingen, die men blijkbaar van hem heeft. Voor de voortgang van het wetenschappelijk onderzoek en voor de praktijk is echter kennismaking van de predictiemethode waardevol.

De adjudant D. Wiedijk nu in Alkmaar

De adjudant D. Wiedijk is met ingang van 1 apr. '65 aangewezen als commandant van de Parketgroep Alkmaar. Hij werd op 13 juni 1908 geboren te Graft en

trad op 16 april 1933 in dienst bij de gemeentepolitie Enkhuizen. Van 15 juli 1938 tot 1 maart 1943 was hij gemeenteveldwachter te Rauwerderhem, waarna hij overging naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Irnsum, als postcommandant. Op 1 augustus 1952 werd hij in gelijke functie verplaatst naar St. Maarten. Op 1 oktober 1963 werd hij als plaatsvervangend-groepscommandant ingedeeld bij de Parketgroep Alkmaar. Op 1 april 1965 werd hij bevorderd tot adjudant.

Langs de weg gezien

Deze foto van wat in eerste oogopslag doet denken aan een overtreding van artikel 455 lid 2 van het Wetboek van Strafrecht — want is een paard in staat een voertuig naar behoren te besturen? — levert de wachtmeester 1e kl. J. M. Mudde, Hongarenburg 307 te 's-Gravenhage vijf gulden op. Hij maakte namelijk deze foto, maar kon niet vermelden hoe het paard in de auto gekomen is. Wij zijn trouwens vooral nieuwsgierig hoe het paard er uit gekomen is. Wij zijn ook nieuwsgierig naar de volgende inzendingen voor deze rubriek „Langs de weg gezien”. Er liggen echt nog wat rijksdaalders te wachten. Inzendingen aan Secretariaat Korpsblad Rijkspolitie, p.a. Bureau Ark R.P. te Water, Waalhaven, Nijmegen.

tomatensaus met peper. Halfweg het paleis van de sultan ging ik een theehuis binnen om met zoetige mint-thee de smaak te verdrijven, terwijl in het half-duister iemand speelde op een instrument van vier snaren aan een stokje gemonteerd op het huis van een schildpad; een weemoedige melodie waarin alle voor mij onopgeloste mysteriën van deze stad wegzweefden over de daken van de Kasbah.

Mohammed sjouwde nogeens met mij mee naar de haven, onderweg de bedelaars van ons af houdend, omdat een spaarzame politieman hen liet begaan en de hoek omging. Mohammed was onaangedaan door hun bede om geld, onaangedaan ook door het beeld van wanstaltige figuren, die tegen een muur of onder een boom lagen te slapen. Met zijn blote voeten ging hij door stof en vuil en aan de haven nam hij afscheid als van een oude vriend. Hij sloeg mij nog eens op de schouder en zei breed lachend: „Potverd. . . rotzak”, want de beste gids van Tanger kent van alle talen een paar woorden al is het vaak wel de betekenis . . .

Toen de touwen werden losgegooid had hij zijn voeten gewassen volgens de Koran en volgens de Koran knielde hij neer met het hoofd naar beneden, in de richting van Mekka. Hij bad, steeds weer de handen ten hemel heffend. Waar bad Mohammed om daar op de kade van Tanger? . . .

Adjutant Th. G. Hagelaar
commandant bereden groep
Boxtel

De adjutant Th. G. Hagelaar is met ingang van 1 apr. '65 aangevoerd als commandant van de Bereden Groep Boxtel. Hij werd op 12 juli 1918 geboren te Deventer en trad op 12 augustus 1940 in dienst bij de Marechaussee; in de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats 's-Gravenhage. Op 1 januari 1948 ging hij naar het Bereden Peloton Zutphen, op 1 juni 1949 naar het Bereden Peloton Apeldoorn en op 1 december 1956 naar de Bereden Groep Bilthoven, waar hij met ingang van 1 mei 1960 werd aangevoerd als plaatsvervangend commandant. Op 15 januari 1964 ging hij in gelijke functie naar Bergen (N.H.) Op 1 februari 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 april 1965 tot adjutant.

Adjutant R. Oosterbroek
groepscommandant Doesburg

De adjutant R. Oosterbroek is met ingang van 16 apr. '65 aangevoerd als groepscommandant te Doesburg. Hij werd op 4 februari 1913 geboren te Doesburg en trad op 8 december 1935 in dienst bij de gemeentepolitie Delft; op 1 juli 1938 ging hij over naar het korps Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het korps Rijkspolitie, ter standplaats Vaassen. Op 1 september 1949 werd hij verplaatst naar Oostendorp en op 1 juli 1950 in de functie van postcommandant naar Roozendaal (Gld). Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 april 1965 tot adjutant.

Adjutant R. Heeling
groepscommandant Westerbork

Met ingang van 16 apr. '65 is de adjutant R. Heeling aangewezen als groepscommandant te Westerbork. Hij werd op 27 febr. 1909 geb. te Oosterhesselen en trad op 3 januari 1938 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Drogsteropslagen. Op 5 juli 1950 werd hij postcommandant te Gieterveen, op 11 november 1953 te Beilen en op 14 december 1955 te Schoonebeek, waar hij met ingang van 1 februari 1958 tevens werd aangewezen als pl.vervangend-groepscommandant. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 april 1965 tot adjutant.

Adjutant C. Bakker
groepscommandant Terschelling

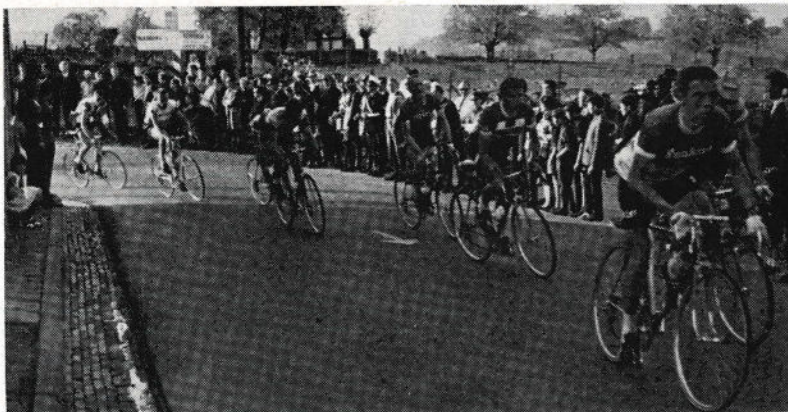
Met ingang van 1 mei 1965 is de adjutant C. Bakker aangewezen als groepscommandant te Terschelling. Hij werd op 16 mei 1916 te Terschelling geboren en trad op 15 augustus 1940 in dienst van de Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Westergeest. Hij werd vervolgens op 16 juni 1947 verplaatst naar Hollum, op 12 maart 1952 naar Garijp en op 10 september 1958 naar Buitenpost in de functie van postcommandant, tevens plaatsvervangend-groepscommandant te Achtkarspelen. Hij werd op 1 mei 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 mei 1965 tot adjutant.

**Geen zoen
van ronde-miss
wél
prinselijke
waardering
voor
rijkspolitie
bij
Ronde
van
Nederland**

Tekst en foto's:
Owmr. J. J. H. van Aerssen
te Nijmegen

In Simpelveld moest nog vier km op het circuit worden gereden. Voor de begeleiders zat het er voor deze dag weer op.

Een zoen (van duizend gulden) van de ronde-Miss hebben de rijkspolitie-mannen, die de jongste wielerronde van Nederland begeleidden — voor zover ons bekend althans — niet gehad. Wel een hartelijk compliment van Z.K.H. Prins Bernhard, die aan het einde van de laatste etappe in het Olympisch stadion te Amsterdam zijn waardering voor het uitstekend „rijden” van de begeleiders in sympathieke woorden en het wisselen van een ferme handdruk met de commandant van het begeleidings-

detachement, de kapitein J. J. de Kat Angelino, tot uitdrukking bracht. Dat deze door de rijkspolitieambtenaren bijzonder op prijs gestelde waardering ook werkelijk verdiend was, daarvan hebben wij ons persoonlijk kunnen overtuigen in de derde — zoals later zou blijken voor onze kampioen Jan Janssen beslissende — etappe van Doetinchem naar Simpelveld. Wij hebben die etappe gevolgd, waarin uiteraard onze belangstelling in de eerste plaats uitging naar het werk van de collega's. Dat we daarbij ten aanzien van de prestatie's van Jacques Anquetil, Jan Janssen, Jo de Roo, André Darrigade, etc. etc., op een ereplaats zetelden was een „bijkomstigheid”, die ons begrijpelijk niet onwelgevallig was. Een kniesoor, die er anders over zou denken.

Het werk van de collega's dus. Het meest spectaculaire en — zo het zich laat aanzien — ook wel meest vermoeiende en verantwoordelijke werk, komt toch wel op de schouders van de motorrijders terecht. En dan speciaal de zogenaamde „etapperijders”. Naast de vaste begeleiding was namelijk het gehele traject ingedeeld in etappes, waar drie rijders van het desbetreffende district (in totaal 33), die ieder weggetje en steggetje blindelings kenden, als gidsen fungeerden. Voor de derde etappe waren de districten Nijmegen (van Doetinchem naar Bredeweg-Groesbeek), Roermond (van Bredeweg naar Roermond) en Maastricht (van Roermond naar Simpelveld) ingeschakeld. Hulde aan deze etapperijders, zo vertelde ons de kapitein De Kat Angelino in een kort gesprekje. Door hun plaatselijke bekendheid en niet

De wachtmeester te kl. G. Peeters van de groep Bergen (L.) was één van de velen, die er voor zorgden dat onderweg de stoet veilig kon passeren. Zijn post lag in Well.

In Hulsberg hield de opperwachtmeester E. de Heus, eens een gewaardeerd redactie-lid, een oogje in het zeil.

minder door hun volledige inzet, schakelden zij praktisch iedere verrassing waarvoor je, ondanks een grondige voorbereiding toch steeds kunt komen te staan, volledig uit. Hulde ook voor de rijkspolitie mannen en vanzelfsprekend de collega's van de gemeentepolitie, die in verschillende plaatsen en plaatsjes niet alleen het plaatselijk verkeer in goede banen leidden, maar ook attent waren voor de ronde-karavanen. Opdat niemand van het „rechte pad” afdwaalde.

Zoals we reeds schreven, berustte de algehele leiding bij de kapitein De Kat Angelino. Een enthousiaste kapitein mogen we wel zeggen. Niet alleen voor het werk zelf, maar ook en meer wellicht nog voor de uitstekende teamgeest en prettige sfeer die het begeleidingsdetachement kenmerkten. Dat de opperwachtmeester K. Kortjes als vervangend commandant, zonder vaste plaats in de colonne optrad, verwonderde ons — deze motorduivel van vroeger kennende — feitelijk niet. Overal in de lange sliert van renners en volgers kon je hem, met een knipoog en duimpje omhoog, tegenkomen.

De verantwoordelijkheid voor de 25 auto's tellende reclamekaravaan, die de rest op een kwartiertje met veel lawaai vooruitsnelde, berustte bij de opperwachtmeester Van Assen. Zijn taak was het ervoor te zorgen, dat niet alleen in de karavaan zelf alles ordelijk verliep, maar ook dat de afstand tussen karavaan en renners niet te klein of te groot werd.

Met inbegrip van de etapperijders waren er elke dag 21 man in de weer om de 25 reclamewagens, 50 volgauto's (soms ook wel het dubbele) en 90 renners veilig van het begin- naar het eindpunt te brengen.

Men had daarbij de beschikking over: één volkswagen met de commandant, aan het hoofd van de rennerskaravaan; één volkswagen als sluitwagen en één T.P.W. met de bagage, verzorgingsmateriaal, enz. En voorts natuurlijk — niet te vergeten — de solo-rijders. Het detachement was volledig self-supporting. Twee technisch-assistenten, de heren D. Overeem en C. W. Leuvenink, verrichtten waar nodig reparatie's en in het binnenste van de T.P.W. wachtte een startklare reserve-motor op mogelijke inzet, zo-

Weet u hoe de 'Tour de France' wordt gewonnen?

Natuurlijk doordat de winnaar meer uithoudingsvermogen heeft dan de anderen. Maar dat is niet het enige. Niemand, zelfs Anquetil niet, zou de zware Tour de France ooit kunnen winnen op een gewone fiets. Voor wedstrijden worden speciale fietsen gebouwd: race-fietsen.

En weet u wat Gazelle nu doet? Gazelle gebruikt in z'n modellen Sport Licht en Sport

Superlicht de frame-buizen van racefietsen. De sterkste en de lichtste frame-buizen die er bestaan. Natuurlijk is dat kostbaar; die twee typen zijn dan ook de duurste Gazelle-modellen. Maar het is ook maar één van de vele uitvindingen waarmee elke Gazelle vol zit. Daardoor is elke Gazelle de lichtste, de snelste, de sterkste en de veiligste in z'n klasse.

alleen de wind loopt lichter

Gazelle

DIEREN

U hoeft ons niet op ons woord te geloven. Wij kunnen het bewijzen en het bewijs kunt u lezen in 't Gazelle-boekje 1965. Vraagt u 't bij uw Gazelle-winkelier of stuurt u ons even een briefkaart.

dat bij mankementen geen moment verloren behoefde te gaan. Bijzonder plezierig was de samenwerking met de gemeentepolitie. Van de in de politiewet vastgelegde scheiding der korpsen, was bij deze ronde niets te merken. Zelfs toen in Hoogezand-Sappemeer alle schema's in de war werden geschopt, doordat het vertrekken één uur eerder werd gesteld, kon dit geen invloed op de prettige verstandhouding uitoefenen. „Dan komen we wel een uurtje eerder”, luidde overal het commentaar bij de inderhaast gevoerde telefoontjes. Het was eveneens in Hoogezand-Sappemeer, waar opnieuw werd bewezen dat het welslagen van een onderneming dikwijls van kleinigheden afhangt. Daar gaf kort vóór het vertrek een zekering in de relaiswagen de geest, waarmee in een klap alle verbindingen uitvielen. En laat men nu juist dit ding niet in voorraad hebben. Enfin, een toevaltig in Veendam vertoevende P.V.D.-auto kon ter elfder ure uitkomst brengen. Gelukkig maar, want wat is heden ten dage een escorte zonder goed functionerende verbindingen? Je mag er gewoon niet aan denken . . .

„Hoever zijn ze?” vraagt hier de groepscommandant Genep, de adjutant Ophelders, aan een jurylid.

In Genep had de kopgroep (met de rijkspolitie) reeds drie minuten voorsprong.

Meubiler met Mah-Jongg meubelen van origineel Siam-Teak!

Wilt U nadere inlichtingen hebben?

Stuur dan een kaartje aan:

MAH-JONGG - Postbus 60 - Vlaardingen

**MENGMESTSTOF-NPK
IN KORRELVORM**

**deltakorrel
granumix**

Inlichtingen:

LAND- EN TUINBOUWKUNDIGE AFDELING

DELTA-CHEMIE
VLAARDINGEN

GEZINSKREDIET

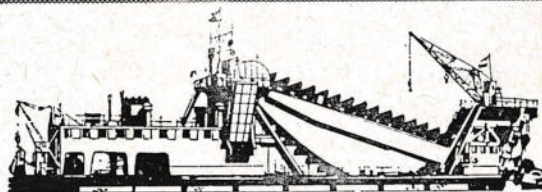
**GELD
N.V.B.**

OPGERICHT 1926

KONTANT GELD zonder borg
Direkt beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Vanaf 100,- tot 3000,- naar draagkracht. Wettelijke voorwaarden. Geen behandelingskosten vooraf. Restant vervalt bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

ROTTERDAM, MAURITSWEG 45, TELEFOON 135743
DEN HAAG, RIVIERVISMARKEET 4, TELEFOON 639586
AMSTERDAM, WESTEINDE 10, TELEFOON 237271

N.V. BAGGERMAATSCHAPPIJ

BOS & KALIS

PAPENDRECHT

Rosmolenweg 20, Tel. 01850 - 22541

Adjutant I. J. v. d. Walle naar Vriezenveen

De adjutant I. J. v. d. Walle is m.i.v. 16 mrt. '65 aangewezen als groepscommandant te Vriezenveen. Hij werd op 23 juli 1915 geboren te Vlederveen en trad op 19 augustus 1940 in dienst bij de Marechaussee. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Emmen. Op 11 november 1946 werd hij verplaatst naar Wanswerd, op 1 januari 1948 naar Dalen, op 1 augustus 1948 naar Gasselternijveen en op 1 februari 1949 als postcommandant naar Gasselternijveendmond. Op 12 oktober 1954 ging hij in gelijke functie naar Oosterhesselen. Op 22 april 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant te Beilen. Op 1.4.'55 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16.3.'65 tot adjutant.

3-12 juli : politietentoonstelling (met nieuwste „snufjes“) te 's - Hertogenbosch

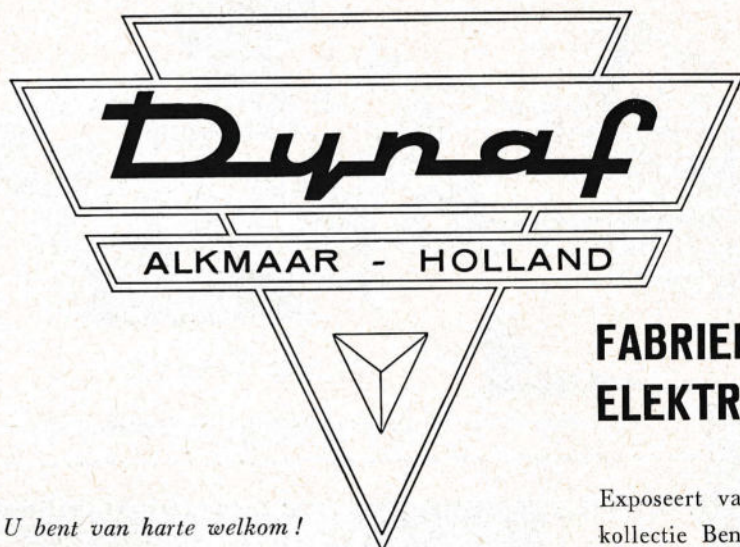
door BRUNO BRUINSMA te 's-Hertogenbosch

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de afdeling 's-Hertogenbosch (gemeentepolitie) van de R. K. Politiebond „St. Michaël” wordt van 3 tot en met 11 juli een grote politietentoonstelling georganiseerd. Deze tentoonstelling — indrukwekkend van opzet — zal worden opgebouwd in het Casino te Den Bosch, onder supervisie van de burgemeester en van de commissaris van politie in de oude Hertogstad.

De organisatoren van de expositie hebben overal in het land veel medewerking ondervonden. Zo zijn o.a. bijdragen geleverd door het bureau Interpol, de gemeentepolitiekorpsen Rotterdam, Amsterdam, Den Haag en Haarlem en ook door het Korps Rijkspolitie.

De opzet van de tentoonstelling is een beter begrip te kweken tussen burgerij en politie door het geven van voorlichting in de allerruimste zin. Voor de jeugd zullen er verschillende attracties zijn, maar ook de ouderen mogen een bezoek aan deze expositie niet missen.

Ook de leveranciers van door de politie gebruikt materieel zullen stands inrichten, zodat de allernieuwste snufjes, ook op technisch gebied, te zien zijn.

U bent van harte welkom!

FABRIEK VAN ELEKTRISCHE AGGREGATEN

Exposeert van 3 t.m. 11 juli met een keurkollectie Benzine- en Diesel-Elektrische Aggregaten op de a.s. Politie-Tentoonstelling in 's-Hertogenbosch.

Dynaf N.V. Postbus 54 Alkmaar

Telefoon 02200 - 1 86 41

**Opperwachtmeester E. Hoekstra
vertrekt als correspondent
reserve rijkspolitie**

Nu de opperwachtmeester E. Hoekstra op eigen verzoek het bureau reserve-rijks-politie gaat verlaten en terugkeert in de executieve politiedienst, zal de

redactie hem gaan missen als correspondent voor de reserve-rijks-politie. Hij had een „voorposten-positie”, omdat hij het eerste contact legde bij alle nieuw-aangestelde reservisten, van wie velen als abonnee toetraden. Wij danken hem voor alles wat hij in het belang van het Korpsblad Rijkspolitie heeft gedaan en wensen hem op zijn nieuwe post veel succes.

**Opperwachtmeester H. v. d. Waa
nieuwe correspondent Roermond**

Met instemming van de districtscommandant zal de opperwachtmeester H. van der Waa gaan optreden als correspondent voor het district Roermond. Hij heeft

vele jaren gediend in het ressort Amsterdam en is sinds 15 mei 1958 geplaatst bij de Staf van het district Roermond, waar hij zich — naar ons bekend is — heel goed thuis voelt. Wij heten hem hartelijk welkom in de kring van de correspondenten en zijn overtuigd dat hij de belangen van het Korpsblad in het district Roermond — en omgekeerd — goed zal behartigen.

Puzzelprijzen naar Zoetermeer, Maartensdijk en Zwolle

De prijzen van de puzzel in het mei-nummer, die gemaakt werd door de opperwachtmeester E. de Heus te Hulsberg, zijn gewonnen door:

- 1e prijs ad f 25,00: Mevr. S. de Roon-De Jager, Rembrandtstraat 3, Zoetermeer.
- 2e prijs ad f 15,00: L. H. Eits, Koningin Wilhelminaweg 3, Maartensdijk.
- 3e prijs ad f 7,50: J. van Roodselaar, Leliestraat 100, Zwolle.

De oplossing is als volgt:

Horizontaal: 1 terreur. 6 Gestapo. 11 Blokzijk. 16 bijltjes. 21 aap. 22 KVP. 24 tam. 25 brij. 27 oma. 28 als. 30 ozo. 31 erker. 33 beker. 35 tsaar. 37 Anton. 39 ode. 40 nar. 42 ver. 43 N.A.D. 45 bat. 46 lat. 48 art. 49 deb. 51 Po. 52 tafel. 53 tenor. 54 dovig. 55 Va. 56 ach. 58 fit. 59 Leo. 61 gek. 62 ark. 64 val. 65 rok. 67 bel. 68 hallo. 71 trial. 74 anker. 77 Nabal. 80 mei. 81 rul. 83 DOS. 84 vin. 86 oor. 87 elk. 89 man. 91 positie. 94 pronken. 97 bekeren. 100 Heerlen. 103 mt. 104 SD. 105 on. 106 ad. 107 R.P. 108 A.P. 109 er. 110 Ee. 111 voetpad. 114 benamen. 117 validen. 120 Flaming. 123 reu. 124 rib. 126 avé. 127 alt. 129 one. 130 ora. 132 dod. 133 melig. 135 enorm. 137 genre. 139 delen. 141 ban. 142 tal. 144 ons. 145 set. 147 wig. 148 S.E.R. 150 urn. 151 ros. 153 ar. 154 gelid. 155 dadel. 156 Romeo. 157 R.O. 158 kot. 160 mes. 161 rob. 163 lap. 164 EDO. 166 E.D.G. 167 Deo. 169 kim. 170 tabel. 173 roman. 176 egale. 179 sprot. 182 P.O.D. 183 lof. 185 aan. 186 vee. 188 elf. 189 die. 191 eer. 193 Mussert. 194 Nazidom. 195 bunkers. 196 monitor.

Verticaal: 1 T.T. 2 rare. 3 rak. 4 Epen. 5 R.K. 6 G.P. 7 ster. 8 tak. 9 amen. 10 Ob. 11 bij. 12 oost. 13 K.M.A. 14 zaal. 15 la. 16 B.S. 17 lont. 18 t.z.t. 19 Jood. 20 si. 23 V.U. 26 R.P. 29 L.S. 31 edoch. 32 ratio. 33 belet. 34 ratel. 35 tarra. 36 radar. 37 argon. 38 nevel. 39 opa. 41 rat. 42 vel. 44 dek. 45 boa. 47 tol. 48 air. 50 bal. 57 hamsteren. 58 flitspuit. 60 ordonnans. 61 gaskamers. 63 knokploeg. 64 verraders. 66 kameraden. 67 banleider. 69 lei. 70 nu. 72 ion. 73 ei. 75 koe. 76 al. 78 bar. 79 op. 81 re. 82 L.P. 84 V.N. 85 NB. 87 en. 88 K.H. 90 n.n. 92 Omo. 93 Ida. 95 roe. 96 Ede. 98 era. 99 Epe. 101 eel. 102 een. 111 v.v. 112 tel. 113 dr. 114 B.B. 115 A.V.O. 116 na. 117 v.t. 118 Inn. 119 no. 120 fa. 121 mol. 122 ga. 125 ik. 128 la. 131 re. 133 marot. 134 gage. 135 Endor. 136 Medan. 137 gilde. 138 eerde. 139 droes. 140 norit. 141 bak. 143 les. 144 oir. 146 tap. 147 wee. 149 rog. 150 Ued. 152 som. 159 taps. 160 mede. 162 Boaz. 163 land. 165 ogen. 166 Elfe. 168 open. 169 kort. 171 bos. 172 k.o. 174 Mai. 175 de. 177 alk. 178 pi. 180 rei. 181 om. 183 lt. 184 FN. 186 v.m. 187 eb. 189 ds. 190 E.M. 192 Mr.

... wachtmeester j.c.: „Graag sexy bijzondere verkeerstaken, majoor.”

**N. A. F.
Roermond**

NEDERLANDSE AUTO-FINANCIERINGS MAATSCHAPPIJ C.V.
St. Christoffelstr. 4 - Tel. 04750 - 37 47

Wij financieren de aanschaffing van uw Auto, nieuw of gebruikt.
Snelle maar discrete afhandeling van uw aanvraag.

Bijkantoor: DEN BOSCH, Orthenseweg 53 - Tel. 04100 - 3 38 18

Tony Mulders: kunstzinnige Bossche adjudantsdochter schildert met stof

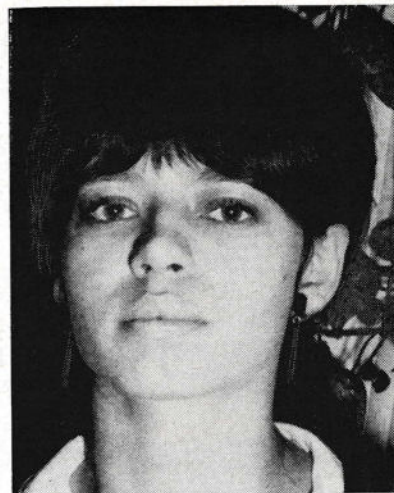

Tony Mulders (20), artistieke dochter van de adjudant F. A. Mulders te 's-Hertogenbosch is van plan om wat meer aan de weg te gaan timmeren met kunstproducten die voor ons land vrij nieuw en voor wat betreft Tony Mulders origineel zijn. Timmeren is eigenlijk het juiste woord niet, het is schilderen en componeren met stukjes stof. Het omslag van de rijkspolitiekalender 1965 was een van de collages van Tony Mulders. Het woord collage slaat meer op de lijm die ervoor nodig is dan op het product dat het resultaat is van tijdrovend worstelen met stoffen van allerlei soorten en kleuren.

„Eigenlijk,” zegt Tony Mulders, „is het simpel gesproken wat ze bij ons in Brabant „plekke” noemen, plakken op jute met een oude krant aan de achterkant om de lijm tegen te houden. Die collages van Tony Mulders, met weloverwogen compositie van materiaal en kleur, gaan nu dienen als illustraties van kinderverhalen die zij zelf schrijft en dat is in ons land nog niet vertoond.

Tony Mulders heeft het niet van vreemden. Pa heeft geboetseerd, geschilderd, houtsneden gemaakt en moe vindt al deze kunstuitingen mooi, samen hebben zij de gaven op het punt van vrije expressie bij hun kinderen gestimuleerd. Resultaat: een dochter op de Koninklijke Kunstnijverheidsacademie, een zoon op weg om binnenhuisarchitect te worden en Tony, die op een krantenredactie werkte en later assistentie van de redactie van een encyclopedie, speciaal voor kunst en letteren maar met meer interesse voor de praktische beoefening daarvan dan voor de registratie.

„Het maken van collages heeft niets te maken met de schoolse nuttige handwerken, met onmogelijke steken of lovertjes of met geborduurde stofjes die je nooit aankon,” zegt

Tony Mulders

ze. „Dit is eigenlijk gekomen omdat wij altijd met lapjes klungelden voor poppekleren. We hadden zo'n grote voorraad lapjes in allerlei kleur en stofsoorten dat ik er ook eens mee ging plakken en zo begon 't.”

Wie meent dat een collage simpelweg bestaat uit effen stukjes in bepaalde vormen gestikte stof, heeft het bepaald mis. Diverse stukjes van soms maar iets afwijkende tint of patroon geven de collage licht en schaduw, reliëf en sfeer. En bijna alles is bruikbaar tot zelfs stukjes leer, een stukje van een gevlochten stoelmat, kantjes of kraaltjes.

„'t Klinkt wat pretentius, maar de onderwerpen komen vaak voort uit het materiaal. Voor iets grappigs kun je bijvoorbeeld meestal geen kantjes of zij gebruiken,” aldus deze pittige, bruinogige adjudantsdochter, die tot dusver al haar vrije tijd besteed aan collages, producten van een spel met ideeën en kleuren en die nu al oude plannen: collages als illustraties van verhalen, wil gaan uitwerken.

Eigenlijk is het jammer dat u Tony niet kent, alleen al het enthousiasme waarmee zij over deze dingen praat, maar ook omdat zij goede bekenden met kerstmis of nieuwjaar kaarten pleegt te sturen die kleine kunstwerkjes zijn, zoals er hierbij twee zijn afgebeeld (helaas zonder kleur): een edelvrouw of de driekoningen, tijdrovende goede wensen, door haar verzonden omdat zij dat leuk vond.

B. den O.

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 22-4-'65: N. v. d. Berg, wmr. 1e kl., van Bunschoten naar Langbroek.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-4-'65: D. Knol, wmr. 1e kl., van Noordgouwe naar Wolphaartsdijk; J. J. Muste, wmr. 1e kl., van Hulst naar Zierikzee.

Per 16-4-'65: W. Korevaar, owmr., van Bleskensgraaf naar Almkerk; D. C. Kleijbeuker, owmr., van Ammerstol naar Lekkerkerk.

Per 1-5-'65: D. Hamerslag, wmr. 1e kl. van Oostvoorne naar Arnhem; J. Boeije, owmr., van O.-W. Souburg naar Middelburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'65: Goei Kan Pang, adm. ambt. C 3, van Bladel naar Oirschot. Per 12-4-'65: N. A. Spek, wmr. 1e kl., van Grave naar Uitgeest.

Per 16-4-'65: P. J. v. d. Steen, wmr. 1e kl., van Herpen naar Nuland; T. M. J. Mooren, wmr. 1e kl., van Wessem naar Maasbracht.

Per 1-5-'65: H. Brandenberg, wmr. 1e kl., van Woudrichem naar Nieuwendijk; A. J. Remmits, wmr. 1e kl., van Deurne naar Nuenen; N. de Jong, owmr., van Thorn naar Herten; T. W. E. Boerboom, wmr., van Eijs naar Vlodrop; W. Schaasberg, owmr., van 's-Hertogenbosch naar Arnhem.

RESSORT ARNHEM

Per 14-4-'65: J. Wielink, wmr. 1e kl., van Genemuiden naar Wijhe; C. E. v. d. Dikkenberg, wmr. 1e kl., van Wijhe naar Genemuiden.

Per 16-4-'65: K. A. J. Krosse, owmr., van Lichtenvoorde naar Schalkhaar; J. Volkers, owmr., van Almelo naar Gramsbergen; D. v. Ludolph, owmr., van de Krim naar Gramsbergen; R. Oosterbroek, owmr., van Rozenaal naar Doesburg.

Per 1-5-'65: J. A. Vermeulen, wmr. 1e kl., van Zutphen naar Eerbeek; A. Kuyper, wmr. 1e kl., van Zaltbommel naar 's-Hertogenbosch; M. J. Bronk, owmr., van Opheusden naar Kesteren; J. G. M. Nijland, owmr., van Zieuwent naar de Bilt.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-4-'65: A. Bruinsma, wmr. 1e kl. van Makkum naar Tzummarum; P. J. Faber, wmr. 1e kl., van Franeker naar Makkum.

Per 16-4-'65: C. Bakker, owmr., van Buitenpost naar Terschelling; M. T.

Berendsen, wmr. 1e kl., van Arum naar Midsland; R. Heeling, owmr., van Schoonebeek naar Westerbork; H. J. Veerman, wmr. 1e kl., van Grootegast naar Zevenhuizen; J. Lut-tje, wmr. 1e kl., van Nieuwe Pekela naar Stadskanaal.

Per 1-5-'65: A. de Vries, owmr., van Tzum naar St. Anna Parochie; J. R. Piening, adjudant, van Finsterwolde naar Assen; K. Luinge, wmr. 1e kl., van Bolsward naar Scharnegoutum; T. Bakker, wmr. 1e kl., van Bergum naar Munnekezijl; J. Timmer, wmr. 1e kl., van Roden naar Meeuwenplaat; G. Klungel, wmr. 1e kl., van Bedum naar Schildwolde.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-4-'65: J. W. Brouwer, owmr., van Venlo naar Wemeldinge.

Per 1-5-'65: P. Kalkman, owmr., van Maasbracht naar Tiel; W. van Lien, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar 's-Gravenhage (Staf Alg. Insp.).

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'65: Owmr. J. Boeije tot districtsrechercheur te Middelburg.

RESSORT ARNHEM

Per 16-4-'65: Adjudant R. Oosterbroek tot groepscommandant te Doesburg.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-4-'65: Adjudant C. Bakker tot groepscommandant te Terschelling; Adjudant R. Heeling tot groepscommandant te Westerbork.

Per 1-5-'65: Adjudant J. R. Piening tot districtsadjudant te Assen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot wachtmeester:

Per 26-2-'65: J. N. D. v. Mulckhuijse te Maarsse; L. P. A. Robert te Schagen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'65: D. Hamerslag te Arnhem; J. Timmer te Meeuwenplaat.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 16-4-'65: P. J. v. d. Steen te Nuland; J. J. Verhagen te Mill; T. M. J. Mooren te Maasbracht.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
P. N. H. v. Ravesteijn
Oegsigeest
ress. 's-Gravenhage
☆ 18-10-1920
† 10-5-1965

Res.-Wmr. 1e kl.
W. H. Wesselink
District Zwolle
☆ 12-6-1922
† 3-4-1965

tot wachtmeester:

Per 26-2-'65: A. G. A. de Vries en C. J. M. van Riel te Rijen

RESSORT ARNHEM

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.:

Per 1-5-'64: A. W. de Vrieze te Zwolle.

tot adjudant:

Per 16-4-'65: R. Oosterbroek te Doesburg.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 3-3-'65: J. G. Alberts te Ermelo. Per 1-5-'64: J. B. Bruggeman te Goor.

tot wachtmeester:

Per 1-11-'64: S. J. Kingma te Schalkhaar.

Per 6-3-'65: G. B. I. Boer en J. van Driel te Borne.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-1-'65: J. Wind te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 16-4-'65: C. Bakker te Terschelling en R. Heeling te Westerbork.

tot opperwachtmeester:

Per 16-4-'65: J. Lutttje te Stadskanaal. Per 1-5-'65: G. Klungel te Schildwolde.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-1-'65: W. Hayema te Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'65: A. W. Roukens te Amsterdam.

Per 1-4-'65: J. W. Brouwer te Wemeldinge.

Ressort Arnhem prolongeerde titel korps tafeltennis

Het kampioensteam van ressort Arnhem, links de wachtmeester 1e kl. A. J. den Boer, die geen enkele set verloor.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 30-4-'65: J. A. M. Dalhuisen, adm. ambt. C 3, De Lier.

Per 1-5-'65: I. Leemans, wmr. 1e kl., Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-4-'64: F. M. V. Mol, adm. ambt. C 3, 's-Hertogenbosch.

Per 20-4-'65: G. L. H. M. Linssen, schrijver, 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 15-4-'65: H. v. d. Putte, schrijver, Weerselo.

RESSORT GRONINGEN

Per 30-4-'65: H. Delger, adm. ambt. C 3e kl., Bellingwolde.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-4-'65: J. L. J. Raaijmakers, Eindhoven.

Per 1-5-'65: H. Kroeze, Amsterdam; Th. J. H. Franken, 's-Gravenhage; J. J. Soeterbroek, Leiden; J. J. van Lankeren, Dordrecht; J. F. Knook, Breda; A. M. de Jager, Heerenveen.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-4-'65: J. F. Hoekstra, adjudant te Amsterdam.

Per 16-4-'65: C. Jonker, schrijver te Schagen.

Per 30-4-'65: H. C. Sjakes, wmr. te Uithoorn.

Per 1-5-'65: B. de Bree, owmr. te Driebergen; D. P. Valeggia, wmr. 1e kl. te Amsterdam; J. Groen, owmr. te Utrecht; C. Brink, wmr. 1e kl. te Spoorbuurt.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 30-4-'65: J. A. M. Dalhuisen, owmr. te Schipluiden.

Per 1-5-'65: Mej. M. Knol, adm. ambt. C 3 te Oudewater.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'65: P. Valk, schrijver te Oirschot.

Per 1-5-'65: T. M. M. van Boven, adjudant te Deurne.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'65: W. Brand, owmr. te Westerhaar; M. van Agteren, wmr. 1e kl. te Scheerwolde.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-4-'65: G. H. Brummer, R.A.E. te Groningen.

Per 30-4-'65: H. Delger, wmr. 1e kl. te Wedde.

Per 1-5-'65: J. de Goede, owmr. te Roordahuizum; A. W. Haan, wmr. 1e kl. te Munnekezijl; J. de Jong, adjudant te Winschoten.

Ambts-jubilea

RECTIFICATIE

Owmr.
F. M. van Riel
Eindhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 11-4-1964

Adjudant
J. v. d. Heide
Den Haag
Sectie Bijz. Verk.
25 jaar op 12-7-1965

Wmr. 1e kl.
H. H. Gademan
Odiijk/Werkhoven
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-7-1965

Owmr.
J. Klein
Doorn
ressort Amsterdam
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
A. Geens
Dordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-3-1965

Owmr.
C. Abrahamse
Philippine
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-2-1964

Owmr.
J. Smidt
Westmaas
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 18-6-1965

Wmr. 1e kl.
D. M. de Jonge
Wassenaar
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 24-6-1965

Owmr.
G. L. Penning
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 25-6-1965

Owmr.
I. J. Wielard
Heerjansdam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
P. J. Brouwer
Oud-Alblas
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-7-1965

Owmr.
H. C. v. d. Pluijm
Schelluinen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-7-1965

Owmr.
L. M. Berkelaar
Hekelingen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
J. Lalkens
Breskens
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
Th. v. Leeuwen
Ben. Hardinxv. Gies.
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
E. J. Klein
Geltink
Hei- en Boeicop
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 16-7-1965

Owmr.
H. O. Ippel
Lexmond
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 17-7-1965

Owmr.
A. v. Heest
Nieuwerk. ad. IJs.
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-5-1965

Wmr. 1e kl.
R. Ederveen
Deurne
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-6-1965

Wmr. 1e kl.
J. M. in 't Veld
Wijk en Aalburg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-6-1965

Wmr. 1e kl.
H. van Braak
Wanroij
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-6-1965

Owmr.
G. A. Wouterse
Helvoirt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-6-1965

Owmr.
H. C. Smeets
Hunsel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 26-6-1965

Wmr. 1e kl.
M. P. G. Verhoeven
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-7-1965

Owmr.
A. Gootjes
Mechelen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
S. A. Mostert
Terheijden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-7-1965

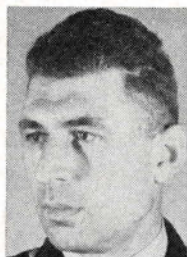
Owmr.
C. Oosterling
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-7-1965

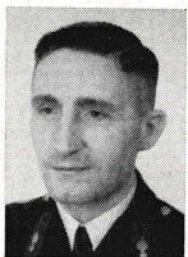
Owmr.
A. A. Vermeire
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
J. de Waal
Oirsbeek
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
J. Siersema
St. Willebrord
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-7-1965

Owmr.
G. S. Slagter
Son en Breugel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-7-1965

Owmr.
A. van den Enden
Gilze
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
A. Hartstra
Udenhout
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
J. Jorritsma
Knegsel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
N. A. Olijslagers
Oud Gastel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
G. W. Onk
Berlicum
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
T. J. Reckman
Vaals
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
N. J. A. M. Vervaart
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
K. de Zeeuw
Schaijk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
S. F. Havenga
Wanneperveen
ressort Arnhem
25 jaar op 17-6-1965

Owmr.
H. van Grevengoed
Maasdriel
ressort Arnhem
25 jaar op 22-6-1965

Wmr. 1e kl.
L. Klement
Terborg
ressort Arnhem
25 jaar op 5-7-1965

Wmr. 1e kl.
A. van Mer
Maasdriel
ressort Arnhem
25 jaar op 5-7-1965

Owmr.
C. Klok
Dodewaard
ressort Arnhem
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
P. G. Roos
Beek (gem. Ubb.)
ressort Arnhem
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
D. Draaijer
Varik
ressort Arnhem
25 jaar op 13-7-1965

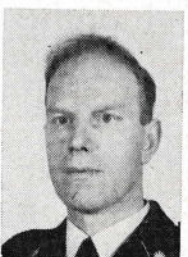
Wmr. 1e kl.
P. J. v. Engeldorp
Gastelaars
Wapenveld
ressort Arnhem
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
D. Kemper
Dokkum
ressort Groningen
25 jaar op 3-6-1965

Owmr.
J. Boxma
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 12-7-1965

Owmr.
J. Elzinga
Grijpskerk
ressort Groningen
25 jaar op 13-7-1965

Wmr. 1e kl.
L. Gorter
Amsterdam
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 6-5-1965

Owmr.
C. van Gelder
Amsterdam
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
K. Deinum
Lemmer
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 22-7-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. WWW.RIJKSPOLITIE.ORG 5

89 adspiranten in Arnhem beëdigd door Generaal

door de adjudant J. F. DE KOCK te Arnhem
Foto: Wachtm. Te kl. J. B. Plompen te Arnhem

Ruim 330 genodigden en belangstellenden hebben in Arnhem op de terreinen van de opleidingsschool de beëdiging bijgewoond van 89 adspiranten, die als nieuwe krachten in de executieve dienst de tekorten weer iets kleiner hebben gemaakt. De 39 adspiranten „oude” en 50 adspiranten jonge categorie legden de eed of belofte af ten overstaan van de generaal J. Gerritsen. De politie- en E.H.B.O.-diploma's die 's middags werden uitgereikt zijn de tastbare resultaten van één of anderhalf jaar studie, dat — en werkelijk niet alleen bij sportbeoefening of exercitie — de nodige inspanning heeft gekost. Er was alle aanleiding tot vreugde die tot een hoogtepunt steeg tijdens het diner. Daarbij werd ook be-

kend gemaakt dat de adspirant (j.c.) G. J. Reurs de eerste de beste van de cursus was, reden waarom hij gelauwerd werd en van de overste A. B. J. Proot, commandant Opleidingsschool, een zilveren ballpoint uitgereikt kreeg. Een ander hoogtepunt was een speech van de echtgenote van de generaal, mevrouw Gerritsen, die o.a. de menagemeester van de school en zijn koks pries. De ondergrondse „zwoegers” werden uit de keuken in het souterrain „opgecommandeerd”, stormachtig toegejuicht en van een attentie voorzien. Ook aan cachet en sfeer van deze dag, (die eindigde in een cabaret-avond met bal na) leverde de rijks-politiekapel weer een onmisbare bijdrage.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 11 — juli 1965

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bos den Oudsten, journalist

Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5,00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25

flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

De Hamburger politie heeft nu ook de beschikking over Amphicars, die goede diensten bewijzen.

en licht en vrije geneeskundige hulp. Om de concurrentie het hoofd te kunnen bieden, is de Lago de laatste jaren aan het „Stroomlijnen”. Er zijn nu nog slechts 4 politiemensen van het Gouvernement in dienst, terwijl de Lagopolitie zelf is teruggebracht tot 60 man.

Kon men voorheen voor de politie geen Arubanen bereid vinden dienst te nemen, voor het eerst dit jaar is daarin verbetering te zien. De Lagopolitie beschikt over enige Arubanen, die reeds jaren goed werk verrichten en goede beloften voor de toekomst inhouden. De rest komt van de andere eilanden van de Nederlandse Antillen, terwijl zich nog een paar Nederlanders onder de sterkte bevinden. Om u enig idee te geven van de grootte van het bedrijf, wil ik een cijfer noemen, n.l. de gemiddelde produktie van 440.000 vaten per dag. Dat betekent dus dat die hoeveelheid wordt aangevoerd per schip, dat grote moderne kraakinstallaties er een 40 verschillende soorten olie, benzine etc. van maken en dat het geraffineerde produkt weer per schip wordt afgevoerd, naar alle delen van de wereld (een vat, of liever gezegd een barrel, is ongeveer 130 liter).

Het is wel duidelijk, dat deze industrie voor Aruba, en eigenlijk voor het gehele Nederlandse gemeenebest, van enorme betekenis is en door de jaren is geweest.

De politie heeft aan haar totstandkomen en in stand houden, het hare bijgedragen, waarop ze met gepaste trots mag terugzien.

Leden van de „steelbands” maken ook muziek uit olievaten, dat past bij Aruba.

Adjutant C. Versluis groepscommandant Poortugaal

Met ingang van 1 april '65 is de adjutant C. Versluis aangewezen als groepscommandant te Poortugaal. Hij werd op 30 okt. 1915 geboren te Leerdam en trad op 15 juli 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Stavenisse. Op 1 september 1947 werd hij verplaatst naar de Bereden groep Wassenaar en op 1 februari 1948 naar de post Leimuiden, waar hij op 1 december 1948 belast werd met het postcommando. Op 1 september 1955 ging hij in gelijke functie naar Leiderdorp, waar hij met ingang van 11 april 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Hij werd op 1 januari 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 april 1965 tot adjutant.

Adjutant J. Been groepscommandant Sprang Capelle

Met ingang van 1 maart 1965 is de adjutant J. Been aangewezen als groepscommandant Sprang Capelle. Hij werd op 30 mei 1916 geboren te Ouddorp en trad op 10 februari 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de meidagen 1940 kwam hij met andere leden van de toenmalige 1e en 2e Divisie in Engeland, waar hij werd ingedeeld bij de Brigade Prinses Irene. Hij is drager van het Oorlogsherinneringskruis met 2 gespen. De 1e gesp ontving hij voor het in mei 1940 onschadelijk maken van

2 Duitse parachutisten; de 2e gesp ontving hij voor het deelnemen aan krijgsverrichtingen met de Prinses Irene Brigade in Frankrijk, België en Nederland in 1944 en 1945. Van 1 november 1945 tot 30 april 1946 werkte hij bij de Rijksverkeersinspectie, waarna hij in de rang van wachtmeester 1e kl. in dienst trad bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Rotterdam. Op 1 november 1949 werd hij verplaatst naar Rietveld en op 1 februari 1952 werd hij postcommandant te Woubrugge. Op 1 januari 1955 ging hij in gelijke functie naar Hoogmade en op 16 januari 1959 naar Lekkerkerk, waar hij op 29 september 1959 werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Op 1 september 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 maart 1965 tot adjutant.

Adjutant H. van Dijk commandant parketgroep Assen

Met ingang van 1 januari 1965 is de adjutant H. van Dijk aangewezen als commandant van de Parketgroep Assen. Hij werd op 29 februari 1908 te Leek geboren

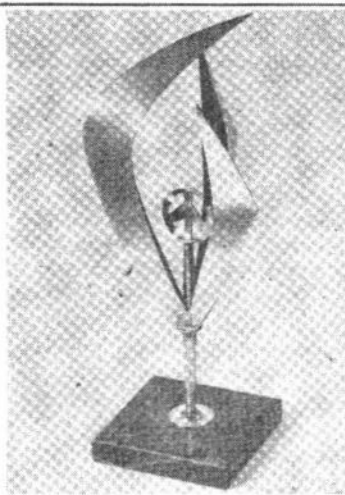

en trad op 3 april 1930 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 8 februari 1937 werd hij agent van politie te Groningen en op 28 februari 1943 werd hij benoemd tot gemeenteveldwachter te Borger. Bij de reorganisatie van de Nederlandse politie op 1 maart '43 ging hij over naar de Marechaussee-Staatspolitie, waarna hij op 1 januari 1946 in de rang van opperwachtmeester werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met als standplaats Beilen. Hier werd hij postcommandant. Op 5 oktober 1955 ging hij in gelijke functie naar Hoogkerk. Hij werd op 15 januari 1960 aangewezen als groepscommandant Nieuwolda, onder gelijktijdige bevordering tot adjutant.

S.A.S.-groep ontving „zilveren stuurwiel” uit handen van Prins Bernhard

★
door de opperwachtmeester
J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Zelf zou ik hiëraan nog willen toevoegen, dat het mij bijzonder verheugd heeft dat deze keer ook een hele groep in aanmerking is gekomen voor de onderscheiding en wel de zo bekende groep Surveillance Autosnelwegen. Juist deze groep is representatief voor de opvoeding van de automobilisten die deelnemen aan het snelverkeer. Uit eigen waarneming heb ik kunnen constateren hoe perfect, korrekt en vlot de uitvoering van hun dienst altijd is: menig keer kon ik dankzij hun hulp op tijd en veilig mijn afspraak nakomen.” Zo besloot Prins Bernhard op woensdag 9 juni j.l. in het Amsterdamse Hilton hotel zijn toespraak bij de uitreiking van drie „zilveren stuurwielen”. De Prins had

er in zijn toespraak op gewezen, dat de deelnemer aan het tegenwoordige verkeer zich er meer dan ooit van bewust moet zijn, dat hij meespeelt in een moeilijk spel. Het zal hoofdzakelijk van hemzelf afhangen of dit spel zonder brokken gespeeld kan worden en dit eist een uiterste inspanning en een grote concentratie.

Zelfs een volmaakte beheersing van de spelregels is echter niet voldoende, men moet er ook gevoel en de juiste mentaliteit voor bezitten. De mentaliteit van het veel geven en van een goede zelfkennis en bovenal het vermogen om de nodige zelfbeheersing te tonen. De prins juichte daarom ieder initiatief dat dit besef levendig houdt en door een hono-

rering aanmoedigt, van harte toe. „Het zilveren stuurwiel”, aldus de Prins, „is een onderscheiding, die juist de nadruk legt op dat menselijke element in het wegverkeer.”

Het zilveren stuurwiel

Wat is eigenlijk „het zilveren stuurwiel”? Laten we de heer Vyth, directeur van de Nederlandse Accumulatorenfabriek Acifit te Diemen en in de Nederlandse sportwereld geen onbekende, aan het woord. „Het zilveren stuurwiel”, zo zei deze sportieve directeur, „dank zijn ontstaan aan het feit, dat de Prins der Nederlanden op 10 mei 1961 mijn nieuwe bedrijf te Diemen opende. Na uitvoerig overleg met dr De Graaf — de inmiddels overleden secretaris van de Prins — stichtte ik op 10 mei 1962 een fonds, waardoor het mogelijk werd jaarlijks aan een drietal personen of groepen, die zich op het gebied van het automobilisme — in de meest uitgebreide betekenis van het woord — verdienstelijk hebben gemaakt, de onderscheiding „het zilveren stuurwiel” uit te reiken.” Tot zover de heer Vyth. De commissie welke tot taak heeft de toekenning der stuurwielen te beoordelen, bestaat uit de heren: A. G. M. Boost, directeur Wegen en Verkeer van de A.N.W.B.; ir W. Fick, voorzitter van het Contactcentrum van journalisten op het gebied van het wegverkeer; baron van Harinxma thoe Slooten, secretaris

Prins Bernhard, de generaal J. Gerritsen (op de rug gezien), de overste F. M. C. Offermans, de heer Vyth en leden van de commissie.

7

Prins Bernhard in gesprek met een lid van de S.A.S.-groep.

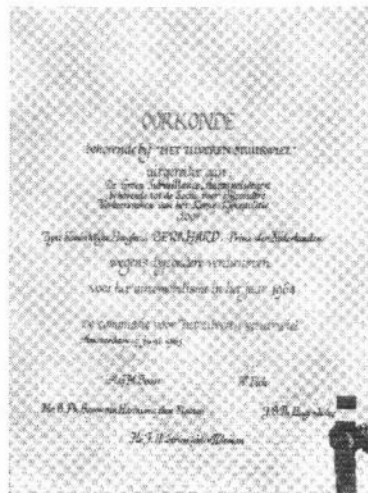
van de Kon. Ned. Automobiellclub; J. B. Th. Hugenholtz, directeur van het circuit van Zandvoort en mr J. H. Strumphler Tideman, burgemeester van Diemen.

De motivering waarop deze commissie van deskundigen een „zilveren stuurwiel” aan de groep Surveillance Autosnelwegen van de Sectie Bijzondere verkeerstaken van het Korps Rijkspolitie verleende, luidt letterlijk:

„Aan deze groep moet een bijzonder grote waarde worden gehecht, niet alleen vanwege de preventieve werking, die van haar optreden uitgaat, maar veeleer nog vanwege de nadruk, welke zij legt op haar opvoedende taak in het verkeer. De medewerkers aan deze groep zijn ervan overtuigd, dat hun taak méér omvat dan het uitdelen van „bonnetjes”. Met het

„halt politie” alleen bereikt men niets. Het waarom „halt politie” is belangrijk. Een als het ware vaderlijk vermaan en het uiteenzetten van de begane overtredingen zullen er meer toe leiden, dat een eens gemaakte fout, niet licht meer wordt gemaakt. Dit is dan ook wel het opbouwende element in het optreden van deze groep langs de autosnelwegen. De actie „Zwarte Zes” is hiervan een duidelijk voorbeeld.”

Met de S.A.S.-groep ontvingen dit jaar een zilveren stuurwiel, de heren J. Rijk uit Den Haag en A. R. Slotemaker uit Zandvoort. De heer Rijk op grond van het feit, dat hij in de loop der jaren „een begrip is geworden voor invaliden door het bouwen van invalidewagens”. De daarbij berekende prijzen zijn be-

De bij het zilveren stuurwiel behorende oorkonde.

lachelijk laag, wanneer men het rendement aan menselijk geluk daar tegenover stelt. De bouw van deze wagens kan niet in serie geschieden. De heer Slotemaker geeft reeds gedurende acht jaar anti-slip cursussen. Ook de „hogere rijopleiding” aan de leden der S.A.S.-groep is in zijn handen. Hij heeft daarnaast een belangrijk aandeel in de autosport en verdedigde talrijke malen de Nederlandse kleuren in het buitenland. Hij bracht vele sportbeoefenaars op een hogere trap van de wedstrijd-sport, door o.a. het veilig gebruik van snelle automobielen. Momenteel test hij de nieuw ontworpen DAF-raceauto.

Uitreiking

Dat het uitreiken van de onderscheiding door Z.K.H. Prins Bernhard aan de S.A.S.-groep voor ons Korps een groot moment betekende, dat de aanwezige korpsleden met trots vervulde, behoeft wel nauwelijks enig betoog. Onder deze aanwezigen bevonden zich, de generaal J. Gerritsen, de kolonels T. J. Canter Visscher en H. A. van Steenis, en de overste F. M. C. Offermans, hoofd bureau Verkeersaangelegenheden. Verder verscheidene districtscommandanten en officieren toegevoegd. Ook de groepscommandant Diemen, de adjudant R. Damen, was er getuige van. Het was voor de adjudant Damen, die in de voorbije oorlogsjaren in Engeland wijlen H. M. Koningin Wilhelmina en Z.K.H. Prins Bernhard heeft gediend, een groot moment toen hij door burgemeester Strumphler Tideman opnieuw aan de Prins werd voorgesteld. Z.K.H. bleek zich de adjudant nog te herinneren en hij onderhield zich gedurende enige ogenblikken met hem. Ook de innemende en informele wijze waarop Z.K.H. zich met de aanwezige Porsche-bemanningen onderhield was bijzonder treffend. Dat was nadat de kapitein A. C. Vogel, namens de S.A.S.-groep de onderscheiding in ontvangst had genomen. De kapitein Vogel zette in zijn dankwoord uiteen, dat niet alleen het educatieve karakter van het optreden van deze groep een grote rol speelt. Het zijn de politie-ambtenaren die de bemanningen vormen van deze Porsches, die door hun

... op de uitnodiging stond: wandelkostuum.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Specialisatie met mens als „werkobject“

door de wachtmeester 1e kl. J. M. DE VOS te 's-Gravenhage

Het einde van de verkeersopleiding aan de Verkeersschool te Bilthoven naderde met rasse schreden. De achttien cursisten debatteerden over de te krijgen standplaatsen, immers dat was zeer belangrijk, want ons aller doel was de echte verkeerspraktijk. Nadat we allen in twee dagen kennis hadden gemaakt met de Sectie Bijzondere Verkeerstaken, was een aantal cursisten pro en de overigen contra de Surveillance groep Autosnelwegen.

Alhoewel ik zelf zeer enthousiast voorstander van de SAS was geworden, nadat ik als „gast“ enkele uren in een Porsche had gesurveilleerd, was mijn twijfel nog niet geheel weggenomen, omdat ik het idee had, dat deze dienst erg eenzijdig zou zijn. Op een verkeersgroep stelde ik mij al mooie technische onderzoeken voor, maar daar bij de SAS de hoofdzakelijk surveillance was, zou bij deze tak van dienst van dergelijke onderzoeken niets terecht komen.

Wat echter geweldig aantrok was dat er speciaal aandacht werd ge-

schonken aan ons voornaamste „werkobject“, de mens, evenals het systeem van de gerichte surveillance. Natuurlijk waren er ook materiële aantrekkelijkheden, zoals het besturen van een Porsche.

Toen wij hoorden dat alle cursisten van de 24e opleiding waren geslaagd, wisten wij nog niet welke standplaatsen ons zouden worden toegewezen, maar de commandant van de Verkeersschool, de majoor B. van der Meer, liet ons niet langer in het onzekere: Dertien van ons werden geplaatst bij de SAS; de vijf overigen werden geplaatst bij verscheidene Verkeersgroepen.

Zo kwamen wij terecht in de Oude Alexanderkazerne, waar wij om te beginnen te horen kregen dat wij nóg veertien dagen cursus zouden krijgen. Aanvankelijk vonden wij dat minder prettig, maar wij begrepen dat het noodzakelijk was. In deze veertien dagen werd over veel onderwerpen gesproken, waarvan ik als voornaamste noem: gerichte surveillance - inhalende surveillance - wijze van werken - contact met pu-

blik - mobilfoon procedure - file beveiligen. Bijzonder viel mij op dat steeds de nadruk werd gelegd op de redelijkheid die steeds in acht genomen moet worden bij elk optre-

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG“ te Amersfoort**

**N. A. F.
Roermond**

**NEDERLANDSE AUTO-FINANCIERINGS MAATSCHAPPIJ C.V.
St. Christoffelstr. 4 - Tel. 04750 - 37 47**

Wij financieren de aanschaffing van uw Auto, nieuw of gebruikt.
Snelle maar discrete afhandeling van uw aanvraag.

Bijkantoor: DEN BOSCH, Orthenseweg 53 - Tel. 04100 - 3 38 18

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

den. Dit was voor mij de eerste keer in mijn politieloopbaan dat hieraan speciale aandacht werd geschonken. Het proces-verbaal werd niet als doel gesteld maar als middel om de weggebruiker te corrigeren.

Geheel nieuw voor mij was ook het patrouille-rapport. Alles wat tijdens de dienst wordt gedaan wordt daarin genoteerd, zodat een volkomen juist beeld van elke surveillance wordt verkregen, zelfs van het tijdstip waarop een kopje koffie wordt gedronken of het „gesprek” met weggebruikers. Het omschrijven van elke activiteit in een patrouille-rapport moet echt wel even wennen, maar ik vind het nu een reuze systeem. Ik vind het zelf een prettig idee dat aan al mijn activiteiten aandacht wordt geschonken, terwijl mijn chefs een volkomen juist beeld van mijn werkwijze krijgen.

Tijdens de surveillances die na de veertiendaagse cursus volgden, waarbij ik nog als mede-inzittende fungeerde, stond ik nog vreemd tegenover het idee om vóór ieder gesprek met een weggebruiker te groeten en mijn naam te noemen. Ik was natuurlijk gewend om bij contact met het publiek de normale beleefdheidsvormen in acht te nemen en b.v. te zeggen „Goedendag meneer”, maar daar hield het dan ook mee op. Nu ik echter dit nieuwe systeem zelf toepaste begreep ik, dat hierdoor reeds een contact wordt gelegd waarbij de weggebruiker zich eveneens bekend maakt, zodat niet alleen een politieman tegen een verkeersovertreder spreekt, maar een meer vertrouwelijke verhouding ontstaat. Het gesprek verloopt dan ook in een andere sfeer, ook wanneer verbaliserend wordt opgetreden. Natuurlijk moet men hier van het positieve standpunt uitgaan dat alle weggebruikers goedwillend zijn.

Zoals in elke nieuwe dienst wil men zo spoedig mogelijk geheel meedraaien. Nadat ik dan ook een aantal uren, o.a. op het circuit van Zandvoort, in een Porsche had gelest, stuur ik nu ook — zij het onder hoede van een oudere collega — een Porsche over de Autosnelwegen. Ik heb wel ondervonden dat hier eenzijdigheid uit den boze is, want deze specialisatie in het verkeer heeft nog veel aspecten, immers de mens in het snelverkeer is ons „werkobject”.

Abonnementsprijs noodgedwongen omhoog

Met ingang van de zevende jaargang van het Korpsblad Rijkspolitie zal het abonnementsgeld worden verhoogd tot f 7,50 per jaar. Het is noodgedwongen en met spijt dat hiertoe het besluit is genomen: noodgedwongen omdat het voortbestaan van het Korpsblad Rijkspolitie als zelfstandig orgaan zonder prijsverhoging in het gedrang zou komen.

Er zijn namelijk in de afgelopen tijd verhogingen van de papierenprijzen, verhoging van lonen en clichékosten, alsmede van P.T.T.-tarieven geweest, die tot verhoging van de abonnementsprijzen van de dagbladen hebben geleid en nu ook prijsverhoging van het korpsblad tot gevolg hebben. Daarbij is er opnieuw naar gestreefd om de abonnementsprijs van het Korpsblad Rijkspolitie zo laag mogelijk te houden, reden waarom werd besloten het abonnementsgeld niet hoger te stellen dan strikt nodig is voor een sluitende exploitatie. Zowel uitgever als redactie hebben in een gezamenlijke bespreking over deze zaak de overtuiging uitgesproken, dat de lezers begrip zullen hebben voor dit met spijt en tegenzin genomen, maar niet minder noodzakelijke besluit.

KERWEL

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

de Rijkspolitie werkt het „te korten” . . .

*

ressort Arnhem kampioen op eigen terrein

*

Tekst en foto's:
Opperwachtmeester
J. J. H. VAN AERSSEN
te Nijmegen

Spelmoment uit de wedstrijd Groningen-Den Bosch. Een stralschop door Den Bosch genomen schijnt doel te zullen treffen maar gaat ver naast.

Het was een stralende adjudant Van Ooyen, die na afloop van de wedstrijden om het Korpsvoetbalkampioenschap op het sportpark „De Bilderberg” in Oosterbeek, de gelukwensen van „vriend en vijand” in ontvangst mocht nemen. Zijn team immers, waarvoor deze sympathieke groepscommandant zich steeds zo bijzonder inspant, had de titel in de wacht gesleept. Na een spannende, enerverende en sportieve strijd. Spannend, omdat bij het ingaan van de laatste ronde nog vijf van de zes deelnemende ploegen recht op de hoogste eer konden doen gelden. Alleen de Politie te Water was uitge-

schakeld, al dient aanstonds te worden opgemerkt, dat het weer deelnemen van dit onderdeel aan de voetbalkampioenschappen tot vreugde stemde. Ook het feit, dat het merendeel van de spelers uit „jongeren” bestond, gaf reden tot blijdschap. Wij willen hier direct bij opmerken, dat naar onze mening, in tegenstelling tot die van vele anderen, bij de jonge collega's wel degelijk belangstelling voor de sport bestaat. En dat zij wel degelijk bereid zijn de sport ook in hun vrije tijd te beoefenen. Wij hopen daar in een afzonderlijk artikel nog eens uitvoeriger op terug te komen.

Thans gaat onze hulde en waardering uit naar het kranige Arnhemse team, dat in de kantine van het sportpark uit handen van hun eigen ere-voorzitter, de oud-adjudant A. van Weert, de kampioenstrofee in ontvangst mocht nemen.

De Territoriaal Inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom, heette spelers, scheidsrechters, officials en belangstellenden bij het begin van de wedstrijden hartelijk welkom. Hij sprak daarbij de wens uit, dat het een sportieve dag zou worden. Een wens, die ook daadwerkelijk in vervulling ging.

Erevoorzitter A. van Weert overhandigde de kampioenstrofee aan de aanvoerder van het Arnhemse team.

De gedetailleerde uitslagen luiden:

R.P. te Water-Amsterdam	0-2.
Den Haag-Groningen	0-1.
Den Bosch-Arnhem	0-2.
R.P. te Water-Den Haag	1-3.
Amsterdam-Groningen	1-1.
Den Haag-Den Bosch	1-1.
Groningen-Arnhem	2-2.
R.P. te Water-Arnhem	0-2.
Amsterdam-Den Bosch	0-0.
R. P. te Water-Groningen	0-1.
Amsterdam-Den Haag	0-3.
Den Haag-Arnhem	1-1.
Groningen-Den Bosch	1-3.
R.P. te Water-Den Bosch	0-5.
Amsterdam-Arnhem	0-2.

De einduitslag tenslotte luidt:

1. Arnhem	8 punten.
2. Den Bosch	6 punten.
3. Den Haag	6 punten.
4. Groningen	6 punten.
5. Amsterdam	4 punten.
6. R.P. te Water	0 punten.

De volgorde van de nummers 2 tm. 4 werd bepaald door de doelcijfers.

Adjutant B. A. de Vries
groepscommandant Nuth

Met ingang van 16 juni 1965 is de adjutant B. A. de Vries aangewezen als groepscommandant te Nuth. Hij is op 19 juli 1915 geboren te Aalten en trad op 9 juli

1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, in de functie van postcommandant te Deurne. Op 1 januari 1960 werd hij aangewezen als rayoncommandant, tevens plaatsvervangend groepscommandant te Deurne. Op 1 april 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juni 1965 tot adjutant.

Adjutant J. de Jonge
groepscommandant Nieuwolda

De adjutant J. de Jonge is met ingang van 16 mei 1965 aangewezen als groepscommandant te Nieuwolda. Hij is op 7 april '17 geboren te Oude Pekela en is op

14 februari 1940 in dienst getreden bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Tijdens de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Avereest. Op 15 augustus 1949 werd hij verplaatst naar Dedemsvaart en op 1 april 1953 ging hij naar Rutten, waar hij postcommandant werd. Vervolgens werd hij op 1 april 1958 verplaatst naar Staphorst, in de functie van postcommandant, tevens plaatsverv. groepscommandant. Hij werd op 1 april 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 mei 1965 tot adjutant.

Adjutant A. Langendoen
groepscommandant
Capelle aan de IJssel

Met ingang van 1 juli 1965 is adjutant A. Langendoen aangewezen als groepscommandant te Capelle aan de IJssel. Hij werd op 17 juni 1907

geboren te Dordrecht en trad op 23 mei 1928 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 25 mei 1938 werd hij aangesteld als agent van politie te Zwijndrecht. Hier werd hij op 1 januari 1946 bevorderd tot hoofdagent en op 1 januari 1947 tot brigadier. Op 1 mei 1949 ging hij in gelijke rang over naar de gemeentepolitie Goes, waarna hij op 1 februari 1955 in de rang van opperwachtmeester werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Nieuwerkerk aan de IJssel. Op 1 april 1958 werd hij in de functie van postcommandant verplaatst naar Bergschenhoek. Hij werd op 1 juli 1965 bevorderd tot adjutant.

Adjutant K. van Ingen
groepscommandant Zwartsluis

De adjutant K. van Ingen is met ingang van 16 juni 1965 aangewezen als groepscommandant te Zwartsluis. Hij werd op 26 december 1915 geboren te Bussum

en is op 1 augustus 1940 in dienst getreden bij het Korps Rijksveldwacht. Na in de bezettingsjaren overgegaan te zijn naar de Staatspolitie (Marechaussee), werd hij op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Wehe. Op 1 januari 1947 werd hij in de functie van postcommandant verplaatst naar Aduard en op 27 november 1959 als rayoncommandant, tevens plaatsverv. groepscommandant, verplaatst naar Uithuizen. Hij werd op 1 maart 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juni 1965 tot adjutant.

Parkeren op
schoolpleinen
in Zweden

Van half juni tot eind augustus — dus het gehele zomerseizoen — krijgt Stockholm er 2000 parkeerplaatsen bij. In deze periode geniet de schooljeugd van tweeënhalve maand zomervakantie en worden op initiatief van de gemeentelijke autoriteiten de speelplaatsen bij de scholen ter beschikking gesteld van de automobilisten. Dit is een zeer welkomme versterking van de parkeer capaciteit van Stockholm. Tijdens de afgelopen jaren bedroeg het aantal binnen- en buitenlandse bezoekers namelijk niet minder dan 1½ miljoen per zomer en velen hiervan komen per wagen . . .

Voor de controle op de naleving van de parkeerverordeningen in Stockholm zorgen een groot aantal vrouwelijke parkeerwachters, charmante maar strenge jongedames, die het — gewapend met bonboek en ballpoint — opnemen tegen iedere automobilist, die zijn wagen verkeerd heeft geparkeerd of de tijd van de parkeermeter heeft overschreden. Uiteraard zijn de dames in deze kwaliteit niet bijzonder populair, maar sinds enkele jaren hebben velen van hen een tweede kwaliteit, waarmee ze althans voor toeristen de pil van een bekeuring in hoge mate kunnen vergulden. Onder auspiciën van de Stockholmske UVU volgden ze een cursus voor „tourist-hostess“ zodat ze de in overtredding zijnde toeristen-automobilisten nu na de bon of de waarschuwing voor het verkeerde parkeren ook nog raad kunnen geven over wat er zoal valt te zien en te genieten in de hoofdstad. Die goede raad gaven ze overigens ook graag „zonder bon“.

HELGOLAND

**Zes politiemannen
(in burger)
op rode rots in zee**

**van troosteloze puinhopen
tot unieke badplaats**

Tekst en foto's: Bos den Oudsten

Op Helgoland, de befaamde Rode Rots, op krappaan vijftig kilometer uit de kust in de Duitse Bocht, verkoopt Heinz Dähn Engelse dekens en zeep en souvenirs aan toeristen in zijn nieuwe winkel. Hij verkoopt ook tabak en „spirituosen” en dan ook nog „unversteuert”. Trotse passagiersschepen uit Wilhelmshaven, Bremerhaven of Cuxhaven gaan voor de rots voor anker en de Halluner Moais brengen in open sloepen de passagiers aan wal: 210.000 in 1963, 280.000 in 1964, want Helgoland, de Rode Rots in zee is de modernste badplaats van Duitsland en misschien wel van heel Europa geworden. Dat is meer dan iemand in 1945 had mogen en durven verwachten, want Helgoland zou van de aardbodem worden weggevaagd. Nu zegt burgemeester-Kurdirctor H. P. Rickmers: „Helgoland is herbouwd. Nog dertig of veertig huizen, waarvan al een deel in aanbouw is en we zijn klaar. Helgoland is bijna vol, want we hebben ruim 2500 inwoners en met 3000 is de grens absoluut bereikt, dan zijn bijna alle Helgolanders weer terug en ruimte voor anderen is er niet, behalve dan voor de gasten, van wie wij verleden jaar 300.000 overnachtingen boekten.”

Dat is allemaal een wonder, want volgens menselijke berekeningen moest de Rode Rots al lang verdwenen zijn. Na de oorlog lag Helgoland eenzaam en verlaten. De Helgolanders waren geëvacueerd, de Royal Air Force had door bombardementen met duizend bommenwerpers een puinhoop gemaakt in open zee. Zes miljoen kilo springstof, bommen en granaten waren opgeslagen in spleten en kloven en oude bunkers en op negen mijl afstand lag in 1947 een Engelse kruiser, waarop een simpel handgebaar een enorme explosie zou veroorzaken, die volgens de verwachtingen de hele Rode Rots van de aardbodem zou wegvagen. Maar de Rode Rots bleek sterker dan alle springstof. De Helgolanders, verspreid geraakt over zo'n honderdvijftig plaatsen in Duitsland, zonder het onderling contact geheel te verliezen, protesteerden en betoogden voor het behoud van hun geboortegrond. Dat konden ze met recht doen, want zij waren al eerder een speelbal in het spel van de we-

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

reldpolitiek, zij waren eens Engelse staatsburgers en zij werden ook daarom door de Nazi's gewantwoord. Maar, de protesten hielpen aanvankelijk niet veel en na de oefeningen met bommenwerpers, na de grote explosie van 1947, was Helgoland niet veel meer dan een woestenijs van puin en verwrongen staal. De infernale sfeer kreeg extra nadruk door beenderen, die uit het door bommen omwoelde kerkhof omhoog staken naar de hemel, als lugubere waarschuwingen tegen oorlogswaanzin.

Al in 1946 was de eens zo geduchte versterking in twee wereldoorlogen „losgewekt” van Duitsland. De Engelsen wilden er geen enkel risico meer van, maar toch bleef Helgoland bestaan als een rode rots zonder toekomst. Maar in 1950 landden studenten met een botter op het eiland en zij plantten er de vlaggen van Europa, van Helgoland en van Duitsland. Twee weken kampeerden zij in de puinhopen om zo de aandacht de vestigen op een onbesliste kwestie. Vergeefs werd gepoogd hen te evacueren, maar zij vertrokken vrijwillig toen de toezegging werd gedaan dat de onderhandelingen zouden worden hervat. Het gaf weinig, zelfs werden de proefbombardelementen nogeens hervat, maar juist voordat een grote invasie van studenten uit Duitsland, Engeland en de Scandinavische landen zou plaatsvinden, zulks met behulp van vissers, werden de onderhandelingen afgesloten. In 1952 werd de Rode Rots vrijgegeven, maar twintig Helgolanders konden de officiële datum niet afwachten en landden de nacht tevoren met een reddingsboot op de woestenijs van puin en onontplofte explosieven, waarvan zelfs deskundigen beweerden dat het plan om Helgoland weer bewoonbaar te maken zonder meer krankzinnig was, een waanzinnig kostbaar idee van een groep mensen met een bijna ziekelijke gebondenheid aan een brok rots. Het had allemaal de grote belangstelling tot ver buiten Duitsland en vooral in Friesland. Want, diezelfde rode rots werd eens door missionarissen Heilgo of Heilig Land genoemd toen de oude Friezen er ter bedevaart gingen omdat Fosete, de zoon van de lichtgod Baldur er volgens het heidens bijgeloof ver-

Uit puinhoop herrezen tot moderne badplaats, met typisch eigen karakter.

bleef. Eens heeft de Friezenkoning Redbad er verblijfgehouden. De Rode Rots is omgeven door geschiedenis en mythen en het is moeilijk om Helgoland alleen maar zakelijk te bekijken. Misschien is het daarom dat op de rode rots, eens ook basis van zeerovers, in de twintigste eeuw mensen opnieuw begonnen, aanvankelijk onder de erbarmelijkste omstandigheden. Er waren geen barakken voor de werkers, er was geen waterleiding, geen elektriciteit en het eiland bleek bezaaid met onontplofte projectielen. De pioniers ruimden 1500 blindgangers en verzetten 9 miljoen kubieke meter puin en brokken rots, voordat met de eigenlijke wederopbouw kon worden begonnen. En ook daaraan waren grote vraagstukken verbonden, want niet alleen diende uitgemaakt te worden, welk karakter het nieuwe Helgoland architectonisch zou krijgen, niet alleen moest elke plank, elke steen over zee worden aangevoerd, maar er waren ook grote problemen in verband met de oude rechten

van vader op zoon op het eiland hadden gewoond en er stukken van de rots in eigendom hadden, terwijl vanwege de planologie meestal niet precies diezelfde stukken konden worden teruggegeven. Aan de wal popelden de Helgolanders, die niet aan de wederopbouw zelf declinamen om terug te keren en nu zijn ze er bijna allemaal weer, want de Rode Rots, die vanaf 1300 Deens was tot in 1714 Sleeswijk Holstein Duits werd, die in 1807 werd veroverd door de Britten en in 1890 — precies 75 jaar geleden — door Duitsland met Engeland werd geruild voor Zanzibar, is nu Duitslands modernste vakantieoord, modern maar sfeerrijk opgebouwd en niet te vergelijken met welke plaats ook in Europa. Op het lage land, aan de voet van de rots staan 300 huizen, hotels, winkels, een fraai raadhuis en schilderachtige loodsen van de vissers. Er is een boulevard met concertkoepel, de haven is weer klaar en is ook een toevluchtsoord voor buitenlandse vissers. Herhaaldelijk liggen er bij stormweer of voor de

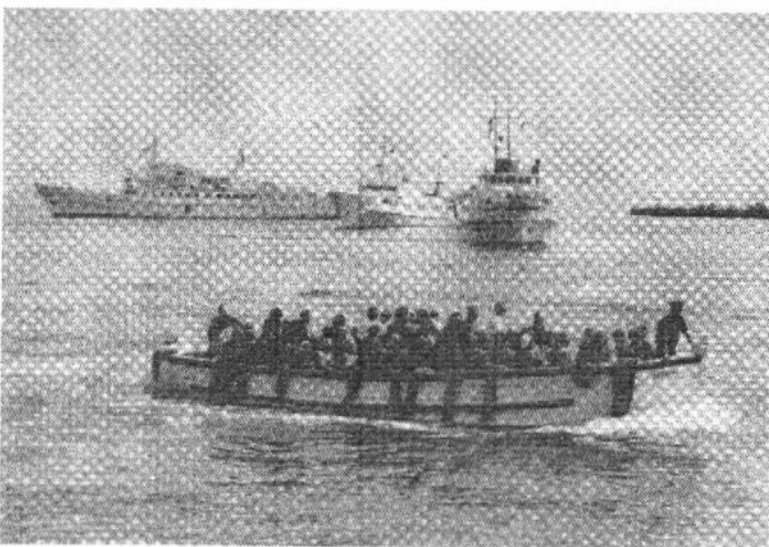

Op hoogtijdagen draagt Helgoland nog de kleurige oude klederdracht.

zondagsrust vele Urker kotters.

Via een trap of met een lift is het plateau op de rots te bereiken, waar nu ook al zo'n 250 huizen staan en op de rand van de rots restaurants, waar de Helgolander kreeft tot de voortreffelijkste gerechten behoort en ook daar boven op de rots staan winkels. Er is een spitse kerktoeren gebouwd, de oude vuurtoren is hersteld en wordt met een zeer sterk licht uitgerust en er staat een vliegradiobaken voor de luchtvaartlijn Amsterdam - Kopenhagen, en ook voor de verbindingen met Hamburg.

De „Halluner Moats" halen met open sloepen, zelfs bij windkracht 8, de passagiers van de grote schepen op de rede . . .

In een goed uur kan de bezoeker de hele 58 meter hoge Rode Rots rondwandelen over een pad langs steile klippen, waartegen meeuwen en alken broeden. Het pad gaat langs de Lange Anna, de enorme door de zee omspoelde losse rotspiek en over De Monnik, waar weer een stuk legende op de bezoeker afkomt. Want, volgens de overlevering zou die rots-punt zijn ontstaan toen in het jaar 717 het leger van koning Redbad door de Franken onder Karel Martel was verslagen en uitweek naar Foseteland of Fostoland, zoals Helgoland toen heette. De Frankenkoning Pepijn van Herstal stuurde enige monniken onder leiding van de prediker Wigbertus naar Helgoland, waar de monniken om te beginnen de aan Fosete en Jupiter gewijde tempel wilden slopen. Redbad liet de monniken in zee gooien, maar toen Wigbertus in de golven verdween, brak een stuk van de Rode Rots af, dat de vage gedaante van een monnik naliet op de plaats waar het afgebroken was. Er zijn meer verhalen, onder meer dat het oude Atlantis — ook volgens recente studies — bij Helgoland verzonken moet zijn. En, waarom niet, tenslotte zat vroeger de Dühne, het badstrand dat nu een paar kilometer noordoostelijk van de rots in zee ligt, aan de rots vast. Nu kunnen er zeeschepen tussen de rots en de Dühne doorvaren. Overigens is de bezoeker van Helgoland voor het baden niet uitsluitend op de Dühne aangewezen, want er is aan de voet van de rots

een modern zwembad gebouwd, in de openlucht, maar met zeewater, dat altijd op een temperatuur van 22 graden wordt gehouden. Dat is trouwens een kleine moeite voor de Helgolanders, die alle huizen en gebouwen verwarmen met een centraal verwarmingssysteem.

Wat er overigens veranderd mag zijn: de vrouwen en meisjes en ook de Halluner Moats, dragen op hoogtijdagen nog altijd de bijzonder kleurige klederdracht, vele Helgolanders spreken nog hun eigen oude taal en op de school wordt ook nog Helgolands gegeven, zij het facultatief. Bij de haven staat dan ook op een muur niet iets als „Auf Wiedersehen", maar stoer „Kumm weer" en als het over de wijde horizons gaat, spreekt men over „kloar Kimmen".

Wat ook niet is veranderd, dat is de belastingvrijdom, want al sinds de tijd dat Helgoland Brits was, is de Rode Rots een vrijhaven.

Zo komt het dat een fles Rum er nog geen vijf Mark kost en een kubieke meter drinkwater 10 à 12 Mark. Tabak, zeep, wollen Schotse dekens en dergelijke zijn er goedkoop.

„Helgoland wil niet bij de E.E.G. horen," zeggen ironici. En al is dat niet helemaal waar, het heeft er wel iets van, want iedereen die de rode rots van bont zandsteen en zechsteen verlaat, moet op het havenhoofd de Duitse douane passeren, die de bagage controleert op „unversteuerte Spirituosen en Tabak" en de accijns int wanneer de meegenomen voorraad echt aanzienlijk groter is dan het wettelijk toegestane.

Het zijn vanouds de Halluner Moats in Helgolander kostuum, die de bezoekers in open houten sloepen van en naar de schepen op de rede brengen. Zij gaan desgewenst ook met u op (magere) haaienjacht of varen bezoekers rond de rots en soms, soms zingen ze het overoude liedje dat de witte meeuw verzoekt naar Helgoland te vliegen om de geliefde te groeten, aldus de zanger: „Ich sehne mich nach ihren Kuss". Nou ja, waarom niet, daar heeft de Helgolander nu weer tijd voor. „We zijn haast klaar," zegt burgemeester Rickmers. „Er komen veel bezoekers en het leven is hier zo rustig, dat we in de zomer maar zes man politie hebben en in de winter zelfs maar

**Adjutant J. van Scherpenzeel
commandant parketgroep Utrecht**

De adjutant J. van Scherpenzeel is met ingang van 1 juli 1965 aangewezen als commandant van de Parketgroep Utrecht. Hij werd op 7 april 1910

geboren te Bunnik en trad op 1 juli 1936 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Tijdens de bezetting deed hij dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van opperwachmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Waardenburg. Op 20 augustus 1946 werd hij ingedeeld bij de Verkeersgroep Zwolle en op 1 maart 1949 verplaatst naar de districtsrecherche Zwolle. Vervolgens ging hij op 1 augustus 1952 naar de Parketgroep Utrecht. Op 15 februari 1960 werd hij aangewezen als commandant van

Helgoland

vier, die eigenlijk vooral preventief werken en ook zonder uniform lopen. Trouwens, de Helgolanders houden niet van moeilijkheden en wie in deze gemeenschap bijvoorbeeld steelt, kan beter weggaan." Misschien is Helgoland dus toch nog een stukje van het paradijselijke Atlantis . . .

Helgoland hoort niet bij de E.E.G. Dat staat officieel in het postkantoor aangeplakt. Tabak en alcoholica worden er „un-verstouwt“ verkocht, rum is bijna goedkoper dan drinkwater, maar aan de haven controleert de Duitse douane of niemand teveel invoert in de Bondsrepubliek, niet meer dan een fles per man . . .

de Parketgroep 's-Gravenhage, onder gelijktijdige bevordering tot adjutant.

**Adjutant R. Postma
groepscommandant Rhenen**

Met ingang van 1 juni 1965 is de adjutant R. Postma aangewezen als groepscommandant te Rhenen. Hij werd op 10 maart 1911 geboren te Ooststellingwerf en

trad op 10 januari 1934 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezetting ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van opperwachmeester, met als standplaats Leimuiden. Op 15 februari 1946 ging hij naar Pijnacker en op 1 februari 1950 werd hij aangewezen als groepscommandant te Lekkerkerk, waarna hij op 15 oktober 1954 als groepscommandant werd geplaatst te Zoetermeer. Hij werd op 1 maart 1956 bevorderd tot adjutant.

**Adjutant E. Bos
groepscommandant Roden**

Met ingang van 1 juli 1965 is de adjutant E. Bos aangewezen als groepscommandant te Roden. Hij is op 30 juli 1909 geboren te Garrelsweer en

trad op 16 november 1931 in dienst bij de gemeentepolitie te 's-Gravenhage. Op 15 augustus 1938 werd hij gemeenteveldwachter te Anloo, waarna hij in de bezettingsjaren over ging naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Eext. Hier werd hij postcommandant, in welke functie hij op 1 mei 1947 werd verplaatst naar Zuidbroek. Vervolgens werd hij op 15 december 1960 aangewezen als groepscommandant te Lienden. Op 1 maart 1952 werd hij bevorderd tot opperwachmeester en op 15 dec. 1960 tot adjutant.

**„Ik vind jou een
lekkere knul . . .”**

*Als in de lentemaanden later dan een kwartier na zons-
ondergang” het weertje zacht
en het windje zwoel is, doen
zich in de natuur verschijn-
selen voor die alles met „lief-
de” te maken hebben. Moge-
lijk daardoor geïnspireerd
heeft een dichter zich eens zo
uitgedrukt: „De stilte van de
nacht, is vol geluiden.” Hij
heeft daarmee stellig niet het
geluid: „Halt, politie, afstap-
pen”, bedoeld!*

*Mentor zelf schrok een beetje
toen de wachtmeester j.c. alle
voorjaars overpeinzingen op
deze wijze doorbrak en een
schoonheid van 17 lentes, „rij-
dend op haar rijwiel, welk
voertuig niet was voorzien
van een helder rood stralend
achterlicht”, staande hield.
Haar wel helder rood sla-
lende koken, konden het man-
kement niet verhelen en der-
halve kwam het kwitantie-
boekje tevoorschijn. Lentege-
voelens waren hierbij niet in
het geding. Wel bleek dat het
geval te zijn bij de inmiddels
staande schone, die nog steeds
stralend, opgaf te zijn ge-
naamd: Marietje zus en zo,
wonende te Den Nul en aan
deze opgave ongevraagd toe-
voegde: „En ik vind jou een
lekkere knul.”*

*Hoe schoon het ook rymde,
de wachtmeester j.c. werd er
niet anders van en de liefdes-
verklaring werd per transactie
van f 2,50 afgedaan. Terwijl
deze transactie tot stand werd
gebracht, kwam een tweede
blonde dame op de patrouille
toegereden. Zij stapte voor-
tijdig af, daarbij een papie-
ren rijksdaalder uit haar
mantelzak grissend, waarna
zij zich naar de wachtmeester
j.c. spoedde onder het uit-
spreken van de bekentenis,
dat ook zij zonder achterlicht
had gereden.*

Mentor.

De echtgenote van de Rijkspolitieman, onmisbare, niet genoeg te waarderen figuur!

door mej. mr M. A. BOOM te Groningen

Het is zoiets vanzelfsprekends, dat in een goed huwelijk de vrouw haar man steunt en helpt bij zijn werk, zijn klankbord is en zich wat betreft haar leven en huishouding bij hem en bij de vereisten van zijn beroep aanpast.

De situatie waarin de politieman op het platteland verkeert, doet echter wel een bijzonder beroep op de dienende kwaliteiten en het aanpassingsvermogen van zijn vrouw.

Vroeger, toen men op wat latere leeftijd en veelal getrouwd dienst nam bij de politie, kwamen veel vrouwen vrij onvoorbereid voor deze taak te staan, ook al zullen zij stellig samen met hun man (misschien nog verloofde) de beslissing tot sollicitatie genomen hebben. Tegenwoordig komt een groter percentage politiemannen zeer jong in dienst, verlooft zich en trouwt als zodanig. Hun echtgenotes weten van de eerste kennismaking af, dat zij (Rijks)politievrouw zullen worden; zij kunnen zich op de hoogte stellen van wat hun voorland is, en van de voor- en nadelen. Het is voor hen dus veel minder een sprong in het duister.

Des te meer is het te waarderen dat de ouderen bijna allen zo volledig tegen hun taak opgewassen bleken te zijn.

Voor een groot gedeelte kan de verklaring daarvan gevonden worden in de wederzijdse keuze van de huwelijkspartner. De liefde is — zoals het spreekwoord zegt — wel blind, maar de rede, het verstand, dat de mens nu eenmaal onderscheidt van het dier, moet bij de huwelijkskeuze ook een woordje meespreken en doet dat gelukkig ook meestal gedurende de kennismaking en de verloving. Wanneer dit dus het geval is, en de echtelieden kunnen en willen zich bij elkaar aanpassen en naar elkaar schikken, dan zijn enige onontbeerlijke voorwaarden voor een goed huwelijk aanwezig. Dit aanpassingsvermogen en die innerlijke bereidheid ondervinden al gauw de invloed van uitwendige factoren en

omstandigheden. Belangrijk zijn hierbij wel het woonmilieu en het beroep van de man, met alles wat daarmee samenhangt. De gemiddelde man beleeft zijn beroep en de omstandigheden waaronder hij dit uitoefent, zeer intensief. De doorsnee-vrouw beleeft haar huishouding, haar woning, het gezin in zijn totaliteit als doorslaggevend.

Maar de man kan zich meer geven aan zijn beroep en zal tot betere prestaties komen naarmate hij zijn gezin beter verzorgd weet en de steun en het begrip van zijn vrouw achter zich voelt, terwijl de vrouw meer van de huishouding en het gezin zal weten te maken naarmate zij begrip heeft voor het beroep van haar man, belangstelling daarvoor toont, hem daarbij kan steunen, en ook rekenen kan op zijn interesse en zijn bereidheid haar bij haar taak te helpen. Wanneer ieder van hen dus zijn eigen taak met volledige toewijding verricht en tevens begrip en aandacht toont voor het werk en de situatie daarin van de ander, dan zullen zij de onderlinge harmonie vinden, die noodzakelijk is voor het huwelijksgeeluk.

Dit geldt voor elk huwelijk. Het beroep van politieman heeft echter enkele kanten die in bijzondere mate hun invloed doen gelden op de beleving van het huwelijk door de man en vooral door de vrouw; sommige daarvan kunnen wel eens moeilijkheden veroorzaken voor beiden of een van beiden, moeilijkheden die welcens gevolgen hebben voor het korps zelf.

Deze problemen gelden voornamelijk voor de jongeren, en tot op zekere hoogte voor hogere zowel als lagere rangen.

De werkkring van de man brengt met zich mee dat hij onregelmatige en ook nachtdiensten heeft, dat hij nogal eens op zon- en feestdagen bezet is en niet altijd zijn vakanties kan kiezen in de tijd waarin hij dat zelf wil. Hij moet op elk ogenblik van de dag en de nacht bereikbaar

zijn en moet er bij weer en wind op uit. Sinds enige jaren beschikt hij soms over enkele modernere middelen van vervoer, maar toch moet hij zich nog vaak bedienen van fiets of bromfiets. Bij het vervullen van zijn dienst is het gevarenrisico vaak niet onbelangrijk; hij komt meermalen in aanraking met brooddronken jeugd, dronkaards, inbrekers, krankzinnigen of vechtersbazen.

Als hij post- of rayoncommandant is, heeft hij vaak bureau bij zich aan huis, waardoor het gezin soms niet vrij is in zijn bewegingen. Hij moet zo objectief mogelijk staan tegenover de verschillende bevolkingsgroepen, zodat hij niet in de dooispolitiek verwickeld kan worden. Een uitloeijsel hiervan is, dat hij voorzichtig moet zijn in de keuze van zijn kennissenkring. Aan de andere kant moet hij toch op de hoogte zijn van wat er zich in zijn gebied afspeelt, ook onder de oppervlakte. Dit alles beïnvloedt ook de positie van zijn vrouw. Het ambtsgeheim speelt ook nog een rol in deze situatie. Vooral aan het begin van de loopbaan, wanneer zowel man als vrouw nog moeten groeien in het beroep zelf, wegen deze laatste moeilijkheden zwaar. Hierbij moeten zij elkaar tot steun zijn; bovendien kunnen adviezen en wenken van, benevens goede contacten met commandanten, en oudere collega's en hun vrouwen van onschatbare waarde zijn.

De huisvesting is altijd, zoals overal, een teer punt. Die is nog wel eens vrij primitief, zonder veel modern comfort, terwijl men soms op grote afstand woont van winkels, scholen, dokters, kerken, sociale en culturele mogelijkheden, hetgeen de omgang met andere gezinnen nog verder beperkt.

De man heeft dan toch altijd zijn werk. Voor de vrouw, die door haar huishouding een kleinere actieradius heeft, is het moeilijker. Het kan haarzelf en daardoor haar man en

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

het hele gezin in belangrijke mate helpen, indien zij de toestand neemt zoals die is, en er het beste van maakt. Tenslotte heeft de man, als hij zich met volledige toewijding aan zijn taak kan geven, een hele carrière voor zich, en enkele jaren, in een aanvankelijk minder plezierige plaats of woning doorgebracht, banen de weg voor iets beters. Bovendien vallen deze ook zeer dikwijls mee. Het geluk is tenslotte niet afhankelijk van factoren van buiten af, maar in de eerste plaats van man en vrouw zelf, hun verhouding tot elkaar en hun houding ten opzichte van het werk en het leven.

Het gaat er immers niet om waar men is, maar wie men is.

En als dit gevoeld wordt, is er veel goeds aan te wijzen. Het is altijd nuttig eenvoudig en klein te beginnen; dan zit er de mogelijkheid van een stijgende lijn in. En in deze beginjaren, wanneer de kinderen nog klein zijn, is het voor hen een voorrecht in een dorp op te groeien en de natuur van dichtbij te leren kennen. Stadskinderen komen in dit opzicht vaak veel te kort. Voorts maakt het wonen in een kleinere plaats de gezinsband alleen maar inniger. En wanneer de kinderen de leeftijd bereiken dat zij de lagere school verlaten en voortgezet onderwijs gaan genieten, is vader nogal eens toe aan bevordering en overplaatsing naar een grotere plaats.

Waar alles op neerkomt, is dat de vrouw van de politiemans bereid moet zijn de consequenties van zijn beroep (blijmoedig) te aanvaarden, dat beroep mét hem centraal te stellen en dan zoveel mogelijk te maken van het huwelijk en het leven. Door lichamelijke of psychische oorzaken of andere bijzondere omstandigheden loopt dit een enkele maal mis. Maar gelukkig zijn dit uitzonderingen. Bijna altijd brengen onze politievrouwen een zuiver begrip op voor de positie van hun man én van zichzelf.

Zij verzorgen het gezin rustig en onopvallend, pruttelen niet als de man, in verband met zijn werk te laat aan tafel komt, er 's nachts of 's morgens vroeg op uit moet, 's avonds niet mee bezoek kan ontvangen of op bezoek kan gaan, zijn vakantie-

Gratificatie voor reservist

G. J. A. Habraken te Breukelen

periode niet zo kan kiezen als zij wensen e.d.

Zij blijven op de achtergrond, maar tonen begrip voor zijn problemen en zijn desgewenst bereid die met hem te bespreken of op zijn minst als klankbord te fungeren. Ook kunnen zij prima als gastvrouw optreden.

In nog een andere kwaliteit vertonen zij zich wel aan het publiek, en wel als „Mevrouw van de politie”, of nog liever politievrouw. Bij afwezigheid van de man zijn zij er om telefonische berichten en boodschappen aan te nemen en door te geven, het publiek te woord te staan en soms te verwijzen. Sommige vrouwen gaan nog verder en assisteren hun man of zijn collega's door mee te denken en te adviseren bij de opsporing van b.v. een exhibitionist of een joyrider. Op deze wijze geven zij er blijk van één te zijn met hun man.

In zeer vele politiegezinnen heersen dergelijke hoge beroepsopvattingen. De vrouw, die zich op deze wijze aanpast bij haar man en zijn beroep, zal zich niet gauw laten terneerslaan door de lasten ervan (die tenslotte ieder beroep heeft), maar er eerder de lusten en het grote belang van inzien. En hierdoor bevordert zij indirect ook bij de man het plezier in zijn werk, wat weer zijn invloed heeft op de kinderen en het gehele gezin. En laten wij niet vergeten dat goede politiegezinnen een belang zijn voor de hele gemeenschap!

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

In de burgemeesterskamer van het gemeentehuis te Breukelen vond de uitreiking plaats van een gratificatie toegekend door de algemeen inspecteur van het Korps Rijkspolitie, in verband met het reeds eerder gemelde, doortastend en lofwaardig optreden bij de arrestatie van een berucht inbreker op 11 oktober 1964 te Amsterdam, aan de reserve-wachtmeester G. J. A. Habraken van de groep Breukelen, terwijl hij als pompbediende werkzaam was bij het Shell-station „Hilton” te Amsterdam. De uitreiking werd met waarderende woorden verricht door de districtscommandant, de majoor mr J. W. Buitendijk, die hem naast het besluit een gratificatie van 100 gulden overhandigde.

Namens het gemeentebestuur van Breukelen werden door burgemeester Th. M. H. Bijleveld woorden van waardering uitgesproken, terwijl ook de hoofdinspecteur van Shell „Nederland”, de heer J. Hogenboom, lof en hulde toezwaide aan de heer Habraken. Gelukwensen werden aangeboden door de groepscommandant, de adjudant C. v. d. Steeg, namens het beroepspersoneel en de reserve-adjudant H. Keij, vanwege het reservepersoneel.

Afstand bewaren: op autosnelwegen meer „korting” mogelijk dan op gewone wegen

door de adjudant H. J. DONTJE te Paterswolde

De Surveillancegroep Auto Snelwegen (S.A.S.) van het Korps Rijkspolitie heeft kort geleden in samenwerking met het Verbond voor Veilig Verkeer, via radio, televisie en pers sterk de aandacht gevestigd op een 6-tal kardinale verkeersfouten, die de hoofdoorzaken van vele verkeersongevallen op onze auto-snelwegen waren. Eén van deze zes korte, krachtige slagzinnen, die de bedoeling hadden de verkeersveiligheid op de Auto-snelwegen te bevorderen, sloeg op het: onvoldoende afstand bewaren.

Dit werd verduidelijkt in de vuistregel: helft snelheid in km = afstand in meters. Een vuistregel hoort uiteraard, om succesrijk te kunnen zijn, kort, krachtig en tevens duidelijk te zijn. Deze regel voldoet zeer zeker aan deze eisen. Maar men moet er terdege rekening mede houden, dat deze regel is gegeven voor autosnelwegen en dat deze dus niet zo mag worden toegepast op (gewone) autowegen of (gewone) voor- of andere wegen. Autosnelwegen zijn autowegen met gescheiden rijbanen en ongelijkvloerse kruisingen.

De Oostenrijkse wetgeving maakt, in tegenstelling tot de onze, onderscheid tussen „autosnelwegen” en „autowegen” en noemt ze respectievelijk „Autobahnen” en „Autostrassen” en heeft daarvoor een afzonderlijk symbool.

Omdat er slechts zelden een voertuig op een dergelijke rijbaan zal stilstaan, hebben we in dit verband met betrekking tot het „afstand houden” alleen te maken met „voorrijdende” motorrijtuigen, derhalve niet met kruisend verkeer. De stoppende of snelheidsverminderende voorrijder „verwijdert” zich tijdens deze handeling nog van de „achterrijder”, hetgeen niet het geval is ten opzichte van een kruisend voertuig. Men dient er rekening mede te houden, dat de vuistregel aan de krappe

kant is op wegen met gelijkvloerse kruisingen.

Bovendien moet men aandacht besteden aan het feit, dat de remweg abnormaal toeneemt met het stijgen van de snelheid; deze stijging geschiedt overtenkomstig de zogenaamde kwadraattabel. Als de snelheid bijvoorbeeld 2 x zo groot wordt, wordt de remweg niet 2 x doch 2² = 4 x zo groot. Tevens wordt uiteraard de weg, afgelegd in de reactietijd, groter, doch slechts evenredig met het toenemen van de snelheid.

Een tiental jaren geleden heeft men in dit verband wel de vuistregel gelanceerd, dat men net zoveel meters afstand ten opzichte van een voorligger moest houden als men kilometers per uur reed; deze regel, die geen algemene bekendheid genoot, was bedoeld voor het rijden op „gewone” wegen, had ongetwijfeld een ruime marge en was derhalve wel aan de veilige kant.

De huidige regel halveert deze afstand en doet allicht de vraag rijzen of men niet teveel „korting” heeft gegeven. Factoren, die vóór deze halvering pleiten, zijn mijns inziens:

- 1e: kruisingsvrije wegen;
- 2e: autosnelwegen die, in het bijzonder op drukke dagen, een zo groot mogelijke capaciteit moeten hebben, welke sterk afhankelijk is van de tussenafstanden.

Voor grote snelheden zal deze afstand te klein zijn.

Bij een uursnelheid van 70 km zal men toch met behulp van een goede rem een stopafstand hebben van 40 à 45 meter; deze afstand is met betrekking tot de vuistregel voldoende, daar de voorligger ook niet ineens stilstaat; natuurlijk mag men er vanuitgaan, dat de achterligger geen studie van de koeien in de wei zit te maken en het stopteken van zijn voorganger tijdig ziet. Bij een afstand van 35 m (volgens de vuistregel) zal de achterligger bij plotseling stoppen van zijn voorrijder deze

situatie ongetwijfeld kunnen klaren. Wordt deze snelheid b.v. 110 km/h, dat zal de stopafstand ongeveer 85 m bedragen; bij een tussenafstand van ongeveer 55 m (vuistregel) wordt de situatie voor de bestuurder van de achterste auto al moeilijker.

Nu zal men tijdens spitsverkeer op de autosnelweg over 't algemeen geen snelheden van 110 km/h kunnen „draaien” en juist wanneer deze wegen zeer bezet zijn, bestaat aanleiding tot de vermaarde „kettingbotsingen”.

Als het autorijdend publiek goed begrepen heeft, dat de „Zwarte Zes” en dus ook regel nr. 4 alleen geldt voor autosnelwegen en dan bij snelheden beneden de 75 km/h, zullen deze regels ongetwijfeld een steentje misschien wel een „Steen” kunnen bijdragen tot de zo zeer wenselijke verhoging van de verkeersveiligheid op deze dubbelbaanswegen; ik meen, dat de ervaringen van de laatste maanden al in deze richting wijzen. Elk land zit uiteraard met het probleem van „de afstand” tussen twee in dezelfde richting rijdende auto's. Zo kent men in Canada de vuistregel voor de „freeway” (autosnelweg): houdt voor elke 10 mijl p/h van uw snelheid één „car”-lengte afstand tot uw voorligger. Deze regel typeert het land ten opzichte van het formaat van zijn auto's; als dit „slagschepen” zijn van ongeveer 6 m lengte, dan zien we dat voor elke „16 km snelheid” een afstand van 6 m wordt verlangd, hetgeen wil zeggen, dat men daar nog beneden „de helft” zit. Zo'n regel zou 't bij ons niet doen; onze autolengten variëren ongeveer van 3 tot 6 m. Ook bij het horen van korte, effectvolle en duidelijke slagzinnen moet men zich dus goed realiseren waarvoor deze gelden en ervoor waken, een dergelijke regel overal toe te passen. Zo ziet men weer, dat het ook in het „verkeersleven” niet mogelijk is, om de zaak eenvoudig te houden.

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

Wat de huidige stand van zaken in het Vietnamese conflict betreft zijn er drie redenen de situatie aldaar met de nodige zorg te beschouwen:

de recente moeilijkheden binnen de Zuidvietnamese regering zijn andermaal een herinnering aan het uiterst onzekere karakter van elk bewind in Saigon. Na een periode van optimisme is men weer tot de erkenning moeten komen dat oproer en verdeeldheid, waaruit een anti-Amerikaans regiem zou kunnen voortvloeien, een permanent gevaar vormen. De enige voor de hand liggende manier om dit gevaar te keren zou zijn de Amerikaanse verplichting de oorlog te winnen nog onherroepelijker te maken;

de laatste weken is de militaire situatie verslechterd. Na een maandenlange periode van te groot optimisme zijn de buitengewone moeilijkheden van de situatie op pijnlijke wijze aan de dag getreden, namelijk in het moesson-offensief van de Vietcong, dat nu in ernst is begonnen. In Amerikaanse kringen erkent men dat de Vietcong in de hevige veldslagen in de centrale hooglanden grote successen heeft behaald. De Zuidvietnamese verliezen van circa duizend doden bij deze acties zijn niet lang vol te houden;

de Amerikaanse luchtaanvallen schijnen slechts een beperkt succes te hebben gehad bij het voorkomen van voortdurende infiltratie. Zij hebben in het geheel geen resultaat gehad voor het streven Noord-Vietnam naar de conferentietafel te brengen.

(Er zijn op het ogenblik ongeveer 45.000 Amerikaanse soldaten in Vietnam, binnenkort aan te vullen met 15.000 man. Zelfs houdt men rekening met een uitbreiding tot een troepenmacht van totaal 100.000 man).

Met hun politiek jegens Vietnam zijn de Verenigde Staten in een moeilijke situatie geraakt. Hoewel velen het erover eens zijn dat Amerika in Vietnam krachtig optreedt, is er bezorgdheid om de gevolgen die dit kan meebrengen voor de stabiliteit van de betrekkingen tussen het Westen en de Sowjetunie. Als we ons moeten voorbereiden op de wereld van 1975, wanneer China over atoomraketten beschikt, dan moeten we kunnen rekenen op een neutraal Rusland of zelfs op een Rusland dat China mede in bedwang houdt. Johnson zou er dan ook goed aan doen een duidelijk verband te leggen tussen zijn politiek in Vietnam en zijn co-existentie-politiek. Dat verband is er overigens wel. Het ligt in het feit, dat wil co-existentie zin hebben, zij moet gelden voor de gehele wereld — niet voor een deel ervan. Maar zoals de Russen de co-existentie op het ogenblik spelen komt dit slechts neer op een wapenstilstand in Europa.

Intussen gaat elders de gebiedsoverdracht van het ene naar het andere kamp door. Wat de Amerikanen op het ogenblik in Vietnam doen is dan ook in wezen een protest-actie tegen de ongelijke toepassing der co-existentie-regels. Zij doen dit in de hoop dat de Russen zich nu eens werkelijk gaan bezinnen op de implicaties van hun verlangen naar stabiele betrekkingen met het Westen.

De toestand in Vietnam kan in grote trekken als volgt worden samengevat: Eind mei is de Vietcong met zijn moesson-offensief begonnen. Er zijn nu twee mogelijkheden voor de toekomst.

De eerste mogelijkheid is dat de Amerikanen dit offensief — met veel geluk, bloed en moed — afslaan. In dat geval kan Zuid-Vietnam aan de niet-communistische kant van de scheidslijn blijven. Door de bombardementen op Noord-Vietnam is de bereidheid van Noord-Vietnam om de Vietcong te steunen niet onuitputtelijk. Heeft daarentegen het Vietcong-offensief succes dan zal president Johnson de Vietcong als partij in het overleg, én in een nieuwe regering te Saigon, moeten aanvaarden. Dat betekent waarschijnlijk het verlies van Zuid-Vietnam. Nu zal president Johnson dit verlies kunnen accepteren, mits de communistische landen toestemmen in een nieuwe demarcatielijn, bijvoorbeeld langs de Mekong. Maar op hun beurt zullen de communisten hierin pas toestemmen als zij inderdaad onder de indruk zijn gekomen van Amerika's bereidheid om in Azië te vechten. Wellicht kan die nieuwe frontlijn dan worden gehouden tot de tijd dat China die fase van bedaalde voorzichtigheid bereikt, die Rusland al enkele jaren geleden is ingetreden.

Wellicht kan dan in die omstandigheden via een „afleidingsmaneuver” de zaak Vietnam toch weer door de bij het conflict betrokken partijen indirect besproken worden.

Op 8 april jl. nl. stelde de Sowjet-Unie voor een internationale conferentie over Cambodja bijeen te roepen. Engeland reageerde positief. Men meende in Londen dat een dergelijke conferentie de mogelijkheid zou bieden tot informele besprekingen over Vietnam. Ook de Amerikanen verklaarden dat zij bereid waren aan een dergelijke conferentie deel te nemen, maar Noord-Vietnam en communistisch China ontkenden categorisch deze mogelijkheden: zij wilden aan een dergelijke conferentie in geen geval deelnemen.

Niettemin is het duidelijk in het belang van Noord-Vietnam tenminste te praten over het conflict dat bestaat. Voor Noord-Vietnam betekent het voortzetten van de oorlog zonder besprekingen alleen maar een schade zonder verovering.

Waardering van Generaal voor reservist Van den Wildenberg van groep Berghem

De reserve-wachtmeester der rijks-politie J. A. M. van den Wildenberg, groep Berghem, heeft door zijn oplettendheid en doortastende handelwijze het de gemeentepolitie te Oss mogelijk gemaakt, dat drie personen werden aangehouden, waarvan zich twee hadden schuldig gemaakt aan diefstal met braak en één aan heling. De inbraak was gepleegd in de nacht van 12 op 13 februari 1965 te Oss. De algemeen inspecteur van het Korps Rijkspolitie heeft hiervoor aan de reservist Van den

Wildenberg een tevredenheidsbetuiging toegekend.

Op 3 mei j.l. tijdens een bijeenkomst van de bij de groep Berghem ingedeelde reservisten, heeft de officier der Rijkspolitie 2e kl. W. A. de Kraker, namens de commandant van het district 's-Hertogenbosch van het Korps Rijkspolitie, aan de reserve-wachtmeester der Rijkspolitie J. A. M. van den Wildenberg voornoemd, deze tevredenheidsbetuiging uitgereikt.

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'65: T. Sieswerda, owmr., van Castricum naar Driebergen (Sectie Bijzondere Verkeerstaken).
Per 16-5-'65: E. Biesheuvel, wmr. 1e kl., van Loosdrecht naar Langbroek.
Per 20-5-'65: F. Massolt, wmr. 1e kl., van Wijk bij Duurstede naar Abcoude.
Per 1-6-'65: P. v. d. Wilt, owmr., van Rhenen naar Driebergen; Th. Koer, wmr. 1e kl., van Assendelft naar Willeskop.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'65: A. Aarnoudse, wmr. 1e kl. van 's-Gravendeel naar Oostvoorne.
Per 15-5-'65: Th. C. de Kock, wmr. 1e kl., van Zuiddorpe naar Hulst; G. v. d. Wal, owmr., van 's-Gravenhage naar Groningen.
Per 21-5-'65: E. Graveland, wmr. 1e kl. van Rozenburg naar Jutphaas.
Per 1-6-'65: R. Postma, adjudant van Zoetermeer naar Rhenen; C. de Bruijn owmr., van 's-Gravenhage naar Apeldoorn.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 12-5-'65: A. F. C. Brouwer, wmr. 1e kl., van Gemert naar Hatterm.
Per 16-5-'65: A. van Gils, wmr. 1e kl., van Steensel naar Riethoven.
Per 20-5-'65: J. Korpel, wmr. 1e kl., van Erp naar Rijen.
Per 1-6-'65: W. J. G. Rikken, wmr., van Vaals naar Gennep; F. B. v. d. Aa, owmr., van Schaijk naar 's-Hertogenbosch; M. Sinke, owmr., van Dongen naar Valkenburg; G. A. M. Martens, wmr. 1e kl., van Horst naar Griendtsveen; W. J. H. Heijnen, wmr. 1e kl., van America naar Horst; N. Blom van Maastricht, L. J. I. M. Ligtvoet van Tilburg en E. A. J. N. Scheepers van Eindhoven, rijksambtenaren E naar Verkeersschool Bilt-hoven (opl. techn. controleur).

RESSORT ARNHEM

Per 16-5-'65: J. de Jonge, owmr., van Staphorst naar Nieuwolda; W. H. Egink, wmr. 1e kl., van Varsseveld naar Ophemert.
Per 17-5-'65: C. E. v. Harten, wmr. 1e kl., van Doornspijk naar Gemert.
Per 1-6-'65: J. J. Drenth, wmr. 1e kl., van Zwolle naar Assen; J. F. Haverkamp, wmr. 1e kl., van Teuge naar Westervoort; J. H. Seinen, wmr. 1e

GEZINSKREDIET

**GELD
N.V.B.**

OPGERICHT 1926

behandelingskosten vooraf. Restant vervalt bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

ROTTERDAM, MAURITSWEG 45, TELEFOON 135743
DEN HAAG, RIVIERVISMARKEET 4, TELEFOON 639586
AMSTERDAM, WESTEINDE 10, TELEFOON 237271

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

kl., van Borne naar Ezinge; H. de Kler, wmr. 1e kl., van Zutphen naar Eefde; A. den Dunnen, wmr. 1e kl., van Duiven naar Hansweert; G. A. de Roock, wmr. 1e kl., van Varsveld naar Dirksland.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-5-'65: H. Oosting, owmr., van Ten Boer naar Beilen.
Per 31-5-'65: E. Donkervoort, wmr. 1e kl., van Bozum naar Zuidlaren.
Per 1-6-'65: J. Hoekstra, owmr., van Sneek naar Tzum; S. v. d. Meulen, wmr. 1e kl., van Ulrum naar Noordeloos; B. Roseboom, wmr. 1e kl., van 2e Exloërmond naar Midwolda.
Per 3-6-'65: J. Metselaar, wmr. 1e kl., van Groningen naar Bedum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'65: A. M. Savelkous, owmr., van Vlaardingen naar Maasbracht.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Onderstaande adspiranten van Opleidingsschool Arnhem naar het:

ressort Amsterdam:

Per 1-6-'65: M. van Barneveld naar Rhenen; J. L. M. van Dijk naar Casttricum; R. Janse naar Uithoorn; A. A. Koenis, naar Bergen; J. G. J. Merts naar Rhenen; L. W. Sjollema naar Uithoorn; J. A. van Vliet naar Purmerend; L. Ramakers naar Ouderkerk a. d. Amstel; P. van der Zee naar Bunnik; G. J. Reurs naar Purmerend.

ressort 's-Gravenhage:

Per 1-6-'65: A. A. Contant naar Oostburg; J. H. Gaasenbeek naar Wadinxveen; J. Hamels naar Spijkenisse; J. van Heukelum naar Barendrecht; A. J. H. van Holst naar Wateringen; M. W. Jeremiasse naar Kapelle; C. J. Kooijmans en J. F. W. Koppenhagen naar Spijkenisse; J. I. W. van Lare naar Oostburg; A. C. Pollemans naar Barendrecht; E. M. Smit naar Wateringen; A. M. Vreeke naar 's-Heer Arendskerke; M. H. Zweedijk naar Kapelle; B. P. Wassenaar naar Rozenburg; G. H. van Erkelens naar Hulst; L. W. de Koeyer naar Westkapelle.

ressort 's-Hertogenbosch:

Per 1-6-'65: H. G. Bruil naar Budel-Schoot; K. H. M. Eikelenboom naar Lieshout; A. Kamerbeek naar Best; J. Scholte naar Mierlo; H. J. Uneken naar Eersel; G. J. A. van der Aar naar Echt; P. J. M. Berghs naar Swalmen; P. G. S. M. Geurts naar Simpelveld; E. L. Groeneveld naar Nieuwenhagen; M. M. J. Goltstein naar Eljdsen; R. J. Z. Naber naar Stein; S. Reede naar Vaals; G. F. Tokkie naar Nuth; A. C. M. van Gestel naar Dongen; H. P. M. Goltstein naar Schaesberg; R. Grooten, J. A. G. C. Peeters en R. R. H. Walraven naar Waalre; J. Horijs naar Horn; H. J. de Feiter naar Geertruidenberg; C. J. Koomans naar Oud-Gastel; J. H. van Peppen naar Zundert; H. W. Schuring naar Terheijden; M. A. Slagboom naar Etten; K. R. Brink naar Vlijmen; C. D. Steenkuijl naar Heesch; A. Tijben naar Uden; B. Companjen naar Woudrichem; A. Hunze naar Goolre; W. Kalsbeek naar Drunen; J. A. M. Voorhorst naar Kaatsheuvel; J. M. Andriessse naar Son; A. M. E. Bal naar Erp; D. Bogert naar Budel.

ressort Arnhem:

Per 1-6-'65: D. Bakker naar Nunspeet; A. A. H. Bosters en E. F. A. de Jong naar Putten; H. B. Gelen en H. de Jonge naar Haaksbergen; J. Ten Hoppen en F. Jansen naar Lochem; J. A. Kroes naar Dalfsen; J. Kamp en R. Wijgman naar Elburg; J. H. Sissing naar Groesbeek; J. Veneman en J. Visscher naar Dedemsvaart; P. Boonstra naar Zaltbommel; F. Bos naar

Beek (gr. Ubbergen); F. Winters naar Druten.

ressort Groningen:

Per 1-6-'65: H. W. Baron naar Eelde; E. de Haan naar Dokkum; A. Hornstra naar Oosterwolde; H. W. J. Jonker naar Scharmer; R. van der Laan naar Eelde; F. van der Leij en Tj. van der Wal naar Lemmer; B. J. Nieland en Chr. Woltjer naar Blijham; E. Thalen naar Zuidlaren.

Rijkspolitie te Water:

Per 1-6-'65: H. de Jong naar Dordrecht; J. Bouwmeester naar Amsterdam-II.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'65: Adjudant R. Postma tot groepscommandant te Rhenen.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-5-'65: Adjudant J. de Jonge tot groepscommandant te Nieuwolda.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot adjudant:

Per 1-5-'65: T. Sieswerda te Driebergen.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'65: A. Jongkees te Alkmaar.
Per 16-5-'65: E. Biesheuvel te Langbroek.

Per 1-6-'65: Th. Koer te Willeskop.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-1-'65: R. G. de Quillettes te Breukelen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'65: G. A. de Roock te Dirksland; A. den Dunnen te Hansweert; S. v. d. Meulen te Noordeloos.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-11-'64: B. Smits te Haastrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 16-5-'65: A. van Gils te Riethoven.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: H. W. Günthardt te Made en Drimmelen.

Per 1-2-'65: G. Jansen te Eersel.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 16-5-'65: W. H. Eggink te Ophemert.

Per 1-6-'65: J. F. Haverkamp te Westervoort.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-11-'64: J. G. ten Wolde te Huisen; M. J. Th. Broekman te Elst; J. J. v. d. Broek te Groesbeek; J. L. Pöttger te Wychen.

Per 13-1-'65: M. Bernard te Staphorst.
Per 1-2-'65: M. A. Veerman te Zwartsluis.

Per 1-3-'65: C. M. Piekhaar te Dene-kamp.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 16-5-'65: J. de Jonge te Nieuwolda.

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'65: J. H. Seinen te Ezinge; B. Roseboom te Midwolda.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 15-5-'65: J. J. v. d. Putte te Beilen.

DIENST LUCHTVAART

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'65: A. de Winter te Schiphol.

Wij herdenken

Owvr.
C. Prins
Schijndel
ress. 's-Hert.bosch
☆ 4-10-1917
† 19-5-1965

Owvr.
J. Kammeijer
Epe
ressort Arnhem
☆ 10-7-1917
† 27-5-1965

In dienst getreden

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 25-5-1965: M. A. Polman, schrijver op a.o., Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'65: D. P. Valeggia, rijksambtenaar F, Amsterdam.

Per 1-6-'65: R. J. Wols, adm. ambt. C 3e kl., Egmond aan Zee.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'65: H. Westphal, schrijver, Bladel.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'65: W. A. de Vries, rijksambtenaar E, Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'65: W. Woltema, adm. ambt. C 3e kl., Vlaardingen.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

Per 1-6-'65: J. Th. Beurskens, C. W. Dijkhuizen, J. Brinkman, R. Kemkers en W. J. G. Zwarts, als techn. contr. te Den Haag.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-5-'65: J. J. van Dam, Utrecht; J. F. C. Roos en L. A. Brand, 's-Gravenhage; H. J. de Buck, Dordrecht; G. J. Hoek en J. W. Peppelman, Apeldoorn.

Per 1-6-'65: A. in 't Veld en A. A. Oomkens, Leiden; A. J. van Asten, Eindhoven; A. J. P. Lieskamp, Maastricht; R. Harders en P. Sikkema, Assen; C. van Nieuwenhoven, Heerenveen.

Per 15-6-'65: P. J. H. Coumans, Maastricht; H. Zijlstra, Leeuwarden.

Per 1-7-'65: A. D. Damsma, 's-Hertogenbosch; D. Hooijsma, Heerenveen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-6-'65: De onderstaande adspiranten:

P. de Bakker, H. D. de Boer, P. H. M. Bonnet, F. C. Borchardt, Th. Ch. J. Bos, V. G. A. Bours, A. L. M. Broers, L. J. Castus, M. Claus, R. Davids, P. C. Deijkers, K. Dix, K. F. Drieënhuizen, A. J. H. Dijks, T. Dijkstra, C. A. Fox, T. Geertsma, J. M. Godschalk, P. A. V. C. M. Gram, G. N. Groeneveld, D. P. Groenewegen, H. W. Helmantel, M. P. M. Hendrickx, F. G. Hengst, H. L. Heres, F. Hofman, A. M. Hooijboer, A. Jager, G. G. Jansen, A. W. J. G. Janssen, H. D. W. de Jong, J. Kievit, J. Klei-meer, M. Klok, J. Kollen, S. van der Laan, G. R. A. Laffree, A. B. P. H. van Linder, M. Maring, W. Maris, M. C. van der Mark, G. G. F. van der Mast, W. G. J. van Meegdenburg, J. B. M. Moeskops, H. van der Molen, W. M. Molenkamp, J. W. P. den Mulder, J. J. Nieuwstraten, H. H. J. Nijland, B. H. M. Oude Nijhuis, K.

W. Post, J. Th. M. Rabelink, H. M. Roeterdink, J. Schuiter, A. Troost, A. G. Vervoorn, L. J. Vlucht, H. W. ten Voorde, G. de Vos, A. Vredenberg, A. Vries, G. J. van der Walle, H. J. Wielinga, M. J. Wiersma, R. Jntema.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-6-'65: Mej. J. B. Kroes, typiste A te Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-6-'65: Mevr. S. C. Maurits-Schönlaub, typiste A, Den Haag.

INSPECTIE MOTORMATERIEEL

Per 16-6-'65: Mevr. K. E. Bartels, schrijver te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'65: L. H. Eits, owmr. te Maartensdijk; A. B. Kuijt, owmr. te Groenekan; H. Hovius, wmr. 1e kl. te Wilnis; J. A. Wendrich, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'65: S. D. Mullender, adjudant te Sprang-Capelle; P. J. Mouthaan, owmr. te Gennep; F. de Bruijn, wmr. 1e kl. te Maastricht; J. Karst, wmr. 1e kl. te Maastricht.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'65: Th. A. Dijkman, owmr. te Koudum; R. C. Bonnema, adm. ambt. C 3e kl. te Warffum.
Per 15-6-'65: F. Rosier, schrijver te Menaldum.
Per 16-6-'65: W. Jagersma, adm. ambt. C 3e kl. te Kollum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'65: D. Atsma, wmr. 1e kl. te Amsterdam-II.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-6-'65: N. J. van der Vorm en A. W. B. van Aken, adspirant te Arnhem.

Ambts-jubilea

Owmr.
N. J. v. d. Heijden
Driebergen
Sectie Bijz. Verk.
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
H. Riezebos
Egmond a.d. Hoef
ressort Amsterdam
25 jaar op 17-6-1965

Owmr.
P. v. Beekum
's-Graveland
ressort Amsterdam
25 jaar op 9-7-1965

Owmr.
C. Zwaan
Bilthoven
ressort Amsterdam
25 jaar op 9-7-1965

Wmr. 1e kl.
P. Ooms
Maarsse
ressort, Amsterdam
25 jaar op 12-8-1965

Owmr.
S. Wagemaker
Weesp
ressort Amsterdam
25 jaar op 13-8-1965

Owmr.
J. Kloosterman
Westkapelle
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 24-6-1965

Owmr.
A. Schaap
Groot Ammers
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
J. v. Ballen
Barendrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-8-1965

Wmr. 1e kl.
A. J. Kuiper
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-8-1965

Owmr.
D. C. Kleijbeuker
Lekkerkerk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-8-1965

Wmr. 1e kl.
L. Provoost
Terhole
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 8-8-1965

Owmr.
H. Middeljans
Koewacht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-8-1965

Owmr.
D. P. v. d. Linden
Middelburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-8-1965

Wmr. 1e kl.
P. C. v. d. Steen
Leidschendam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-8-1965

Wmr. 1e kl.
G. J. Wijzenbroek
Ter Aar
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-8-1965

Owmr.
J. J. van Hout
Loon op Zand
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-7-1965

Owmr.
M. W. Hermans
Wansum
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-7-1965

Adjudant
A. A. Obdam
Oploo
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-7-1965

Wmr. 1e kl.
F. Godeschalk
Steenbergen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-7-1965

Wmr. 1e kl.
P. van Twist
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-7-1965

Wmr. 1e kl.
M. de Visser
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-8-1965

Owmr.
J. Brinkman
Kruisland
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-8-1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Wmr. 1e kl.
M. Dierckx
Engelen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 8-8-1965

Wmr. 1e kl.
H. C. Koks
Susteren
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 8-8-1965

Wmr. 1e kl.
F. J. van der Poel
Boekel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 9-8-1965

Owvr.
G. A. Elshof
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-8-1965

Wmr. 1e kl.
H. F. van Raaijen
Vaals
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-8-1965

Wmr. 1e kl.
G. P. Proost
Riel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-8-1965

Owvr.
A. Bakker
Doetinchem
ressort Arnhem
25 jaar op 11-6-1965

Wmr. 1e kl.
H. Meeboer
Ulfst
ressort Arnhem
25 jaar op 16-7-1965

Owvr.
G. van Oenen
Huissen
ressort Arnhem
25 jaar op 16-7-1965

Owvr.
Chr. van Petersen
Hengelo-G.
ressort Arnhem
25 jaar op 16-7-1965

Owvr.
J. Stuit
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 16-7-1965

Owvr.
C. J. Verhoeven
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 16-7-1965

Wmr. 1e kl.
A. Waals
Echteld
ressort Arnhem
25 jaar op 16-7-1965

Wmr. 1e kl.
C. P. Driesprong
Emmen
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Owvr.
G. Hekman
Emmen
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Owvr.
H. Meijer
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
H. A. Paulus
Leuth
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
I. J. Roukema
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
L. M. Spithoven
Haaksbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
T. Stielstra
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Wmr. 1e kl.
J. Vos
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 2-8-1965

Wmr. 1e kl.
M. S. van Lenteren
Dalfsen
ressort Arnhem
25 jaar op 7-8-1965

Owvr.
L. Stam
Hattenerbroek
ressort Arnhem
25 jaar op 7-8-1965

Wmr. 1e kl.
G. J. te Brake
Oldebroek
ressort Arnhem
25 jaar op 9-8-1965

Wmr. 1e kl.
E. J. Ketel
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 12-8-1965

Wmr. 1e kl.
H. Oosting
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 8-8-1965

Wmr. 1e kl.
A. Hofman
Wierden
ressort Arnhem
25 jaar op 15-8-1965

Wmr. 1e kl.
A. Kloosterhuis
Dokkum
ressort Groningen
25 jaar op 19-6-1965

Owvr.
G. van den Berg
Lemmer
ressort Groningen
25 jaar op 11-4-1965

Owvr.
R. J. Zuidema
Zeegse
ressort Groningen
25 jaar op 1-1-1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. 12 - AUGUSTUS 1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het nieuwe uniform, zoals dat per 1 januari 1966 zal worden ingevoerd

Links de dagelijkse (zomer-)tenue, rechts de geklede tenue.

Deze laatste bestaat — zoals bekend — thans alleen voor officieren en adjudanten en is dus iets nieuws voor het personeel in de rang van aspirant tot opperwachtmeester.

Het afgebeelde vangsnor is een gevlochten dubbel koord met een dubbel armkoord in zilver met blauw doorengeweven.

In de komende nummers hopen we meer over het nieuwe uniform te publiceren.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 12 — augustus 1965

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

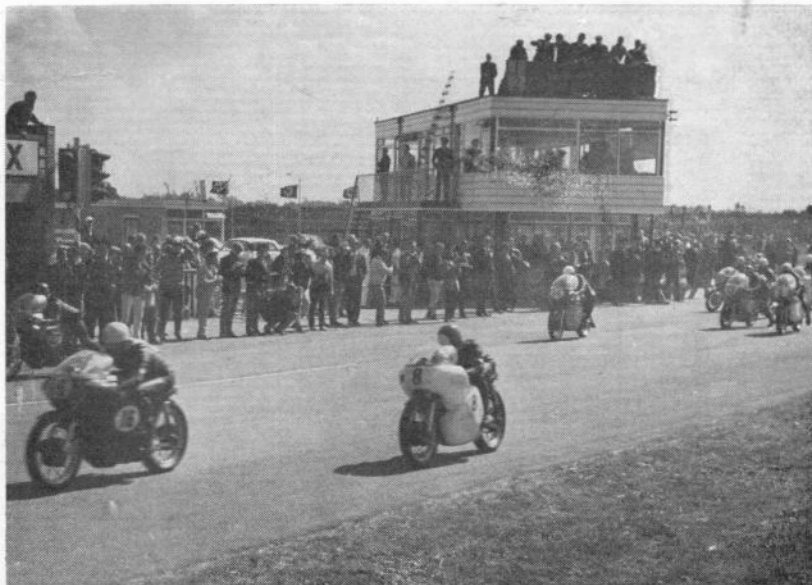
Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

... één van de bijna 500 leden van het Korps Rijkspolitie die zorgden dat bij de 35ste T.T. alles „op rolletjes“ liep ...

35ste T.T. in Assen

Coureurs wonnen strijd om snelheid 500 man politie zegevierde in strijd tegen chaos

Assen had weer een dag meer dan 150.000 „inwoners“, in plaats van een goede 33.000, aangezien de beste coureurs ter wereld naar het veiligste circuit ter wereld waren gekomen voor de Dutch T.T., de strijd om Tourist Trophy of wel de Grote Prijs van Nederland der K.N.M.V., voor de wedstrijden die dit jaar precies 40 jaar geleden voor de eerste maal — en toen zeer bescheiden — werden georganiseerd. Toen won Piet van Wijngaarden de 500 cc-race met een gemiddelde van 91,4 km. Bertus van Hamersveld draaide de snelste ronde met 104 km. Nu raasde in dezelfde klasse de Engelsman Mike Hailwood met een gemiddelde van 142,250 km per uur naar de overwinning. In de 350 cc was de gebaarde Rhodesiër Jim Redman op een Honda winnaar met een gemiddelde van 141,981 km, in de 250 cc de Brit Phil Read die met een Yamaha op een gemiddelde van 140,464 km kwam. Op een 125 cc Yamaha was Mike Duff uit Canada tenslotte

de man in zijn klasse met 134,816 km per uur.

Bij de driewielers oftewel de zijspannen scheurden de Zwitsers Fritz Scheidegger en John Robinson er met 126,838 km gemiddeld, behalve de overwinning ook nog een record uit (één van de negen in deze T.T.) en Ralph Bryans uit Ierland voerde zijn 50 cc Honda, een zeer veredelde bromfiets met 10 versnellingen naar de zege met een gemiddelde van 122,481 km. Zij waren voor publiek en verslaggevers degenen, die in de T.T. 1965 het gevecht om de snelheid wonnen. Het waren de ambtenaren van de rijkspolitie en de mannen van de gemeentepolitie Assen, die voor de zoveelste maal in het gevecht tegen de chaos wonnen, maar daarover heeft nauwelijks iemand gepraat, al had iedereen dat kunnen doen, aangezien iedereen weer „heel“ thuiskwam, wat zonder een „uitgekookte“ organisatie zeker niet het geval zou zijn geweest. Want, voor de Dutch T.T. 1965

kwamen de rond 125.000 bezoekers als een invasieleger op Assen afrollen, in omstreeks 20.000 auto's, op 7000 motoren en zeker 15.000 bromfietsen en fietsen.

Het is nauwelijks voorstelbaar dat wat in 1925 begon op zandwegen waarop nog karretjes plachten te rijden waarop de voerman ter ruste lei, georganiseerd door de motorclub Assen en omstreken, die precies tweeënhalve cent in kas had, maar 8000 bezoekers wist te trekken met wat velen als krankzinnige waaghalzerij beschouwden, is uitgegroeid tot een internationale manifestatie waarop rond 500 politieambtenaren nodig zijn om orde en veiligheid te waarborgen. Dat is gelukt, dank zij toewijding en plichtsbesef, maar ook dank zij de moderne hulpmiddelen als het uitgebreide net van draadloze communicatie en dank zij ook de inzet van de R.P. 200.

Evenmin als de T.T. van nu een zaak is, die plotseling als perfecte organisatie uit de grond gestampt werd, vormt de regeling van alles wat erom en eraan is een zaak van enige haastige, deels op improvisatie berustende regelingen. Wanneer Nederland nog op schaatsen staat, wordt er op het districts bureau in Assen al gedokterd aan de organisatie van de T.T., aan de strategie van de strijd tegen de dreigende chaos en dat niet alleen die van de T.T.-dag zelf, want in de dagen daarvoor wordt er ook nog getraind, hetgeen eveneens de nodige belangstelling oplevert. De resultaten van vele jaren ervaring, vergelijking van uitkomsten van verkeerstellingen en dergelijke spelen een rol mee bij de prognoses van aantallen te verwachten bezoekers, van de voertuigen die zij meebrengen en derhalve van de omvang die de parkeerterreinen moeten hebben.

Met de T.T. zelf en de trainingdagen is trouwens de hele zaak nog niet bekeken, want T.T. betekent niet alleen een sportief gebeuren met motoren. Er is ook nog feest in Assen, een kermis die zeker een even grote aantrekkingskracht heeft als de T.T. zelf, die ettelijke twaalftons vrachtwagens beladen met alcoholica naar de woonplaats van het brave Bartje laat rijden, opdat het leger van dorstigen gelaafd kan worden en

het normbesef van alledag kan vervagen zonder dat iemand zich daar al te zeer om zal bekreunen. Op de avond voor de T.T. kan alles en mag alles, bijna alles. Winkels en café's zijn de hele nacht open, Assen wordt de stad waar ieder die zulks verkiest moeiteloos kan losslaan van zijn ankers. Eigenaars van hotels en restaurants hebben tapijten verwijderd, meubilair vervangen door klapstoelen. Want, degenen die zich willoos laten vollopen met alcoholica zijn tot alles in staat. Zij herschepen 's avonds en 's nachts heel het centrum van Assen in een reusachtige vuilnisbelt. Er wordt gelald en geknepen, bierflessen worden bij dozijnen kapotgesmeten op straat, de zeden vervagen met de horizon van menigeen die per auto of te voet naar het circuit gaat of ergens langs wegen een heenkomen zoekt met het vage excuus dat Assen nu eenmaal n'et aan iedereen een gevaarloos en moreel verantwoord hotelbed kan leveren. Langs de taluds van de tribunes van het circuit gaat dus menigeen onder zeil en als gelet moest worden op allerlei zaken die in het dagelijks bestaan niet geoorloofd zijn, maar aan de vooravond van de T.T. nochtans geschieden, dan zou er nog een aanzienlijk groter politiemacht op de been moeten zijn. Niet voor niets heeft na de jongste T.T. de Centrumvereniging te Assen, een organisatie van middenstanders in

de binnenstad een schrijven gericht aan de Asser raad, waarin ernstige bezorgdheid wordt uitgesproken over de excessen in de T.T.-nacht. Daarin wordt onder meer gewezen op de jeugdige figuren beneden 14 jaar die onder invloed raken en onzeker over de met kapotte bierflessen bezaaide straten gaan. De vereniging vraagt de raad te willen bevorderen dat er geen bier meer wordt verkocht aan minderjarigen, om de verkoop van bier te verbieden aan degenen die zich daar de rest van het jaar ook niet mee bezighouden en om alleen verkoop toe te staan van dranken in een onbreekbare verpakking.

Het is niet zozeer de vuilnisbelt Assen die de politie in en om de T.T. de handen vol geeft, niet zozeer het vaderlandse gemeenschapsleven dat zich ontrolt, als wel de veiligheid. Nog voordat dit jaar in Assen het voorspel van de T.T. naar de climax groeide, toen iedereen nog onderweg was, kreeg de postcommandant van het postbureau Eelde van de Dienst Luchtvaart van de rijkspolitie, de wachtmeester 1e kl. A. Knege de RP 200 op bezoek met de opperwachtmeester J. H. Verdellen en de opper A. J. van der Spek. Zij stegen op met de kapitein G. J. Feijlbrief en de kapitein J. Schouten voor een verkenningstocht boven de aanvoerwegen en op de ochtend van de T.T. vloog de luitenant Van Etten

. . . klaar voor een verkenningstocht per R.P. 200 . . .

mee, hetgeen allemaal van groot belang was, aangezien de RP 200 een belangrijke schakel vormde voor het hele verbindingnet in de T.T.-organisatie: het oog van de rijkspolitie dat de hele slag kon overzien.

Voor de politie berust de organisatie op ervaring en op prognose maar ook op directe waarneming en directe actie of als het moet op improvisatie.

Alleen de uitkomsten van verkeersstellingen die bij elke T.T. gedaan worden, zijn onvoldoende. Het is wel belangrijk maar niet genoeg, te weten dat er in 1964 ruim 3000 auto's via Appelscha kwamen en bijna 6500 via Meppel. En de toename per jaar kan men wel aardig ramen, maar vormt toch ook maar een gegeven. „Toen ik in 1960 in Assen kwam,” aldus de kapitein Feijlbrief, „kwamen er 7000 personenauto's, in 1962 waren het er 15.000, nu minstens 18.000, maar we hebben parkeer-ruimte voor 21.000 auto's. De T.T. bestaat voor de politie uit drie grote delen: de stad Assen, met feest en kermis, met alle café's en winkels de hele nacht open. Dat probleem wordt vrijdags opgelost door de gemeentepolitie Assen en 21 man rijkspolitie, 's avonds om twaalf uur nog verder versterkt met 12 man van de gemeentepolitie Emmen. Op de T.T.-dag 's morgens om vijf uur komt er nog zestig man rijkspolitie bij om alle doorvoer door de stad te regelen. Deel twee van de organisatie is het circuit met de zorg voor de veiligheid op het circuit zelf en daaraan-voorafgaand de zorg voor het ordelijk parkeren. En deel drie is wat wij de Drenteregeling noemen, maar die zich uitstrekt tot in Overijssel, want ook in het district Zwolle heeft de overste A. W. de Vrieze een T.T.-regeling, vooral voor aan- en afvoer. Het gaat er om het verkeer zo snel mogelijk op de parkeerterreinen te brengen en na afloop weer zo snel mogelijk te laten vertrekken. In 1964 was drie kwartier vóór de wedstrijden begonnen vrijwel alles op de terreinen. Om kwart voor zes waren de wedstrijden afgelopen en om half acht waren alle terreinen weer leeg, ontdaan van 17000 auto's, 6000 motoren en 15000 fietsen en bromfietsen.”

Ook dit jaar liepen de zaken op rolletjes, dank zij de mannen die uit

. . . regeling bij Smilde . . .

alle ressorten naar Assen waren gekomen. Op de trainingsdagen waren al 40 tot 70 man uit het ressort Groningen ingeschakeld, een aantal dat vrijdagsmiddags na afloop van de training terugliep tot vier man, maar dat slechts voor kort. Uit een dik T.T.-politiedossier heeft de kapitein Feijlbrief ons uit de doeken gedaan hoe daarna de mankracht opliep: een avonddetachement van 13 man, om 12 uur 's nachts een nachtdetachment van 37 man, om 4 uur zaterdagmorgen 26 man en om vijf uur nogeens 220 man plus 25 beredenen, plus 13 man voor de verbindingen. In totaal waren er dit jaar 486 mannen van de rijkspolitie bij de T.T. betrokken, het vliegtuig met 2 piloten, 5 man van de sectie Bijzondere Verkeerstaken. Bovendien deden dertig reservisten uit Drente dienst.

Voor de verbindingen werkten er 3 netten: het bestaande r.p.-net in Drente dat voor de normale dienst, voor diefstallen, branden werd gebruikt, maar ook voor alle meldingen over aanrijdingen, die vooral in de nacht voor de T.T. bij het oprukken van de racende meute plegen voor te komen. Een tweede mobilfoonnet voor het circuit omvatte 13 posten waarvan enkele mobiele, plus een centraalpost en een relaisstation in een container. Het derde net, het zogenaamde Drente-net omvatte ook 13 posten, vaste en mobiele, onder

andere op solomotoren en de RP 200 plus 5 G.S.A.'s van groepen over wier grondgebied de grote aanvoer liep.

Zo werden op enorme lappen parkeerterrein voor bijvoorbeeld 3000 auto's of 6000 motoren alle voertuigen netjes neergezet. Het was altijd een probleem te weten hoe op een bepaald moment de stand van zaken was, zodat de zaak stopgezet kon worden, wanneer het ergens begon te wringen. De nieuwe verbindingsmiddelen, de rondrijdende mannen op motoren met mobilfoon en portofoons — dit jaar voor het eerst ook bij de beredenen ingezet — brachten de oplossing. Er waren dit jaar 18 portofoons in gebruik.

Ervaringen en prognoses zijn ook weer het uitgangspunt voor de hele opzet van volgend jaar.

Na afloop van de T.T. brengt iedere commandant rapport uit over de ervaringen, de fouten, de sterkte en hij doet ook suggesties voor verbeteringen. Dat betekent een pak rapporten, die niet zomaar op een grote stapel gelegd worden, maar in de winter worden verwerkt mét de uitslagen van verkeersstellingen. Want, in de winter wordt alweer de opzet gemaakt voor de volgende T.T., zulks in samenwerking met de T.T.-organisatie. Op die manier is het mogelijk de zaak „waterdicht” te organiseren, maar er blijven altijd verrassingen mogelijk. Dit jaar was

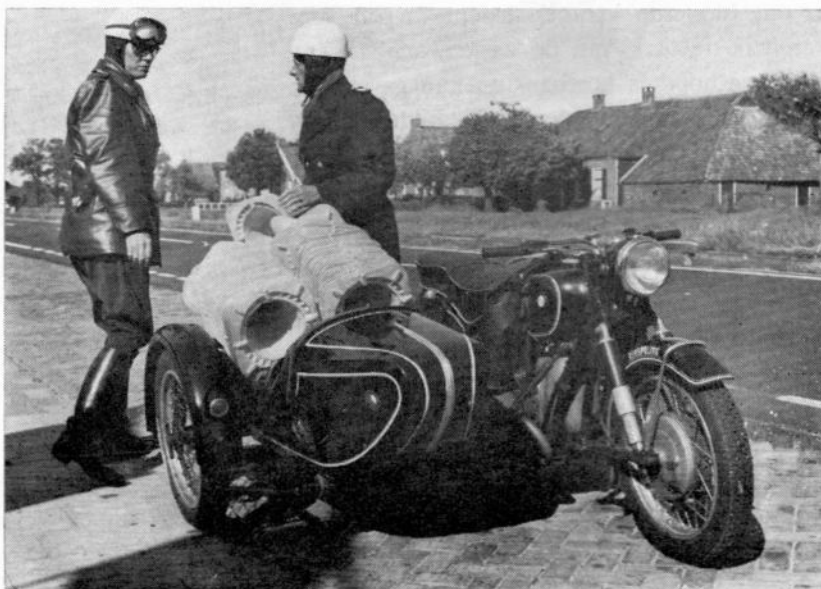

... alles kwam keurig op de lappen parkeerterrein en even keurig er weer af.

bijvoorbeeld vrijdags een relaisstation defect. P.V.D.-technici hebben de hele nacht gesleuteld. Om het toeval zoveel mogelijk uit te sluiten zijn er voor de aan- en afvoer ook allerlei switchmogelijkheden. „Als je met inschakeling van een vliegtuig het verkeer regelt en je ziet dat het bijvoorbeeld bij Hoozeven vastloopt, moet je direct om kunnen leiden,” aldus de kapitein Feijlbrief, voor wie er ondanks de organisatie vooraf van vrijdag tot zaterdagavond onafgebroken dienst in zat. „Je moet tenslotte kijken of alles volgens de plannen verloopt.”

Hij en de kapitein Schouten hadden op die vrijdag en zaterdag motoren ter beschikking om overal te kunnen komen en zij kwamen ook overal. Wie overigens meent dat er behalve het uitdokteren van de regelingen op de T.T.-dag en de voorafgaande vrijdag verder helemaal geen zorgen zijn, helemaal geen vreemde dingen gebeuren, heeft het mis. „Eén van de gekste dingen is, dat de T.T. elk jaar weer stralend weer krijgt. Niemand houdt er ook rekening mee, dat het nu weleens zou kunnen regenen,” aldus de kapitein. „En als het regent, zijn wij nergens, want dan

Vóór de TT-meute de parkeerterreinen verliet werden overal de afzettingen opnieuw aangebracht.

zijn de parkeerterreinen onbruikbaar, de auto's komen er wel op, maar niet er af. De vrees is ook, dat je iets gekks op de weg krijgt, een brandende bus of een gekantelde tankwagen. Daarom staan er altijd een paar takelwagens bij de commandoposten. Er zijn altijd weer vreemde verrassingen ook al heb je een nog zo perfecte organisatie waarin twee mensen van de verkeersgroep Assen zelfs drie weken bezig zijn geweest om overal richtingborden of draaibare wijzers te plaatsen, ook al heb je een reeks mobilfoonposten. De hele aanvoer komt eigenlijk als een compact blok op Assen afrollen en wordt verwerkt. Maar het kan gebeuren dat er mensen in de stroom meegestuurd worden, die op een van de parkeerterreinen aankomen, die helemaal niet naar de T.T. willen, maar het vliegtuig moeten halen op Schiphol of in Holwerd de boot naar Ameland. En dan zijn er natuurlijk nog altijd de vele zaken waarop bij de T.T. niet gelet kan worden. Er zullen best venters staan zonder vergunning en in de hele meute van vele honderden die zich laten vollopen, die de hele nacht feestvieren, die al of niet alleen in het bos slapen, gebeuren dingen die in strijd zijn met de normen van wet of moraal.” De kapitein Feijlbrief vervolgt: „Als de politie ook nog moest letten op openbare dronkenschap en prostitutie enzo, dan zou er nog 500 man politie bij de T.T. ingeschakeld moeten worden, al wordt er natuurlijk wel opgetreden tegen uitwassen. In de vrijdagavondse vuilnisbelt Assen, in de baaierd van ruim 120.000 hoofden en evenveel soms verdwaasde zinnen, van lawaai van mensen en motoren, een cocktail van bier en benzinedampen, regelde 500 man politie, gemotoriseerd of te paard, staande op kruispunten of zittend aan de mobilfoonposten, de eindeloze stroom van mensen en dingen die samenhangen met de T.T. Het publiek had meer interesse voor Redman en Bryans, voor Read of Duff of Hailwood, voor een bromfiets met tien versnellingen en daar was dat publiek ook voor gekomen, tenminste het merendeel van het publiek. De politie heeft gezorgd dat dat kon, want de politie won de strijd tegen de chaos . . .

B. den O.

De zanger . . .

De politierechter trok z'n gezicht in een plooi van plezierige herkenning.

„Hallo, die Piet!” zei hij.

„De goeie!” zei Piet. „Zit ik effen in me pech, dat ik op m'n ouwe dag nog weer es hier moet kommen!”

„Niet zo somber, makker,” zei de politierechter. „Wij kennen mekaar nou zo'n dertig jaar en je weet: ik wil met de jongens nog wel es wat doén. Ons kent óns, dat je 't weet.” „Dat is 't juist,” zei Piet. „Als je eenmaal de naam hebt en ze lopen naar de prinsemerij, dan gaat alles wat ze zeggen erin als een looien pijp. Gerust, meester, ik sta hier voor me niks.”

„Nou moet je niet proberen met mij de kachel aan te maken,” zei de politierechter.

„Doé ik niet,” zei Piet. „Maar ik ben d'r uit. Al jaren. Ik zit in de zang, en dat is een business, waar geen klabak wat op te zeggen kan hebben.”

„Daar hoor ik van op,” zei de politierechter. „Er is een beroemd dichter geweest en die heeft gezegd:

„Da wo man singt, da lass dich ruhig nieder — böse Menschen haben keine Lieder!”

„Precies,” zei Piet. „Ik wil 't best weten. In m'n tijd heb ik alles gedaan wat God verboden heeft, maar wat had ik aan die narrisjkat?”

„Heb ik altijd al gezegd,” zei de politierechter. „Maar nou heb je toch weer met de steun geknoeid.”

„Wat heb ik voor boodschap aan de steun?!” zei Piet. „Ik ben d'r demee uitgelopen, zó ziek werd ik ervan.”

„Dat is loffelijk,” zei de politierechter. „Maar 't gaat om vóórdat je d'r uit liep.”

„Eerlijk als goud,” zei Piet. „Laten ze 't me maar bewijzen.”

„Dat had je nou niét moeten zeggen, Piet,” zei de politierechter. „Je hebt de zaak voor vierhonderdzesenveertig gulden bezwendeld.”

„Niks, meester,” zei Piet. „Ze zeggen, dat ik de verdiensten van m'n vrouw niet heb opgegeven. Maar m'n vrouw liep in die dagen aldoor weg, omdat ze m'n kennissen niet mocht. — Nou mocht ik ze zélf

eigenlijk ook niet. Maar ja, wat wil je? Draai jij nou maar es je snufferd af als je d'r eentje van vroeger tegen komt. En nou kunnen we lang praten of kort praten, maar wat m'n vrouw, toen ze weggelopen was, in de lunchroom verdiende, maakte ze zelf op. Hoe zal ik dat dan voor de steun in moeten vullen?”

„Daar zit iets in, al mag 't niet,” zei de politierechter. „En hoe is 't nou met de vrouw?”

„Geschiewes,” zei Piet. „Als tortelduifjes. Omdat ik in de zang zit. Die van vroeger kijk ik niet meer an. Van de week heb ik nog met een stuk ijzer op me kop gekregen van de onderwereld.”

„Bravo,” zei de politierechter. „Dat gaat dan de goeie kant op. — En die zang? Hoe zit 't dáármee?”

„In de bajes geleerd, meester,” zei Piet. „Toen ik onderlaatst twee-een-half jaar op moest knappen. Nou sta ik in Zandvoort. Drie dagen in de week. Opera-concerten. 'k Heb de recensies bij me. Als u misschien effen zien wil?”

„Ik geloof je wel,” zei de politierechter.

„Vraagt u anders maar aan m'n advocaat van vroeger. U kent 'em wel.”

„Ik weet niet wat meneer de officier zal zeggen,” zei de politierechter. „maar ik zou 't beslist wreed vinden Zandvoort van je talenten te moeten beroven.”

„Een moeilijk geval,” zei de officier. „Piet is een van die mannen, die z'n verleden meetorst. — Ik zou zeggen een maand.”

„Dat arme Zandvoort,” zei de politierechter.

„Misschien dat u 't toch nog kan versieren,” zei Piet.

„Vooruit dan,” zei de politierechter. „M'n hand over m'n hart — Een maand voorwaardelijk. Met een proeftijd van drie jaar.”

„Daar kom ik wel doorheen,” zei Piet. „En de zesde van de volgende maand geef ik een nieuw opera-program. Als u interesse hebt? 'k Hou een plaatsie vrij.”

Toen maakte de officier een groots gebaar. „Ik doe afstand van hoger beroep,” zei hij.

. . . Sporttest voor de bereden groepen . . .

(„Op het matje bij de rechter”
door Jan Lamers, uitgave Elsevier)

Na de beschouwing die wij enkele maanden geleden publiceerden over Karate, moest — vonden wij — ook nader aandacht worden besteed aan het in ons land snel aan populariteit winnende Judo. Dit temeer omdat ook in eigen rijkspolitiekring veel aan Judo oftewel letterlijk vertaald aan „zachte kunst“ gedaan wordt. Wij prijzen ons gelukkig de heer P. Verheijen, voorzitter van de Nijmeegse judovereniging, bereid te hebben gevonden twee artikelen te schrijven, waarvan u hierbij het eerste aantreft.

JUDO

sport (met levensbeschouwing)

van vallen en opstaan, geven en nemen

Tokyo Metropolitan Police weet er ook wat van...

Het Judo dat vandaag in toenemende mate bekendheid geniet is het zogenaamde Kodokan-Judo, waarvan prof. dr Jigoro Kano de geestelijke vader is. Voordat prof. Kano de gereglementeerde wedstrijdsport Judo samenstelde kende men in Japan diverse soorten aanvals- en verdedigingsvormen welke waren samengevat onder de naam Jitsu. Er waren talloze jitsu-leermeesters die een min of meer eigen systeem hadden. Op welke wijze die verschillende vormen van zelfverdediging zijn ontstaan is een geschiedenis apart. Een der belangrijkste ontstaansredenen was het verbod aan enkele bevolkingsgroepen om wapens te gebruiken zodat men moest uitzien naar een andere vorm van verdediging. Ten tijde van prof. Kano begonnen die jitsu-scholen in verval te geraken, mede door het weer toenomen gebruik van wapens. Enkele Jitsu-meesters konden slechts in hun levensonderhoud voorzien door met in jitsu getrainde benden op roof uit te gaan. Het jitsu had dan op vuurwapens vóór geruisloos te zijn. Vanzelfsprekend deed dit de naam van het jitsu geen goed. Kano, die fysiek niet erg sterk was, ging op 18-jarige leeftijd, toen hij aan de universiteit te Tokyo studeerde, op zoek naar een goed jitsuleerelaar. Hij kwam terecht bij Teino-

suke Jagi, die hem enkele beginselen van het Teinosuke-Jitsu bijbracht. Kano werd enthousiast over de vele mogelijkheden die hij nu zag. Hij bezocht hierna ook enkele andere jitsu-scholen en leerde op die manier ook de vele andere systemen van zelfverdediging kennen. Op twintigjarige leeftijd begon hij zelf een schooltje. Hij onderwees een systeem dat hij niet, zoals men misschien zou denken, het Kano-jitsu noemde maar ...

KODOKAN-JUDO

Het judo is samengesteld uit de verschillende systemen die Kano kende en waar hij het voor hem „waardvolle“ heeft uitgehaald. Hij noemde het ju-do (zachte kunst) omdat hij deze wijze van lichamelijke opvoeding populair wilde maken. Dit zou hem, door het feit dat het jitsu in Japan inmiddels een zeer slechte naam had verworven, zeer zeker niet gelukt zijn indien hij zijn systeem het „Kano-Jitsu“ had genoemd. Kano, welke aan den lijve had ondervonden wat judo kan betekenen voor lichaam en geest was van één ideaal bezield: anderen hiervan mee te laten profiteren. Natuurlijk had hij met vele moeilijkheden, zoals accommodatie, erkenning en dergelijke te kampen.

Een belangrijk winstpunt betekende voor hem het toetreden van de Politie van Tokyo. De hoofdcommissaris van de Tokyo Metropolitan Police liet zijn keus op de Kodokan van prof. Kano vallen omdat in een ontmoeting tussen 15 judoka's van de Kodokan en 15 leerlingen van de Totsuka-jitsuschool de Kodokan met zeer duidelijke cijfers overwon. Van toen af stond de Kodokan te Tokyo in het middelpunt der belangstelling en heden ten dage loopt het aantal bij de Kodokan aangesloten judoka's in de miljoenen.

Ondanks een vrij goed begin heeft het nog jaren geduurd voordat Kano z'n systeem „rond“ had en nog steeds ontwikkelt het judo zich en wordt er aan alle kanten aan geschaafd en gedokterd.

PRINCIPES VAN HET JUDO

Voor prof. Kano was judo een soort levensbeschouwing, gesymboliseerd in het vallen en opstaan. Het belangrijkste was de concentratie, het steeds in gedachten er mee bezig zijn. Concentratie blijkt uit bedachtzame wijze waarop een judoka z'n kimono vouwt, zijn wijze van lopen, z'n houding op de judomat, de wijze van groeten en dergelijke.

Tegenwoordig gaat het judo steeds

meer tot de „normale” sporten behoren. Zoals de een gaat zwemmen of voetballen, gaat een ander judoën. Buiten het principe van concentratie (wat Kano het belangrijkste achtte) waren er nog meer beginselen. Ten eerste het principe van *kracht of gewichtseenheden*.

Bijvoorbeeld: twee mannen proberen elkaar te overwinnen. A beschikt over 10 krachteenheden, terwijl B maar over 8 krachteenheden beschikt. A gebruikt echter door technisch onvermogen maar 6 krachteenheden. B gebruikt door een juiste uitgebalanceerde techniek zijn volle 8 krachteenheden en zal ondanks dat hij fysiek zwakker is A toch overwinnen.

Een volgend grondprincipe is het „meegeven om te overwinnen” hetgeen wil zeggen dat indien men meegaat met de richting van de ontwikkelde kracht van de tegenstander, men z'n eigen krachteenheden bij die van z'n tegenstander kan optellen, hetgeen tenslotte ten nadele van de tegenstander komt.

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat een en ander niet zo eenvoudig is als menigeen weleens vermoedt. Wil men met succes bovengenoemde grondbeginselen in de praktijk toepassen, dan gaat daar vooreerst een zware, zeer zware training, onder deskundige leiding, aan vooraf.

UITVOERING

Een belangrijke handeling welke vooraf gaat aan een judoworp is de balansverstoring (Kuzushi). En tegenstander moet eerst door een technische of tactische handeling uit z'n evenwicht (balans) worden gebracht alvorens het met succes „indraaien der worp” mogelijk wordt. Vasthoudend aan deze principes heeft Kano een indeling gemaakt van alle judo-handelingen.

Deze indeling is zeer schematisch en voorop staat dat vele handelingen gecombineerd kunnen worden.

Vallen:

voorwaarts/zijwaarts/achterwaarts links en rechts, over een hindernis, spontaan en d.m.v. een tegenstander, met en zonder doorrollen.

Worpen: armworpen, beenworpen, heupworpen, schouderworpen, offerworpen (rug of zij).

Houdgrepen: dit zijn grepen waarbij de tegenstander gedurende 30 seconden met de rug op de mat gedrukt moet blijven.

Verwurgingen: Hierbij wordt door een greep aan de kleding of een klem van de arm of been de bloedtoevoer naar bepaalde delen van het lichaam afgesloten; de tegenstander geeft twee korte tikjes op het lichaam van de aanvaller, ten teken dat hij opgeeft.

Armklemmen/Beenklemmen

Nekklemmen:

Bij een klem wordt door hefboom-beweging druk uitgeoefend op een of meerdere gewrichten; het teken van opgave is weer twee korte tikjes.

Verder stelde Kano de eis dat een judoka blijk moet geven van een zeer groot vermogen om een judo-handeling min of meer gestyleerd en zeer nauwkeurig te kunnen uitvoeren en hiervoor stelde hij de „Kata-uitvoering” in. Men zou het „precisie-judo” kunnen noemen.

In het eerste kata (nage no kata), bestaande uit 5 series van 3 bijelkaar behorende worpen, komen de worpen gestyleerd terug; bij het tweede kata (katame no kata) vinden we het z.g. grondwerk, met name houdgrepen, verwurgingen en armklemmen terug.

Als men aan deze handelingen toe is behoort men al tot de vergeverderden, men is dan al kandidaat

★
De wachtmeester 1e kl. G. J. Tragter (groene band) „vloert” de instructeur J. Ebert met de schouderworp, zulks ten aanschouwe van andere Heerenveense Judoka's v.l.n.r. de districtsadjutant H. van Dalfsen, administrateur H. A. Bergsma en de wachtmeesters 1e kl. B. Zijlstra, S. Grijpstra en D. Keuning.

(Foto: Piet Grootendorst, Telegraaf)

De „poet“ van mei . . .

De „poet“ van mei j.l. met allerlei emolumenten, inconveniënten, toeslagen, vakantiegeld en hoe dat alles ook mag heten, was er een waarvan we er te weinig toucheren. In een gebruikte enveloppe van het gemeentebestuur van Dinges overhandigde de opper mij mijn pietermannen, allemaal briefjes, met zegge en schrijve negen losse centen. Hierbij trok hij een gezicht alsof het hele

JUDO (vervolg)

zwartebanddrager of dan-houder. Kano heeft bij de verschillende graden van geoefendheid die men kan bereiken een bepaalde kleur band aan de judoka toegekend. Bij iedere graad behoort een nauwkeurig omschreven hoeveelheid oefenstof.

Men kent in Japan de z.g. Kuy-graden 6 t.m. 1. 6 t.m. 4 draagt een witte band. 3 t.m. 1 draagt een bruine band. In de westerse wereld heeft men van 6 t.m. 1 ook 6 kleuren ingevoerd. Men vond dit n.l. beter aan de westerse mentaliteit aangepast. Men werkt hier nu eenmaal graag naar een bepaald examen om te zien hoe men wil z'n prestaties gaarne tussentijds in iets concreets zien uitgedrukt. Zo kennen we hier de 6e Kuy: witte band; 5e Kuy: gele band; 4e Kuy: oranje band; 3e Kuy: groene band; 2e Kuy: blauwe band en 1e Kuy: bruine band. De jeugd ontvangt weleens z.g. tussengradaties, b.v. witte-band met gele slippers, gele-band, gele-band met oranje slippers, oranje-band, enz. enz.

Na de Kuy-graden komen de Dan-graden. Van 1e t.m. 5e Dan draagt men een zwarte band. Van 6e t.m. 8e Dan draagt men een rood met wit geblokte band. Van 9e t.m. 10e Dan een rode band. De 11e en 12e Dan dragen wederom een witte band. Dit is symbolisch bedoeld. Men komt n.l. nooit uitgeleerd in de materie en hoe meer men er van af weet des te meer men gaat inzien hoe betrekkelijk weinig men toch nog presteert, vandaar dus weer een witte band.

bedrag uit zijn eigen zak kwam. Hoe die losse centen er altijd bijkomen, is me al jaren een raadsel. Nog niet éénmaal in de 20 jaartjes dat ik een Rijkswandelkostuum draag, heb ik een salaris ontvangen waarvan het getal kogelrond was.

Omdat ik vóór de officiële aangifte thuis, eerst mijn maandelijks uitkering altijd zelf passend maak, meent Moe in tegenstelling tot de waarheid dat we altijd ronde salarissen beuren. Dat is natuurlijk een grote denkfout.

Na de mei-uitkering, ontstond het stoute plan om met de helft van ons kroost inkopen te gaan doen. Moe nieuwe schoenen, Keesie een jasje, Alie moest hoognodig nieuwe jurkjes en de twee jongsten droegen óók al niks anders meer dan de tweedehands bullen die ik van mijn zus gekregen had in ruil voor een wringer. Op een ATU-dag togen we op pad. We namen er vier mee en vroegen aan de burens of ze zo lang op de drie jongsten wilden letten. Als je burens hebt die pas autorijden en in de verkeersregels nog wel eens met problemen zitten, vormt een dergelijk verzoek ruimschoots de compensatie tot juridisch advies.

Omdat in onze standplaats te weinig keus was, gingen we onze inkopen doen in een 25 km verder gelegen plaats, weshalve wij bij gebrek aan een autootje, „veilig, vlug en voordelig“ reisden, alles bijelkaar voor f 14,80. „Dat slaan we er wel uit“ zei Moe overtuigd.

In de trein had Keesie een oude dame al vijf keer tegen de AOU-schenen geschopt eer we het bemerkten. Het tuchtrecht eiste dat ik hem een tik gaf, wat tot gevolg had dat hij drie stations verder nog schreeuwde, meer uit gekwetste gevoelens dan van pijn. Met pepermint en wat plakkende drop kregen we hem stil. Opvoeden is nu eenmaal een vreemde zaak. Alie had op dat tijdstip alle bewondering voor een vriend paartje. De twee jongsten waren stil. Die plakten bijna aanelkaar van een ten dele

geconsumeerde lolly, waarvan de een bijna alleen nog het stokje over had en de ander met zijn vingers de daaraan behorende zoete bol zat te hervormen.

Een mijnheer, die van het toilet kwam, vormde de inleiding tot de zoveelste lijdensstatie. „Waar is die mijnheer geweest“, vroeg Alie onmiddellijk. Ma was zo verstandig om te vertellen dat daar de WC was, waarop beiden plotseling ook „moesten“. Er was te veel risico aan verbonden om deze mededeling niet au serieux te nemen, zodat Pa binnen enkele ogenblikken in volgorde van aankomst een nummertje excursie treintoilet mocht weggeven.

Alles verliep naar wens, tot Alie aan de beurt was. Vanwege de grote closetpot, mocht ik haar boven het betreffende gat houden, waarbij de bielsen en rails haar niet ontgingen. Vanwege het vele spektakel dat op een dergelijk toilet van een voortrazende trein meestal heerst, liep de conversatie niet op kousevoeten. Terwijl ik dochterlief zo goed en zo kwaad als het ging boven de pot hield kwam ik er niet onderuit om allerlei details, van noodrem tot WC-bril met vering, nauwkeurig uit de doeken te doen. Aan een warm gevoel op mijn knie voelde ik dat we ons doel vergeten waren. In de coupé was de conducteur net gearriveerd met de bedoeling een serie gaatjes in onze kaartjes te komen knippen. Wat vertwijfeld keek hij naar mijn natte broekspijp, terwijl ik koortsachtig naar de kaartjes zocht.

„Doet u maar rustig aan“, sprak de NS-er, doch hij vergat niet met zijn vingers zenuwachtig op de zitting te blijven trommelen. De kaartjes zaten in mijn zakdoek, die we gelukkig nog niet nodig gehad hadden. Omdat we het station van bestemming naderden veegden we ons kroost nog eens vluchtig langs de gezichten en maakten we ons op voor de volgende fase.

Aan de uitgang werden de kaartjes wederom verlangd. Die had Pa net zorgvuldig ergens opgeborgen. Toen hij die weer gevonden had, konden we gaan winkelen. Op dat tijdstip zat de helft van de A.T.U.-dag er op.

Wachtm. 1e kl. A. J. Jorna, Roermond

Groep Dalfsen kweekt goodwill op voetbalveld

door de opperwachtmeester
R. ZELLE te Dalfsen

Foto's: Wachtmeester 1e kl.
M. S. van Lenteren te Dalfsen

In Dalfsen rolde de bal gedurende vier dagen van kwart over acht 's morgens tot kwart voor zes 's middags in een sportief voetbaltoernooi voor de schooljeugd, dat voor de zesde maal is georganiseerd door het personeel van de groep Dalfsen der rijkspolitie. Financieel werden de rijkspolitiemannen gesteund door de burgerij en de schoolbesturen, alsmede door het gemeentebestuur van Dalfsen.

Zestien elftallen deden mee aan dit toernooi, dat is uitgegroeid tot een sportfestijn voor de schooljeugd van de hele gemeente. En meer nog, want heel wat liters chocomel zijn door de kelen van de jeugdige voetballers gegleden. En de prijzen? Die mochten er zijn. Begerige blikken uit guitige jongensogen gingen al twee weken vóór de wedstrijden over de prachtige bekens, medailles en standaards, uitgestald in een etalage van een juwelier midden in het dorp. Menige voorspelling werd gedaan en de kracht der elftallen werd in lange gesprekken gewogen. Wekenlang werd op elk open veldje in de gemeente getraind . . .

De wedstrijden zelf, gespeeld in drie pools in een halve competitie, werden alle geleid door politicambtenaren. De scheidsrechters hadden het soms wel even zwaar te verduren, want de elftallen werden aangemoedigd door de schoolsupporters. Door de „krachtige” leiding werden „proftrucjes”, zoals haken, blokkeren en rugduwtjes onmiddellijk afgestraft. Uitroepen als „Hup, Abe”, „Opruimen Daan” en „Prachtig gedaan, Eddy”, waren niet van de lucht. Wanneer sommige wedstrijden na verlenging moesten worden beslist met strafschoppen, dan werden de doelpunten bekroond met een oorverdovend gejuich en innige omhelzingen van de schutter. Het was werkelijk de moeite waard om de jeugd te zien strijden voor de eer van hun school. De finalewedstrijd in pool A tussen de elftallen van de R.K. school Lemelerveld en de R.K. school Dalfsen trok een enorme belangstelling, ook van ouders en volwassen voetballiefhebbers. Burgemeester J. M. E. Volgers van Dalfsen verrichtte de aftrap van deze wedstrijd en reikte na afloop de prijzen uit. De finalist kwamen

onder hoerageroep het veld op als echte interlandspelers en stelden zich in carré op, terwijl de mars „Koning Voetbal” werd gespeeld door de muziekvereniging „Excelsior”.

Burgemeester Volgers, de groepscommandant de adjudant Wieringa, hoofden der scholen en andere dorpsnotabelen waren erbij. De officier voor jeugdzaken in het district Zwolle, mej. N. B. Olthof, kon door dienstbezigheden niet aanwezig zijn, maar stelde de commissie in staat een nieuwe wisselbeker aan te kopen. De oude beker was namelijk definitief (drie maal achter elkaar) in het bezit gekomen van het elftal van de R.K. school Lemelerveld, winnaar van pool A. Ten behoeve van de prijzenkast der scholen werd tevens voor iedere school een rijkspolitievlaggetje in statief uitgereikt.

Tijdens een wedstrijd fluisterde een schoolhoofd de opper in het oor: „Wat wij niet kunnen, bereiken jullie. Bij ons luisteren ze soms maar half of helemaal niet.” De opper dacht zonder iets te zeggen: „Geen wonder mijnheer, draven in het vrije veld en steeds een beker chocomel, mijn liefje wat wil je nog meer.” Commentaar van de schooljeugd: „Mijnheer, ik vind het fantastisch.” Commentaar van de burgemeester: „Ik vind dit prachtig werk. Doe het elk jaar weer. Dit is een stimulans voor ander jeugdwerk.”

Natuurlijk kan de politie in deze tijd met toenemende werkzaamheden en krappe personeelsbezetting niet voortdurend bezig zijn met vrijetijdsbesteding voor de jeugd, maar men kan het wel zo stellen, dat deze vrijwillige inzet van het rijkspolitiepersoneel met alle daaraan verbonden werkzaamheden, waarbij menige vrije dag werd opgeofferd, in Dalfsen niet zonder uitwerking is gebleven. Menige „bromnozem”, die te Dalfsen door een controlerende rijkspolitie-man wordt staande gehouden, herkent in de „smeris” de scheidsrechter uit zijn schooljaren.

De ambtenaren der rijkspolitie in Dalfsen zijn er van overtuigd dat zij met dit werk, zowel onder de burgerij als de schooljeugd, een flink stuk goodwill hebben gekweekt en dat deze goodwill als een zuurdesem bezig is door te werken in de verhouding politie-burgerij.

... er werd onder alle weersomstandigheden gespeeld.

Foto's pag. 10: De finalisten opgesteld voor de „grote match”. In het midden de scheidsrechter ovmr. Zelle, met links en rechts wmr. 1e kl. De Oude en wmr. Brouwer, fungerend als grensrechters.

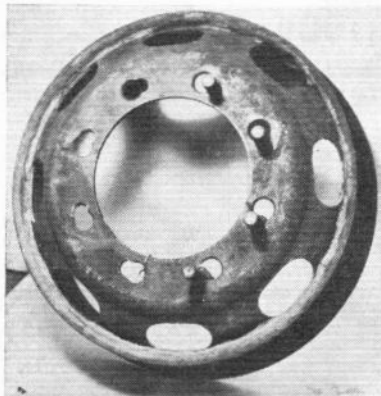
De aanvoerder van de R. K. school Lemelerveld kwam handen te kort om de wisselbeker en de 1e prijs in ontvangst te nemen. Burgemeester Volgers beloofde hem met een gul applaus.

Twee technische assistenten onder meer Toestand ernstig!

Het was wel héél toevallig dat ik er passeerde en het zag. Mijn aandacht werd getrokken door een drom nieuwsgierige en opdringende mensen. Daar tussenin: een onbewogen opperwachtmeester, die bezig was met zijn routine-onderzoek en de politiefotograaf, die het bewijsmateriaal op de plaat vastlegde. En dan tenslotte de bestuurder van de vrachtwagencombinatie die was uitgestapt en er nu, bleek van schrik en stom verbaasd bij stond . . . Nadat de omstanders zich van zijn roekeloze en misdadige wijze van rijden hadden overtuigd, spraken zij

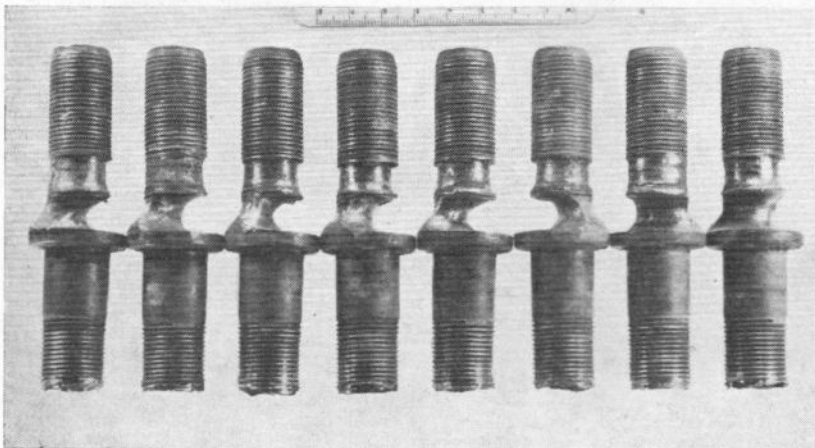

hun misnoegen tegenover de „verdachte” in alle toonaarden uit. Zo links en rechts werd er al gescholden „wegpiraat”! Het was daarom zeer tactisch van de opperwachtmeester de chauffeur weg te leiden naar het naastgelegen politiebureau. Zijn collega ging zich verder bemoeien met de twee technische assistenten, die nog steeds onder de wagen lagen. Zij waren onder de gehele lengte van de zwaar beladen trekker met aanhangwagen doorgestaan en daarom was het geen wonder dat zij van onder tot boven besmeurd waren met straatvuil en met vet en olie . . .

Zij kwamen tevoorschijn met 8 vrijwel geheel doorgesleten en afgevreten wielbouten en een wielschijf met 7 scheuren en uitgelubberde gaten. (zie bijgaande foto's, die voor zichzelf spreken).

De groep bijzondere controle

van „de Sectie Bijzondere Verkeerstaken” te Den Haag had een „Unit Zwaar Verkeer” opgesteld op het marktplein van een plattelandsgemeente. Een opperwachtmeester

als commandant van het team, bestaande uit drie politie-ambtenaren en twee technische controleurs. Wat mij direkt al opviel was het zo op rolletjes verlopende teamwork. Ieder wist zijn taak en plaats. Iedere man was ingesteld op een samenspel., in de duidelijke overtuiging dat het niet gaat om de roem van de enkeling, maar om de eer van het gehele team, dat er plezier in heeft defecten, afwijkingen en gebreken bij het „zwaar vervoer”, in het belang van de openbare veiligheid op de Nederlandse wegen, op te sporen.

De ogen van de G.B.C.

Zoals in vroeger jaren de valkerij, het vluchtbedrijf met jachtvalken op gevederd wild of klein haarwild werd bedreven, zo bezigt men nu bij toerbeurt, een politie-ambtenaar, die op een B.M.W. solomotor in de omgeving het passerende zware verkeer met kritische ogen observeert. Zit er een voertuig tussen waaraan hij gebreken ziet, of waarvan hij vermoedt dat er „iets mee is”, dan voert hij deze wagen(s) naar het controlepunt van de G.B.C. Daar is met de bekende gele kegels een testbaan uitgezet met in het midden de 60 cm brede wieldrukmeters met automatisch werkende klok voor het vaststellen van de belasting van elk wagenwiel, zowel links als rechts.

Controleurs ontgaat niets

Ik heb het gezien:
dat er wieldrukken van 6 tot 7000 kg werden gemeten;
dat er laadvermogens schromelijk werden overschreden;
dat er gescheurde velgen en chassisbalken, overbelaste en op sprin-

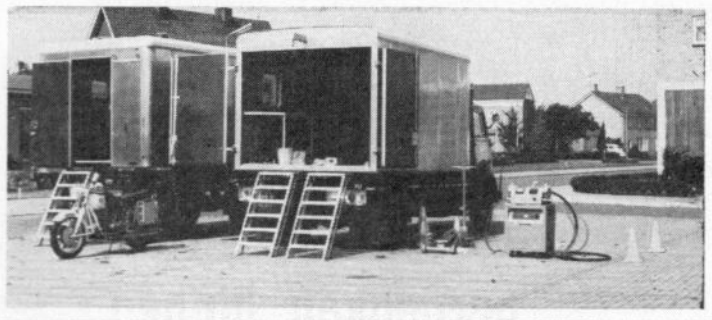

dere vrachtauto's

door de adjudant b.d.

D. F. A. VAN DEN BERG te Apeldoorn

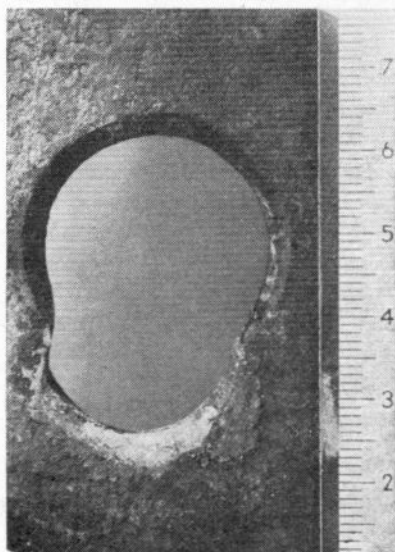
Foto's: Verkeersfotodienst 's-Gravenhage

gen staande dubieuze autobanden; glad afgebroken veerpakketten en totaal versleten koppelingen en stuur- en reminrichtingen van zeer twijfelachtig allooi aanleiding gaven, tot het uit het verkeer nemen van de betreffende onderdelen of in de ergste gevallen van de gehele wagen.

En voor al die dingen hebben in de eerste plaats de technische controleurs een fijne neus. Zij duiken met hun grote schijnwerpers onder de wagens door en geen plekje ontgaat aan hun aandacht. De overall's die zij 's morgens aantrekken, gaan niet eerder uit, dan aan het einde van een drukke maar welbestede dag. Uiteraard worden tegelijkertijd „de papieren” en de vervoersdocumenten gecontroleerd, terwijl bovendien de (juiste werking van) richtingaanwijzers, stop- en achterlichten en meer voor de hand liggende onderdelen van het motorrijtuig worden nagelopen.

En al kost deze „A.C.” dan ook

enige tijd, het is nuttig en nodig en zeer zeker verantwoord. Het wordt zelfs door menige chauffeur toegejuicht, omdat het ook zijn belang is dat zijn voertuig in goede conditie is. En dat laatste mankeert er weleens aan bij een combinatie van een „baas”, die zijn vervoersbelang, boven zijn onderhoudsplicht stelt. Want zuike „bazen” zijn er.

„Drie maanden geleden ben ik door jullie al in Zuidbroek gecontroleerd”, riep een chauffeur uit zijn cabine, toen hij door de B.M.W.-jager naar de weegbrug werd geleid. Er was niets aan hem te verdienen, want de ervaring had hem geleerd dat hij rekening moest houden met de mogelijkheid dat de G.B.C. overal in Nederland en op het meest ongelegen moment zou kunnen opdruiken.

Het-resultaat-van-de-dag waarop ik er-bij-was, bestond uit 37 geconstateerde overtredingen, waarvan in 17 gevallen procesverbaal werd opgemaakt en 20 waarschuwingen werden uitgedeeld. Uit het verkeer genomen: één personenauto, één aanhangwagen, een wiel met acht gevaarlijke bevestigingsbouten (zie foto's) en een totaal onleesbaar rijbewijs.

Er wordt soepelheid betracht als het nog met een waarschuwing afkon. Maar er volgt onverbiddelijk een „bon” als er een ernstig technisch gebrek aan het licht komt. In het laatste halfjaar boekte men ongeveer 3000 processenverbaal voor zware gebreken. En dat wil wat zeggen.

De D.A.F.-trekker met container, bevat de „werkplaats”, een complete inrichting, voorzien van alle mogelijke instrumenten, werktuigen en gereedschappen. Op en aan de wagen geel en blauw zwaailicht, luid-

spreker, schijnwerpers en mistlampen, zoals op een politiewagen gebruikelijk.

Naast een complete T.P.W.-uitrusting, behoren tot de standaard-uitvoering van deze werkplaats: een complete gereedschapskist voor elke T.C.; een gereedschapswagentje met spoelbak; een speciale 10-tons crick; een Porto-Powers apparaat, dat zowel hydraulisch als met handkracht kan worden bediend en gebezigd wordt bij de controle van zware autobanden, c.q. tot het optillen van de zwaarste wagens; een takel, tot het in de werkplaats opheffen van zware stukken en voorwerpen, vanaf de begane grond; dop-, ring- en steeksleutels in alle maten, vanaf 1 mm tot de grootste maat van 3 1/8 duim (= 8 cm) enz. enz. Alles is zeer doelmatig en van moderne uitvoering.

Er is reeds een Weaver-lichtsterktemeter aan boord, een instrument dat bij het in werking treden van de nieuwe Verkeerswet goede diensten zal kunnen bewijzen, evenals de Hartridge-Smoke-meter, welke nu reeds dagelijks wordt gebruikt om vast te stellen of een voertuig al dan niet teveel hinderlijk rook of damp uitstoot.

De container op de aanhangwagen is ingericht tot „politiebureau”, met schrijftafels, tikmachines, opbergkasten, stoelen en kapstokken. Er is T.L.-verlichting voor 12 en 220 Volt. Ja, er is zelfs een keukentje met butagas om te koken en voor de verwarming van de wagen. Er is een wasbak, een fonteintje en het nodige serviesgoed.

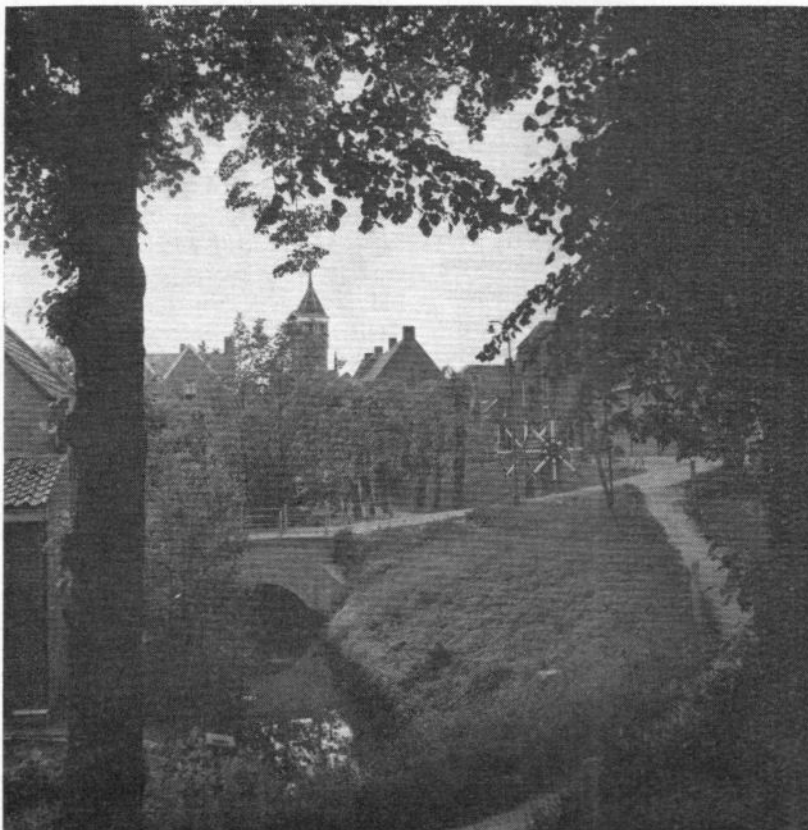
Er is momenteel nog een wagenstel in aanbouw en er zullen er nog enkele volgen. Het is nodig voor de verkeersveiligheid.

WILLEMSTAD: herdenken binnen oude vestingwallen

. . . maar herdenken niet alleen . . .

door de adjudant J. C. van der Hilst te
Willemstad en de wachtmeester P. J. Het-
tema te Fijnaart

Doorkijkje vanaf de wallen.

Aan het Hollands Diep, op zo'n dertig kilometer van Rotterdam en evenver van Breda, ligt Willemstad: één been in het verleden, (Willem van Oranje had de hand in de stichting en zijn naam werd aan de vesting verbonden), één been in de toekomst: knooppunt op de Beneluxweg en de Maasroute en na de afsluiting van het Haringvliet bij Hellevoetsluis en het Volkerak een watersportcentrum met grote mogelijkheden. Willemstad heeft zo enige bindingen met België: een humorrijke uit de tijd waarin de vesting met zeven bastions werd gebouwd, bijkans vier eeuwen geleden. Want, toen liet Willem van Oranje het materiaal voor de vestingbouw tot diep uit België halen, onder meer uit Mechelen waar de St. Romboutstoren 162 meter hoog zou worden, maar tenslotte maar 97 meter hoog werd omdat de rest van het materiaal in Willemstad was terechtgekomen. Een andere, bijzondere tragische band met België was het, die kort geleden Willemstad weer in het nieuws bracht. Voor de 20ste maal werd de ramp herdacht, die zich een kwart eeuw geleden voltrok over een convooi van schepen met Belgische krijgsgevangenen. Eén van de vier volgestampte rijnen, de Rhenus 127 liep in het Hollands Diep bij Willemstad op een magnetische mijn. De ontploffing betekende een alarmsignaal voor Willemstad, . . . doodsnoed voor honderden Belgen, waarvan er 139 verdronken. Dagenlang werden lijken geborgen en in Willemstad begraven. Aan de oever van het Hollands Diep is in 1950 een monument onthuld, waarbij dit jaar de twintigste herdenking plaats vond, die onder meer werd bijgewoond door de Belgische ambassadeur in Nederland, baron F. X. van der Straeten Waillet, die arriveerde onder escorte van twee motorrijders van de verkeersgroep Breda, vanwaar ook de districtscommandant, de majoor W. H. L. van Nijnanten kwam. Behalve de Belgische Militaire Kapel uit Antwerpen, was ook de Rijkspolitiekapel in Willemstad.

Vanaf de RP 25, geëscorteerd door de RP 9 en de RP 24 werd een krans gelegd op een boei op de plaats van de ramp, zulks na een kranslegging bij het monument. Na

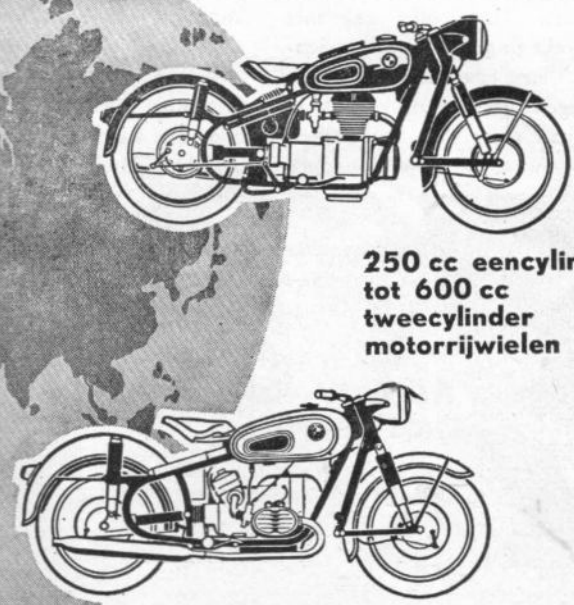
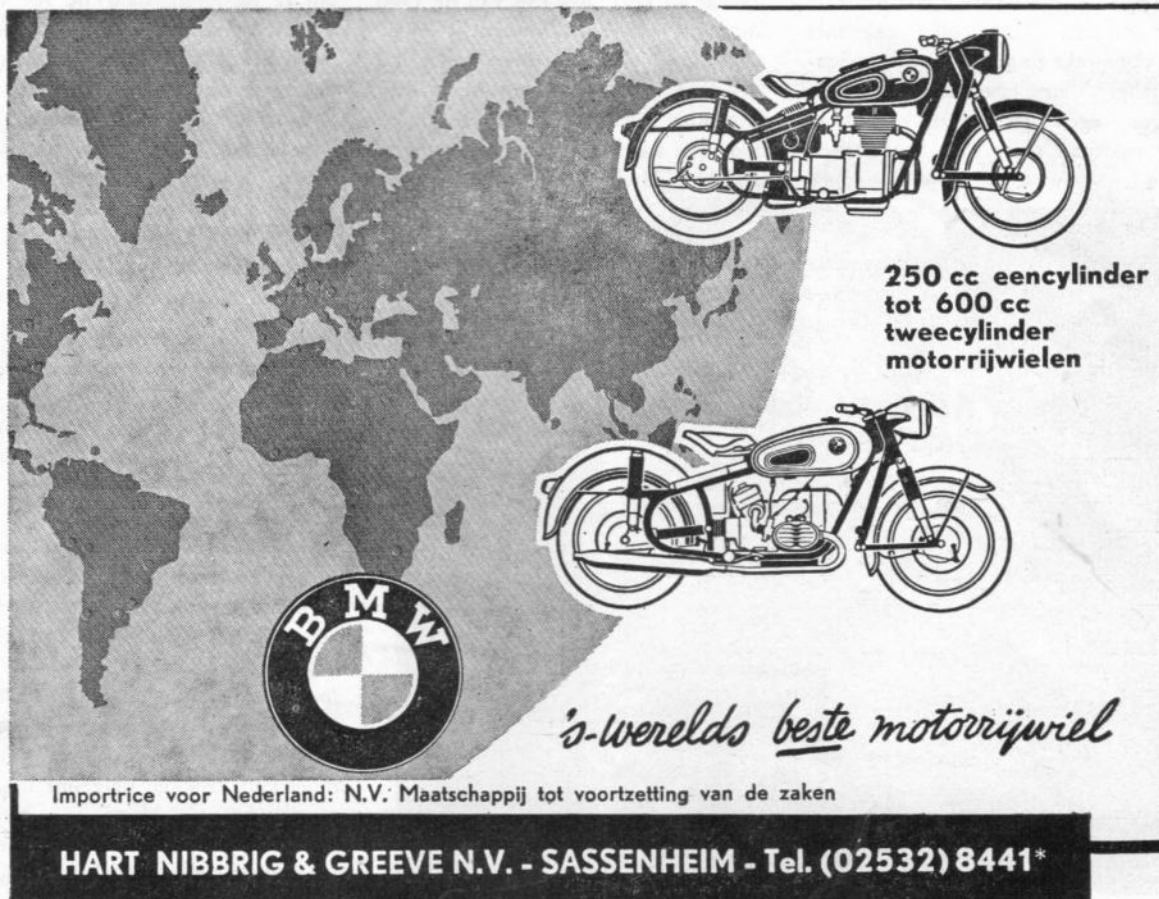
de plechtigheid werden enige Belgische onderscheidingen uitgereikt.

Zo werd burgemeester P. B. Bouman van Willemstad ridder in de Kroonorde van Leopold II, de gemeentebode ontving de daaraan verbonden gouden medaille. De overste P. C. Silver, districtscommandant van de rijkspolitie te Water te Vlaardingen, afwezig in verband met het koninklijk bezoek aan Zeeland, werd het erekruis van de Belgische Nationale Strijdersbond toegekend.

De jaarlijkse herdenking kan een reden zijn om Willemstad aan te doen, maar die reden is er elke dag, elke dag waarop wij vrij zijn. Overigens is herdenken niet het enige wat de bewoners van de stad binnen de uitstekend bewaarde vestingwallen doen en zeker niet het enige wat de bezoeker er zal vinden.

★

Havengezicht met d'Orange

**250 cc eencilinder
tot 600 cc
tweecilinder
motorrijwielen**

's-werelds beste motorrijwiel

Importrice voor Nederland: N.V. Maatschappij tot voortzetting van de zaken

HART NIBBRIG & GREEVE N.V. - SASSENHEIM - Tel. (02532) 8441*

*
**ruim terzijde
 van de
 Groene Kustweg**

Denemarken: *nothing rotten, vlag uit de hemel en smörrebröd...*

Hoestbuien op wielen rijden in land van 1000 idyllen...

There's nothing rotten in the state of Denmark, tenminste heel weinig. Misschien is het daarom dat de ruim vier miljoen Denen elke dag met een opgewekt humeur, in alle vriendelijkheid en gemoedelijkheid ja zeggen tegen het leven, ergens in hun rijk van meer dan vijfhonderd eilanden — waarvan er vierhonderd

onbewoond zijn — en tientallen schiereilanden. Die Denen leven allemaal op korte afstand van de 7400 kilometer lange kustlijn, dicht bij de zee, die door de eeuwen heen het Deense bestaan sterk heeft beïnvloed. Misschien hebben die Denen daarvoor een aangeboren gevoel voor de betrekkelijkheid van alle dingen,

een bespiegelend karakter een soort ingeboren rust die hen de tijd geeft om te luisteren, naar de zee en de wind en naar mensen, om te fantaseren en te romantiseren. Misschien ook heeft dat allemaal te maken met dat aparte, benijdenswaardige soort ingebouwde beschaving van de Denen en met het feit dat de curve van juichend tot bedroefd zacht glooiend op en neer gaat, gelijk het landschap van Denemarken waar land en volk zo typisch harmoniëren.

Alles samen is genoeg om snel naar Denemarken te reizen via de vogeltrekroute en langzaam terug te gaan via vele routes terzijde van de Groene Kustweg, die van Kaap Skagen naar het zuiden leidt.

Trekvogels hebben de mens al lang geleden duidelijk gemaakt dat de route van Scandinavië via de Deense eilanden naar Duitsland de kortste was. Al in de tijd van koning Waldemar II die in 1219 een veldtocht tegen de Esten ondernam, waarbij de Dannebrog oftewel de Deense vlag uit de hemel gevallen moet zijn, trokken pelgrims langs de vogeltrekroute. Maar pas in 1963 werd die goed bruikbaar met het gereedkomen van een brug (bijna 1 kilometer lang, kosten 50 miljoen

De veerboten geven meer te genieten dan alleen lekker eten...

gulden) tussen het vasteland van Sleeswijk Holstein en het eiland Fehmarn dat de Denen in 1864 kwijt- raakten aan de Duitsers en dat met die brug springplank werd naar het noorden, belangrijke schakel in de 6000 kilometer lange Europaweg E 4 tussen Lissabon en Helsinki.

De Scandinavië-express won er twee uur mee, want de nieuwe veerboten die tussen Puttgarden op Fehmarn en Rødby-haven op Laaland gingen varen slokken behalve een paar honderd auto's ook hele treinen op en tussen Rødby en Nykøbing werd 33 kilometer nieuwe spoorlijn gelegd, waarvan elke millimeter een Kroon heeft gekost, hetgeen trouwens nog minder imponerend is dan de 245 miljoen gulden die is besteed om de mens nu echt eens te laten trekken zoals de vogels. Dit plan werd in 1865 al geopperd door de Duitse ingenieur Gustav Kröhnke maar pas in 1958 zetten de Deense minister van verkeer Lindberg en zijn Duitse collega Seeböhm hun handtekening, tot vreugde van vooral de Scandinaviërs en van de bijna anderhalf miljoen passagiers die zich in het jaar voor het gereedkomen van de Vogeltrekroute nog lieten overzetten tussen het Duitse Grosenbrode en Gedser aan de zuidpunt van het Deense eiland Falster, samen met 165.000 personenwagens, 7000 vrachtwagens en bijna 100.000 treinwagens. Dat vervoer gaat nu niet alleen veel sneller maar het groeit snel, ook al zijn in Sleeswijk Holstein alle toegangswegen nog altijd niet klaar.

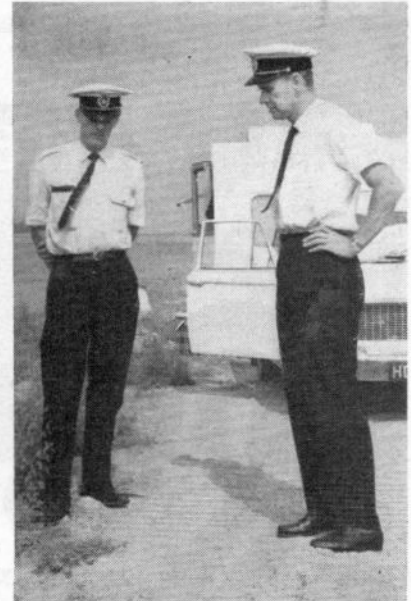
Ik had natuurlijk op Fehmarn kunnen blijven en kunnen meegaan met de steenduikers van dit eiland. Maar op Fehmarn drijft de weduwe van Hitlers vroegere rijkscommissaris in Tsjechoslowakije, Frau Heydrich en Gasthof en bovendien: Denemarken is immers een land om haastig heen te reizen en kalm terug te komen en, even voorbij Rødby, volgens nieuwe borden de poort naar het continent en vanwege de plotselinge toeristenstroom uitgegroeid tot nederzetting van veertig douaniers, waarbij bovendien het politiekorps versterkt is van vier tot zestig man, even daar voorbij ligt Maribo. Daar liggen de resten van het Brigittenklooster waaruit dit stadje ontstond, bij de oevers van een meer in een stads-

park. En aan de rand van datzelfde park slaan vriend en vreemdeling hun tenten op om openluchtmuseum Gammel Skovnaes te gaan zien, dat een idee geeft van de boerencultuur van Lolland en Falster. Dat mag, in dat stadspark kamperen. Alleen: geen afval neergooien, want de Denen zijn oerzindelijk en kijken misprijzend naar degene die een stuk papier achteloos weggooit.

Dat past ook niet bij een land als Denemarken, dat eindeloos weggolft in heuvels die steeds weer alles laten zien: een landschap van akkers en vriendelijke dorpen met allemaal witte kerkjes met zadeldaktorens. Daar staan er 1800 van (waarvan 15% Romaans) in dit land dat anderhalf maal zo groot is als ons land en waar een kwart van de ruim vier miljoen bewoners in de hoofdstad woont, zo een zee van ruimte overlatend voor mensen en voor kerkjes.

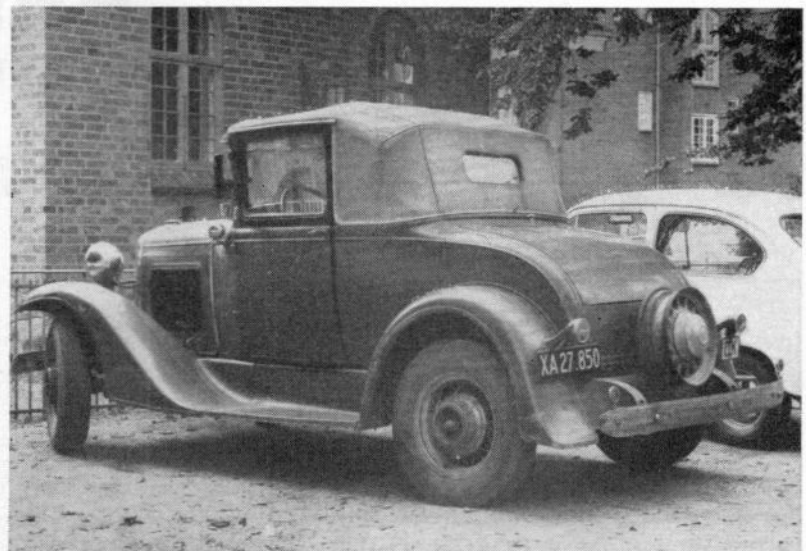
Dus: waarom niet meteen van Fehmarn op de enorme veerboot waarop één ding niet veranderde: voor zes gulden kan iedereen er zoveel eten als hij wil van de heerlijkste gerechten mét vis en mét het beroemde smørrebrød, waarvoor het woord sandwiches een belediging is. Probleem van de nieuwe verbinding, die krap een uur duurt: niemand kan zoveel eten als vroeger toen er drie uur gevaren werd. Oplossing: niet alleen snel reizen, maar ook snel eten!

„Het kan zijn dat er op de wereld even mooie plekjes zijn als Maribo, maar mooiere zijn er beslist niet”,

De politie houdt streng toezicht, zo heeft het. Maar dat is nauwelijks nodig voor de Denen en dit waren de enige politiemannen die wij buiten de steden zagen . . .

moet Kaj Munk eens hebben gezegd. Daarin had hij ongelijk en hij kon ook niet objectief zijn, aangezien Kaj Munk er is geboren. Dus liggen er alleen al in Denemarken zelf tientallen plekjes die minstens evenmooi, zo niet mooier zijn. De vreemdeling komt ze gegarandeerd tegen, aangezien Denemarken (althans in de zomer) geen land is voor haastige bezoekers, voor snelheidsmaniakken. Al op de veerboot is de vreemdeling in het bezit van een folder die duidelijk maakt dat van eind juni tot half augustus een maximumsnelheid van 80 kilometer per uur geldt voor alle wegen, behalve de autosnelwegen. Er staat ook op dat

In Denemarken rijden honderden oude auto's, vele compleet met „kattebak”. De snelheid is geheel overeenkomstig de zomerse maximumsnelheidsbepalingen . . .

Denemarken houdt van veiligheid. Zo is er de de benijdenswaardige bepaling dat auto's met aanhangers op het rechterspatbord een bordje voeren, waarop elke wielrijder kan zien dat er behalve de auto ook nog een aanhangwagen of caravan passeert. Het bordje is inklapbaar.

er een scherpe politiecontrole is, maar dat geloof ik niet meer sinds ik op een trip van drieduizend kilometer door dit land — behalve de verkeersregelaars in Kopenhagen — precies twee politiemannen heb gezien. En om het wat optimistisch te zeggen: meer zijn er ogenschijnlijk niet nodig, althans niet voor de Deense weggebruikers, want die houden zich wel aan de maximumsnelheid. Denemarken is immers geen land van maniakken.

Bovendien zijn vele Denen niet in staat om die snelheid te overschrijden, aangezien de ouwetjes het nog best doen. Ongeveer een op de vijftien Denen heeft een auto, maar onder alle Deense wagens zijn er duizenden van voor de oorlog, wagens die wij sinds Dorus „hoestbuiën op vier wielen” noemen, maar die fraai in de lak zitten, glimmend gepoetst zijn en goed rijden, ook al zijn ze in de tweede wereldoorlog, — voor Duitsers verborgen in schuren en onder hooi — op non-actief geweest. De Denen rijden er niet in om op te vallen, maar uit pure economische overwegingen. Niet alleen op benzine zit een forse belasting (ruim

100%), die grotendeels wordt gebruikt voor aanleg en onderhoud van het voortreffelijke wegennet in dit land, waar zelfs de tertiaire wegen mooi vlak geasfalteerd zijn. Maar behalve deze belasting, waardoor degenen die het meeste rijden in feite ook het meeste betalen, zit er een aanzienlijke heffing op nieuwe wagens, die in Denemarken danook aanzienlijk duurder zijn dan in ons land. En natuurlijk is er nog de wegenbelasting en de verplichte W.A. De oude auto's, soms halve museumstukken uit het begin van deze eeuw typen van al bijna vergeten merken, tientallen Fordjes en zelfs nog two seaters met onvervalste „kattbak”, sieren de Deense wegen. Ze halen geen honderd kilometer per uur meer, ze komen zowat aan die zomerse maximumsnelheid toe en dat is precies de juiste snelheid om Denemarken te „doen” en niet teveel te missen. Degenen die linea recta de Vogeltrekroute afrazen om zo snel mogelijk in Kopenhagen of in Zweden te komen, hebben ongelijk. Zij missen in elk geval Møn, een

brok idylle in de Oostzee, een van de eilanden die de Denen met fraaie bruggen bereikbaar gemaakt hebben. De brug tussen Lolland en Falster bij Nykøping is een dwerg vergeleken bij de Storstrømsbroen van 3,7 kilometer lang, die Falster weer met Seeland verbindt. Daar vlakbij ligt weer de Koningin Alexandrinebrug, die de 750 meter brede zee-arm tussen Seeland en Møn met twaalf bogen overspant en het de automobilist mogelijk maakt zo Møn op te rijden. En daar al heeft de bezoeker ontdekt, dat Denemarken — zakelijk gesproken een constitutionele monarchie met een regering waarin sterk socialistische inslag, een land met 74% landbouwgrond, 10% bos en 5% hei, moeras en duinen, een vriendelijk land met export van boter, vlees, eieren, vis, landbouwmachines, farmaceutische producten en vooral ook meubels en met een industrieel apparaat dat de productie in de afgelopen tien jaar zag verdubbelen — voor de bezoeker meer het land is van de duizend idyllen!

Abonnementsprijs noodgedwongen omhoog

Met ingang van de zevende jaargang van het Korpsblad Rijkspolitie zal het abonnementsgeld worden verhoogd tot f7,50 per jaar. Het is noodgedwongen en met spijt dat hiertoe het besluit is genomen: noodgedwongen omdat het voortbestaan van het Korpsblad Rijkspolitie als zelfstandig orgaan zonder prijsverhoging in het gedrang zou komen.

Er zijn namelijk in de afgelopen tijd verhogingen van de papierenprijzen, verhoging van lonen en clichékosten, alsmede van P.T.T.-tarieven geweest, die tot verhoging van de abonnementsprijzen van de dagbladen hebben geleid en nu ook prijsverhoging van het korpsblad tot gevolg hebben. Daarbij is er opnieuw naar gestreefd om de abonnementsprijs van het Korpsblad Rijkspolitie zo laag mogelijk te houden, reden waarom werd besloten het abonnementsgeld niet hoger te stellen dan strikt nodig is voor een sluitende exploitatie. Zowel uitgever als redactie hebben in een gezamenlijke bespreking over deze zaak de overtuiging uitgesproken, dat de lezers begrip zullen hebben voor dit met spijt en tegenzin genomen, maar niet minder noodzakelijke besluit.

Oplossing Jeugdpuuzel juni 1965

ZIJ WONNEN DE POCKETS:

De drie uitgelopen pocketboeken voor goede oplossers van de jeugdpuuzel zijn gewonnen door:

C. Veenbrink, Heren van Brechtlaan 7, Dussen-N.B.

Henk Poolman, Heemsteres 2, Den Ham-O.

Rinus Gerards, Oostzanddijk 16, Hellevoetsluis.

Hieronder de volledige oplossing:

Horizontaal: 2 bar. 5 gaar. 8 vos. 11 p.s. 13 tol. 15 ir. 16 wis. 17 ka. 18 aar. 20 gij. 21 r.m. 22 is. 23 kam. 24 som. 26 na. 28 ag. 29 aas. 31 kok. 33 raaf. 36 can. 38 ee. 40. sik. 42 np. 43 t.h. 44 p.a. 45 steen. 48 mal. 50 per. 51 gal. 52. tand. 53 olm. 54 Leo. 55 aak. 56 boom. 60 as. 61 Ans. 62 T.S. 64 Rob. 66 l.o. 67 B.P. 68 obool. 70 K.R.O. 71 Bata. 73 mof. 75 Ank. 77 m.m. 78 dik. 80 tomaat. 81 Leo. 84 op. 85 vol. 86 los. 87 lic. 89 z.o.z. 91 kom. 93 lam. 94 ver. 95 T.H. 97 non. 99 ge. 100 op. 101 sla. 102 als. 103 reef. 105 rot. 107 set. 108 C.S. 109 solo. 110 fregat. 111 reep.

Verticaal: 1 Spa. 3 A.T. 4 rog. 6 air. 7 arm. 8 vis. 9 os. 10 ram. 12 S.A.S. 14 lijn. 16. wig. 17 kas. 19 rok. 23 kan. 25 mos. 27 ar. 28 af. 29 Aa. 30 zeeaal. 32 kimono. 34 An. 35 Ap. 36 chroom. 37 balkon. 39 eens. 41 Kals. 43 teer. 44 paal. 46 T.T. 47 N.D. 49 L.M. 50 P.L. 51 ga. 56 B.B. 57 opa. 58 mok. 59 romp. 61 ark. 62 tam. 63 sta. 65 bol. 69 om. 70 kil. 71 bos. 72 aal. 74 fez. 76 nek. 78 dom. 79 tor. 80 tin. 82 oog. 83 roos. 84 O.M. 85 vaas. 86 les. 88 Cor. 90 zeep. 92 op. 93 l.l. 94 vlo. 95 T.E.E. 96 heg. 98 nor. 101 S.S. 102 al. 103 R.R. 104 Fa. 106 te.

Personalia

Wij herdenken

Adjutant
P. H. Haring
Goor
ressort Arnhem
☆ 16-9-1911
† 6-7-1965

Wmr. 1e kl.
L. Bekker
Reeuwijk
Rijkspolitie te Water
† 23-6-1965

van Avenhorn naar Den Oever.
Per 1-7-'65: W. Vermeulen, owmr., van Middellie-Kwadijk naar Wijk bij Duurstede; H. Leppink, wmr., van Jutphaas naar Vinkenveen en Waverveen; G. H. v. Bruchem, owmr., van Ipendam naar Leiderdorp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 8-6-'65: G. M. Brasser en E. de Vries, wmr., van Kapelle naar Westkapelle.
Per 1-7-'65: J. Vermeulen, off. 1e kl., van Leiden naar 's-Gravenhage; F. J. Laméris, adsp. off., van 's-Gravenhage naar Leiden; J. v. Scherpenzeel, adjudant, van 's-Gravenhage naar Utrecht; A. Langendoen, owmr., van Bergschenhoek naar Capelle a.d. IJssel; Th. v. Leeuwen, wmr. 1e kl., van Ben. Hardinxveld-Giessendam naar Dubbeldam; H. A. Hazendonk, wmr. 1e kl., van Nieuw Lekkerland naar Ben. Hardinxveld-Giessendam; P. Sintemaartensdijk, wmr. 1e kl., van Dubbeldam naar Bleskensgraaf.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 8-6-'65: C. M. P. Stam, wmr., van Son en Breugel naar Oirschot.
Per 16-6-'65: B. A. de Vries, owmr., van Deurne naar Nuth; J. Voortman, owmr., van Gulpen naar Schaesberg.
Per 29-6-'65: J. Tichelaar, wmr. 1e kl., van Echt naar Nieuwenhagen; H. P. J. Neijts, wmr. 1e kl., van Goirle naar Herpen.

RESSORT ARNHEM

Per 16-6-'65: G. H. ter Avest, wmr. 1e kl., van Twello naar Scherpenzeel; H. J. Hammerman, wmr. 1e kl., van Eibergen naar Varsseveld; J. H. Olt-hof, wmr. 1e kl., van Tubbergen naar Zieuwent.
Per 23-6-'65: G. v. d. Berg, wmr. 1e kl., van Zelhem naar Varsseveld.
Per 29-6-'65: A. J. Brouwer, wmr. 1e kl., van Nieuwdijk naar Duiven.
Per 1-7-'65: J. G. Alberts, wmr. 1e kl., van Ermelo naar Neede; A. J. den Boer, wmr. 1e kl., van Buurmalsen naar Driel; C. M. Koning, wmr. 1e kl., van Neede naar Hoog-Soeren; G. de Kruyff, wmr. 1e kl., van Raalte naar Boekel; E. Bos, adjudant, van Lienden naar Roden; D. H. Lammers, owmr., van Rouveen naar Staphorst; S. Meijer, wmr. 1e kl., van Gendt naar Lelystad.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-6-'65: M. J. de Jager, owmr., van Peize naar Schoonebeek; K. van Ingen, owmr., van Uithuizen naar Zwartsluis.
Per 1-7-'65: B. Binnema, owmr., van Ferwerd naar Buitenpost.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-7-'65: M. Dekker, wmr. 1e kl., van Zaandam naar Dordrecht.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-7-'65: Adjudant J. v. Scherpenzeel tot commandant v. parketgroep te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'65: Adjudant A. Langendoen tot groepscommandant te Capelle a. d. IJssel.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-6-'65: Adjudant B. A. de Vries tot groepscommandant te Nuth; Adjudant J. Voortman tot groepscommandant te Schaesberg.

RESSORT ARNHEM

Per 16-6-'65: Adjudant K. van Ingen tot groepscommandant te Zwartsluis.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'65: Adj. E. Bos tot groepscommandant te Roden.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot wachtmeester:

Per 20-5-'65: B. L. v. d. Horst te Heiloo; L. Muller te Ouderkerk a.d. Amstel.

Per 1-6-'65: M. v. Barneveld en J. C. J. Merts te Rhenen; J. L. M. v. Dijk te Castricum; R. Janse en L. W. Sjol-lema te Uithoorn; A. A. Koenis te Bergen-Binnen; G. J. Reurs en J. A. v. Vliet te Purmerend; P. v. d. Zee te Wijk bij Duurstede.

tot adm. ambt. C 2e kl. i.v.d.:

Per 1-1-'65: N. P. de Block en C. Tiller te Wormerveer.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-7-'65: A. Langendoen te Capelle a. d. IJssel.

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'65: P. Sintemaartensdijk te Bleskensgraaf.

tot wachtmeester:

Per 20-5-'65: A. A. v. Leeuwen te Capelle a. d. IJssel.

Per 1-6-'65: B. P. Wassenaar te Rozenburg; G. H. Erkelens te Hulst; L. W. de Koeljer te Westkapelle; J. Hamels, C. J. Kooijmans en J. F. W. Koppenhagen te Spijkenisse; J. v. Heukelum en A. C. Pollemans te Barendrecht; A. J. W. v. Holst en E. M. Smit te Wateringen; A. A. Contant en J. I. H. v. Lare te Oostburg; A. M. Vreeke te 's-Heer Arendskerke; M. W. Jeremiase en M. H. Zweedijk te Kapelle.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-6-'65: J. Berg te Lisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 16-6-'65: B. A. de Vries te Nuth; J. Voortman te Schaesberg.

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'65: M. Dierckx te Engelen.
Per 1-7-'65: G. de Kruijff te Boekel.

tot wachtmeester:

Per 13-5-'65: A. L. M. Mommers te Rijen.

Per 1-6-'65: J. Horijs te Horn; R. R. H. Walraven, R. Grooten en J. A. G. C. Peeters te Waalre; A. C. M. van Gestel te Dongen; H. P. M. Goltstein te Schaesberg; A. Hunze te Goirle; A. Kamerbeek te Best; J. A. M. Voorhorst te Kaatsheuvel; M. M. J. Goltstein te Eijdsen; A. Tijben te Uden; H. J. Uneken te Eersel; H. J. de Feiter te Geertruidenberg; P. G. S. M. Geurts te Simpelveld; B. Companjen te Woudrichem; A. M. A. Slagboom te Etten; K. H. M. Eikelenboom te Lieshout; H. G. Bruil te Schoot; K. R. Brink te Vlijmen; S. Reede te Vaals; E. L. Groeneveld te Nieuwenhagen; D. Bogert te Budel; R. J. Z. Naber te Stein; C. J. Koomans te Oud Gastel; P. J. M. Berghs te Swalmen; J. H. van Peppen te Zundert; G. J. A. van der Aar te Echt; C. D. Steenkuij te Heesch; J. M. Andriese te Son en Breugel; W. Kalsbeek te Drunen; H. W. Schuring te Terheijden en A. M. E. Bal te Erp.

RESSORT ARNHEM

tot adjutant:

Per 16-6-'65: K. van Ingen te Zwartsluis.

tot opperwachtmeester:

Per 16-6-'65: J. H. Olthof te Zieuwent.

tot wachtmeester:

Per 1-6-'65: P. Boonstra te Zaltbommel; F. Bos te Beek; F. Winters te Druten; D. Bakker te Nunspeet; A. A. H. Bosters en E. F. A. de Jong te Putten; H. B. Gelen en H. de Jonge te Haaksbergen; J. ten Hoopen en P. Jansen te Lochem; J. Kamp en R. Wijnman te Elburg; J. A. Kroes te Dalfsen; J. H. Sissing te Groesbeek; J. Veneman en J. Visscher te Dedemsvaart.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 16-6-'65: O. J. Hazekamp te Middelstum.

tot wachtmeester:

Per 1-6-'65: H. W. Baron en R. v. d. Laan te Eelde; E. Thalen te Zuidlaren; B. J. Nieland en C. Woltjer te Blijham; E. de Haan te Dokkum; A. Hornstra te Oosterwolde; F. v. d. Leij en T. v. d. Wal te Lemmer; H. W. J. Jonker te Scharmer.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester:

Per 20-5-'65: S. P. Kuipers te Vlaardingen; P. de Wit te Amsterdam-I.
Per 1-6-'65: H. de Jong te Dordrecht; J. Bouwmeester te Amsterdam-II.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'65: F. V. van Lingen, schrijver A te Waddinxveen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-6-'65: M. J. Alers, adm. ambt. C 3e kl. te Born.
Per 1-7-'65: C. A. Rijborz, schrijver te Eethen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-1965: P. W. K. Klootwijk, schrijver te Holten.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-7-'65: J. Vos, schrijver te Exloo; P. J. de Vreeze, schrijver te Franeker.
Per 12-7-'65: E. v.d. Haar, adm. ambt. C 3e kl. te Warffum.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-8-'65: Mevr. J. G. Franken, typiste A te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 30-6-'65: B. Karsten, owmr. te Bergen-Binnen; J. Th. Kijff, adjudant te Utrecht; C. J. Selier, owmr. te Haarlem.

Per 1-7-'65: A. Schippers, ambt. F. te Wormerveer; H. J. v. Hattum, schrijver A te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 24-6-'65: J. Chrispijn, rijksambtenaar E te Leiden.

Per 30-6-'65: P. C. Babijn, wmr. 1e kl. te Hulst; H. Timmerman, adjudant te Capelle a.d. IJssel; Chr. Wisse, owmr. te 's-Gravenhage; H. Wensink, wmr. 1e kl. te Wateringen.

Per 1-7-'65: J. Rietdijk, wmr. 1e kl. te Stolwijk; R. Groenevelt, adm. ambtenaar C 3 te Hillegom.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-6-'65: M. J. Alers, owmr. te Nuland.

Per 1-7-'65: L. E. Beemer, schrijver te Sprang-Capelle.

RESSORT ARNHEM

Per 30-6-'65: J. D. G. W. Brüggemann, wmr. 1e kl. te Zwolle; C. E. Groen, adjudant te Hedel.

RESSORT GRONINGEN

Per 30-6-'65: J. Faber, adjudant te Assen; J. W. Oberink, adjudant te Roden.

Per 1-7-'65: D. Rotman, wmr. 1e kl. te Coevorden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 30-6-'65: A. G. C. M. Eichhorn, adjudant te Amsterdam.

Ambtsjubilea

Owmr.
J. Vogel
Driebergen
Sectie Bijz. Verk.
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
A. M. Spanjer
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 22-7-1965

Owmr.
G. Hazeleger
Elst
ressort Amsterdam
25 jaar op 6-8-1965

Owmr.
J. Eikenhout
Nederhorst d. Berg
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. J. Nijhuis
Venhuizen
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
W. Temmink
Soestdijk
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. H. Ligtenberg
Aalsmeer-dorp
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
J. Velthuis
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
F. v. d. Werf
Wervershoof
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. W. Wisselink
Zegveld
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
B. B. Smits
Heinkenszand
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 29-6-1965

Owmr.
H. v. d. Vlekkert
Leiden
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 9-7-1965

Wmr. 1e kl.
L. v. d. Kruit
Rozenburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-7-1965

Wmr. 1e kl.
B. Mons
Middelbura
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-7-1965

Wmr. 1e kl.
D. E. Mooij
Haamstede-Burnh
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 13-7-1965

Owmr.
H. O. de Breed
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 22-7-1965

Adjudant
A. G. Baas
Barendrecht
ress. 's-Gravenhage
40 jaar op 28-8-1965

Wmr. 1e kl.
A. J. Verbout
Lisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-9-1965

Wmr. 1e kl.
A. v. Essen
Nootdorp
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
G. van 't Hoog
Pijnacker
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. v. d. Laan
Vierpolders
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
C. J. Lernout
Kloosterzande
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
W. Marchand
De Zilk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. F. H. Maters
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
C. A. Polderman
Oude Tonge
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
A. G. Slagboom
Lisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
S. P. v. d. Velde
Middelburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
D. Vonk
Groede
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
A. M. Westdorp
Tholen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. A. Runhaar
Zevenhoven
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-9-1965

Wmr. 1e kl.
H. B. van Dorst
Schaesberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-8-1965

Owmr.
B. Wielstra
Rijen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-8-1965

Wmr. 1e kl.
E. Offerman
Raamsdonk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 20-8-1965

Wmr. 1e kl.
G. Aarts
Asten
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. A. Aarts
Prinsenbeek
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
G. Bakkers
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
G. J. v. Beusekom
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
L. C. Bink
Bakel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
I. L. Blommert
Bakel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. van Bruggen
Rijswijk-N.B.
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
A. van der Dussen
Drunen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
H. G. C. Duijf
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. van Eijk
Veghel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. M. v. Ginneken
Lieshout
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. J. Grijsbach
Born
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
A. C. N. Huijser
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
B. J. Kronenburg
Vlijmen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
L. Meeuwisse
Sprundel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
H. W. Menting
Ossendrecht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
S. Meijer
Vlierden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. van den Ouden
Heusden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
W. Peters
Eersel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. Quaeflieg
Slenaken
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
W. J. Roos
Schaesberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
M. F. Schouren
Schaesberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
W. F. Spits
Oirschot
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
T. J. Stevens
Wanroij
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
H. Stooter
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
L. C. Toma
Arcen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. B. F. Versteegen
Beek en Donk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
H. J. Westerhof
Neer
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
K. J. Carbijen
Heel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 15-9-1965

Wvr. 1e kl.
W. A. Urlings
Wijlre
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 16-9-1965

Owvr.
B. de Wilde
Grave
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-7-1965

Owvr.
H. Th. Offenbergh
Doetinchem
ressort Arnhem
25 jaar op 5-7-1965

Wvr. 1e kl.
J. C. Feldkamp
Lienden
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Wvr. 1e kl.
J. Kersten
Losser
ressort Arnhem
25 jaar op 22-7-1965

Owvr.
L. W. van Hal
Lent
ressort Arnhem
25 jaar op 19-8-1965

Owvr.
D. Laning
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 21-8-1965

Adjutant
J. Steffens
Apeldoorn
ressort Arnhem
40 jaar op 26-8-1965

Owvr.
A. Aanstoot
Ittersum
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Adjutant
B. C. Blom
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
M. J. Bronk
Kesteren
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
J. W. Derksen
Warnsveld
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
H. Egberts
Maasdriel
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
C. v. d. Hoef
Malden
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
A. Kramer
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

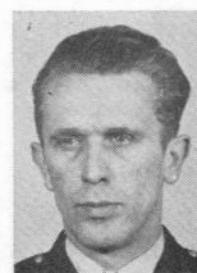
Owvr.
K. U. Kroeze
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
J. Krijgsman
Ubbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. van Kuik
Arnhem
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
C. J. Noordijk
Andelst
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
Th. W. van Schaik
Maurik
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
F. A. Steendam
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
G. v. Wijngaarden
Silvolde
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
H. v. d. Woude
Heerenveen
ressort Groningen
25 jaar op 3-1-1965

Wvr. 1e kl.
J. Klinkers
Winschoten
ressort Groningen
25 jaar op 13-7-1965

Owvr.
G. v. d. Wal
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 13-7-1965

Adjutant
J. v. d. Meulen
Noordbergum
ressort Groningen
25 jaar op 5-8-1965

Owvr.
B. J. Gerrits
Nijveen
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. Korringa
Noordbergum
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
K. J. Lassche
De Wijk
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
J. Miedema
Heerenveen
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Wvr. 1e kl.
H. Stijkel
Hoogeveen
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owvr.
G. W. Verbeek
Nes-A.
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Storno

portofoon

de kleinste die er is

3,3/4,4 centimeter dik, 7,2 centimeter breed en 19,6 centimeter hoog.

de sterkste die er is

Het robuuste gegoten lichtmetalen huis is écht onbreekbaar, wat van plastic of kunststof alleen maar gezègd kan worden.

de lichtste die er is

Het gewicht, slechts 750 gram, geldt voor de *complete* STORNO-portofoon met *ingebouwde* luidspreker en microfoon. Natuurlijk is het wel mogelijk verschillende soorten losse microfoons en luidsprekers of oortelefoons te gebruiken. Daarvoor is in een aparte aansluitplug voorzien.

Natuurlijk is er een veel en veel groter aantal technische details die stuk voor stuk evidente bewijzen zijn van een onweerlegbare waarheid:
de STORNO portofoon

de beste die er is

STORNO is één der grootste fabrieken ter wereld van mobiele radio-telefoons. Voor de **STORNO** ingenieurs en werkers is de portofoon niet één van de produkten waar op gezette tijden óók eens aandacht aan moet worden besteed. **AL** hun woorden en werken, **AL** hun denken en doen zijn gericht op één doel: perfectie in radio-telefoonapparatuur.

Alle inlichtingen en documentatie worden U gaarne verstrekt door
Ingenieursbureau

KONING EN HARTMAN N.V.

Haagweg Lsd 42 Den Haag Tel. (070) 68 54 50*

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 1 - SEPTEMBER 1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De „nieuwe mode” voor het Korps Rijkspolitie

In het vorige nummer publiceerden wij het nieuwe zomertenuë en het geklede tenuë voor het rijkspolitiepersoneel in de rangen tot adjudant. Dankzij de medewerking van het bureau centrale fototechnische dienst van de directie politie van het Ministerie van Justitie kunnen wij u meer tonen aangaande de nieuwe uniformen, die per 1 januari 1966 worden ingevoerd.

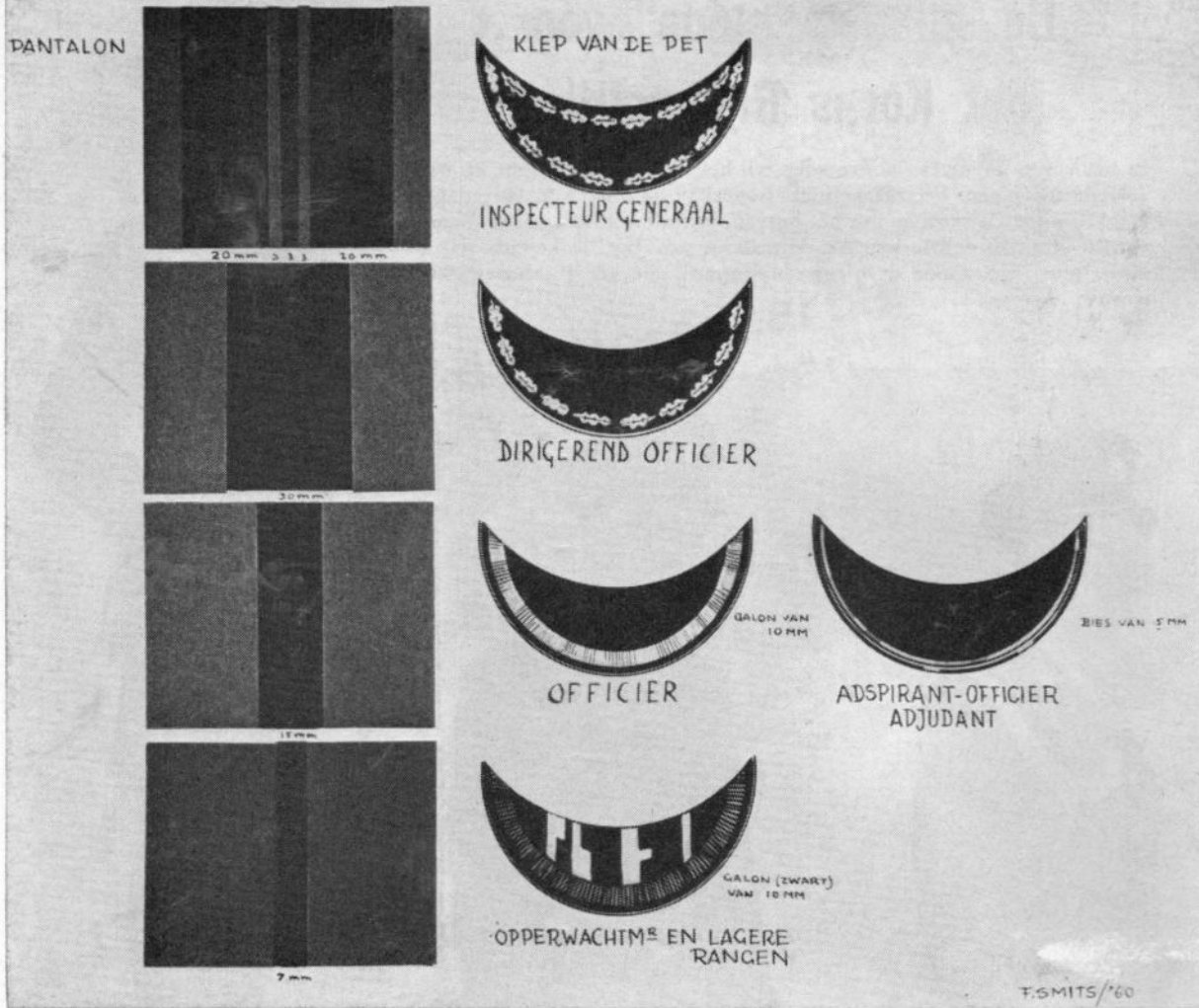
Foto links: Een officier 1e klasse in geklede tenuë.

Foto midden: Officier 1e klasse in dagelijks (zomer) tenuë met overjas.

Foto boven: Een dirigerend officier 3e klasse in ceremonieel tenuë.

ONDERSCHEIDINGSTEKENEN - KORPS RIJKSPOLITIE

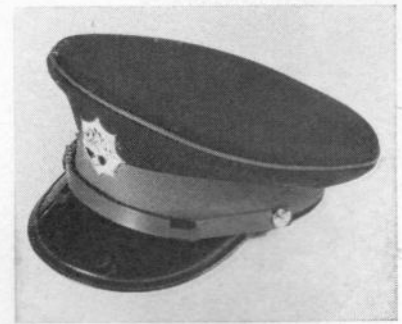
... van sterren en strepen

Dirigerend officier

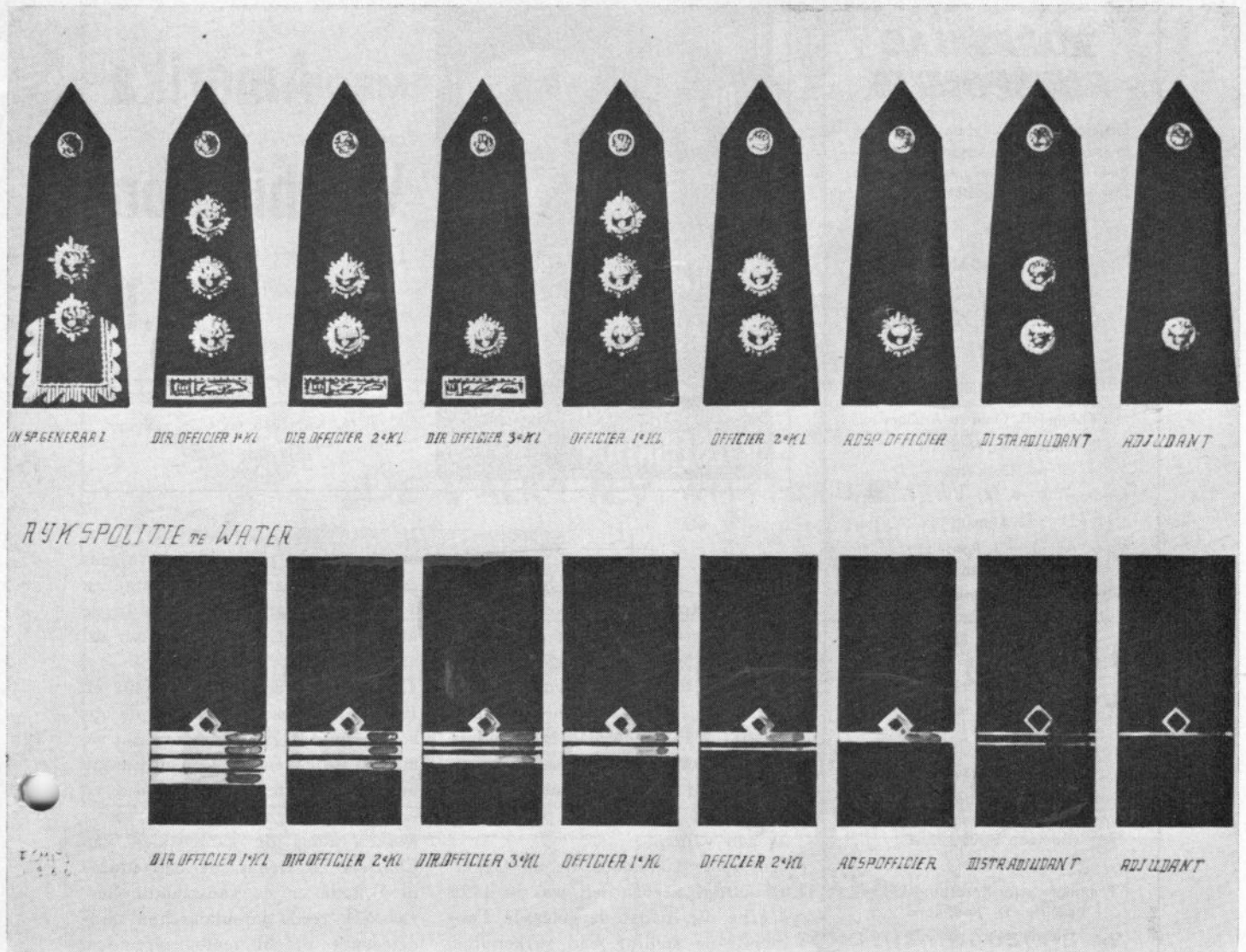

Officier 1e en 2e klasse

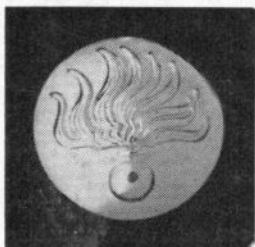

Opperwachtmeester tot en met aspirant

kleppen, knopen en zwaarden . . .

Het nieuwe uniform heeft deze embleemknopen

Het nieuwe rangonderscheidingsteken voor opperwachtmeester dat bij wijze van uitzondering reeds per 1 september 1965 gevoerd mag worden: „twee gekruiste zwaarden op een lauwerkrans, in zilverdraad geborduurd op nassaublauwe ondergrond“.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 1 — september 1965
VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekkum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Een vingerafdrukkenexpert van de F.B.I. Identification Division in Washington bij de vergelijking van materiaal.

THE
STORY
OF
THE
FEDERAL
BUREAU
OF
INVESTIGATION

Amerika Washington F.B.I.

door de adjutant

C. P. A. KANTERS te 's-Gravenhage

(I)

Nog weer kort geleden hebben zowel de Russische- als de Amerikaanse astronauten der tweelingprojecten met eigen ogen kunnen zien dat onze vertrouwde moeder Aarde kogelrond van vorm is. Dat was in de 15e eeuw nog even anders toen vele ontdekkingsreizigers meenden dat de aarde een plat vlak was waar je op een bepaalde plaats vanaf kon vallen.

Christopher Columbus, de uit Genua afkomstige zeevaarder, was in 1492 degene die, nadat de geleerde Toscanelli de stelling had verkondigd dat de aarde rond was, de steven van zijn scheepje, de „Sancta Maria”, vanuit Spanje naar het westen wendde in de hoop ook langs die weg in het reeds ontdekte Indië te komen. Dat Indië was tot dusverre en nog maar kort tevoren bereikt via Kaap de Goede Hoop. Toen hij dan ook ter hoogte van het door hem genoemde San Salvador land ontdekte meende hij de andere kant van Indië te hebben bereikt. Columbus heeft bij zijn leven nooit geweten dat hij een nieuw werelddeel had ontdekt en de Indianen — de natuurlijke bewoners van Amerika — hebben blijvend een verkeerde benaming gekregen. Dat „Amerika” was trouwens nog geen Amerika, want die naam dankt het aan Amerigo Vespucci, die er pas 20 jaar later kwam. Die eerste tocht naar Amerika was voor die tijd bijzonder vlot verlopen in circa twee maanden.

In 1965 kunt u om 9 uur van Schip-

hol vertrekken en reeds om 12 uur in New-York zijn (althans volgens de Amerikaanse tijdaanwijzing) en het ziet er naar uit dat men in de nabije toekomst zelfs vóór 9 uur zal aankomen.

Tussen die twee jaartallen 1492 en 1965 ligt de geschiedenis van de opbouw van een continent, waarbij we moeten bedenken dat toen in Europa buiten de resterende Romeinse en Griekse kunstschaten andere kunstwerken zoals de kathedralen van Chartres en Reims, de San Marco in Venetië en de vaderlandse Servaaskerk reeds jarenlang hun middeleeuwse pracht tentoonspreidden, Amerika nog in het stadium der blokhutten was en moest beginnen aan zijn opbouw en cultuur.

In Mexico en delen van Zuid-Amerika is vooral tengevolge van een sterk koloniseren door Spanjaarden en Portugezen veel van de cultuur van het Iberisch schiereiland overgedragen op die gebieden waaronder bouwtrant en taal, terwijl ook in die streken nog resten van een oude en hoogstaande beschaving bestonden (Inca's). Voor het overig gebied werden het langzamerhand koloniën van andere zeevarende mogendheden, waarin Nederland wonderwel maar een kleine rol heeft gespeeld. Een stukje dat we in Noord-Amerika bezaten, een schamel rotsachtig eilandje in de Hudsonrivier, is later de duurste betaalde grond ter wereld geworden nadat hier de kern van New-York was gevestigd.

Met Amerika dat de benaming voor het gehele continent is, wordt veelal

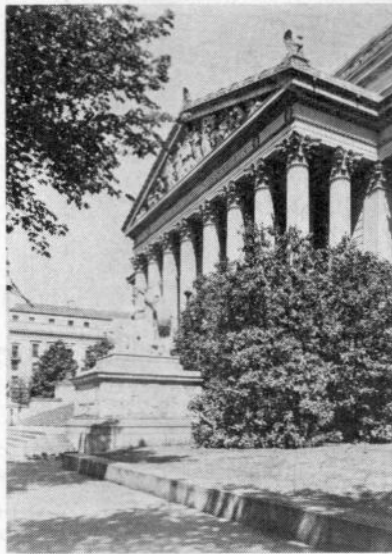

bedoeld het gebied van de Verenigde Staten van Noord-Amerika (United States of America) kortweg U.S.A. genoemd, welk land in oppervlakte na Canada en Brazilië komt.

In het bijzonder de U.S.A. werd voor velen het land van beloften en vele emigranten uit Europa maakten als „landverhuizer” de tocht westwaarts. Dat is trouwens het grote winstpunt van dat land geweest waar miljoenen mensen uit de oude wereld, maar ook Chinezen en andere volkeren het aandurfdren om alle banden met hun land te breken en met of zonder huisgezin in tamelijk wrakke schepen de Oceaan over te steken om een nieuw leven op te bouwen. Kolonisten, pioniers in hart en nieren, avonturiers, kerkelijk vervolgdren en slaven, zij allen hebben het Amerika van thans gemaakt. En al heeft dan de U.S.A. zijn middeleeuwen gemist, op het gebied van industrialisatie lag het reeds in het begin van de 20e eeuw ver voor op de oude wereld. Die voorsprong heeft het tot op heden behouden en zo neemt de U.S.A. op dit ogenblik de eerste plaats in bij de wereldhandel en de totale scheepstonnage. Het heeft de meeste TV-, radio- en telefoontoestellen van enig land. Enkele percentages geven het aandeel der U.S.A. in de wereldproductie aan, zoals automobielen 45%, elektriciteit 36%, staal 25%, petroleum 25%, papier 32% en dat bij een inwonertal van circa 190 miljoen of ruim 6% der wereldbevolking.

Het tot standkomen van een federatie van aanvankelijk koloniale staten is ook niet van de ene op de andere dag gebeurd. Het waren dertien Engelse koloniën, waaronder die gesticht door de Calvinistische Pilgrimfathers — Massachusetts, door de Rooms-katholieken uit Engeland — Maryland en door de Quakers onder leiding van William Penn, waarnaar Pennsylvania werd genoemd. Deze 13 koloniën hebben zich onder George Washington verenigd en zijn opgestaan tegen het Engelse bewind, dat al niet erg krachtdadig was. In 1787 kwam de Amerikaanse grondwet tot stand en de eerste president van de unie was Washington zelf.

Door zijn aanvankelijke verbondenheid met Europa had de U.S.A. legio

Het archief van de Verenigde Staten.

moelijkheden in zijn eerste ontwikkelingsstadium. Er begonnen zich reeds twee politieke stromingen te vormen die de basis zijn geweest van de huidige Democraten en Republikeinen. Door vrijwillige toetreding, koop of tijdens oorlogen der jonge natie werd het aantal staten uitgebreid. Zo werd Louisiana van Frankrijk, Florida van Spanje en Alaska van Rusland gekocht. In een oorlog met Mexico werden Nieuw Mexico en Californië veroverd en Texas terloops geannexeerd.

De eerste werkelijk grote moeilijkheid deed zich in 1860/61 voor,

waarvan we heden ten dage nog een nasleep beleven, het negervraagstuk. In 1854 werd definitief de Republikeinse partij gesticht die in haar verkiezingsprogramma zich keerde tegen de uitbreiding der slavernij. In 1860 won deze partij de verkiezingen en Abraham Lincoln werd tot president gekozen. Hierop reageerden de zuidelijke staten Z.-Carolina, Georgia, Alabama, Florida, Mississippi, Louisiana en Texas door uit de Unie te treden en een eigen federatie te stichten, de „Confederated States of America”, waarbij zich later nog voegden Virginia, N.-Carolina, Arkansas en Tennessee. In deze zuidelijke staten waren, in tegenstelling tot de noordelijke-, een groot aantal neger-slaven werkzaam. Het waren de werkkrachten — en goedkope! — op de vele plantages. Lincoln berustte hierin niet en zo brak de burgeroorlog uit welke tot 1865 zou duren en eindigde met de capitulatie der Zuidelijken. De unie was gered en de slavernij werd afgeschaft, maar de zuidelijke staten gingen een zeer moeilijke tijd tegemoet, vooral omdat weinig voormalige slaven er voor voelden om op de plantages te gaan werken en omdat er geen voldoende industrie was om deze vrijgewordenen als gewone arbeidskrachten op te nemen. Lincoln heeft de vrucht van zijn moeilijke beslissing niet mogen beleven, want enkele dagen tevoren

Het Witte Huis

was hij door moordenaarshand omgekomen in de hoofdstad van de unie, Washington. Honderd jaar later was er weer een president die verbetering in het lot van de vroegere slaven wilde door een streven naar gelijke rechten van de „white people” en de „negroes”. Ook hij kwam door moordenaarshand om het leven.

Via de TV hebben we, door middel van de kunstmatige satelliet „Telstar”, rechtstreekse reportages kunnen zien uit Washington — the Nation's capital — van de begrafenis van de jonge president John F. Kennedy en de beëdiging van zijn opvolger Lindon B. Jonhson.

Als eerste president van de nieuwe staat had George Washington de moeilijke taak om zo neutraal mogelijk de hoofdstad van de federatie te bepalen. Uiteindelijk werd daartoe een plek aangewezen welke geen staat bevoordeelde en welke op een grens tussen noordelijke en zuidelijke staten lag. Het was een stuk moerasachtige grond tussen de staten Maryland en Virginia en door deze staten ter beschikking gesteld, dat de naam Columbia kreeg en waarop als enige stad de hoofdstad Washington werd gebouwd. Er zijn meer steden en ook een staat van die naam in de U.S.A. Zodoende wordt Washington altijd aangeduid met het achtervoegsel DC (dit is district of Columbia).

Het gebied van deze kleinste staat is thans al te klein zodat bijvoorbeeld het vliegveld van de stad, het erekerkhof Arlington en het nationale defensiehoofdkwartier, het Pentagon, in de aangrenzende staat Virginia liggen.

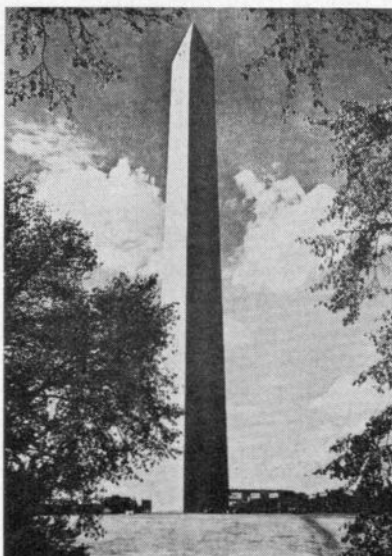
Al waren dan in 1791 de grensstenen door George Washington geplaatst, het is jarenlang een ongelijke plaats gebleven ondanks de schitterende plannen voor de aanleg van de hoofdstad der natie, welke door de franse architect L'Enfant waren gemaakt. Mede door de strijd tussen de Noordelijken en de Zuidelijken werd langzamerhand meer macht gelegd in de handen van de president, het federaal bestuur. Daardoor won de belangrijkheid van de hoofdstad en uiteindelijk werden in 1900 de plannen van die architect weer uit de kast gehaald en vrijwel ongewijzigd uitgevoerd. Een 120 m

U. S. Capitol

brede laan, de Mall, tussen twee heuvels vormt de kern van de stad. Op één daarvan staat het Capitol, de vergaderplaats van Senatoren en Afgevaardigden der staten. Op de andere heuvel priemt het Washington-monument, een obelisk van 170 m, zijn spitse top in de lucht. In zijn binnenste glijden twee liften op en neer en voeren de bezoekers naar het mooiste panorama van deze stad. Langs- of dichtbij de Mall liggen een groot aantal paleisachtige gebouwen waarvan de woning van de president „Het Witte Huis” beslist het mooiste niet is. Verschillende van deze gebouwen zijn opgetrokken in een Romeinse of Griekse stijl of een mengseltje daarvan. Het merendeel daarvan zijn regeringsgebouwen en musea.

Het als klassieke griekse tempel gebouwde Lincoln Memorial nabij de

Washington Monument

Potamac-rivier is gewijd aan de nagedachtenis van de Grote President. Het interieur bestaat slechts uit een karakteristiek beeld van Lincoln, die zittend uitkijkt over de Mall en het Capitol. Achter hem is de opdracht van het Amerikaanse volk gebeiteld:

„In this temple as in the

hearts of the people

For whom he saved the Union the memory of Abraham Lincoln is enshrined forever.”

De binding der verschillende staten wordt bijzonder tot uiting gebracht in het in Romeinse stijl opgetrokken „Archives of the U.S.A.” In een cirkelvormige zaal worden hier de traktaten tentoongesteld van het toetreden van ieder der lidstaten met als centrum, op een als altaar uitzijnde verhoging, de originele tekst der grondwet. De vlaggen der verschillende staten geven aan het geheel de nodige kleur.

Aan de overzijde van de Mall staat een wat minder imposante groep gebouwen, het Smithsonian Institute vormend, waar de geschiedenis van de grote natie beter te volgen is dan in traktaten of in duffe boeken. Hier staan de postkoetsen uit het wilde westen met de indrukwekkende treinen uit die tijd voorzien van baanschuiver en andere attributen welke we ons uit de Westerns kunnen herinneren, alsmede blokhutten en kledij. Veel is er ook te zien uit de jongere tijd, zoals de „Spirit of St. Louis”, het kleine eenmotorige vliegtuig waarmede Lindbergh als eerste de Atlantische Oceaan overstak. Het wordt overschaduwed door modellen op ware grootte van de Jupiter- en Atlasraket. (wordt vervolgd)

★
„Slippen“ onder het wakend oog van de
kapitein E. Spierenburg.

★

Eigen slipbaan van Korps Rijkspolitie in gebruik genomen

Tekst en foto's: Opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„Slippertjes“ hebben meestal nare gevolgen. Of men het nu in de figuurlijke of letterlijke betekenis van het woord bekijkt. Het is daarom zaak, er óf niet in verzeild te raken, óf als het door welke omstandigheden dan ook toch gebeurt, te trachten er met zo weinig mogelijk kleerscheuren weer uit te komen.

Nu gaan we vanzelfsprekend op de „figuurlijke slippertjes“ in ons (nette) Korpsblad niet nader in. Wel echter op de echte „slippers“, waaraan de moderne, gemotoriseerde mens maar al te vaak bloot staat en die speciaal voor het lichamenlijk welzijn bij- onder nadelig kunnen zijn. Ook het Korps Rijkspolitie ondergaat meer en meer de motorisering. Men komt er eenvoudig niet onderuit. De verkeersgroepen, de T.P.W.'s, de G.S.A.'s, de S.A.S.-groep, de Dienst Luchtvaart en de Sectie Bijzondere Verkeerstaken, zij alle zijn het gevolg van de met mammoetschreden aanstormende motorisering en mechanisering. Het behoeft daarom ook geen verwondering te wekken, dat ook het Korps Rijkspolitie vroeg of laat geconfronteerd zou worden met de noodzaak van een „slipbaan“.

Want is het niet zo, dat met de motorisering in gelijke pas de daar-

aan verbonden gevaren mee opmarcheren? Gevaren, die jaarlijks duizenden mensenlevens eisen. Waarbij we dan nog maar niet van de in de miljoenen gulden lopende materiële schade reppen. Elk middel dient daarom ter hand te worden genomen om deze gevaren zoveel mogelijk in te dammen. Voor de politie komt er dan nog bij, dat zij, als zijnde een instantie die geroepen is in de moderne verkeerskolos de orde te handhaven en de veiligheid mede te waarborgen, zelf een zo hoog mogelijke graad van rijvaardigheid moet bezitten. In de totaliteit van deze rijvaardigheid past zeer zeker de techniek van het slippen, of anti-slippen, voor de liefhebbers. Al zullen we in het kader van dit artikel de techniek zelf niet, of slechts zeer oppervlakkig benaderen.

Wat is er bij het Korps Rijkspolitie met betrekking tot dit onderwerp tot nu toe gedaan? Om daarover meer aan de weet te komen, kwamen we terecht bij de commandant van de Verkeersschool der rijkspolitie in Bilthoven, de majoor B. v. d. Meer.

Streven naar verbetering van rijvaardigheid

Het streven naar het bezit van een eigen slipbaan is mede het gevolg

van het streven naar verbetering van de rijvaardigheid. In het programma voor de anti-slipopleiding staat dan ook als doel vermeld: de bestuurder van een motorrijtuig te bekwamen in:

- a. het voorkomen van een noodlottige slip, door het leren onderkennen van de eerste symptomen van een slip en het aanleren van adequaat corrigerende handelingen en
- b. het voorkomen van een begin van slippen, door het leren onderkennen van rijmanoeuvres en omstandigheden, die slippen in de hand werken.

Geen klatergoud

Moet het bezit van een slipbaan als klatergoud worden gezien? Neen, zegt de majoor Van der Meer resoluut. Reeds mijn voorganger, de majoor Dek, zag het nut ervan in. Hij heeft er echter niet de tijd voor gekregen zijn plannen, om een slipbaan hier vlakbij de school te stichten, tot uitvoering te brengen. Toen ik hem opvolgde, ben ik in zijn voetsporen verder gegaan, omdat ik zijn zienswijze volledig deelde. Maar tussen plannen en de uitvoering er-

van ligt dikwijls een lange en moeilijke weg. Een baan bij de school bleek niet haalbaar, maar zoals zo dikwijls bracht ook hier een gelukkig moment de oplossing. Op een tocht langs de vliegbasis Soesterberg ontdekte ik eens een door de Duitsers aangelegde en niet meer in gebruik zijnde betonnen landingsbaan, een zogenaamde „dispersal” in goed Engels. Dat is het, ging het als een flits door mij heen. Gelukkig vond ik bij mijn chefs en zeker niet op de laatste plaats bij het Hoofd van de Directie Politie een willig oor. En toen ook de toenmalige basiscommandant, de kolonel De Boer, bereid bleek zijn volledige medewerking te verlenen, stond ons niets meer in de weg tot aanleg van een slipbaan over te gaan.

Al kwamen toen de problemen pas goed om de hoek kijken. Bij de oplossing ervan hebben wij veel steun ondervonden van de heer Rob Slotemaker, met wie wij uiterst prettige contacten onderhouden. Hij heeft ook onze slip-instructeurs opgeleid, al loop ik nu wel wat ver op de dingen vooruit, zegt de majoor lachend.

We wisten nu wel waar de baan moest komen, maar hoe, dat was nog een open vraag. Vooral de begrenzing van een dergelijke baan is be-

langrijk. Er bestaan verschillende systemen. Zo kan men o.a. de van de baan geraakte wagen smoren in zand of op tegels. We zijn op verschillende banen een kijkje gaan nemen. Tot in Hendon, een Londens voorstadje, toe. Daar is namelijk Europa's meest befaamde rijopleidingsinstituut gevestigd. Men heeft daar echter een ronde slipbaan en zover zijn we hier nog niet.

Na lang wikken en wegen is de keus gevallen op een begrenzing met autobanden. Het tweede probleem was het glad maken van de baan. Olie mochten we niet gebruiken, in verband met de omstandigheid dat de vliegbasis waterwinningsgebied is. We doen het nu gewoon met water en dat gaat prima. Toen eenmaal alle obstakels op papier waren opgeruimd, kon de Rijksgebouwendienst in actie komen. U kunt het resultaat straks zelf zien.

„Dispersal” werd slipbaan

Wel, we hebben het gezien en in een genoeglijk — zij het inspannend — siipuurtje praktisch ervaren ook. Wat eens een „dispersal” was is nu een prachtige, honderd meter lange en 7.50 meter brede, spiegelgladde baan. Niet minder dan tweeduizend autobanden, op vakkundige wijze verankerd, vormen de begrenzing.

Twee houten garages en een instructiegebouwtje completeren het geheel. Aan de hand van moderne hulpmiddelen wordt in het instructielokaal de theoretische zijde van het slippy en anti-slippy behandeld, al zal het zwaartepunt van de opleiding toch op de praktijk gericht blijven.

Het opleidingsprogramma vermeldt ondermeer: theorie slippy en correcties; remoefeningen op glad wegdek; remoefeningen onder nog ongunstiger omstandigheden (b.v. obstakels); onderkennen van het begin van een slip op glad wegdek en toepassen van correcties; hetzelfde onder nog ongunstiger omstandigheden; uitwijkmanoeuvre voor vast obstakel op aangegeven afstand (eventueel corrigeren van slip); twee op elkaar volgende uitwijkmanoeuvres, achtereenvolgens op rechter en linker rijbaanhelft (corrigeren van slip) en uitwijkmanoeuvre voor onverwacht verschijnend obstakel (corrigeren van slip).

Adjutant B. P. Emmelkamp, opperwachtmeester J. H. Karst en wachtmeester 1e kl. F. v. d. Werf zijn de bij Rob Slotemaker opgeleide instructeurs, die de kandidaten in de geheimen van de slippytechniek inwijden. Ook de kapitein E. Spierenburg, plaatsvervangend commandant van de Verkeersschool, volgde een opleiding bij de heer Slotemaker. Met hem hebben we in één van de twee thans beschikbare Volkswagens, die als een echte „botsauto” rondom in de bumpers zitten, de baan beproefd. Aanvankelijk wat angstig en onwennig, maar toen we eenmaal tot de ontdekking waren gekomen, dat ons hier echt niets kon gebeuren, met steeds meer plezier. Al moeten we er aanstonds aan toevoegen, dat we meer de kwaliteit van de begrenzing hebben beproefd dan wat anders en we verdenken de kapitein er nog steeds van, dat de „slippy” die hij ons (via de in de auto beschikbare handle) voor de neus draaide, nu niet bepaald de allerkleinste waren.

Toch heeft deze, zij het uiterst korte en zeer onvolledige slippy, ons de overtuiging geschonken, dat de nieuwe slipbaan een belangrijk winstpunt is in de rijopleiding van de rijkspolitieambtenaren.

De kapitein E. Spierenburg, de opperwachtmeester J. H. Karst en de wachtmeester 1e kl. P. H. Beuzenberg in afwachting van de volgende prestaties op de slipbaan.

JUDO

**niet in „enkele lessen“
te leren zoals adver-
tenties doen geloven**

... ook conditietraining en afreageren ...

door P. VERHEIJEN te Nijmegen

Bij een judo-wedstrijd trachten twee judoka's elkaar te overwinnen door middel van een technische handeling. Men is overwinnaar als men z'n tegenstander met een redelijke snelheid werpt, hem 30 seconden in een houdgreep houdt of z'n tegenstander tot overgave dwingt middels een technisch juist geplaatste armklem of verwurging. Ook kan men tot overwinnaar worden verklaard door de scheidsrechter, indien er geen resultaat als bovenomschreven werd behaald, maar dan aan degene die zowel taktisch als technisch de meerdere was. Hier moet dus duidelijk „resultaat techniek“ worden behaald.

Men moet zo'n wedstrijd zien als een spel dat twee mensen met elkaar spelen en waarbij men tracht elkaar te slim af te zijn. Dat het een spel moet zijn is ook zeer zeker de bedoeling van Kano geweest en niet het elkaar bevechten op „leven of dood“ zoals men helaas vaak thans op zogenaamde officiële wedstrijden ziet. Men ziet dan ook meestal diegene als overwinnaar die de meeste souplesse betoont en het minst gespannen is. Dit is misschien wel een van de redenen dat Anton Geesink toendertijd de hegemonie der Japanners kon doorbreken. Geesink was in die tijd tegen de Europeanen veel meer gespannen dan tegen de Japanners. Tegen de Japanners had hij op dat moment niets te verliezen. Indien hij had verloren betekende dat immers geen verlies van z'n prestige hetgeen van de Japanners niet kon worden gezegd.

Maar genoeg over de wedstrijd, anders zou misschien de indruk wor-

den gevestigd dat judo alleen beoefend zou kunnen worden als wedstrijdsport en niets is minder waar.

Judo als conditietraining

Men kan ook zonder dat men ooit aan wedstrijden deelneemt toch een goed judoka zijn en de judosport beoefenen als een soort conditietraining. Conditietraining als een vorm van lichamelijke opvoeding, zoals we die kennen van talloze „blijf-fit“-clubjes. Zoals de een zich bij zo'n clubje aansluit, gaat de ander judoën. Dit zal meestal het geval zijn bij de al wat ouderen die „iets“ willen doen om niet helemaal aan kantoorstoel of autostuur vast te roesten. Men traint dan bij een judoclub of -vereniging of formeert met elkaar een groepje.

Wat heeft een en ander nu voor waarde vragen sommigen.

De judotraining of judosport herbergt grote waarden zowel in pedagogisch, psychologisch als fysiologisch opzicht. Men leert zelfopoffering, overwinnen en (belangrijker nog) verliezen. Het reactievermogen wordt gesterkt, men leert een verstoorde balans herstellen. Bij het betreden der judomat vervallen alle rangen, standen, opvattingen en levensbeschouwingen en staat men tegenover elkaar als mens en zal men met de traditionele judogroet elkaar eerbiedigen. Doordat men door judobeoefening geestelijk geheel in beslag worden genomen, zal men zich afreageren ten aanzien van dagelijkse beslommingen, zorgen, nervositeit enzovoort.

Men leest echter vaak een adver-

tentie waarin men aangespoord wordt om toch vooral te gaan judoën, want het is zo goed voor het zelfvertrouwen. Men kan zich verdedigen tegen eventuele aanranders enzo.

Inderdaad; als men enige ervaring heeft in diverse situaties die zich bij een gevecht voordoen zal men wat meer zelfvertrouwen krijgen om bijvoorbeeld een donker laantje in te lopen (dit geldt dan in hoofdzaak voor de dames). Maar dan moet men er werkelijk geruime tijd intensief mee bezig zijn geweest en niet enkele lessen hebben gehad zoals sommige advertenties willen doen geloven.

Nee, in enkele lessen leert men geen judo en de jongelui die soms naar een judovereniging stappen om eens even wat grepen en worpen te leren, komen zeer bedrogen uit. Men moet gaan judoën omdat men zich aange trokken voelt tot deze wijze van vrijetijdsbesteding. Helaas is te vaak nog het motief dat men wil leren „knokken“.

Opvoedkundig nut

Wat opvalt als men een dojo (oefenruimte) binnenkomt is de rust waarmee de judoka's zich omkleden, zich naar de mat begeven enzovoort. Dit is een gevolg van de judotradities die bij een goede judoleraar streng worden gehandhaafd.

Men groet rustig met een lichte buiging voordat men de mat betreedt, ook groet men voor elkaar alvorens met judoën wordt begonnen. Hierdoor is het bijvoorbeeld al ondenkbaar dat men de mat op zou hollen.

Men leert zich dus te onderwerpen aan bepaalde strenge regels van eerbied en discipline en accepteert dit als heel gewoon.

Waarop ook heel streng wordt gelet is de hygiëne. Er worden korte en zeer schone nagels, korte haren, schone voeten, geëist. Door het lichamelijk contact — hetgeen bij judo nu eenmaal onvermijdelijk is — is de noodzaak van een en ander aan iedereen duidelijk.

Het judo bewijst zijn nut als opvoedingsmiddel reeds bij vele instellingen waar men de moeilijk bereikbare jeugd tracht op te vangen. Ook wordt judo momenteel veelvuldig beoefend op de zogenaamde „levensscholen”. Over het algemeen pakt men er juist die jeugd mee. De jongeren vinden het niet flauw en kinderachtig om te komen judoën en het eerste vaak moeilijke contact is gelegd.

De strenge judo-regels leiden hen dan wel verder in een goede baan. Men heeft wanneer men enkele (deskundige) lessen gehad heeft het gevoel dat er iets geleerd is en men maakt bij een goede opbouw van de oefenstof zeer snel vorderingen. Het voordeel is dat men niet maandenlang hoeft te oefenen alvorens men iets presteert. Ook al is men in het begin nog wat stijf en onhandig dan is er toch de voldoening van iets te leren en juist dit stimuleert dan om ermee door te gaan hetgeen weer tot gevolg heeft dat men de

geleerde bewegingen beter gecoördineerd gaat uitvoeren en dat men op deze wijze leniger en sterker wordt. Zo is men dan in een vicieuze cirkel beland wat tot gevolg heeft dat men steeds meer door het judo wordt „gegrepen”.

Bovenstaande geldt natuurlijk voor de meeste sporten, maar voor judo wel zeer in het bijzonder. Een zeer groot voordeel is ook dat men kan judoën van „vier tot tachtig”. Er zijn gevallen te over bekend van judoka's die de zestig reeds gepasseerd waren en nog steeds actief judoën.

Het judo-onderricht is ondanks de vaak grote groepen (30 à 40 pers.), individueel. Dit is mogelijk door de onderlinge instructie.

Bijvoorbeeld een oranje-banddrager kan reeds tijdens een les, uiteraard onder supervisie van een deskundige leraar, worden ingeschakeld om enkele beginners de eerste beginselen bij te brengen. Deze werkwijze kan bij nog zeer jeugdigen worden toegepast. Het is helemaal niet vreemd wanneer men tijdens een les aan de kleintjes op een apart gedeelte van de mat een jochie van 7 of 8 jaar „les” ziet geven aan z'n vriendje van 6 jaar en het vreemde is dat ze vaak van elkaar het snelste leren.

Over de waarde die het judo heeft in anatomisch-fysiologisch opzicht kunnen we kort zijn. Het judo geeft

een alzijdig, intensief bewegingsbeeld te zien. Iedere les wordt vooraf gegaan door een „warming-up” verder enige spierversterkende en lenigmakende oefeningen. De judo-handelingen zelf vragen naarmate men verder komt steeds meer van het coördinatievermogen. Men merkt een grote adembehoefte hetgeen wijst op intensief functioneren van hart en longen.

Wat de sportletsels bij judo betreft, zijn deze ongetwijfeld aanzienlijk minder dan bij boksen, voetbal of hockey. Het herhaaldelijk vallen (soms van hoofdhoogte) heeft absoluut geen nadelige gevolgen omdat de wijze van valbreken erop gebaseerd is de val te breken door een slag met een ontspannen hand of onderarm op de mat te geven, ongeveer een tiende seconde voordat rug of zijde de mat raken. Het is beslist pijnloos en zonder gevaar mits natuurlijk uitgevoerd op een deugdelijke judomat.

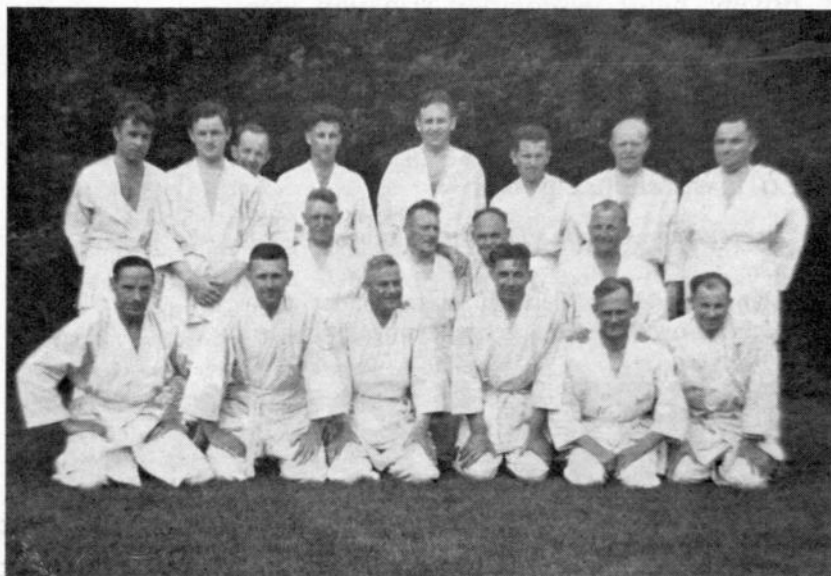
Judo in Nederland

We kunnen constateren dat het judo in Nederland de goede kant opgaat. Het enorm aantal bij de verschillende judobonden hier te lande aangesloten judoka's houdt een belofte in voor de toekomst. Ook de druk bezochte zwarte-band examens zijn een gunstig teken. Er zijn al scholen die het judo in het programma hebben opgenomen. Al met al gaat het de goede kant uit, al zijn we er nog lang niet.

We hebben Anton Geesink als wereld- en Olympisch kampioen, maar we hebben nog steeds geen judoka's die hem eventueel kunnen opvolgen. Er zal nog veel en hard moeten worden gewerkt en het is te wensen, dat de grote stap die in eerste instantie de diverse bonden moeten doen om tot één nationale judobond te komen, niet te lang op zich zal laten wachten.

★

Een groep Judoka's uit het District Middelburg die reeds enkele jaren geleden in het bezit kwamen van de gele band.

Bij het begin van de 7e jaargang

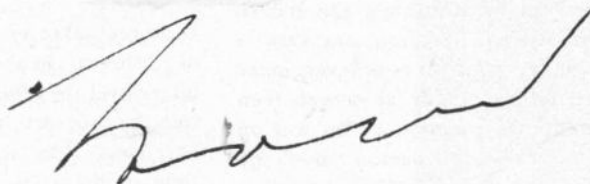
Hoewel het degenen, die nauw bij de oprichting van het Korpsblad Rijkspolitie betrokken zijn geweest nog voorkomt als gisteren of eergisteren dat al die voorbereidingen werden getroffen, leest u nu in het eerste nummer van de zevende jaargang. In die tijd is het Korpsblad — dat merkt de redactie steeds weer — een onmisbaar medium geworden voor het Korps zelf, maar tegelijkertijd een bron van voorlichting naar buiten. Dat blijkt uit de vrijwel constante kring van trouwe lezers in het Korps — ook onder de reservisten — en in de kringen van burgemeesters en bijvoorbeeld justitie. Twaalf nummers oftewel een jaargang vergen veel werk, veel zorg, veel voorbereiding. De lezerskring maakt dat al het werk zinvol is, de trouwe medewerkers in den lande zorgen dat het Korpsblad Rijkspolitie de moeite waard blijft.

Natuurlijk blijft er kritiek, want waar de kritische zin ontbreekt, blijven verbetering of vernieuwing uit. Daarom staan de kolommen van het Korpsblad open voor ieder die iets te zeggen heeft wat het Korpsblad kan verrijken, de inhoud kan vervolmaken, de voorlichting kan dienen.

Voorlopig past ook bij het ingaan van deze zevende jaargang een gevoel van dankbaarheid over wat werd bereikt en een woord van grote dank aan het adres van redactieleden, van trouwe medewerkers en van de duizenden trouwe lezers, die samen het voortbestaan verzekeren.

Arnhem, september 1965.

De voorzitter van de redactie-commissie.

P. OGM.

Reserve-adjutant E. Kronenburg te Leiden nam (noodgedwongen) afscheid

In Leiden heeft de reserve-adjutant E. Kronenburg na bijna een halve eeuw met ere het politie-uniform te hebben gedragen, (tegen zijn zin) afscheid genomen. In een bijeenkomst met groepscommandanten, of de reservisten-instructeurs, een deputatie reservisten en de voltallige staf hebben de districtscommandant Leiden, de overste L. J. van der Meulen, de adjudant D. van Buren, de adjudant A. Koerten en de reserve-wachtmeester Van Vuuren de scheidende adjudant terecht geprezen voor alles wat hij heeft gepresteerd en voor wat hij als mens is. Geschenken ontbraken niet. De adjudant Kronenburg zei het oneens te zijn met de ontslagregeling die hem tot afscheidnemen noopte.

Kolonel mr J. P. v. d. Steur weer hoofd bureau personeelszaken

De kolonel mr J. P. van der Steur, die in januari '64 buitengewoon verlof kreeg, ten einde in de gelegenheid te zijn tijdelijk de functie van hoofd-

commissaris van het Korps Politie Nederlandse Antillen te vervullen, is gerepatriëerd.

Hij is met ingang van 1 augustus 1965 weer ingedeeld bij de algemene inspectie en aangewezen als hoofd van het bureau personeelszaken, de functie die hij reeds van 15 februari 1952 had bekleed.

De overste G. J. Botterweg is eervol ontheven van zijn functie als hoofd bureau personeelszaken. Hij is nader ingedeeld bij de territoriale inspectie in het ressort Amsterdam en aangewezen in de functie van officier toegevoegd bij de territoriaal inspecteur aldaar.

Luitenant P. Y. Witteveen bij Staf district Eindhoven

Met ingang van 1 augustus 1965 is de aspirant-officier P. Y. Witteveen ingedeeld bij de staf van het district Eindhoven en belast met de functie van officier toegevoegd aan de commandant van dat district. De luitenant Witteveen werd op 13 augustus 1942 geboren te Tjerkwerd in de gemeente Wonseradeel. Hij behaalde het diploma H.B.S.-B te Bolsward en werd op 1 september 1961 toegelaten op het rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren in Hilversum. Na beëdiging van deze studie werd hij op 1 augustus 1964 benoemd tot aspirant-officier der rijkspolitie. Daarna deed hij een stage bij de gemeentepolitie Wasse-

naar.

Forse windstoot kan scheve toren vellen

Claxonneren verboden bij de campanile . . .

Wie de toren van Pisa nog wil zien en beklimmen moet zich haasten: de Italiaanse professor Gustav L. Colonnetti, oud president van het nationaal centrum voor wetenschappelijk onderzoek van Italië heeft enkele dagen geleden bekendgemaakt dat de toren wankelt. Het 55 meter hoge bouwwerk siddert bij een geringe windvlaag al tot in z'n grondvesten en volgens professor Colonnetti kan een forse windstoot of een onbetekenende aardchok het einde worden van dit wereldberoemde bouwwerk, dat in de loop der eeuwen door miljoenen is bezocht omdat er nergens elders een toren overeind blijft die ruim vierehalve meter uit het lood staat. Deze berichten zijn niet zomaar mededelingen op losse schroeven, maar ont-

stellende feiten, gebaseerd op recente onderzoeken met moderne instrumenten. Het verdwijnen van de scheve toren zou voor Pisa een verlies van een bijna 700 jaar oud monument en ook het wegvallen van een zeer belangrijke toeristische trekpleister betekenen.

Eigenlijk hebben Leeuwarden en Pisa veel gemeen, heb ik bedacht; beide steden ontstonden aan de zee, beide steden hebben rond 85.000 inwoners en beide hebben een scheve toren. Alleen, de toren van Pisa is beroemder want hij is schever, maar beide torens waren al scheef toen de bouw nog maar goed en wel op gang was. Bouwmeester Bonanno Pisano zag het al in 1173, hetzelfde jaar waarin de eerste steen was gelegd. Maar men bouwde rustig ver-

der en men construeerde een beetje tegen de helling in vanaf de derde van de zes verdiepingen die elk aan de buitenzijde door een kolommenzuil afgesloten een zo fraai effect aan het bouwwerk geven. Het heeft allemaal niet veel uitgehaald en Bonanno kan nauwelijks iets worden verweten, want de bouw werd tenslotte toch stopgezet en pas in 1272, na de dood van de bouwmeester, voltooid.

De toren zakte verder en in de loop der eeuwen hebben bouwkundigen uit vrijwel de gehele wereld van tijd tot tijd nieuwe adviezen gegeven over wat Pisa te doen stond. De jongste metingen van professor Colonnetti zijn door tientallen andere voorafgegaan. Al in 1328 is men in Pisa aan het meten geweest, zij het dan met aanzienlijk primitiever middelen. Er is gedokterd aan de fundamenten, maar het gaf allemaal niets. In de vorige eeuw werd de scheve toren nog twintig centimeter schever. En in 1933 is er 93 ton cement in de bodem gestort, maar nochtans nam de helling met omstreeks een millimeter per jaar toe tot 4,56 meter. Waarschijnlijk is het allemaal mede een gevolg van de bodemgesteldheid: het dichtgeslibde lagunengebied van de Arno, waaraan de eens zo rijke koopstad en havenplaats Pisa is ontstaan. Toen lag de stad trouwens nog aan het water, de Romeinen hadden er een deel van hun vloot en in de elfde eeuw werd Pisa zelfs een zelfstandige staat, de eerste en een machtige, die tevoorschijn kwam uit de felle strijd om de macht van de Paus of die van de keizer, de strijd tussen de Welfen en de Ghibellijnen, waarbij Pisa aan de kant van de keizer stond. De Pisanen dreven de Saracenen van Sardinië in zee. Zij roofden zes geladen koopvaardijsschepen uit de haven van Palermo en begonnen met de baten uit die buit in 1063 de bouw van de

★
... met de
hartelijke groeten
van de adjudant.
P.S.
Rechtzetten
is voor mij
routinewerk,
zodoende ...

★

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Schulz .

fraaie dom waarvoor de scheve campanile van Pisa de klokketoren werd.

Na een rit door een heuvelachtig-landschap met olijftuinen, met cypressen, die regelrecht naar de hemel wijzen, met stoffige of modderige binnenwegen, waarop buffelwagens nog geregelde verschijningen zijn, door dalen waaruit op warme dagen de hitte zinderend opstijgt, is het een sensatie de 294 treden van de scheve toren te beklimmen. Niet om dat klimmen zelf, en ook niet alleen om de gedachte dat een klein aardschokje het einde van toren en klimmer kan betekenen. Immers, het is nu ook al zover gekomen dat de president van de associatie van de kathedraal van Pisa, professor Enrico Pistolesi een plan heeft ontvouwd om de klokken in de scheve toren te elektrificeren om het bewegen ervan en vooral de vibratie tegen te gaan. Het is meer een complex van gedachten dat de bezoeker bespringt, waardoor de beklimming van Pisa's toren iets sensationeels heeft. Daar is bijvoorbeeld het bewijs van de voorvaderlijke uitspraak dat gestolen goed op de lange duur niet gedijt, met de herinnering aan de buit van die zes Saraceneschen. Pisa's campanile was nog maar net afgebouwd in 1272 of in 1284 werd een slag tegen de vloot van Genua verloren. De dom en toren als voorbeelden van een eigen Pisaans - Romaans - Toscaanse bouwstijl werden overtroffen door wat de aan invloed winnende stad Florence stichtte. Livorno en Venetië namen de havenfunctie over en in de loop der eeuwen kwam Pisa rond vijftien kilometer van zee te liggen. Bovendien stond die toren scheef.

Het is op zichzelf al een vreemd gevoel een scheve toren te beklimmen. Een van degenen die dat gevoel al eeuwen geleden had, was de natuurkundige Galileo Galilèi, die vanaf de bovenste omloop van de toren experimenteerde voor zijn zwaartekrachtproeven die resulteerden in de wet van de vrije val oftewel de beweging van niet ondersteunde lichamen onder invloed van de zwaartekracht. Galilèi ging langs diezelfde 294 traptreden omhoog, hij keek uit van de omlopen over zijn geboortestad. Hij deed er zijn proeven en hij filosofeerde over

★
... al voor
Galilèi
last van de
zwaartekracht,
nu wankelend.

het feit dat de aarde bewoog, dat het Griekse geocentrische wereldbeeld van Ptolemeus met de aarde als middelpunt onjuist moest zijn en dat het heliocentrische beeld van Copernicus de waarheid was. Op die ogenblikken kon hij trouwens niet vermoeden dat hij in 1633 nog gevangen genomen en tot herroeping van deze „dwalingen” zou worden gedwongen. Hij kon evenmin bevroeden dat de „vrije val der lichamen onder invloed van de zwaartekracht” anno 1965 nergens duidelijker tot de vreemdeling zou spreken als tussen de pilaren op de bovenste omgang van die toren. Want ook die omlopen zijn scheef en op het laagste punt kijkt de bezoeker zo omstreeks vijftig meter naar beneden zonder de voet van de toren te kunnen zien. En al die zes omlopen met pilaren hebben geen borstwering. Wie last heeft van hoogtevrees blijve beneden, vooral nu de toren wankelt.

De borden aan de poort, die toegang geeft tot de Piazza dei Miracoli, waarop het scheve miraculeuze

bouwwerk staat, verbieden het claxonneren: jawel, de toren is oud en der dagen zat en kan niet meer tegen trillingen van buiten. Heel Pisa ziet er wat vermoeid uit, vermoeid als die toren of als het oude vrouwtje, dat dagelijks rondgaat, met een kromme haak in vuilnisvaten schuimt en in een jutezak doet wat bruikbaar lijkt: een paar blikjes, een stuk angoeria of watermeloen, een paar korsten brood. Pisa is niet meer de machtige stad, slechts de dom en die scheve toren met de vele tientallen marmere zuilen herinneren er nog aan en zelfs van de toren schijnen de dagen of wellicht nog de jaren geteld. Als er niet spoedig iets gebeurt gaat het mis, dat is nu wel duidelijk. Alleen, niemand weet precies wat er moet gebeuren. Misschien dat Leeuwarden met z'n scheve Oldehove dan toeristisch pas goed aan bod komt, hoewel: daar worden de klokken ook al jaren niet meer geluid omdat de toren het niet meer kan hebben . . .

Tekst en foto: Bas den Oudsten

De luitenant F. J. C. M. van Etten naar Groningen

Met ingang van 1 augustus 1965 is de aspirant-officier F. J. C. M. van Etten ingedeeld bij de staf van het district Groningen en belast met de functie van officier toegevoegd aan de commandant van dat district. De luitenant Van Etten werd op 8 maart 1936 te Boxtel geboren. Hij doorliep hier gedeeltelijk de H.B.S. Daarna volgde een korte tijd waarin hij in de journalistiek werkzaam was, tot dat hij in 1955 opgeroepen werd om zijn militaire dienstplicht te vervullen.

Het grootste deel van deze tijd bracht hij door bij een ondersteuningscompagnie van het Garderegiment Jagers in de Oranjekazerne te Schaarsbergen, waarna hij in 1957 werd aangesteld als handelscorrespondent bij Philips Nederland N.V. te Eindhoven. Hier bleef hij tot 1959 waarna hij zijn H.B.S.-studie afmaakte om toegelaten te kunnen worden tot het rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum. Deze opleiding begon hij in 1961 en voltooide hij in juli 1964. Per 1 augustus 1964 werd hij benoemd tot aspirant-officier der rijkspolitie en vervolgens voor een stage gedetacheerd bij de gemeentepolitie te Groningen.

De luitenant P. Dissel naar Apeldoorn

Met ingang van 1 augustus 1965 is de aspirant-officier P. Dissel ingedeeld bij de staf van het district Apeldoorn en belast met de functie van officier toegevoegd aan de commandant van dat district. De luitenant Dissel werd op 12 januari 1941 te Uitgeest geboren. Hij behaalde te Heiloo in 1958 het Mulo-diploma B en deed vervolgens in 1961 met goed gevolg het eindexamen B van de H.B.S. te Alkmaar. Van 1961 tot 1964 doorliep hij het rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum. Zijn benoeming tot aspirant-officier der rijkspolitie had plaats per 1 augustus 1964. Daarna maakte hij een stage door bij de gemeentepolitie Haarlem.

Unieke foto van uniek bureau te Lottum

In het Noord-Limburgse plaatsje Lottum (groep Arcen en Velden) troffen we het meest merkwaardige rayonbureau aan, dat we kennen. Ieder jaar vinden daar op een schitterend aangelegd terrein rozenfeesten plaats. Lottum geniet internationale bekendheid op het gebied van de rozencultuur. De jaarlijkse rozenfeesten trekken tienduizenden belangstellenden uit binnen- en buitenland. En wat is tegenwoordig een feest zonder een koningin? De Lottumse rozenkoningin poseerde mét haar hofdames voor het bureau. Vandaar deze unieke foto, want niet alle dagen poseren „koninginnen”, temidden van Ulm's, voor zo'n bureau van de rijkspolitie.

(Foto: Opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen)

Vriendelijk verzoek aan onze abonnees

Willen de abonnees die zelf per giro of postwissel hun abonnementsgeld wensen te betalen dit vóór 1 oktober overmaken?

Het abonnementsgeld bedraagt f 7.50 per jaar van september 1965 tot en met augustus 1966, bij vooruitbetaling te voldoen op giro 83 31 11 ten name van Schaafsma & Brouwer te Dokkum.

Wilt u bij de betaling vermelden: K R P 7 - 65/66

Dank u!

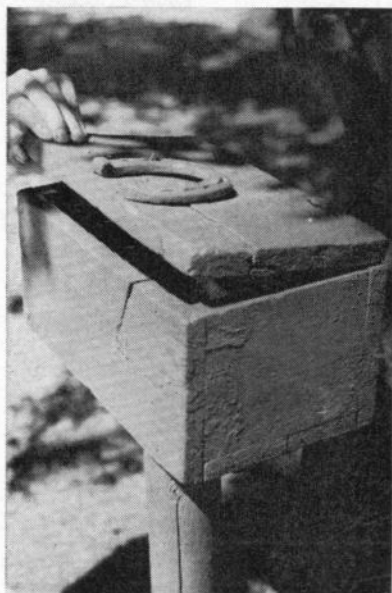
De eeuwigheid knaagt aan de rotsen op Møn met miljoenen jaren oude fossielen

Een van de eerste dingen, die ik op Møn zag was een helgroen geverfd houten kistje op een paal aan de weg, de brievenbus van het lage witte huis met de porceleinen mannetjes, vrouwtjes en poesjes voor de rømen. Op het deksel van deze „brievenbus” was een hoefijzer gespijkerd dat het hele kistje maakte tot een primitief gebruiksvoorwerp, ergens tussen realiteit en fantasie. Want: als de post stukken brengt uit de wereld buiten het eigen erf, het eigen eiland, laten het dan goede boodschappen zijn en een hoefijzer kan daarbij immers niet schaden.

Heel Møn is eigenlijk een wereld tussen fantasie en werkelijkheid, ergens tussen vandaag en duizenden jaren geleden, ergens in de wijde verten van dit Oostzeegebied. In de bossen als die van het schiereiland Ulfshale oftewel Wolvenstaart, fluis-teren de jaren in de ruïnen van aartsvaders van bomen. Overal op het eiland zijn de grafheuvels tot uit

Een van de honderden grafheuvels; King Asker's Hule op Møn

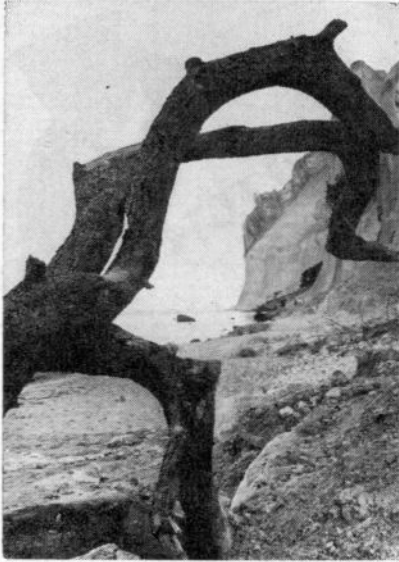
Brievenbus met hoefijzer opdat onheil-
tijdning uitblijve . . .

het stenen en bronzen tijdperk of uit de Vikingertijd; voor de outsider onopvallend en dikwijls ver van de weg in wijde akkers, waarop koren wuift. Smalle paadjes door die akkers leiden naar King Asker's Hule, een fraai bewaard graf van een van die mysterieuze grootheden uit de rijke en lange Deense geschiedenis, dat slechts met enig zwoegen op handen en voeten bekeken kan worden maar meestal afgesloten is met een ijzeren hek en meestal eenzaam ligt. Want in Denemarken zijn omstreks 100.000 begraafplaatsen gevonden uit overoude tijden, die dit land tot een soort Mekka voor archeologen zou maken, ware het niet dat de 8000 best bewaarde dolmen of tumuli of hunebedden tot monument zijn verklaard. Iedere grafheuvel heeft zijn eigen geschiedenis, maar die van vele is verloren gegaan in de mist van de eeuwen, in de eeuwigheid, die op Møn knaagt

aan de voet van de tot ruim 130 meter hoogte uit de Oostzee oprijzende witgele krijtrotsen.

Op het stenige strand vreet de blauwe zee de grillige stammen van bomen die met de door het water ondermijnde stukken rots naar beneden zijn gekomen wit uit. Slijpsel van krijt beweegt zich in het water. En op de zeebodem die duidelijk te zien is, bewegen groene algen tegen de witte achtergrond. Het strand is bereikbaar via smalle paadjes, die beginnen in de hoge beukenbossen op de rotsen en dan steil naar beneden gaan. Wie bij regen afdaalt komt na veel geglibber — als een stucadoor na volbrachte dagtaak — beneden, want een pad met trapjes van krijt slijt nogal snel en de paden moeten dan ook geregeld verlegd worden. Met de brokken rots, die misschien verleden jaar nog als monniken in witte pijen afstaken tegen de blauwe lucht, komen stuk-

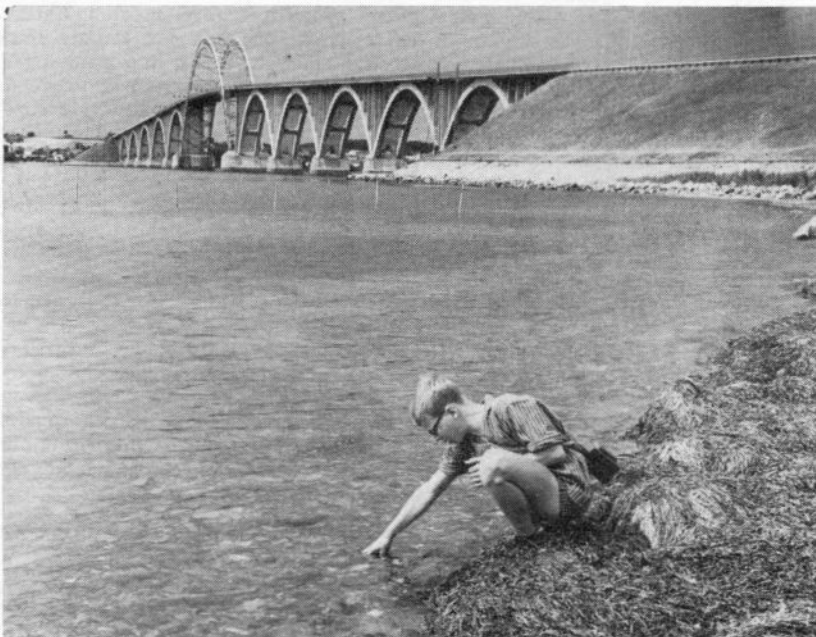

De tijd knaagt aan de krijtrotten van Møn.

ken vuursteen naar beneden, delen van lagen die dwars door de rotsen lopen en waarin fossielen van miljoenen jaren verborgen zijn geweest en plotseling worden opgeraapt door verbaasde bezoekers van de Møns Klint; een deel van een reeds lang uitgestorven dier of plant, een mosse van de Dronningestol of de Konninginnestoel of de Taleren, de redenaar, die niets vertelt. Brokstukken van de geschiedenis van Møn zijn ook te vinden in het museum van Stege, ondergebracht in de Mølleporten, een toren met een poort. Het eiland heeft veel meer nog: de

kerkjes van Keldby, nog bonter beschilderd dan menige andere Deense kerk, of van Elmelunde, het laat 18e-eeuwse lustslot Liselund met Chinees theehuis (maar verwaarloosd) of alleen maar de ondergaande zon bij een vissershaventje. En wie het avontuur van fossielen zoeken bij krijtrotten te pakken heeft, die rijdt van de Alexandrinebrug regelrecht naar de Stevns Klint, naar de krijtrotten op de punt van het schiereiland halfweg Kopenhagen.

Daar staat op de steile rotsen een spierwit kerkje met zadeldaktoeren uit 1250. In 1928 is het koor met een deel van de rotsen in zee gestort, misschien omdat iemand gelachen heeft om de legende van de zeeman die de kerk gebouwd moet hebben. De zeeman was in een dichte mist en bij storm met zijn scheepje uit de koers geraakt. Hij viel op zijn knieën en beloofde een kerk te zullen bouwen op de plaats waar hij veilig aan land zou komen. Die kerk staat er nog, vlak naast een wit, tot museum ingericht vissershuisje aan een poel. Vanuit een sfeerrijke Deense Kro met kleine vierkante ruitjes en — zoals overal — met grote koffiepotten, blauwe kopjes uit grootmoe's porceleinkast en onder de lage balken alle gelegenheid voor bespiegelingen over de wenteling der tijden in het kleine rijk van eilanden, heuvels en Klinten . . .

Een van de vele moderne bruggen in Denemarken, die tussen Seeland en Møn.

Adjutant J. Smidt commandant parketgroep Rotterdam

De adjutant J. Smidt is met ingang van 16 juli 1965 aangewezen als commandant van de Parketgroep Rotterdam. Hij is op 24 augustus 1912 geboren te Smilde en trad op 9 oktober 1933 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 31 januari 1940 ging hij over naar het Korps Rijksveldwacht en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van opperwachtmeester, ter standplaats Nieuw Amsterdam. Hij is postcommandant geweest te Coevorden en Schoonoord en werd op 15 oktober 1957 aangewezen als groepscommandant te Marum. Op 29 oktober 1962 werd hij verplaatst naar de Parketgroep Rotterdam waar hij met ingang van 24 juni 1963 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 november 1958 werd hij bevorderd tot adjutant.

de en trad op 9 oktober 1933 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 31 januari 1940 ging hij over naar het Korps Rijksveldwacht en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van opperwachtmeester, ter standplaats Nieuw Amsterdam. Hij is postcommandant geweest te Coevorden en Schoonoord en werd op 15 oktober 1957 aangewezen als groepscommandant te Marum. Op 29 oktober 1962 werd hij verplaatst naar de Parketgroep Rotterdam waar hij met ingang van 24 juni 1963 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 november 1958 werd hij bevorderd tot adjutant.

Adjutant B. Wiegman commandant verkeersgroep Winschoten

Met ingang van 1 augustus 1965 is de adjutant B. Wiegman aangewezen als commandant van de Verkeersgroep Winschoten. Hij werd op 13 oktober 1915 geboren te Brummen en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 maart 1941 ging hij over naar de Marechaussee en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 februari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend commandant van de Verkeersgroep Assen. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 augustus 1965 tot adjutant.

Met ingang van 1 augustus 1965 is de adjutant B. Wiegman aangewezen als commandant van de Verkeersgroep Winschoten. Hij werd op 13 oktober 1915 geboren te Brummen en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 maart 1941 ging hij over naar de Marechaussee en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 februari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend commandant van de Verkeersgroep Assen. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 augustus 1965 tot adjutant.

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

Ondanks de geruchten, dat er pogingen in het werk gesteld worden een einde te maken aan de oorlogshandelingen in Vietnam door middel van onderhandelingen, is er aan het Vietnamese front nog geen sprake van iets dat een vermindering van de gevechtsactiviteiten betekent. De strijd tussen het Franse leger en de kommunistische opstandelingen in Vietnam resulteerde uiteindelijk in de akkoorden van Genève die het bestuur en bescherming van Vietnam regelden. De in 1954 gesloten overeenkomst bepaalde dat de 17e breedtegraad als scheidingslijn tussen Noord- en Zuid Vietnam zou fungeren: het Noorden onder supervisie van Ho Tsji Minh en zijn kommunistische Lao Dong partij en in het niet-kommunistische Zuiden de Vietnamese republiek. De Fransen verlieten Vietnam.

Niet lang na de overeenkomst begonnen de communisten met het aanwakkeren van onlusten in het Zuiden hetgeen uiteindelijk resulteerde in een regelrechte opstand tegen de Zuid-Vietnamese regering. De steeds toenemende hulp, die de opstandelingen vanuit het Noorden ontvingen, dwong de regering van Zuid-Vietnam de Amerikanen hulp te vragen teneinde de kommunistische dreiging, in een gebied dat krachtens de ook door de communisten ondertekende akkoorden van Genève niet tot de kommunistische invloedssfeer behoorde, tegemoet te kunnen treden.

De communisten zetten de oorlog voort — ondanks het feit dat de Amerikanen nu minstens toch wel indirecte tegenstanders waren geworden — in de veronderstelling, dat de U.S.A. in een halfslachtige houding verkeerde ten aanzien van de verplichtingen Zuid-Vietnam met hulp terzijde te staan. Wellicht ging de Vietcong ook van de gedachte uit, dat de door deze organisatie uitgevoerde terroristische slachtingen onder de verschillende lagen van de Vietnamese bevolking — zo heeft de Vietcong stelselmatig moorden gepleegd op de overheidsfunctionarissen van de Zuid-Vietnamese regering — de Amerikanen zouden dwingen zich uit het Zuid-Vietnamese wespennest terug te trekken en dit gedeelte van Vietnam aan zijn lot over te laten.

Dit is een grote misrekening gebleken. De rode agressie werd met de meeste beslistheid tegemoet getreden. Het Amerikaanse optreden heeft zich nu al uitgestrekt tot het kommunistische Noord-Vietnam zelf.

De Verenigde Staten weigeren namelijk de communisten veilige schuilplaatsen toe te staan waar de agressie tegen het Zuiden rustig kan worden voorbereid en waar vandaan ook een konstante stroom oorlogsmateriaal naar de kommunistische opstandelingen in het zuiden kan vloeien, teneinde een niet-kommunistische regering met de koevoet van het geweld uit het zadel te lichten.

Tegelijkertijd dat de Amerikanen zich heftig verzetten tegen de pogingen vanuit Noord-Vietnam het Zuiden onder de voet te lopen, heeft Washington zich steeds bereid verklaard te streven naar een vreedzame oplos-

sing van het konflikt; een bereidheid die onlangs in de redevoering van President Johnson op 28 juli duidelijk tot uiting is gekomen. Johnson's gebaar is vooral in Peking met hoon van de hand gewezen. Peking heeft kennelijk de bedoeling tot „de laatste Vietnamees” te vechten. De Chinese propaganda-organen reageren op ieder voorstel uit de vrije of niet-gebonden wereld om een einde te maken aan de strijd in Vietnam zonder Hanoi de tijd, of de kans, te geven een eigen visie kenbaar te maken, indien daar tenminste een eigen visie bestaat.

Dikwijls wordt in beschouwingen over Vietnam de gedachte geopperd dat concessies aan Ho Tsji Minh van het kommunistische Noorden — gezien zijn vrees en haat voor China — hem tot een Aziatische Tito zouden kunnen transformeren. Hierbij is het echter belangrijk te overwegen, dat in geval van het Joegoslavische voorbeeld sprake was van een land dat bijna 400 kilometer van de Sowjet-Unie verwijderd is en dat tussen beide landen zich een aantal satellietlanden bevindt waarvan de betrouwbaarheid voor de Sowjet-Unie in gevallen dat zich een ernstige crisis zou kunnen voordoen op zijn minst aan grote twijfel onderhevig is. Vietnam heeft echter met China een gemeenschappelijke grens. Joegoslavië heeft daarenboven nog gemeenschappelijke grenzen met anti-kommunistische landen, hetgeen Vietnam niet heeft. Bovendien is de positie van Ho Tsji Minh niet zo sterk. Herhaaldelijk is de veronderstelling geuit, dat krachten op de achtergrond alleen nog maar gebruik maken van zijn prestige als oude revolutionair ten behoeve van de kommunistische revolutionaire beweging. Een ander punt, dat de vergelijking met Joegoslavië niet doet opgaan, is het bestaan in de Noord-Vietnamese kommunistische partij van elkaar bestrijdende fracties. Felle extreme pro-Chinezen tegenover de „meer gematigden” pro-Russische elementen. Uiteindelijk zullen de extremisten toch aan het langste touw trekken. De Chinezen kunnen namelijk hun aanhangers wanneer zij maar willen van hulp voorzien vanwege de gemeenschappelijk Chinees-Noord-Vietnamese grens.

De Sowjet-Unie daarentegen zou de „pro-Russen” in Vietnam niet van steun kunnen voorzien in hun strijd tegen de Chinees-kommunistische oppositie, tenzij Moskou de inzet van kernwapens tegen Peking zou overwegen. En dit lijkt hoogst onwaarschijnlijk.

Voorlopig lijken de gematigde elementen in Noord-Vietnam „overgeleverd” aan de Amerikaans-Vietnamese strijdmacht die in Zuid-Vietnam bestaat. Zodra de Amerikanen Vietnam aan zijn lot zouden overlaten is er geen macht meer die doldrieste daden van het noordelijke extremisme binnen de perken kan houden.

Een nieuwe konferentie over Vietnam kan natuurlijk een periode van vrede inluiden, maar de vrede zal niet bestendig zijn wanneer geen garanties gevonden kunnen worden die de nieuwe akkoorden veilig stellen.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

H. Rosseel, hoofd Philips Bewakingsdienst te Eindhoven overleden

Op 20 juli 1965 is, geheel onverwachts, in de leeftijd van 53 jaar, overleden de heer H. Rosseel, in leven Hoofd van de Bewakingsdienst

der N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken te Eindhoven. De heer Rosseel was in Rijkspolitiekringen geen onbekende. Er was nauw contact met hem en zijn dienst en vooral de vele groepscommandanten die één der vormingscursussen op de „Grasheuvel" te Amersfoort hebben gevolgd, zullen zich zijn beminlijke persoonlijkheid herinneren. Uit hoofde van zijn functie trad wijlen de heer Rosseel als gastheer op van de cursisten bij de excursies naar de N.V. Philips Gloeilampenfabrieken. Deze excursies waren niet alleen waarde-

volle bijdragen voor de vormingscursus voor wat een modern bedrijf als de N.V. Philips te zien en te horen geeft, maar vooral ook door de wijze waarop wijlen de heer Rosseel de cursisten ontving en leiding gaf aan het „vragenuurtje" na afloop van de excursie, waarbij hij een uitstekend inzicht gaf in modern personeelsbeleid en de problemen rond een bewakingsdienst van een groot bedrijf.

Wij weten dat wijlen de heer Rosseel om zijn bekwaamheid en inzicht zeer hoog werd gewaardeerd en ten voorbeeld werd gesteld en begrijpen dat door zijn overlijden aan de N.V. Philips Gloeilampenfabrieken een zeer bekwaam medewerker is ontvallen. Maar vooral gaat onze grote deelneming en medeleven uit naar zijn gezin, dat zo plotseling man en vader moest missen.

Door zijn bescheidenheid, zakelijk inzicht en vooral door zijn prettige persoonlijkheid, zal hij bij de leden van het Korps Rijkspolitie die hem hebben gekend, in dankbare herinnering voortleven.

R.

Adjutant J. Voortman naar Schaesberg

Met ingang van 16 juni 1965 is de adjutant J. Voortman aangewezen als groepscommandant te Schaesberg. Hij werd op 13 oktober 1915 geboren te Amers-

foort en trad op 19 augustus 1940 in dienst bij de Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Epen. Hij is postcommandant geweest te Munstergeleen, Beek en Gulpen; in laatstgenoemde standplaats was hij vanaf 1 januari 1960 tevens plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 januari 1957 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juni 1965 tot adjutant.

Adjutant P. Hazewinkel groepscommandant te Finsterwolde

De adjutant P. Hazewinkel is met ingang van 16 juli 1965 aangewezen als groepscommandant te Finsterwolde. Hij werd op 11 juni 1916 te Amsterdam

geboren en trad op 17 februari 1939 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee; in de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Eijsden. Hij is postcommandant geweest te Rimborg en Spakenburg en werd op 15 augustus 1960 verplaatst naar Bunschoten als plaatsvervangend groepscommandant. Hij werd op 1 augustus 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juli 1965 tot adjutant.

Op 14 augustus 1965 werd de wachtmeester 1e kl. M. F. Foekema, in leven rayoncommandant Woudsend van de groep Wymbritseradeel, door de collega's ten grave gedragen. Hij overleed na een langdurig ziekbed.

(Foto: Wachtm. 1e kl. J. F. Akkerhof te Bolsward)

Langs de weg gezien

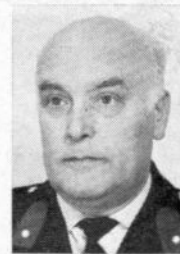
. . . psst, Pa, je brood . . . !

Deze fraaie plaat voor „langs de weg gezien” maakte de wachtmeester 1e kl. J. M. Mudde te 's-Gravenhage en dat levert hem twee rijksdaalders op. Inzendingen van foto's voor deze rubriek ontvangen wij graag. Stuur ze aan het secretariaat Korpsblad Rijkspolitie, Bureau-Ark R.P. te Water, Waalhaven, Nijmegen.

Adjutant C. van Beek commandant

parketgroep 's-Gravenhage

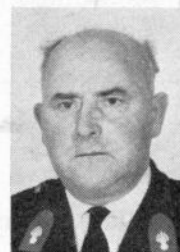
Met ingang van 16 juli 1965 is de adjudant C. van Beek aangewezen als commandant van de Parketgroep 's-Gravenhage. Hij werd op 18 augustus 1907

geboren te Hoorn en kwam op 3 juli 1933 bij het Korps Rijksveldwacht tot 1 maart 1941, op welke datum hij overging naar de Staatspolitie (Marchaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Alkmaar, vanwaar hij op 16 juli 1946 werd verplaatst naar de post Badhoevedorp. Van 10 november 1947 tot 1 februari 1956 deed hij dienst bij de Postale Recherche te Amsterdam, waarna hij geplaatst werd bij de Parketgroep Amsterdam. Bij deze groep werd hij op 1 mei 1961 aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 juni 1953 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 mei 1964 tot adjudant, onder gelijktijdige aanwijzing als commandant van de Parketgroep Rotterdam.

Adjutant P. Goedegebure naar Nieuwpoort

De adjudant P. Goedegebure is met ingang van 1 augustus 1965 aangewezen als groepscommandant te Nieuwpoort. Hij is op 19 sept. 1910 geboren te 's-Heer

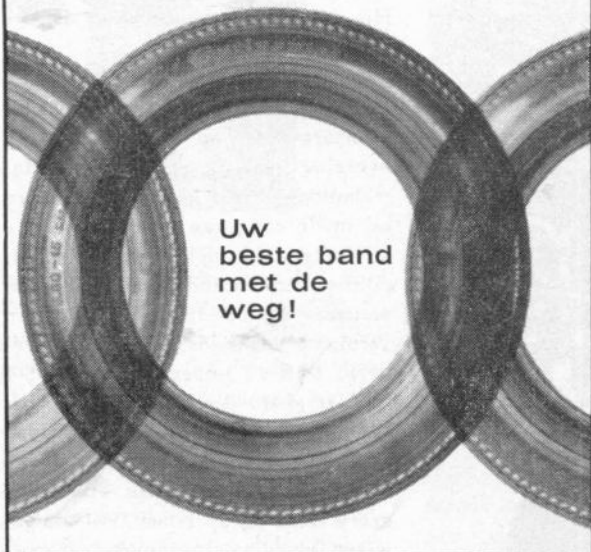

Arendskerke en trad op 15 januari 1937 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 maart 1941 ging hij over naar de Staatspolitie (Marchaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Hij is plaatsvervangend groepscommandant geweest te Numansdorp en Ouddorp. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 augustus 1965 tot adjudant.

Continental

CONTINENTAL RUBBER N.V.-AMERSFOORT

Uw
beste band
met de
weg!

Service stations door
geheel Nederland

**N. A. F.
Roermond**

NEDERLANDSE AUTO-FINANCIERINGS MAATSCHAPPIJ C.V.

St. Christoffelstr. 4 - Tel. 04750 - 37 47

Wij financieren de aanschaffing van uw Auto, nieuw of gebruikt.

Snelle maar discrete afhandeling van uw aanvraag.

Bijkantoor: DEN BOSCH, Orthenseweg 53 - Tel. 04100 - 3 38 18

Personalia

Verplaatsingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 13-7-'65: E. Hoekstra, owmr., van Den Haag naar Workum.

Per 1-8-'65: Mr J. P. v. d. Steur, dir. officier 1e kl., buitengewoon verlof ingetrokken en weder aangewezen als hoofd van het bureau personeelszaken Alg. Inspectie;

G. J. Botterweg, dir. officier 2e kl., van Staf Alg. Insp. naar Staf Terr. Insp. Amsterdam.

RESSORT AMSTERDAM

Per 13-7-'65: B. L. v. d. Horst, wmr., van Heiloo naar Enkhuizen.

Per 16-7-'65: P. Hazewinkel, owmr., van Bunschoten naar Finsterwolde; C. Raat, wmr. 1e kl., van Beemster naar Middelle-Kwadijk.

Per 21-7-'65: J. Bakker, owmr., van Woudenberg naar Nunspeet.

Per 1-8-'65: A. Jonkman, adjudant,

van Koog a.d. Zaan naar Denekamp; P. v. d. Jagt, wmr. 1e kl., van Blokker naar Westwoud.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 5-7-'65: H. R. Jogems, wmr., van Schoot naar Liempde.

Per 10-7-'65: J. v. d. Brink, wmr. 1e kl., van Mook naar Linne.

Per 15-7-'65: G. J. Maijeur, wmr. 1e kl., van Herkenbosch naar Meersten.

Per 16-7-'65: P. de Koning, wmr. 1e kl., van Veldhoven naar Heenvliet.

Per 17-7-'65: W. H. Janssen, wmr., van Echt naar Mook.

Per 26-7-'65: E. Blaauw, adm. ambt. C 3, van Echt naar Schijndel.

RESSORT ARNHEM

Per 12-7-'65: W. van Batenburg, wmr. 1e kl., van Bommel naar Ubbergen.

Per 14-7-'65: H. W. Versteeg, wmr. 1e kl., van Doesburg naar Zelhem.

Per 16-7-'65: H. Beun, wmr. 1e kl., van Zuna naar Lichtenvoorde; G. J.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
J. Zorge
Heiloo
ressort Amsterdam
☆ 3-8-1916
† 14-7-1965

Owmr.
T. A. Oud
Raamsdonksveer
ress. 's-Hert.bosch
☆ 10-12-1918
† 18-7-1965

Smink, owmr., van Heteren naar Rozendaal; A. Kingma, wmr. 1e kl., van Westervoort naar De Krim.
 Per 21-7-'65: J. Krijgsmann, wmr. 1e kl., van Ubbergen naar Wychen; G. J. Heerink, wmr. 1e kl., van Rossum naar Weerselo.
 Per 1-8-'65: M. A. v. d. Linden, wmr. 1e kl., van Duiven naar Soestdijk; C. J. Noordijk, owmr., van Andelst naar Zetten.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'65: R. Dijkstra, owmr., van Leeuwarden naar Koudum; B. Wiegman, owmr., van Assen naar Winschoten; F. C. Broekman, wmr. 1e kl. van Muntendam naar Bovenkarspel.

Aanwijzing voor functie

RESSORT GRONINGEN

Per 16-7-'65: Adjudant P. Hazewinkel tot groepscommandant, Finsterwoide. Per 26-7-'65: Adjudant L. Reitsma tot groepscommandant te Murmerwoide. Per 1-8-'65: Adjudant B. Wiegman tot groepscommandant te Winschoten.

Bevorderingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-3-'65: F. G. Th. Kroes te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 16-7-'65: C. Raat te Middelie-Kwadijk.
 Per 1-8-'65: P. v. d. Jagt te Westwoud.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'65: L. A. E. Quax te Horst.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 16-7-'65: H. Beun te Lichtenvoorde; A. Kingma te De Krim.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-6-'65: H. Flokstra te Dalfsen.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 16-7-'65: P. Hazewinkel te Finsterwoide.

Per 26-7-'65: L. Reitsma te Murmerwoide.

Per 1-8-'65: B. Wiegman te Winschoten.

In dienst getreden

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'65: A. J. M. van Rooij, M. H. de Laat, M. Meulenbroeks, C. Klijn, adm. ambt. C 2 te 's-Hertogenbosch; P. Brinkman, M. J. Geurts, F. P. M. Hornikx, W. v. Rooijen, adm. ambt. C 2 te Roermond.

Per 1-8-'65: J. F. Verberkt, schrijver te Boxmeer; A. Verhoef, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch; H. V. Essed, adm. ambt. C 3 te Tilburg.

Per 15-8-'65: L. W. van Lieshout, veld-assistent te Boxtel.

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'65: A. van Tooren, adm. ambt. C 2 kl. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'65: A. M. Uitham, adm. ambt. C 3e kl. te Groningen; A. J. Mulder, adm. ambt. C 2e kl. te Leeuwarden; C. van Veen-Kerkhof, G. Boerema, J. S. M. Rauwerda, adm. ambt. C 3e kl. te Leeuwarden.

Per 1-8-'65: K. R. Burema, schrijver te Leeuwarden.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-8-'65: C. W. Baars, Breda; S. J. G. van Dijk, C. H. Mooren, B. V. M. Palmen, G. A. M. Weijs, G. H. Coenders en A. Hirsch, Roermond.
 Per 1-9-'65: P. L. M. Wilhelmus, Maas-tricht.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTIE

Per 1-9-'65: Mej. E. I. M. Sjamaar, ty-piste te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-7-'65: H. Jansen, adjudant te Amsterdam; K. Wiersma, owmr. te Winkel; N. J. Commandeur, owmr. te Westwoud.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-7-'65: G. W. Oonk, owmr. te Berlicum.

Per 31-7-'65: C. Jongeling, wmr. te 's-Hertogenbosch; T. A. Mennen, ad-judant te Drunen; A. J. van Broek-hoven, adjudant te Kaatsheuvel; H. Molenberg, adjudant te 's-Hertogen-bosch.

Per 1-8-'65: A. D. Leander, schrijver te Raamsdonk; mej. M. G. A. Cre-mers, officier 1e kl. te 's-Hertogen-bosch.

RESSORT ARNHEM

Per 31-7-'65: K. Dijksterhuis, owmr. te Goor; A. P. Ekelschot, adjudant te Weerselo; S. Kremer, wmr. 1e kl. te Almelo.

Per 1-8-'65: H. J. G. Boerkamp, adm. ambt. C 2e kl. te Zwolle; D. de Vries, owmr. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 31-7-'65: J. R. Bennema, wmr. 1e kl. te Assen; S. Pieters, adjudant te Warffum.

Per 1-8-'65: K. v. d. Pol, wmr. 1e kl. te Lemmer; J. D. Miedema, wmr. 1e kl. te Oostermeer.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
 P. Pruijboom
 Bergen-Binnen
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 13-8-1965

Owmr.
 J. H. Beijer
 Weesperkarspel
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 19-8-1965

Wmr. 1e kl.
 J. J. Corbee
 Br. op Langendijk
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
 H. Freederiks
 Barsingerhorn
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
 J. G. M. Nijland
 De Bilt
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
 D. M. J. v. Rijn
 Blaricum
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
 J. H. Tellegen
 Br. op Langendijk
 ressort Amsterdam
 25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
E. Voulon
Uitgeest
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
G. J. Zwiers
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
T. v. Raaijen
Kapelle
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 5-8-1965

Owmr.
J. J. van 't Hart
Maasdam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 6-8-1965

Owmr. M. J. v. d.
Boomgaard
Kortgene
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-8-1965

Wmr. 1e kl.
H. Lobik
Zoetermeer
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-9-1965

Owmr.
N. G. Wijburg
Nw. Beijerland
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-10-1965

Owmr.
J. v. Assen
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. M. Bartelse
Oostburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
P. Bruinink
Brandwijk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
M. Fiere
Noordwijkerhout
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
W. Muilwijk
Lisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
C. J. v. Treuren
Heinoord
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
S. Visser
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
H. de Vries
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
W. P. v. Westerop
Warmond
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. IJtsma
Stellendam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
P. Staas
Oud-Vossemeer
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-10-1965

Owmr.
J. Timmer
Meeuwenplaat
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-10-1965

Owmr.
J. M. Bruijns
Huijbergen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
H. Buurman
Velden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
C. van Dipten
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
P. A. van Doornik
Boxtel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. Duine
Halsteren
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. H. Fincken
Horst
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. van Gils
Riethoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
C. H. Hintzen
Beegden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. C. Holtmann
Leende
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. L. J. Jansen
Wessem
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
M. L. H. Janssen
De Rips
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. Keunings
Beek en Donk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
W. Korevaar
Almkerk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
W. Kragting
Lith
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. W. J. Leenen
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. C. Setz
Ravenstein
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-8-1965

Wmr. 1e kl.
F. J. J. Maes
Horst
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
G. B. Monster
Geffen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
P. Noordermeer
Tilburg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
C. Oosterom
Schaesberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
K. J. van de Riel
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
C.A.J. Schoonhoven
Mierlo
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. W. Schraver
Steenbergen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
H. M. Smulders
Overloon
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. H. Sonderman
Fijnaart
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. van Straalen
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. P. J. Verheijden
Urmond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
D. de Vries
Son en Breugel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
F. Weide
Overloon
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
M. van der Wiel
Baexem
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. A. Wolter
Helden
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. Wolters
Asten
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
R. Sieben
Den Ham
ressort Arnhem
25 jaar op 16-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. Overeem
Beesd
ressort Arnhem
25 jaar op 1-10-1965

Owmr.
J. W. F. Rhebergen
Druten
ressort Arnhem
25 jaar op 1-10-1965

Wmr. 1e kl.
L. Blaauw
Ijhorst
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
R. Braad
Beusichem
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
W. van Dongen
Balkbrug
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. Gersie
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
M. Jansen
Dalmsholte
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
W. F. Kollerie
Markelo
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. B. Krosenbrink
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
B. G. Lammers
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
D. H. Lammers
Staphorst
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
W. Leiddekker
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
Th. Lourens
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. G. Pijlstra
Apeldoorn
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
G. Reurink
Randwijk
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. B. Schraven
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
G. Urbach
Ermelo
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. E. Bosch
Hattem
ressort Arnhem
25 jaar op 15-10-1965

Wmr. 1e kl.
M. J. Lückérath
Leuth
ressort Arnhem
25 jaar op 15-10-1965

Owmr.
R. Middel
Oude Pekela
ressort Groningen
25 jaar op 15-8-1965

Owmr.
E. de Vries
Blijham
ressort Groningen
25 jaar op 19-8-1965

Owmr.
G. Aardema
Heerenveen
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. J. Hesselink
Nieuwe Schans
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
K. Munting
Odoorn
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
R. Schuitema
Uithuizen
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
H. Troost
Spijk
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
A. C. v. d. Veen
Bellingwolde
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
L. J. v. d. Aar
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. v. Esveld
Sauwerd
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

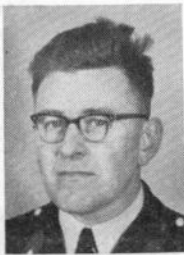
Owmr.
L. Frederiks
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
B. Gerdes
Dalen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
R. Hemkes
Terschelling
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
C. de Jong
St. Jacobiparochie
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
G. H. de Jonge
Annerv.sekanaal
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
H. Schuiling
Norg
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
R. Tienstra
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. Wind
Buinermond
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
C. Winters
Uithuizermeeden
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 2 - OKTOBER 1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De Rijkspolitie in de memorie van toelichting op de begroting van Justitie

**o.a. : tweede vliegtuig, meer auto's
en nieuwe schepen**

In de memorie van toelichting op de begroting van het departement van Justitie voor 1966 wordt ten aanzien van het Korps Rijkspolitie onder meer gezegd, dat ondanks de gunstige wervingsresultaten het personeelstekort nog steeds 711 man omvat (zulks per 1 april 1965, tegen medio 1964: 762 man). De motorisering van het Korps wordt voortgezet, het verkeerstoezicht zal worden geïntensiveerd.

De memorie zegt onder meer:

De personeelswerving ter vermindering van het voortdurend tekort bij het Korps Rijkspolitie (op 1 april 1965 nog 711 man) wordt op de tot dusver gevolgde wijze voortgezet: o.m. door verspreiding van gegevens over de werkring van de politie en de vooruitzichten van de politieambtenaar door middel van advertenties, folders en te organiseren bijeenkomsten; toezending begin 1966 van een brochure — in samenwerking met Binnenlandse Zaken — aan de leerlingen van de hoogste klassen van de Mulo.

Door de geleidelijke vervanging van de bij de parketgroepen ingedeelde rijkspolitie-ambtenaren, voorzover niet met de leiding daarvan belast, en door het aantrekken van administratieve ambtenaren, zal het voor de executieve politiedienst beschikbare potentiëel worden verhoogd.

De motorisering wordt voortgezet

door uitbreiding van het aantal van rond 300 bij de landgroepen ingedeelde surveillance-auto's met 62. In 1966 zal hiermee voor wat betreft de landgroepen de gewenste sterkte aan motormaterieel zijn bereikt.

In het kader van de gewijzigde opzet van het mobilfoonnet zal dit worden uitgebreid met 55 vaste stations, 88 mobiele stations en 12 relaisstations.

De vloot van de Rijkspolitie te Water zal worden uitgebreid met 1 groot vaartuig, 2 kleine vaartuigen en een speedboot.

Voor de aanschaffing van een tweede vliegtuig voor de Dienst Luchtvaart zijn gelden in raming gebracht.

Wat de bestrijding van de verkeers- onveiligheid betreft: door het Korps Rijkspolitie zal in het komend jaar verscherpt toezicht worden uitgeoefend ter ondersteuning van de kernthema-acties, opgesteld door de verkeersbonden in samenwerking met de Centrale Politie Verkeerscommissie en in overleg met de Procureurs-Generaal. De outillering van de onderdelen, belast met de verkeerscontrole, zal in het komende jaar worden aangevuld en waar nodig verbeterd. O.m. zullen worden aangeschaft 10 elektronische snelheidsmeters, 1 verkeersradarapparaat en 3 verplaatsbare verkeerslichtinstallaties. De groep Surveillance Autosnelwegen krijgt er nog eens tien snelle kleine personenauto's bij.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 2 — oktober 1965

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem
Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen
Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem
Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage
Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen
Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond
Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Kinderen zien de politie toch wel goed: meer als beschermers dan als grimmige wrekers.

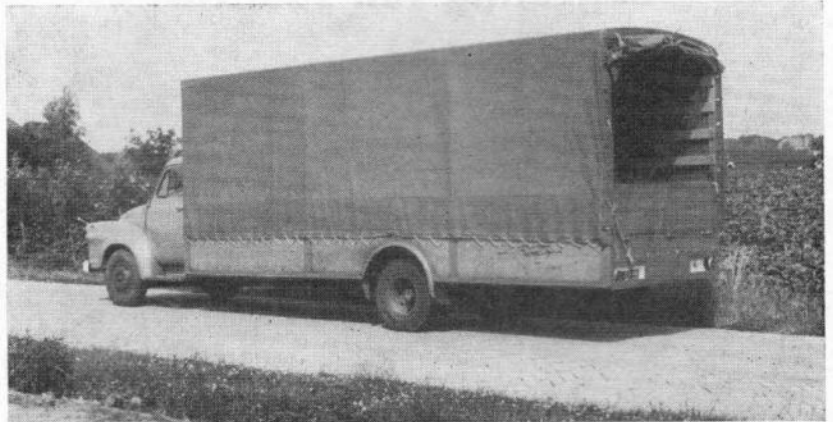
(zie ook pag. 11)

Tip bracht botersmokkelaar „achter de deuren”

**Vrachtauto
met
dubbele bodem
in
Geertruidenberg**

door de luitenant K. DE MAAT
te Breda

De vrachtauto zoals die er uit zag bij de grensoverschrijding: ogenschijnlijk een gewone lege wagen.

Met twee speciale handvatten die in de auto werden gevonden konden de zijschotten worden opgetrokken waarmee de geheime laadruimte vrij kwam.

De totale bergruimte nadat de schotten waren opgetrokken.

Tijdens de kermis te Geertruidenberg werd door de groepscommandant te Raamsdonksveer een berichtje ontvangen, dat er in een landbouwschuur in de bebouwde kom van Geertruidenberg een vrachtauto stond waar „iets” mee was. Samen met de postcommandant werd een onderzoek ingesteld en al spoedig bleek, dat men „goed” zat. In de schuur werd een drietons vrachtauto aangetroffen en bij een grondige inspectie van de auto werd een dubbele bodem ontdekt. Daarin zaten kluiten roomboter verstoppt, waarvan de merken waren afgescheurd en de nummers van het rijkszuivelmerk waren verwijderd.

Direct werd een post betrokken bij deze auto en de veldienst van de Centrale Douanepost te Ulvenhout werd opgeroepen. Toen de mensen van deze dienst de auto gezien hadden werd besloten om de wagen maar weg te brengen naar de Centrale Douanepost. Het gevaar werd groot geacht dat de chauffeur toch niet meer zou opdagen en dat dan een langdurig posten nodig zou zijn. Intussen was bekend geworden, dat de schuur verhuurd was aan een man met een slechte reputatie. Hij werd van huis gehaald.

Uit het verhoor bleek, dat de schuur intussen verhuurd was aan een als smokkelaar bekend staande man uit Hank. Snel optreden leek de juiste

met toestemming overgenomen uit
„Op het maaije bij de rechter“
door Jan Lamers - Elisevier

De klompen bleven buiten staan en op kousenvoeten kwam de vechandelaar, die wist hoe het hoorde, het zaaitje binnen. Per slot was hij hier met eenentwintig veroordelingen een vriend van het huis. — De officier las de dagvaarding en toen kwam uit, dat de vechandelaar ook een vriend van het huis was in een cafeetje, waar op een blauwe achternamiddag vijf heren, na een gezapig bierje te hebben genoten, met elkaar op de vuist waren gegaan. Wat doet in zulk een geval de rechtschapen staatsburger? Hij verzekert zich van de hulp en bijstand van de sterke arm. Zo ook de vechandelaar. En dat was tot zover in orde.

Allevewel, toen de sterke arm, verpersoonlijkt door twee politieagenten fier van blik en recht van lijf en leden, in het cafeetje het kluwen van de vijf op de vuist zijnde heren hoeveelheid roomboter frauduleus is uitgevoerd. Bij daglicht werd de vrachtauto nog eens goed bekeken. Zo te zien was het een gewone meubeltransportauto, die, op de bekende manier van „niets aan te geven, kijk maar“ leeg de grens overging om vervolgens langs een andere doorlaatpost weer leeg (maar nu echt) ons land weer binnenkwam. Ter voorkoming van het optrekken der zijpanelen, had men aan de binnenzijde nog enige borpennnen aangebracht. Het geheel zag er uit als een degelijk stukje vakwerk.

De klompen bleven buiten staan en op kousenvoeten kwam de vechandelaar, die wist hoe het hoorde, het zaaitje binnen. Per slot was hij hier met eenentwintig veroordelingen een vriend van het huis. — De officier las de dagvaarding en toen kwam uit, dat de vechandelaar ook een vriend van het huis was in een cafeetje, waar op een blauwe achternamiddag vijf heren, na een gezapig bierje te hebben genoten, met elkaar op de vuist waren gegaan. Wat doet in zulk een geval de rechtschapen staatsburger? Hij verzekert zich van de hulp en bijstand van de sterke arm. Zo ook de vechandelaar. En dat was tot zover in orde.

Allevewel, toen de sterke arm, verpersoonlijkt door twee politieagenten fier van blik en recht van lijf en leden, in het cafeetje het kluwen van de vijf op de vuist zijnde heren hoeveelheid roomboter frauduleus is uitgevoerd. Bij daglicht werd de vrachtauto nog eens goed bekeken. Zo te zien was het een gewone meubeltransportauto, die, op de bekende manier van „niets aan te geven, kijk maar“ leeg de grens overging om vervolgens langs een andere doorlaatpost weer leeg (maar nu echt) ons land weer binnenkwam. Ter voorkoming van het optrekken der zijpanelen, had men aan de binnenzijde nog enige borpennnen aangebracht. Het geheel zag er uit als een degelijk stukje vakwerk.

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

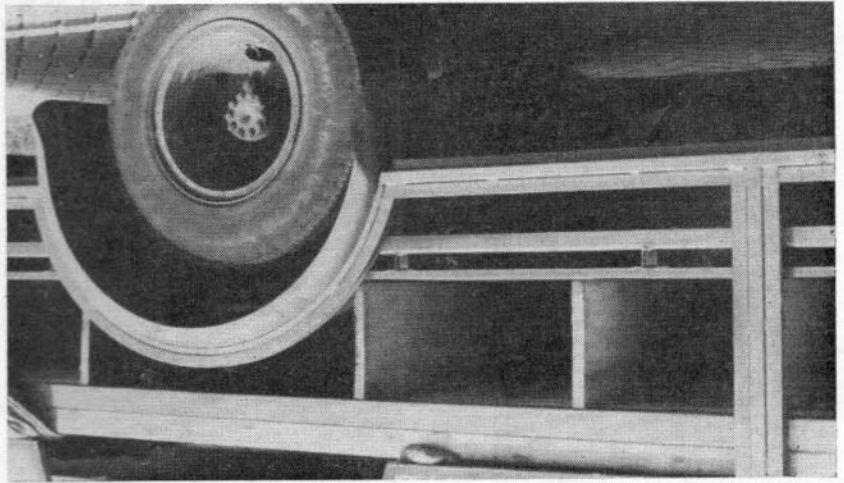
„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

De klompen bleven buiten staan en op kousenvoeten kwam de vechandelaar, die wist hoe het hoorde, het zaaitje binnen. Per slot was hij hier met eenentwintig veroordelingen een vriend van het huis. — De officier las de dagvaarding en toen kwam uit, dat de vechandelaar ook een vriend van het huis was in een cafeetje, waar op een blauwe achternamiddag vijf heren, na een gezapig bierje te hebben genoten, met elkaar op de vuist waren gegaan. Wat doet in zulk een geval de rechtschapen staatsburger? Hij verzekert zich van de hulp en bijstand van de sterke arm. Zo ook de vechandelaar. En dat was tot zover in orde.

Allevewel, toen de sterke arm, verpersoonlijkt door twee politieagenten fier van blik en recht van lijf en leden, in het cafeetje het kluwen van de vijf op de vuist zijnde heren hoeveelheid roomboter frauduleus is uitgevoerd. Bij daglicht werd de vrachtauto nog eens goed bekeken. Zo te zien was het een gewone meubeltransportauto, die, op de bekende manier van „niets aan te geven, kijk maar“ leeg de grens overging om vervolgens langs een andere doorlaatpost weer leeg (maar nu echt) ons land weer binnenkwam. Ter voorkoming van het optrekken der zijpanelen, had men aan de binnenzijde nog enige borpennnen aangebracht. Het geheel zag er uit als een degelijk stukje vakwerk.

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

„Wec de wolf, die in een kwaad gerucht staat.“ zei de officier. „Wie weet zoektjaan wel wat hij hier zeggen moet. — Een weck zitten.“ De politierechter was clement. Op grond van de aanvankelijk geblesse rechtschapen staatsburgerzin, die de vechandelaar de hulp en bijstand van de sterke arm deed inroepen. „Vijftien gulden of vijf dagen.“ zei hij.

„Dat valt me tegen.“ zei de vechandelaar. „Dat is — las' kijken — een kleine vijftig bierjes . . .“

(11)

De grote lanen van Washington dragen — alweer terwille van de eenheid — de namen van de verschillende staten. Een daarvan is de brede en drukke Pennsylvania Avenue. In een monumentaal gebouw aan deze laan is gehuisvest het Federal Bureau of Investigation — kortweg FBI genoemd — het politieorgaan dat ter beschikking staat van de president en onderdeel is van het departement van Justitie.

Aanvankelijk was elke staat — ondanks de unie — vrijwel autonoom in zijn wetgeving, welke van staat tot staat verschilde, zodat het bestond dat een delinquent vluchtte naar een andere staat en daar ongestraft kon rondlopen.

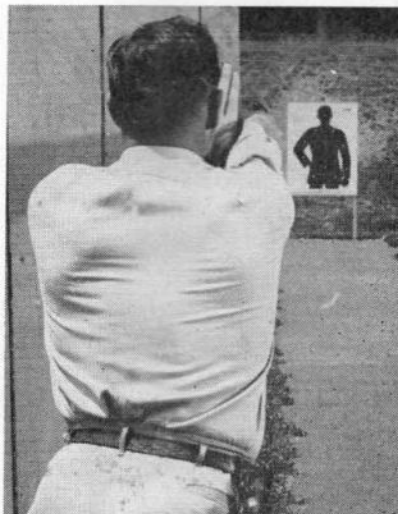
Langzamerhand is de figuur van de plaatselijke sheriff, die met een collectie schietjzers en een snel paard de handhaver der wet was, verdwenen en kregen de grotere steden een eigen politiekorps terwijl elke staat daarenboven staatspolitie (county- of statepolice) had. Er ontbrak eigenlijk een schakel in de politiezorg van de jonge federatie, daar de grenzen van een staat ook tevens de grens vormden van de bevoegdheden dezer politiekorpsen. Zodoende ontstond de noodzaak van een wetgeving en een politiekorps waarvoor deze grenzen niet golden. Zo een politiekorps kon tevens belast worden met aangelegenheden welke de gehele natie golden, zoals spionage en andere misdrijven tegen de USA. In 1908 werd door de Attorney-

Amerika Washington F.B.I.

door de adjudant
C. P. A. KANTERS te 's-Gravenhage

General Bonaparte daartoe de eerste stap gezet. Hij stelde een groepje rechercheurs samen en noemde het geheel „Bureau of Investigation”, welke benaming door het karakter van het bureau later werd uitgebreid tot „Federal Bureau of Investigation”. De organisatie groeide snel en gedurende de eerste wereldoorlog werden krachtens spionagewetten nieuwe taken op de schouders van dit jonge korps gelegd.

In 1924 werd de toen 29-jarige J. Edgar Hoover directeur van dit bureau. Onder zijn leiding heeft het FBI zijn grote vlucht genomen zodat FBI en Hoover in één adem genoemd worden.

Een „special agent” van de F.B.I. vuurt van de 25 yard-lijn op de schietbaan van de marinebasis te Quantico (Virginia).

De eerste grote vuurproef kreeg het FBI in de dertiger jaren (the crime era of the Thirties) toen in de USA de misdaad welig bloeide tijdens een periode van grote werkloosheid. Misdaad was „big business” geworden. Kidnapping, moord en bankroof was dagelijks nieuws. Gevaarlijke vogelvrij verklaarden (outlaws) opereerden in openlijke uitdaging aan de wetten en beroepsmoordenaren hadden het druk met het likwidieren van leden van een concurrerende gang of van politiemensen die bij hun onderzoek teveel succes gingen boeken.

Om deze golf van wetteloosheid te onderdrukken en bescherming van de inwoners der natie te verzekeren werden door het Congres wetten aangenomen die het FBI brachten in de voorste gelederen in de strijd tegen de georganiseerde misdaad, de „gangs” die door hun vele contacten en vervoersmogelijkheden van de ene in de andere staat opdoken.

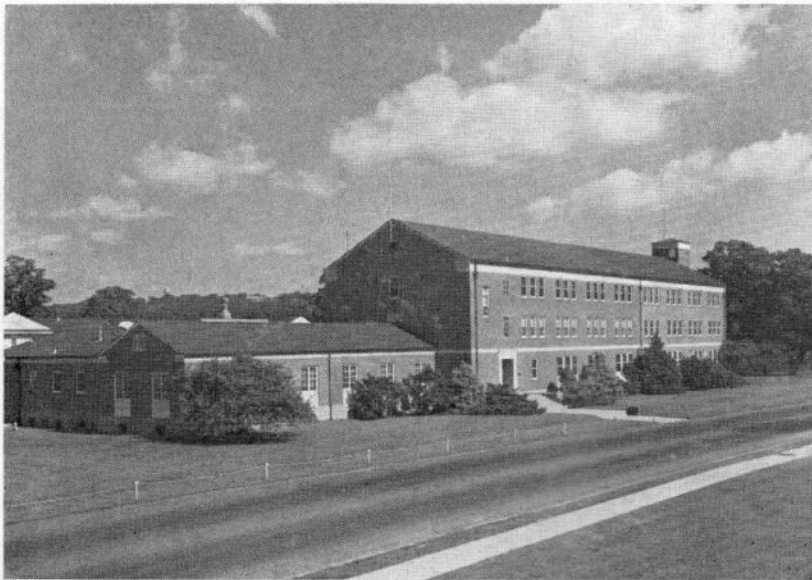
Die strijd werd aanvankelijk gevoerd tezamen met de plaatselijke politie daar tot 1934 de FBI agenten ongewapend waren en hun arrestatiebevoegdheden gering. Hun bekende bijnaam „G-men” hebben ze te danken aan de kidnapper Kelly, in zijn kringetje beter bekend als „machinegeweer Kelly”. Toen zij hem in zijn verblijfplaats verrastten, was deze zo bevreesd dat hij stotterde „Don’t shoot, G-men, don’t shoot”. „G-men” was de in de onderwereld reeds gebruikte afkorting voor „Government men”.

Nadat in 1934 het Congres het dragen van vuurwapenen en het doen van arrestaties door FBI-agenten had bekrachtigd, kon de strijd eerst goed beginnen en reeds een maand daarna werd de bekende John Dillinger — leider van een beruchte gang — in Chicago bij een vuurgevecht met FBI-agenten doodgeschoten.

Er waren meer van deze gangsters die het liever op de kogel met het FBI uitvochten dan een terechtstelling via de elektrische stoel te riskeer. Zo volgden „Pretty boy” Floyd en „Baby face” Nelson dit voorbeeld, de laatste nadat hij drie G-men had doodgeschoten.

Drie jaar later waren 11.153 personen gearresteerd en veroordeeld waaronder 330 kidnappers (meestal

De F.B.I.-academie te Quantico.

losgeld eisende kinderontvoerders) en afpersers en 152 bankrovers. In deze jaren waren goed georganiseerde gangs in snel tempo opgerold en vele „stick up” mannen zaten inmiddels in de US-gevangenis in Fort Leavenworth of waren geexecuteerd. Het FBI had de eerste ronde glansrijk gewonnen.

Ondertussen werd hard gewerkt aan de verdere uitbouw van het FBI, dat behalve de werkzaamheden op haar eigen opsporingsterrein eveneens moest zorgen het informatie- en coördinatiecentrum te worden van de gehele Amerikaanse politiemacht en tevens internationale politie-betrekkingen te onderhouden.

Daartoe ontstonden negen onderafdelingen in het FBI-hoofdkwartier.

Dit zijn:

1. de afdeling inspectie en opleiding
2. de algemene onderzoekafdeling
3. de speciale onderzoekafdeling (o.a. voor ontvluchte misdadigers)
4. de inlichtingen- en verbindingsdienst
5. de binnenlandse veiligheidsdienst
6. de identificatiedienst
7. de afdeling voor wetenschappelijk onderzoek
8. de administratieve afdeling
9. de afdeling voorlichting

Tevens werd een landelijk net van agentschappen — field-offices — opgebouwd van El Paso aan de Mexicaanse grens tot Alaska in het

hoge noorden en van Boston tot San Diego.

Daarnaast werd bijzondere aandacht geschonken aan de opleiding welke thans is geconcentreerd in de FBI Nationale Academie (NA).

De kandidaat FBI-agent dient een goede schoolopleiding te hebben gehad alsmede een afgeronde rechtsstudie. Voldoet hij aan de strenge eisen van kennis, van lichamelijke en psychische conditie en van karakter en betrouwbaarheid, dan kan zijn aanstelling volgen na een opleiding bij de FBI-Academie. Bij deze scholing waartoe ook officieren van andere politiekorpsen worden toegelaten, wordt bijzondere aandacht geschonken aan de schietvaardigheid

Het F.B.I. hoofdkwartier aan de Pennsylvania Ave te Washington.

en zelfverdediging en aan die technische- en wetenschappelijke onderwerpen, welke blijkens de ervaring van bijzonder nut zijn bij de opsporing en bewijsvoering.

In 1938 boekte het FBI reeds belangrijke resultaten op het gebied der binnenlandse veiligheid met de zaak Rumrich, waarbij in korte tijd vier nazi-spionnen werden ontmaskerd en waarvan één reeds een 35 blanco Amerikaanse paspoorten had weten te bemachtigen.

De volgende slag was van het begin af onder controle van het F.B.I. Kort voor de inval in Polen hadden de Duitsers weer een nieuwe spionagegroep opgebouwd. De spil hiervan werd Harry Sawyer, een genaturaliseerde Amerikaan die naar Duitsland ging om zijn moeder te bezoeken. Majoor Ritter van de Duitse spionagedienst dwong hem om Duits spion te worden. Hij kreeg een opleiding in de spionageschool in Hamburg, waar hij o.a. fotografie en geheimschrift leerde en onderricht kreeg in de werkwijze om militaire gegevens te bemachtigen. Uiteindelijk kreeg Sawyer één duizend dollar, vele adressen, de zegen van de nazi's en een kaartje voor New-York. Toen hij zich inschepte had hij in zijn horloge een aantal microfotografen ter grootte van een postzegel, welke geheime orders bevatten. Een kleinbeeldcamera en de bouwtekening voor een kortegolfzender, om straks contact met Hamburg te maken, bevond zich ook in zijn bagage. FBI-agenten hadden bij aankomst van Sawyer direct contact met hem, daar deze niet het voornemen had het nazi-spelletje mee te spelen. Het afgesproken telegram „Veilig aangekomen — had prettige overtocht” werd verzonden waarbij vanzelfsprekend verzwegen werd dat het FBI nu de leiding in deze spionage-affaire had. Twee jaar is dit spelletje gespeeld waarbij 500 telegrammen met de nazi's werden gewisseld via de eigen zender. Tegelijkertijd werden de verblijfplaatsen van 33 spionnen in de USA bekend inclusief de chef, de beroepsspion Duquesne. Op 2 januari 1942 werd de gehele groep gearresteerd. Gelukkig voor hen was het nog spionage in vreedstijd, zodat de totale beloning slechts 300 jaar gevangenisstraf en \$ 18.000 boete opleverde.

Deze dactyloscopische herkenningsafdeling heeft al vele malen bij

nen hebben gegeven. ztellen die daartoe de wens te ken- dienst en ook van miljoenen inge- de defensie belangrijke industrie of luchtmacht, marine of een voor- ken of gewerkt hebben in leger, joenen burgers (50.000.000) die wer- pische signalementen van vele mil- bewaard doch ook de dactylosco- vingerafdrukken van misdadigers worden niet alleen de dactyloscopische (identificatie) en documentatie zoveel groter is. Bij Zo valt het direct op dat omvang vergelijkbare diensten in ons land. Er zijn natuurlijk verschillen tussen de afdelingen van het FBI en b.v. vergelijkbare diensten in ons land. gelicht zijn tentoongesteld.

zeer overzichtelijk en duidelijk toe- waar de jachttroepen van het FBI dien is er een museum ingericht 400.000 x 2 ogen per jaar! Boven- felen. Het zijn trouwens gemiddeld kende mensen te zien voorbijshui- maar van die "op de vingers" kij- gtippen een beetje ongewoon steeds bouw leiden. Het is voor onze be- troepjes al expliciterend door het ge- beschikking die de vele toeristen in toria van glas en staan gidsen ter de verschillende bureaus en labora- zijn de wanden tussen de gangen en het program der dagtips. Hiertoe kers van Washington en prijkt op bezienwaardigheden voor de bezoe- FBI-headquaters is trouwens een der

Een deel van de vuurwapencollectie in het F.B.I.-laboratorium.

In de afdeling documenten van het laboratorium worden merken geplaatst op vergroin- gen van bewijsstukken voor de rechtbank.

Vooraf door publicaties in de dag- bladen en in eigen uitgaven alsmede door berichten via TV en radio wordt het Amerikaanse publiek door het FBI bekend gemaakt met de bij- zonderheden van deze gezochte per- sonen. Zo zijn ruim 30% van de in- dit program genoemde misdadigers rechtstreeks op aanwijzingen van de burgerij gearresteerd. "Het FBI heeft de hulp nodig van elke Amerikaan bij de bestrijding van de misdaad" is dan ook een veel gehoorde slogan.

Ook andere pogingen werden ver- jfd. Zo werden in juni 1942 twee groepen van vier saboteurs door U- boten aan land gezet aan de kust van Florida. Zij hadden \$ 174.588 bij zich en genoeg explosieven om hun taken waaronder het opblazen van bepaalde bruggen en een alumi- niumfabriek uit te voeren. Een deel der explosieven werd voortopig aan het strand begraven. Zeer snel wer- den beide groepen achterhaald en binnen twee maanden hoorden zes van hen reeds de doodstraf eisen. De strijd tegen de gewone misdadi- gers ging ondertussen gewoon door. noemde "Murder Inc." gang. Na wereldoorlog II kwam vooral de atoom-spiionage in het nieuws waar- bij Rusland door spionage zijn ach- terstand op het gebied van de atoom- bom wilde inhopen op de U.S.A. In 1953 was de zaak tegen Julius en Ethel Rosenberg een der meest spre- kende voorbeelden hiervan. Zij wer- den in de Sing-Sing-gevangenis ge- executieerd. Het in 1952 begonnen "ten most wanted fugitives" program blijkt bijzonder succesvol te zijn. Zoals ge- bruikelijk bij top-hits van grammo- foonplaten heeft ook het FBI haar lijst van tien, zij het van de tien misdadigers die op dat moment als meest urgent gearresteerd dienen te worden.

rampen met succes de slachtoffers geïdentificeerd.

Zo stortte in 1959 een Lockheed Electra vliegtuig in de Eastriver bij een mislukte landing op het La Gu-

ardia vliegveld bij New-York. Reddingspogingen werden onmiddellijk begonnen door een sleepboot die in de nabijheid was. De bemanning daarvan redde 8 van de 73 personen die aan boord waren geweest. Zo reesterde er een dodenlijst van 65 personen. Officials van de American Airlines tot welke maatschappij de machine behoorde, verzochten aan het FBI assistentie bij de identificatie door middel van de vingerafdrukken. Aan de hand van de passagierslijst konden vingerafdrukkaarten van personen met gelijke of nagenoeg gelijke namen uit de verzameling worden gelicht.

Nadat de slachtoffers uit het wrak waren gehaald werden in het Queens General hospital door mannen van de FBI-rampenploeg de vingerafdrukken gemaakt en het gelukte hen van de 49 volwassenen er 39 dactyloscopisch te identificeren. Trouwens degenen die in Nederland betrokken geweest zijn bij de identificatie der slachtoffers van de watersnood weten maar al te zeer hoe succesvol ook daarbij de dactyloscopische identificatie was.

De chemische-, spectrografische- en serologische laboratoria vertonen overeenkomst met het Gerechtelijk Laboratorium in Nederland. De afdelingen voor onderzoek van wapenen en documenten zijn bijzonder uitgebreid en hebben grote collecties vergelijkend materiaal waaronder vrijwel alle soorten en kalibers vuurwapenen en munitie alsmede een stockvoorraad krassporen.

De fotografische afdeling valt op door de veelheid en grootte der vergrotingsapparaten welke het mogelijk maken zeer omvangrijke vergrotingen te maken. Door de FBI-deskundigen wordt voor de bewijsvoering van vormsporen (b.v. schoen-zoelafdrukken) gebruik gemaakt van zeer grote fotovergrotingen aan de hand waarvan in de rechtszaal de conclusies worden toegelicht.

Verder bezit het FBI twee grote radiostations voor verre-afstand-berichtgeving en kleinere zenders in de field-offices, waarmede bovendien een 24-uurs telexverbinding wordt onderhouden.

Er zijn ongeveer 6000 speciale FBI-agenten, terwijl in de administratieve

en technische sector 7500 man werken. Hieronder zijn vertalers voor 25 talen (ook nederlands!), code-specialisten, schriftdeskundigen en technici voor bediening en onderhoud van de uitgebreide technische apparatuur.

Mr. Hoover geassisteerd door directieassistenten en de negen afdelingshoofden bestuurt het FBI op een zakelijke wijze. Vele onderscheidingen waaronder „the Medal of Merit” zijn hem te beurt gevallen, terwijl in 1961 de Senaat der U.S.A. in een resolutie de bijzondere capaciteiten van John Edgar Hoover als hoofd van het FBI roemde.

Mocht u lezer in de gelegenheid zijn de U.S.A. te bezoeken, dan geldt ook onderstaande uitnodiging voor u.

... Uitnodiging voor U ...

and I hope that if you or any of your associates are in this area again, you will visit us.

Sincerely yours,

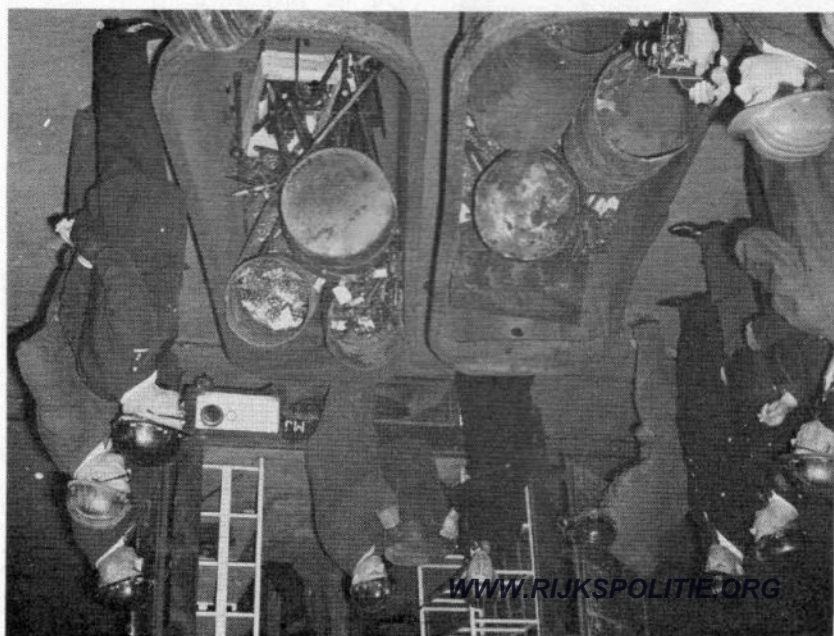
(John Edgar Hoover, directeur van de FBI)

De Intendance van de Rijkspolitie te Apeldoorn heeft 12.625 wapens, in- boksbeugels, 1704 ploertendoders, 16 handwapens voor het verspreiden van weerloos makende stoffen en 103 geheime wapenen gngen de oven in. Helaas kunnen burger en politie er niet op rekenen dat nu niemand meer een verboden wapen heeft. Want, waren ze dat nou alle- maal . . . ?
van het materiaal nuttiger zaken ge- maakt worden.

Weg wapens . . . !

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Nieuwe R.P.-kalender is op komst
Binnenkort verschijnt de rijks- politiekalender 1966, waaraan die daarom weer in ruime kring aandacht verdient en zal krijgen. De bestelling door korpssleden gaat weer via de onderdelen. Niet-korpssleden kunnen de kalender bestellen (lijst zo spoedig mogelijk), door storting van f.2,— op gironummer 1127994 ten name van M. van Asperen te Vught.

die 40 jaren na te praten. Ijk bijeen waren, om hogens over- september 1965, allen heel genoeg- de, maar dat in de avond van 12 en commandant dat dit niet gebeur- goede verhoudingen tussen personeel laten gaan, maar het tekent de liefst onopgemerkt voorbij hebben feest te maken. Hij zou die dag het dienst te zien en daarvan een groot- 40-jarige ambtperiode, eigen ver- dat het niet in zijn aard ligt in een Wie de adjudant Osterloh kent, weet commandant te Huissen.

1950 werd hij aangewezen als groeps- commandant van het toenmalige be- reden peloton Arnhem. Op 1 mei paarden trouw en was enkele jaren politie. Aanvaankelijk bleef hij de ter aangesteld bij het Korps Rijks- hij in de rang van opperwachtmec- Na de bevrijding van ons land werd Wapen optrad als rij-instructeur. naast zijn „gewone dienst” bij het Cavalerie te Amersfoort, waarna hij de hij de cursus aan de Rijkschool der chaussee te Paard. Onder meer volg- minnikke Marechausee, als Mare- dienst trad bij het Wapen der Ko- ders”, waarna hij op 2 april 1929 in Rijdende Artillerie, de „Gelic Rij- als vrijwilliger in dienst bij het Korps boren en ging op 12 september 1925 op 15 juni 1908 te Arnhem ge- dienst. Hij werd

Adjudant F. W. Osterloh 40 jaar „in het zadel”

Op 12 septem- ber 1965 was de adjudant F. W. Osterloh, groeps- commandant te Huissen, 40 jaar in overheids-

Adjutant H. Klinkhamer naar Warffum

De adjutant H. Klinkhamer is met ingang van 1 augustus 1965 aangewezen als groepscommandant te Warffum. Hij werd op 20 november 1916 geboren te

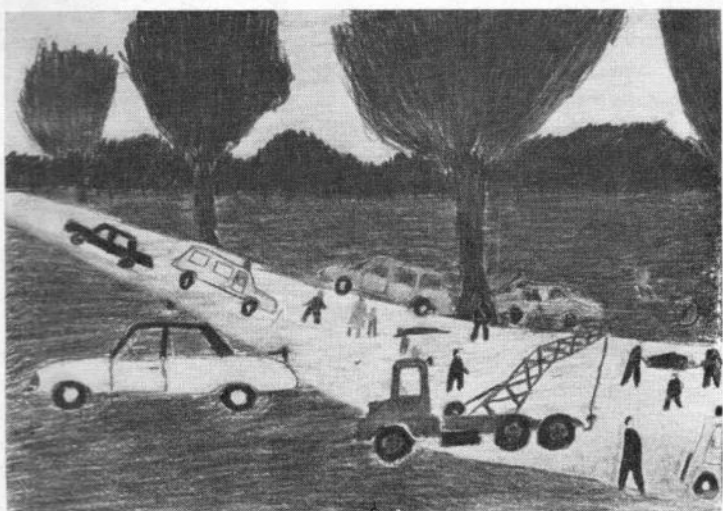
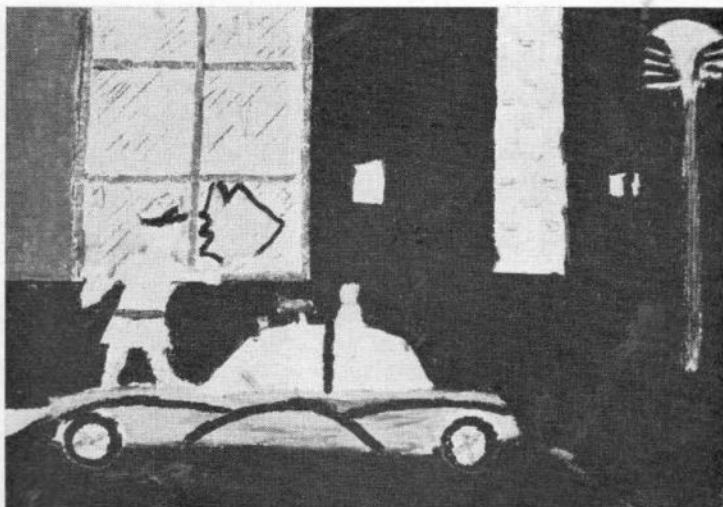
Hoogkerk en trad op 28 juli 1937 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. Op 1 maart 1941 ging hij over naar de Marechaussee en diende in de bezettingstijd bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, op 1 september 1947 werd hij postcommandant te Vriescheloo en op 25 februari 1958 plaatsvervangend groepscommandant te Muntendam. Hij werd op 1 januari 1957 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 augustus 1965 tot adjutant.

Adjutant G. Noortman naar Koog aan de Zaan

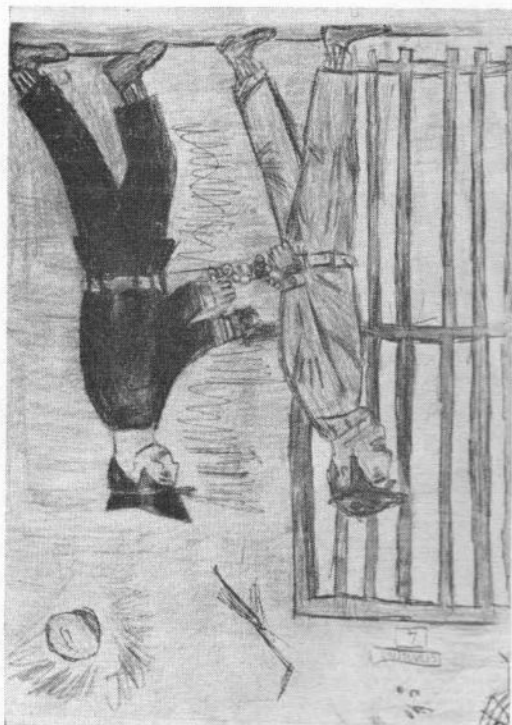

Met ingang van 16 augustus 1965 is de adjutant G. Noortman aangewezen als groepscommandant te Koog a.d. Zaan. Hij werd op 23 juli 1907 geboren te Velsen en

trad op 1 oktober 1938 in dienst bij de gemeentepolitie te Zaandam; daarna was hij vanaf 1 augustus 1942 agent van politie te Heemstede en vanaf 12 juni 1946 bij de gemeentepolitie Alkmaar, laatstelijk in de rang van hoofdagent. Op 1 januari 1954 werd hij in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Groenekan in de functie van postcommandant. Daarna is hij postcommandant geweest te Lopik en Assendelft, op laatstgenoemde standplaats tevens plaatsverv. groepscommandant te Westzaan. Op 16 augustus 1965 werd hij bevorderd tot adjutant.

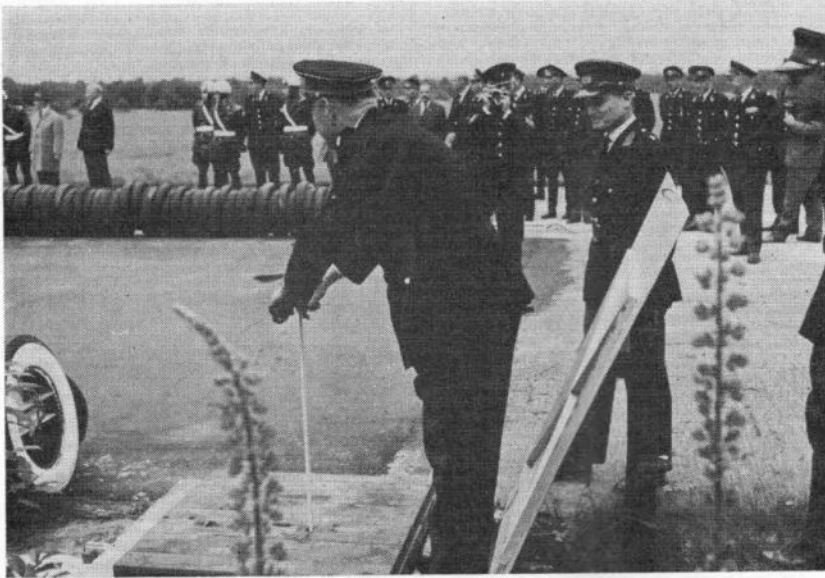
Hoe belangrijk voorlichting ook is ten opzichte van de verhouding politie-publiek, is met name gebleken door de rizende rijkspolitie-tenoonstelling „raad en daad“, die ook door de schooljeugd wordt bezocht. Een prettige bijkomstigheid is dat de jeugd in het kader van een tekenwedstrijd in een plezierige wisselwerking, ook nog eens laat weten hoe zij over de politie denkt, hoe zij de man in uniform ziet. De resultaten van die tekenwedstrijd tonen aan dat de jeugd de politie ziet als waker of beschermer, als helper in nood, in de tweede plaats als handhaver van het gezag en zeker niet als boeman. Het is met des te meer genoegen dat wij hierbij een selectie foto's afdrukken, gemaakt door de technische rechters te Groningen. De gefotografeerde tekeningen zijn van scholieren te Joure. De tekeningen werden gemaakt vóór een bezoek aan „raad en daad“. Ze werden op een speciaal paneel op de tentoonstelling geëxposeerd en terecht met een prijs beloond.

zo
ziet
de
jeugd
de
rijks-
politie

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

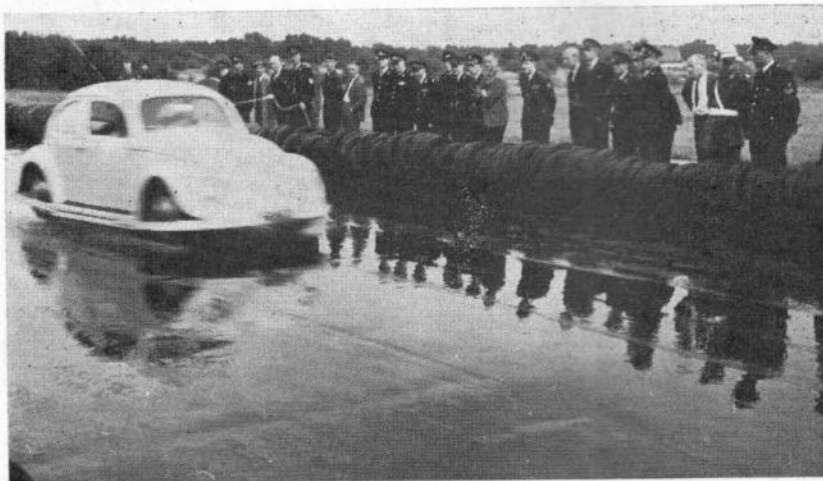

**Opening
van de
r.p.
slipbaan
door
Generaal
in beeld**

De opening van de slipbaan van de Verkeersschool De Varenkamp, ingericht op het terrein van de vliegbasis Soesterberg — waarover reeds werd bericht in het septembernummer van het Korpsblad — heeft terecht, ook buiten het korps de nodige aandacht getrokken. De foto's van de officiële opening door de generaal J. Gerritsen, vindt de lezer hierbij. Op de foto boven draait de generaal de kraan van de sproei-installatie open, waarmee de ingebruikstelling van de baan een feit was. Achter de generaal de majoor B. van der Meer, commandant van de verkeersschool.

De foto onder laat een door velen bewonderde slip zien. In het midden demonstreert de kapitein E. Spierenburg zijn vertrouwen in de instructeurs door tussen twee slippende wagens te staan. Op de achtergrond een van de rubberpoppen, die bij de slipoefeningen plotseling plegen op te duiken en de rijders tot slip en slipcorrectie noodzaken . . .

(Foto's: Opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen te Nijmegen).

**Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort**

Het drama te Valkenburg :

Snelle oplossing door goed teamwork en medewerking publiek

door de wachmeester te kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Foto's: Technische Recherche Roermond

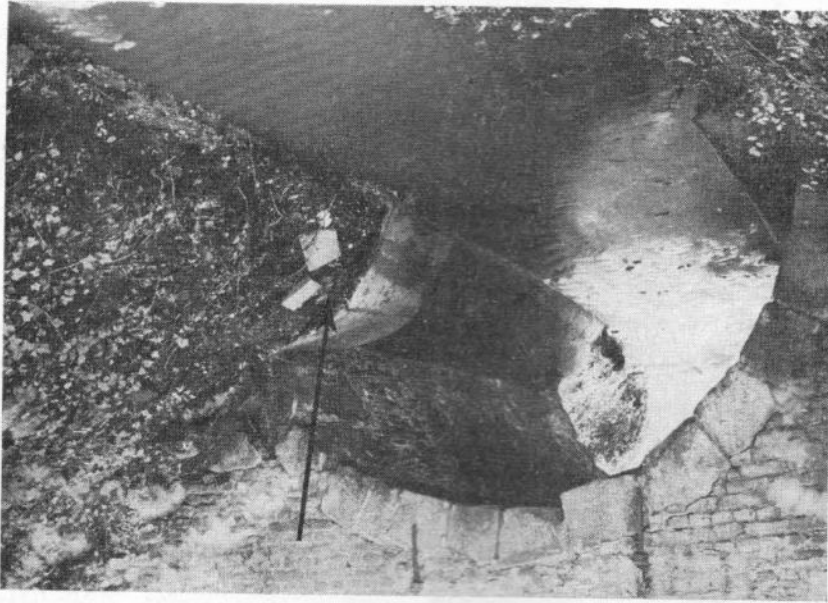
Plaats van het
misdrijf

In de nacht van zondag 18 juli op maandag 19 juli 1965, om precies 10 minuten over twaalf, vielen op de Schaelsberg te Valkenburg vier schoten uit een parabellum-pistool. Die schoten maakten een abrupt einde aan het nog jonge leven van de 21-jarige Piet Frijns uit Schimmert en vormden een menselijk drama waarvan het leed niet is te overzien: Het leed van de verloofde en familie van het slachtoffer, van de dader Wim Joha uit Schaesberg en diens gezin.

Zondagavond waren Piet Frijns en Bertha Geurts nog een eindje gaan wandelen. Zij kenden elkaar drie jaar en waren sinds 1½ jaar verloofd. Piet, een keurige jongen was pas afgestudeerd aan de U.T.S., lid van een gymnastiekvereniging, een geziene jongeman in zijn geboortedorp Schimmert, jongste zoon van een gepensioneerd mijnwerker. Bertha Geurts, 20 jaar oud, vlotte, sportieve verschijning, dochter van een middenstander uit Valkenburg. Zij kwamen terecht op de Schaelsberg, een kleine heuvel, romantisch en dichtbebost. Op de top staan drie banken en op een van deze banken, de z.g. Betsy Perkbank, namen zij plaats, de bank die is genoemd naar de dochter van de schrijver J. Perk, die Valkenburg het eerst in de be-

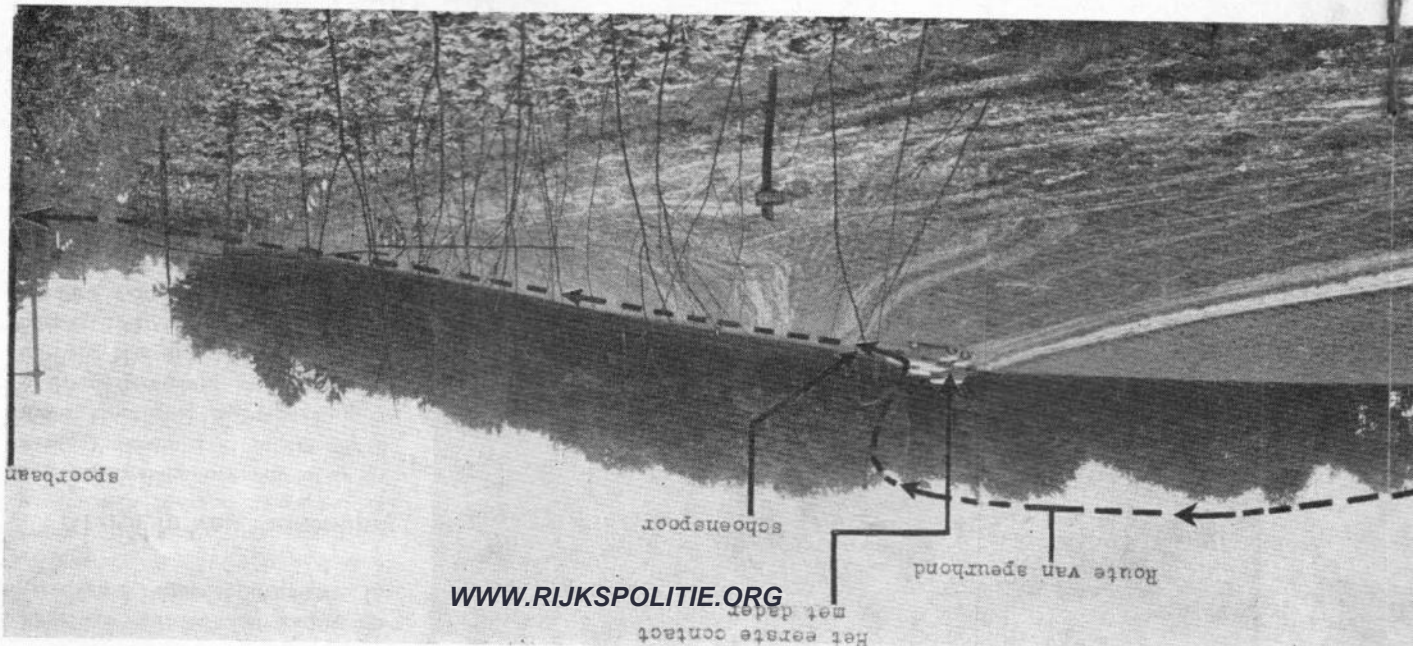
en totaal van strek de heuvel af en kwam terecht bij een aan de voet van de heuvel gelegen woning be- woond door W. Lamericus.

Verwaring

Lamerichs die reeds op bed lag werd gelaarmerd door zijn hond en na- len in het groen gezeten. Onder be- dreiging, met een (geladen) pistool in de hand, deed hij het paar on- cebare voorstellen. Er werd gepraat ongeveer 1 à 1½ uur lang. Het werd een vreed en eindeloo gesprek, waarin het slachtoffer waarschi- jk tijd heeft willen winnen in de hoop dat er iemand voorbij zou ko- men. Het was vergeefs: geen toerist, geen wandelaar kwam voorbij. Later probeerde de gemaskerde man zelf het meisje aan te randen. Op dat moment heeft Piet Frijs de man besprongen. Er ontstond een kort maar hevige gevecht. Tijdens die worsteling schoot de gemaskerde de jongen op laaghartige wijze ncer voor de ogen van diens verloofde.

Langstelling heeft gebracht als toe- ristenoord. Nadat het paar enige tijd op de bank had doorgebracht, dook plot- seling achter hen een manspersoon op, gekleed in een donkere broek en donker shirt. Hij had de onderhelft van zijn gezicht gemaskerd met een witte doek. Hij was kennelijk een gluurder en had al een tijd verscho- gen in het groen gezeten. Onder be- dreiging, met een (geladen) pistool in de hand, deed hij het paar on- cebare voorstellen. Er werd gepraat ongeveer 1 à 1½ uur lang. Het werd een vreed en eindeloo gesprek, waarin het slachtoffer waarschi- jk tijd heeft willen winnen in de hoop dat er iemand voorbij zou ko- men. Het was vergeefs: geen toerist, geen wandelaar kwam voorbij. Later probeerde de gemaskerde man zelf het meisje aan te randen. Op dat moment heeft Piet Frijs de man besprongen. Er ontstond een kort maar hevige gevecht. Tijdens die worsteling schoot de gemaskerde de jongen op laaghartige wijze ncer voor de ogen van diens verloofde.

Het slachtoffer was waarschi- jk op slag dood. Na de schoten is de dader gevlucht zonder het meisje nog verder aan te raken of lastig te vallen. Het meisje rende radeloos

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

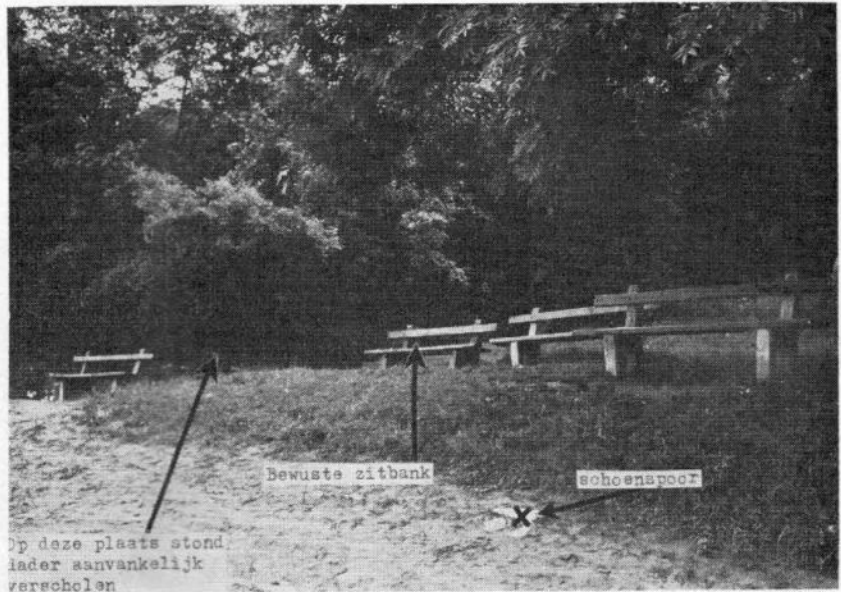
schakelaar waardoor het opsporingsmechanisme begon te draaien.

Alarm in vol Valkenburg

De groep Valkenburg omvat de gemeente Valkenburg-Houthem met de rayons Houthem en Schin op Geul en de posten Berg en Terblijt en Hulsberg. De sterkte van de groep bedraagt 22 man. De groepscommandant is de adjudant H. J. Kollee. Valkenburg is een toeristenstadje bij uitstek en heeft ongeveer 12.800 inwoners. In het hoogseizoen komen er zo'n 35 à 45.000 toeristen. Dit zijn vooral de mensen in de blue jeans met de stro- of tirolerhoedjes. Of zij dragen zoals dit jaar de stoere zeemanspetten, wit dak met zwarte klep en goud gevlochten stormriem. De toeristen maken zichzelf gemakkelijk herkenbaar. Elk jaar komt er een extra detachement Rijkspolitie naar Valkenburg om het nodige toezicht te houden en te zorgen dat deze meestal vrolijke gemeenschap enige bescherming krijgt voor zichzelf. Zo waren er ook nu 25 rijkspolitieambtenaren extra tewerkgesteld. Dat de hele bezetting rijkspolitie handen vol werk heeft behoeft geen nader betoeg. Het komt zelfs voor dat de toeristen een queue vormen om de transacties te betalen.

Snelle actie

Enkele ogenblikken nadat de moordende schoten op de Schaelsberg waren gevallen kreeg de wachtcommandant, op dat moment de opperwachtmeester M. Vlieland, enige telefonische mededelingen, dat er op de Schaelsberg schoten waren gelost. Deze meldingen kwamen van burgers die de schoten hadden gehoord. Per mobilfoon gaf de wachtcommandant deze meldingen door aan de G.S.A.-wagen. Hierdoor kwam het dat de G.S.A.-wagen stopte bij de woning van Lamerichs nog voordat deze het verhaal van het meisje helemaal had gehoord. De groepscommandant werd onmiddellijk in kennis gesteld en nu nam deze de leiding. Direct werden alle beschikbare rijkspolitie-ambtenaren naar de plaats van het misdrijf gezonden, die hermetisch werd afgesloten. Hierdoor werd vernietiging van de eventuele aanwezige sporen voorkomen en bleef de toestand

„vers” waardoor later de specialisten ongestoord konden werken.

Het onderzoek in deze zaak werd door de adjudant Kollee opgedragen aan de opperwachtmeester M. Sinke.

De districtscommandant, de overste H. W. Weerts, de officier van justitie, hoofd van het arrondissementsparket mr J. H. W. Houben en het parket van de rechtbank te Maastricht kwamen naar de plaats van het misdrijf om de zaak in ogen-schouw te nemen en een indruk te krijgen van de toedracht en de omvang van het drama. De leiding van dit onderzoek werd door mr J. H. W. Houben opgedragen aan de officier van justitie mr W. A. G. Moors.

Hoeveel schoten?

Hoeveel schoten er in totaal gevallen zijn was en is nog niet precies vast te stellen. Het zoeken naar sporen werd bemoeilijkt door een traag optrekkende grondmist. Tegen het aanbreken van de dag werden enkele voorwerpen verspreid liggend aangetroffen. Tijdens het onderzoek door de technisch rechercheur, de opperwachtmeester L. A. A. van Horrik werd door hem een patroonhuls ontdekt (tot nu toe de enige). Ook werd een voetafdruk gevonden en kon tegen het aanbreken van de dageraad de vluchtweg van de dader worden vastgesteld door de speurhond met geleider, de opperwachtmeester J. H. Verstappen. Elke

situatie zoals: toestand na het misdrijf, de vluchtweg van de dader, de vindplaatsen van sporen enz. werd door de technisch rechercheur L. A. A. van Horrik gefotografeerd. Dat geen specialist, die mogelijk hulp kon bieden, werd overgeslagen bij de oplossing van dit misdrijf en het opsporen van de dader, bleek toen de adjudant Kollee de hulp inriep van een mijndetector. Binnen korte tijd verscheen de sergeant Picavet met drie soldaten uit Keizersveer en werd de grond centimeter voor centimeter afgetast. Bij dit onderzoek bleek zonneklaar dat de door de jaren heen vergrijsde superspeurder in de figuur van Sherlock Holmes heeft afgedaan en tot het verleden behoort. Hij kan nog voorkomen in romans en een wassenbeeldentheater, doch ook daar verliest hij snel terrein. Specialisten, vertrouwd met moderne hulpmiddelen beheersen nu het terrein van de misdaad. Dat public relations een bijzonder belangrijk aspect bij een dergelijke zaak is werd wel zeer duidelijk. De snaren van het instrument public relations werden met verve en kundigheid bespeeld. Door de wijze waarop dit drama zich voltrok kwam de emotionaliteit bij het publiek duidelijk aan het licht. Velen spoedden zich, al of niet gedreven door nieuwsgierigheid, sensatie, schrik of medeleven, naar de plaats van het drama. De geïsoleerde ligging van de Schaelsberg wierp nu voor de politie de vruchten af. In de vroege maandagochtend waren er al 7 journalis-

weest. De dader heeft het pistool niet weggegooid maar de volgende dag schoongemaakt en geolied. Eerst toen hij in de krant zijn eigen signalement las en zijn vrouw tegen hem zei: „Wim, dat ben jij”, toen heeft hij het pistool verborgen onder een bruggetje (zie foto). Zeer waarschijnlijk met de bedoeling het pistool later als alles weer rustig was weer op te halen. Dit alles typeert de man, een in Indonesië geboren oosters type, 30 jaar oud, gehuwd met een Nederlandse en vader van twee nog jeugdige kinderen. Vroeger mijnwerker, nu scharrelaar. Een aan de zelfkant levende figuur, die waarschijnlijk met geladen pistool op zak zich een moderne James Bond waande. Het pistool (foto) had hij sinds enkele weken. Achteraf bleek dat hij ook op 5 juli l.l. een paartje heeft bespied. Vermoedelijk werd hij bij deze gluuraffaire overbluft door de krachtige niet in woordenboeken voorkomende termen die de jongeman hem toevoegde. Op 7 juli werden op het groepsbureau twee patronen als gevonden voorwerpen gedeponeerd. Het bleek dat de dader deze patronen verloor door een gat in zijn zak, op de plaats waar hij zat te gluren.

Medewerking publiek

De medewerking van het publiek was overweldigend. Een groot aantal tips, zowel mondeling als schriftelijk, kwam uit heel het land. Het is natuurlijk niet zo dat elke tip bruikbaar is. Alle tips werden op kaart gezet, voor dit doel was de wachtmeester 1e kl. L. J. B. Persoon van de administratie uit Maastricht aangetrokken. Er waren rode kaarten, waarop de tips afkomstig van de burgers stonden en witte kaarten, waarop tips stonden doorgegeven door politie-instanties. Er werden 154 bruikbare tips genoteerd en 200 onbruikbare. Hier enkele onbruikbare: een huismoeder schreef dat haar dochter Marie, het vorig jaar in Valkenburg was geweest en ook toen al geritsel in de struiken had gehoord. Of deze: de twee oude dames die eens met vakantie in Valkenburg verblijvende, een man hadden gezien die overeenkwam met die waarvan het signalement was doorgegeven; of van iemand die uitvoer-

rig schreef hoe gehandeld moest worden om de dader in handen te krijgen. Letterlijk: men late drie paartjes op de banken plaats nemen, natuurlijk in burger gekleed en dan maar afwachten tot de gluurder komt. Achter elke bank twee met pistool gewapende rechercheurs, in burger. De vrouwelijke helft van de paartjes moeten vrouwelijke agenten zijn, die kon men wel ergens lenen indien er geen bij het korps waren. Ook had hij enkele potloodkrabbels gemaakt die de dader voorstelden.

Twee tips

Twee tips voerden regelrecht naar de dader en droegen er toe bij dat deze zaak vlug rond kwam. De eerste tip kwam van een vrouw uit Voerendaal. Zij gaf de tip dat een haar bekend man in het bezit zou zijn van een vuurwapen aan de rijks-politie aldaar door en de postcommandant bracht snel „Valkenburg” op de hoogte.

De tweede tip mét tipgever werd op het groepsbureau te Valkenburg gebracht door de reserve-wachtmeester F. Knops. De reservist Knops had van een relatie gehoord dat die een man kende, die aan het signalement voldeed en ook een pistool had. Volgens de tipgever kwam die man wel als verdachte in aanmerking. Jammergenoeg wist hij diens naam niet, maar hij wist wel waar deze woonde. De reserve-wachtmeester draalde geen moment en nam de tipgever mee naar het bureau. Later bleek hoe waardevol deze beide tips waren.

Op de aanwijzingen werd de vermeende dader verzocht zich te voegen op het bureau der rijks-politie te Schaesberg. Na een verhoor van enkele uren door kapitein Schaafsma, de adjudant Weterings en de opperwachtmeester Raven legde de dader een volledige bekentenis af. Enkele dagen nadat de dader was gearresteerd, verklaarde mr Moors ons, bewondering te hebben voor de wijze waarop onder moeilijke omstandigheden de rijks-politie haar taak heeft verricht. Het positieve resultaat in deze zaak is te danken aan de uitstekende samenwerking die bestond tussen de rijks-politie groep Valkenburg, de specialisten,

recherche van de omliggende gemeentepolitiekorpsen, de Rijkswacht en vele anderen, alsook door de medewerking van het publiek.

De reconstructie van het misdrijf zou medio september plaatsvinden. Het gemeentebestuur van Valkenburg heeft besloten op de Schaesberg een gedenksteen op te richten ter nagedachtenis aan P. Frijs.

Reservisten grepen „zwijntjesjagers” te Wehl

door P. J. KOPPEN te Doetinchem
ambtenaar-toegev. voor de res.-R.P.

In Wehl werden kortgeleden twee zwijntjesjagers aangehouden door de oplettendheid van de reserve-wachtmeester C. P. M. van Mierlo en de medewerking van de reserve-wachtmeester L. H. J. van Hoeven.

De reserve-wachtmeester Van Mierlo stond in het gebouw van de Coöp. Landbouw- en Handelsvereniging toen daar twee onbekende jongens kwamen schuilen. Zij maakten geen betrouwbare indruk op hem en toen de knapen overstaken naar het station, hield hij hen in het oog. Zijn eerste indruk was juist: de jongens grepen elk een fiets en reden weg.

Op dat moment verscheen de reserve-wachtmeester Van Hoeven per auto. De beide reservisten zetten de achtervolging in en hielden de jongens staande, die toegaven de fietsen te hebben ontvreemd. De knapen werden overgenomen door de wachtmeesters 1e kl. W. H. J. Baakman en J. C. van Doorn, die hen naar het postbureau overbrachten. Bij nader onderzoek kwam vast te staan, dat de jongens in vijf dagen tijd in Wehl 6 en in Zevenaar 2 rijwielen hadden ontvreemd. Uit een kruidenierswinkel hadden zij sinaasappelsap meegenomen.

Hulde ook aan de heer Lutkeveld, die de algemene leiding in handen had en de juryleiden (zowel "burger" als korpssleden), wier werk voor men dit toch noemen) laten we vanzelfsprekend geheel voor rekening van onze zegglieden.

De kolonel kon tenslotte met de aanvoerder van de ploeg ook zichzelf gelukwensen, want het was immers "zijn" (honi soit qui mal y pense) ressort, dat met ruime voorsprong de ercpalm wegdroeg. Op de tweede plaats eindigde Arnhem. Groningen ging als derde over de eindstrep, daarna volgde Den Bosch en het ge-Vermeldenswaard is zeker de pres-tatie van de Arnhemmer Lesterhuis, die met een sprong van 1.82 m niet alleen het hoogsprongen won, maar tevens het poltierreord op dit onderdeel verbeterde.

Hulde ook aan de heer Lutkeveld, die de algemene leiding in handen had en de juryleiden (zowel "burger" als korpssleden), wier werk voor men dit toch noemen) laten we vanzelfsprekend geheel voor rekening van onze zegglieden.

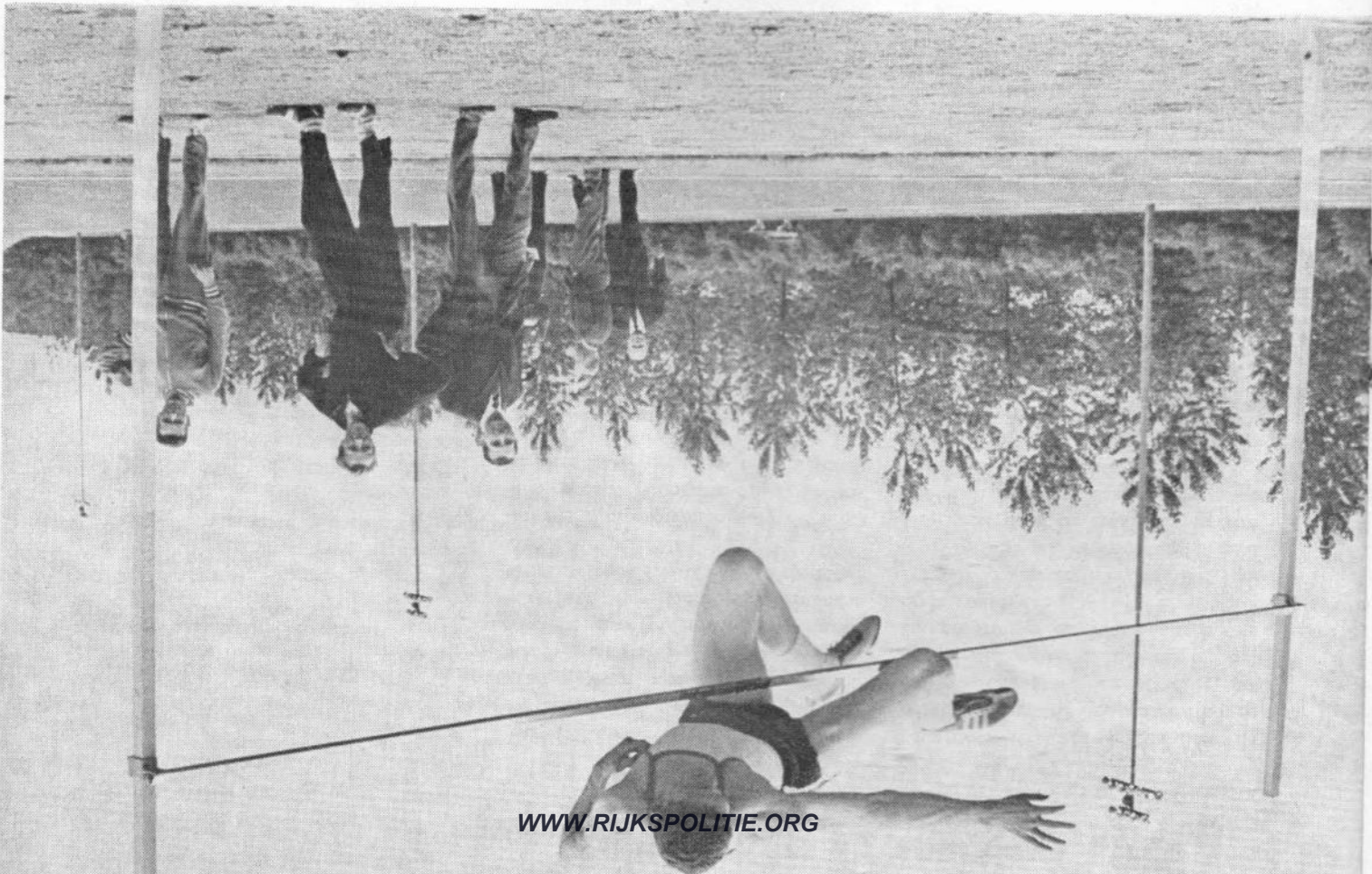
De kolonel kon tenslotte met de aanvoerder van de ploeg ook zichzelf gelukwensen, want het was immers "zijn" (honi soit qui mal y pense) ressort, dat met ruime voorsprong de ercpalm wegdroeg. Op de tweede plaats eindigde Arnhem. Groningen ging als derde over de eindstrep, daarna volgde Den Bosch en het ge-Vermeldenswaard is zeker de pres-tatie van de Arnhemmer Lesterhuis, die met een sprong van 1.82 m niet alleen het hoogsprongen won, maar tevens het poltierreord op dit onderdeel verbeterde.

Op het sportpark "De Leidse Hout" te Leiden organiseerde Lutcor op 17 september de Korpssatletiekkampioenschappen. Arnhem, Den Bosch, Groningen en Den Haag verschenen met voltallige teams ten strijdtonele. Het ressort Amsterdam was niet op alle onderdelen vertegenwoordigd, hetgeen de Amsterdamers op de laatste plaats in het eindklassement kwam te staan. Den Haag zegevierde. De weersomstandigheden waren, zeker in de middaguren, niet ideaal. Men zou zich in dit verband kunnen afvragen, of de maand september wel de juiste is, om atletiekwedstrijden te organiseren. Wij vinden dat in elk geval niet.

Hulde overigens aan het organisatorische, de wachmeester Ie kl. O. P. La-keman, voor de perfecte organisatie.

door opperwachmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Den Haag werd met ruime voorsprong atletiekkampioen Lesterhuis verbetert poltierreord hoogsprongen

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De voornaamste uitslagen waren:

Kogelstoten:

- 1. Lesterhuis Ah 13.335 m
- 2. D. Smit Gv 12.76 m
- 3. H. Woppenkamp Gn 11.495 m
- 4. C. van Treuren Gv 11.35 m

Hardlopen 1500 m:

- 1. W. P. van Zijl Gv 4.31.5 min.
- 2. A. A. Contant Gv 4.31.7 min.
- 3. Noortwijk Bs 4.32.7 min.
- 4. J. v. d. Berg Bs 4.40 min.

80 m hardlopen (veteranen):

- 1. Van Uffelen Bs 10.2 min.
- 2. Zuidema Gn 10.9 min.
- 3. Dekker Ad 11.— min.
- 4. Van Atten Gv 11.— min.

Hoogspringen:

- 1. Lesterhuis Ah 1.82 m
- Nieuw Politie record N.P.S.B.
- 2. Goltstein Bs 1.69 m
- 3. Boer Ah 1.69 m
- 4. Van de Wal Gn 1.54 m

Verspringen:

- 1. De Jong Ah 6.17 m
- 2. Snier Gv 5.97 m
- 3. J. v. d. Berg Bs 5.93 m
- 4. Lageweg Gn 5.83 m

Hardlopen 400 m:

- 1. De Jong Ah 52.4
- 2. Pirovano Gv 54.6
- 3. Peeters Bs 56.6
- 4. Goltstein Bs 57.4

Discuswerpen:

- 1. D. Smit Gv 38.04 m
- 2. H. Woppenkamp Gn 34.23 m
- 3. Appel Ah 33.80 m
- 4. Tissingh Gn 33.60 m

Discuswerpen (Veteranen):

- 1. Rumpgens Bs 30.825
- 2. Opijnen Gv 29.91
- 3. Carper Gn 28.63
- 4. Lijdekker Ah 27.495

Hardlopen 100 m:

- 1. Hogenbirk Gv 11.6 min.
- 2. Quist Ad 11.7 min.
- 3. v. d. Berg Ah 11.8 min.
- 4. Kramer Gv 11.9 min.

Hardlopen 800 m:

- 1. De Jong Ah 2.162
- 2. W. P. van Zijl Gv 2.166
- 3. v. d. Vlekkert Gv 2.17
- 4. Slijkhuis Gn 2.272

Kogelstoten (Veteranen):

- 1. Van Opijnen Gv 10.79 m
- 2. Lijdekker Ah 10.48 m
- 3. Te Kolste Ah 10.04 m
- 4. Rumpgens Bs 9.51 m

Verspringen (Veteranen):

- 1. Van Uffelen Bs 5.25 m
- 2. Van Atten Gv 5.— m
- 3. Zuidema Gn 4.99 m
- 4. W. Dekker Ad 4.82 m

Hardlopen 3000 m:

- 1. J. v. d. Berg Bs 10.20.1
- 2. M. de Bakker Ad 10.25.2
- 3. Van Lare Gv 10.25.3
- 4. G. Assendelft Bs 10.25.7

Uitslag 4 x 100 m estafette:

- 1. 's-Gravenhage 46.8
- 2. Arnhem 47.—
- 3. Groningen 47.5
- 4. 's-Hertogenbosch 50.5

Hardlopen 200 m

- 1. Hogenbirk Gv 24.5
- 2. v. d. Berg Ah 25.1
- 3. H. Bos Gn 25.2
- 4. Kramer Gv 25.45

Speerwerpen:

- 1. Lesterhuis Ah 50.80 m
- 2. Van Zijl Gv 45.48 m
- 3. Woppenkamp Gn 45.30 m
- 4. D. Smit Gv 40.32 m

Hink-stap-sprong:

- 1. Snier Gv 12.39 m
- 2. Boer Ah 12.16 m
- 3. J. v. d. Berk Bs 11.90 m
- 4. Zijlstra Gn 11.89 m

Einduitslag Korpsatletiekwedstrijden:

- 1. 's-Gravenhage 961/2
- 2. Arnhem 68
- 3. Groningen 54
- 4. 's-Hertogenbosch 531/2
- 5. Amsterdam 16

Politieruiters in sportieve strijd

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Op het springterrein in Wassenaar hebben de politieruiters op 22 september weer hun krachten met elkaar gemeten. De brigade van de Haagse gemeentepolitie kon ditmaal niet aan het toernooi deelnemen, wegens een kleine ziekte-epidemie onder de paarden.

Bij het equipespringen ging de bere- den groep Wassenaar met de eer strijken. De erepalm bij de cross

country werd weggedragen door de bere- den groep Apeldoorn. Bilthoven en Wassenaar werden op deze onder- delen tweede. Bilthoven bij het equipespringen en Wassenaar bij de cross country.

Na afloop van het toernooi, dat veel te genieten gaf, werden de prijzen uitgereikt door de commandant van het district Den Haag, de overste jhr W. A. Gevers Deynoot.

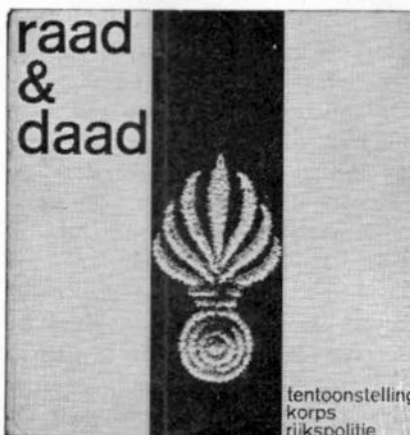
De gedetailleerde uitslag luidt:

Springen individueel:

	fouten	tijd
1. Wmr. 1e kl. G. P. H. v. Kemenade	0-0	44 ³ / ₅
2. Wmr. 1e kl. G. B. A. Jaket	0-0	46 ² / ₅
3. Owmr. M. J. Heinsdijk	0-0	49 ³ / ₅
4. Wmr. 1e kl. A. de Jong	0-4	39
5. Owmr. C. Zwaan	4	88 ¹ / ₅
6. Owmr. H. A. Krijger	4	95 ⁴ / ₅
7. Wmr. 1e kl. M. Nijmijer	4	97 ¹ / ₅
8. Owmr. G. S. Schoots	4	98
9. Owmr. D. Laning	4 ³ / ₄	106 ² / ₅
10. Wmr. 1e kl. D. M. de Jonge	5	107 ² / ₅
11. Wmr. 1e kl. W. Noordhof	5 ¹ / ₄	108 ³ / ₅
12. Wmr. 1e kl. H. Rodenburg	7	120
13. Owmr. J. A. v. d. Kamp	13 ¹ / ₄	108 ⁴ / ₅

Cross Country:

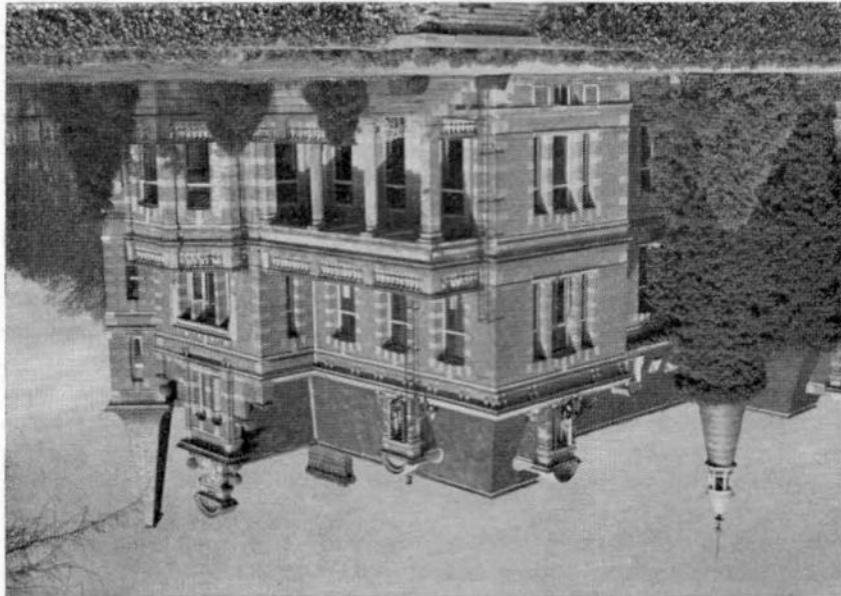
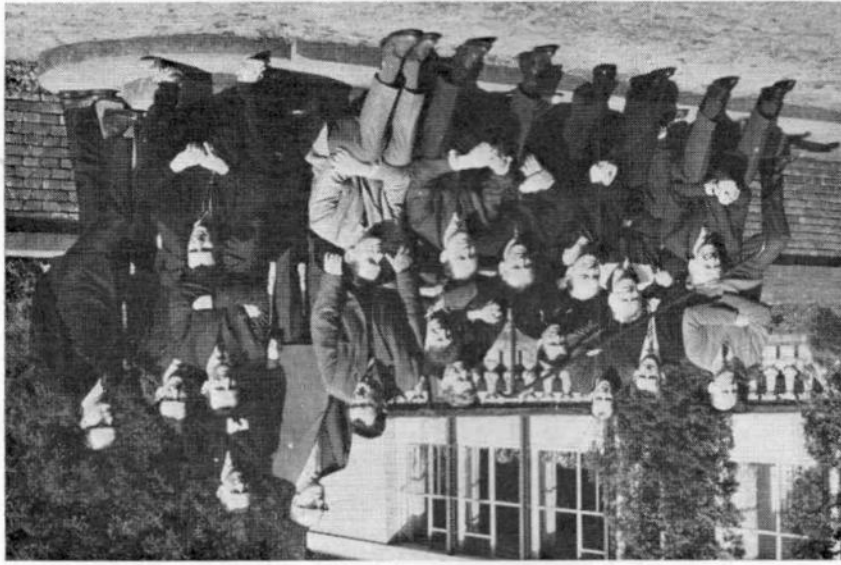
	tijd
1. Wmr. 1e kl. C. A. de Haan	5.29
2. Wmr. G. W. v. Mourik	5.54
3. Wmr. 1e kl. K. C. Visser	5.58
4. Wmr. 1e kl. Ch. J. Reichelt	6.05
5. Wmr. 1e kl. J. Booker	6.07
6. Wmr. 1e kl. R. P. A. M. Leusink	6.12
7. Wmr. 1e kl. H. H. de Goeijen	6.16
8. Wmr. 1e kl. H. Tap	6.42
9. Wmr. 1e kl. H. v. Leeuwen	7.18
10. Wmr. 1e kl. A. Ballema	7.22
11. Wmr. A. v. d. Bijl	7.49
12. Wmr. 1e kl. W. de Kwaadsteniet	8.10
13. Wmr. 1e kl. C. A. Jongste	8.15

De rijkspolitietentoonstelling „Raad & Daad” is in de komende maanden van 1965 nog te zien op de navolgende data en plaatsen:

- 18 t.m. 22 okt. :
Hotel Reiderhand, Bellingwolde.
- 25 t.m. 29 okt. :
Ned. Herv. Kerk, Zwaagwesteinde.
- 1 t.m. 5 nov. :
Het Blauwe Paard, Zuidlaren.
- 8 t.m. 12 nov. :
Nieuw Dorpshuis, Balk.
- 15 t.m. 19 nov. :
Hotel Drie Provinciën, Leek.
- 22 t.m. 26 nov. :
Wapen van Drente, Roden.
- 29 nov. t.m. 3 dec.:
Hotel Spoorzicht, Loppersum.
- 6 t.m. 10 dec. :
....., Warffum.
- 13 t.m. 17 dec. :
It Dielshûs, Wommels.

de Opleidingschool was bijzonder nuttig. Vele sportervaringen werden geleverd. Als vanouds brachten de docenten met onverflauwd enthousiasme hun oefenstof. Het zal dan ook geen verwondering wekken dat niet alleen „de grootvaders” onder ons mochte met het tempo hadden.

Omdat het Cios een internaat is met een reeds volledig benutte opnemingscapaciteit werden vijf voorlo-gies en ontbijt ondergebracht in het pension „Vijverduin”. Ongetwijfeld bewaart iedere sportinstructeur de meest aangename herinneringen aan dit pension met zijn beherder en diens assistente.

Het contact en wederzijds begrip tussen de (Hoofd) sportinstructeurs onderling zijn door deze tweewekse ontmoeting zonder twijfel verdiept. Ook het contact met de collega's van

door de wachtmester te kl. G. J. TRACTER te Heerenveen

Herscholingscursus sportinstructeurs te Overveen was bijzonder nuttig (en prettig)

WWW.RUKSPOLITIE.ORG

„Schot“ uit Wales in Vlodrop „aangerand“

door de wachtmeester

1e kl. A. J. JORNA te Roermond

Een vingervlugge inwoner uit Vlodrop die bovendien bijzonder nieuwsgierig was, heeft onlangs ondervonden dat met een variant op het bekende spreekwoord, niet iedereen een vrouw is die een rokje draagt.

Een in Duitsland gelegerde Britse militair, was met enkele vrienden, waaronder een paar Schotten aan de boemel geweest. De Engelsman, die in Wales zijn wieg had staan, stelde aan één van zijn Schotse collega's voor, hem zijn kilt te lenen, in welke kledij hij zich nog even in het Hollandse Vlodrop wilde vertonen. Een en ander had tot resultaat dat de Engelse-Schot, compleet in geruit rokje, kniekousen, de daarbijbehorende dolk en het lederen tasje, het Vlodrops stamneetje binnenstapte.

Het ontbrak de man natuurlijk aan de daarbijbehorende Schotse bewegingen die men in een kilt pleegt te maken, weshalve hij zich in deze kledij bewoog als een kat in een uitermate vreemd pakhuis; zo vreemd dat hij ongewoon met zijn harige benen manipulerend, de aandacht van een inboorling uit Vlodrop trok. Deze, evenmin van alle (drank)-

smetten vrij, bekeek de Schot een paar minuten aandachtig en ging toen naast hem zitten.

Na wat ondefiniceerbaar dronkemans gewauwel, werd de Vlodropper handtastelijk. Eerst voelde hij de Schot eens aan zijn kousen, om geleidelijk verder te gaan tot de Brit met een forse oplawaai reageerde. „Dat moet dat rot wijf nog eens doen,“ moet de Vlodropper op dat moment gedacht hebben en hij maakte een vaag gebaar dat ook werd beloofd met een forse dreun. Toen was het genoeg. De Vlodropper voelde zich eensklaps gemobiliseerd. Als gold het een herhalingsoefening (een half uur eerder was hij óók al eens in een café op de vuist geweest) verkocht hij de pseudo Schot een mep die evenmin als een zachtzinnig gebaar beschouwd moest worden. De „Schot“ verloor zijn bril die aan diggelen ging, terwijl de omstanders duidelijk konden waarnemen dat de „Schotse“ neus aanzienlijk begon te zwellen.

Eensklaps herinnerde de „Schot“ zich kennelijk dat tot zijn vreemdsoortig tenue een dolk behoorde, met welk wapen hij vervaarlijk begon te zwaaien doch dat door de aankomst van de gealarmeerde Rijkspolitie, prompt in bewaring genomen werd. De „Schot“ bleek bij het plaatsnemen in de gereedstaande Rijks-taxi aanmerkelijk vlugger van stap te gaan dan zijn Vlodropse opponent. Terwijl men de „Schot“ verhoorde en verbond, stakte eensklaps het gesprek omdat de politiemans die met het plakken van pleisters belast was, wat onzeker een stuk leukoplast op de mond van de Engelsman gedeponeerd had.

Toen het verhoor een beeld van het gebeurde opgeleverd had, namen de „Schot“ en de Vlodropse neuzentikker afscheid van elkaar.

De onderdaan van Queen Elisabeth werd met de Rijkspolitie-besteldienst naar de basis gebracht, de Vlodropper met zijn losse handjes kreeg een nacht logies om verder op adem te komen.

Op weg naar zijn onderdeel verzuchtte de „Schot“ stotterend doch voor iedereen verstaanbaar: „Als ik morgen geen bril heb, zie ik zelf óók niet meer tot welke kunne ik behoort.“

Over enkele maanden zullen de „Schot“ en de Vlodropper elkaar waarschijnlijk weer ontmoeten. De reünie vindt plaats in de Pollardstraat, op grond van convocaties die de justitie pleegt rond te zenden.

De man uit Wales komt, zoals hij de politie reeds meedeelde, zeer zeker niet in Schots kostuum . . .

„Hé meid, moet je 's hore . . .“

. . . „to be or not to be“ . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

likkt tussen China en Amerika, wanneer Amerika een Chinese interventie in India zou gebruiken als voorwendsel om de Chinese atoominstallaties te vernietigen, hetgeen gemakkelijk met gewone bommen zou kunnen gebeuren.

Het is geen geheim dat sommige invloedrijke Amerikaanse — als de omstandigheden hiervoor geschikt zouden zijn — graag deze installaties zouden willen vernietigen om China's groei als een atoommogendheid te vertragen. De Russen zouden hier tegen ook waarschijnlijk geen grote bezwaren hebben. Maar het zou hun belangen in Azië en Afrika kunnen schaden, als zij aan een dergelijke aanval zouden deelnemen.

De Sowjet-Unie heeft weinig vertrouwen in de huidige organisatie van de Veiligheidsraad. De erfenis van het verleden drukt zwaar op deze instelling. Maar deze moeilijkheden sluiten de mogelijkheid van een V.N.-aktie niet uit. Hoewel het thans afgekoelde staakt-het-vuren — waarbij de Nederlandse afgevaardigde bij de V.N. een belangrijke rol heeft gespeeld — de eerste noodzakelijke stap is naar het herstel van de vrede, is een dergelijke maatregel hopeloos onvoldoende, tenzij de V.N. in staat is om de weg te wijzen naar een meer permanente oplossing van het geschil tussen India, Pakistan en China. Dit impliceert dat men o.a. klaarheid zal moeten brengen in de problemen van de omstrede grenzen.

Zoals bekend hebben de Amerikanen reeds de uitvoer van wapens stop gezet en dit zou een rem kunnen zijn op de oorlogshandelingen. Men zou nog verder kunnen gaan en ook een einde kunnen maken aan de ontwikkelingshulp. Het zou een elegante oplossing kunnen zijn als de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten tot overeenstemming zouden kunnen komen dat de ontwikkelingshulp een zaak is van de Verenigde Naties en de secretaris-generaal het veto zou kunnen verkrijgen over het verstrekken van ontwikkelingshulp aan een oorlogvoerende mogendheid. Deze gedachten — zo meldde tenminste het Westduitse Handelsblad van 15 september j.l. — worden thans in Washington ernstig overwogen.

De V.N. zelf heeft weliswaar geen macht, maar zij kan een nuttig instrument zijn voor het uitvoeren van pres-sie, zonder dat de grote mogendheden direct zelf moeten optreden.

De vrede in de wereld zou er heel wat meer kansen door krijgen.

Het Europese nieuws in de laatste weken, zij het de persconferentie van generaal De Gaulle, de uitslag van de Duitse verkiezingen, de Britse financiële moeilijkheden dan wel, aan ons eigen binnenlandse front, de implicaties van de troonrede, heeft betrekking op problemen die volkomen overschaduw worden door wat er in Azië gebeurt.

Het Aziatische continent wordt thans op drie punten bedreigd: de Indiase-Pakistaanse oorlog — ook al lijkt de wapensstilstand wat rust gebracht te hebben — de dreigende Chinese agressie ten opzichte van India, de oorlog in Vietnam en de konfrontatie tussen Malaysia en Indonesië. Bovendien dreigt er in dat deel van de wereld een heilloze nucleaire bewapeningswedloop te ontstaan.

De enige instantie die geroepen is een poging te doen om de wereld na te streven, nl. de Verenigde Naties, heeft nu nauwelijks meer kans iets in deze richting te doen dan toen het geschil — nu een jaar geleden — over de financiering van de vredesorganisaties de Organisatie tot stilstand dwong.

De verplaatsing van het brandpunt van het wereldcon- flict van Europa naar Azië heeft de situatie in de Ver- staan der V.N., op het hoogtepunt van de koude oorlog, berustte het machtsevenwicht uitsluitend bij de vijf per- manente leden van de Veiligheidsraad. In een later sta- dium gingen de Afro-aziatische landen tussen de grote mogendheden op de wip zitten. De illusie van de Afri- kaans-Aziatische eenheid is thans volledig verstoord. Wij bevinden ons weer in een positie, waarin doeltref- fende actie voortaan moeilijk afhankelijk is van de beid- heid der twee supermogendheden om de Veiligheidsraad te machtigen tot kollektief optreden. Dit behoeft niet noodzakelijk te betekenen dat de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten gelijkelijk zouden stemmen voor ak- ties welke zouden worden voorgesteld door de Verenigde Naties, maar wel dat zij elke resolutie die enige kans zou maken in werkelijkheid te worden nagekomen, ak- tief zouden ondersteunen.

En hoopvolle faktor is het feit dat de belangen van de Sowjet-Unie en het Westen in de beide kritieke situaties dezelfde zijn. Het Westen noch Rusland wensen partij te kiezen tussen India en Pakistan. Beide kampen zien aanzienlijke gevaren voor zichzelf en voor de wereld- vrede ontstaan als de Chinezen een tweede front langs de Himalaya zouden openen.

Ondanks deze overeenstemming tussen Washington en Moskou is het geenszins zeker dat de Russen zullen deel- nemen aan gezamenlijke diplomatische stappen tegenover India of Pakistan, of tegenover China. Enerzijds vrezden de Russen dat hun eigen konfrontatie met de Chinezen nog moeilijker zal worden als zij de schijn wekken zich te verbinden met Washington tegen Peking, vooral nu de Amerikanen in Vietnam vechten. Anderzijds zouden de Russen een verheviging kunnen vrezden van het kon-

Echtgenote of huissloof...

De prijzen stijgen, in Nederland die van levensmiddelen, in Nieuw Guinea de prijzen van vrouwen. In Nederland klagen de vrouwen, in Nieuw Guinea de mannen, want de prijzen voor een vrouw zijn er uit de hand gelopen. De 25-jarige Oedoe Sisia moest voor zijn negentienjarige bruid Sema Bogoda zestienduizend gulden betalen. Hij stortte de helft in baar geld en voor de rest kreeg hij zijn vrouw op afbetaling, vooral in goederen als rijst, schelpen, suiker, vlees in blik, visnetten en kano's.

Aldus kwam hij met zijn schoonvader overeen. Trouwens, niet alleen in Nieuw Guinea is de vrouw handelswaar. Volgens recente gegevens uit Loanda worden in het binnenland van de Portugese kolonie Angola welstand en statie van de man bepaald naar het aantal vrouwen dat hij bezit. De vrouw is daar ook nog een soort handelswaar. In het binnenland van Angola krijgt een vader voor een beetje knappe maagd van omstreeks zestien, 7000 escudos.

Een vrouw die al uitgehuwelijkt was, is niet meer dan duizend escudos waard.

De prijzen worden betaald naar leeftijd en uiterlijk schoon, maar ook naar de kracht die de vrouw in haar rechterarm heeft. Een vader van meerdere dochters is een man van invloed. Het meisje dat wordt verkocht aan een man die zich drie of vier vrouwen kan veroorloven, werkt met die andere vrouwen voor de man in kwestie.

Zij is evenwel geen slavin, want — en dat is merkwaardig — er bestaan toch nog regels die haar beschermen. Gewelddaden komen weinig voor en het meisje dat moeder is geworden, leeft in afzondering van haar man, tot het kind twee tandjes heeft gekregen.

Overigens begint de beschaving ook in Angola's binnenlanden door te dringen en de vrouwen ontworstelen zich steeds meer aan de opper-

heerschappij van de man. Het blijkt dat de vrouwen de polygamie niet meer nemen en hun mannen onder de duim gaan houden. De man moet zijn voeten vegen, voor hij binnen komt, hij moet zo nodig op de kinderen passen en wanneer de man in een van de modeldorpen, die bij fabrieken gebouwd worden, het welgevallig oog op een ander laat rusten, dan wordt de rivale weggestuurd door de bevoegde instanties.

Ziezo, nou weten we dan zo ongeveer wat we waard zouden zijn als we geboren en getogen waren in een land met wat meer zon, maar met een ietwat lager beschavingspeil.

Voor Moeder

Maar tegelijk hebben we hier een aanleiding tot een overpeinzing over onze taak en positie in onze samenleving, waarin de vrouw zeker niet behoort tot het personeel van haar echtgenoot. Maar toch: ik zie geregeld advertenties in de kranten waarin iets te lezen is als: Man vraagt nette vrouw als huishoudster of voor huwelijk. Wat vraagt zo'n man eigenlijk? Een huissloof of om zo te zeggen een levensgezellin, een vriendin, een stut en steun. Wat wil hij, een brandschoon huis of begrip, sfeer, verstandhouding, geluk?

Immers, het huwelijk is geen zakelijke transactie, à la Nieuw Guinea of Loanda. Het is gelukkig aan ons te kiezen wat wij in het huwelijk willen zijn, huissloof of echtgenote in de ruimste zin. Wij zijn vrij in die beslissing. Dat is, dacht ik een reden tot dankbaarheid en, dacht ik, ook tot voortdurende bezinning op het feit dat de echtgenote belangrijker is dan de huishoudster.

O ja, dat van die zestien mille, da's natuurlijk wel zonde, daar zouden we heel wat mee kunnen doen. Maar ik kies toch liever voor onze verhoudingen. Da's goedkoper voor onze mannen, gemakkelijker voor ons. Wacht even, daar gaat de telefoon. Dat zal de groepscommandant wel wezen...

Marianne.

Meubiler met Mah-Jongg meubelen van origineel Siam-Teak!

Wilt U nadere inlichtingen hebben?

Stuur dan een kaartje aan:

MAH-JONGG - Postbus 60 - Vlaardingen

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Speurtocht naar de derde plank van de provisiekast

In het grote muizehol onder de vloer lag in een hoekje een klein, donzig hoopje. Als je goed keek, dan zag je, dat daar in het schemerdonker iets bewoog. Tussen wolletjes, draadjes en stroojes lagen daar vier kleine muisjes. Dat waren de kinderen van vader en moeder Snorre-

baard. Die vier kleine muisjes wisten eigenlijk nog van niets, want ze waren pas een paar dagen oud.

Maar, vader Snorrebaard was al een oude, grijze muis, die precies wist, wat er in de wereld te koop was.

De wereld waarin de familie Snorrebaard leefde was trouwens niet zo verschromkelijk groot. Het hol was onder de vloer van een groot huis, aan een stille gracht en naast dat huis stond een groot gebouw. Maar, vader Snorrebaard kwam eigenlijk nooit verder dan de tuin en daar wist hij evengoed de weg als in alle kamers en kasten van het huis. Vader Snorrebaard was een wijze muis en hij had het met zijn kinderen goed voor. De lekkerste hapjes haalde hij uit de kasten en iedere keer, als hij met een heerlijk stukje kaas of met een suikerklontje naar het hol kwam, begonnen de kleine muisjes te piepen van vreugde. Moeder Snorrebaard stond dat dan allemaal glimlachend aan te zien. Zo groeiden de vier kleine muisjes vroespoezig op. En het duurde niet lang, of moeder moest steeds optellen, dat ze n'et het hol uit zouden lopen, want ze renden de hele dag rond en ze deden allerlei spelletjes. Ze hadden de grootste pret, maar van de

wereld buiten het hol wisten ze nog

altijd niets.

Vader Snorrebaard liep eigenlijk steeds te pikeren, hoe hij zijn kroost al z'n haren recht overeind staan. Maar toen hij zag dat zijn vader al aan het eten was, toen at ook hij zijn buikje vol. Na een poosje zei vader stunnend: "Hé, hé, dat smaakte, nu nog een beetje melk, want melk is goed voor elk."

Muisje zuchtte gerustgesteld en toen rook hij op eens de geur van heerlijk kaas. Voorzichtig, zonder lawaai te maken, klommen de grote muis en de kleine naar de derde plank van de kast. Daar stonden flessen melk en er lag een stukje kaas, zo groot, dat het kleine muisje er misschieten wel een jaar van zou kunnen eten. Van verbazing gingen al z'n haren recht overeind staan. Maar toen hij zag dat zijn vader al aan het eten was, toen at ook hij zijn buikje vol. Na een poosje zei vader stunnend: "Hé, hé, dat smaakte, nu nog een beetje melk, want melk is goed voor elk."

Just toen hij dat gezegd had, klonk er een vreselijk geknars, 't werd licht in de kast en ze hoorden een angstige gil en een harde boons. Toen werd het stil. Het kleine muisje had een groot beest gezien, met een wit gezicht en lang haar. Hij was van schrik in een botervloot gesprongen, waarin hij versuft bleef zitten, tot dat zijn vader tevoorschijn kroop uit een schaalje met appelmoes. Vader wenkte en samen renden ze de kast uit. Toen ze door het gatje in de vloer gekropen waren, zei vader: "Z'n avontuur heb ik in geen tijden meegemaakt."

"Wat was dat voor een beest," vroeg Likkebaardje, die nog stond te trillen op z'n pootjes.

"Dat was geen beest, dat was een mens, m'n zoon," zei vader Snorrebaard ernstig, terwijl hij de appelmoes van z'n poten likte. "Dat was het dienstmeisje, ze viel flauw toen ze ons zag. Maar nu moet je niet denken, dat alle mensen zo bang voor ons zijn, want dan vergis je je. Ik heb trouwens gezien, dat we je een goede naam gegeven hebben, Likkebaardje, want je kunt ontzettend eten."

Toen gingen ze verder want vader Snorrebaard zei dat de wereld groot en mooi was.

(Wordt vervolgd)

Wat uitgeknaagd moest worden. Zijn vader dat het muizegat nodig baasd om zich heen keek, mompelde kast. Terwijl Likkebaardje verkon. Toen stonden ze in een grote met zijn dikke buik bijna niet door klein was, dat vader Snorrebaard er kroepen ze door een gatje dat zo kere ruimte. Aan het eind daarvan Ze liepen eerst door een grote don-

gaan. vol avonturen tegemoet zouden van beiden wisten dat ze een tocht muis en een kleine muis, die geen samen het hol uit, een oude grijze en dat deed hij ook. Zo gingen ze zou hij met zijn zoon op stap gaan te vinden waren. Om te beginnen en te wijzen, waar de lekkerste hapjes zou gaan, om hen de weg te leren zijn kinderen door het grote huis hij, dat hij nu elke dag met een van Toen hij uitverteld was, beloofde

Toen hij uitverteld was, beloofde hem zaten, begon hij ernstig te vertellen over alles wat een muis moet weten, voor hij voor zichzelf kan zorgen. Vader Snorrebaard vertelde van miszevallen, van vergiftige tarwekorrels en van boze zwarte poesen, die altijd op de loer lagen.

Toen hij uitverteld was, beloofde hem zaten, begon hij ernstig te vertellen over alles wat een muis moet weten, voor hij voor zichzelf kan zorgen. Vader Snorrebaard vertelde van miszevallen, van vergiftige tarwekorrels en van boze zwarte poesen, die altijd op de loer lagen.

Toen hij uitverteld was, beloofde hem zaten, begon hij ernstig te vertellen over alles wat een muis moet weten, voor hij voor zichzelf kan zorgen. Vader Snorrebaard vertelde van miszevallen, van vergiftige tarwekorrels en van boze zwarte poesen, die altijd op de loer lagen.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-8-'65: B. W. Kouw, wmr. 1e kl. van Castricum naar Winkel; A. Jonkman, adjudant, van Koog a. d. Zaan naar Denekamp; C. Noortman, owmr. van Assendelft naar Koog a. d. Zaan. Per 1-9-'65: P. v. d. Stoep, owmr., van Loosdrecht naar Maartensdijk; M. A. Silder, owmr., van Ankeveen naar Loosdrecht; H. v. Laar, off. 1e kl., van Amsterdam naar Arnhem.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'65: J. v. Houwelingen, owmr. van Hellevoetsluis naar O.-W. Souburg.

Per 6-7-'65: L. v. Leeuwen, wmr. 1e kl., van Heenvliet naar Driebergen. Per 16-7-'65: C. v. Beek, adjudant, van Rotterdam naar 's-Gravenhage; H. C. J. Cornelisse, owmr., van Oudewater naar R. A. Veen.

Per 1-8-'65: P. Y. Witteveen, adsp.-officier, van Middelburg naar Eindhoven; P. Goedegebure, owmr., van Ouddorp naar Nieuwpoort; F. Snier, adsp., van Leidschendam naar Pijnacker.

Per 16-8-'65: L. J. Malherbe, owmr., van Nieuwkoop naar Castricum.

Per 27-8-'65: H. J. Berrevoets, wmr. 1e kl., van Zierikzee naar Lisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-8-'65: J. A. v. d. Kamp, wmr. 1e kl., van Boxtel naar Apeldoorn.

Per 15-8-'65: C. A. Bruijs, adjudant, van Baarle-Nassau naar Drunen.

Per 16-8-'65: J. C. de Haan, owmr., van Rosmalen naar Kaatsheuvel.

Per 1-9-'65: G. C. J. Peters, off. 1e kl., van Eindhoven naar 's-Gravenhage; H. A. Boeijen, wmr. 1e kl., van Reek naar Lichtenvoorde; J. Pothof, owmr. van Margraten naar Gulpen; G. Damen, wmr. 1e kl., van Tilburg naar Maastricht; J. Martens, wmr. 1e kl., van Neer naar Wessem; J. F. M. A. Baijens, wmr. 1e kl. van Zundert naar de Bilt; C. Beijen, wmr. 1e kl., van Horst naar 's-Gravenhage.

RESSORT ARNHEM

Per 16-8-'65: J. Top, wmr. 1e kl., van Wychen naar Opheusden; G. J. Bosman, wmr. 1e kl., van Putten naar Herwijnen.

Per 17-8-'65: G. Reurink, wmr. 1e kl., van Randwijk naar Bemmelen.

Per 1-9-'65: K. Post, owmr., van Laren-Gld. naar Eibergen; K. A. Wietma, wmr. 1e kl., van Dinxperlo naar Eenrum; J. W. F. Rhebergen, owmr., van Druten naar Laren-Gld.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-8-'65: R. Schuitema, owmr., van Scharmer naar Uithuizen.

Per 16-8-'65: H. Klinkhamer, owmr., van Muntendam naar Warffum.

Per 18-8-'65: S. Westra-Winselaar, wmr. 1e kl., van Augustinusga naar Bergum.

Per 20-8-'65: A. J. Weggelaar, wmr. 1e kl., van Groningen naar Bedum.

Per 1-9-'65: G. te Velde, wmr. 1e kl., van Lemmer naar Hoogeveen; H. Hiddinga, wmr. 1e kl., van Leeuwarden naar Schiermonnikoog; A. Groen, wmr. 1e kl., van Schiermonnikoog naar Augustinusga; M. Bolt, owmr., van Loppersum naar Murmerwoude; L. Otten, owmr., van Oosterhoogebrug naar Ten Boer; O. H. Klevringa, owmr., van Hoogeveen naar Bergen-Binnen; J. A. Helmantel, wmr. 1e kl., van Zwaagwesteinde naar Hollum-A.; J. Forsten, wmr. 1e kl., van Hollum-A. naar Franeker; J. Cnossen, wmr. 1e kl., van Franeker naar Rouveen; J. Schooljan, wmr. 1e kl., van Veenhuizen naar Peize.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-8-'65: E. Bol, wmr. 1e kl., van Kampen naar Enkhuizen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-8-'65: Adjudant Ch. Noortman tot groepscommandant, Koog aan de Zaan.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-7-'65: Adjudant J. Smidt tot groepscommandant, Rotterdam; adjudant C. v. Beek tot groepscommandant (parketgroep), 's-Gravenhage.

Per 16-8-'65: Adjudant D. Visser tot groepscommandant, Zoetermeer.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-8-'65: Adjudant C. A. Bruijs tot groepscommandant, Drunen.

Per 16-8-'65: Adjudant J. C. de Haan tot groepscommandant, Loon op Zand.

RESSORT ARNHEM

Per 16-8-'65: Adjudant A. Jonkman tot groepscommandant, Denekamp.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-8-'65: Adjudant H. Klinkhamer tot groepscommandant, Warffum.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:

Per 1-9-'65: S. A. v. Kamp te Amsterdam.

tot adjudant:

Per 16-8-'65: Ch. Noortman te Koog aan de Zaan.

tot opperwachtmeester:

Per 15-2-'65: A. C. v. d. Burg te Soestdijk; J. Teske te Soestdijk.

Per 16-8-'65: B. W. Kouw te Winkel.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 16-6-'65: G. Schut te Bunnik.

tot schrijver A:

Per 1-1-'65: V. H. A. Breuer te Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot Officier der Rijkspolitie 2e kl.:

Per 1-8-'65: F. J. Laméris te Leiden.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
M. F. Foekema
Wooudsend
ressort Groningen
☆ 4-10-1921
† 10-8-1965

Wmr.
A. L. M. Mommers
Rijen
ress. 's-Hert bosch
☆ 17-6-1946
† 8-8-1965

tot adjudant:

Per 1-8-'65: P. Goedegebure te Nieuwpoort.

tot opperwachtmeester:

Per 16-7-'65: P. de Koning te Heenvliet.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-7-'65: D. de Ruiters te Numansdorp.

Per 5-7-'65: M. C. v. d. Kamp te Roe-lofarendsveen; L. Kroeze te Hillegom.

Per 7-7-'65: M. Walsweer te Poortugaal.

tot wachtmeester:

Per 1-6-'65: M. J. Stijssiger te Oegstgeest.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-8-'64: J. W. J. Scheren te 's-Gravenhage.

tot adm. ambt. C 3:

Per 1-11-'64: R. Couwenberg te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 16-8-'65: J. C. de Haan te Kaatsheuvel.

tot opperwachtmeester:

Per 16-8-'65: K. de Zeeuw te Schayk.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-7-'65: P. C. J. de Jongh te Asten; H. G. Bevers te Oirschot.

Per 4-7-'65: J. N. van Kooten te Stein.

Per 6-7-'65: A. P. van Doremalen te Mill.

Per 9-7-'65: H. D. J. Frieling te Dussen; E. J. Hulsman te Waspik; A. J. M. Gansner te Venray.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-7-'65: W. Smit te Baarle-Nassau; F. F. F. Maandag te 's-Hertogenbosch.

Per 1-8-'65: D. J. Tahitu te Heeze.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'65: J. A. v. d. Kamp te Apeldoorn.

N. A. F.
Roermond

NEDERLANDSE AUTO-FINANCIERINGS MAATSCHAPPIJ C.V.

St. Christoffelstr. 4 - Tel. 04750 - 37 47

Wij financieren de aanschaffing van uw Auto, nieuw of gebruikt.

Snelle maar discrete afhandeling van uw aanvraag.

Bijkantoor: DEN BOSCH, Orthenseweg 53 - Tel. 04100 - 3 38 18

Per 16-8-'65: G. J. Bosman te Herwijnen; H. de Jong te Epe; J. Top te Opheusden.

Per 1-9-'65: J. Cnossen te Rouveen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 4-7-'65: T. J. Brouwer te Dalflen.
Per 5-7-'65: W. P. Kuysten te Groesbeek.

Per 8-7-'65: G. J. Alberts te Staphorst.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-5-'65: H. de Bats te Apeldoorn.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-7-'65: G. Nijenhuis te Groenlo.

RESSORT GRONINGEN

töt adjudant:

Per 16-8-'65: H. Klinkhamer te Warfhum.

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'65: K. A. Wietsma te Eenrum; J. Schooljan te Peize.

tot schrijver A:

Per 1-2-'65: A. Rozema te Groningen.

tot adm. ambt. C 3e kl.:

Per 1-1-'65: E. L. Bons te Groningen.

Per 1-3-'65: A. Mulder te Assen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'65: K. Wiersma te Aalsmeer.

Per 2-7-'65: P. Lute te Nijmegen.

Per 3-7-'65: J. Boterhoek te Lelystad.

Per 7-7-'65: T. M. M. van Leeuwen te Utrecht.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 6-7-'65: F. F. J. Kramer te Driebergen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:

Per 1-8-'65: B. v. Twillert te Arnhem.

In dienst getreden

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-9-'65: Mevr. J. G. Franken, typiste (rang schrijver) te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-8-'65: P. Korsen, adm. ambt. C 3e kl. te Haarlem.

Per 1-9-'65: W. Pen, wmr. 1e kl. te Driebergen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 6-7-'65: H. Chr. Zitter, schrijver te Hillegom.

Per 23-8-'65: A. J. van Dommelen, schrijver te Hellevoetsluis.

Per 1-9-'65: E. C. A. Borremans en A. M. W. Westdorp, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-8-'65: L. W. van Lieshout, veld-assistent te Boxtel.

Per 16-8-'65: M. M. v.d. Brand, schrijver te Sprang-Capelle.

Per 1-9-'65: H. P. Huijberts, veld-assistent te Zundert; R. H. Martherus, schrijver te Woudrichem; J. B. A. Brouwers, adm. ambt. te Echt.

RESSORT ARNHEM

Per 16-8-'65: S. A. J. Willems, schrijver te Nijmegen; A. v.d. Kleut, wmr. 1e kl. te Twello.

Per 31-8-'65: J. C. Feldkamp, adm. ambt. C 3e kl. te Stad Delden.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-8-'65: G. G. Poelman, adm. ambt. C 3e kl. te Kollum.

Per 1-9-'65: K. van Eeks, adm. ambt. C 3e kl. te Assen; W. Rijneker, adm. ambt. C 3e kl. te Groningen; T. Guichelaar, schrijver te Assen; P. G. Schroof, adm. ambt. C 3e kl. te Ter-schelling.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-9-'65: M. Criete, schrijver A i.t.d. te Amsterdam; mej. S. M. G. Leferink, schrijver i.t.d. te Amsterdam; P. Hartog, wmr. 1e kl. te Vreeswijk.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-9-'65: C. Becquet, 's-Gravenhage; Th. den Hartog, Dordrecht.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 30-9-'65: J. van 't Kruijs, owmr. te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 31-8-'65: J. Roskamp, wmr. 1e kl. te Amsterdam; B. Sjollema, owmr. te Utrecht; G. P. v. d. Berg, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

Per 1-9-'65: R. J. Wols, adm. ambt. C 3e kl. te Egmond aan Zee.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 23-8-'65: Chr. Sibenius Trip, typiste te 's-Gravenhage.

Per 31-8-'65: E. C. Hulsebosch, wmr. 1e kl. te Hillegom; J. Blom, adjudant te Nieuwpoort; G. Schouten, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage; P. Korsen, owmr. te Hillegom.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 31-8-'65: G. H. Raijer, owmr. te Reuver.

RESSORT ARNHEM

Per 31-8-'65: E. J. Visscher, owmr. te Eibergen; P. Knook, wmr. 1e kl. te Hoog Soeren; J. C. Feldkamp, wmr. 1e kl. te Lienden.

Per 1-9-'65: J. Albers, wmr. 1e kl. te Ommen.

RESSORT GRONINGEN

Per 19-8-'65: W. A. Veldstra, a.c. te Leeuwarden.

Per 31-8-'65: W. Zwaagman, owmr. te Eenrum.

Per 1-9-'65: H. A. Grasmeyer, wmr. te Dwingeloo; W. Hajjema, adm. ambt. C 2e kl. te Groningen; S. Mulder, adm. ambt. C 2e kl. te Leeuwarden.

Ambtsjubilea

Owmr.
J. Christiaans
Jisp
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
M. A. Silder
Loosdrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. H. Rietvink
Bergen aan Zee
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-10-1965

Owmr.
J. Wapstra
Koog aan de Zaan
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. Bax
Haarlem
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. Buiskool
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
Ch. Eggens
Hamersveld
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-10-1965

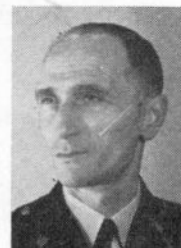
Adjudant
E. H. M. Sas
Halfweg
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-10-1965

Adjudant
W. Uithol
Vinkev. en Waverv.
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-10-1965

Owmr.
C. B. v. d. Bosch
Alkmaar
ressort Amsterdam
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. L. Holthuis
Leusden
ressort Amsterdam
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
A. de Haan
Aagtekerke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-9-1965

Owmr.
G. Enderman
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
J. v. Es
's-Heer Arendskerke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
M. E. Hoeijenbos
Wateringen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. M. Mudde
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
M. Olree
's-Gravzande
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
D. A. v. Strien
Rhoon
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Owmr.
D. Timmermans
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. Steenberg
Moordrecht
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-9-1965

Owmr.
J. A. Broekhuizen
Hazerswoude
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 24-10-1965

Owmr.
J. v. d. Krol
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. H. Herberghs
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 2-11-1965

Wmr. 1e kl.
H. P. H. Janssen
Leveroy
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 15-11-1965

Wmr. 1e kl.
H. J. Stofmeel
Cuijk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
W. H. Andree
Aalten
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
W. M. van de Kant
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. J. Smits
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
C. E. Tieben
Bredevoort
ressort Arnhem
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
J. de Schiffart
Geldermalsen
ressort Arnhem
25 jaar op 20-10-1965

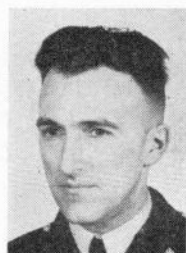
Owmr.
J. H. W. Wesselink
Millingen a.d. Rijn
ressort Arnhem
25 jaar op 13-11-1965

Owmr.
E. J. de Graaf
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. van der Heide
Loppersum
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
E. J. Woortman
Siddeburen
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
F. Zijlstra
Vlieland
ressort Groningen
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
A. Maris
Gasselternijveen
ressort Groningen
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
S. Tigchelaar
IJlst
ressort Groningen
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
J. P. A. Voorthuis
Usquert
ressort Groningen
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. J. Drenth
Assen
ressort Groningen
25 jaar op 19-11-1965

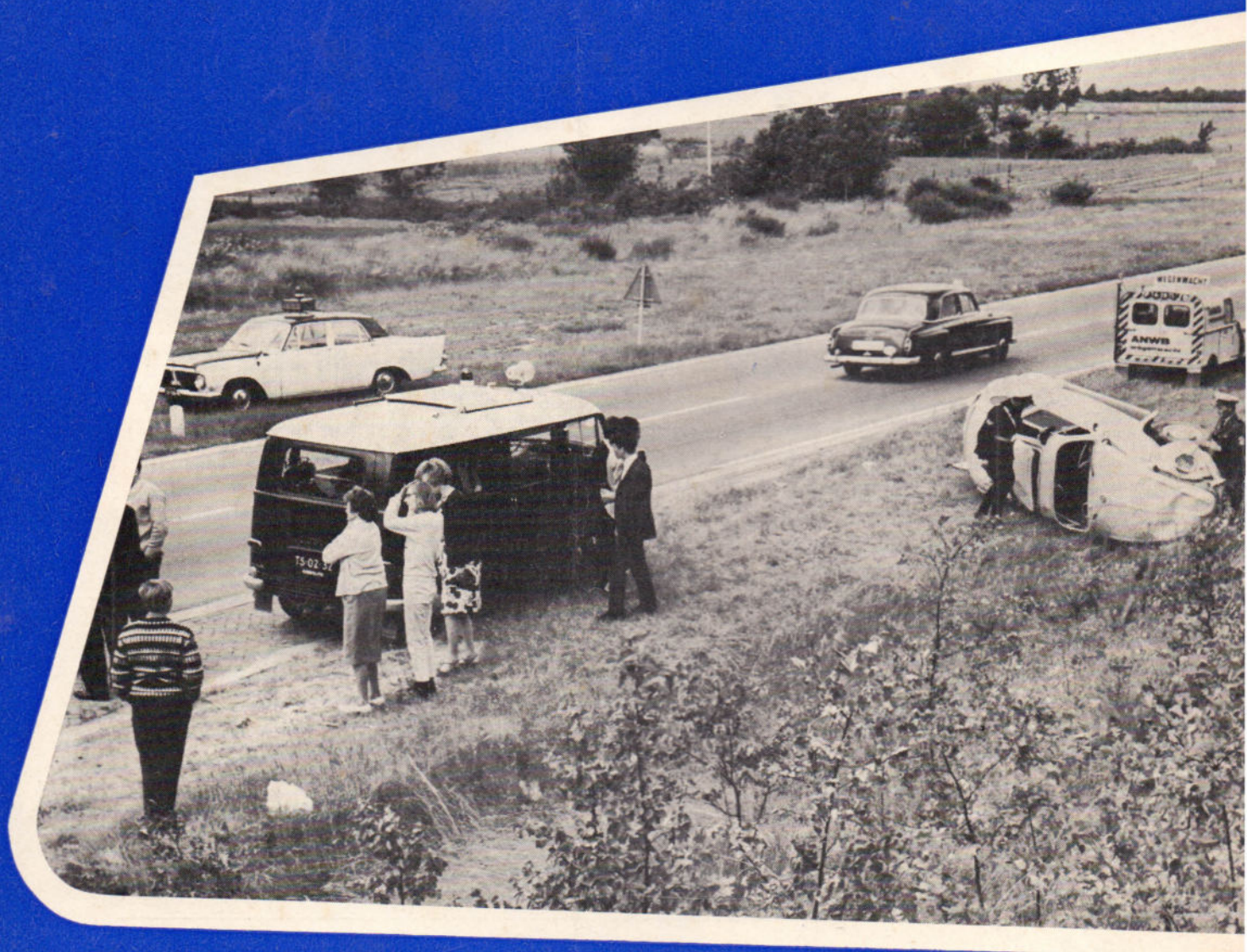
Wmr. 1e kl.
M. L. Roozkrans
Vreeswijk
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
L. Verkaik
Amsterdam
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 14-10-1965

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

7e JAARGANG No. 3 - NOVEMBER 1965

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Officieren en adspiranten te Arnhem beëdigd

Op de terreinen van de Opleidingsschool van de rijkspolitie te Arnhem heeft in de afgelopen weken tweemaal een beëdiging plaatsgevonden. De generaal J. Gerritsen beëdigde vijf officieren, namelijk de officier der rijkspolitie 2e klasse P. v. d. Molen; officier der rijkspolitie 2e klasse F. J. Laméris; aspirant-officier der rijkspolitie F. H. Koning; aspirant-officier B. A. Lutken en de aspirant-officier R. A. A. Verzijlbergh (zie foto boven). De kolonel W. de Gast beëdigde in zijn functie van plaatsvervangend algemeen inspecteur, 130 aspiranten (foto onder). Beide plechtigheden, respectievelijk op 24 september en 8 oktober kregen extra luister door het optreden van de voltallige Rijkspolitiekapel.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de door de Algemeen Inspecteur samengestelde redactie.

★

7e JAARGANG

No. 3 — november 1965

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29
Lekkum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer
Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 7.50 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.75 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

. . . de rijkspolitie was spoedig
ter plaatse . . .

(Foto: Bas den Oudsten)

Ook zij gaven hun leven

Na de publicatie van de lijst van gevallen in het herdenkingsnummer van mei van dit jaar, werd ons nog een aantal namen opgegeven van politie-ambtenaren die ook tijdens de bezetting omkwamen.

Die namen publiceren wij hierbij:

A. de Bruyn, wachtmeester der marechaussee. Op 3 januari 1945 gearresteerd en op 8.3.1945 te De Bilt gefusilleerd.

J. C. Dane, geboren 27.7.1917. In de meidagen van 1940 naar Engeland uitgeweken. Als vrijwilliger bij Special Operations Service op 27.10.1942, met een speciale opdracht in Nederland gedropt. Werd bij de landing gevangen genomen en op 7 september 1944 te Mauthausen gefusilleerd.

H. Dolstra, wachtmeester der marechaussee. Bij een vliegtuigbeschieting te Aalten dodelijk getroffen.

A. J. Eggink. Werd op 12.12.1943 bij een overval op het distributiekantoor, waar hij met de bewaking was belast, dodelijk getroffen.

A. C. Evertse, geb. 19.9.1896, opperwachtmeester der Kon. Marechaussee. Op 10.5.1940 te Berg (gem. Berg-Urmond) doodgeschoten.

J. M. v. 't Hof, grenscontroleur bij de Kon. Marechaussee. Op 13.5.1940 bij oorlogshandelingen op de Grebbeberg gesneuveld.

J. de Jong, wachtmeester der marechaussee. Te Amsterdam doodgeschoten.

P. Kamphorst, geb. 24.11.'94. In de meidagen van 1940 naar Engeland uitgeweken. Als vrijwilliger bij Special Operations Service op 21.10.1942 met een speciale opdracht in Nederland gedropt. Werd bij de landing gevangen genomen en op 9.9. 1944 te Mauthausen gefusilleerd.

M. Koolstra, geb. 4.6.1917. In de meidagen van 1940 naar Engeland uitgeweken. Als vrijwilliger bij Special Operations Service op 21.10.1942 met een speciale opdracht in Nederland gedropt. Werd bij de landing gevangen genomen en op 7.9.1944 te Mauthausen gefusilleerd.

J. H. M. Lemmens, geboren 9.6. 1895. Op 10.5.1940 tijdens een dienstopdracht naar Maastricht, door vuur uit een Duitse gevechtswagen omgekomen.

F. Linders, wachtmeester der marechaussee. Te Eindhoven doodgeschoten bij het verstrekken van burgerkleding aan deserterende Duitse militairen.

J. Molenaar, geboren 12.4.1918. In de meidagen van 1940 naar Engeland uitgeweken. Als vrijwilliger bij Special Operations Service opgeleid als marconist. Kwam in de nacht van 28 op 29 maart 1942 in de

buurt van Hellendoorn om het leven, doordat het vliegtuig waaruit hij zou worden gedropt, neerstortte.

M. Munnink, wachtmeester der marechaussee. Op 13.4. 1945 gearresteerd en kort daarna gefusilleerd.

M. Pals, geboren 4.5.1912. In de meidagen van 1940 uitgeweken naar Engeland. Als vrijwilliger bij Special Operation Services op 21.10.1942 met een speciale opdracht in Nederland gedropt. Bij de landing gevangen genomen en op 6.9.1944 te Mauthausen gefusilleerd.

H. Parlevliet, geboren 16.5.1916. In de meidagen van 1940 naar Engeland uitgeweken. Als vrijwilliger bij Speciale Operation Services op 29.5.1942 met een speciale opdracht in Nederland gedropt. Bij de landing gevangen genomen en op 7.9.1944 te Mauthausen gefusilleerd.

C. Quak, wachtmeester der marechaussee. Tijdens een dienstreis per trein, bij een beschieting door vliegtuigen, dodelijk getroffen.

J. Th. Reckman, geboren 31.8.1888. Op 10 mei 1940 dodelijk getroffen door een granaatscherf, nadat hij was gevangen genomen. Het wachtlokaal bij de brug in Heumen (G.), waarin hij was ondergebracht, werd zwaar onder vuur genomen.

J. Roelofsen, geboren 29.8.1903. In de nacht van 12 op 13 mei 1940 op de Grebbeberg door vuur van een eigen onderdeel gesneuveld.

A. v. Steen, geboren 5.2.1912. In de meidagen van 1940 naar Engeland uitgeweken. Als vrijwilliger bij Special Operation Services op 29.5.1942 met een speciale opdracht in Nederland gedropt. Bij de landing gevangen genomen en eind 1944 in de buurt van Mauthausen overleden.

P. M. R. Versteegh, geboren 6.6.1888. Divisiecommandant der Kon. Marechaussee. Op 12.9.1941 gearresteerd en op 3.5.1942 te Sachsenhausen gefusilleerd.

F. Visser, geboren 7.9.1914, wachtmeester der marechaussee. Op 2.6.1944 gearresteerd en vermoedelijk op 3.5. 1945 in de Lübeckerbocht omgekomen.

C. v. d. Wel, postcommandant te Westervoort. Op 8.5. 1945 bij het opruimen van mijnen om het leven gekomen.

E. C. v. d. Werken, geboren 1.1.1908, wachtmeester-tit. der Kon. Marechaussee. Op 10.5.1940 bij de verdediging van de Moerdijkbrug door granaatvuur dodelijk getroffen.

J. Zandvliet, wachtmeester der marechaussee. Op 5.9. 1944 te Budel omgebracht.

(Cliché: Gelderlander pers)

Nooit tevoren zag Gennep zoveel kleur als op Landjuweel der gilden

door de opperwachtmeester T.J. VISSER te Gennep

Handen vol werk voor rijkspolitie

In Gennep is de Paulus-bekering van Norbert van Gennep (850 jaar geleden) herdacht. Dat viel samen met het Landjuweel 1965 van de Brabantse Federatie van Schuttersgilden, dat voor de eerste maal de Gildewedstrijden buiten Brabant hield: in Gennep. Over Norbert van Gennep, de gilden en de veelkleurige manifestatie der gildebroeders schreef de opperwachtmeester Tj. Visser te Gennep bijgaand interessant artikel.

De eerste vesting van Gennep is waarschijnlijk een houten toren geweest, gebouwd als verdedigingsmiddel tegen de Noormannen, die met hun Vikingschepen regelmatig diep landinwaarts voeren. Na 835 verschenen op meer plaatsen op de oevers van Maas en Rijn van zulke houten bouwsels. Zo'n toren werd omgeven door een aarden wal. Langzamerhand begon men die houten torens door stenen te vervangen en nog later kwamen er bijgebouwen, gegroepeerd rond deze torens. Als voorbeeld van dergelijke uit Noormannentorens ontstane burchten kunnen Calcar, Kleef, Batenburg en Gennep genoemd worden. De Gennepse burcht — op oude kaarten en in oude kronieken lezen we „Gennepers Huis” en „Gennepers huys” — werd in de zuid-oosthoek van de Niersmonding in de Maas gebouwd. Er rest nog slechts een achter houtgewas schuilgaande puinhevel. Volgens pastoor Th. Driessen uit Well (Gedenkboek 100 jaar dekenaat Gennep) komt de burcht Gennep voor de eerste maal betrouwbaar in de geschiedenis voor omstreeks het jaar 1015 (in het boekje van Alpert van Metz „De diversitate temporum”).

Kort geleden herdacht Gennep feestelijk het feit, dat 850 jaren

★
*Sint Michaelsberg: ruïne van de 900-jarige
 Benedictijnerabdij (bij Hennes) waar Norbertus van Gennep in 1115, na zijn be-
 kering een jaar verbleef, boete deed en
 de diaken- en priesterswijding ontving.*

★
 (Illustraties van abdij en van Norbertus van Gennep, afgestaan door het Gemeentebestuur van Gennep).

Zo is in de kerkelijke parochie Gennep, waarvan de heilige Martinus de parochiepatroon is, in een ver verleden de (schutters-) Broederschap van Sint Martinus ontstaan, omstreeks 1493 genoemd „St. Martini-gilde ofte Confraterniteit in Gennep”.

We tasten in het duister over het stichtingsjaar. Volgens de overlevering werd eeuwen geleden een perkoets de Gennepse stadspoorten naderende edele dame (volgens sommigen de „Vrouw van Gennep”, volgens anderen was het de „Hertogin van Kleef”), toen haar koets bij het op hol slaan van de bespanning te water raakte, van een wisse verdrinkingsdood gered door de toenmalige Gennepse jongelingschap. Die vrouw zou uit dankbaarheid ter ere van Genneps patroon — Sint Martinus — tot wie zij in haar nood vurig had gebeden, een schuttersbroederschap in de parochie Gennep hebben gesticht, het Gennepse Sint Martinusgilde.

Dat Gilde was van oudsher behalve een godvruchtige broederschap ook Genneps Schuttersgilde. In oude tijden was het de burgerwacht, die de stad beschutte. Begonnen als een broederschap van jonge mannen moest het wel uitgroeien tot een vereniging van bezadigde mannen, want de jonge mannen van het begin bleven hun vaandel trouw tot in de dood. Het Sint Martinusgilde handhaafde zijn militaire inrichting met kapiteins, luitenants en sergeanten, ondanks het feit, dat de schutterij helemaal niet meer beoefend werd. Men bleef zich bewust, dat broederschap van Sint Martinus iets anders was dan broederschap van het Heilig Sacrament of broe-

geden de „Paulus”-beking plaats had van Norbert van Gennep, zoon van de Heer van Gennep. Deze Norbert is vermoedelijk op het „Gennepshuys” geboren (sommigen schrijven hem Xanten als geboortep!aats toe). Van hem ging als wereldpredikant en missionaris een grote vermaardheid uit (Orde der Norbertijnen); hij werd aartsbisschop van Maagdenburg; als hervormer der geestelijkheid kwam hij in hoog aanzien en hij werd aarts-kanselier van keizer Lotharius. Hij overleed in juni 1134 en was toen ongeveer 54 jaar oud. Op 28 juli 1582 werd hij door Paus Gregorius XII heilig verklaard; in 1621 verschoof Paus Urbanus VIII de feestdag van Sint Norbertus van 6 juni naar 11 juli. De relikwieën van Sint Norbertus werden in 1627 overgebracht naar de abdijkerk van Strakov te Praag. Om de 50 jaar vinden daar te zijner ere herdenkingsfeesten plaats. Hij werd uitgeroepen tot patroon van Bohemen.

De feestelijke herdenking te Gennep kreeg een bijzonder aspect doordat deze samenviel met het Landjuweel 1965 van de Brabantse Federatie van Schuttersgilden. Voor de eerste maal werden zijn luisterrijke Gildewedstrijden over de Brabantse grenzen gehouden, waarbij Gennep als gastheer fungeerde. Die federatie is een bond van samenwerkende, deels heel oude, Gilden van de soort als we met betrekking tot het Gennepse Sint Martinusgilde zullen verhalen. De naam „Gilde” doet denken aan de Middeleeuwen en aan de riddertijd; gilden waren verenigingen van vakgenoten, die er naar streefden alle niet-leden de beoefening van hun vak te beletten. Het waren vooral handelaren en ambachtlieden, die dergelijke corporaties vormden. Een van hun voornaamste machtsmiddelen was de opleiding in het vak, die uitstekend was geregeld. Kerkelijk goedgekeurde verenigingen van gelovigen tot het verrichten of beschermen van werken worden — vooral in het zuiden des lands — ook „Gilden” genoemd.

derschap van Onze Lieve Vrouw of Heilige Familie. Het Gilde was er voor bescherming van het Heilig Sacrament, dus om te beschutten. Men was eigenlijk dus schutterij, hetgeen niet op de eerste plaats betekent „schieterij” maar vooral „beschermvereniging”.

Trachten we, ter verduidelijking voor ons verder verhaal, na te gaan, waaruit de taken van dit Gilde bestonden, dan mochten we daartoe in vergeelde en verschrompelde retroacta duiken.

De Gildebroeders zouden op de eerste plaats God moeten verheerlijken door hun grote ijver en eerbied jegens het Hoogwaardigst Sacrament, vooral als dit in plechtige processie door de Stad Gennep zou worden gedragen. Hun patroon, Sint Martinus, zouden zij eren door zijn feest als een verplichte zondag plechtig te vieren met een hoogmis, waarin de broeders de offergang zouden houden, zoals dat de gewoonte was bij plechtige gelegenheden. Hun afgestorven medebroeders zouden zij ten eeuwigen dage gedenken in de H. Mis daags na Sint Martinus, eveneens opgeluisterd met een plechtige offergang. Het beeld van Sint Martinus in de parochiekerk zouden zij in hoge ere houden en de Gildekaars zou op zon- en hoogtijdagen branden als een blijvend eerbetoon. In christelijke geest zouden de broeders ieder jaar naar de behoeften der armen op de feestdag van hun patroon achttien grote broden spenden in de parochiekerk, opdat niet de arme medemens zou hongeren, terwijl de broeders feestvierden.

Steeds zouden de broeders in grote vriendschap leven en de christelijke broederschap beoefenen. Het feest van hun patroon zouden zij niet alleen plechtig in de kerk vieren, maar ook zouden zij dit feest, tot bevestiging hunner vriendschap, daarbuiten vieren en in het Gildehuis feestmaal houden. Niet slechts de broeders zouden feesten, maar ook hun huisvrouwen zouden als zusters getraakteerd worden. Om de met deze gebruiken gepaard gaande onkosten te kunnen bestrijden, schonk de edele Vrouwe aan de broeders van Sint Martinus meerdere stukken land, van welke opbrengst de broederschap zou kunnen bestaan.

Het Gilde heeft tot hoofd een ko-

ning, die de broeders als een „vorst van vrede” moet besturen; het Gildebestuur bestaat uit acht leden (vgl. de Acht Zaligheden); tot de broederschap mogen worden toegelaten drie en dertig vrome jonge mannen, parochianen van Gennep, uitmuntend in christelijke levenswandel, niet meer en niet minder dan 33, ter ere van de drie en dertig levensjaren van Onze Heer Jezus Christus. Aldus de traditie van het Gilde, dat als dochtervereniging een schutterij heeft opgericht, waarvan de vendeliers een aparte groep vormen. Doel van de schutterij is, de Gildefeesten mee op te luisteren en bij processies de bescherming van het Allerheiligste op zich te nemen volgens oud gebruik. De schutterij is verplicht

eenmaal per jaar een vogel te schieten, zodat telken jare een nieuwe schutterskoning te voorschijn treedt. Het Gilde zorgt dat een en ander feestelijk gebeurt.

Toen kort geleden op een vroeger zondagochtend het klokkenspel — geschenk van de inwoners bij een voorbarige 1000-jarige feestviering — op de Gennepse stadhuisstoren het begin van een zomerse dag aankondigde, trok het tamboerkorps van

★

Al heel jong werd Norbertus benoemd tot Kanunnik van het college van de Kanunniken van Xanten. Als zodanig verwierf hij zich grote invloed aan het hof van de Duitse keizer Hendrik V.

het aloude Sint Martinusgilde uit, de burgerij het uitzonderlijke van deze nieuwe dag („een dageraad in de 950 jaren geschiedenis van de nu feestende stad”!) aankondigend. De zon blikkerde in het water van Maas en Niers en straalde over de stad, die zich opmaakte voor een grootse viering van het Landjuweel 1965.

Adjutant Ophelders en zijn personeel zullen een zekere mate van blijdschap niet onderdrukt hebben, toen ze zagen dat hun weken van te voren aan de hand van kaarten opgesteld „plan de campagne” althans onder zomers weer ten uitvoer gebracht zou kunnen worden. De groep Gennep der Rijkspolitie moest er n.l. rekening mee houden dat het Landjuweel een massa deelnemers, maar tevens duizenden bezoekers binnen de stad zou brengen. Zestig Gilden uit Brabant en Limburg, uit het gebied Geldern en zelfs uit België zouden de stad bevolken. De optochtroute, de lengte van de stoet, het eigen stadsverkeer en het doorgaand verkeer vereisten honderd en één maatregelen; de te verwachten drukte zou slechts in ordelijke banen geleid kunnen worden met behulp van een bizar aandoende autovracht verkeersborden van velerlei betekenis, van een politieversterking die krap was afgewogen op de potentiële mankracht van het district Roermond en ondersteund werd door leden van de reserve Rijkspolitie, van een streng doorgevoerde omleiding in het noord-zuid- en west-oostverkeer, van geïmproviseerde parkeerterreinen enz. Dank zij de meldkamer van de Sectie voor Bijzondere Verkeers-taken waren tijdig door middel van radioberichten aan automobilisten enz. aanwijzingen gegeven met betrekking tot de verkeersomleidingen. De vele vlaggen aan de huizen van de noordlimburgse stad sloegen breed op de krachtige wind. Rond de noen stroomden de Gilden ook van uit verafgelegen woonplaatsen het Maas- en Niersstadje binnen. Het werd vol in de straten.

Nog nooit is aan de muren van het eeuwenoude stadhuis zulk een stoet voorbijgetrokken. De eeuwen vielen als het ware ineen bij het voorbij marcheren van de Gildebroederschappen die triomfantelijke jaartallen vanaf 1300 „in hun vaandel”

hadden geschreven. Klederdrachten van velerlei snit, vorm en kleur — naar de wisseling der tijden — trokken in een vijf kwartier lange stoet door de met duizenden toeschouwers omzoomde straten.

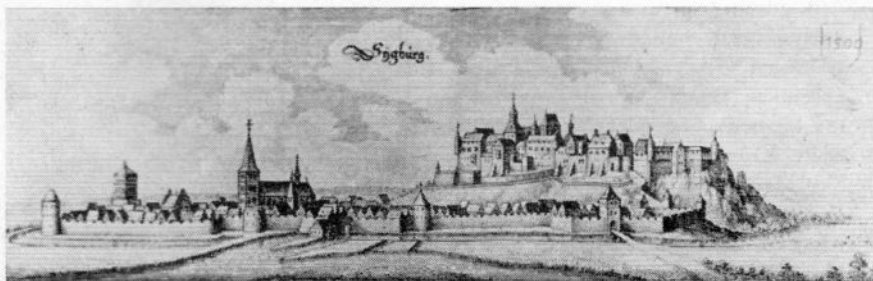
Veel bewondering ging uit naar de 90-jarige veteraan Van Kempen uit Oeffelt, die met het prachtige Gilde Salvator Mundi door zijn dapper marcheren voor velen een voorbeeld was. Bij de vendeliers was het vooral de middenklasse die de vendels sierlijk zwaaide; de tamboerkorpsen kwamen met veel jeugd materiaal voor de dag. Ook het vrouwelijk element bleek ingang bij de Gilden te krijgen. Er waren mannen en vrouwen, rijkbeladen met zilveren en andere eretekenen uit een glorieus verleden. Een koningin met lang loshangend haar over een vuurrode mantel, mannen met kruisboog en pijlen en enkele narren vielen op in de lange bonte sliert die optrok naar de feestweide.

Daar werd het Allerheiligst, onder de statige tonen van de oude harmonie en omgeven door Gildekeizers en -koningen met hun vaandels, over de op de grasmat gespreide vendels naar het Altaar gedragen, waarbij de Abt der Norbertijnen een kort Lof opdroeg. Na een vendelhulde werd het, geëscorteerd door de hoogwaardigheidsbekleders der Gilden, van het terrein geleid.

Grote indruk maakte de huldigungsroffel aan de Gennepse deken, ritmisch verklankt door de duizend trommen der Gildetamboers onder aanzwellend applaus van de toehoorders. Na de vendelzwaai „Voor God, Koningin en Vaderland” roerden de tamboers de trommen ten teken dat met de wedstrijden kon worden begonnen.

Het zou ons te ver voeren in te gaan op de vele onderdelen van het Landjuweel 1965; we volstaan met een (onvolledige) opsomming.

We noemden reeds de optochtstoet en gewaagden van de godsdienstige plechtigheid. Dat daarbij enige „woordvoeringen” onmisbaar zijn, is de lezer wel duidelijk. Gewedijverd werd tussen de Gilden, de tamboers, de vendeliers, de eigenlijke schutters enz. om „de beste totaal prestatie” (waarvoor door H.M. de Koningin een ereprijs was uitgelooft), gekampt werd om de beste prestatie bij het boogschieten (kruisboog op de wip, handboog op doel) en bij het geweerschieten, gedongen werd o.a. naar „het mooiste geheel in de optocht”, „de mooiste uitgebeelde levende patroonheilige”, „de mooiste en de beste Nar”, „het best marcherende Gilde”, „het ordelijkst geheel”, naar de reputatie van „de beste commandant”, „het mooiste Koningspaar”, „de mooiste Gildeboeken”. Lauweren konden geogst worden in het standaardrijden op het tournooiveld, het vendelen in de Vaandelklasse, het groepsvendelen, het bazuinblazen en het groepstrommen op Gildetrom; voorts werden prijzen toegekend in de klassen „geuniformeerde Gilden” en „burger-Gilden”. Gelet werd op de „mooiste Gildevaan”, „het mooiste, best onderhouden en meest verantwoord Gildezilver”, „het mooiste Zwaai-vendel”, „de mooiste papegaai”, „de mooiste Gilde-attributen” enz. Het groen, geel, zwart, rood, paars en wit van de veelsoortige kledij, de bruin gebrande en verweerde koppen soms omrankt met martiaal uitgegroeide snorren, kortom alles droeg bij tot een feest van kleur en van klank, van effect en van verrukking op het Landjuweel. Het werd een luisterrijke begeleiding van Genneps grootste herdenkingsfeest.

Van „Staphorsters“ en „Quatrebras-sers“ en de juridische aspecten

door de adjudant H. J. DONTJE te Groningen

Op bijgaande foto's ziet men een „Staphorster“ van een zeer bijzondere constructie. Een „Staphorster“, zo genoemd naar de plaats waar deze constructie het eerst werd toegepast (omstreeks 1930) is een verdubbeling van de rijbaan ter hoogte van een kruispunt, zodat men ter plaatse op de hoofdroute éénrichtingverkeer krijgt en men dit kruispunt in twee etappe's kan oversteken. Deze kruispunt-oplossing wordt in ons land op tientallen plaatsen toegepast.

Het bijzondere van deze „Staphorster“ is o.a., dat men afzonderlijke — buiten de hoofdrijbaan liggende — uitrijstroken heeft geprojecteerd voor de links-af-rijder (zie de klinkerbestrating met de links-af-pijl).

Deze vormgeving van een kruispunt noemt men de „Quatrebrasoplossing“ daar deze voor het eerst in ons land in 1959-'60 werd toegepast te Quatrebras, gemeente Tietjerksteradeel, liggende in Rijksweg 39-route E 10 (traject Groningen-Leeuwarden).

De hoofdrijbaan heeft men vóór de kruising in twee stroken verdeeld; op de linkerrijstrook heeft men een pijl geplaatst voor het rechtdoorgaande verkeer en op de rechterrijstrook één voor het rechtdoorgaande en één voor het rechtsafslaande verkeer.

Deze situatie, althans voor zover de rijrichting in westelijke richting betreft, is zodanig, dat de linkerrijstrook bijna in het verlengde ligt van de normale éénbaansweg en het is derhalve begrijpelijk dat de automobilist, die de hoofdroute wil volgen, 't liefst gebruik wil maken van deze linker rijstrook, daar hij dan slechts weinig moet afbuigen van zijn aanrijroute. Men kan nu de vraag stellen of dat geoorloofd is. Het is ons bekend, dat hierover veel verschil van mening bestaat.

In grote lijnen kunnen zich hier twee situaties voordoen voor de automobilist, die het kruispunt nadert en wel:

- 1e: de rechterrijstrook is bezet door rechtdoorgaand en/of rechtsafslaand verkeer;
- 2e: de rechterrijstrook is geheel vrij en de linker idem.

In het eerste geval zal de automobilist zeer zeker van de linkerrijstrook gebruik mogen maken, daar het inhalen van het zich op de rechterrijstrook bevindende verkeer toegestaan is en hij zich aan de aanwijzing (rechtuit-pijl) op het wegdek houdt.

In het tweede geval is men licht ge-

neigd om te zeggen, dat tegen het gebruik van de linkerrijstrook weinig bezwaar zou kunnen bestaan, omdat er toch geen ander verkeer is. Maar ook in deze situatie zal, nu de pijlen geen uitkomst geven, omdat in beide stroken een „recht-uit-pijl” is geplaatst, art. 20 lid 1 W.V.R. om de hoek komen kijken, welk artikel zegt, dat men op de gevolgde rijbaan rechts moet houden en zich daarbij niet verder van de rechterkant mag bevinden dan door de omstandigheden gerechtvaardigd wordt. Wij geloven niet, dat de omstandigheden, die hier bedoeld worden, in deze situatie aanwezig zijn, zodat deze rijwijze niet geoorloofd zal zijn.

Ook belet men door de linkerrijstrook te gaan rijden aan een achteropkomende automobilist om op de voorgeschreven wijze te gaan inhalen. Rij- c.q. verkeerstechnisch gezien is er echter weinig bezwaar tegen dat de aanrijdende en rechtuit willende automobilist van de linkerrijstrook gebruik maakt ook al is er vóór hem het kruispunt op de rechterrijbaan in 't geheel geen verkeer, het een wél in 't bijzonder spreekt wanneer deze automobilist een vrij hoge snelheid heeft, daar het „ingehaald worden” dan praktisch buiten beschouwing blijft.

Het rechts inhalen in deze situaties is uiteraard niet geoorloofd, al komen deze praktijken in 't bijzonder in drukke steden steeds meer voor. Te zijner tijd zal de wetgeving zich wel bij deze rijpraktijk aanpassen; of dat echter voor deze situaties nog geschapen zal worden valt te betwijfelen, daar deze rijbaanverbreding zich slechts aan weerszijden van het kruispunt over een zeer korte afstand voordoet en men zich al gauw weer op de éénbaans-tweestrooksrijbaan (geen autoweg) voor twee richtingen bevindt.

Het is uiteraard geen oplossing om op de rechterrijstrook de „rechtuit-pijl” te verwijderen, daar verreweg het grootste gedeelte van het verkeer de hoofdroute blijft volgen en daar derhalve zoveel mogelijk plaats voor moet worden gereserveerd. Deze pijlen op het wegdek vallen onder het begrip „of andere aanduidingen op het wegdek, ter regeling van het verkeer op of nabij kruispunten of verenigingspunten van

Adjutant Steffens tijdens zijn dankwoord.

40-jarig ambtsjubileum adjutant J. Steffens

Het is slechts voor enkelen weggelegd om het 40-jarig ambtsjubileum te vieren, terwijl zij „pas” 58 jaar oud zijn. Zo'n gelukkig mens is adjutant J. Steffens, districtsadjutant te Apeldoorn.

Op 18-jarige leeftijd trad hij als vrijwilliger in militaire dienst bij het IIe Regiment Huzaren. Hij had echter in zijn ouderlijk huis (marechausseepension) zoveel gehoord en gezien van het Wapen der Koninklijke Marechaussee, dat hij na 2½ jaar cavalierist te zijn geweest, „marechaussee” werd.

In zijn hart is hij dat nu nog, niet-tegenstaande hij op 1 januari 1946 adjutant der rijkspolitie werd. Gedurende bijna 12 jaar was hij groeps-

wegen of weggedeelten”, genoemd in art. 7 lid 1 sub a van het W.V.R. Ingevolge het bepaalde in art. 29 W.V.W. moet men deze aanwijzingen opvolgen.

Nu art. 29 W.V.W. hier geen rol kan spelen zal art. 20 lid 1 W.V.R. de doorslag moeten geven. Voor zover ons bekend, is hiervan nog geen jurisprudentie.

Moge ook „de taal op de weg” t.b.v. de verkeersveiligheid steeds meer en meer tot een éénvormige rijwijze aanleiding geven.

commandant te Driebergen, waarbij zijn groep dikwijls als voorbeeld en hij zelf als vraagbaak diende. Op 1 december 1957 werd hij geplaatst bij de staf van het district Utrecht als districtsadjutant en in die functie is hij op 1 mei 1964 overgeplaatst naar de staf van het district Apeldoorn.

Hijzelf zegt van zijn mooie staat van dienst: „Ik heb geluk gehad.” Dat velen hem dat geluk gunnen bleek bij de druk bezochte receptie op 26 augustus j.l. in restaurant „Malkenschoten” te Apeldoorn. Onder degenen die adjutant Steffens daar kwamen feliciteren, waren de algemeen inspecteur en mevrouw Gerritsen, die de jubilaris al zo vele jaren kennen — in het bijzonder uit de bezettingstijd —, de districtscommandanten Apeldoorn en Utrecht, groepscommandanten uit die beide districten, afgevaardigden van de bond van christelijke politieambtenaren en vele anderen. Uit de toespraken bleek dat adjutant Steffens bij zijn superieuren bekend staat als een uitmuntende kracht, maar ook dat hij door iedereen — van hoog tot laag — wordt gewaardeerd om zijn innemende persoonlijkheid. Wij wensen adjutant Steffens nog vele goede jaren te midden van zijn prettige gezin.

Afscheid adjudant A. G. Baas te Barendrecht

Op 29 september 1965 werd door burgemeester en wethouders van Barendrecht in de grote zaal van restaurant „Van Oudts het Raedthuys” te Barendrecht, een groot aantal genodigden ontvangen om officieel afscheid te nemen van de groepscommandant der Rijkspolitie te Barendrecht, adjudant A. G. Baas, daar deze in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd op 30-9-1965 de dienst zou verlaten. Adjudant Baas herdacht op 28-8-1965 het feit dat hij 40 jaar in overheidsdienst was. Nadat hij in 1925 in dienst was getreden bij de Politietroepen, werd hij in 1927 benoemd tot agent van politie te Delft. Op 15-12-1934 werd hij te Barendrecht aangesteld tot gemeente-veldwachter. Nadat hij op 30-8-1940 was aangesteld tot chef veldwachter en op 1-3-1943 was overgegaan naar de Staatspolitie, werd hij met ingang van 1 januari 1946 benoemd tot adjudant der rijkspolitie. Vele jaren heeft hij dus het groepscommando te Barendrecht vervuld.

Door de heer burgemeester van Barendrecht, mr H. H. Douma, werd eerst een welkomstwoord tot de genodigden gericht. Vervolgens be-

lichtte hij verschillende facetten van de politiedienst, waarna hij woorden van waardering en dank sprak tot de scheidende adjudant.

Hoezeer het werk van adjudant Baas werd gewaardeerd en welke goede eigenschappen hem steeds in staat hadden gesteld om op voorbeeldige wijze de hem opgedragen taak te vervullen, bleek uit een 17-tal toespraken die tot hem werden gericht, door diverse autoriteiten en genodigden. Onder anderen werd het woord gevoerd door de commandant van het district Dordrecht der Rijkspolitie, de dirigerend officier der rijkspolitie 3e kl. S. de Vries, de heer officier van justitie mr I. H. v. d. Roemer en enkele burgemeesters. Een groot aantal cadeaus werd aangeboden en mevrouw Baas mocht vele bloemstukken in ontvangst nemen.

Nadat adjudant Baas zijn dank had betuigd aan het gemeentebestuur van Barendrecht voor de werkelijk grootse wijze waarop deze afscheidsbijeenkomst was georganiseerd, dankte hij allen die het woord tot hem hadden gericht en die geschenken en bloemen hadden aangeboden.

Voorts richtte hij zich nog in een

Adjudant Van Bloois neemt als nieuw benoemde groepscommandant te Barendrecht, afscheid van adjudant Baas.

★

korte toespraak tot de aanwezigen, waarin hij ondermeer opmerkte: „Afscheid nemen moet je niet dramatiseren. Een politieambtenaar zie ik in het jaar 1965 als een dirigent van een symfonieorkest, waarin een zeer veel gespeelde symfonie op straat wordt gespeeld. O, wee als er een snaar breekt, dan is er een dissonant, als de man door blijft strijken. Laat de politie er voor zorgen dat er geen snaren breken en dat er geen dissonanten komen.” Hij eindigde zijn toespraak met de woorden: „Hoe je er ook over denkt in het leven, vraag ons aller Leider, ons aller Generaal: „Wat is er van uw dienst?” Dames en heren, de dienstknecht gaat, de dienst blijft.”

Adjudant K. Bergsma commandant Parketgroep Arnhem

Met ingang van 16 september '65 is de adjudant K. Bergsma aangewezen als commandant van de Parketgroep te Arnhem. Hij is op 11 september 1906 geboren te

Dronrijp en werd op 11 november 1933 aangesteld tot agent van politie te Franeker. Van 9 mei 1934 tot 14 november 1937 was hij agent van politie te Leerdam, waarna hij gemeenteveldwachter werd te Staphorst. Van 15 mei 1940 tot 1 maart 1943 was hij gemeenteveldwachter te Boornbergum, waarna hij overging naar de Staatspolitie (Marchaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Boornbergum. Hij is postcommandant geweest te Echten, Tjerkgaast en Scharnegoutum. Op 1 juli 1957 werd hij verplaatst naar de Parketgroep Arnhem waar hij op 1 april 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant. Op 16 september 1965 werd hij bevorderd tot adjudant.

Ressort Amsterdam kampioen bij korps schietwedstrijden

Op de Manger Catsbanen te Driebergen zijn dezer dagen de Korpskampioenschappen schieten der Rijkspolitie gehouden. De organisatoren hadden de weergoden mee: het was prachtig zomerweer en dan is het op deze mooi gelegen banen goed toeven. Er werd in teamverband en individueel geschoten. Ieder ressort, alsmede de Rijkspolitie te Water, had op beide wapens een team afgevaardigd. Er werd fel om de nieuwe, door de Algemeen Inspecteur van het Korps beschikbaar gestelde, wisselbeker gestreden en de spanning bleef er dan ook tot het laatst toe in, al doet de uitslag van de interressortelijke wedstrijd dat niet vermoeden.

Op de individuele wedstrijd waren op ieder wapen 3 prijzen (korpsmedailles) beschikbaar. Op beide wapens waren ook 3 schutters die ieder 49 punten schoten, zodat hier de steunserie de uitslag moest bepalen. Vermeldenswaard is dat de reserve-schutter van het karabijn-team van het ressort Amsterdam, de wmr. 1e kl. R. van Ingen, die de gehele wedstrijd als baangriffier had gefungeerd, nadat alle andere schutters hun serie reeds hadden geschoten en de uitslag dus eigenlijk al vast stond, besloot toch nog maar „even” zijn individuele serie karabijn te schieten. Hij deed dat dan ook, schoot 49 punten met een steunserie van 27 en was daarmee kampioen.

Over officiële belangstelling hadden wij op deze dag niet te klagen. De kolonel P. Oom, terr. inspecteur ressort Arnhem, met zijn toegevoegd officier, de kapitein A. C. van Dijk, de kolonel H. A. van Steenis, terr. inspecteur ressort Amsterdam, de kolonel W. de Gast, terr. inspecteur ressort 's-Gravenhage, alsmede de majoor mr J. W. Buitendijk, distr.-commandant Utrecht, waren geruime tijd op de schietbaan aanwezig, terwijl de luitenant E. Hubregtsen als deelnemer aanwezig was.

Namens de algemeen inspecteur werden na afloop van de wedstrijd de prijzen uitgereikt door de kolonel W. de Gast.

De uitslagen waren:

Interressortwedstrijd	pistool	karabijn	totaal
1. Ressort Amsterdam	232	234	466 (kampioen)
2. Ressort Arnhem	230	228	458
3. Ressort 's-Hertogenbosch	218	232	450
4. Ressort Groningen	226	222	448
5. Ressort 's-Gravenhage	204	226	430
6. Rijkspolitie te Water	208	178	386

Individueel pistool (eerste tien):

1. B. Pegels	ress. Gn 49—28 (kampioen)
2. G. J. T. Papenburg	ress. Ah 49—25
3. J. de Ruiters	ress. Gv 49—19
4. H. E. v. Bijnen	ress. Ad 48
5. E. Hubregtsen	ress. Ad 47
6. K. de Vries	ress. Gn 47
7. R. Klinkhamer	ress. Gv 47
8. P. Baas	ress. Ah 47
9. H. Bruin	ress. Ad 47
10. J. Bergakker	ress. Ah 47

Individueel karabijn (eerste tien):

1. R. van Ingen	ress. Ad 49—27 (kampioen)
2. A. Braaf	ress. Ad 49—26
3. Moeskops	ress. Gv 49
4. G. J. Tragter	ress. Gn 48—29
5. H. J. Ringeling	ress. Ah 48—27
6. A. H. Streefkerk	ress. Ad 48
7. H. Bruin	ress. Ad 47
8. H. E. v. Bijnen	ress. Ad 47
9. A. Beekmans	ress. Bs 47
10. K. de Vries	ress. Gn 46

L. DOORENSPLEET

Adjutant J. C. de Haan groepscommandant Loon op Zand

Met ingang van 16 augustus 1965 is de adjutant J. C. de Haan aangewezen als groepscommandant te Loon op Zand. Hij werd op 21 februari

1914 te Ginneken geboren en trad op 15 april 1936 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 15 juli 1940 ging hij over naar het Korps Rijksveldwacht en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Nieuwendijk. Op 1 november werd hij verplaatst naar Hank en op 1 maart 1950 in de functie van postcommandant naar Ravenstein. Op 1 juni 1959 ging hij als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant naar Rosmalen. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 augustus 1965 tot adjutant.

Adjutant A. Jonkman groepscommandant Denekamp

Met ingang van 1 augustus 1965 is de adjutant A. Jonkman aangewezen als groepscommandant te Denekamp. Hij werd op 29 oktober 1909 te Zwolle geboren

en trad op 15 maart 1936 in dienst bij de gemeentepolitie Gouda. Op 15 juni 1939 werd hij gemeenteveldwachter te Nijkerk en tijdens de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Epe. Hij is geplaatst geweest bij de Staf van het district Apeldoorn en Doetinchem. Op 15 maart 1956 werd hij verplaatst naar Wijhe in de functie van postcommandant. Op 16 januari 1959 werd hij aangewezen als groepscommandant te Koog aan de Zaan. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 februari 1960 tot adjutant.

In Broekhuizen :

Zoon van opper (12) redt dochter van reservist uit Maas

door de wmr. 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

De 12-jarige Piet Janssen, zoon van de opperwachtmeester Ph. J. G. Janssen, postcommandant te Broekhuizen, redde kort geleden de 6-jarige Marga Beumer, dochtertje van een reservist van het korps rijks-politie, van een wisse verdrinkingsdood in de Maas.

Piet zat rustig te vissen toen Marga met twee neefjes van 7 en 10 jaar, op de glibberige loswal kwamen spelen. Hij riep dat spelen daar gevaarlijk is, maar de kinderen trokken zich daar niets van aan. Plotse-ling hoorde hij een plons en geschreeuw. Hij smet zijn hengel neer en sprong te water. Het meisje was door de sterke stroom al een paar meter van de kant gedreven, maar hij kreeg haar te pakken. Bij de kant heeft hij haar met zoveel krachts-inspanning op de hoger gelegen los-

wal geduwd, dat hij zelf niet meer bij machte was erop te klimmen en enige tientallen meters verder zwom naar een stuk zacht glooiende oever. Piet Janssen, het vierde kind uit een gezin van acht kinderen zit in de 1e klas Ulo. Hij is een sportieve knaap, die graag op een paard zit en aan judo doet. Hoewel de gemeente Broekhuizen geen zwembad heeft, kan Piet toch zwemmen; geleerd in het Sportfondsenbad te Venlo, op 10 kilometer afstand.

„Reddend zwemmen hebben we in het bad alleen weleens voor de aardigheid gedaan, verder niets, anders had ik haar wel in de greep kunnen krijgen. Ik dacht alleen maar dat het meisje niet zwemmen kon en ik wel, daarom sprong ik erin,” zei eenvoudig de jonge held van Broekhuizen, die na de redding rustig droge kleren aantrok en naar judoles ging.

. . . de glibberige loswal . . .

Adjutant C. A. Bruijs naar Drunen

De adjudant C. A. Bruijs is met ingang van 16 augustus 1965 aangewezen als groepscommandant te Drunen. Hij is op 11 mei 1913 geboren te Bergen op Zoom

en trad op 2 september 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. Op 11 maart 1941 werd hij ingedeeld bij de Verkeersgroep 's-Hertogenbosch en op 16 mei 1960 werd hij aangewezen als groepscommandant te Baarle Nassau. Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld als wachtmeester 1e kl. bij het Korps Rijkspolitie, op 1 februari 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 mei 1960 volgde zijn bevordering tot adjudant.

Adjutant A. van Bloois naar Barendrecht

Met ingang van 1 oktober 1965 is de adjudant A. van Bloois aangewezen als groepscommandant te Barendrecht. Hij is op 27 november '15 geboren te Rotterdam

en trad op 6 oktober 1936 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl., met als standplaats Sluis. Op 1 april 1946 werd hij verplaatst naar Kapelle aan de IJssel en op 15 juni 1946 werd hij postcommandant te Oud-Beijerland, waar hij op 11 april 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Op 19 mei 1958 werd hij postcommandant te Rozenburg, vanaf 1 januari 1960 plaatsvervangend-groepscommandant aldaar. Met ingang van 15 maart 1960 werd hij aangewezen als groepscommandant Rozenburg. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 15 maart 1960 tot adjudant.

Franse politie (niet thuis bij blikshade) verleende extra service

„In de Pyreneeën zijn nog beren, nog minstens honderd, ze zijn zo groot als mensen,” zei de man aan het stille Lac d'Aureilhan, een binnenmeer in Les Landes, op tien minuten van het strand van de Golf van Biscaje. En, hij kon het weten, want Oloron — zijn woonplaats — ligt in de lage Pyreneeën, reden waarom hij wat vlak land en zee wilde zien, zoals een mens uit het land dat als een biljartlaken op de

wereldkaart ligt, weleens bergen wil. Nu kan een automobilist, zelfs niet met caravan-en-dus-kalm-op-vakantie, zijn noodlot nimmer omzeilen.

En zo begon het dus . . . Beren zijn tenslotte geen figuren die men vandaag dagelijks op zijn pad ontmoet en drie vroegere reizen door de Pyreneeën zonder ooit een bruine vacht te zien opduiken, geven het nare gevoel iets gemist te hebben, of te zul-

len missen, een gevoel dat de mens opdrijft tot in de armen van het noodlot.

En dus werd het een afscheid van de kurkeiken, van de statige bossen van zeedennen met harspotjes en vol boomkrekels, die volgens de overlevering in de nazomer zingen, dat de druiven zowat rijp zijn. Het werd ook een kennismaking met de Franse politie en met een zeer actueel vraagstuk in de politieke sfeer, uitgedokterd door zijne excellentie Jean Foyer, de Franse minister van justitie en boeiend voor het politieke wezen in ons goede vaderland.

De schuldvraag blijft altijd een pebеле kwestie. Misschien kwam het door een te laat vertrek, misschien omdat de politie in Bayonne het verkeer op de route Bordeaux-San Sebastian slechts ten koste van veel tijd de baas kon, ondanks versterking van elders. Maar wat is tijd tijdens een rit door les Basses Pyrénées, het lieflijke golvende heuvelslandschap met stille dorpen, met groene weilanden en wijngaarden op de hellingen? „Zullen jullie straks wat zien als we echt in de Pyreneeën zijn, die blauwe bergen in de verte,” sprak ik over mijn schouder en wees in de verte. „Misschien zien we daar nog beren. Nou ja, ze zijn beschermd, anders waren ze er al niet meer geweest. Er mag één dag per jaar op gejaagd worden, verder is het verboden een beer te doden,” sprak ik. „Hoe moet dat dan, als we aangevallen worden,” zo klonk een vraag van de achterbank.

„Beren eten weinig vlees, alleen in het voorjaar, als ze bar hongerig

. . . Adembenemend mooi, maar geen beren . . .

. . . de politiemans verscheen en „Hos“ kwam ook . . .

zijn. Dan vallen ze de schaapskud- den aan en dan doden ze soms wel dertig schapen per etmaal. Zo komt het ook dat een herder in de Pyre- neeën pas als een goede herder wordt beschouwd, wanneer hij in zijn leven minstens één beer heeft gedood. Op onze route van Oloron naar Jaca woont er een, die zelfs twee beren heeft gedood: één op 20-jarige leef- tijd met een mes en later nog een met een geweer,” zo doceerde ik mijn pas verworven wetenschap, ter- wijl wij volgens de richtingaanwij- zers het dorp Bardos naderen. En plotseling was het beest er, zomaar, vanachter een hoge heg. Het nam een geweldige sprong en belande precies tussen de auto en de cara- van, die krakend een paar duizend gulden in waarde verminderde. Het dier bleef — aanvankelijk — hevig bloedend en bewusteloos liggen. Er waren toevallig — voorzover toeval bestaat — een paar getuigen. Maar, wat geeft dat als de politie maar niet komen wil? Uit Bardos, een politieloos dorp, belde ik in een ga- rage de politie van Bidache, vijf ki- lometer verder. De baas van de post deelde mee, dat al zijn mannen op stap waren en dat hij de post niet zomaar in de steek kon laten; er moest eerst een man opgezocht wor- den. Met schrik herinnerde ik mij de recente maatregel van de Franse minister van justitie: voor de weg- gebruikers „zelfbediening” bij blik- schaden in verband met het tekort

aan politiemensen, die wel wat an- ders te doen hebben dan zich bezig- houden met scheuren en deuken. En ik herinnerde mij plotseling een even recent geval van een automobilist die een blikshade met het pistool beslechtte, ergens bij Parijs. Nu ben ik geen slager, dus ik belde de po- litie nogeens. En nadat een pater, die bij het zien van veel glasscher- ven en veel bloed op de weg min- stens verwachtte de laatste sacra- menten te moeten toedienen, de naam verschaft van de eigenaar van het dier: een koe van Friese komaf; verschenen (na 2½ uur) toch twee ietwat verveelde politiemannen in een deux chevaux. Toen verscheen ook de boer, het evenbeeld van Hoss uit de Bonanza-televisieserie, die het allemaal verschrikkelijk speelt, maar verheugd was over het feit dat zijn koe niet meer bloedde en dat hij tegen dit soort zaken verzekerd was bij een of andere Caisse Régionale de Réassurances. Passanten infor- meerden, daartoe gedreven door veel runderbloed en glassplinters op de weg, wie er dood was. De politie zei: „We zijn er nu wel, maar we hoeven officieel niet, want er zijn geen persoonlijke ongelukken.”

„Nee, verdulleme, maar er is wel persoonlijke schade,” zei ik, waarop de oudste politie-ambtenaar, die be- paald gevoel voor humor had, om papier en pen vroeg en een schuld- bekentenis begon te schrijven, elke drie woorden overlezend, waarna hij tevreden „bon” zei. De goedmoedi- ge boer tekende vlot voor alle aan- sprakelijkheden, hetgeen te onzent verboden is, in Baskisch pratend met de politiemannen, ons uitnodigend de nacht op zijn boerderij door te brengen, terwijl ik — de schade be- schouwend — zwoer nooit weer een drup melk of boerenboter tot mij te zullen nemen.

De politie verdween hoogst voldaan, want er was sprake geweest van een extra service, aangezien minister Foyer heeft gezegd dat de partijen bij alleen materiële schade de zaken zelf maar moeten regelen in een soort zelfbediening, met alle gevol- gen van geprikkelde weggebruikers vanden.

Henri Lafargue, de eigenaar van de

koe zette een fles wijn op tafel en toen de vertegenwoordiger van zijn verzekering verscheen, nog een der- de . . . „Neem me niet kwalijk, maar het zijn de eerste schadeformulieren die ik invul,” sprak de vertegen- woordiger tegen middernacht. „Sorry, zei ik, „’t is ook de eerste koe die mijn caravan binnenspringt.”

Een paar man van een carrosserie- fabriek in Orthez had een dag werk om de gaten te dichten in een „ré- paration provisoire”. Op 2800 meter hoogte in de Pyreneeën, op een stil landje, tussen de Franse en de Spaanse grens heb ik nog gewacht op beren, aan een riviertje met veel vis, met uitzicht op de laatste sneeuw — of de eerste? — van dit seizoen. De koe liep alweer in het weiland, de politie kon tevreden zijn tweeënhalve uur na de eerste melding een service te hebben verleend, waartoe geen verplichting bestond omdat er geen „accidents personnels” waren. Langs de grens patrouil- leerden de carabinieri in het ge- bied waar het eenzame meer ligt, dat om de twee jaar Spaans en dan weer één jaar Frans is. Over de weg ging een kudde koeien; honden blaf- ten in de verte, voor smokkelaars, voor een beer op smalle bergpaden . . . of voor een koe? . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten.

. . . die krakend een stuk in waarde ver- minderde . . .

Ressort Amsterdam opnieuw winnaar

1e prijs voor reserve-wachtmeester H. van Galen

Bij de te Driebergen gehouden Korpsschietwedstrijden reserve-rijkspolitie revolver W en S heeft het equipé van het ressort Amsterdam voor de vijfde achtereenvolgende maal gewonnen. Daarmee is de beker nu definitief naar Amsterdam gegaan. Het ressort Amsterdam kreeg 272 punten, het ressort 's-Gravenhage 269 punten, het ressort 's-Hertogenbosch 268 punten, het ressort Arnhem 264 punten en het ressort Groningen 260 punten. De medailles voor 1e, 2e en 3e prijs waren beschikbaar gesteld door de secretaris-generaal van het ministerie van justitie.

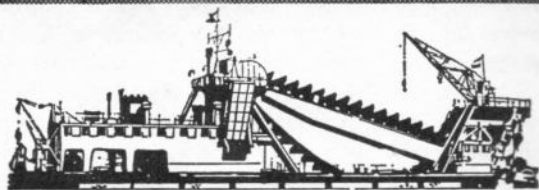
Bij de personele wedstrijden wist de

reserve-wachtmeester H. van Galen van het ressort Amsterdam met 59 punten beslag te leggen op de 1e prijs, terwijl de reserve-wachtmeester P. J. van Deurse van het ressort 's-Hertogenbosch met 58 punten de 2e prijs wist te bemachtigen. Voor de 3e prijs moesten de reservisten J. Grotendorst, J. Bangma en J. Wiering nog een steunserie schieten.

De reserve-wachtmeester 1e kl. J. Grotendorst van het ressort Amsterdam plaatste zich hierbij als eerste. De medailles voor de personele wedstrijden werden beschikbaar gesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps.

De totaal-uitslag van de personele wedstrijden luidt als volgt:

1. H. van Galen	59 punten
2. P. J. v. Deurse	58 punten
3. J. Grotendorst	56 punten
4-5 J. Bangma, J. Wiering	56 punten
6-10 J. K. Pietersma, P. W. v. d. Bosch, D. A. Ploeg, P. A. H. M. Hessels, W. J. Reterink	55 punten
11-15 C. M. Munneke, C. W. v. Prooijen, C. P. A. Wilders, H. Hut, G. Douma	54 punten
16-17 P. Visser, J. de Wit	53 punten
18-21 J. H. M. Corbeij, A. Kingma, G. J. de Bloois, W. J. Hardendood	52 punten
22. C. Eickhoff	50 punten
23. P. Brouwer	48 punten
24. H. B. J. Ruitenbeek	47 punten
25. W. J. Groeneveld	45 punten
26. H. Veldman	44 punten
27. C. H. Oomens	43 punten
28. H. P. Luykx	41 punten
29. L. J. van Oene	39 punten
30. H. Vergoossen	26 punten

N.V. BAGGERMAATSCHAPPIJ

BOS & KALIS

PAPENDRECHT

Rosmolenweg 20, Tel. 01850 - 22541

N.V. v.h. Fa. WILLEMVANTWIST

's-Gravendeelsedijk 57

DORDRECHT

Telefoon (01850) 32 41 (4 lijnen)

Meubeltransporten

Moderne bergplaatsen voor inboedels

Emigratieverpakkingen

Tarieven voor dienstverhuizingen volgens Rijksregeling

GEZINSKREDIET

**GELD
N.V.B.**

OPGERICHT 1926

behandelingskosten vooraf. Restant vervalt bij overlijden. Vraagt vrijblijvend inlichtingen.

NATIONALE VOLKSBANK

ROTTERDAM, MAURITSWEG 45, TELEFOON 135743
DEN HAAG, RIVIERVISMARKT 4, TELEFOON 639586
AMSTERDAM, WESTEINDE 10, TELEFOON 237271

KONTANT GELD zonder borg
Direkt beschikbaar voor ambtenaren en werknemers in vaste dienst. Vanaf 100,- tot 3000,- naar draagkracht. Wettelijke voorwaarden. Geen

„doet 't beter draaien“

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan **VOOR ALLE VERZEKERINGEN** tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG“ te Amersfoort

Neerslag van drie weken voortgezette opleiding is verkwikkend

door de wachmeester Te kl. J. A. JORNA te Roermond

Dit artikel publiceren wij nu, omdat binnenkort de nieuwe voortgezette opleiding weer begint. Het artikel is herinnering voor wie de cursus al beleefden, informatie voor wie binnenkort naar Bilt-hoven gaan.

Onder het motto „ophalen vakbekwaamheid op enkele „kneelpunten”, verkrijgen van inzicht in achtergronden verkeersproblematiek en een gedachtenwisseling over onderwerpen van de verkeerstaak”, togen in de afgelopen maanden, in vijf groepen, diverse leden van verkeersonderdelen van de Rijkspolitie, naar de verkeersacademie van het Korps in Bilthoven. De „voedstervader” van de „Varenkamp” adjudant Perdon, wachtte de laatste groep met een opgewekt gezicht aan de ingang op. En die ontvangst was heel anders dan de ceremonie thuis, waar Moe enkele uren voordien, het verblijf van 3 weken elders maar matig kon waarderen.

Brief no. zoveel, met het onderschrift no. zoveel van de DC, kan met sentimenten echter geen reke-

ning houden en derhalve waren wij op de aangekondigde datum per eerste reisgelegenheid naar de provincie Utrecht getrokken, waar de weerprofeten van de Bilt het juist geraden hadden met „regen in het midden van het land”. Ondanks deze minder gunstige weersgesteldheid lachte adjudant Perdon, grinnikte Visser de kok en zag zijn staf van vrouwelijk schoon er ook niet al te treurig uit.

Zo troffen we dan weer na zoveel jaartjes, Piet van de S.A.S., Henk van de Sectie en Arie van de Verkeersgroep Keeverdam. Zo hoorden we dat Nelly van Henk pas een dochtertje had gekregen, Willem van de Verkeersgroep Moorland een hernia-operatie had ondergaan en de „ouwe” van Muizerkerk pas met pensioen was. We hoorden geroerd van de ziekte die de adjudant Houben overvallen had en zagen dat Piet al vier en Kees nog steeds drie strepen op zijn mouw had. Met wat zaken, de huishoudelijke orde betreffende, werd de eerste ochtend, mede ter acclimatisering, besloten.

Agrarisch begin

Na het eerste middagmaal volgde een spreekbeurt op de „Witte Hei”, het oord waar de meeste cursisten waren ondergebracht. De woordvoerder van deze eerste middag was ir E. W. Boogaard, secretaris algemene technische commissie van het Landbouwschap. Die deed eens even het wel en wee van de landbouwers uit de doeken met betrekking tot de perikelen aangaande het wegverkeer. Een en ander dus zuiver door de agrarische bril bekeken. Voor de toehoorders stond het van meet af aan vast dat hier een spreker aan het woord was, die de zo moeilijke bepalingen van art. 18, 69 en dergelijke van het Wegenverkeersreglement, volkomen onder de knie

De majoor B. van der Meer met enkele cursisten poserend op het bordes van het conferentieoord „De Witte Hei”.

(Foto: Wachtm. Te kl. A. Borst te 's-Hertogenbosch)

had. Weliswaar trachtten enkelen, deze tegenhanger van ons aller Koe-koek, van een andere zienswijze te overtuigen. Verder dan samenspraak of conclusie, dat de wet hier bepaaldelijk onduidelijk is, kwam men niet. Met deze eerste middag was tevens de eerste cursusdag beëindigd en trokken de „Varenkampers” en „Witte Heiers” na een goed verzorgd avondmaal, naar hun respectievelijke legerplaatsen om de rest van de dag met hulp van kaarten of televisie te korten.

Honderden vogeltjes zorgden de tweede ochtend rond „de Varenkamp” en „Witte Hei” voor een passende reveille en na het ontbijt verzorgde wachmeester 1e kl. P. Scheper, instructeur verbonden aan de verkeersschool, de ochtendwijding. Daarop volgde een nummertje mechanica waar nauwelijks iemand van terug had.

„Peuteren” . . .

Die ochtend zagen we voorts de commandant van de Verkeersschool de majoor B. van der Meer, die vanwege zijn functie van examinator, daags voordien in Arnhem vertoefde. Met een verlaat welkom, waarbij al onmiddellijk een discussie volgde over het terugbetalen van een retour naar huis op bevrijdingsdag, werd ons duidelijk gemaakt dat „peuteren” in deze zin een politieambtenaar niet betaamt.

De middagcauserie werd gehouden door ir G. Hoogenboom, hoofd afdeling publieke werken te Nijmegen. Alhoewel zijn stof zeer zeker een verkeerstechnisch aspect bevatte, vond menigeen het minder belangrijk en interessant voor lagere politieambtenaren. Vooral voor de leden van de Rijkspolitie, die doorgaans in kleine plaatsen en op de buitenwegen optreden, werd het behandelde onderwerp minder geslaagd geacht.

Met een formidabele gehaktbal, die kok Visser aan het menu had toegevoegd, werd de tweede dag besloten.

Citroen . . .

De aan de verkeersschool verbonden wachmeester 1e kl. H. van Reeden, doceerde voor de ware liefhebbers kost om van te watertanden. Zijn exposé over de technische snuf-

De heer Nengerman „doceerde kentekens” . . .

(Foto: wmr. 1e kl. H. van Reeden te Bilthoven)

jes van een bekend Frans automobiel getuigen van een bijzondere studie over dit onderwerp. Voor de minder technisch begaafden, w.o. de schrijver van dit verhaal, deed trouwens zijn knappe uiteenzetting zo zuur aan als een citroen.

Bekeuren of opschrijven

De voordracht van majoor van der Meer omvatte een bijzonder moeilijk onderwerp: „Bekeuren of pardonneren”. Een grapjas had op het bord geschreven: „Bekeuren of opschrijven”. Majoor van der Meer benaderde zijn onderwerp van twee zijden. Gezien vanuit het gezichtspunt van de politieman, doch eveneens van de zijde van het publiek. Zeer duidelijk bleek tijdens dit gesprek, dat over deze kwestie nogal wat tegenstellingen bestaan. Het bekeuren of pardonneren is een zaak die vooral aan het gezonde verstand van de betrokken politieambtenaar overgelaten moet worden. De „vraag” werd zoals te verwachten viel dan ook niet beantwoord en dat was ook niet de intentie van de spreker.

Het onderzoek van de Arnhemse psycholoog Van Hekke, die een enquête in de Gelderse hoofdstad had gehouden onder personen die om een of andere reden een bekeuring hadden opgelopen, bleek trouwens nog niet zo beroerd voor de politie uit te vallen.

Met een voetbalmatch op de televisie in het vooruitzicht, wisten we dat de avond minder lang zou zijn dan de voorgaande.

Psychologie . . .

In verband met de verjaardag van H.M. de Koningin, was de eerste week een dag korter, aangezien we donderdagmiddags reeds naar huis konden. De spreker van die dag was drs Smit van de Rijks Psychologische Dienst met het onderwerp: „Het tweegesprek in de verhouding politiepubliek”. Deze knappe redenaar, hoofd van de afdeling beleidspsychologie van zijn dienst, wist zijn gehoor van het begin tot het einde te boeien. Een gesprek dat in de tweede helft van de gereserveerde tijd volgens plan in een discussie overging, hetwelk de interesse tot het onderwerp nog meer verhoogde. Nadat drs Smit met verschillende voorbeelden uiteengezet had op welke manier een optredend politieambtenaar zichzelf in een moeilijke positie brengt indien zijn tact of correctheid te wensen overlaat, kregen we buiten het programma om, hiervan een treffend voorbeeld te zien. Een viertal politieambtenaren die waarschijnlijk toestemming hadden om deze lezing bij te wonen en kennelijk van één of andere buitengroep waren, traden midden in het gesprek de vergaderlokaliteit binnen en ploften zonder zich aan de betreffende spreker of klasseoudste voor te stellen tussen de aanwezigen in, om later alsof het de gewoenste zaak betrof, aan de discussie deel te nemen.

De tweede week van het programma werd geopend met een bijzonder interessante, doch helaas veel te korte

lezing door de heer J. H. L. Rijkema, rijksopzichter van de Verkeersinspectie te Utrecht. Deze sympathieke spreker, die stof verwerkte welke bij de verkeersgroepen leeft, werd helaas te vaak in de rede gevallen, waardoor zijn onderwerp aan waarde verloor. Rijttijdenwet en -besluit, Wet Autovervoer Personen/Goederen, waren zaken die deze spreker tot in de vingertoppen beheerste. Nogmaals, jammer dat de tijd te kort was en deze nog meer verkort werd door interrupties, die storend waren, doch bovendien steeds vragen inhielden die retorisch waren.

De middagconferentie behaalde de schoonheidsprijs. Twee sprekers, waarvan mr dr F. Goudsmit, zijn broer mr E. Goudsmit, advocaat te Amsterdam kwam vervangen. In zijn gezelschap bevond zich de heer F. Aanstoot, particulier verkeersdeskundige. Beiden behandelden het onderwerp „Ongevallenanalyse”. Mr dr Goudsmit, waarnemend kantonrechter te Haarlem en tevens advocaat en procureur, opende de lezing met een uiteenzetting over allerlei verkeersaspecten. Omdat spreker zijn onderwerp benaderde als advocaat, doch tevens als waarnemend kantonrechter, kregen de aandachtig luisterende toehoorders hier een uiteenzetting te verwerken die hoogst interessant was. De vlotte en duidelijke wijze van spreken, waarbij een ruim 35-jarige praktijkervaring als achtergrond voor kennis van zaken fungeerde, was een streling voor het oor. De diverse kwinkslagen van mr Goudsmit verhoogden de stemming in niet geringe mate, samen met zijn gebaren van bril op, bril af, bril op de kin, bril op het voorhoofd, in een frequentie van 50 keer in 9 minuten. De heer F. Aanstoot, een particulier verkeersdeskundige, ging voort over hetzelfde onderwerp met als climax een verschil van mening over de taplemeter, waar de spreker in de persoon van de opperwachtmeester F. Stoots uit Eindhoven een waardig tegenstander ontmoette. Opper Stoots wist zelfs de spreker met diverse geschriften en deskundige conclusies over de taplemeter, voorlopig uit te schakelen. Onder deze geschriften bevond zich eveneens een rapport van de spreker zelf, enige jaren geleden ten behoeve van de verdediging in een strafzaak op-

gemaakt. Dat maakte de discussie bijzonder levendig. Met een sportieve handdruk werd het debat trouwens gesloten.

Zodra een cursus van drie weken voor de hoofdzakelijk bestaat uit het beluisteren van diverse sprekers, wordt het gehoor kritisch: men weegt de ene inleider tegen de andere af, zodat na afloop van een lezing wordt geconcludeerd „deze was beter dan die van gisteren” of omgekeerd natuurlijk.

Tijdens een verblijf in Bilthoven gaat dat ook zo. Deze leergang stond met betrekking tot het niveau van de sprekers op een hoger peil dan in voorgaande jaren. De lezing van de Utrechtse substituut-officier van Justitie mr G. H. C. van Dijken, over het onderwerp: Strafb bedreiging en Straftoemeting bepaalde zich eveneens vooral tot cijfers, maar deze sympathieke magistraat heeft uit zijn praktijk waaruit hij voorbeelden opdiste, ook iets anders dan alleen droge getallen bij zich.

Met een veel taaier onderwerp hield de kapitein A. C. Vogel ons twee uur bezig: „Verbindingsmiddelen welke bij het Korps Rijkspolitie in gebruik zijn”. In een vlotte verteltrant, wist de commandant van de sectie bijzondere verkeerstaken zijn gehoor van het begin af aan aandachtig te houden. En dat is zonder meer al een graadmeter voor de kwaliteit van de spreker. De kapitein Vogel wist op gedegen wijze een inzicht te verschaffen in het belangrijke communicatiemiddel van de politie: de mobilfoon, alsmede de plannen die voor de toekomst in het vat zitten met betrekking tot de verschillende frequenties.

„Lekker regelen” . . .

De tussen dit soort lezingen optredende schooldocenten wachtmeester 1e kl. P. Scheper, wachtmeester 1e kl. H. van Reeden, opperwachtmeester Hermans en adjudant Kemper, zijn bekend genoeg. De prettige lessen van Scheper en Van Reeden waren zuiver op de praktijk afgestemd. De minder in de smaak vallende praktijkuren verkeersregelen, in de drukke stad Utrecht onder leiding van opperwachtmeester Hermans, bleken toch zeker geen overbodige luxe te zijn.

De 5e mei (bevrijdingsdag) leverde een extra vrije dag op. Daar maakte dan ook elke cursist zonder tegenwerpingen gebruik van, ondanks de toezegging van majoor Van der Meer dat de kok en staf paraat zouden zijn indien ook maar één man er de voorkeur aan gaf om gedurende deze dag aan de school te blijven.

Turfmethoden en kwaliteit

Met bijzonder veel genoegen mochten we daags daarna hoofdinspecteur J. v. d. Sanden, Chef Verkeerspolitie te Nijmegen beluisteren. Zijn inleiding verdiende een ereprijs. Deze uitgesproken verkeersidealist, met een schat aan binnen- en buitenlandse ervaringen, wist zijn „selectief surveilleren” te verkopen op een wijze die respect afdwong. Duidelijk was dat spreker de zogenaamde „turfmethoden” die in sommige politiekorpsen heersen met betrekking tot het maken van p.v.'s, verafschuwde. Het gaat niet om de kwantiteit doch om de kwaliteit, aldus inspecteur Van der Sanden, die van mening was dat er bij de Nederlandse politie te vlug geroepen wordt dat men met tekorten zit.

Excursie naar RAI - TNO te Delft.

(Foto: Wachtm. 1e kl. A. Borst te 's-Hertogenbosch)

„Wat we aan kwantiteit tekort komen, moeten we met kwaliteit opheffen”, aldus spreker.

Politiebuschauffeur . . .

Nadat inspecteur Van der Sanden zijn onderwerp behandeld had, ging hij tot ieders interesse nog over op toestanden bij de Amerikaanse Politie, die hij kent uit twee studiereizen. Toestanden zoals die bij de Amerikaanse politie bestaan zijn in ons land ondenkbaar. Spreker hield over enkele zaken een korte verhandeling. Het feit dat een Amerikaans politieman aanmerkelijk minder verdient dan zijn Nederlandse collega, moge mede als oorzaak van de vaak voorkomende corruptieschandalen gelden. Het feit dat een Amerikaans politieman, na of vóór zijn dienst nog een busdienst moet rijden om aan zijn bijverdiensten niet te kort te doen, wordt in het land van de onbegrensde mogelijkheden als een doodgewone zaak beschouwd.

Ir Hooftman, adjunct-directeur van het Verbond voor Veilig Verkeer, behandelde daags nadien het onderwerp: „Resultaten van het verkeersongevallen onderzoek”, met veel

De altijd opgewekte adjudant Perdon.
(Foto: wmr. 1e kl. H. van Reeden)

taaië cijfers. Zijn onderwerp was niettemin interessant, maar ir Hooftman gebruikte naar veler mening nogal wat veel vreemde woorden. De laatste week van het verblijf in Bilthoven begon met wat technische nummertjes in de ochtenduren. De namiddag bood een lezing op hoogstaand niveau van ir Asmussen, directeur Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid, een adviesinstituut voor de ministers van Justitie en Verkeer en Waterstaat. De gemakkelijke manier waarop ir Asmussen het zoeken naar objectieve waarheid in de verkeersonveiligheid naar voren bracht veraangenaamde de lange middag. Met behulp van een film toonde spreker de interessante proeven met betrekking tot de middenbermbeveiliging. Ook hier bleek zeer duidelijk de schat van ervaringen, die deze inleider in het buitenland heeft opgedaan.

Die film was bijzonder leerzaam voor verkeersmensen: wie kent de standen die de wielen van een Volkswagenbusje aannemen zodra het voertuig bij verschillende snelheden tegen de diverse soorten vangrail opbotst. Het feit dat ir Asmussen ruim drie kwartier zijn spreekbeurt overschreed zonder dat storend gekuch of gegaap hem op de tijd moest wijzen, was een bewijs voor de aandacht die deze spreker wist op te wekken.

Zandvoort . . .

Het zou erg eentonig geworden zijn als tussen al deze sprekers niet enkele evenementen op het programma gestaan zouden hebben. Eén hiervan was het bezoek aan de nationale racebaan te Zandvoort. Niet zo maar om eens te kijken hoe mooi deze baan wel is, doch om er met onze eigen voertuigen over te racen en . . . bochten nemen. Adjudant Emmelkamp en zijn mannen hebben ons daar laten zien hoe weinig we van dit werk kennen. We ondervonden wat voor hulpeloze wezens we waren toen we met het Volkswagentje met „plank-gas” een bocht moesten nemen die we normaal nauwelijks met 50 km snelheid durfden in te rijden.

Pornografie

Een excursie naar Den Haag en Delft was eveneens een dag welke we niet

gaarne gemist zouden hebben. Het machtige gebouw aan de Raamweg 47, waar velen van ons alleen maar dagelijks van lezen en af en toe een bloedblokje heen sturen, zagen we nu van binnen en van buiten.

De heer C. L. Deij, plaatsvervangend hoofd van het bureau Interpol en hoofd van de afdeling bijzondere delicten, was de eerste spreker, die ons, helaas wederom te kort, op amusante wijze boeide. Deze bijzonder aardige spreker ging in een sneltreinvaart over zaken heen, variërend van Marihuana, „Ik Jan Cremer”, „Bob en Daphne” en de organisatie van Interpol. Uit zijn verhaal maakten allen duidelijk op dat met betrekking tot de bestrijding van de pornografie hier een kei aan het woord was, waaraan hij de bijnaam „het vieste mannetje van Nederland” kennelijk heeft overgehouden. Hij vertelde dit zelf, anders zou ik het nooit durven schrijven.

Bezoeken aan het bureau opsporingsbijstand-herkenningsdienst en dactyloscopische dienst van het ministerie waren eveneens verbazend interessant.

In Delft stond een bezoek aan het RAI-TNO op het programma (Rijwiel-Automobiël-Industrie en Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek). Het zou te ver voeren het ontstaan van dit instituut, dat voor het Nederlandse auto-, motor-, bromfiets- en rijwielbedrijf zo bijzonder belangrijk is, nader uit de doeken te doen. Ir v. d. Wetering, directeur van het instituut, hield een interessante lezing. Er werd een film over het gebruik van veiligheids gordels getoond en we maakten een rondgang door het instituut. De voertuigen van onze toekomstige werktuigkundige ingenieurs die voor de ingang van de technische hogeschool „pronkten”, wekten trouwens de indruk dat we een gebouw naderden waar handelaren in schroot en oud ijzer jaarvergadering hadden. Hun kennis geeft overigens weer vertrouwen.

De voorlaatste dag van Bilthoven bestond onder andere uit een lezing in de voormiddag van hoofdinspecteur D. M. de Jaeger, Chef Verkeerspolitie Eindhoven, die sprak over „De voetganger in het verkeer”. Zijn grappen waren niet van de lucht

. . . werkplaats praktijk . . .

(Foto: wmr. 1e kl. A. J. Jorna te Roermond)

en zo was het zelfs mogelijk dat inspecteur De Jaeger, die zijn zuidelijke afkomst niet verloochende, de stemming er ondanks nogal wat cijfers, behoorlijk in hield. Bijzonder ingenomen was deze politieofficier met de SAS der Rijkspolitie, waarmee hij kennelijk kort voordien „contact” gehad had. Zijn causerie was erg interessant en de kern van zijn betoog, dat méér op de voetganger gelet dient te worden, moet alleen maar beaamd worden.

De dag werd besloten met goede wijn die geen krans behoeft. De graag geziene en gehoorde spreker, hoofd van de afd. Kentekens van de Rijksdienst voor het Wegverkeer, de heer Nengerman uit 's-Gravenhage. Met verbazing hoorden wij de gedegen kennis van deze innemende hoofdambtenaar, op het gebied van kentekens, waarin nogal iets te doen is.

Een wederom terugkerende figuur in de spreekbeurten tijdens de zogenaamde „herhalings”oefeningen was mr Niemeijer, officier van justitie te Leeuwarden, die onder de hand in Bilthoven een legendarische figuur geworden is. Zijn onderwerp was boeiend, maar wat ons een beetje verkeerd zat was het feit, dat hij ons in een bijzonder nare situatie achterliet. Zijn verhandeling ging over de artikelen 27 en 28 van het wegenverkeersreglement. Wij meenden dat deze materie ons geen zorgen baarde en dat we de twee artikelen wel aankonden.

Na het bijzonder interessant spreken van de altijd in vuur staande magistraat uit de Friese hoofdstad, waren we dan tenslotte allen zóver, dat

we tot de conclusie kwamen dat we er niets van wisten. In het warbos van rechterlijke uitspraken en arresten van de Hoge Raad der Nederlanden over deze artikelen was het n'et alleen de politie die van slag geraakt was, ook de justitie manoeuvreert maar een eind weg. Hopelijk zal door wetswijziging een einde komen aan dit minder wenselijke gemodder.

Ondanks het stichtende van de cursus waren we allen eenparig blij met de laatste dag. Want, de detachering van huis en haard, van Moe en de kinderen is nog nooit in trek geweest.

De 5e leergang van 1965 was echt niet de ongezelligste. Niemand zal kunnen zeggen dat hij gedurende deze drie weken niets nieuws heeft opgedaan. Zelfs de meest fanatieke „pitter”, zal af en toe wakker geschrokken zijn van iets nieuws of iets interessants, waardoor hij onmiddellijk uit de dromen was.

Een bijzonder woord van lof komt de instructeurs van de verkeersschool hierbij toe. In het dankwoord van de klasse-oudste, de opperwachtmeester Pricëlle uit 's-Gravenhage, kwam dit duidelijk tot uiting. Het laatste woord van majoor J. Elzinga uit Groningen was van bijzonder psychologische waarde. Hier was een spreker aan het woord die zijn onderwerp terdege bestudeerd had. We kunnen het slechts betreuren dat niet iedereen deze keur van sprekers heeft gezien en gehoord.

Het was goed op „De Varenkamp”, maar thuis is het toch beter, zij het ook met specialisatie maar dan heel anders gericht..

Adjutant K. van der Weerd groepscommandant Rijssen

Met ingang van 16 september '65 is de adjutant K. v. d. Weerd aangewezen als groepscommandant te Rijssen. Hij werd op 18 april 1915 geboren te Kam-

pen en trad op 7 oktober 1937 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Wierden. Van 5 april 1948 tot 1 maart 1949 was hij tewerkgesteld bij de districtsrecherche te Almelo. Op 1 mei 1940 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant, tevens rayoncommandant te Wierden. Op 1 mei 1961 werd hij groepscommandant te Tubbergen. Op 7 oktober 1947 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 mei 1961 tot adjutant.

Adjutant M. H. Snoek naar Weerselo

Met ingang van 16 september '65 is de adjutant M. H. Snoek aangewezen als groepscommandant te Weerselo. Hij is op 16 april 1911 geboren te Naarden

en trad op 30 januari 1933 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 30 januari 1939 werd hij benoemd tot gemeenteveldwachter te Egmond-Binnen en op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Egmond-Binnen. Op 15 november 1956 werd hij in de functie van postcommandant verplaatst naar Grootebroek, waar hij op 1 januari 1958 tevens werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 september 1965 tot adjutant.

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

Er bestaat weinig twijfel over, dat de politieke situatie in Egypte Nasser tot een politieke (en ook economische) heroriëntering heeft gedwongen. Economisch staat Egypte er reeds geruime tijd slecht voor, maar de laatste maanden wordt Nasser ook in toenemende mate met ontevredenheid onder de bevolking geconfronteerd. De primaire oorzaak van de ontevredenheid is wel de oorlog in Jemen. Elk Egyptisch dorp heeft zijn in Jemen gevallen zonen te betreuren, bovendien circuleren er geruchten over corruptie van in Jemen gestationeerde officieren. Voor het industrialisatie-programma, dat vroeger grote geestdrift verwekte, loopt de bevolking niet meer warm, teleurgesteld als zij is door de veel te geringe productie van radiotoestellen, wasmachines, ijskasten e.d. In juni heeft de regering, om de vraag naar deze goederen te beperken, het kopen op afbetaling verboden, een hoogst impopulaire maatregel. Ook de activiteit van de wijd vertakte geheime politie draagt tot de ontevredenheid bij.

De kritiek van brede kringen is niet tegen Nasser persoonlijk gericht — daarvoor staat de „rais” bij de meeste Egyptenaren in te hoog aanzien — maar tegen de regering, die tot voor kort onder leiding stond van Ali Sabri. Eind augustus ontsloeg de ontevredenheid zich in onlusten, waarbij minstens 16 slachtoffers vielen. Bij een doorgaans zo dociel volk als het Egyptische wijzen dergelijke uitbarstingen op grote geprikkeldheid.

De autoriteiten schijnen alle onlusten toe aan een complot van de Mohammedaanse Broederschap. Er hebben vele arrestaties plaatsgevonden; volgens officiële berichten zijn 400 leden van de Broederschap in hechtenis genomen, in werkelijkheid loopt het aantal arrestanten in de duizenden. De politie schijnt ook opgetreden te zijn tegen communisten, die zich verzetten tegen de — door Moskou gesanctioneerde, maar door Peking veroordeelde — ontbinding van de communistische partij en haar fusie met de Socialistische Unie, de officiële partij in Egypte. Het staat wel vast, dat de Mohammedaanse Broederschap een samenzwering had georganiseerd. De autoriteiten doen het echter ten onrechte voorkomen alsof alleen de Broederschap verantwoordelijk is voor de ontevredenheid en de onlusten.

De kritiek op de regering is voor Nasser aanleiding geweest om Ali Sabri, premier sinds 1962, te vervangen door Zakaria Muhieddin, die tevens als minister van binnenlandse zaken optreedt. Muhieddin, een deskundige op het gebied van politie en binnenlandse veiligheid, fungeerde de laatste jaren als vice-president van de VAR en bleef nogal op de achtergrond; aan te nemen valt, dat hij zich bezig hield met de organisatie en de supervisie van de geheime politie. Hij geldt als minder anti-Westers dan Ali Sabri. Zodra hij het premierschap had overgenomen, heeft Muhieddin schoon schip ge-

maakt en 25 hoge politie-officieren ontslagen. Kort daarop verloor zijn links-georiënteerde neef Khalid Muhieddin zijn belangrijke functies van leider van het genationaliseerde persconcern Al-Akhbar en voorzitter van de vakbond van journalisten. Het schijnt de bedoeling te zijn, dat Khaled Muhieddin zich gaat wijden aan de Socialistische Unie; welke positie hij in de partijleiding zal krijgen, is nog niet bekend. Ali Sabri werd tot voorzitter van de Opperste Raad van de Socialistische Unie benoemd.

President Nasser schijnt ook voorzichtig te koersen naar betere relaties met het Westen en naar een meer wettelijke benadering van de communisten in eigen land. Ook wil hij de slechte economische positie van zijn land verbeteren met kapitalistische maatregelen, die voor zijn socialistisch regiem vroeger ketterij waren. Dit is al enige maanden aan de gang; nu komt de samenhang tot openbaring.

De belangrijkste factor, die de koers van de Egyptische regering beïnvloedde, vormde het akkoord van augustus jl. tussen Egypte en Saoedi-Arabië inzake Jemen, tot stand gekomen voor een groot deel door de diplomatie van de Verenigde Staten, die op de achtergrond is gebleven. Het einde van de gevechten in Jemen heeft een belangrijke aderlating in Egypte's economie stopgezet; het heeft Nassers positie bij zijn Arabische bureaus verbeterd; het heeft hem meer bewegingsvrijheid verschaft om binnenlandse problemen op te lossen en een knelpunt in de betrekkingen met de Verenigde Staten weggenomen. Nu bericht men dat de Verenigde Staten op het punt staan een nieuw hulpprogramma aan Egypte te bieden.

Met Frankrijk, dat in 1956 deelnam aan het Suez-conflict, is door het bezoek van vice-president Amer verzoening tot stand gekomen. Frankrijk heeft krediet aangeboden; De Gaulle zal, wanneer hij wordt herkozen, naar men aanneemt een bezoek aan Egypte brengen.

De steun van Nasser aan de nationalistische van Zuid-Arabië heeft de verhouding met Engeland vertroebeld, maar waarnemers verwachten na een recente hartelijke nota-wisseling tussen Wilson en Nasser verdere stappen naar verbeterde betrekkingen.

De verhouding met de Bondsrepubliek is onzeker; beide partijen hebben spijt van het conflict van mei jl. In augustus trachtte Egypte vergunning te krijgen voor het benoemen van een consul in Frankfurt. Volgens bronnen in Kaïro is het verzoek geweigerd.

Betrekkingen met communistische landen blijven hartelijk maar er zijn sterke aanwijzingen voor een andere houding tegenover de communisten in het binnenland. In Egypte zegt men voorts dat de coup in Indonesië sterke indruk op Nasser gemaakt heeft en hem nog voorzigtiger tegenover de communisten heeft doen worden.

**Adjutant D. Visser
groepscommandant
Zoetermeer**

Met ingang van 16 augustus 1965 is de adjutant D. Visser aangewezen als groepscommandant te Zoetermeer. Hij werd op 25 mei 1910 geboren te Rotterdam en

trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met als standplaats Hekendorp. Hij is postcommandant geweest te De Zilk en Boskoop en werd op 1 april 1953 als instructeur tewerkgesteld bij de Opleidingsschool te Nistelrode, welke opleidingsschool op 1 november 1955 verplaatst werd naar Arnhem. Hij werd op 1 november 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 januari 1964 tot adjutant.

... heeft u ook speljes ? ...

GELD
GEHEEL PER POST
VAN F. 200.- TOT F. 6000.-
(KWIJTSCHELDING BIJ OVERLIJDEN)
ALGEM. VOORSCHOT- EN GELDSCHIETBANK N.V.
ALVOBA
GEULSTR. 49 - GRONINGEN
TEL. 05900-37645

VARTA

2 jaar garantie
Als enige met trioglas isolatie
(geëlectrooieerd)

**Service stations door
geheel Nederland**

Vluchteling achterhaald door optreden van (onbezoldigd) politievrouw

door de opperwachtmeester H. VAN DER WOUDE te Heerenveen

Mevrouw Gruben, echtgenote van de rayoncommandant te Donkerbroek, was onlangs „oorgetuige” van een melding van de plv. groepscommandant van haar echtgenoot. Deze melding behelsde de mededeling dat

in een naburige groep een verdachte — ingesloten wegens diefstal van een auto — uit het bureau was ontsnapt. Omdat het vermoeden rees dat de vluchteling in de richting van Donkerbroek zou kunnen gaan „omgordde” de opper zich en toog op het oorlogspad.

Mevrouw Gruben bleef thuis, piekerde blijkbaar nog wat door over de criminaliteit en keek af en toe door het venster naar de grote weg. Opeens bleef haar blik gespannen rusten op een wat opvallende voetganger, die haastig het kruispunt naderde. Hij bleek te beantwoorden aan het signalement van de vluchteling, waarvan mevrouw Gruben enkele opvallende punten goed had onthouden.

Daarna volgde een stukje „be-

roepswerk”. De zoon werd op patrouille gezonden om „pa” te alarmeren en mevrouw Gruben greep de telefoon, draaide het nummer van het groepsbureau en meldde aan de plaatsvervangend groepscommandant: „De man die jullie zoeken loopt hier. Ik zie hem nu het kruispunt oversteken en in de richting van Heerenveen gaan.”

De koek was toen snel gesneden.

Voor Moeder

Er werden per mobilfoon wat auto's opgeroepen en zo en het duurde niet lang meer of de vluchteling zag zich omringd door auto's en gaf zich over. Hulde aan deze opmerkelijke politievrouw in het bijzonder en aan alle rijkspolitievrouwen in het algemeen, op wier steun het Korps stilzwijgend rekt, maar wier verdiensten niet vaak genoeg voor het voetlicht worden gebracht.

(P.S. Alle echtgenote's benoemen tot onbezoldigd ambtenaar?)

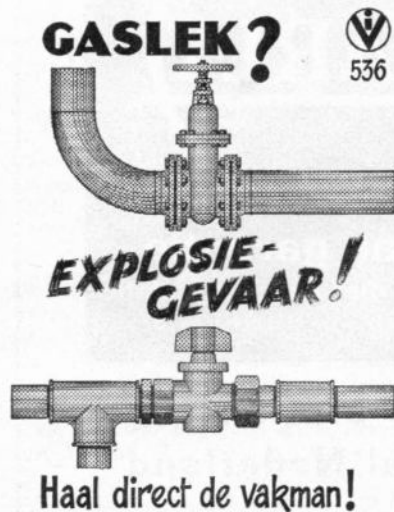
. . . niet zelf prutsen . . .

Lekkend gas is in meer dan één opzicht gevaarlijk. Het kan giftig, bedwelmend, brandbaar en explosief zijn. Wanneer u gas ruikt, sluit kranen en zet dan vóór alles eerst de

ramen en deuren naar buiten open. Steek geen licht en lucifer aan alvorens er van overtuigd te zijn, dat het gas voldoende naar buiten is geventileerd. Blijft u een gaslucht waarnemen, sluit hoofdkraan en roep een vakman.

Intussen kunt u misschien zelf nagaan of alle kraantjes wel goed zijn, of er geen losgeraakte gasslangen zijn enzovoort. Hebt u er geen verstand van — en dat is met de meeste mensen het geval — laat het dan aan de vakman over! Ga niet eerst zelf knoeien, wat de zaak meestal alleen maar verergert.

Tenslotte nog dit . . . zoek *nóóit* een gaslek met een brandende lucifer of een ander vlammetje. Zelfs een kleine explosie vernielt ramen en deuren, ontzet muren en wanden en . . . verzengt al uw haar, inclusief wenkbrauwen. En dat maakt u niet mooier!

R.P.-echtpaar gaf

bejaardencentrum naam

De opperwachtmeester C. W. Aardse, sinds 1½ jaar standplaats Leersum, maar vanwege de woningnood nog steeds woonachtig in Uitgeest, heeft met zijn vrouw het nieuwe bejaardencentrum in zijn woonplaats een naam gegeven: Geesterheem. Dat is een gevolg van een prijsvraag voor de naamgeving, waarbij de naam van het r.p.-echtpaar uit 150 inzendingen werd gekozen. De opper en zijn vrouw deden overigens niet mee om de uitgelopen geldprijs — want die hebben zij geweigerd — maar omdat — zo zegt de opper — de politiemans niet zomaar in de gemeenschap staat maar er ook bijhoort.

De avonturen van muis 'Likkebaardje' (II)

Alleen op ontdekkingsreis . . .

Likkebaardje dribbelde maar wat voort naast zijn vader, terwijl ze door donkere ruimten en door lange gangen liepen. Die gangen waren alleen op de hoeken verlicht door glimwormpjes. Ze liepen niet zo hard, want als je zoveel gegeten hebt als Likkebaardje en zijn vader in de keukenkast, dan gaat dat niet zo gemakkelijk. Vader Snorrebaard gaapte af en toe zo luid, dat de gangen ervan trilden en het liefst was hij maar ergens gaan liggen om

en Kind

eerst eens uit te slapen. Maar ja, hij had z'n zoon nu eenmaal beloofd dat ze eerst in de salon zouden gaan kijken. En wat vader beloofd had, moest hij ook doen.

Likkebaardje liep nog te denken over het avontuur dat ze beleefd hadden. Hij vond 't prachtig, want nu kon hij aan moeder en zijn zusjes eens een spannend verhaal vertellen, dat hij zelf beleefd had. Maar nu gingen ze eerst naar de salon en op eens zag het muisje licht schijnen. Hij vergat z'n verhaal en aan z'n dikke buik dacht hij ook al niet meer. Hij rende het licht tegemoet. Toen hij dichterbij kwam zag hij dat het een gat was. Juist zou hij erdoor kruipen, toen z'n vader hem nog net bij het puntje van z'n staart pakte en hem terughield.

„Hoor je niet, dat daar mensen zijn, domoor”, bromde vader Snorrebaard. Z'n neusvleugels trilden van boosheid. „We gaan nu eerst naar ons hol en dan moeten we straks nog maar eens gaan kijken,” zei hij nog. En in z'n hart was de oude muis blij, want hij had nog steeds een verschrikkelijke slaap. Terwijl ze naar huis liepen, zei hij niet veel. Likkebaardje ook niet, maar die maakte een spannend maar ook een heel gevaarlijk plan.

Als vader straks sliep, zou hij alleen nog eens naar de keukenkast gaan om zich voor de tweede maal lekker

dik te eten. Daarna zou hij een stukje van de kaas afknagen en mee naar het hol nemen om te laten zien dat hij zich alleen al best redden kon. Zo gebeurde het.

Toen ze thuiskwamen moesten vader en Likkebaardje natuurlijk eerst vertellen, wat ze beleefd hadden, maar daarna ging vader naar bed. Likkebaardje liep maar wat heen en weer door het hol en toen z'n moeder wantrouwend vroeg, wat er aan de hand was, draaide hij zich om en zei: „O nee, niks, helemaal niks hoor.” Een paar minuten later, juist op het moment dat zijn vader begon te snurken, glipte Likkebaardje het hol uit zonder dat iemand er erg in had. De weg naar de keukenkast kon hij wel vinden. Nu ja, hij vergiste zich een keer maar hij kwam er toch. Voorzichtig kroop hij door het gaatje in de plint en stond even stil om te luisteren of hij ook verdachte geluiden hoorde. Maar nee, er was niets te horen en in de kast zag het muisje ook niets bijzonders. Of, wacht eens, wat rook hij daar?

Likkebaardje stak zijn neusje in de lucht en snuffelde zo lang, tot het water hem in de mond kwam. Wat hij precies rook wist het muisje niet, maar toen hij even zocht ontdekte hij een stukje spek op een plankje. Hij bleef er eerst eens even naar kijken, want je moest als muis altijd heel voorzichtig zijn. Dat had vader straks nog gezegd. Toen lachte Likkebaardje even stiller, want hij merkte het wel: Dat moest een muizeval zijn! Nee, daar liep hij niet in! Hij kwam om zich dik te eten. Hij kroop naar de plank, waar hij ook met zijn vader geweest was. Er stond nog van allerlei lekkers, teveel om op te noemen. Het muisje begon maar meteen te eten. Hij at zo gulzig en zo veel en hij vond het zo lekker, dat 'ie niet meer dacht aan de gevaren die er waren. Hij dacht niet meer aan 'poesen en vallen en helemaal niet aan mensen en hij kon met eten maar niet ophouden. Toen Likkebaardje een kwartier later met een stukje kaas bij het muizegaatje in de plint kwam, kon hij haast niet meer lopen zo dik was hij.

En het ergste was, dat hij geen kans zag om het stukje kaas door het gaatje te krijgen. Het was veel te groot. Het muisje probeerde het wel vijftientig keer, maar het lukte niet. Het zweet brak hem uit en hij werd verschrikkelijk moe, zo moe, dat hij in slaap viel toen hij even was gaan zitten om uit te rusten.

Zo werd hij gevonden door kleine Henk, die de deur van de keukenkast open deed om te zien of er al een muis in de val was. Hij pakte Likkebaardje beet en riep: „O, wat is dat een lief muisje.”

Likkebaardje was wakker geschrokken. Hij was zo bang, dat hij zich niet durfde te bewegen toen het jongetje hem meenam naar de tuin waar zijn vader op een bank zat te lezen . . .

(Wordt vervolgd)

De rijkspolitietentoonstelling „Raad & Daad” is in de komende maanden van 1965 nog te zien op de navolgende data en plaatsen:

22 t.m. 26 nov.:

Wapen van Drente, Roden.

29 nov. t.m. 3 dec.:

Hotel Spoorzicht, Loppersum.

6 t.m. 10 dec.:

Warffum.

13 t.m. 17 dec.:

It Dielshús, Wommels.

Waardering voor reservist-redder te Mierlo

Kort geleden ging de reserve-wachtmeester J. G. M. van der Sommen te Mierlo eens buiten kijken waar zijn zoontje en dat van zijn burenspeelden: het liep uit op een redding. Hij wandelde in de richting van het dicht bij zijn woning liggende Eindhovense Kanaal (14 meter breed, in de vaargeul 2.70 m diep). Op een afstandje zag hij de jongens spelen op het talud. Terwijl hij reeds dicht genaderd was kwam het zoontje van zijn burens, de 5-jarige Freddie van Hoof te vallen. Hij gleed het water in en zonk, ondanks hevige spartelen, vrijwel onmiddellijk. Zonder zich van kleding of schoeisel te ontdoen sprong de reserve-wachtmeester te water. Het gelukte hem het kind op het droge te brengen.

Van der Sommen vertelde eenvoudig dat zijn leven bij deze redding geen moment in gevaar is geweest, aangezien hij uitstekend zwemt, maar dank zij zijn optreden is een mensenleven gespaard gebleven.

De Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie gaf blijk van zijn belangstelling in een waarderend schrijven, dat namens de commandant van het district Eindhoven, in een samenkomst van de reservisten van de groep Mierlo en hun dames, door de ambtenaar toegevoegd voor de reserve-Rijkspolitie, aan Van der Sommen werd uitgereikt.

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-10-'65: T. den Ouden, owmr., N. Los, owmr., A. W. de Graaf, wmr. 1e kl., van Staf A.I. naar Sectie Bijz. Verkeerstaken.

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-9-'65: M. H. Snoek, owmr., van Grootebroek naar Weerselo; T. Rooda, wmr. 1e kl., van Purmerend naar Landsmeer.

Per 1-10-'65: P. Koenheim, wmr. 1e kl. van Amsterdam naar Utrecht; D. Zwagerman, adjudant, van Hoogwoud naar Alkmaar; P. Plantinga, wmr. 1e kl., van Maarssen naar Heemskerk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'65: E. Geitenbeek, wmr. 1e kl., van Nieuwveen naar Leimuiden. Per 15-9-'65: J. W. Sijpesteijn, wmr. 1e kl., van Dordrecht naar Dubbel-dam.

Per 16-9-'65: H. Metselaar, wmr. 1e kl. van Krimpen a.d. IJssel naar De Lier; C. J. Nuijten, wmr. 1e kl., van Den Hoorn naar Bergschenhoek; J. H. v. Veen, wmr. 1e kl., van Nw. Lekkerland naar Ammerstol.

Per 1-10-'65: G. de Prieëlle, owmr., van 's-Gravenhage naar Almelo; A. v. Bloois, adjudant, van Rozenburg naar Barendrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-9-'65: W. M. van Lieshout, wmr. 1e kl., van Peij naar Neer.

Per 9-9-'65: H. D. J. Frieling, wmr. 1e kl., van Dussen naar Gendt.

Per 15-9-'65: C. J. van Es, adm. ambt. C 2, van 's-Hertogenbosch (staf distr.) naar 's-Hertogenbosch (parketgr.).

Per 16-9-'65: N. D. Stoop, owmr., van Someren-Eind naar Oudewater.

Per 1-10-'65: J. J. C. van Hülck, wmr. 1e kl., van Mierlohout naar Stiphout; J. L. v. d. Leur, wmr. 1e kl., van Bortel naar Bergen-Binnen; B. Compagnen, wmr., van Woudrichem naar Goirle; H. M. Smulders, owmr., van Overloon naar Berlicum; J. P. M. Vermeulen, owmr., van Oisterwijk naar Dongen.

RESSORT ARNHEM

Per 16-9-'65: K. v. d. Weerd, adjudant van Tubbergen naar Rijssen; H. P. Meijer, wmr., van Nijkerk naar Nunspeet.

Per 17-9-'65: H. Rouw, wmr. 1e kl., van Epe naar Nunspeet.

Per 29-9-'65: J. van Boven, wmr. 1e kl., van Hulshorst naar Ermelo; W. Tromp, wmr. 1e kl., van Ermelo naar Hulshorst.

Per 1-10-'65: G. J. A. Hüskens, owmr. van Overdinkel naar Huissen; H. P. Reeders, owmr., van Diepenheim naar Haaksbergen.

Wij herdenken

Adjudant
H. v. d. Veen
Arnhem
ressort Arnhem
☆ 12-10-1905
† 12-9-1965

RESSORT GRONINGEN

Per 10-9-'65: H. Buss, wmr. 1e kl., van Vledder naar Roden.

Per 15-9-'65: K. Wubbema, wmr. 1e kl., van Ten Boer naar Hoogkerk.

Per 30-9-'65: J. Faber, wmr. 1e kl., van Ruinen naar Vledder.

Per 1-10-'65: A. Raspe, wmr. 1e kl., van Hoogkerk naar Ten Boer.

Per 4-10-'65: J. Meinema, wmr. 1e kl., van Tjerkwerd naar Wommels.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'65: Adjudant A. v. Bloois, tot groepscommandant te Barendrecht.

RESSORT ARNHEM

Per 16-9-'65: Adjudant K. Bergsma tot groepscommandant te Arnhem (parket); adjudant K. v. d. Weerd tot groepscommandant te Rijssen; adjudant M. H. Snoek tot groepscommandant te Weerselo.

Per 1-10-'65: Adjudant G. de Prieëlle tot groepscommandant te Almelo (verkeer).

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 16-9-'65: T. Roorda te IJpendam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-9-'65: E. Geitenbeek te Leimuiden.

N. A. F.
Roermond

NEDERLANDSE AUTO-FINANCIERINGS MAATSCHAPPIJ C.V.

St. Christoffelstr. 4 - Tel. 04750 - 37 47

Wij financieren de aanschaffing van uw Auto, nieuw of gebruikt.

Snelle maar discrete afhandeling van uw aanvraag.

Bijkantoor: DEN BOSCH, Orthenseweg 53 - Tel. 04100 - 3 38 18

Per 16-9-'65: C. J. Nuijten te Bergschenhoek; J. H. v. Veen te Ammerstol.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-8-'65: F. Wouters te Leiden.

tot adm. ambt. C 3:

Per 5-8-'65: J. F. Satoer te Hardinxveld-Giessendam.

Per 15-10-'65: M. G. Blok te Hazerswoude.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.:

Per 1-9-'65: Mej. M. T. van Beelen te Eindhoven.

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'65: J. J. C. van Hülck te Stiphout.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 16-9-'65: K. Bergsma te Arnhem (parket); M. H. Snoek te Weerselo.

Per 1-10-'65: G. de Prieëlle te Almelo (verkeer).

RESSORT GRONINGEN

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.:

Per 1-5-'65: E. A. Mackay te Assen.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 13-9-'65: J. C. Teng-de Groot, ty-piste te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 30-9-'65: J. Taams, adm. ambt. C 3e kl. te Muiden.

Per 1-10-'65: P. Sijs, schrijver i.t.d. te Schagen; mej. R. Kranenburg, adm. ambt. C 3e kl. te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 8-9-'65: F. Kortenoever, schrijver te Vianen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'65: H. de Graaff, adm. ambt. C 3 te 's-Hertogenbosch.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'65: G. A. de Boer, adm. ambt. C 3e kl. te Ten Boer.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als res.-wachtmeester met vermelding van het district:

Per 15-10-'65: W. J. Th. Pont, 's-Hertogenbosch; J. C. van Abeelen, H. W. C. Hermes en A. van Hastenberg, Eindhoven; M. J. Lenssen, H. C. J. van de Pasch en Th. A. Steeghs Roermond; G. B. J. Haters, Assen.

Per 1-11-'65: A. W. Pasman, Doetinchem; K. Kreeft, Assen.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 30-9-'65 A. J. Stokman, owmr. te Hoogland; A. Degen, wmr. 1e kl. te Maarssen; J. Riezebos, wmr. 1e kl. te Utrecht; J. Taams, wmr. 1e kl. te Weesp.

Per 1-10-'65: J. P. Noordeloos, wmr.

1e kl. te Soestdijk; J. Hoogendoorn, wmr. 1e kl. te Diemen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 30-9-'65: A. G. Baas, adjudant te Barendrecht; M. J. Verhulst, adjudant te Bodegraven.

Per 1-10-'65: K. T. Rinzema, wmr. 1e kl. te Leidschendam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'65: T. C. Luijks, wmr. 1e kl. te Goirle.

RESSORT ARNHEM

Per 15-9-'65: G. J. Beunk, wmr. 1e kl. te Almelo; G. Havemann, parketwachter te Zutphen.

Per 30-9-'65: J. B. v. d. Sluis, adjudant te Almelo; J. H. A. Niels, owmr. te Huissen; J. N. Portegijs, adjudant te Arnhem.

Per 1-10-'65: C. G. Nederhoff, wmr. 1e kl. te Arnhem; N. P. van Huët, adm. ambt. C 3e kl. te Aalten; H. H. Maasbach, adm. ambt. C 2e kl. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 30-9-'65: A. Swart, wmr. 1e kl. te Roodeschool.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 30-9-'65: G. Malipaard, wmr. 1e kl. te Vlaardingen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-10-'65: A. G. van der Kooi, aspirant te Arnhem; mevr. J. W. Viset-Saat, schrijver te Arnhem.

Ambtsjubilea

Controleur
H. F. Sivré
Roermond
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 2-9-1965

Wmr. 1e kl.
B. Groeneveld
's-Gravenhage
Staf Alg. Inspectie
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
A. H. Huisken
Loenersloot
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
P. Venema
Egmond-Binnen
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. v. d. Blom
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
C. Brand
Zwartewaal
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
A. de Bijl
Strijen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
J. den Haan
Scharndijke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
H. v. d. Panne
Driewegen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. Strijker
Nieuwerk. a.d. IJ.
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Owmr.
S. Tameling
Valkenburg-Z.H.
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. J. Soeters
Europoort
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 24-10-1965

Owmr.
F. J. Jacobs
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
E. Lutjes
Berkenwoude
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
H. Metselaar
Krimpen a.d. IJssel
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
C. Monster
Rockanje
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
Tj. Rijpma
Numansdorp
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
G. Starre
Zoetermeer
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
M. J. v. d. Wees
Sassenheim
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
H. Bosmans
Geertruidenberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. Branderhorst
Helvoirt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
E. M. van Hooff
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
F. J. de Laaf
Tilburg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
H. J. v. d. Lisdonk
Teteringen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
P. Lobbezoo
Heer
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
J. A. Minnaar
Dinteloord
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
G. C. van der Stap
Ottersum
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
G. Veenbrink
Dussen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
W. v. d. Hoeven
Standaardbuiten
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 29-11-1965

Wmr. 1e kl.
G. J. v. d. Heuvel
Nederweert
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 12-12-1965

Owmr.
C. J. Vonk
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 16-12-1965

Wmr. 1e kl.
P. van Luinen
Almelo
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
J. Sandman
's-Heerenberg
ressort Arnhem
25 jaar op 14-10-1965

Wmr. 1e kl.
E. J. Venekamp
Deurningen
ressort Arnhem
25 jaar op 15-10-1965

Wmr. 1e kl.
G. J. Bosman
Herwijnen
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
S. Braaksma
Oostendorp
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
D. Hilarius
Haaksbergen
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
S. de Jong
Den Ham
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
A. Krudde
Didam
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
H. W. Lensink
Eibergen
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
J. Rijsburger
Wierden
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Owmr.
J. K. Wever
Nijmegen
ressort Arnhem
25 jaar op 19-11-1965

Wmr. 1e kl.
C. Duine
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 1-12-1965

Wmr. 1e kl.
G. Verbaan
Kampen
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 2-9-1965